

ربیع الاسابع

اثری منتشر نشده از علامه مجلسی

دعاها و اعمال شب و روز جمعه و دیگر روزهای هفته

رحمة الله عليه

محدث کبیر علامه محمد باقر مجلسی

تحقیق: مهدی سلیمانی آشتیانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجلس شورای اسلامی ایران

ربیع الأسابیع

ادعیه و اعمال جمعه و دیگر روزهای هفته

□ علامه محمد باقر مجلسی	■ مؤلف:
□ مهدی سلیمانی آشتیانی	■ تحقیق:
□ قاسم شیرجعفری	■ ویراستار:
□ انتشارات مسجد مقدّس جمکران	■ ناشر:
□ بهار ۱۳۸۶	■ تاریخ نشر:
□ اوّل	■ نوبت چاپ:
□ اسوه	■ چاپ:
□ ۳۰۰۰	■ شمارگان:
□ ۲۵۰۰ تومان	■ قیمت:
□ ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۹۷۳ - ۰۹۳ - ۶	■ شابک:

□ انتشارات مسجد مقدّس جمکران	■ مرکز پخش:
□ فروشگاه بزرگ کتاب واقع در صحن مسجد مقدّس جمکران	
□ ۰۲۵۱ - ۷۲۵۳۳۴۰ ، ۷۲۵۳۷۰۰	■ تلفن و نمابر:
□ ۶۱۷	■ قم - صندوق پستی:

﴿حق چاپ مخصوص ناشر است﴾

ربیع الأسابع

ادعیه و اعمال جمعه و دیگر روزهای هفته

علامه محمد باقر مجلسی قدس سره

تحقیق

مهدی سلیمانی آشتیانی

فهرست مطالب

مقدمه

۱۸ - ۱۳

کتاب حاضر ۱۴

فصل اول

در فضیلت شب جمعه و روز جمعه است

۳۲ - ۱۹

فصل دوم

در بیان اعمال شب جمعه است

۶۴ - ۳۳

دعای قنوت نماز وتر در شب جمعه ۴۶

دعای بعد از نماز وتر ۴۸

دعای سحر شب جمعه ۵۳

نماز شب جمعه برای قوت حافظه ۶۰

نماز حاجت در شب جمعه ۶۱

نماز خضر علیه السلام در شب جمعه ۶۲

نماز دیگر در شب جمعه ۶۲

نماز حاجت دیگر ۶۳

نماز دیگر برای حاجت در شب جمعه ۶۴

فصل سوم

در بیان بعضی از اعمال روز جمعه است

از تنظیف و بوی خوش و امثال آن

۷۰ - ۶۵

فصل چهارم

در بیان فضیلت تصدّق
و سایر مستحبّات روز جمعه است
۷۱ - ۷۲

فصل پنجم

در بیان امری چند است که در روز جمعه
از آنها احتراز باید نمود
۷۳ - ۷۶

فصل ششم

در فضیلت صلوات بر محمّد و آل محمّد، و کیفیت آن
فضل و کیفیت زیارات ایشان علیهم السلام و سایر مؤمنان
۷۷ - ۸۲

زیارت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام از دور ۸۰

فصل هفتم

در بیان فضل سوره‌هایی که سنّت است
در روز جمعه بخوانند
۸۳ - ۸۶

فصل هشتم

در بیان دعاها و نمازهای روز جمعه است
از نماز صبح تا زوال
۸۷ - ۱۰۸

نماز به روایت سیّد بن طاووس رحمته الله ۸۹

نماز دیگر ۹۰

نماز دیگر ۹۰

نماز دیگر ۹۱

۹۲ نماز دیگر
۹۲ نماز دیگر
۹۳ نماز دیگر
۹۴ نماز دیگر
۹۵ نماز اعرابی
۹۶ نماز کامله
۹۸ دعای بعد از نماز کامله

فصل نهم

در بیان نافله جمعه است

۱۰۹ - ۱۲۸

۱۱۱ دعا‌های نوافل روز جمعه
-----	------------------------------

فصل دهم

در بیان نماز و دعا‌های حاجت

که مخصوص روز جمعه‌اند

۱۲۹ - ۱۵۸

۱۳۰ نماز دیگر
۱۳۴ نماز دیگر
۱۳۵ نماز دیگر
۱۳۶ نماز دیگر برای حاجت
۱۴۱ نماز حاجت دیگر
۱۴۲ نماز دیگر برای حاجت
۱۴۳ دعایی است برای حاجت به غیر از نماز
۱۴۴ دعای دیگر برای حاجت که بعد از نماز جمعه باید خواند
۱۴۵ نماز دیگر برای حاجت
۱۴۶ نماز دیگر
۱۵۱ نماز دیگر برای شکر قضای حاجت

دعای دیگر ۱۵۱

فصل یازدهم

در بیان اعمالی چند که اختصاص به روز جمعه ندارد
و در روز جمعه انجام دادن آنها افضل است

۱۵۹ - ۱۹۴

- نماز حضرت رسول ﷺ ۱۵۹
- نماز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ۱۶۰
- نماز دیگر از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ۱۶۶
- نماز حضرت فاطمه علیها السلام ۱۶۹
- نماز دیگر از حضرت فاطمه علیها السلام ۱۷۰
- نماز حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام ۱۷۲
- نماز دیگر از حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام ۱۷۳
- نماز حضرت امام حسین علیه السلام ۱۷۳
- نماز حضرت امام زین العابدین علیه السلام ۱۷۵
- نماز حضرت امام محمد باقر علیه السلام ۱۷۶
- نماز حضرت امام جعفر صادق علیه السلام ۱۷۶
- نماز حضرت امام موسی علیه السلام ۱۷۷
- نماز حضرت امام رضا علیه السلام ۱۷۸
- نماز حضرت امام جواد علیه السلام ۱۷۸
- نماز حضرت امام علی نقی علیه السلام ۱۷۸
- نماز حضرت امام حسن عسکری علیه السلام ۱۷۹
- نماز حضرت صاحب الامر علیه السلام ۱۸۰
- نماز جعفر بن ابی طالب علیه السلام ۱۸۰
- دعای بعد از نماز جعفر علیه السلام ۱۸۴
- دعای دیگر ۱۸۹
- دعای دیگر بعد از نماز جعفر علیه السلام ۱۸۹
- دعای دیگر بعد از این نماز ۱۹۱

 فصل دوازدهم

در بیان ادعیه زوال جمعه
و آداب توجه به نماز جمعه و دعاهاى آن
و ادعیه و نمازها که بعد از نماز جمعه مستحب است
۲۰۸ - ۱۹۵

- و اما آداب نماز جمعه ۱۹۸
قنوت نماز جمعه ۱۹۹
و اما تعقیبات نماز جمعه ۲۰۲

 فصل سیزدهم

در بیان اعمال بعد از نماز عصر
روز جمعه است تا آخر روز
۲۳۸ - ۲۰۹

- صلوات کبیر ۲۱۳
دعای مشهور به دعای عشرات ۲۲۰
دعای بعد از نماز عصر روز جمعه ۲۲۶
دعای سمات ۲۲۹

 فصل چهاردهم

در بیان دعاهاى هفته و اعمال سایر هفته است
۳۵۲ - ۲۳۹

- دعای شب جمعه ۲۳۹
دعای روز جمعه ۲۴۱
دعای حضرت امام زین العابدین علیه السلام در روز جمعه ۲۴۶
دعای حضرت امام موسی علیه السلام در روز جمعه ۲۴۷
تسبیح روز جمعه ۲۴۹
تعویذ روز جمعه ۲۴۹
دعای حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ۲۵۱
دعای حضرت فاطمه علیه السلام در روز جمعه ۲۵۵

۲۵۶	دعای شب شنبه
۲۵۸	دعای روز شنبه
۲۶۰	دعای حضرت فاطمه <small>علیها السلام</small> در روز شنبه
۲۶۰	دعای دیگر برای روز شنبه
۲۶۵	دعای دیگر برای روز شنبه از حضرت امام زین العابدین <small>علیه السلام</small>
۲۶۶	دعای دیگر روز شنبه از حضرت امام موسی <small>علیه السلام</small>
۲۶۷	تسبیح روز شنبه
۲۶۸	تعویذ روز شنبه از حضرت صادق <small>علیه السلام</small>
۲۷۰	عوذۀ دیگر برای روز شنبه
۲۷۰	دعای شب یکشنبه
۲۷۴	دعای دیگر از حضرت امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small> در روز یکشنبه
۲۷۶	دعای حضرت فاطمه <small>علیها السلام</small> در روز یکشنبه
۲۷۶	دعای دیگر برای روز یکشنبه
۲۷۹	دعای دیگر برای روز یکشنبه
۲۸۰	دعای حضرت امام موسی <small>علیه السلام</small> در روز یکشنبه
۲۸۱	تسبیح روز یکشنبه
۲۸۲	تعویذ امام جواد <small>علیه السلام</small> در روز یکشنبه
۲۸۲	تعویذ دیگر در روز یکشنبه
۲۸۴	دعای شب دوشنبه
۲۸۶	دعای حضرت امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small> در روز دوشنبه
۲۸۹	دعای حضرت فاطمه <small>علیها السلام</small> در روز دوشنبه
۲۸۹	دعای دیگر برای روز دوشنبه
۲۹۳	دعای حضرت سید السّاجدین <small>علیه السلام</small> در روز دوشنبه
۲۹۴	دعای حضرت کاظم <small>علیه السلام</small> در روز دوشنبه
۳۹۵	تسبیح روز دوشنبه
۲۹۶	عوذۀ حضرت جواد <small>علیه السلام</small> در روز دوشنبه
۲۹۷	عوذۀ دیگر برای روز دوشنبه
۲۹۸	دعای شب سه‌شنبه

۳۰۰	دعای حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در روز سه شنبه
۳۰۲	دعای حضرت فاطمه (علیها السلام)
۳۰۳	دعای دیگر در روز سه شنبه
۳۰۵	دعای حضرت علی بن الحسین (علیهما السلام) در روز سه شنبه
۳۰۶	دعای حضرت کاظم (علیه السلام) در روز سه شنبه
۳۰۷	تسبیح روز سه شنبه
۳۰۸	تعویذ امام محمد تقی (علیه السلام) در روز سه شنبه
۳۰۹	عوذۀ دیگر برای روز سه شنبه
۳۰۹	دعای شب چهارشنبه
۳۱۲	دعای حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در روز چهارشنبه
۳۱۴	دعای حضرت زهرا (علیها السلام) در روز چهارشنبه
۳۱۴	دعای دیگر برای روز چهارشنبه
۳۲۰	دعای حضرت امام زین العابدین (علیه السلام) در روز چهارشنبه
۳۲۱	دعای حضرت کاظم (علیه السلام) در روز چهارشنبه
۳۲۲	تسبیح روز چهارشنبه
۳۲۳	تعویذ روز چهارشنبه از حضرت صادق (علیه السلام)
۳۲۴	تعویذ روز چهارشنبه از حضرت جواد (علیه السلام)
۳۲۴	تعویذ دیگر برای روز چهارشنبه
۳۲۵	دعای شب پنجشنبه
۳۲۸	دعای حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در روز پنجشنبه
۳۳۱	دعای حضرت فاطمه (علیها السلام) در روز پنجشنبه
۳۳۱	دعای دیگر برای روز پنجشنبه
۳۳۴	دعای سید السّاجدین (علیهما السلام) در روز پنجشنبه
۳۳۵	دعای حضرت امام موسی کاظم (علیه السلام) در روز پنجشنبه
۳۳۶	تسبیح روز پنجشنبه
۳۳۸	عوذۀ روز پنجشنبه
۳۳۸	عوذۀ دیگر به روایت سابقه
۳۳۹	نماز روز پنجشنبه

نماز دیگر	۳۴۰
نماز دیگر در روز پنجشنبه	۳۴۱
دعای شب شنبه	۳۴۴
نماز حاجت در شب شنبه	۳۴۸
نماز روز یکشنبه	۳۴۹
نماز شیخ طوسی <small>رحمته الله</small> و غیر او	۳۵۱
نماز دیگر	۳۵۱

خاتمه

در بیان قلیلی از فضایل نماز جمعه
و بعضی از امور متفرقه
۳۶۰ - ۳۵۳

منابع و مصادر تحقیق	۳۶۰
---------------------------	-----

مقدمه

علامه ملا محمد باقر مجلسی (۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ ق) از بزرگ‌ترین دانشمندان اسلامی است که با همت عالی و اقدامات نیکش، مذهب تشیع در سراسر این کشور، به اوج رواج و انتشار رسید و برکات و اثرات شگرفی در نهاد خاص و عام بر جای گذاشت.

شیخ حرّ عاملی، اردبیلی صاحب «جامع الروات»، آقا احمد کرمانشاهی و میر محمد حسین خاتون آبادی در سطوری که می‌آوریم او را این‌گونه ستوده‌اند:

«عالم فاضل ماهر، محقق مدقق، علامه فهامه، فقیه متکلم، محدث ثقه، جامع همه خوبی‌ها و فضایل». «وحید عصر و یگانه زمان خود بود، علمش بسیار، و تصانیفش نیکوست. شخصیت وی از نظر علوّ قدر و بزرگی شأن و مقام عالی و تبحرش در علوم عقلی و نقلی و دقت نظر و رأی صائب و وثاقت و امانت در نقل مطالب و عدالت، مشهورتر از آن است که گفته شود و مافوق آن است، که در عبارت بگنجد». «اگر بخواهم ذره‌ای از آفتاب مکرمت و فضیلت و جامعیت و حالات و کرامات و مجاهدات و ضبط اوقات و طور معاش و مکارم اخلاق آن زبده آفاق را شرح دهم، کتابی مبسوط شود و بسیاری از مطوّلات باید، که به مختصری از احوالش، اشاره شود».

«وی از همه اعظم فقها و افاحم محدثین و علمای ما برتر و بزرگ‌تر و در فنون فقه و تفسیر و حدیث و رجال و اصول عقاید و اصول فقه، سرآمد تمامی فضلاء روزگار [بود] و بر کلیه علمای مشهور ما، تقدم داشت».

کتاب حاضر

علامه مجلسی در ادعیه و اعمال، آثاری از خود به جای گذاشته است که زاد المعاد، مقباس المصابیح و تحفة الزائر از مهمترین آنها به شمار می‌روند. او ربیع الأسابیع را مخصوص آداب، ادعیه و اعمال مربوط به شب و روز جمعه تألیف و جمع‌آوری کرده است.

قبل از او احمد بن عبدالله بن احمد الرّفاء، معاصر ابوالعباس نجاشی (م ۴۵۰ق) و خود نجاشی کتاب الجمعة داشته‌اند که ظاهراً در اعمال و آداب جمعه باشد. کتاب العروس، از ابو محمد جعفر بن احمد قمی (قرن ۴ق) و خصائص الجمعة از شهید ثانی (م ۹۶۶ق) در همین موضوع است. بعد از مجلسی نیز آثاری در این زمینه به نگارش درآمده است، که برخی از آنها عبارت‌اند از:

۱. اللّعة فی اعمال الجمعة، سید مهدی بن ابوالقاسم اسفراینی (قرن ۱۲ق)
 ۲. ادب الجمعة والجماعة، نورالدین اخباری (قرن ۱۲ق)
 ۳. اسرار المودعه فی اعمال يوم الجمعة، سید مصطفی حسینی کاظمی (ح ۱۳۳۶ق)
 ۴. اعمال الجمعة، سید حسن یزدی اشکذری (قرن ۱۴ق)
 ۵. زینة الاعیاد و فرحة العباد، احمد شکر بن حسین جباوی نجفی (زنده در ۱۲۸۶ق)
 ۶. ابواب الجنات فی آداب الجمععات، محمد تقی موسوی اصفهانی (م ۱۳۴۸ق)
- مؤلف مکیال المکارم.

اثر اخیر مفصل‌ترین کتاب‌های یاد شده است.

اما ربیع الأسابیع به جهت علو مقام مؤلف، و گردآوری نیکو، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. علامه مجلسی این کتاب را در چهارده فصل و یک خاتمه تدوین کرده و در شب جمعه بیست و دوم جمادی الأول ۱۰۹۹ ق آن را به پایان رسانده است. وجود سی و پنج نسخه خطی از این کتاب در گنجینه دست

نوشت‌های خطی کشور، نشانِ اهمیتِ کتاب و اقبالِ عمومی نسبت به آن است.

اثر حاضر با استفاده از دو نسخه خطی آماده شده است:

۱. نسخه (الف) به شماره ۳۸۴۰ موجود در مرکز احیاء میراث اسلامی.

این نسخه که تاریخ پایان آن، ۱۳ جمادی الاول ۱۱۵۴ ق در اصفهان و به قلم محمد رفیع بن محمد اشرف طباطبایی است، دارای خط خوب و اغلاط اندک است.

نسخه همچنین دارای تملک حیدرقلی خان سردار کابلی به تاریخ ۱۴ رجب ۱۳۱۴ ق می‌باشد و قبلاً در کتابخانه محدث ارموی بوده است.

۲. نسخه (ب) به شماره ۹۰۶۲ موجود در کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی.

این نسخه نزدیک عصر مؤلف، کتابت شده و دارای خط نسخ خوانا است، ولی کاتب آن مشخص نیست.

نسخه اول، به جهت دقت و صحت، اساس کار قرار گرفته است. و نکات احتمالی آن با نسخه دوم مقابله شده و همه ادعیه، با متون اولیه آنها کنترل شده است. چند کتابی که علامه، از آنها نقل کرده و تاکنون به چاپ نرسیده نیز، به نسخه خطی آنها رجوع کرده‌ایم. در مواردی که نسخه‌ها با کتبی که مجلسی از آنها نقل کرده، تفاوت زیادی داشته در پاورقی تذکر داده شده و یا داخل قلاب اصلاح گردیده است.

از آنجا که ربع الأسایع، جزء منابع اصلی ادعیه به حساب نمی‌آید، آوردن اختلاف نسخه‌ها، به صورت گسترده، ضرورتی نداشت و بدیهی است برای کار علمی روی ادعیه نقل شده در این کتاب، باید به مصادر مراجعه کرد.

همه روایات به منابع آنها ارجاع داده شده است و اختلافات اندک احتمالی را متذکر شده‌ایم. نکته قابل دقت در نقل مجلسی، ترجمه دقیق و بدون کم و کاست احادیث، توسط آن دانشی مرد بزرگ است، به صورتی که کمترین نکته در متن حدیث، در ترجمه آن منعکس شده است و ترجمه، دقیقاً مطابق با روایت است.

همکاری دوستانِ دانشورم آقایان محمد قنبری، علیرضا هزار، قاسم شیرجعفری، حسین شانظری و محمدرضا رحیمیان را ارج می‌نهم و از ایشان سپاسگزارم. امید است قلت بضاعت راقم این سطور، به رفعت مقام مؤلف بخشیده شود.

مهدی سلیمانی آشتیانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي جعل يوم الجمعة لعباده المقربين عيداً، وميّز به بين عبيده، فجعل منه شقياً وسعيداً، والصلاة على من شرف به الأعياد محمد وأهل بيته المقدسين، الذين جعل الله ولايتهم لخلقه قصراً مشيداً، وأعد لمخالفهم في النيران حميماً وصديداً، ولأوليائهم في غرفات الجنان كرامة ومزيداً.

أما بعد، احقر عباد محمد باقر بن محمد تقی وقاهما الله أهوال يوم التناد بر الواح صافية ارواح زاكية اصحاب خلّت و صفا می نگارد که به شهادت آیات کریمه ودالات روایات قویمة مأثوره از نبی مختار و اهل بیت اطهار صلوات الله عليهم اجمعين كالشمس في رابعة النهار لايح و ظاهر گردیده است که شب و روز جمعه از میان سایر لیالی و ایام به مزید رفعت و کرامت و شرافت و نباهت ممتازند و به انتساب به حضرت سید انبیا و آل ولایت^۱ انتما^۱ از اطناب در مدح و ثنا بی نیاز و در اخبار بی شمار اعمال بسیار از صلوات و دعوات و غیر آنها از سید ابرار و ائمة اخیار علیه و علیهم الصلاة والسلام مأثور و در کتب معتبره مسطور است و اکثر خلق قدر این دو گوهر ثمین و دو سرمایه رحمت رب العالمین را نشناخته ساعات شریفه آنها را که زبده و خلاصه عمر گرانمایه است صرف غفلت و طرب و لهو و لعب می نمایند.

لهذا این رساله عجاله را با ضیق مجال و وفور اشتغال در حیّز تحریر درآورد و برخی از اعمال سایر ایام هفته را نیز به آن اضافه نمود و بر چهارده فصل و خاتمه مرتّب گردانید و به کتاب «ربیع الأسایع» مسمی ساخت که شاید سالکان مسالک هدایت و طالبان خیر و سعادت از برکات احادیث و افیة عترت هادیة توفیق اعمال مأثوره و احراز ثبوبات موفوره یافته، این حقیر کثیر التقصیر را در حال حیات و بعد از وفات به دعای خیر یاد نمایند.

و چون توفیق نظم این لآلی آبدار و سمط این دراری شاهوار که غوّاص عزم

صحيح از بحار انوار آثار نبی مختار و اخبار ائمه ابرار صلوات الله عليهم اجمعين استخراج نموده از ثمرات امن و امان و برکات عهد و اوان شاه انجم سپاه [و] گردون بارگاه، سلطان جم خدم و خاقان فرشته حشم، سید سلاطین زمان و سرور خواقین دوران، شیرازة اوراق ملت و دین و نقاوة احفاد سید المرسلین، فرع پر ثمر شجرة طيبة مصطفوی و غصن بارور دوحه علیه مرتضوی، نهال بلند اقبال حدیقه سلطنت و شهریاری و هلال عديم المثل فلک حشمت و کامکاری، اسکندر زمان و سلیمان دوران، آب تیغش طراوت چمن شریعت و دین، و برق حسام منیرش آتش خرمن حیات مخالفان دین مبین، به ذکر عطایش دهان صدف دُرفشان، و به وصف سخایش لب دریا رطب اللسان، لطف بی پایش با قهر نمایان، مانند خنده برق و گریه باران توأمان، و عهدش با اثر به مثابه رعد و مطر هم عنان، گره جبین قهرش عقده گشای گره های کاربستگان، گشادگی کف دریا نوالش سحاب مزارع املهای پژمردگان، سلیمان شانی که طیور ارواح و وحوش قلوب در دام تسخیر اطاعت اوست، و هبوب ریاح صبا و جنوب متکفل تطیب و تطهیر صرح ممرّد و رفعت و جلالت او أعني سلطان السلاطین و مستخدم الخواقین، مملک ملوک الهند و التّرك و الروم، المؤید بتأیید الملك الحيّ القيوم، السلطان بن السلطان، و الخاقان بن الخاقان، أبا المظفر السلطان سلیمان، أمدّه^۱ الله بجنود الرفعة والعزّ والإقبال، و ممّتع المؤمنين به علی موائد الكرم والإفضال، ما توالّت الشهور والأحوال بمحمّد سید الوری، وآله خیر آل بود^۲.

لهذا تحفه بارگاه معلی و معروض به آیه سریر اعلی گردانید؛ فإن وقع موقع العزّ والقبول فهو غاية المأمول، والله الموفق والمعين وهو حسبي ونعم الوكيل.

فصل اوّل

در فضیلت شب جمعه و روز جمعه است

حق تعالی می فرماید که «وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ»^۱، یعنی: سوگند یاد می کنم به حقّ شاهد و مشهود. و در احادیث معتبره وارد شده است که «شاهد» روز جمعه است که گواهی می دهد برای هر که اعمال خیر در آن روز کند و «مشهود» روز عرفه است که مردم در عرفات در آن روز حاضر می شوند.^۲

و در احادیث معتبره از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که بمیرد از مؤمنان مابین زوال روز پنجشنبه تا زوال روز جمعه، خدا پناه دهد او را از فشار قبر.^۳ و به سند معتبر از حضرت امام رضا علیه السلام منقول است که حق تعالی ملکی می فرستد به آسمان اوّل در هر شب در ثلث آخر شب، و در شب جمعه در اوّل شب تا آخر که از جانب خدا ندا می کند که آیا توبه کننده ای هست که توبه او را قبول کنم؟ آیا استغفار کننده ای هست که گناهان او را بیامرزم؟ آیا حاجت مندی هست که حاجت او را برآورم؟ ای طلب کننده خیر بیا به سوی ما، وای

۲. معانی الأخبار: ۲۹۸، بحار الأنوار: ۶۰/۷.

۱. سورة بروج، آیه ۳.

۳. من لایحضره الفقیه: ۴/۴۱۱.

طلب‌کننده شر دست کوتاه کن. پس پیوسته ملک از جانب ربّ اعلی این ندا می‌کند تا طلوع صبح، پس برمی‌گردد به محلّ خود از ملکوت آسمان.^۱

و به سند حسن کالصحیح از حضرت صادق علیه السلام مروی است که خدا را در بهشت در هر روز جمعه کرامتی هست نسبت به بندگان مؤمن، چون روز جمعه می‌شود حق تعالی ملکی می‌فرستد به سوی بنده مؤمن با دو حله، و چون به در بهشت او می‌رسد می‌گوید که: رخصت بطلید از مؤمن که بر او داخل شوم.

چون خدمه به نزد مؤمن می‌آیند و رخصت می‌طلبند ملک به نزد مؤمن می‌آید و دو حله از جانب پروردگار می‌آورد؛ مؤمن یکی را بر کمر می‌بندد و دیگری بر دوش می‌افکند و به جانب محلّ مناجات الهی روان می‌شود، و بر هر چیز که می‌گذرد نور خلعت پروردگار آن را روشن می‌کند.

چون به موعد مناجات می‌رسند و انوار عظمت ذوالجلال بر ایشان می‌تابد، همگی به سجده می‌افتند، پس ندا از حق تعالی به ایشان می‌رسد که سر بردارید که امروز روز عبادت و سجده کردن نیست، مشقّت و تعب را از شما برداشته‌ام، پس مؤمنان می‌گویند: پروردگارا! چه چیز بهتر می‌باشد از آنچه به ما عطا کرده‌ای؟ بهشت را با این نعمت‌های فراوان و رحمت بی‌پایان به ما کرامت کرده‌ای.

حق تعالی ندا کند ایشان را که نعمت‌های شما را هفتاد برابر مضاعف [نمودم]. پس مؤمن در هر جمعه برمی‌گردد با هفتاد برابر آنچه پیشتر داشته است.

این است تفسیر آیه کریمه که «وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ»^۲؛ یعنی نزد ماست زیاده‌ای کرامتها و رحمتها، و روز مزید روز جمعه است، شبش بسیار نورانی است و روزش بسیار روشن، پس بسیار بگویند: «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ»، و بسیار صلوات فرستید بر محمد و آل محمد.^۳

۲. سوره ق، آیه ۳۵.

۱. الفقیه: ۴۲۱/۸، بحار الأنوار: ۳۱۴/۳.

۳. بحار الأنوار: ۱۲۶/۸، تفسیر قمی: ۱۶۸/۲.

و از حضرت رسالت ﷺ منقول است که روز جمعه بهترین روزهاست و بزرگ‌تر است نزد خدا از عید اضحی و عید فطر و در آن پنج خصلت است:
اول: حضرت حق تعالی آدم را در آن روز خلق کرده.

دوم: آن که آدم در آن روز به زمین آمده.

سوم: آن که آدم ﷺ در آن روز از دنیا رفته.

چهارم: آن که در روز جمعه ساعتی هست که هر بنده‌ای که در آن ساعت از خدا حاجتی سؤال کند، البته عطا می‌کند؛ مگر آن که حرام باشد.

پنجم: آن که هر ملک مقرب و آسمان و زمین و باده‌ها و کوه‌ها و دریا و صحرا می‌ترسند از آن که قیامت در آن روز قائم شود.^۱

و به سند صحیح از حضرت صادق ﷺ منقول است که شنبه روز ماست، و یکشنبه روز شیعیان ماست، و دوشنبه برای دشمنان ماست، و سه‌شنبه از بنی‌امیه است، و چهارشنبه روز خوردن دواست، و پنجشنبه روز برآوردن حاجت‌ها است، و روز جمعه روز پاکیزگی و خوش‌بویی است و عید مسلمانان است، و بهتر از عید ماه رمضان است و عید قربان، و روز عید غدیر بهترین عیدهاست، و آن روز جمعه بوده است و قائم آل محمد ﷺ در روز جمعه ظهور می‌کند، و قیامت در روز جمعه قائم می‌شود، و هیچ عمل در روز جمعه بهتر نیست از صلوات فرستادن بر محمد و آل محمد.^۲

و از حضرت رسول ﷺ منقول است که شب جمعه و روز جمعه بیست و چهار ساعت است و در هر ساعت حق تعالی ششصد هزار کس را از آتش جهنم آزاد می‌کند.^۳

و به سند معتبر از حضرت فاطمه صلوات الله علیها منقول است که حضرت

۲. الفقیه: ۴۲۵/۱، بحار الأنوار: ۲۶/۵۹.

۱. خصال: ۳۱۵.

۳. خصال: ۳۹۲، بحار الأنوار: ۲۶۸/۸۹.

رسول ﷺ فرمود که در روز جمعه ساعتی هست که دعای مسلمانی موافق آن ساعت نمی افتد مگر آن که خدا عطا به او می فرماید.

من گفتم: کدام ساعت است.

گفت: وقتی که نصف قرص آفتاب غروب کرده باشد.

پس حضرت فاطمه علیها السلام غلام خود را می فرستاد در آخر روز جمعه و می فرمود که چون نصف قرص آفتاب غروب کند مرا خبر کن تا دعا کنم.^۱

و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که حوریان بهشت را در روز جمعه خبر می دهند که روز جمعه است، پس مشرف می شوند بر اهل دنیا و می گویند کجایند آنها که امروز ما را به اعمال صالحه و دعا خواستگاری نمایند از حق تعالی؟^۲

و به سند صحیح از حضرت امام محمد باقر علیه السلام مروی است که شب جمعه شبی است منور و روزش روزی است بسیار روشن، و روزی نیست که آزاد شدن مردم از آتش جهنم در آن روز زیاده از روز جمعه باشد، پس هر که در روز جمعه بمیرد و حق اهل بیت علیهم السلام را شناسد - یعنی شیعه باشد و اعتقاد به امامت ایشان داشته باشد - حق تعالی برات بیزاری از آتش جهنم و بیزاری از عذاب قبر برای او بنویسد، و اگر در شب جمعه بمیرد از آتش جهنم آزاد گردد.^۳

و به سندهای معتبر از امام محمد باقر علیه السلام منقول است که آفتاب طالع نگردیده است در روزی بهتر از روز جمعه و چون مرغان در روز جمعه به یکدیگر برمی خورند سلام می کنند و می گویند: امروز روز شایسته [ای] است.^۴

و به سند صحیح از آن حضرت منقول است که چون روز جمعه می شود نازل می شوند ملائکه مقربان با لوح های نقره و قلم های طلا در در مسجدها می نشینند

۱. معانی الأخبار: ۴۰۰، بحار الأنوار: ۲۶۹/۸۹.

۲. کافی: ۴۱۵/۳، بحار الأنوار: ۲۷۲/۸۶.

۳. محاسن: ۵۸/۱، بحار الأنوار: ۲۷۰/۸۶.

۴. کافی: ۴۱۵/۳، بحار الأنوار: ۳۵/۶۴.

بر کرسی های نور و می نویسند نام های مردم به ترتیب آمدن به مسجد اوّل و دوم، و همچنین تا پیش نماز از مسجد به در رود یا از خانه به در آید و داخل مسجد شود، پس نام ها و دفترهای خود را می پیچند و این ملائکه در هیچ روز به زیر نمی آیند مگر در روز جمعه.^۱

و در حدیث صحیح از حضرت صادق علیه السلام مروی است که حق تعالی از هر نوع، فردی را برگزیده و از روزها روز جمعه را اختیار کرده. و فرمود که حضرت رسول صلی الله علیه و آله دوست می داشت که چون زمستان برای خوابیدن به درون خانه رود و در تابستان از خانه بیرون آید در شب جمعه باشد.

و به روایت دیگر، در تابستان که از خانه بیرون می آمد برای خوابیدن در روز پنجشنبه می آمد و در زمستان که داخل می شد در روز جمعه داخل می شد.^۲

و در کتاب «عروس» از حضرت امام محمد باقر علیه السلام منقول است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود که جبرئیل علیه السلام آینه ای آورد برای من و در میانش نکته سیاهی بود. گفتم: ای جبرئیل! این آینه چیست؟

گفت: روز جمعه است.

گفتم: جمعه چیست؟

گفت: شما را در آن خیر بسیار هست.

گفتم: خیر بسیار چیست؟

گفت: عیدی است برای تو و برای امت تو بعد از تو.

گفتم: برای ما دیگر چه خیر در آن هست؟

گفت: در آن روز ساعتی هست که هر مسلمانی در آن ساعت حاجتی بطلبد که رواشدنی باشد، البته روا می شود و اگر در دنیا مصلحت نباشد در آخرت خدا

بهتر از آن حاجت را به او عوض می‌دهد، و اگر از بلایی پناه برد حق تعالی از بلاهای بدتر از آن او را نجات دهد.^۱

و در حدیث صحیح از حضرت صادق علیه السلام منقول است که ساعت استجابت وقتی است که امام به نماز بیرون می‌آید یعنی اوّل پیشین، و به روایت [دیگر] بعد از اذان نماز جمعه، و به روایت دیگر از وقتی که پیشنماز از منبر به زیر آید تا آن که به جای خود بایستد، و به روایت دیگر از وقتی که امام از منبر به زیر می‌آید تا آن که یک قدم از سایه زوال برود.^۲

مترجم^۳ گوید: که در پنهان کردن ساعت استجابت حکمت‌ها بسیار است؛ مانند: پنهان کردن شب قدر است و اسم اعظم و مؤمن کامل، و از جمله آن حکمت‌ها آن که در همه این ساعات دعا کنند، و دیگر آن که مبادا نفوس شریره در آن ساعت دعای بدی بکنند، و اگر به تعیین دانند البته مستجاب باید بشود.

و به سند معتبر از حضرت امام رضا علیه السلام منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که روز جمعه سید و بزرگ‌تر روزهاست، حق تعالی در آن روز ثواب حسنات را مضاعف می‌دهد و گناهان را محو می‌نماید و درجات را بلند می‌گرداند و دعوات را مستجاب می‌گرداند و شدت‌ها و غم‌ها را زایل می‌گرداند و حاجت‌های بزرگ را برمی‌آورد و روز مزید است که خدا رحمت‌های خود را نسبت به بندگان زیاده می‌گرداند و جماعت بسیار را از آتش جهنم آزاد می‌سازد و اگر در روز جمعه یا شب آن بمیرد ثواب شهیدان دارد و در قیامت ایمن از عذاب الهی مبعوث می‌گردد، و هر که استخفاف به حرمت جمعه نماید و حق آن را ضایع گرداند که نماز جمعه به جا نیاورد یا محرمات الهی را در آن به عمل

۱. بحار الأنوار: ۲۸۰/۸۹، در المنتور: ۲۱۷/۶ (با اختلاف اندک).

۲. بحار الأنوار: ۳۴۸/۹۳، مستدرک الوسائل: ۲۷۴/۵.

۳. نسخه ب: مؤلف.

آورد بر خدا لازم است که او را به آتش جهنم بسوزاند، مگر آن که توبه کند.^۱ و در حدیث معتبر دیگر از حضرت صادق علیه السلام روایت شده است که جمعه را حَقّی و حرمت عظیمی هست پس زنه‌ار که ضایع نگردانی حرمت آن را، و تقصیر مکن در چیزی از عبادت حق تعالی در آن روز و تقرّب جو به سوی خدا به عمل‌های شایسته و ترک نما جمیع محرّمات خدا را؛ زیرا که خدا ثواب طاعات را مضاعف می‌گرداند و عقوبت گناهان را محو می‌نماید و درجات مؤمنان را بلند می‌گرداند، و شبش در فضیلت مانند روز است اگر توانی که شب جمعه را زنده داری به نماز و دعا تا صبح بکن؛ به درستی که خداوند عالم در شب جمعه ملائکه را برای مزید کرامت مؤمنان به آسمان اوّل می‌فرستد که حسنات ایشان را زیاده گردانند، و گناه‌های ایشان را محو کنند و حق تعالی واسع العطا و کریم است.^۲

و از حضرت امام محمد باقر علیه السلام پرسیدند که به چه سبب این روز را جمعه نامیدند؟ فرمودند: برای آن که خدا در این روز ارواح جمیع خلائق را جمع کرد که پیمان ولایت و محبّت محمد صلی الله علیه و آله و وصی او (علی بن ابی طالب علیه السلام) را از ایشان بگیرد.^۳

و به سند صحیح منقول است که حضرت صادق علیه السلام فرمود که: حق تعالی فضیلت و زیادتی داده است جمعه را به روزهای دیگر و به درستی که بهشت را زینت می‌دهند و آراسته می‌گردانند در روز جمعه برای آنها که به نماز جمعه حاضر شوند، و به درستی که پیشی خواهید گرفت در قیامت به سوی بهشت به قدر آنچه در دنیا پیشی گرفته‌اید به سوی نماز جمعه، و به درستی که در روز جمعه درهای آسمان گشوده می‌شود برای بالا رفتن اعمال بندگان خدا.^۴

۲. کافی: ۴۱۴/۳، مصباح المتّجّد: ۲۸۳.

۱. کافی: ۴۱۴/۲.

۴. همان.

۳. کافی: ۴۱۵/۳.

و از حضرت باقر علیه السلام پرسیدند از تفسیر قول خدا که می فرماید: «فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ»^۱. حضرت فرمود: یعنی عمل کنید و تعجیل نمایید؛ به درستی که روز جمعه تنگ است بر مسلمانان به سبب بسیاری اعمال آن، و به قدر آنچه تنگ شده است بر ایشان، ثواب اعمال ایشان را زیاده کرده اند و ثواب و گناه هر دو در روز جمعه مضاعف است.

پس حضرت فرمود که اصحاب پیغمبر صلی الله علیه و آله تهنیه روز جمعه را و مستحبات آن را در روز پنجشنبه می کردند؛ برای تنگی روز جمعه بر مسلمانان.^۲ و در بعضی از روایات وارد شده است که تنگی جمعه برای آن است که هر روز در هنگام زوال ارواح کافران را در زیر قرص آفتاب عذاب می کنند و در روز جمعه برای فضیلت آن عذاب نمی کنند.^۳ و در حل این حدیث وجوه بسیار هست که در کتب مبسوط ذکر کرده ام و این رساله مناسب ذکر آنها نیست.

و در حدیث معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که گاه هست که مؤمن دعایی می کند برای حاجتی و حق تعالی قضای حاجت او را تأخیر می کند تا آن که در روز جمعه حاجت او را برآورد،^۴ و برای فضیلت جمعه مضاعف کرده اند. و فرمود که چون برادران یوسف از حضرت یعقوب علیه السلام استدعای طلب آمرزش گناه خود کردند، گفت: «سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي»^۵؛ یعنی بعد از این، استغفار خواهم برای شما از پرورگار خود.

حضرت فرمود: که تأخیر کرد که در سحر شب جمعه دعا کند تا مستجاب گردد.^۶ و به سند معتبر از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله مروی است که چون روز جمعه

۱. سوره جمعه، آیه ۹.

۲. کافی: ۴۱۵/۳.

۳. کافی: ۴۱۶/۳ (با اختلاف اندک).

۴. بحار الأنوار: ۲۷۴/۸۹.

۵. سوره یوسف، آیه ۹۸.

۶. بحار الأنوار: ۲۷۴/۸۹، کافی: ۴۷۷/۲.

می شود مرغان هوا و وحشیان صحرا و درندگان یکدیگر را ندا می کنند که سلام
علیکم! این، روز شایسته ای است.^۱

و به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که روز جمعه را
دریابد باید که به کاری به غیر از عبادت مشغول نگردد؛ زیرا که در آن روز خدا
گناه بندگان را می آمرزد و رحمت خود را بر ایشان نازل می گرداند.^۲

و ایضاً منقول است که شخصی از حضرت باقر علیه السلام پرسید که چرا «جمعه» را
«جمعه» می نامند؟

فرمود: می خواهی که تأویل بزرگش را بگویم؟

گفت: بلی فدای تو شوم!

فرمود که: زیرا که حق تعالی در این روز جمیع پیشینیان و آیندگان را و جمیع
خلایق را از جنّ و آدمیان و آسمان ها و زمین ها و دریاها و صحراها و بهشت
و دوزخ، و هر چه خدا آفریده است در روز میثاق یعنی روز آلت جمع کرد
و پیمان گرفت از ایشان برای خود به پروردگاری و برای محمد صلی الله علیه و آله به پیغمبری،
و برای علی علیه السلام به ولایت و امامت.

پس این روز را «جمعه» نامید؛ برای آن که در این روز جمیع خلایق اولین
و آخرین را برای پیمان گرفتن جمع کرد.^۳

و در کتاب «عروس» از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده است که:
روزی با حضرت رسول صلی الله علیه و آله بودیم که ناگاه مردی آمد و گفت: یا رسول الله! پدر
و مادرم فدای تو باد؛ مرا خبر ده که چرا روزهای هفته را به این نام ها که مشهور
است مسمّی ساخته اند؟

۲. مصباح المتجّد: ۲۸۳، بحار الأنوار: ۲۷۵/۸۹.

۱. کافی: ۴۱۵/۳.

۳. اختصاص: ۱۲۹، بحار الأنوار: ۳۹۹/۲۴.

فرمود: که یکشنبه را «یوم الأحد» می‌گویند؛ برای آن که اوّل خلق عالم است، و اوّل روزی است که خدا آفریده است.

و دوشنبه را «یوم الإثنين» می‌نامند؛ برای آن که روز دوم خلق خداست، و در این روز من از دنیا خواهم رفت.

و سه‌شنبه را «یوم الثلاثاء» می‌نامند؛ برای آن که روز سوم خلق دنیا است، و در این روز حق تعالی توبه حضرت آدم علیه السلام را قبول کرد و از او راضی شد و او را برای پیغمبری اختیار نمود.

و چهارشنبه را «یوم الأربعاء» می‌نامند؛ برای آن که چهارم خلق دنیا است و روز نحسی است که نحوست آن مستمرّ است و باد سرد عذاب قوم هود را در این روز خدا آفرید.

و پنجشنبه را «یوم الخميس» نامیدند؛ برای آن که روز پنجم آفریدن دنیا است، و شبش انس دهنده است و روزش موافق است، و در آن روز حضرت ادریس علیه السلام به آسمان رفت، و ابلیس لعین در این روز ملعون شد، و از آسمان به زمین آمد.

و چون آن مرد جمعه را پرسید، حضرت رسالت صلی الله علیه و آله گریست و فرمود که از روز جمعه پرسیدی! ملائکه آن را «یوم المیزید» می‌نامند، و حق تعالی آدم را در این روز آفرید، و در این روز روح در آدم دمید، و در این روز آدم را در بهشت ساکن گردانید، و در این روز ملائکه را به سجده آدم علیه السلام امر نمود، و در این روز حوّا را برای آدم خلق کرد، و در این روز آتش را برای ابراهیم علیه السلام سرد گردانید، و در این روز دعای یعقوب علیه السلام را مستجاب گردانید، و در این روز گناه و ترک اولای آدم را بخشید، و در این روز بلای ایوب علیه السلام را به عافیت مبدّل گردانید، و در این روز فدای ابراهیم را برای ذبح اسماعیل علیه السلام قبول نمود، و در این روز

خلق عالم تمام شد، و در این روز قیامت برپا خواهد شد.^۱

و از حضرت امام موسی علیه السلام روایت کرده است که حق تعالی پیغمبران و اوصیای ایشان علیهم السلام را در روز جمعه خلق کرد و پیمان ما را در این روز از ایشان گرفت.^۲
و از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که شب جمعه که می آید ماهیان دریا سر از آب بیرون می آورند و وحشیان صحرا گردن می کشند، و حق تعالی [را] ندا می کنند که: پروردگارا! ما را عذاب مکن به گناهان آدمیان.^۳

و ایضاً از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که خداوند کریم در هر شب جمعه گروه بسیار را از آتش جهنم آزاد می گرداند، پس در شب و روز جمعه خود را به اعمال صالحه در معرض رحمت الهی به در آورید، و هر که در شب جمعه و روز جمعه بمیرد خدا او را از عذاب قبر امان دهد و مهر شهادت بر او بزند و از فشار قبر نجات یابد و با شهیدان محشور گردد، پس مگویید که او چنین گناه می کرد و مرد بدی بود.^۴

و از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که حق سبحانه و تعالی امر می نماید ملکی را در هر شب جمعه از بالای عرش ندا می کند از اوّل شب تا آخر از جانب ربّ الأعلی که آیا بنده مؤمنی هست که پیش از طلوع صبح برای آخرت و دنیای خود مرا بخواند تا من دعای او را مستجاب گردانم؟
آیا بنده مؤمنی هست که پیش از طلوع صبح از گناهان خود توبه کند پس من توبه او را قبول کنم؟

۱. بحار الأنوار: ۲۸۰/۸۹.

۲. بصائر الدرجات: ۳۷ (با اختلاف اندک)، بحار الأنوار: ۲۲/۱۵ و ج ۲۸۱/۸۹.

۳. بحار الأنوار: ۲۸۳/۸۹، مستدرک الوسائل: ۷۳/۶.

۴. مستدرک الوسائل: ۵۹/۶ (با اختلاف اندک)، و شبیه آن در بحار الأنوار: ۲۷۱/۸۹ و ۲۷۲.

آیا بنده مؤمنی هست که من روزی او را تنگ کرده باشم و از من سؤال کند که روزی او را زیاد گردانم پیش از طلوع صبح، پس روزی او را گشاده گردانم؟
 آیا بنده مؤمن بیماری هست که از من سؤال کند پیش از طلوع صبح که او را شفا دهم تا او را عافیت کرامت کنم؟

آیا بنده مؤمن غمگین محبوسی هست که پیش از صبح از من سؤال کند که او را از زندان رها کنم و غمش را فرج دهم پس دعایش را مستجاب گردانم؟
 آیا بنده مؤمن مظلومی هست که از من سؤال کند پیش از صبح برای رفع ستم ظالم تا من از برای او انتقام بکشم و حقش را به او برگردانم؟
 پیوسته این ندا را می‌کند تا طلوع صبح.^۱

و ایضاً از حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه منقول است که حق تعالی جمعه را از همه روزها برگزیده و روزش را عید گردانیده و شبش را مثل روزش گردانیده.
 و از جمله فضیلت روز جمعه آن است که هر حاجت که در آن روز از خدا سؤال کنند برآورده می‌شود و اگر جماعتی مستحق عذابی بشوند، چون شب جمعه یا روز جمعه را دریابند و دعا کنند، خدا آن عذاب را از ایشان می‌گرداند و امور مقدّره را حق تعالی در شب جمعه مبرم و محکم می‌گرداند، پس شب جمعه بهترین شب‌ها است و روزش بهترین روزها.

و ایضاً از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: پرهیزید از گناهان در شب جمعه که عقوبت گناهان در آن شب مضاعف است، چنانچه ثواب حسنات مضاعف است، و هر که معصیت خدا را در شب جمعه ترک کند حق تعالی گناهان گذشته او را بیامرزد، و هر که در شب جمعه معصیتی را علانیه بکند حق تعالی او را به گناهان جمیع عمرش عذاب کند و عذاب این گناه را بر او مضاعف گرداند.^۲

۲. بحار الأنوار: ۲۸۳/۸۹، مستدرک الوسائل: ۷۳/۶.

۱. عدّه الداعی: ۳۷، بحار الأنوار: ۲۸۲/۸۹.

و ایضاً به سند دیگر از آن حضرت روایت کرده است که: چون روز جمعه می‌شود اهل بهشت و اهل جهنم می‌دانند که روز جمعه است، زیرا که نعیم آنها و عذاب این‌ها مضاعف می‌گردد.^۱

و در حدیث دیگر فرمود که: هر کار خیر از صدقه و غیر آن که خواهی بکنی، در روز جمعه بکن تا ثوابش مضاعف گردد.^۲

و از حضرت رسالت ﷺ منقول است که قیامت در روز جمعه در مابین ظهر و عصر قائم می‌شود.^۳

وزید نرسی در کتاب خود از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده است که چون روز جمعه یا روز عید ماه رمضان یا روز عید قربان می‌شود حق تعالی رضوان خازن بهشت را امر می‌فرماید که ندا کند ارواح مؤمنان را که در غرفه‌های بهشت ساکنند: به درستی که خدا شما را مرخص گردانیده است که بروید به زیارت اهل و عیال و خویشان و دوستان خود از اهل دنیا.

پس حق تعالی امر می‌فرماید رضوان را که برای هر روح از ارواح طیّبه ناقه‌ای از ناقه‌های بهشت حاضر گرداند که بر آن ناقه قبه‌ای باشد از زبرجد سبز و پرده‌اش از یاقوت زردتر باشد و بر ناقه حله‌ها و برقع‌ها از سندُس و استبرق بهشت بوده باشد، پس ارواح بر آن ناقه‌ها سوار شوند، حله‌های بهشتی در بر، و تاج‌هایی از مروارید خوش آب بر سر، و از آن تاج‌ها نوری ساطع باشد مانند نور زهره که کسی نه از نزدیک به نظر آورد و نه از دور، پس در عرصه بهشت درآیند. پس حق تعالی امر نماید جبرئیل را با ملائکه آسمان‌ها که ایشان را استقبال

۱. بحار الأنوار: ۲۸۲/۸۹.

۲. خصال: ۳۹۰، بحار الأنوار: ۵۹/۷، وج: ۲۸۴/۸۶.

۳. مستدرک حاکم: ۸۴/۱، کنز العمال: ۱۹۲/۱۴.

نمایند و ملائکه هر آسمان تا آسمان دیگر ایشان را مشایعت نماید، پس به صحرای نجف فرود آیند و از آنجا هر یک به شهر و دیار خود متوجه گردند و یاران و احبای خود را زیارت کنند و با ایشان ملکی چند باشند که چیزهای بد را از ایشان مستور گردانند که غمگین نگردند و هر چه نیک است و خوش آیند ایشان است ببینند و به نزد قبرهای خود آیند و زیارت کنند و چون اهل دنیا از نمازهای جمعه و عصر و عید فارغ شوند و به خانه‌های خود برگردند جبرئیل در میان ایشان ندای رحیل دردهد و ایشان به منازل رفیعۀ خود معاودت نمایند.

پس مردی از اهل مجلس حضرت صادق علیه السلام گریست و گفت: فدای تو شوم آنچه فرمودی حال مؤمنان است؛ حال کافران چگونه است؟

حضرت فرمود که: بدن‌های ایشان ملعون است در زیر خاک و روح‌های خبیث ایشان معذب است در وادی برهوت که بدترین وادی‌های یمن است و نسیمی و راحتی بر ایشان داخل نمی‌شود و پیوسته معذبند تا آن که قائم آل محمد صلی الله علیه و آله ظاهر شود، پس آن ارواح خبیثه را به بدن‌های ملعون ایشان رد می‌کنند در رجعت.

و حضرت می‌فرماید که: گردن ایشان را می‌زنند و بعد از آن به جهنم می‌روند و ابدالآباد در جهنم معذب خواهند بود.^۱

فصل دوم

در بیان اعمال شب جمعه است

به سندهای معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که چون شب جمعه می شود ملائکه از آسمان به زیر می آیند به عدد مورچگان یا به عدد ذرات هوا و قلم ها از طلا و لوح ها از نقره در دست دارند و تا شب شنبه نمی نویسند مگر صلوات بر محمد و آل محمد، پس بسیار صلوات بفرست به درستی که سنت است که در هر روز جمعه هزار مرتبه صلوات بفرستی و در سایر ایام صد مرتبه.^۱

و به سند صحیح از آن حضرت منقول است که چون عصر روز پنجشنبه می شود ملائکه از آسمان به زیر می آیند با قلم های طلا و صحیفه های نقره و نمی نویسند در پسین پنجشنبه و شب جمعه و روز جمعه تا آفتاب غروب کند به غیر از صلوات بر محمد و آل محمد.^۲

و به سند معتبر از آن حضرت منقول است که صلوات بر محمد و آل محمد برابر است با هزار حسنه، و هزار گناه را برطرف می کند و هزار درجه بلند می کند، و کسی که در شب جمعه بر آن حضرت و آل او صلوات فرستد نور او در آسمان ها روشنی دهد تا روز قیامت و ملائکه آسمان ها برای او استغفار کنند با ملکی که موکل است به قبر حضرت رسالت صلی الله علیه و آله تا روز قیامت.^۳

۲. فقه الرضا علیه السلام، ۱۲۷، بحار الأنوار: ۳۰۹/۸۶.

۱. بحار الأنوار: ۳۱۴/۸۶.

۳. مستدرک الوسائل: ۷۰/۶.

و ایضاً به سند معتبر از آن حضرت منقول است که: حضرت رسول ﷺ فرمود که بسیار صلوات فرستید بر من در شب نورانی و روز روشن یعنی شب جمعه و روز جمعه.

و فرمود که: اقلّش صد مرتبه است و آنچه زیاده کنی بهتر است.^۱
و به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که: هر که در هر شب جمعه سورة بنی اسرائیل بخواند، نمیرد تا به خدمت حضرت قائم علیه السلام برسد و از اصحاب آن حضرت باشد.^۲

و فرمود که: هر که سورة کهف را در هر شب جمعه بخواند، نمیرد مگر شهید و حق تعالی او را در روز قیامت با شهدا محشور گرداند و با ایشان باز دارد.^۳
و فرمود که: هر که هر سه طاسین^۴ را در شب جمعه بخواند از دوستان خدا باشد و در امان و حمایت حق تعالی باشد و فقر و تنگدستی در دنیا به او نرسد، و در آخرت خدا از بهشت آن قدر به او عطا کند که او راضی گردد و زیاده از رضا به او کرامت فرماید و صد زن از حوریان بهشت به او تزویج نماید.^۵

و فرمود که: هر که سورة «الم سجده» را در هر شب جمعه بخواند حق تعالی در قیامت نامه او را به دست راست او دهد و او را بر اعمال او حساب نکند و از رفقای محمد و آل او باشد.^۶

و به سند معتبر از حضرت باقر علیه السلام منقول است که: هر که سورة «ص» را در شب جمعه بخواند، از خیر دنیا و عقبی حق تعالی آن قدر به او عطا کند که نداده باشد مگر به ملک مقرّبی یا پیغمبر مرسلی، و داخل بهشت گرداند او را با هر که

۱. مستدرک الوسائل: ۷۱/۶.

۲. بحار الأنوار: ۱۰۷، بحار الأنوار: ۲۸۲/۹۲.

۳. و ۴. بحار الأنوار: ۳۱۰/۸۶.

۵. سورة شعراء، سورة نمل و سورة قصص.

خواهد از اهل خانه او حتی خادمی که او را خدمت می کرده است اگرچه داخل عیال او نباشد و شفاعت او نکند.^۱

و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که در هر شب جمعه یا روز جمعه سوره «احقاف» را بخواند، در دنیا به او ترسی و بیمی نرسد و در آخرت از فرع و ترس روز قیامت ایمن باشد.^۲

و فرمود که: هر که در هر شب جمعه سوره واقعه را بخواند، خدا او را دوست دارد و او را محبوب مردم گرداند و در دنیا تنگدستی و بدحالی نبیند و هیچ آفت از آفت دنیا به او نرسد و از رفقای حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه باشد.^۳

و در احادیث معتبره و صحیحه وارد شده است که در نماز جمعه و ظهر روز جمعه در رکعت اول بعد از حمد سوره جمعه بخواند و در رکعت دوم سوره منافقان،^۴ و بعضی واجب دانسته اند و در نماز عصر نیز سنت است که چنین، و در نماز صبح روز جمعه در رکعت اول سوره جمعه و در دوم سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ»، و در بعضی روایات در رکعت دوم سوره منافقان. و در نماز شام شب جمعه در رکعت اول سوره جمعه و در دوم «قُلْ هُوَ اللَّهُ».^۵ و به روایت دیگر در دوم «سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى». و در نماز خفتن در رکعت اول سوره جمعه و در دوم سوره «سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى».^۶ و به روایت دیگر در دوم سوره منافقان و به روایت دیگر در دوم سوره حشر و به روایت دیگر در شام و خفتن هر دو در رکعت اول سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ»، و در دوم «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ»، و همه

۱. پیشین.

۲. همان.

۳. فقه الرضا علیه السلام: ۳۴۳.

۴. وسائل الشیعة (آل البيت): ۱۱۷/۶.

۵. وسائل الشیعة (آل البيت): ۱۲۰/۶.

۶. فقه الرضا علیه السلام: ۱۳۰.

خوب است و افضل آن است که در مغرب، جمعه و «قُلْ هُوَ اللَّهُ»، و در عشا، جمعه و «سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى» بخواند.^۱

و مروی است که: هر که در شب جمعه سوره کهف بخواند نوری از او ساطع گردد تا خانه کعبه^۲ و هر که سوره «حم دخان» بخواند در شب جمعه یا روز جمعه حق تعالی در بهشت برای او خانه‌ای^۳ بنا کند و هر که در شب جمعه سوره «یس» بخواند آمرزیده صبح کند، و هر که سوره «بقره» و «آل عمران» در شب جمعه بخواند ثواب او مابین آسمان هفتم و زمین هفتم را پر کند.^۴

و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که: هر که در هر شب جمعه سوره جمعه بخواند کفاره باشد برای او از جمعه تا جمعه دیگر.^۵

و به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام منقول است که: هر که در سجده آخر نافله شام، هفت مرتبه این دعا را بخواند، چون فارغ شود آمرزیده شده باشد، و اگر در هر شب چنین کند بهتر است و دعا این است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَاسْمِكَ الْعَظِيمِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي ذَنْبِي الْعَظِيمَ.^۶

و به روایت شیخ طوسی رحمته الله چنین است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَاسْمِكَ الْعَظِيمِ، وَمُلْكِكَ الْقَدِيمِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي ذَنْبِي الْعَظِيمِ، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الْعَظِيمَ إِلَّا الْعَظِيمُ.^۷

و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که هر که هفت مرتبه این دعا را در شب

۱. بحار الأنوار: ۳۵۳/۸۶ (با اختلاف اندک).

۲. کنز العمال: ۵۷۷/۱.

۳. نسخه ب: - خانه‌ای.

۴. مستدرک الوسائل: ۱۰۵/۶، بحار الأنوار: ۳۱۳/۸۹.

۵. بحار الأنوار: ۳۶۳/۸۶.

۶. کافی: ۴۲۸/۳.

۷. مصباح المتعبد: ۹۹.

جمعه یا روز جمعه بخواند؛ اگر در آن شب یا در آن روز بمیرد داخل بهشت شود، دعا این است:

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي، وَأَنَا عَبْدُكَ وَابْنُ أَمَتِكَ، وَفِي قَبْضَتِكَ وَنَاصِيَّتِي بِيَدِكَ، أُمْسِئْتُ عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوؤُ بَعْمَلِي^۱، وَأَبُوؤُ بِذَنْبِي، فَاعْفُ لِي ذُنُوبِي، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ^۲.

و در حدیث معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که خدا را رحمت‌ها و کرامت‌ها هست برای بندگان که ایشان را به آنها مخصوص می‌گرداند در هر شب جمعه و روز جمعه، پس بسیار بگوید: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ»، و ثنا کنید بر خدا و صلوات فرستید بر محمد و آل او.^۳

و در حدیث معتبر منقول است که حضرت صادق علیه السلام در هر شب جمعه انار تناول می‌فرمود.^۴

و به سند معتبر از آن حضرت منقول است که: هر که در شب جمعه برای ده نفر از برادران مؤمن که مرده باشند طلب آمرزش نماید، بهشت برای او واجب گردد.^۵ و از حضرت امام حسن مجتبی صلوات الله علیه منقول است که گفت: مادر خود فاطمه زهرا علیها السلام را دیدم در شب جمعه که از اول شب تا صبح در محراب خود مشغول عبادت بود و پیوسته برای مردان مؤمن و زنان مؤمنه دعا می‌کرد و ایشان را نام می‌برد و از برای خود هیچ دعا نکرد.^۶

و به سند معتبر منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که: یا علی! اگر در

۱. نسخه ب: يَنْفَعُنِيكَ.

۲. مصباح المتجّد: ۲۷۰.

۳. لآلئ الأخبار: ۲۲۰.

۴. بحار الأنوار: ۱۶۴/۶۶.

۵. مستدرک الوسائل: ۷۳/۶.

۶. علل الشرایع: ۱/۱۸۲، بحار الأنوار: ۳۱۳/۸۶.

شب جمعه با زن خود نزدیکی کنی؛ فرزندی اگر به هم رسد بردبار و خوش زبان باشد و اگر بعد از نماز خفتن جماع کنی و فرزندی به هم رسد از ابدال و نیکان خواهد بود، و اگر بعد از عصر روز جمعه جماع کنی فرزندی که به هم رسد از علمای مشهور و معروف خواهد بود.^۱

و به سند معتبر از حضرت رسول ﷺ منقول است که هر که یک بیت شعر باطل بخواند در شب جمعه یا روز جمعه، نماز او در آن شب و در آن روز مقبول نگردد.^۲ و در حدیث معتبر منقول است که: هر که در شب جمعه بعد از نافله شام دو رکعت نماز بگذارد هر دو رکعت به یک سلام، و در هر رکعت بعد از سوره حمد، «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخواند، ثوابش برابر باشد با ده بنده آزاد کردن.^۳ و شیخ طوسی و سید بن طاووس رحمتهما روایت کرده‌اند که هر که را حاجتی باشد و خواهد که روا شود، پس روزه بدارد در روز سه‌شنبه و چهارشنبه و پنجشنبه را، و چون شب جمعه شود پیش از افطار تصدّقی بکند و چون از نماز خفتن فارغ شود به سجده رود و در سجده بگوید:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ بِوَجْهِکَ الْکَرِیْمِ، وَاسْمِکَ الْعَظِیْمِ، وَعَیْنِکَ الْمَاضِیَةِ، اَنْ تُصَلِّیَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اَنْ تُقْضِیَ دَیْنِیْ، وَ تُوسِّعَ عَلَیَّ فِی رِزْقِیْ.

هر که بر این مداومت نماید حق تعالی روزی او را فراخ گرداند و قرض او را ادا کند.^۴ و مستحب است که هر که در روز پنجشنبه روزه باشد، پیش از افطار هفت مرتبه این دعا را بخواند:

۱. بحار الأنوار: ۲۸۳/۱۰۳. ۲. مستدرک الوسائل: ۱۰۰/۶.

۳. جامع الأحادیث (کتاب العروس): ۱۵۰، جمال الأسبوع: ۱۸۵، بحار الأنوار: ۳۱۱/۸۹، مستدرک الوسائل: ۱۱۲/۶.

(نقل علامه مجلسی رحمته در کتاب حاضر با مصادر، اندکی تفاوت دارد).

۴. جمال الأسبوع: ۱۲۲/۱، مصباح المتجهّد: ۲۶۲.

اللَّهُمَّ رَبَّ النُّورِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْكُرْسِيِّ الرَّفِيعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ
الْبَحْرِ الْمَسْجُورِ، وَرَبَّ الشَّفْعِ وَالْوَتْرِ، وَرَبَّ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ، وَرَبَّ الظُّلُمَاتِ
وَالنُّورِ، وَرَبَّ الظِّلِّ وَالْحَرُورِ، وَرَبَّ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ.

أَنْتَ إِلَهٌ مَنْ فِي السَّمَاءِ وَإِلَهُ مَنْ فِي الْأَرْضِ، لَا إِلَهَ فِيهِمَا غَيْرُكَ، وَأَنْتَ جَبَّارٌ مَنْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَجَبَّارٌ مَنْ فِي الْأَرْضِ، لَا جَبَّارَ فِيهِمَا غَيْرُكَ، وَأَنْتَ خَالِقٌ مَنْ فِي
السَّمَاءِ وَخَالِقٌ مَنْ فِي الْأَرْضِ، لَا خَالِقَ فِيهِمَا غَيْرُكَ، وَأَنْتَ مَلِكٌ مَنْ فِي السَّمَاءِ
وَمَلِكٌ مَنْ فِي الْأَرْضِ، لَا مَلِكَ فِيهِمَا غَيْرُكَ.

أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْكَبِيرِ، وَنُورِ وَجْهِكَ الْمُنِيرِ، وَبِمُلْكِكَ الْقَدِيمِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي أَشْرَقَ لَهُ نُورُ حُجُبِكَ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي صَلَحَ بِهِ الْأَوَّلُونَ
وَبِهِ^۱ يَصْلُحُ الْآخِرُونَ.

يَا حَيُّ قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ، وَيَا حَيُّ بَعْدَ كُلِّ حَيٍّ، وَيَا حَيُّ مُخَيِّي الْمَوْتَى، يَا حَيُّ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُ لَنَا ذُنُوبَنَا، وَاقْضِ لَنَا حَوَائِجَنَا، وَاكْفِنَا
مَا أَهَمَّنَا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا، وَتَبَسُّنًا عَلَى هُدًى
رَسُولِكَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ كُلِّ غَمٍّ وَهَمٍّ وَضِيقٍ فَرْجًا وَمَخْرَجًا، وَاجْعَلْ
دُعَاءَنَا عِنْدَكَ فِي الْمَرْفُوعِ الْمُتَقَبَّلِ الْمَرْحُومِ، وَهَبْ لَنَا مَا وَهَبْتَ لِأَهْلِ طَاعَتِكَ مِنْ
خَلْقِكَ، فَإِنَّا مُؤْمِنُونَ بِكَ، مُتَبَيِّنُونَ إِلَيْكَ، مُتَوَكِّلُونَ عَلَيْكَ، وَمَصِيرُونَ إِلَيْكَ.

اللَّهُمَّ اجْمَعْ لَنَا الْخَيْرَ كُلَّهُ، وَاصْرِفْ عَنِّي الشَّرَّ كُلَّهُ، إِنَّكَ أَنْتَ الْحَنَّانُ الْمَتَّانُ،
بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، تُعْطِي الْخَيْرَ مَنْ تَشَاءُ، وَتَصْرِفُهُ عَمَّنْ تَشَاءُ.

اللَّهُمَّ أَعْطِنَا مِنْهُ، وَامْنُنْ عَلَيْنَا بِهِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ، يَا ذَا
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا اللَّهُ، أَنْتَ الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، يَا أَجْوَدَ مَنْ سُئِلَ، وَيَا أَكْرَمَ مَنْ
أُعْطِيَ، وَيَا أَرْحَمَ مَنْ اسْتُرْجِمَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْحَمْ ضَعْفِي، وَقَلَّةَ حِيلَتِي

وَرَجَائِي، وَامْنُنْ عَلَيَّ بِالْجَنَّةِ، وَغَافِنِي مِنَ النَّارِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ،
وَاجْمَعْ لَنَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

و شیخ طوسی و دیگران روایت کرده‌اند که: هر که خواهد قرآن مجید را حفظ نماید و فراموش نکند باید که در شب جمعه چهار رکعت نماز بگذارد و در رکعت اول بعد از حمد سوره یس بخواند، و در دوم سوره دخان و در سوم الم سجده و در چهارم «تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ»، و چون از نماز فارغ شود حمد و ثنا بر خدا بکند، و درود بر حضرت رسالت و آل بفرستد و طلب آمرزش برای مؤمنان بکند و اگر تسبیح فاطمه علیها السلام بخواند و بگوید: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَاعْزِزْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، ظاهراً کافی باشد، پس این دعا را بخواند:
اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِتَرْكِ الْمَعَاصِي أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، وَارْحَمْنِي مِنْ أَنْ أَتَكَلَّفَ مَا لَا يَنْفَعُنِي، وَارْزُقْنِي حُسْنَ النَّظَرِ فِيمَا يُرْضِيكَ عَنِّي.

اللَّهُمَّ بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، وَالْعِزَّةِ الَّتِي لَا تُرَامُ، أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ بِجَلَالِكَ وَبُنُورِ وَجْهِكَ، أَنْ تُلْزِمَ قَلْبِي حِفْظَ كِتَابِكَ كَمَا عَلَّمْتَنِي، وَارْزُقْنِي أَنْ أَتْلُوهُ عَلَى النَّحْوِ الَّذِي يُرْضِيكَ عَنِّي، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تُنَوِّرَ بِكِتَابِكَ بَصْرِي، وَتُطَلِّقَ بِهِ لِسَانِي، وَتُفَرِّجَ بِهِ قَلْبِي، وَتُشْرَحَ بِهِ صَدْرِي، وَتُسْتَعْمَلَ بِهِ بَدَنِي، وَتُقَوِّيَنِي عَلَى ذَلِكَ، وَتُعِينَنِي عَلَيْهِ، فَإِنَّهُ لَا يُعِينُ عَلَى الْخَيْرِ غَيْرُكَ، وَلَا يُوفِّقُ لَهُ إِلَّا أَنْتَ.^۲

و شیخ طوسی علیه الرحمة گفته است که مستحب است که بسیار صلوات فرستد بر محمد و آل او از بعد از نماز عصر روز پنجشنبه تا آخر روز جمعه و اگر این صلوات را صد مرتبه بگوید فضیلت بسیار دارد:

۱. جمال الأسبوع: ۱/۱۲۲، مصباح المتعبد: ۲۶۳.

۲. جمال الأسبوع: ۱۹۰، مصباح المتعبد: ۲۶۴.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ، وَأَهْلِكَ عَدُوَّهُمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ، مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ.^۱

و ایضاً شیخ طوسی و سید بن طاووس علیهما الرحمة و دیگران گفته اند که هر شب جمعه این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَا شَيْءَ قَبْلَكَ، وَأَنْتَ الْآخِرُ الَّذِي لَا يَهْلِكُ،^۲ وَأَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَالْخَالِقُ الَّذِي لَا يَعْجُزُ، وَأَنْتَ الْبَصِيرُ^۳ لَا يَرْتَابُ، وَالصَّادِقُ لَا يَكْذِبُ، الْقَاهِرُ لَا يُغْلَبُ، الْبَدِيُّ لَا يَنْقُذُ، الْقَرِيبُ لَا يَبْعُدُ، الْقَادِرُ لَا يُضَامُ، الْغَافِرُ لَا يَظْلِمُ، الصَّمَدُ لَا يَطْعَمُ، الْقَيُّومُ لَا يَنَامُ.

الْمُجِيبُ لَا يَسْنَأُ، الْحَنَّانُ لَا يُزَامُ، الْعَالِمُ لَا يُعْلَمُ، الْقَوِيُّ لَا يَضْعَفُ، الْعَظِيمُ لَا يُوصَفُ، الْوَفِيُّ لَا يُخْلَفُ، الْعَدْلُ لَا يَحِيفُ، الْغَنِيُّ لَا يَفْتَقِرُ، الْكَبِيرُ لَا يَصْغُرُ، الْمُنِيعُ لَا يُقْهَرُ، الْمَعْرُوفُ لَا يُنْكَرُ، الْغَالِبُ لَا يُغْلَبُ، الْوَثَرُ لَا يَسْتَأْنِسُ، الْفَرْدُ لَا يَسْتَشِيرُ، الْوَهَّابُ لَا يَمَلُّ، الْجَوَادُ لَا يَبْخُلُ.

الْعَزِيزُ لَا يَذِلُّ، الْخَافِظُ لَا يَعْفُلُ، الْقَائِمُ لَا يَنَامُ، الْمُحْتَجِبُ لَا يَرَى، الدَّائِمُ لَا يَفْنَى، الْبَاقِي لَا يَبْتَلَى، الْمُقْتَدِرُ لَا يُنَارِعُ، الْوَاحِدُ لَا يُشَبَّهُ بِشَيْءٍ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْحَقُّ الَّذِي لَا يُغَيَّرُكَ الْأَرْمَنَةُ، وَلَا يُحِيطُ بِكَ الْأُمَكِنَةُ، وَلَا يَأْخُذُكَ نَوْمٌ وَلَا سِنَةٌ، وَلَا يُشَبِّهُكَ شَيْءٌ، وَكَيْفَ لَا تَكُونُ كَذَلِكَ وَأَنْتَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ.

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَكَ الْكَرِيمَ، أَكْرَمَ الْوُجُوهِ، أَمَانَ الْخَائِفِينَ، وَجَارَ الْمُسْتَجِيرِينَ، أَسْأَلُكَ وَلَا أَسْأَلُ غَيْرَكَ، وَأَرْغَبُ إِلَيْكَ وَلَا أَرْغَبُ إِلَى غَيْرِكَ، أَسْأَلُكَ بِأَفْضَلِ الْمَسَائِلِ كُلِّهَا، وَأَنْجِحْهَا الَّتِي لَا يَنْبَغِي لِلْعِبَادِ أَنْ يَسْأَلُوكَ إِلَّا بِهَا، أَنْتَ

۱. مصباح المتهجد: ۲۶۵.

۲. در بعضی از نسخ مصباح چنین آمده است: وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَا شَيْءَ بَعْدَكَ.

۳. مصباح: وَأَنْتَ الْبَصِيرُ الَّذِي.

الْفَتْاحُ النَّفَّاحُ، ذُو الْخَيْرَاتِ، مُقِيلُ الْعَثَرَاتِ، كَاتِبُ الْحَسَنَاتِ، مَاحِي السَّيِّئَاتِ،
رَافِعُ الدَّرَجَاتِ.

أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ، بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى كُلِّهَا، وَكَلِمَاتِكَ الْعُلْيَا^١، وَنِعَمِكَ الَّتِي
لَا تُحْصَى، وَأَسْأَلُكَ بِأَكْرَمِ أَسْمَائِكَ عَلَيْهَا، وَأَحَبِّهَا إِلَيْكَ، وَأَشْرَفِهَا عِنْدَكَ مَنْزِلَةً،
وَأَقْرَبِهَا مِنْكَ وَسِيلَةً، وَأَسْرَعِهَا مِنْكَ إِجَابَةً.

وَبِاسْمِكَ الْمَكْنُونِ الْمَخْزُونِ الْجَلِيلِ، الْأَجَلِّ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ، الَّذِي تُحِبُّهُ
وَتَرْضَاهُ عَمَّنْ دَعَاكَ بِهِ، وَتَسْتَجِيبُ لَهُ دُعَاءَهُ، وَحَقُّ عَلَيْكَ أَلَّا تَحْرِمَ سَائِلَكَ.

وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقَانِ الْعَظِيمِ، وَبِكُلِّ اسْمٍ
هُوَ لَكَ، عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ لَمْ تَعْلَمْهُ أَحَدًا، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ
عِنْدَكَ، وَبِكُلِّ اسْمٍ دَعَاكَ بِهِ حَمَلَةٌ عَرْشِكَ وَمَلَأَتْكَ وَأَصْفِيَاؤُكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَبِحَقِّ
السَّائِلِينَ لَكَ، وَالرَّاغِبِينَ إِلَيْكَ، وَالْمُتَعَوِّذِينَ بِكَ، وَالْمُتَضَرِّعِينَ إِلَيْكَ.

أَدْعُوكَ يَا اللَّهُ دُعَاءَ مَنْ قَدْ اشْتَدَّتْ فَاقَتُهُ، وَعَظُمَ جُرْمُهُ، وَأَشْرَفَ عَلَى الْهَلَكَةِ
نَفْسُهُ، وَضَعَفَتْ قُوَّتُهُ، وَمَنْ لَا يَتَّقُ^٢ بِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِهِ، وَلَا يَجِدُ لِفَاقَتِهِ سَادًا غَيْرَكَ،
وَلَا لِدَنْبِهِ غَافِرًا غَيْرَكَ^٣، فَقَدْ هَرَبْتُ مِنْهَا إِلَيْكَ غَيْرَ مُسْتَنْكِفٍ وَلَا مُسْتَكْبِرٍ عَنْ
عِبَادَتِكَ.

يَا أَنْسَ كُلِّ مُسْتَجِيرٍ، يَا سَنَدَ كُلِّ فَقِيرٍ، أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الْخَنَّانُ الْمَتَّانُ، لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، غَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ،
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ.

أَنْتَ الرَّبُّ وَأَنَا الْعَبْدُ، وَأَنْتَ الْمَالِكُ وَأَنَا الْمَمْلُوكُ، وَأَنْتَ الْعَزِيزُ وَأَنَا الدَّلِيلُ،
وَأَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْفَقِيرُ، وَأَنْتَ الْحَيُّ وَأَنَا الْمَيِّتُ، وَأَنْتَ الْبَاقِي وَأَنَا الْفَانِي، وَأَنْتَ

٢. خ ل: لَمْ يَتَّقِ.

١. مصباح: وكلماتك العليا كلها.

٣. خ ل: يَبْوَكَ.

الْمُحْسِنُ وَأَنَا الْمُسِيءُ، وَأَنْتَ الْغَفُورُ وَأَنَا الْمَذْنِبُ، وَأَنْتَ الرَّحِيمُ وَأَنَا الْخَاطِئُ،
وَأَنْتَ الْخَالِقُ وَأَنَا الْمَخْلُوقُ، وَأَنْتَ الْقَوِيُّ وَأَنَا الضَّعِيفُ، وَأَنْتَ الْمُعْطِي وَأَنَا
السَّائِلُ، وَأَنْتَ الرَّازِقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ، وَأَنْتَ أَحَقُّ مَنْ شَكَوْتُ إِلَيْهِ، وَاسْتَعَنْتُ بِهِ
وَرَجَوْتُهُ.

إِلَهِی کَمِ مِنْ مُذْنِبٍ قَدْ غَفَرْتَ لَهُ، وَكَمْ مِنْ مُسِيءٍ قَدْ تَجَاوَزْتَ عَنْهُ، فَصَلِّ عَلَيَّ
مُحَمَّدَ وَآلِهِ، وَاغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، وَاعْفُ عَنِّي وَعَافِنِي، وَافْتَحْ لِي مِنْ فَضْلِكَ.
سُبُّوحٌ ذِكْرُكَ، قُدُّوسٌ أَمْرُكَ، نَافِذٌ قَضَاؤُكَ، يَسِّرْ لِي مِنْ أَمْرِي مَا أَخَافُ عُسْرَهُ
وَفَرِّجْ لِي وَعَتِّي وَعَنْ وَالِدَيَّ وَعَنْ كُلِّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ، وَكَفِّنِي مَا أَخَافُ ضَرُورَتَهُ،
وَادْرَأْ عَنِّي مَا أَخَافُ حُزُونَتَهُ، وَسَهِّلْ لِي وَلِكُلِّ مُؤْمِنٍ مَا أَرْجُوهُ وَأُؤَمِّلُهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ، سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ.^۱

و گفته اند که این دعا نیز مستحب است: اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِكَ
تَهْدِي بِهَا قَلْبِي، وَتَجْمَعُ بِهَا اَمْرِي، وَتُلَمُّ بِهَا شَعْنِي، وَتَحْفَظُ بِهَا غَائِبِي، وَتُصْلِحُ
بِهَا شَاهِدِي، وَتُزَكِّي بِهَا عَمَلِي، وَتُلْهِمْنِي بِهَا رُشْدِي، وَتَعْصِمْنِي بِهَا مِنْ كُلِّ سُوءٍ.
اَللّٰهُمَّ اَعْطِنِي اِيْمَانًا صَادِقًا، وَيَقِيْنًا خَالِصًا، وَرَحْمَةً اُنَالُ بِهَا شَرَفَ كَرَامَتِكَ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ الْفُوزَ فِي الْقَضَاءِ، وَمَنْ اَزَلَ الْعُلَمَاءِ، وَعَيْشَ
السَّعْدَاءِ، وَالتَّصَرُّعَ عَلَى الْاَعْدَاءِ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَنْزَلْتُ بِكَ حَاجَتِي وَاِنْ ضَعُفَ عَمَلِي؛ فَقَدْ افْتَقَرْتُ اِلَى رَحْمَتِكَ،
فَاَسْأَلُكَ يَا قَاضِيَ الْأُمُورِ، وَيَا شَافِيَ الصُّدُورِ، كَمَا تُجَبِّرُ بَيْنَ الْبُحُورِ، أَنْ تُجَبِّرَنِي
مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ، وَمِنْ دَعْوَةِ الثُّبُورِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْقُبُورِ.
اَللّٰهُمَّ وَمَا قَصَّرَ عَنْهُ رَأْيِي، وَلَمْ تَبْلُغْهُ نِيَّتِي، وَلَمْ تُحِطْ بِهِ مَسْأَلَتِي مِنْ خَيْرٍ وَعَدَّتَهُ
أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، فَإِنِّي أَرْغَبُ إِلَيْكَ فِيهِ. اَللّٰهُمَّ يَا ذَا الْحَبْلِ الشَّدِيدِ، وَالْأَمْرِ الرَّشِيدِ،

أَسْأَلُكَ الْأَمْنَ يَوْمَ الْوَعِيدِ، وَالْجَنَّةَ يَوْمَ الْخُلُودِ، مَعَ الْمُتَّقِينَ الشُّهُودِ، وَالرُّكْعِ
السُّجُودِ، الْمُؤْمِنِينَ بِالْعُهُودِ، إِنَّكَ رَحِيمٌ وَدُودٌ، إِنَّكَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا هَادِينَ مُهْدِيَيْنَ، غَيْرَ ضَالِّينَ وَلَا مُضِلِّينَ، سَلَامًا لِأَوْلِيَانِكَ، وَحَرَبًا
لِأَعْدَائِكَ، نَحْبُ لِحُبِّكَ التَّائِبِينَ، وَنُعَادِي لِعِدَاوَتِكَ مَنْ خَالَفَكَ. اللَّهُمَّ هَذَا الدُّعَاءُ
وَعَلَيْكَ الْإِجَابَةُ، وَهَذَا الْجَهْدُ وَعَلَيْكَ التَّكْلَانُ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي نُورًا فِي قَلْبِي، وَنُورًا فِي قَبْرِي، وَنُورًا بَيْنَ يَدَيَّ، وَنُورًا مِنْ
خَلْفِي، وَنُورًا عَنْ يَمِينِي، وَنُورًا عَنْ شِمَالِي، وَنُورًا مِنْ فَوْقِي، وَنُورًا مِنْ تَحْتِي،
وَنُورًا فِي سَمْعِي، وَنُورًا فِي بَصَرِي، وَنُورًا فِي شَعْرِي، وَنُورًا فِي بَشْرِي، وَنُورًا
فِي لَحْمِي، وَنُورًا فِي دَمِي، وَنُورًا فِي عِظَامِي.

اللَّهُمَّ أَعْظِمْ لِي النُّورَ، وَأَعْظِمْ نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي أَزْدَدُنِي
بِالْعِزِّ وَبِالْبَنَاءِ بِهِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي لَيْسَ الْمَجْدُ وَتَكْرَمُ بِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَسْتَبْغِي
التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ ذِي الْفَضْلِ وَالنَّعَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْمَجْدِ وَالْكَرَمِ، سُبْحَانَ ذِي
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.^١

و ايضاً گفته اند كه در شب جمعه و روز جمعه و در شب عرفه و روز عرفه

مستحب است كه اين دعا را بخوانند:

اللَّهُمَّ مَنْ تَهَيَّأَ وَتَعَبَّأَ وَأَعَدَّ وَاسْتَعَدَّ لِوِفَادَةٍ إِلَى مَخْلُوقٍ رَجَاءَ رِفْدِهِ وَطَلَبَ نَائِلِهِ
وَجَائِزَتِهِ، فَإِلَيْكَ يَا رَبِّ تَعَبَّيْتُ وَتَهَيَّيْتُ، وَإِعْدَادِي وَاسْتِعْدَادِي، رَجَاءَ عَفْوِكَ
وَطَلَبَ نَائِلِكَ وَجَائِزَتِكَ، وَلَا تُخَيِّبِ الْيَوْمَ دُعَائِي، يَا مَوْلَايَ، يَا مَنْ لَا يَخِيبُ عَلَيْهِ
سَائِلٌ، وَلَا يَنْقُصُهُ نَائِلٌ، فَإِنِّي لَمْ آتِكَ الْيَوْمَ ثَقَّةً بِعَمَلٍ صَالِحٍ عَلِمْتُهُ، وَلَا لِوِفَادَةٍ إِلَى
مَخْلُوقٍ رَجَوْتُهُ.

أَتَيْتُكَ مُقِرًّا عَلَى نَفْسِي بِالْإِسَاءَةِ وَالظُّلْمِ، مُعْتَرِفًا بِأَنْ لَا حُجَّةَ لِي وَلَا عُذْرَ، أَتَيْتُكَ

أَرْجُو عَظِيمَ عَفْوِكَ الَّذِي عَلَوْتَ بِهِ عَلَى الْخَاطِئِينَ، فَلَمْ يَمْنَعَكَ طَوْلُ عُكُوفِهِمْ عَلَى عَظِيمِ الْجُزْمِ أَنْ عُذَّتْ عَلَيْهِمْ بِالرَّحْمَةِ.

فَيَا مَنْ رَحْمَتُهُ وَاسِعَةٌ، وَعَفْوُهُ عَظِيمٌ، يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ، لَا يَرُدُّ غَضَبَكَ إِلَّا حِلْمُكَ، وَلَا يُنْجِي مِنْ سَخَطِكَ إِلَّا التَّضَرُّعُ إِلَيْكَ، فَهَبْ لِي يَا إِلَهِي فَرَجًا بِالْقُدْرَةِ الَّتِي بِهَا تُخَيِّي مَيِّتَ الْعِبَادِ، وَلَا تُهْلِكُنِي غَمًّا حَتَّى تَسْتَجِيبَ لِي، وَتَعْرِفَنِي الْإِجَابَةَ فِي دُعَائِي، وَأَذْفِي طَعْمَ الْعَافِيَةِ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي، وَلَا تُشِمْتُ بِي عَدُوِّي، وَلَا تُسَلِّطْهُ عَلَيَّ، وَلَا تُمَكِّنْهُ مِنْ عُنُقِي.

يَا إِلَهِي إِنْ وَضَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْفَعُنِي، وَإِنْ رَفَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَضَعُنِي، وَإِنْ أَهْلَكْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَتَعَرَّضُ لَكَ فِي عَبْدِكَ، أَوْ يَسْأَلُكَ عَنْ أَمْرِهِ، وَقَدْ عَلِمْتُ يَا إِلَهِي أَنَّهُ لَيْسَ فِي حُكْمِكَ ظُلْمٌ، وَلَا فِي نِقْمَتِكَ عَجَلَةٌ، وَإِنَّمَا يَفْجَلُ مَنْ يَخَافُ الْفُوتَ، وَإِنَّمَا يَخْتِاجُ إِلَى الظُّلْمِ الضَّعِيفُ، وَقَدْ تَعَالَيْتَ يَا إِلَهِي عَنْ ذَلِكَ عُلُوًّا كَبِيرًا. اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ فَأَعِزَّنِي، وَأَسْتَجِيرُ بِكَ فَأَجِزْنِي، وَأَسْتَزِرُّكَ فَأَرْزُقْنِي، وَأَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ فَاكْفِنِي، وَأَسْتَنْصِرُكَ عَلَى عَدُوِّي فَأَنْصُرْنِي، وَأَسْتَعِينُ بِكَ فَأَعِزَّنِي، وَأَسْتَغْفِرُكَ يَا إِلَهِي فَاعْفُرْ لِي، آمِينَ آمِينَ آمِينَ.^۱

و گفته‌اند که مستحب است که در شب جمعه این دعا را بخواند:

اَللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَخْشَاكَ حَتَّى كَأَنِّي أَرَاكَ، وَأَسْعِدْنِي بِتَقْوَاكَ وَلَا تُشَقِّنِي بِمَعَاصِيكَ، وَخِزْلِي فِي قَضَائِكَ، وَبَارِكْ لِي فِي قَدْرِكَ حَتَّى لَا أَحِبَّ تَعْجِيلَ مَا أَخَّرْتَ، وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَلْتَ، وَاجْعَلْ غِنَايَ فِي نَفْسِي، وَمَتَّعْنِي بِسَمْعِي وَبَصَرِي، وَاجْعَلْهُمَا الْوَارِثَيْنِ مِنِّي، وَأَنْصُرْنِي عَلَى مَنْ ظَلَمَنِي، وَأَرِنِي فِيهِ قُدْرَتَكَ يَا رَبِّ، وَأَقَرِّ بِذَلِكَ عَيْنِي. اَللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى هَؤُلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَأَخْرِجْنِي مِنَ الدُّنْيَا سَالِمًا، وَأَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ

آمِنًا، وَزَوَّجْنِي مِنَ الْحُورِ الْعِينِ، وَاکْفِنِي مُؤُونَتِي وَمُؤُونَةَ عِيَالِي وَمُؤُونَةَ النَّاسِ،
وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ.

إِلَهِي إِنْ تُعَذِّبْنِي فَأَهْلُ لَذْلِكَ أَنَا، وَإِنْ تَغْفِرَ لِي فَأَهْلُ لَذْلِكَ أَنْتَ، وَكَيْفَ تُعَذِّبْنِي يَا
سَيِّدِي وَحُبُّكَ فِي قَلْبِي، أَمَا وَعِزَّتِكَ لَئِنْ فَعَلْتَ ذَلِكَ بِي لَتَجْمَعَنَّ بَيْنِي وَبَيْنَ قَوْمٍ طَالَ
مَا عَادَ يَتُهُمْ فِيكَ.

اللَّهُمَّ بِحَقِّ أَوْلِيَايَاكَ الطَّاهِرِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، أَرْزُقْنَا صِدْقَ الْحَدِيثِ، وَأَدَاءَ
الْأَمَانَةِ، وَالْمُحَافَظَةَ عَلَى الصَّلَوَاتِ. اللَّهُمَّ إِنَّا أَحَقُّ خَلْقِكَ أَنْ تَفْعَلَ ذَلِكَ بِنَا. اللَّهُمَّ
افْعَلْهُ بِنَا بِرَحْمَتِكَ. اللَّهُمَّ ارْفَعْ ظَنِّي إِلَيْكَ ضَاعِدًا، وَلَا تُطْمِعَنَّ فِيَّ عَدُوًّا وَلَا حَاسِدًا،
وَاحْفَظْنِي قَائِمًا وَقَاعِدًا وَيَقْظَانَ وَزَاقِدًا.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي سَبِيلَكَ الْأَقْوَمَ، وَقِنِي حَرَّ جَهَنَّمَ. اللَّهُمَّ
وَحَرِّقْهَا الْمُضْرَمَ، وَاحْطُطْ عَنِّي الْمَغْرَمَ وَالْمَأْتَمَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ خِيَارِ الْعَالَمِ. اللَّهُمَّ
ارْحَمْنِي مِمَّا لَا طَاقَةَ لِي بِهِ، وَلَا صَبْرَ لِي عَلَيْهِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

[دعای قنوت نماز وتر در شب جمعه]

و گفته اند که مستحب است که در قنوت نماز وتر شب جمعه این دعا را اضافه
کند با دعا‌های دیگر که می خواند:

اللَّهُمَّ هَذَا مَقَامُ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ، مَقَامُ الْمُسْتَغِيثِ الْمُسْتَجِيرِ، مَكَانُ الْهَالِكِ الْغَرِيقِ،
مَكَانُ الْوَجَلِ الْمُسْفِقِ، مَكَانُ مَنْ يُقَرُّ بِخَطِيئَتِهِ، وَيَعْتَرَفُ بِذُنُوبِهِ، وَيَتُوبُ إِلَى رَبِّهِ.
اللَّهُمَّ قَدْ تَرَى مَكَانِي وَلَا يَخْفَى عَلَيْكَ شَيْءٌ مِنْ أَمْرِي، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ،
أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ تَلِي التَّدْبِيرَ وَتُمْضِي الْمَقَادِيرَ، سُؤَالَ مَنْ أَسَاءَ وَاقْتَرَفَ، وَاسْتَكَانَ
وَاعْتَرَفَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي مَا مَضَى فِي عِلْمِكَ مِنْ

۱. بلد الأمين: ۷۰، جمال الأسبوع: ۲۰۰، مصباح المتعبد: ۲۷۰.

ذُنُوبِي، وَشَهِدْتَ بِهِ حَفِظْتَكَ وَحَفِظْتَهُ مَلَائِكَتُكَ، وَلَمْ يَغِبْ عَنْهُ عِلْمُكَ، قَدْ أَحْسَنْتَ فِيهِ الْبَلَاءَ، فَلَكَ الْحَمْدُ، وَأَنْ تَجَاوَزَ عَنْ سَيِّئَاتِي فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ، وَعَدَ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أَيْمَةَ الْمُؤْمِنِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ سُؤَالَ مَنْ اشْتَدَّتْ فِاقَتُهُ، وَضَعُفَتْ قُوَّتُهُ، سُؤَالَ مَنْ لَا يَجِدُ لِفَاقَتِهِ مَسَدًا، وَلَا لِضَعْفِهِ مُقَوِّيًا غَيْرَكَ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.

اللَّهُمَّ أَصْلِحْ بِالْيَقِينِ قَلْبِي، وَاقْبِضْ عَلَى الصَّدَقِ إِلَيْكَ لِسَانِي، وَاقْطَعْ مِنَ الدُّنْيَا حَوَائِجِي، شَوْقًا إِلَى لِقَائِكَ فِي صَدَقِ الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْكَ، وَأَسْأَلُكَ خَيْرَ كِتَابٍ سَبَقَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ، جَلَّ تَنَاوُكَ، وَأَسْتَجِيرُ بِكَ أَنْ أَقُولَ لَكَ مَكْرُوهًا أَسْتَحِقُّ بِهِ عُقُوبَةَ الْآخِرَةِ.

وَأَسْأَلُكَ عِلْمَ الْخَائِفِينَ، وَإِنَابَةَ الْمُخْبِتِينَ، وَيَقِينَ الْمُتَوَكِّلِينَ، وَتَوَكُّلَ الْمُوقِنِينَ بِكَ، وَخَوْفَ الْعَالَمِينَ، وَإِخْبَاتَ الْمُنِيبِينَ، وَشُكْرَ الصَّابِرِينَ، وَصَبْرَ الشَّاكِرِينَ، وَاللَّحَاقَ بِالْأَحْيَاءِ الْمَرْزُوقِينَ، آمِينَ آمِينَ^۱.

يَا أَوَّلَ الْأَوَّلِينَ، وَيَا آخِرَ الْآخِرِينَ، يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ، يَا اللَّهُ يَا رَحِيمُ، يَا اللَّهُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُغَيِّرُ النَّعَمَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُوجِبُ النَّعَمَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُورِثُ النَّدَمَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَحْبِسُ الْقِسَمَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَهْتِكُ الْعِصَمَ.

وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُنْزِلُ الْبَلَاءَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُدِيلُ الْأَعْدَاءَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَقْطَعُ الرَّجَاءَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَحْبِسُ غَيْثَ السَّمَاءِ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تُظْلِمُ الْهَوَاءَ، وَاعْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي تَكْشِفُ الْغُطَاءَ^۲.

۱. نسخذب: آمین.

۲. مصباح المتجهّد: ۲۷۱.

[دعای بعد از نماز وتر]

و مستحب است که بعد از نماز وتر در شب جمعه این دعا را بخواند:

اَللّٰهُمَّ حَبِّبْ اِلَيَّ لِقَاءَكَ، وَ اَحْبِبْ لِقَائِي، وَ اجْعَلْ لِي فِي لِقَائِكَ الرِّاحَةَ وَالْبَرَكَهَ
وَالْكَرَامَةَ، وَ اَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِيْنَ، وَ لَا تُؤَخِّرْنِي فِي الْاَشْرَارِ، وَ اَلْحِقْنِي بِصَالِحِ مَنْ
مَضَى، وَ اجْعَلْنِي مِنْ صَالِحِ مَنْ بَقِيَ، وَ اخْتِمْ لِي عَمَلِي بِاَحْسَنِهِ، وَ اجْعَلْ ثَوَابَهُ الْجَنَّةَ
بِرَحْمَتِكَ، وَ خُذْ بِي سَبِيلَ الصَّالِحِيْنَ.

وَ اعْنِي عَلَيَّ صَالِحِ مَا اَعْطَيْتَنِي، كَمَا اَعْنَتَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيَّ صَالِحِ مَا اَعْطَيْتَهُمْ،
وَ لَا تُنَزِعْ مِنِّي صَالِحاً اَعْطَيْتَنِيهِ، وَ لَا تُرُدَّنِي فِي سُوءٍ اسْتَفْتَدْتَنِي مِنْهُ اَبَدًا، وَ لَا تُشْمِتْ
بِي عَدُوًّا وَ لَا خَاسِدًا اَبَدًا، وَ لَا تَكِلْنِي اِلَى نَفْسِي فِي شَيْءٍ مِنْ اَمْرِي طَرْفَةَ عَيْنٍ اَبَدًا،
يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ اَسْأَلُكَ يَا رَبَّ اِيْمَانًا لَا اَجَلَ لَهُ دُونَ لِقَائِكَ،
تُخَيِّرُنِي عَلَيْهِ، وَ تُمَيِّنُنِي عَلَيْهِ، وَ تَبْعَثُنِي عَلَيْهِ اِذَا بَعَثْتَنِي، اُبْرِئْ قَلْبِي مِنَ الرِّثَاءِ
وَ السُّمْعَةِ وَ الشُّكِّ فِي دِينِكَ.

اَللّٰهُمَّ اَعْطِنِي نَصْرًا فِي دِينِكَ، وَ قُوَّةً فِي عِبَادَتِكَ، وَ فَهْمًا فِي عِلْمِكَ، وَ فِقْهًا فِي
حُكْمِكَ، وَ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَ بَيِّضَ وَجْهِي بِنُورِكَ، وَ اجْعَلْ رَغْبَتِي فِيْمَا عِنْدَكَ،
وَ تَوَفَّنِي فِي سَبِيلِكَ عَلَيَّ مِلَّتِكَ وَ مِلَّةَ رَسُوْلِكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَ الْهُمُوْمِ وَ الْجُبْنِ وَ الْعَقْلَةِ وَ الْفَتْرَةِ وَ الْمَسْكَنَةِ،
وَ اَعُوْذُ بِكَ لِنَفْسِي وَ لِاَهْلِي وَ ذُرِّيَّتِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ. اَللّٰهُمَّ اِنَّهُ لَنْ يُجِبِرَنِي مِنْكَ
اَحَدٌ، وَ لَا اَجِدُ مِنْ دُونِكَ مُلْتَحِدًا، فَلَا تُرُدَّنِي فِي هَلَكَةٍ، وَ لَا تُرُدَّنِي بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ،
اَسْأَلُكَ الثَّبَاتَ عَلَيَّ دِينِكَ، وَ التَّصَدِيقَ بِكِتَابِكَ، وَ اتَّبَاعَ سُنَّةِ رَسُوْلِكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ
وَ آلِهِ.

اللَّهُمَّ اذْكُرْنِي بِرَحْمَتِكَ، وَلَا تَذْكُرْنِي بِعُقُوبَتِكَ بِخَطِيئَتِي، وَتَقَبَّلْ مِنِّي، وَزِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ، إِنِّي إِلَيْكَ رَاغِبٌ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ ثَوَابَ مَنْطِقِي وَثَوَابَ مَجْلِسِي رِضَاكَ، وَاجْعَلْ عَمَلِي وَدُعَائِي خَالِصًا لَكَ، وَاجْعَلْ ثَوَابِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ، وَاجْمَعْ لِي خَيْرَ مَا سَأَلْتُكَ، وَزِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ، إِنِّي إِلَيْكَ رَاغِبٌ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ بِمَا شَهِدْتَ بِهِ عَلَيَّ نَفْسِكَ، وَشَهِدْتَ بِهِ مَلَائِكَتُكَ وَأَوَّلُوا الْعِلْمِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، فَمَنْ لَمْ يَشْهَدْ عَلَى مَا شَهِدْتَ بِهِ عَلَيَّ نَفْسِكَ، وَشَهِدْتَ مَلَائِكَتُكَ وَأَوَّلُوا الْعِلْمِ بِكَ، فَاكْتُبْ شَهَادَتِي مَكَانَ شَهَادَتِهِ.

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، أَسْأَلُكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ أَنْ تُفَكَّ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مَفَاتِيحَ الْخَيْرِ وَخَوَاتِيمَهُ، وَشَرَائِعَهُ وَفَوَائِدَهُ وَبَرَكَاتِهِ، وَمَا بَلَغَ عِلْمُهُ عِلْمِي، وَمَا قَصَرَ عَنْ إِحْصَائِهِ حِفْظِي.

اللَّهُمَّ انْهَجْ لِي أَسْبَابَ مَعْرِفَتِهِ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَهُ، وَعَشِّنِي رَحْمَتَكَ، وَمُنَّ عَلَيَّ بِعِصْمَةٍ عَنِ الْإِزَالَةِ عَنْ دِينِكَ، وَطَهِّرْ قَلْبِي مِنَ الشَّكِّ، وَلَا تَشْغَلْ قَلْبِي بِدُنْيَايَ وَغَاجِلِ مَعَاشِي عَنْ آجِلِ ثَوَابِ الْآخِرَةِ. اللَّهُمَّ ارْحَمِ اسْتِكَانَةَ مَنْطِقِي، وَذُلَّ مَقَامِي وَمَجْلِسِي، وَخُضُوعِي إِلَيْكَ بِرَغْبَتِي^۱.

أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ الْهُدَى مِنَ الضَّلَالَةِ وَالْبَصِيرَةَ مِنَ الْعَمَايَةِ، وَالرُّشْدَ مِنَ الْغَوَايَةِ، وَأَسْأَلُكَ أَكْثَرَ الْحَمْدِ عِنْدَ الرَّخَاءِ، وَأَجْمَلَ الصَّبْرِ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ، وَأَفْضَلَ الشُّكْرِ عِنْدَ مَوْضِعِ الشَّكِّ، وَالتَّسْلِيمَ عِنْدَ الشُّبُهَاتِ.

وَأَسْأَلُكَ الْقُوَّةَ فِي طَاعَتِكَ، وَالضَّعْفَ عَنْ مَعْصِيَتِكَ، وَالْهَرَبَ إِلَيْكَ مِنْكَ، وَالتَّقَرُّبَ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى، وَالتَّحَرِّيَ لِكُلِّ مَا يُرْضِيكَ عَنِّي فِي إِسْخَاطِكَ، وَإِسْخَاطِ خَلْقِكَ، ائْتِمَاسًا لِرِضَاكَ.

رَبِّ مَنْ أَرْجُوهُ إِذَا لَمْ تَرْحَمْنِي، وَمَنْ يَعُودُ عَلَيَّ إِنْ رَفَضْتَنِي، أَوْ مَنْ يَنْفَعُنِي عَفْوُهُ

إِنْ عَاقَبْتَنِي ، أَوْ مَنْ أَمْلُ عَطَايَاهُ إِنْ حَرَمْتَنِي ، أَوْ مَنْ يَمْلِكُ كَرَامَتِي إِنْ أَهَنْتَنِي ، أَوْ مَنْ يَضُرُّنِي هَوَانُهُ إِنْ أَكْرَمْتَنِي .

رَبِّ مَا أَسُوءَ فِعْلِي ، وَأَفْبَحَ عَمَلِي ، وَأَفْسَى قَلْبِي ، وَأَطْوَلَ أَمَلِي ، وَأَقْصَرَ أَجَلِي ، وَأَجْرَانِي عَلَى عِصْيَانٍ مِنْ خَلَقْتَنِي . رَبِّ مَا أَحْسَنَ بَلَاءَكَ عِنْدِي ، وَأَظْهَرَ نِعْمَاءَكَ عَلَيَّ ، كَثُرَتْ مِنْكَ عَلَيَّ النِّعَمُ فَمَا أَحْصِيهَا ، وَقَلَّ مِنِّي الشُّكْرُ فِيمَا أَوْلَيْتَنِيهِ ، فَبَطَرْتُ بِالنِّعَمِ ، وَتَعَرَّضْتُ لِلنِّقَمِ ، وَسَهَوْتُ عَنِ الذِّكْرِ ، وَرَكِبْتُ الْجَهْلَ بَعْدَ الْعِلْمِ ، وَجُرْتُ مِنَ الْعَدْلِ إِلَى الظُّلْمِ ، وَجَاوَزْتُ الْبِرَّ إِلَى الْإِثْمِ ، وَصِرْتُ إِلَى اللَّهِ مِنْ الْخَوْفِ وَالْحُزَنِ . رَبِّ مَا أَصْغَرَ حَسَنَاتِي وَأَقَلَّهَا فِي كَثَرَةِ ذُنُوبِي ، وَمَا أَكْثَرَ ذُنُوبِي وَأَعْظَمَهَا عَلَى قَدْرِ صِغَرِ خَلْقِي وَضَعْفِ عَمَلِي . رَبِّ مَا أَطْوَلَ أَمَلِي ، وَأَقْصَرَ أَجَلِي فِي بُعْدِ أَمَلِي ، وَمَا أَقْبَحَ سِرِّي فِي عِلَانِيَّتِي .

رَبِّ لَا حُجَّةَ لِي إِنْ اخْتَجَجْتُ ، وَلَا عُذْرَ لِي إِنْ اعْتَذَرْتُ ، وَلَا شُكْرَ عِنْدِي إِنْ أَبْلَيْتَ وَأَوْلَيْتَ ، إِنْ لَمْ تُعِنِّي عَلَى شُكْرِ مَا أَوْلَيْتَ ، وَمَا أَخَفَّ مِيزَانِي غَدًا إِنْ لَمْ تُرَجِّحْهُ ، وَأَزَلَ لِسَانِي إِنْ لَمْ تُثَبِّتْهُ ، وَأَسْوَدَ وَجْهِي إِنْ لَمْ تُبَيِّضْهُ .

رَبِّ كَيْفَ لِي بِذُنُوبِي الَّتِي سَلَفَتْ مِنِّي قَدْ هَدَّ لَهَا أَرْكَانِي . رَبِّ كَيْفَ لِي طَلَبَ شَهَوَاتِ الدُّنْيَا ، أَوْ أَبْكَى عَلَى حَمِيمٍ فِيهَا ، وَلَا أَبْكَى عَلَى نَفْسِي ، وَتَشْتَدُّ حَسْرَاتِي لِعِصْيَانِي وَتَفْرِطِي . رَبِّ دَعْتَنِي دَوَاعِيَ الدُّنْيَا فَأَجَبْتُهَا سَرِيعاً ، وَرَكَنْتُ إِلَيْهَا طَائِعاً ، وَدَعْتَنِي دَوَاعِيَ الْآخِرَةِ ، فَتَبَطَّطْتُ عَنْهَا ، وَأَبْطَأْتُ فِي الْإِجَابَةِ وَالْمُسَارَعَةِ إِلَيْهَا كَمَا سَارَعْتُ إِلَى دَوَاعِيَ الدُّنْيَا وَخُطَايِمِهَا الْهَامِدِ ، وَهَشِيمِهَا الْبَائِدِ ، وَشَرَابِهَا الذَّاهِبِ .

رَبِّ خَوْفَتَنِي وَشَوْفَتَنِي ، وَاخْتَجَجْتَنِي عَلَيَّ ، وَكَفَلْتَ بِرِزْقِي فَأَمِنْتُ خَوْفَكَ ، وَتَبَطَّطْتُ عَنْ تَشْوِيقِكَ ، وَلَمْ أَتَكَلَّ عَلَى ضَمَانِكَ ، وَتَهَاوَنْتُ بِاخْتِجَاجِكَ .

اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَمْنِي مِنْكَ فِي هَذَا الدُّنْيَا خَوْفاً ، وَحَوْلَ تَبْطُطِي شَوْقاً ، وَتَهَاوُنِي

بِحُجَّتِكَ فَرَقًا مِنْكَ، ثُمَّ رَضَّنِي بِمَا قَسَمْتَ لِي مِنْ رِزْقِكَ يَا كَرِيمُ، أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ رِضَاكَ عِنْدَ السَّخْطَةِ، وَالْفُرْجَةَ عِنْدَ الْكُرْبَةِ، وَالتُّورَ عِنْدَ الظُّلْمَةِ، وَالبَصِيرَةَ عِنْدَ شِدَّةِ الْغَفْلَةِ.

رَبِّ اجْعَلْ جُنَّتِي مِنَ الْخَطَايَا حَصِينَةً، وَدَرَجَاتِي فِي الْجَنَانِ رَفِيعَةً، وَأَعْمَالِي كُلَّهَا مُتَقَبَّلَةً، وَحَسَنَاتِي مُضَاعَفَةً زَاكِیَّةً، أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفِتَنِ كُلِّهَا، مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ، وَمِنْ شَرِّ الْمَطْعَمِ وَالْمَشْرَبِ، وَمِنْ شَرِّ مَا أَعْلَمُ، وَمِنْ شَرِّ مَا لَا أَعْلَمُ، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْتَرِيَ الْجَهْلَ بِالْعِلْمِ، أَوِ الْجَفَاءَ بِالْحِلْمِ، أَوِ الْجَوْرَ بِالْعَدْلِ، أَوِ الْقَطِيعَةَ بِالْبِرِّ، أَوِ الْجَزَعَ بِالصَّبْرِ، أَوِ الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى، أَوِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي لَا تُنَالُ إِلَّا بِرِضَاكَ، الْخُرُوجَ مِنْ جَمِيعِ مَعَاصِيكَ، وَالدُّخُولَ فِي كُلِّ مَا يُرْضِيكَ، وَالنَّجَاةَ مِنْ كُلِّ وَرْطَةٍ، وَالْمَخْرَجَ مِنْ كُلِّ كَبِيرَةٍ، أَتَى بِهَا مِنِّي عَمْدٌ، أَوْ ذَلَّ بِهَا مِنِّي خَطَأٌ، أَوْ خَطَرَ بِهَا خَطَرَاتُ الشَّيْطَانِ، أَسْأَلُكَ خَوْفًا تُوفِّقُنِي بِهِ عَلَى حُدُودِ رِضَاكَ، وَتُسَعِّثُ بِهِ عَنِّي كُلَّ شَهْوَةٍ خَطَرَ بِهَا هَوَايَ، وَاسْتَزَلَّ عِنْدَهَا رَأْيِي لِتَجَاوِزَ حَدَّ جَلَالِكَ.

أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ الْأَخْذَ بِأَحْسَنِ مَا تَعْلَمُ، وَتَرْكَ سَيِّئِ كُلِّ مَا تَعْلَمُ، أَوْ ابْتُلِيَ مِنْ حَيْثُ أَعْلَمُ، أَوْ مِنْ حَيْثُ لَا أَعْلَمُ، أَسْأَلُكَ السَّعَةَ فِي الرِّزْقِ، وَالزُّهْدَ فِي الْكَفَافِ، وَالْمَخْرَجَ بِالْبَيَانِ مِنْ كُلِّ شُبْهَةٍ، وَالصَّوَابَ فِي كُلِّ حُجَّةٍ، وَالصَّدَقَ فِي جَمِيعِ الْمَوَاطِنِ، وَإِنْصَافَ النَّاسِ مِنْ نَفْسِي فِيمَا عَلَيَّ وَمَا لِي، وَالتَّذَلُّلَ فِي إِعْطَاءِ النِّصْفِ مِنْ جَمِيعِ مَوَاطِنِ السَّخَطِ وَالرِّضَا، وَتَرْكَ قَلِيلِ الْبَغْيِ وَكَثِيرِهِ فِي الْقَوْلِ مِنِّي وَالْفِعْلِ، وَتِمَامَ نِعْمَتِكَ فِي جَمِيعِ الْأَشْيَاءِ، وَالشُّكْرَ لَكَ عَلَيْهَا لِكُنِّي تَرْضَا بَعْدَ الرِّضَا. أَسْأَلُكَ الْخَيْرَةَ فِي كُلِّ مَا يَكُونُ فِيهِ الْخَيْرَةُ بِمَيْسُورِ الْأُمُورِ لَا بِمَعْسُورِهَا، يَا كَرِيمُ، يَا كَرِيمُ، يَا كَرِيمُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ قَوْلَ التَّوَابِينَ وَعَمَلَهُمْ، وَنُورَ الْأَنْبِيَاءِ وَصِدْقَهُمْ، وَنَجَاتَ

الْمُجَاهِدِينَ وَثَوَابَهُمْ، وَشُكْرَ الْمُصْطَفَيْنَ وَنَصِيحَتَهُمْ، وَعَمَلَ الذَّاكِرِينَ وَيَقِينَهُمْ،
وَإِيمَانَ الْعُلَمَاءِ وَفِقَهُهُمْ، وَتَعَبُّدَ الْخَاشِعِينَ وَتَوَاضُعَهُمْ، وَحِلْمَ الْفُقَهَاءِ وَسِيرَتَهُمْ،
وَخَشْيَةَ الْمُتَّقِينَ وَرَغْبَتَهُمْ، وَتَصَدِيقَ الْمُؤْمِنِينَ وَتَوَكُّلَهُمْ، وَرَجَاءَ الْمُحْسِنِينَ
وَبِرَّهُمْ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ ثَوَابَ الشَّاكِرِينَ، وَمَنْزِلَةَ الْمُقَرَّبِينَ، وَمُرَاقَقَةَ النَّبِيِّينَ. اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ خَوْفَ الْعَامِلِينَ لَكَ^۱، وَعَمَلَ الْخَائِفِينَ مِنْكَ، وَخُشُوعَ الْعَابِدِينَ لَكَ،
وَيَقِينَ الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْكَ، وَتَوَكُّلَ الْمُؤْمِنِينَ بِكَ.

اللَّهُمَّ إِنَّكَ بِحَاجَتِي غَالِمٌ غَيْرُ مُعَلَّمٍ، وَأَنْتَ لَهَا وَاسِعٌ غَيْرُ مُتَكَلِّفٍ، وَإِنَّكَ الَّذِي
لَا يُخْفِيكَ سَائِلٌ، وَلَا يَنْقُصُكَ نَائِلٌ، وَلَا يَبْلُغُ مَدْحَتَكَ قَوْلٌ قَائِلٍ، وَأَنْتَ كَمَا تَقُولُ
وَفَوْقَ مَا نَقُولُ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فَرْجاً قَرِيباً، وَأَجْراً عَظِيماً، وَسِتْراً جَمِيلاً. اللَّهُمَّ هِدَاتِ
الْأَضْوَاتِ، وَسَكَنَةِ الْحَرَكَاتِ، وَخَلَا كُلِّ حَبِيبٍ بِحَبِيبِهِ، وَخَلُوتُ بِكَ يَا إِلَهِي،
فَاجْعَلْ خُلُوتِي مِنْكَ اللَّيْلَةَ الْعِثْقَ مِنَ النَّارِ^۲.

و از کتاب «عروس» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر که مابین
دو رکعت نافله صبح و فريضة صبح صد مرتبه بگوید: سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
وَبِحَمْدِهِ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ، حق تعالی در بهشت مسکنی برای او بنا
کند.^۳

۱. مصباح المتهجد: لَكَ.

۲. جمال الأسبوع: ۲۰۸، مصباح المتهجد: ۲۷۳.

۳. جمال الأسبوع: ۴۰۱، جامع الأحادیث (کتاب العروس): ۱۵۴.

[دعای سحر شب جمعه]

و شیخ و سید و دیگران، این دعا را ذکر کرده‌اند و گفته‌اند که: مستحب است در سحر شب جمعه این دعا را بخوانند:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِهٖ، وَهَبْ لِيْ الْغَدَاةَ رِضَاكَ، وَاسْكِنْ قَلْبِيْ خَوْفَكَ،
وَاقْطَعُهُ عَمَّنْ سِوَاكَ، حَتّٰى لَا اَرْجُوْ وَلَا اَخَافُ اِلَّا اِيَّاكَ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِهٖ،
وَهَبْ لِيْ ثَبَاتَ الْيَقِيْنِ، وَمَخْصَصَ الْاِخْلَاصِ، وَشَرَفَ التَّوْحِيْدِ، وَدَوَامَ الْاِسْتِقَامَةِ،
وَمَعْدِنَ الصَّبْرِ، وَالرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَالْقَدَرِ.

یا قاضی حوائج السائلین، یا مَنْ یَعْلَمُ مَا فِیْ ضَمْرِ الصَّامِتِینَ، صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ
وَّآلِهٖ، وَاسْتَجِبْ دُعَائِی، وَاعْفُ ذَنْبِی، وَأَوْسِعْ رِزْقِی، وَاقْضِ حَوَائِجِی فِیْ نَفْسِی
وَإِخْوَانِی فِیْ دِیْنِی وَآهْلِی.

إِلٰهِي طُمُوْحُ الْأَمَالِ قَدْ خَابَتْ إِلَّا لَدَيْكَ، وَمَعَاكِفُ الْهَمَمِ قَدْ تَعَطَّلَتْ إِلَّا عَلَيْكَ،
وَمَذَاهِبُ الْعُقُولِ قَدْ سَمَتْ إِلَّا إِلَيْكَ، فَأَنْتَ الرَّجَاءُ وَإِلَيْكَ مُلْتَجَا، يَا أَكْرَمَ مَقْصُودٍ وَيَا
أَجْوَدَ مَسْئُولٍ، هَرَبْتُ إِلَيْكَ بِنَفْسِي يَا مَلَجَا الْهَارِبِينَ، بِأَثْقَالِ الذُّنُوبِ أَحْمِلُهَا عَلٰی
ظَهْرِي، لَا أَجِدُ لِي إِلَّاكَ شَافِعًا سِوَى مَعْرِفَتِي بِأَنَّكَ أَقْرَبُ مَنْ رَجَاهُ الطَّالِبُونَ، وَأَمَلُ
مَا لَدَيْهِ الرَّاغِبُونَ.

يَا مَنْ [فَتَقَّ] الْعُقُولَ بِمَعْرِفَتِهِ، وَأَطْلَقَ الْأَلْسُنَ بِحَمْدِهِ، وَجَعَلَ مَا امْتَنَّ بِهِ عَلٰی
عِبَادِهِ كِفَاءً لِتَأْدِيَةِ حَقِّهِ، صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِهٖ، وَلَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ عَلٰی عَقْلِي
سَبِيلًا، وَلَا لِلْبَاطِلِ عَلٰی عَمَلِي دَلِيلًا.^۱

و چون صبح روز جمعه طالع شود، این دعا را بخوانند:

أَصْبَحْتُ فِيْ ذِمَّةِ اللَّهِ تَعَالٰی وَذِمَّةِ مَلَائِكَتِهِ وَذِمَّةِ أَنْبِيَآئِهِ وَرُسُلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،
وَذِمَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهٖ، وَذِمَّةِ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،

أَمَنْتُ بِسِرِّ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَعَلَانِيَتِهِمْ، وَظَاهِرِهِمْ وَبَاطِنِهِمْ، وَأَشْهَدُ أَنَّهُمْ فِي عِلْمِ اللَّهِ وَطَاعَتِهِ كَمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.^۱

مترجم گوید که: [این] دعا به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که: هر که آن را سه مرتبه در صبح و سه مرتبه در پسین بخواند، خدا او را از هر چه ترسد ایمن گرداند.^۲

و شیخ کفعمی در کتاب «بلد الامین» دعای سابق بر آن را دعای فرج نامیده و گفته است که در «إِلَهِی طُمُوحُ الْآمَالِ» تا آخر، سحر شب جمعه باید خواند و ابتدای دعا را از آنجا نقل کرده که: وَلِلْبَاطِلِ عَلَى عَمَلِي ذَلِيلًا، وَافْتَحْ لِي بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يَا وَلِيَّ الْخَيْرِ.^۳

و شیخ و سید و دیگران از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که چون خواهی که در شب جمعه نماز شب بکنی، در رکعت اول بعد از حمد «قُلْ هُوَ اللَّهُ» بخوان، و در رکعت دوم «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ»، و در سوم «الم سجده»، و در رکعت چهارم «يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ»، و در رکعت پنجم «حم سجده» یا سوره «والنجم»، و در رکعت ششم سوره «تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ»، و در رکعت هفتم «یس»، و در رکعت هشتم «واقعه»، و در دو رکعت شفع «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ»، و در نماز وتر «قُلْ هُوَ اللَّهُ».^۴

و سید بن طاووس رحمه الله در «جمال الأسبوع» از کتاب کراجکی، دعاهاى نماز تهجد شب جمعه را به این ترتیب روایت کرده است که چون [از] دو رکعت اول

۱. جمال الأسبوع: ۲۲۱، مصباح المتجهّد: ۲۸۰.

۲. جمال الأسبوع: ۲۲۲.

۳. مصباح کفعمی: ۵۳، (در بلد الامین یافت نشد).

۴. جمال الأسبوع: ۲۰۱، مصباح المتجهّد: ۲۷۱.

سلام بگوید، این دعا را بخواند:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الطّٰهَرِيْنَ اَجْمَعِيْنَ، وَاعْنِيْ عَلٰی طَاعَتِكَ، وَوَقِّنِيْ لِعِبَادَتِكَ. اَللّٰهُمَّ يَا اِلٰهَ جِبْرِئِلَ وَمِيْكَائِيْلَ وَاِسْرَافِيْلَ، اجْعَلِ الْيَقِيْنَ فِيْ قَلْبِيْ، وَالنُّوْرَ فِيْ بَصْرِيْ، وَالتَّصْبِيْحَةَ فِيْ صَدْرِيْ، وَذِكْرَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ عَلٰی لِسَانِيْ، وَرِزْقًا وَّاسِعًا غَيْرَ مَمْنُوْنٍ وَلَا مَحْظُوْرٍ فَارْزُقْنِيْ. اَللّٰهُمَّ وَسَدِّدْنِيْ لِمَا يُرْضِيْكَ عَنِّيْ. و بعد از رکعت چهارم بگوید: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّيْنَ، وَآلِهِ الطّٰهَرِيْنَ اَجْمَعِيْنَ، وَاجْعَلْنَا هَادِيْنَ مَهْدِيَّيْنَ، غَيْرَ ضَالِّيْنَ وَلَا مُضِلِّيْنَ، سَلَمًا لِّاَوْلِيَآئِكَ، وَحَرْبًا لِّاَعْدَائِكَ، نُحِبُّ مَنْ اطَاعَكَ، وَنَعْصِيْ مَنْ خَالَفَكَ.

اَللّٰهُمَّ هَذَا الدُّعَاءُ وَعَلَيْكَ التَّكْلَانُ فِي الْاِجَابَةِ. اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ لِيْ نُوْرًا فِيْ قَلْبِيْ وَصَدْرِيْ، وَسَمْعِيْ وَبَصْرِيْ، وَشَعْرِيْ وَبَشْرِيْ، وَلَحْمِيْ وَعَظْمِيْ، نُوْرًا تُحِيطُ بِيْ. اَللّٰهُمَّ اهْدِنِيْ لِلرَّشَادِ، وَالطُّفَّ لِيْ بِالسَّدَادِ، وَاكْفِنِيْ شَرَّ الْعِبَادِ، وَارْحَمْنِيْ يَوْمَ الْمَعَادِ.

پس بعد از رکعت ششم این دعا را بخواند: اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ اَنْتَ الْمُفْضِلُ الْمَنَّانُ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ، ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ، ذُو الْجُودِ وَالْاِنْعَامِ، صَلِّ عَلٰی خَيْرِ الْاَنَامِ مُحَمَّدٍ رَّسُوْلِكَ وَآلِهِ الْمُعْصُوْمِيْنَ الطّٰهَرِيْنَ الْكِرَامِ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ سَائِلُكَ الْفَقِيْرُ، وَعَبْدُكَ الْمُسْتَجِيْرُ، الْخَائِفُ مِنْ عَذَابِكَ، الرَّاجِيْ لِفَضْلِكَ وَثَوَابِكَ، فَاجْبُرْ فَقْرِيْ بِنِعْمَتِكَ، وَاجْزِنِيْ مِنْ كَسْرِيْ بِرَحْمَتِكَ، وَآمِنْ خَوْفِيْ بِغُفْرَانِكَ، وَحَقِّقْ رَجَائِيْ بِاِحْسَانِكَ. اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ مُسْتَغْفِرُكَ فَاعْفُ لِيْ، تَائِبٌ اِلَيْكَ فَتُبْ عَلَيَّ، اَغْفُ عَنْ ذُنُوْبِيْ كُلِّهَا قَدِيْمَهَا وَحَدِيْثَهَا. اَللّٰهُمَّ لَا تُجْهِدْ بَلَائِيْ، وَلَا تُشْمِتْ بِيْ اَعْدَائِيْ، وَلَا تَجْعَلِ النَّارَ مَأْوَايَ.

پس از رکعت هشتم بگوید: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ رَّسُوْلِكَ الَّذِيْ اصْطَفَيْتَ، وَعَلٰی الْاَئِمَّةِ الطّٰهَرِيْنَ اَهْلِ الْبَيْتِ، وَلَا تُعَذِّبْنِيْ فِيْ سُوءِ اسْتَنْقَذْتَنِيْ مِنْهُ اَبَدًا،

وَلَا تَسْلُبْنِي ضَالِحَ مَا أُعْطَيْتَنِي أَبَدًا. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ وَالْمَجْدُ، أَنْتَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا فِيهِنَّ وَمَا بَيْنَهُنَّ.

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْتَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ. اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ خَاصَمْتُ وَخَاكَمْتُ. اللَّهُمَّ اذْرَعْ عَنِّي شَرَّ كُلِّ ذِي شَرٍّ، وَاصْرِفْ عَنِّي كُلَّ ضَرٍّ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الطَّاهِرِينَ أَجْمَعِينَ، وَابْدَأْ بِهِمْ فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَاخْتِمِ بِهِمُ الْخَيْرَ فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَأَهْلِكَ عَدُوَّهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، يَا أَقْدَرَ الْقَادِرِينَ.

و گفته است که در قنوت وتر در شب جمعه این دعا را بخواند: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَضْلِ لَيْلَةِ الْجُمُعَةِ وَحُرْمَتِهَا، وَشَرَفِهَا وَمَنْزِلَتِهَا، وَبِحَقِّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، الدَّالِّ عَلَيْهَا، وَالِدَّاعِي إِلَيْهَا، وَالْمَعْرُوفِ بِهَا، وَالْمُتَّبِعِ عَلَى وَاجِبِهَا، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الطَّاهِرِينَ خَيْرَ الْأَنَامِ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الْبَرَرَةِ الْكَرَامِ، وَأَنْ تَجْعَلَ لِي مِنَ الْقَوَامِ الصُّوَامِ، وَحُجَّاجِ بَيْتِكَ الْحَرَامِ، وَزُؤَارِ قَبْرِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَفْضَلُ التَّحِيَّةِ وَالسَّلَامِ، وَقَاصِدِ الْمَشَاهِدِ الْعِظَامِ، إِكْفَنِي شَرَّ الْأَنَامِ، وَأَجِزْ أَمْرِي فِي الدِّينِ وَالْدُّنْيَا عَلَى أَحْسَنِ النِّظَامِ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا هَدَيْتَنِي إِلَيْهِ مِنْ مَعْرِفَةِ حَقِّ هَذِهِ اللَّيْلَةِ الشَّرِيفَةِ وَيَوْمِهَا، وَوَقَفْتَنِي لَهُ مِنْ ذِكْرِكَ فِيهَا. اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ دُعَائِي فِيهَا مُجَاباً، وَعَمَلِي مَقْبُولاً، وَذِكْرِي لَكَ فِيهَا مَرْفُوعاً، وَلَا تَسْلُبْنِي مَا عَرَفْتَنِي، وَأَدِمْ لِي مَا أَوْلَيْتَنِي، وَاشْمُلْنِي بِالسَّعَادَةِ مَا أَبْقَيْتَنِي، وَارْحَمْنِي إِذَا تَوَفَّيْتَنِي.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ الشَّرِيفَةِ، مَغْفِرَةً مَاحِيَةً لِلْمَعَاصِي، تُؤْمِنُ أَلِيمَ عِقَابِكَ، وَتُبَشِّرُ بِعَظِيمِ ثَوَابِكَ. اللَّهُمَّ أَشْرِكْ فِي ضَالِحِ دُعَائِي وَالِدَيَّ وَوَلَدِي

وَإِخْوَانِي فِيكَ وَأَهْلِي، وَعُמَّنَا بِرَحْمَةٍ مِنْكَ جَامِعَةٍ، إِنَّكَ ذُو الْقُدْرَةِ الْوَاسِعَةِ.^۱

و اگر نتواند این دعا را در قنوت و تر بخواند، بعد از نماز بخواند، و گفته است به روایت کراجکی بعد از نماز و تر تسبیح فاطمه علیها السلام را بخواند، پس بگوید:
 سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، لَكَ الْمُلْكُ وَلَكَ الْحَمْدُ، تُحْيِي وَتُمِيتُ، وَتُمْيْتُ وَتُحْيِي، وَأَنْتَ الْحَيُّ [الَّذِي] لَا يَمُوتُ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، تُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ، وَتُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ، وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ، وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ، وَتَزُودُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَنَا مَا قَدَّمْنَا وَمَا أَخَّرْنَا، وَمَا أَسْرَرْنَا وَمَا أَعْلَنَّا، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا، وَبَلِّغْنَا مِنَ الْآخِرَةِ وَالْدُّنْيَا آمَالَنَا، وَاقْضِ كُلَّ حَاجَةٍ هِيَ لَنَا بِأَيْسَرِ التَّسْيِيرِ، وَأَسْهَلِ التَّسْهِيلِ، وَأَتَمِّ غَافِيَةٍ، وَأَحْمَدِ غَافِيَةٍ.

پس سه مرتبه می گوئی: «سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ الْقُدُّوسِ» که فضیلت عظیم دارد. و چون در شب جمعه از دو رکعت نافله صبح فارغ شوی، بگو:

«سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ»^۲ «سُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ» * وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ»^۳.

«هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ» * هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ * هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ»^۴.

۲. سوره یس، آیه ۳۶.

۱. جمال الأسبوع: ۲۰۲.

۴. سوره حشر، آیه ۲۴-۲۲.

۳. سوره روم، آیه ۱۷ و ۱۸.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مَنْ اسْتَنْقَذْتَنَا بِهِ مِنَ الضَّلَالَةِ، وَعَلَّمْتَنَا عَلَى يَدِهِ بَعْدَ الْجَهَالَةِ، سَيِّدَنَا مُحَمَّدٍ رَسُولِكَ ذِي الْإِنْيَابَةِ وَالِدَلَالَةِ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ، ذَوِي الرِّثَاسَةِ وَالْعَدَالَةِ، «رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ» ۱. ۲

و در «جمال الأسبوع» از حضرت رسول ﷺ روایت کرده است که: هر که در شب جمعه یا روز جمعه چهار رکعت نماز به جا آورد - یعنی به دو سلام - و در هر رکعت بعد از فاتحه، پنجاه مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را بخواند، گناهانش آمرزیده شود اگرچه مانند کف دریاها باشد و بعد از نماز این دعا را بخواند:

سُبْحَانَ ذِي الْعِزِّ الشَّامِخِ الْمُتَنَبِّهِ، سُبْحَانَ ذِي الْجَلَالِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ الْفَاخِرِ الْقَدِيمِ، سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْبُهْجَةُ وَالْجَمَالُ، سُبْحَانَ مَنْ تَرَدَّى بِالنُّورِ وَالْوَقَارِ، سُبْحَانَ مَنْ يَرَى أَثَرَ التَّمَلُّلِ فِي الصَّفَا، سُبْحَانَ مَنْ يَرَى وَقَعَ الطَّيْرِ فِي الْهَوَاءِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا وَلَا هَكَذَا غَيْرُهُ.

پس این دعا را بخوان: اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِهِمْ، وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ الْعَظِيمِ، الَّذِي أَمَرْتَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنْ يَدْعُو بِهِ الطَّيْرَ فَأَجَابَتْهُ، وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ [الَّذِي] قُلْتَ لِلنَّارِ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ فَكَانَتْ، وَبِحَقِّ أَحَبِّ أَسْمَائِكَ إِلَيْكَ، وَأَشْرَفِهَا وَأَعْظَمِهَا إِجَابَةً، وَأَنْجَحِهَا طَلِبَةً، وَبِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَمُسْتَحِقُّهُ وَمُسْتَوْجِبُهُ، وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ، وَأَرْغَبُ إِلَيْكَ، وَأَتَصَدَّقُ مِنْكَ، وَأَسْتَغْفِرُكَ وَأَسْتَمْنِحُكَ، وَأَتَضَرَّعُ وَأَخْضَعُ لَكَ، وَأُقِرُّ بِسُوءِ صَنِيعِي، وَأَتَمَلَّقُكَ وَأُلِحُّ عَلَيْكَ، وَبِكُتُبِكَ الَّتِي أَنْزَلْتَهَا عَلَى أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، مِنْ أَوَّلِهَا إِلَى آخِرِهَا، فَإِنَّ فِيهَا اسْمَكَ الْأَعْظَمَ، وَبِمَا فِيهَا مِنْ أَسْمَائِكَ الْعُظْمَى.

أَتَقَرَّبُ وَأَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُفَرِّجَ عَنِّي آلِ مُحَمَّدٍ، وَتُقَدِّمَ بِهِمْ إِلَيَّ كُلَّ خَيْرٍ، وَتَبْدَأَ بِهِمْ فِيهِ، وَتَفْتَحَ أَبْوَابَ السَّمَاءِ لِدُعَائِي، وَتَرْفَعَ عَمَلِي فِي عِلِّيِّينَ، وَتُعَجِّلَ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ، وَفِي هَذَا الْيَوْمِ، وَفِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ فَرَجِي، وَتُعْطِيَنِي سُؤْلِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ هُوَ وَحَيْثُ هُوَ وَقُدْرَتُهُ إِلَّا هُوَ، يَا مَنْ سَدَّ السَّمَاءَ بِالْهَوَاءِ، وَدَحَى الْأَرْضَ عَلَى الْمَاءِ، وَاخْتَارَ لِنَفْسِهِ خَيْرَ الْأَسْمَاءِ الْحُسْنَى، يَا مَنْ سَمَّى نَفْسَهُ بِالْإِسْمِ الَّذِي يَقْضِي بِهِ حَاجَةَ مَنْ يَدْعُوهُ، أَسْأَلُكَ بِهَذَا الْإِسْمِ فَلَا شَفِيعَ أَقْوَى مِنْهُ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُقْضِيَ حَاجَتِي، وَتَسْمَعَ دَعْوَتِي، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَأَوْصِيَائِهِمْ، صَلَوَاتِكَ وَسَلَامِكَ عَلَيْهِمْ، فَيَشْفَعُوا لِي إِلَيْكَ، فَشَفِّعْهُمْ فِيَّ، وَلَا تَرُدَّنِي خَائِبًا، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

پس حاجت خود را از حق تعالی طلب نماید که إن شاء الله برآورده است.^۱

و شیخ طوسی و سید رحمه الله علیهما به سندهای دیگر روایت کرده اند از حضرت رسالت ﷺ که هر که در شب جمعه یا روز جمعه دویست مرتبه سوره «توحید» را در چهار رکعت بخواند در هر رکعت پنجاه مرتبه، گناهایش آمرزیده شود اگر چه به قدر کف دریا باشد.^۲

و سید به روایت دیگر از حضرت رسول ﷺ روایت کرده است که: هر که این نماز را بکند و بعد از نماز بگوید: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى النَّبِيِّ الْعَرَبِيِّ وَآلِهِ»، حق تعالی گناهان گذشته و آینده او را بیامرزد و چنان باشد که دوازده هزار مرتبه قرآن را ختم کرده باشد، و حق تعالی گرسنگی و تشنگی قیامت را از او دفع کند، و هر غم و اندوهی را از او دور گرداند، و او را از شر شیطان و لشکرها و نگاه دارد، و تا یک سال بر او گناه نوشته نشود، و سكرات مرگ بر او آسان گردد، اگر در آن

روز یا شبش بمیرد شهید مرده باشد، و عذاب قبر نبیند، و هر حاجت که طلب کند برآورده شود، و نماز و روزه اش مقبول گردد، و ملک موت قبض روحش نکند تا رضوان - خزینه دار بهشت - برای او از گل های بهشت بیاورد.^۱

و این نماز به اسانید صحیحه روایت شده و نماز فاطمه علیها السلام و بعضی نماز امیرالمؤمنین علیه السلام می نامند او را، و بعد از این مذکور خواهد شد إن شاء الله تعالی.

نماز شب جمعه برای قوت حافظه

سید بن طاووس رحمته الله از ابن عباس روایت کرده است از حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که: می خواهی تو را کلمه ای چند بیاموزم که تو را نفع بخشد و به هر که تعلیم نمایی متفع گردد و هر چه را آموخته باشی از خاطر تو محو نگردد؟

گفت: بلی؛ یا رسول الله!

فرمود که: چون شب جمعه شود در ثلث آخر شب برخیز، و اگر نتوانی بیشتر، پس چهار رکعت نماز بکن، و در رکعت اول بعد از حمد سوره «یس»، و در دوم «الم سجده»، و در سوم «حم دخان»، و در چهارم «تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ»، و چون از نماز فارغ شوی حمد و ثنای الهی به جا آور، و صلوات و درود بر حضرت رسول صلی الله علیه و آله بفرست، و استغفار برای مؤمنان بکن، و اقلش آن است که تسبیح فاطمه زهرا علیها السلام را بخواند، پس بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، الْأَخْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَعْمَامِ. و اگر این را صد مرتبه بگوید بهتر است.

پس این دعا را بخوان: اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِتَرْكِ الْمَعَاصِيْ اَبَدًا مَا اَبْقَيْتَنِيْ، وَارْحَمْنِيْ اَنْ اَتَكَلَّفَ طَلَبَ مَا لَا يَغْنِيْنِيْ وَارْزُقْنِيْ حُسْنَ الظَّنِّ بِكَ فِيمَا يُرْضِيْكَ عَنِّيْ. اَللّٰهُمَّ بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ، ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ، وَالْعِزَّةِ الَّتِي لَا تُرَامُ، اَسْأَلُكَ يَا اَللّٰهُ يَا رَحْمَنُ، بِجَلَالِكَ وَنُورِ وَجْهِكَ، اَنْ تُلْزِمَ قَلْبِيْ حِفْظَ كِتَابِكَ كَمَا عَلَّمْتَنِيْهِ، وَارْزُقْنِيْ اَنْ اَتْلُوْهُ عَلٰى النَّحْوِ الَّذِيْ يُرْضِيْكَ عَنِّيْ.

اَللّٰهُمَّ بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ، ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ، وَالْعِزَّةِ الَّذِي لَا يُرَامُ، اَسْأَلُكَ يَا اَللّٰهُ يَا رَحْمَنُ، بِجَلَالِكَ وَنُورِ وَجْهِكَ، اَنْ تُنَوِّرَ بِكِتَابِكَ بَصْرِيْ، وَاَنْ تَشْرَحَ بِهِ صَدْرِيْ، وَاَنْ تُطْلِقَ بِهِ لِسَانِيْ، وَاَنْ تُفَرِّجَ بِهِ عَنْ قَلْبِيْ، وَاَنْ تَسْتَعْمِلَ بِهِ بَدَنِيْ، فَانَّهُ لَا يُعِيْنُنِيْ عَلٰى الْخَيْرِ غَيْرُكَ، وَلَا يُؤْتِيْهِ اِلَّا اَنْتَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ.

پس حضرت رسول ﷺ فرمود که: ای ابوالحسن! این عمل را در سه شب جمعه یا پنج شب یا هفت شب به عمل آور.^۱

و به روایت شیخ طبرسی در «مکارم» چنان است که در شب جمعه یا روز جمعه چهار رکعت بکن؛ در اوّل «یس»، و در دوم «دخان»، و در سوم «حم سجده»، و در چهارم «تبارک» بخوان،^۲ و در دعا اندک اختلافی هست و اگر این نماز را به دو سلام به جا آورد شاید احوط باشد.

نماز حاجت در شب جمعه

سید روایت کرده است که در شب جمعه و عید اضحی دو رکعت نماز بکن و در هر رکعت سوره فاتحه بخوان و آیه «إِنَّا لَكَ نَعْبُدُ وَإِنَّا لَكَ نَسْتَعِيْنُ» را صد نوبت بگو، پس حمد را تمام کن و بعد از حمد، دویست مرتبه سوره «توحید» بخوان،

و چون سلام بگویی، هفتاد مرتبه بگو: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»، پس سجده رو و دو یست مرتبه بگو: «يَا رَبِّ»، پس هر حاجت که داری بطلب که إن شاء الله برآورده می شود.^۱

نماز خضر علیه السلام در شب جمعه

سید روایت کرده است که آن چهار رکعت است به دو سلام، و در هر رکعت سوره «فاتحه» را یک مرتبه می خوانی و [مجموع] این آیه [ها] را صد مرتبه می خوانی:

«وَذَا التَّوْنِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ * فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ»^۲ «وَأَقْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ * فَوَقِئَهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا وَخَاقٍ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءِ الْعَذَابِ»^۳.

و چون از نماز فارغ شوی، صد مرتبه بگو: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»، پس حاجات خود را بطلب که إن شاء الله برآورده است.^۴

نماز دیگر در شب جمعه

سید علیه السلام روایت کرده است از حضرت رسول صلی الله علیه و آله که: هر که در شب جمعه دو رکعت نماز بگذارد و در هر رکعت بعد از فاتحه، هفتاد مرتبه سوره «توحید» بخواند و چون از نماز فارغ شود هفتاد مرتبه: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ» بگوید؛ اگر این نماز گزارنده برای جمیع اَمّت من دعا کند در حق همه مستجاب گردد، و فضیلت بسیار ذکر کرده است ولیکن سندش چندان معتبر نیست.^۵

۲. سوره انبیاء، آیه ۸۷ و ۸۸.

۴. جمال الأسبوع: ۱۲۵.

۱. جمال الأسبوع: ۱۲۵.

۳. سوره غافر، آیه ۴۴ و ۴۵.

۵. جمال الأسبوع: ۱۲۶.

نماز حاجت دیگر

سید و کفعمی و شیخ طبرسی رضی الله عنهم به سند معتبر از حضرت صاحب الامر علیه السلام روایت کرده اند که:

هر کس به خداوند عالم حاجتی داشته باشد، در شب جمعه بعد از نصف شب غسل کند و به مصلای خود برود و دو رکعت نماز بکند و در هر رکعت در سوره حمد چون به آیه «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» برسد، این آیه را صد مرتبه بخواند، و در مرتبه صدم سوره را تمام کند و سوره «توحید» را یک مرتبه بخواند و تسبیحات رکوع و سجود را هفت مرتبه بگوید و این دعا را بخواند البتّه حاجتش برآورده شود؛ هر حاجتی که باشد مگر آن که نفرین بر خویشان باشد، و دعا این است:

اللّٰهُمَّ إِنِّ أَطَعْتُكَ فَالْمَحْمَدَةُ لَكَ، وَإِنْ عَصَيْتُكَ فَالْحُجَّةُ لَكَ، مِنْكَ الرُّوحُ وَمِنْكَ الْفَرْجُ، سُبْحَانَ مَنْ أَنْعَمَ وَشَكَرَ، سُبْحَانَ مَنْ قَدَرَ وَغَفَرَ.

اللّٰهُمَّ إِنِّ كُنْتُ قَدْ عَصَيْتُكَ، فَإِنِّي قَدْ أَطَعْتُكَ فِي أَحَبِّ الْأَشْيَاءِ إِلَيْكَ وَهُوَ الْإِيمَانُ بِكَ، لَمْ أَتَّخِذْ لَكَ وَلَدًا، وَلَمْ أَدْعُ لَكَ شَرِيكًا، مَتَّأَمِنْكَ بِهِ عَلَيَّ لَا مَتَّأَمِنِّي بِهِ عَلَيْكَ، وَقَدْ عَصَيْتُكَ يَا إِلَهِي عَلَى غَيْرِ وَجْهِ الْمُكَابَرَةِ، وَلَا الْخُرُوجِ عَنْ عِبُودِيَّتِكَ، وَلَا الْجُحُودِ لِرُبُوبِيَّتِكَ، وَلَكِنْ أَطَعْتُ هَوَايَ، وَأَزَلَّنِي الشَّيْطَانُ، فَلَكَ الْحُجَّةُ عَلَيَّ وَالْبَيَانُ، فَإِنْ تُعَذِّبْنِي فَبِذُنُوبِي غَيْرِ ظَالِمٍ، وَإِنْ تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي فَإِنَّكَ جَوَادٌ كَرِيمٌ، يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ آن مقدار بگوید که نفس وفا کند.

پس بگوید: يَا آمِنًا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، وَكُلُّ شَيْءٍ مِنْكَ خَائِفٌ حَذِرٌ، أَسْأَلُكَ بِأَمْنِكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، وَخَوْفِ كُلِّ شَيْءٍ مِنْكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُعْطِيَنِي أَمَانًا لِنَفْسِي وَأَهْلِي وَوَلَدِي، وَسَائِرِ مَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ، حَتَّى لَا أَخَافَ أَحَدًا، وَلَا أَخْذَرَ مِنْ شَيْءٍ أَبَدًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ. يَا كَافِي إِبْرَاهِيمَ نُمْرُودَ، وَيَا كَافِي مُوسَى فِرْعَوْنَ، وَيَا كَافِي مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَآلِهِ الْأَحْزَابَ، أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَكْفِيَنِي شَرَّ فُلَانٍ بِنِ فُلَانٍ. و به جای فلان بن فلان نام دشمن خود و نام پدرش [را] بگوید و دعا کند که خدا شرّ او را از او دور گرداند که إن شاء الله تعالی شرّ او دفع می شود. پس به سجده رود و حاجت خود را طلب نماید و تضرّع کند به سوی خدا، به درستی که هر مؤمن و مؤمنه که از روی اخلاص این نماز را به جای آورد و این دعا را بخواند البتّه درهای آسمان برای او گشوده شود و در همان شب حاجت او روا گردد، هر حاجت که باشد، و این از فضلی است که خدا بر ما و بر شیعیان ما دارد.^۱

نماز دیگر برای حاجت در شب جمعه

سید رحمته الله روایت کرده است که کسی که از امری ترسان باشد، روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدارد و در شب جمعه دوازده رکعت نماز به جا آورد به شش سلام، و در هر رکعت یک مرتبه سوره «فاتحه» و ده مرتبه سوره «توحید» بخواند، و بعد از رکعت چهارم این دعا بخواند:

اَللّهُمَّ يَا سَابِقَ الْفُوتِ، وَيَا سَامِعَ الصَّوْتِ، وَيَا مُحْيِيَ الْعِظَامِ بَعْدَ الْمَوْتِ وَهِيَ رَمِيمٌ، أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ، وَتُعَجِّلَ لِي الْفَرَجَ مِمَّا أَنَا فِيهِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۲

مؤلف گوید که: شیخ و سید و دیگران نمازهای بسیار دیگر نقل کرده اند و چون سند آنها نزد فقیر معتبر نبود و اکثر از طرق سنّیان روایت شده بود آنها را ایراد ننمودم.

۱. مصباح کفعمی: ۳۹۶، مکارم الأخلاق: ۳۳۹.

۲. جمال الأسبوع: ۹۰، بحار الأنوار: ۲۲۳/۸۶.

فصل سوم

در بیان بعضی از اعمال روز جمعه است از تنظیف و بوی خوش و امثال آن

به سند معتبر از حضرت رسول ﷺ منقول است که هر که در روز جمعه غسل کند و خود را پاکیزه گرداند و جامه‌های نیکوی خود را بپوشد و خود را خوشبو کند از بوی خوش زن خود، و به نماز جمعه حاضر شود، و هر جا که بیاید بایستد و پا بر گردن مردم نگذارد، کفاره گناهان او گردد از این جمعه تا جمعه آینده، و سه روز دیگر زیاده بر آن و خدا برای هر که خواهد دیگر مضاعف گرداند آن قدر که خواهد.^۱

و در حدیث دیگر فرمود که: جبرئیل مرا گفت که یک روز نه یک روز بوی خوش بکن، و روز جمعه را البته ترک مکن و اگر نداشته باشد، از بوی خوش زن خود استعمال نماید، به درستی که ملائکه بوی شما را استشاق می‌نمایند و بال‌های خود را بر روی شما می‌مالند در صف اول سه مرتبه و در سایر صف‌ها یک مرتبه.^۲

۱. بحار الأنوار: ۳۵۷/۸۹ و ۲۱۲، مستدرک الوسائل: ۲۳/۶.

۲. بحار الأنوار: ۳۵۷/۸۹ و ۲۱۲.

و به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام منقول است در تفسیر آیه **وَاِذْ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ**^۱، حضرت فرمود: مراد زینت در عیدها و جمعه است.^۲ و در حدیث صحیح دیگر فرمود که باید هر یک از شما غسل کند در روز جمعه و خود را خوش بو کند و ریش خود را شانه کند، و پاکیزه ترین جامه های خود را بپوشد و مهیا شود برای نماز جمعه، و باید که در آن روز با آرام دل و آرام تن باشد و عبادت خدا را نیکو به عمل آورد، و تا تواند اعمال خیر بکند. به درستی که در روز جمعه حق تعالی متوجّه اهل زمین می شود که حسنات ایشان را مضاعف گرداند.^۳

و به سند حسن کالصحیح از آن حضرت منقول است که ترک مکن غسل را در روز جمعه که سنت مؤکد است و بوی خوش ببو، و بهترین جامه های خود را بپوش و باید که فارغ شدن تو از غسل پیش از زوال باشد و چون زوال شود متوجّه نماز شو به آرام دل و آرام تن. و فرمود که: غسل واجب است در روز جمعه.^۴ و به سند معتبر از حضرت امام موسی علیه السلام منقول است که زنان را نیز سنت است زینت کردن و بوی خوش کردن در جمعه و عیدها، چنانچه مردان را سنت است.^۵

و به سند موثق از حضرت صادق علیه السلام منقول است که سر را در هر جمعه به خطمی شستن، امان می بخشد از پیری و دیوانگی.^۶ و به سند معتبر از آن حضرت منقول است که هر که در روز جمعه شارب و ناخن بگیرد و سر را به خطمی بشوید، چنان باشد که بنده آزاد کرده باشد.^۷

۲. کافی: ۴۲۴/۳، بحار الأنوار: ۱۹۵/۸۹.

۱. سورة اعراف، آیه ۳۱.

۵. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۷۸/۵.

۳ و ۴. کافی: ۴۱۷/۳.

۶ و ۷. کافی: ۴۱۸/۳.

و به روایت دیگر فرمود که: ناخن و شارب گرفتن و سر را به گل خطمی شستن در هر جمعه، پریشانی را برطرف می‌کند و روزی را زیاد می‌کند.^۱

و به سندهای صحیح از آن حضرت منقول است که ناخن گرفتن در روز جمعه ایمن می‌گرداند از خوره و دیوانگی و پیسی و کوری، و اگر محتاج به گرفتن نباشد حک کند، و به روایت دیگر کارد یا مقراض را بر آن بگرداند.^۲

و در حدیث دیگر فرمود که: هر که ناخن و شارب را بگیرد در هر جمعه، پیوسته از گناه پاک باشد تا جمعه دیگر.^۳

و به روایت دیگر هر که در جمعه ناخن بگیرد، پوست برنیارد انگشتان او.^۴

و به سند معتبر از حضرت رسالت ﷺ مروی است که هر که در هر جمعه ناخن بگیرد، خدا درد را از انگشتان او بیرون کند و دوا را در آنها داخل گرداند.^۵

و ابوالهمس به حضرت صادق علیه السلام عرض کرد که: مرا تعلیم نما چیزی که سبب زیادتی روزی من گردد؟ فرمود که: در هر جمعه شارب و ناخن بگیر.^۶

و در اخبار بسیار وارد شده است که شارب و ناخن گرفتن در هر جمعه امان می‌بخشد از دیوانگی و خوره و پیسی.^۷

و به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که حق و لازم است بر هر بالغی که در هر جمعه شارب و ناخن بگیرد و به طیبی خود را خوش بو کند.^۸

و در حدیث معتبر از آن حضرت منقول است که هر که ناخن‌های خود را در روز پنجشنبه بگیرد و یکی را بگذارد و در جمعه بگیرد، فقر و پریشانی از او زایل گردد.^۹

۲. الفقیه: ۱/۱۲۶.

۱. بحار الأنوار: ۱۲۲/۷۶.

۴. همان: ۱/۱۲۷.

۳. الفقیه: ۱/۱۲۸.

۶. ثواب الأعمال: ۲۴.

۵. خصال: ۳۹۱.

۸ و ۹. کافی: ۵۱۱/۶، خصال: ۳۹۲.

و به سند معتبر از آن حضرت منقول است که هر که ناخن و شارب در روز جمعه بگیرد و بگوید: «بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ»، حق تعالی بنویسد برای او به عدد هر مویی و ریزه ناخنی، ثواب بنده آزاد کردنی، و بیمار نشود مگر بیماری مردن.^۱

و به روایت «مصباح» در وقت ناخن گرفتن بگوید: «بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ، وَالْأَمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ، عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ».

و در وقت شارب گرفتن بگوید: «بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ وَمِلَّةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَوْصِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ».^۲

و به روایت دیگر در هر دو بگوید: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ، وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ»^۳، و همه خوب است.

و از حضرت رسالت ﷺ منقول است که ملائکه بوی خوش را استشاق می نمایند، پس در هر جمعه بوی خوش را ترک مکن.^۴

و در حدیث معتبر دیگر فرمود که: حبیب من جبرئیل گفت که: یک روز نه یک روز خود را خوش بو کن، و روز جمعه را البته ترک مکن.^۵

و احادیث در باب نور کشیدن در روز جمعه مختلف وارد شده است؛ اکثر احادیث دلالت بر استحباب می کند.^۶

و در روایتی وارد شده است که مورث پیسی است^۷ و ظاهراً موافق عامه وارد شده است، و اوّل اقوی است.

و به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که در روز جمعه

۲. مصباح المتهجد: ۲۸۶.

۱. همان: ۱۲۶/۱.

۴ و ۵. کافی: ۵۱۱/۶.

۳. کافی: ۴۱۷/۳.

۷. الفقیه: ۱۲۰/۱ و ۱۲۱.

۶. کافی: ۵۰۶/۶ و ۵۰۷.

غسل کند و این دعا را بخواند:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ،
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ
الْمُتَطَهِّرِينَ.

برای او طهارت باشد تا جمعه آینده؛ یعنی از گناهان پاک شود، یا اعمال او با
طهارت معنوی و مقبول واقع شود،^۱ و در بعضی روایات در آخر دعا «وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ» است.^۲

و به سند معتبر منقول است که حضرت رسول ﷺ به حضرت امیر
المؤمنین علیه السلام فرمود که: یا علی! در هر جمعه غسل کن؛ اگر چه باید قوت روز
خود را بفروشی و آب بخری و غسل کنی و گرسنه بمانی، زیرا که هیچ سستی از
این بزرگ تر نیست.^۳

و منقول است که چون حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام هر گاه کسی را سرزنش
می نمود، می فرمود که تو عاجزتری از کسی که ترک غسل می کند در روز جمعه
و پیوسته در غم می باشد تا جمعه دیگر.^۴

و در روایتی وارد شده است که بعد از غسل جمعه این دعا را بخواند:
اللَّهُمَّ طَهِّرْ نِي وَطَهِّرْ قَلْبِي، وَأَنْتَ غُسْلِي، وَأَجِرْ عَلَيَّ لِسَانِي ذِكْرَكَ وَذِكْرَ نَبِيِّكَ
مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَالْمُتَطَهِّرِينَ.^۵

۱. الفقیه: ۱/۱۱۲.

۲. بحار الأنوار: ۱۲۸/۷۸.

۳. مستدرک الوسائل: ۵۰۳/۲، جمال الأسبوع: ۲۲۸.

۴. کافی: ۴۲/۳.

۵. بحار الأنوار: ۱۲۵/۸۱، فقه الرضا علیه السلام: ۱۷۵.

و در کتاب «من لایحضر» دعا چنین است: اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ نِي وَطَهِّرْ غُسْلِي، وَاجِرْ عَلٰی لِسَانِي مَحَبَّةً مِنْكَ.^۱

و احادیث در باب غسل جمعه مختلف است؛ اکثر علما قائل به استحباب شده‌اند، و بعضی واجب دانسته‌اند، و احوط آن است که تا ممکن باشد ترک نکنند، و قصد واجب و سنت در کار نیست، و قصد قربت کافی است، و اگر پیش از ظهر میسر نشود، بعد از ظهر تا شام سنت است به جا آوردن و نیت ادا و قضا در کار نیست، و اگر نشود، در روز شنبه تا شام قضا سنت است، و کسی که ترسد در روز جمعه آب به دست او نیاید سنت است که در روز پنجشنبه به عمل آورد.^۲

۱. الفقیه: ۱۱۲/۱ (... وَطَهِّرْ قَلْبِي، وَأَنْتَ غُسْلِي ...).

۲. وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۱۹/۳.

فصل چهارم

در بیان فضیلت تصدّق و سایر مستحبّات روز جمعه است

به سند صحیح از حضرت امام محمد باقر علیه السلام منقول است که ثواب تصدّق در روز جمعه مضاعف است و آن حضرت در هر جمعه یک اشرفی تصدّق می فرمودند.^۱ و به سند صحیح از ابو حمزه ثمالی منقول است که گفت: با حضرت امام زین العابدین علیه السلام نماز صبح کردم در مدینه در روز جمعه، چون از تعقیب فارغ شدند به خانه تشریف بردند و من در خدمت آن حضرت بودم، پس کنیز خود را طلبیدند و فرمودند که باید هر سائلی که امروز بیاید او را طعام بدهید و رد نکنید که روز جمعه است.^۲

و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که باید در هر جمعه چیز نیکوی تازه از میوه و گوشت برای اهل و عیال خود ببرید تا آن که شاد شوند به آمدن جمعه.^۳ و در حدیث دیگر مروی است که آن حضرت یکی از اصحاب خود را فرمود در روز جمعه که امروز روزه داشته‌ای؟ گفت: نه. فرمود که: تصدّقی کرده‌ای؟ گفت: نه.

فرمود که: برو با زن خود جماع کن که تصدّقی است از تو بر او.^۴

۲. علل الشرایع: ۴۵/۱.

۱. محاسن: ۵۹/۱.

۴. قرب الإنسان: ۶۷.

۳. کافی: ۲۹۹/۶، الفقیه: ۴۲۳/۱.

و به سند موثق از حضرت کاظم علیه السلام منقول است که هر که یک انار در روز جمعه ناشتا بخورد، تا چهل روز دلش را نورانی گرداند، و اگر دو انار بخورد، تا هشتاد روز، و اگر سه انار بخورد، تا صد و بیست روز، و وسوسه شیطان را از او دور گرداند، و هر که وسوسه شیطان از او دور گردد، معصیت خدا نکند، و هر که معصیت خدا نکند، داخل بهشت شود.^۱

و در روایت دیگر منقول است که حضرت صادق علیه السلام در شب جمعه انار تناول می فرمودند.^۲

و در حدیث معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که هفت برگ کاسنی در روز جمعه پیش از زوال بخورد، داخل بهشت شود.^۳

و به سند معتبر از آن حضرت مروی است که: «حضرت رسول صلی الله علیه و آله چون در تابستان از خانه بیرون می آمد (برای خوابیدن)،^۴ روز پنجشنبه بیرون می آمد، و چون در زمستان [از سرما] داخل خانه می شد، در روز جمعه بوده، و در روایت دیگر داخل شدن و بیرون آمدن [او] هر دو در روز جمعه بود».^۵

و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که تصدق کردن در شب جمعه و روز جمعه هزار برابر با اوقات دیگر زیادتی دارد.^۶

و به سند صحیح از آن حضرت منقول است که اُف باد بر مسلمانی که در هر هفته روز جمعه را صرف آموختن مسائل دین خود نگرداند و برای این امر خود را از کارهای دیگر فارغ نگرداند.^۷

۲. محاسن: ۵۴۰/۲.

۱. کافی: ۳۵۵/۶.

۳. همان: ۵۱۰.

۴. در نسخه عبارت «برای خوابیدن» را اضافه دارد که در مصادر نیست و ظاهراً علامه علیه السلام برای فهم معنی، در ترجمه

آورده است. ۶. کافی: ۵۳۲/۶، مکارم الأخلاق: ۱۲۸، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۲۶/۵ ح ۱.

۷. خصال: ۳۹۳.

۶. المقنعة: ۱۵۶.

فصل پنجم

در بیان امری چند است که در روز جمعه

از آنها احتراز باید نمود

و به سند معتبر از حضرت امام علی نقی علیه السلام منقول است که مکروه است سفر کردن و سعی در حوائج نمودن در روز جمعه پیش از زوال از جهت فوت شدن نماز جمعه، اما بعد از نماز جایز است و موجب برکت است.^۱

و از حضرت امام رضا علیه السلام منقول است که ایمان به خدا ندارد کسی که در روز جمعه پیش از زوال نماز جمعه سفر کند و اگر سفر کند خدا او را در آن سفر حفظ ننماید، و اهل او را نیز حفظ ننماید، و از فضل خود او را روزی ندهد.^۲

مترجم^۳ گوید که: این حدیث محمول است بر تقیّه بر سفر بعد از زوال؛ زیرا

۱. الفقیه: ۴۲۴/۱.

۲. مصباح کفعمی: ۱۸۴.

۳. نسخه ب: مؤلف.

که خلافی نیست در آن که بعد از زوال روز جمعه سفر کردن حرام است کسی را که نماز جمعه از او ساقط نباشد و بعد از صبح و پیش از زوال مکروه است. و شیخ زین الدین علیه الرحمه از حضرت رسالت ﷺ روایت کرده است که: هر که در روز جمعه سفر کند دو ملک موکلند او را نفرین کنند که: حفظ خدا در این سفر با تو نباشد و حاجتت برآورده نشود.^۱

و نقل کرده است که صیادی در روز جمعه پیوسته به شکار ماهی می‌رفت و به نماز جمعه حاضر نمی‌شد. روزی خود و استرش به زمین فرو رفتند، و در [آن] هنگام مردم رسیدند که گوش‌ها و دم استر نمایان بود و باقی به زمین فرو رفته بود.^۲ و ایضاً نقل کرده است که جماعتی به سفر رفتند در وقت نماز جمعه، چون فرود آمدند آتش در خیمه ایشان گرفت بی آن که آتشی بینند، و دیگری به سفر رفت و از اسب افتاد و پایش شکست.^۳

و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که باکی نیست سفر کردن در شب جمعه.^۴ و در حدیث صحیح از حضرت صادق علیه السلام منقول است که مکروه است شعر برای روزه‌دار و محرم و در حرم و در روز جمعه و در شب‌ها.

راوی گفت: هر چند شعر حقی باشد؟

فرمود که: هر چند شعر حق باشد.^۵

و در حدیث معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که حضرت رسول ﷺ فرمود که: هر که یک بیت شعر بخواند در شب جمعه یا در روز جمعه، در آن

۱ و ۳. بحار الأنوار: ۲۱۴/۸۹.

۲. فضائل الأوقات بیهقی: ۴۸۲، تاریخ مدینه دمشق: ۲۰۴/۳۵.

۴. الفقیه: ۲۶۶/۲، محاسن: ۳۴۷/۲.

۵. تهذیب الأحکام: ۱۹۵/۴.

شب و در آن روز بهره‌ای از ثواب به غیر آن نداشته باشد.^۱

و به روایت معتبر دیگر: در آن شب و در آن روز نمازش مقبول نگردد.^۲

و از حضرت رسول ﷺ منقول است که هر گاه ببینید که در روز جمعه مرد

پیری تواریخ جاهلیت و کفر را برای مردم نقل می‌کند، سنگ‌ریزه بر سرش بزنید.^۳

و در روایت دیگر وارد شده است که آن حضرت نهی فرمود از حجامت

کردن در روز چهارشنبه و جمعه.^۴

و به سند معتبر از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام منقول است که در روز جمعه

ساعتی هست که هر که در آن ساعت حجامت کند بمیرد و به روایت دیگر خون

قطع نمی‌شود.^۵

مترجم گوید که: این احادیث در باب حجامت وارد شده است و اگر فصد را

نیز بدون ضرورت در روز جمعه به عمل نیاورند، شاید بهتر باشد.

و در حدیث صحیح از حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه منقول است که مردم

در نماز جمعه بر سه قسم‌اند:

اول: کسی که حاضر شود پیش از پیش‌نماز، و ساکت و خاموش باشد؛ یعنی به

غیر ذکر خدا سخن نگوید، این نماز؛ کفاره گناهان اوست تا ده روز، چنان که

حق تعالی می‌فرماید که: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَثْمَالِهَا».^۶

و دوم: کسی است که با اضطراب و قلق می‌آید و سخن بسیار می‌گوید و او

بهره‌ای از ثواب ندارد.

و سوم: کسی است که در وقت خطبه می‌آید و مشغول نماز می‌شود، او

۲. تهذیب الأحکام: ۲/۲۴۰.

۱. الفقیه: ۱/۴۲۳.

۴. الفقیه: ۴/۱۰.

۳. الفقیه: ۱/۴۲۳.

۶. سورة انعام، آیه ۱۶۰.

۵. خصال: ۶۳۷.

خلاف سنت می‌کند که در وقت خطبه نماز می‌کند؛ اگر از خدا حاجتی سؤال کند بر خدا لازم نیست که حاجت او را روا کند.^۱

و در حدیث معتبر از حضرت کاظم علیه السلام منقول است که نباید مردم نماز کنند تا امام از خطبه فارغ شود.^۲

و از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام منقول است که: پیش از آن که پیشنماز به مسجد آید هر کس جای مقرری داشته باشد می‌تواند صف‌ها را بشکافد و به جای خود برود و وقتی که پیشنماز آمد دیگر پا به گردن مردم نگذارد و هر جای که بیاید بنشیند؛ مگر آن که جمعی صف آخر را گرفته باشند و صف‌های پیش را خالی گذاشته باشند که آنها را حرمتی نیست باید که صف آنها را بشکافد و پیش رود.^۳

و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که: هر که در روز جمعه غسل کند و خود را پاکیزه کند و روغن بر خود بمالد و خود را خوشبو کند - به هر بوی خوشی که در خانه خود یابد - و به مسجد آید و صف‌ها را نشکافد و پیش از آمدن پیشنماز آنچه خواهد نماز کند و چون شروع به خطبه کند خاموش شود و سخن نگوید و گوش کند خدای تعالی گناهان او را از این جمعه تا جمعه دیگر بپامزد.^۴

۱. قرب الإسناد: ۳۴.

۲. قرب الإسناد: ۲۱۴.

۳. قرب الأسناد: ۱۵۴.

۴. بحار الأنوار: ۱۲۷/۸۱، مستند احمد: ۸۱/۳.

فصل ششم

در فضیلت صلوات بر محمد و آل محمد، و کیفیت آن و فضل و کیفیت زیارات ایشان علیهم السلام و سایر مؤمنان

به سند معتبر از حضرت امام رضا علیه السلام منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که: هر که در روز جمعه صد مرتبه صلوات بر من بفرستد حق تعالی شصت حاجت او را برآورد؛ سی از برای دنیا، و سی از برای آخرت.^۱

و به سند معتبر از حضرت مروی است که سنت است که در هر جمعه هزار مرتبه صلوات بر محمد و اهل بیت او بفرستی و در سایر روزها صد مرتبه.^۲

و حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که: بسیار صلوات فرستید بر من در شب نورانی و روز روشن؛ شب جمعه و روز آن.

پرسیدند که: حدّ بسیار کدام است؟

فرمود که: اقلّش صد مرتبه است و آنچه زیاده بگوید بهتر.^۳

و از حضرت امام محمد باقر علیه السلام منقول است که هیچ عبادت در روز جمعه نزد من محبوب تر نیست از صلوات بر محمد و آل مطهر او.^۴

۲. کافی: ۴۱۶/۳.

۱. ثواب الأعمال: ۱۵۶.

۴. کافی: ۴۲۹/۳.

۳. کافی: ۴۲۸/۳.

و به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که در روز قیامت حق تعالی روزها را به صحرای محشر درآورد به صورتی که مردم بشناسند و روز جمعه پیش آنها رود مانند عروس صاحب جمال و کمالی که به خانه داماد برند، پس بایستد بر در بهشت، و روزهای دیگر در عقب او باشند، پس شهادت دهد و شفاعت نماید برای هر که صلوات بر محمد و آل او فرستد.

و فرمود که: اقلّش صد مرتبه است، و بهتر آن است که بعد از عصر باشد، و افضل آن است که چنین بگوید: **اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ**.^۱

و در حدیث معتبر دیگر از آن حضرت منقول است که هر که در روز جمعه بعد از نماز صبح بگوید:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ صَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَحَمَلَةِ عَرْشِكَ وَجَمِيعِ خَلْقِكَ وَسَمَائِكَ وَارْضِكَ وَأَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، بر او گناه [یک سال]^۲ نوشته نشود.^۳

و به روایت دیگر فرمود که: هر که بعد از نماز جمعه و نماز صبح در روز جمعه بگوید: **«اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَصَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَرُسُلِكَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ»**، تا یک سال گناهی بر او نوشته نشود.^۴

و در حدیث دیگر فرمود که: هر که در روز جمعه صد مرتبه صلوات فرستد و صد مرتبه **«اَسْتَغْفِرُ اللهَ رَبِّيْ وَاتُوْبُ اِلَيْهِ»** بگوید و صد مرتبه سوره **«قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ»** بخواند، البته آمرزیده شود.^۵

و از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله منقول است که فرمود که: بسیار درود فرستید بر

۱. جمال الأسبوع: ۲۷۷.

۲. در نسخه ها چنین است: «در آن روز بر او گناهی نوشته نشود» که در مصادر یافت نشد، و مطابق نقل بحار الأنوار اصلاح شد.

۴. بحار الأنوار: ۳۶۴/۸۶.

۳. بحار الأنوار: ۳۵۴/۸۹.

۵. بحار الأنوار: ۲۸۴/۸۶.

من در هر روز جمعه؛ که هر که بر من صلوات بیشتر فرستد، در قیامت به من نزدیک‌تر خواهد بود، و منزلش نزد من عظیم‌تر خواهد بود، و هر که در روز جمعه صد مرتبه بر من صلوات فرستد در روز قیامت روی او نورانی باشد، و هر که در روز جمعه هزار مرتبه بر من صلوات فرستد نمیرد تا جای خود را در بهشت ببیند.^۱

و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که بعد از نماز صبح در روز جمعه و غیر جمعه بگوید: **اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ**، نمیرد تا حضرت قائم علیه السلام را دریابد،^۲ و اگر صد مرتبه این صلوات را بخواند حق تعالی شصت حاجت او را برآورد، سی از حاجات دنیا و سی از حاجات آخرت.^۳

و ایضاً از آن حضرت منقول است که چون صبح روز جمعه طالع می‌شود حق تعالی ملکی چند می‌فرستد که تا شب صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام را بنویسند.^۴

و به سند صحیح از آن حضرت علیه السلام منقول است که صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام در مابین ظهر و عصر برابر است با هفتاد حج، و اگر بعد از عصر روز جمعه بگوید:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْاَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ، بِاَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِاَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلٰی اَزْوَاجِهِمْ وَاَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، حق تعالی ثواب جنّ و انس را در آن روز به او عطا کند.^۵

و در روایت دیگر هر که این صلوات را بعد از عصر بخواند، حق تعالی صد هزار حسنه برای او بنویسد، و صد هزار گناه از او محو کند و صد هزار حاجت او را برآورد، و صد هزار درجه او را بلند کند.^۶

و این صلوات به سندهای بسیار وارد شده است و در بعضی از روایات چنین است:

۱. بحار الأنوار: ۳۵۸/۸۹.

۲. مصباح المتهجد: ۳۶۸.

۳. ثواب الأعمال: ۱۵۶.

۴. دعائم الإسلام: ۱۷۹/۱، بحار الأنوار: ۱۳۳/۸۳.

۵. السرائر: ۵۷۷/۳، بحار الأنوار: ۹۴/۹۰.

۶. ثواب الأعمال: ۳۸.

«وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ».^۱ و اسانید دیگر، در اعمال بعد از عصر مذکور خواهد شد. و به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام منقول است که: هیچ عمل در روز جمعه بهتر نیست از صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام؛ اگرچه صد و یک مرتبه باشد. راوی گفت: چگونه صلوات فرستم بر ایشان؟ فرمود که می گویی:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَصَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَأَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَجَمِيعِ خَلْقِكَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ، عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.^۲

[زیارت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام از دور]

و شیخ طوسی و سید بن طاووس رحمه الله علیهما از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که: هر که خواهد که زیارت کند قبر حضرت رسالت صلی الله علیه و آله و قبور ائمه علیهم الصلاه والسلام را زیارت کند در شهر خود، پس در روز جمعه غسل کند و دو جامه پاکیزه بپوشد و بیرون رود به سوی بیابانی و صحرائی، پس چهار رکعت نماز کند به دو سلام و هر سوره که میسر شود بخواند، پس بعد از سلام دوم رو به قبله بایستد و بگوید:

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ الْمُرْسَلُ، وَالْوَصِيُّ الْمُرْتَضَى، وَالسَّيِّدَةُ الْكُبْرَى، وَالسَّيِّدَةُ الرَّهْأَى، وَالسُّبُّطَانِ الْمُتَّجِبَانِ، وَالْأَوْلَادُ الْأَعْلَامُ، وَالْأَمْنَاءُ الْمُتَّجِبُونَ، جِئْتُ انْقِطَاعاً إِلَيْكُمْ وَإِلَى آبَائِكُمْ وَوَلَدِكُمْ الْخَلْفِ عَلَى بَرَكَةِ الْحَقِّ، فَقَلْبِي لَكُمْ مُسَلِّمٌ، وَنُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ، حَتَّى يَخْكُمَ اللَّهُ لِدِينِهِ، فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ عَدُوِّكُمْ.

إِنِّي لِمِنَ الْقَائِلِينَ بِفَضْلِكُمْ، مُقَرَّبِ رَجْعَتِكُمْ، لَا أَنْكِرُ اللَّهَ قُدْرَةً، وَلَا أَرْعَمُ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ، سُبْحَانَ اللَّهِ ذِي الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، يُسَبِّحُ اللَّهَ بِأَسْمَائِهِ جَمِيعُ خَلْقِهِ، وَالسَّلَامُ

عَلَىٰ أَرْوَاحِكُمْ وَأَجْسَادِكُمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.^۱

و به روایت دیگر: این زیارت را در بام خانه خود بکن.^۲

و در کتاب «عروس» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: سلمان

فارسی علیه السلام در روز جمعه به قبرستانی گذشت، پس ایستاد و گفت:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ الدِّيَارِ، فَنِعْمَ دَارُ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ، يَا أَهْلَ الْجَمْعِ، هَلْ عَلِمْتُمْ أَنَّ
الْيَوْمَ الْجُمُعَةُ؟

یعنی: سلام بر شما باد ای اهل خانه‌ها! خوب خانه‌ای است قبر برای مؤمنان.

ای گروه! آیا می‌دانید که امروز روز جمعه است؟

چون به خانه برگشت و خوابید یکی از مردگان آن قبرستان به خواب او آمد

و گفت: یا ابا عبدالله! آمدی به نزد ما و بر ما سلام کردی و ما جواب سلام تو گفتیم

و گفתי که می‌دانید که روز جمعه است؟ می‌دانیم و این را هم می‌دانیم که مرغان

در روز جمعه چه می‌گویند، می‌گویند: سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ، سَبَقَتْ

رَحْمَتُكَ غَضَبَكَ، مَا عَرَفَ عَظَمَتَكَ مَنْ حَلَفَ بِاسْمِكَ كَاذِبًا.

یعنی: عظمت تو را نمی‌داند کسی که قسم دروغ به نام مقدس تو یاد کند.^۳

و به سند معتبر از حضرت امام محمد باقر علیه السلام منقول است که: زیارت کنید مردگان

خود را در روز جمعه که می‌دانند که کی به زیارت ایشان رفته است و شاد می‌شوند.^۴

و در روایتی وارد شده است که: هر که قبر پدر و مادر خود را یا یکی از ایشان

را در همه جمعه زیارت کند آمرزیده شود و او را نیکو^۵ به پدر و مادر بنویسند.^۶

۱ و ۲. مصباح المتهجد: ۲۸۹، جمال الأسبوع: ۱۵۳.

۳. بحار الأنوار: ۳۵۵/۸۹، جامع الأحادیث (کتاب العروس): ۱۵۵.

۴. آمالی طوسی: ۶۸۸. ۵. نسخه ب: نیکوکار.

۶. بحار الأنوار: ۳۵۹/۸۹، المعجم الصغير: ۶۹/۲.

1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the

main results of the paper, which are summarized in the following

theorems. The first theorem is a generalization of the

second theorem of the paper.

The second theorem is a generalization of the

third theorem of the paper.

The third theorem is a generalization of the

fourth theorem of the paper.

The fourth theorem is a generalization of the

fifth theorem of the paper.

The fifth theorem is a generalization of the

sixth theorem of the paper.

The sixth theorem is a generalization of the

seventh theorem of the paper.

The seventh theorem is a generalization of the

eighth theorem of the paper.

The eighth theorem is a generalization of the

ninth theorem of the paper.

The ninth theorem is a generalization of the

tenth theorem of the paper.

The tenth theorem is a generalization of the

eleventh theorem of the paper.

The eleventh theorem is a generalization of the

twelfth theorem of the paper.

The twelfth theorem is a generalization of the

thirteenth theorem of the paper.

فصل هفتم

در بیان فضل سوره‌هایی که سنت است در روز جمعه بخوانند

شیخ طوسی علیه الرحمة گفته است که: سنت است بعد از نماز صبح روز جمعه صد مرتبه سوره توحید بخواند و صد مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد و صد مرتبه استغفار بکند و سوره نساء و سوره هود و سوره کهف و سوره صافات و سوره رحمن بخواند.^۱

و به سند معتبر از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام منقول است که: هر که سوره «نساء» در هر جمعه بخواند از فشار قبر ایمن گردد.^۲

و از حضرت باقر علیه السلام مروی است که: هر که سوره «هود» در هر جمعه بخواند، حق تعالی در قیامت او را در زمره پیغمبران محشور گرداند و گناहانی که کرده است در دنیا به او نگویند که کرده‌ای.^۳

۲. ثواب الأعمال: ۱۰۵.

۱. مصباح المتهجد: ۲۸۴.

۳. ثواب الأعمال: ۱۰۶.

و از حضرت صادق علیه السلام منقول است که: هر که سوره «مؤمنین» را در هر جمعه مداومت نماید، خدا ختم اعمال او را به سعادت بکند و منزل او در فردوس اعلیٰ با پیغمبران و مرسلان باشد.^۱

و در حدیث دیگر فرمود که: هر که سوره «صافات» در هر روز جمعه بخواند پیوسته محفوظ باشد از هر آفتی، و هر بلا [یی را] در حیات دنیا از او دفع کند، و روزی بر او گشاده شود در نهایت فراوانی، و نرسد به او بدی؛ نه در دنیا، و نه در بدن او، و نه در مال او، و نه در فرزندان او از شیطان لعین، و نه از جباران معاندان، و اگر در آن روز یا در آن شب بمیرد خدا او را شهید مبعوث گرداند و شهید بمیراند و با شهیدان در بهشت در یک درجه باشد.^۲

و فرمود که: هر که در شب جمعه یا هر روز جمعه سوره «احقاف» بخواند، ترسی در دنیا به او نرسد، و از فرع اکبر قیامت ایمن گردد.^۳

و به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام منقول است که مستحب است که بعد از نماز صبح روز جمعه سوره «رحمن» را بخواند و هر گاه بخواند: «قَبَائِيْ اَلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ»، بگوید: «لَا بِشَيْءٍ مِنْ اَلَاٰتِكَ رَبِّ اُكْذِبُ».^۴

و در کتاب «عروس» این روایت را به لفظ وجوب روایت کرده است و حمل بر استحباب مؤکد کرده‌اند.^۵

و منقول است که: هر که سوره «کهف» را بعد از عصر روز جمعه بخواند یا در شب جمعه بخواند، کفاره گناهان او باشد از جمعه تا جمعه دیگر.^۶

و در کتاب «عروس» روایت کرده است از حضرت امام حسین علیه السلام که حضرت

۱. ثواب الأعمال: ۱۰۸.

۲. همان: ۱۱۲.

۳. همان: ۱۱۴.

۴. همان: ۱۱۶.

۵. بحار الأنوار: ۳۵۴/۸۹.

۶. ثواب الأعمال: ۱۰۷.

رسول ﷺ گفت که: «آیه الكرسي» در آسمان بر لوحی از زمرد سبز نوشته است به مدادی که مخصوص خداست و در هر روز جمعه آن لوح بر پیشانی حضرت اسرافیل می‌خورد، پس اسرافیل می‌گوید: «سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، وَلَا الْعِبَادَةُ وَالْخُضُوعُ إِلَّا لَوْجْهِهِ، ذَاكَ اللَّهُ الْقَدِيرُ الْوَاحِدُ الْعَزِيزُ».

پس چون این تسبیح را می‌خواند هر ملکی که در آسمان‌ها هست خدا را تسبیح و تهلیل می‌کند، پس هیچ ملک مقرب و پیغمبر مرسل نمی‌ماند مگر آن که دعا می‌کنند برای کسی که «آیه الكرسي على التنزيل» بخواند.^۱

و از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: حضرت امام زین العابدین علیه السلام چون روز جمعه می‌شد «آیه الكرسي» می‌خواند تا ظهر، و چون از نمازها فارغ می‌شد شروع می‌کرد به خواندن سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ».^۲

و از عبدالله بن الحسن روایت کرده است که گفت: مادرم - دختر حضرت امام حسین علیه السلام - گفت: حضرت رسالت ﷺ را شبی در خواب دیدم گفت: ای دختر! ترازوی عمل خود را سبک مگردان و سنگین کن آن را به خواند آیه الكرسي که هیچ یک از اهل من نمی‌خواند این آیه را مگر آن که آسمان‌ها و زمین با ملائکه به خروش آیند و صدا به تسبیح و تقدیس و تهلیل و تمجید بلند می‌کنند و برای او دعا می‌کنند که حق تعالی گناهان او را بیامزد.^۳

و حضرت صادق علیه السلام فرمود که: حضرت علی بن الحسین علیه السلام سوگند یاد می‌کرد که هر که پیش از زوال آفتاب هفتاد مرتبه «آیه الكرسي» بخواند که مرتبه هفتادم متصل به زوال گردد حق تعالی گناهان گذشته و آینده او را بیامزد و اگر

۱. بحار الأنوار: ۳۵۵/۸۹، جامع الأحادیث (کتاب العروس): ۱۵۸.

۲. بحار الأنوار: ۳۵۵/۸۹.

۳. بحار الأنوار: ۳۵۵/۸۹، جامع الأحادیث (کتاب العروس): ۱۵۹.

در آن سال بمیرد گناهانش آمرزیده باشد و در قیامت او را حساب نکنند و «آیه الکرسی علی التنزیل» این است:

«اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ غَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ...» تا آخر.^۱

مؤلف گوید که: به روایت علی بن ابراهیم و کلینی «آیه الکرسی علی التنزیل»

چنین است:

«لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ غَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ مَن ذَا الَّذِي ... تَاهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ»، و بعد از آن: وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.^۲

و اگر در خصوص این مواضع به یکی از این دو روش بخواند شاید بد نباشد، و اگر به روش مشهور بخواند شاید احوط باشد، اما در تلاوت مصحف باید که به روش مشهور بخواند.

و شیخ زین الدین قدس الله روحه روایت کرده است از حضرت رسول ﷺ که هر که در روز جمعه سورۀ کھف بخواند تا هشت روز خدا او را از گناهان و بلاها حفظ نماید و اگر دجال خروج کند به او آسیبی نرسد، و هر که سورۀ دخان را در شب جمعه یا روز جمعه بخواند حق تعالی برای او در بهشت خانه‌ای بنا کند، و هر که سورۀ آل عمران را در روز جمعه بخواند خدا و ملائکه بر او صلوات فرستند تا آفتاب غروب کند.^۳

۱. بحار الأنوار: ۳۵۶/۸۹، جامع الأحادیث (کتاب العروس): ۱۵۹.

۳. بحار الأنوار: ۳۵۸/۸۹.

۲. کافی: ۲۹۰/۸.

فصل هشتم

در بیان دعاها و نمازهای روز جمعه است

از نماز صبح تا زوال

سید بن طاووس رحمه الله از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده است که هر که بعد از نماز صبح در روز جمعه بنشیند و مشغول تعقیب باشد تا آفتاب طالع گردد، در فردوس اعلی هفتاد درجه برای او بلند گردد که از هر درجه‌ای تا درجه دیگر هفتاد سال راه باشد و به دویدن اسبی که برای دوانیدن فربه کرده باشند.^۱

و در حدیث دیگر فرمود که روز جمعه روز نماز است؛ هر که بعد از آن که آفتاب مقدار یک نیزه بلند شود یا بیشتر دو رکعت نماز خالص از برای خدا بکند دو رکعت حسنه برای او نوشته شود و دو رکعت گناه از او محو گردد، و هر که هشت رکعت بکند حق تعالی در بهشت هشتصد درجه برای او بلند کند و جمیع گناهانش را بیامزد، و هر که دوازده رکعت بکند هزار و دو رکعت حسنه برای او نوشته شود و هزار و دو رکعت گناه از او محو شود و هزار و دو رکعت درجه در بهشت برای او بلند گردد.^۲

و شیخ طوسی رحمه الله روایت کرده است که: سنت است که این دعا را در تعقیب

۱. جمال الأسبوع: ۱۰۸، روضة الواعظین: ۳۳۴.

۲. جمال الأسبوع: ۱۰۸.

نماز صبح روز جمعه بخواند:

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ تَعَمَّدْتُ اِلَيْكَ بِحَاجَتِيْ ، وَاَنْزَلْتُ بِكَ الْيَوْمَ فَقْرِيْ وَفَاقَتِيْ وَمَسْكَنَتِيْ ،
وَاَنَا لِمَغْفِرَتِكَ اَرْجُوْ مَتْنِيْ لِعَمَلِيْ ، وَلِمَغْفِرَتِكَ وَرَحْمَتِكَ اَوْسَعُ مِنْ ذُنُوْبِيْ ، فَتَوَلَّ
قَضَاءَ كُلِّ حَاجَةٍ لِيْ بِقُدْرَتِكَ عَلَيْهَا ، وَتَيَسَّرْ ذَلِكَ عَلَيْكَ ، وَلِفَقْرِيْ اِلَيْكَ ، فَاِنِّيْ لَمْ
اَصْبُ خَيْرًا قَطُّ اِلَّا مِنْكَ ، وَلَمْ يَصْرِفْ عَنِّيْ سُوْءٌ اَقَطُّ اَحَدٌ غَيْرُكَ ، وَلَسْتُ اَرْجُوْ
لَاخِرَتِيْ وَدُنْيَايَ غَيْرَكَ ، وَلَا لِيَوْمٍ فَقْرِيْ وَيَوْمٍ يُفْرِدُنِيْ النَّاسُ فِيْ حُفْرَتِيْ وَاُفْضَى
اِلَيْكَ بِذَنْبِيْ سِوَاكَ .^۱

و سید بن طاووس رحمه الله به سندهای معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که
هر که بعد از نماز صبح روز جمعه پیش از آن که سخن بگوید، این دعا بخواند:
اَللّٰهُمَّ مَا قُلْتُ فِيْ جُمُعَتِيْ هَذِهِ مِنْ قَوْلٍ ، اَوْ حَلَفْتُ فِيْهَا مِنْ حَلْفٍ ، اَوْ نَذَرْتُ فِيْهَا
مِنْ نَذْرٍ ، فَمَشِيْتُكَ بَيْنَ يَدَيِّ ذَلِكَ كُلِّهِ ، فَمَا شِئْتُ مِنْهُ اَنْ يَكُوْنَ كَانَ ، وَمَا لَمْ تَشَأْ مِنْهُ
لَمْ يَكُنْ . اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَتَجَاوَزْ عَنِّيْ . اَللّٰهُمَّ مَنْ صَلَّيْتَ عَلَيْهِ فَصَلِّوَاتِيْ عَلَيْهِ ، وَمَنْ
لَعَنْتَ فَلَعَنَتِيْ عَلَيْهِ ، كَفَّارَةُ گناهان او باشد از جمعه تا جمعه دیگر.^۲

و به روایت دیگر اگر در ماه یک بار یا در سالی یک مرتبه بخواند، کفاره مابین باشد.^۳
و به سند معتبر از محمد بن سنان روایت کرده است که حضرت امام رضا علیه السلام فرمود
که: ای محمد بن سنان! امروز دعای واجب و لازم را خوانده‌ای؟ و آن روز جمعه بود.
گفتم: آن دعا چیست؟ فرمود که: بگو:

اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا الشَّمْسُ الطَّالِعَةُ ، وَالتُّوْرُ الْفَاضِلُ الْبَهِيُّ ، اَشْهَدُكَ بِتَوْحِيدِي
لِلّٰهِ ، لِتَكُوْنَ شَاهِدِيْ اِذَا ظَهَرَ الرَّبُّ لِفَضْلِ الْقَضَاءِ ، وَفِي الْعَالَمِ الْجَدِيدِ .
اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ ، وَبِنُوْرٍ وَجْهِكَ الْكَرِيْمِ ، اَنْ تُشَوِّهَ خَلْقِيْ ، وَاَنْ تُرَدِّدَ رُوْحِيْ

فِي الْعَذَابِ، بِنُورِكَ الْمُخْجُوبِ عَنْ كُلِّ نَاطِرٍ، وَتَوَرُّ قَلْبِي، فَإِنِّي أَنَا عَبْدُكَ وَفِي قَبْضَتِكَ، وَلَا رَبَّ لِي سِوَاكَ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَتَقَرَّبُ اِلَیْكَ بِقَلْبٍ خَاضِعٍ، وَاِلٰی وَلَیِّكَ بِبَدَنِ خَاشِعٍ، وَاِلٰی الْاَیْمَةِ الرَّاشِدِیْنَ بِقُوَادٍ مُّتَوَاضِعٍ، وَاِلٰی الثُّقَبَاءِ الْکِرَامِ، وَالتَّجَبَّاءِ الْاَعَزَّةِ بِالذَّلِّ، وَارْغَمُ اَنْفِیْ لِمَنْ وَحَدَّكَ، وَلَا اِلٰهَ غَیْرُكَ، وَلَا خَالِقَ سِوَاكَ، وَاصْغُرْ خَدَّیْ لِاَوْلِیَائِكَ الْمُقَرَّبِیْنَ، وَانْفِیْ عَنْكَ کُلَّ ضِدٍّ وَنِدٍّ، فَإِنِّیْ اَنَا عَبْدُكَ الذَّلِیْلُ الْمُتَعَرِّفُ بِذُنُوبِیْ، وَاسْأَلُكَ يَا سَیِّدِیْ حَطَّهَا عَنِّیْ، وَتَخْلِیْصِیْ عَنِ الْاَدْنَسِ وَالْاَزْجَاسِ.

اَلْهٰی وَسَیِّدِیْ قَدْ اِنْقَطَعَتْ ذَوِی الْقُرْبٰی، وَاسْتَغْنِیْتُ بِكَ عَنْ اَهْلِ الدُّنْیَا مُتَعَرِّضًا لِمَعْرُوفِكَ، اَعْطِنِیْ مِنْ مَعْرُوفِكَ مَعْرُوفًا تُغْنِیْنِیْ بِهٖ عَمَّنْ سِوَاكَ.^۱

و منقول است که هر که پیش از طلوع آفتاب روز جمعه ده مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ» بخواند و دعا کند، دعایش مستجاب گردد.^۲

[نماز به روایت سید بن طاووس رحمه الله]

و سید بن طاووس رحمه الله از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده است که به حضرت امیرالمؤمنین و فاطمه زهرا علیهما السلام فرمود که می خواهم شما را مخصوص گردانم به امر خیری که خدا مرا امر کرده، باید که حفظ نمایید.

گفتند: بفرما که چیست؟

فرمود که: دو رکعت نماز بکنید و در هر رکعت بعد از فاتحه، سه مرتبه «آیه الکرسی»، و سه مرتبه «قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ»، و سه مرتبه آیات آخر حشر را یعنی «لَوْ اَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ» تا آخر سوره بخوانید، و بعد از نماز بگویید:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ بِحَقِّ کُلِّ اِسْمٍ هُوَ لَكَ، یَحِقُّ عَلَیْكَ فِیْهِ اِجَابَةُ الدُّعَاءِ اِذَا دُعِیْتَ

۲. در «عده الداعی: ۲۷۸» درباره سوره جحد آمده است.

۱. جمال الأسبوع: ۱۵۲.

بِهِ، وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّ كُلِّ ذِي حَقٍّ عَلَيْكَ، وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ عَلَى جَمِيعِ مَنْ هُوَ دُونَكَ، أَنْ تَفْعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا، پس حاجات خود را ذکر کند.^۱

نماز دیگر

شیخ و سید از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده‌اند که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که: هر که خواهد فضیلت روز جمعه را دریابد، پیش از ظهر چهار رکعت نماز بگذارد و در هر رکعت «فاتحه» یک بار و «آیه الکرسی» و سوره «توحید» هر یک را پانزده بار بخواند.

و چون از نماز فارغ شود هفتاد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» و پنجاه مرتبه «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»، و پنجاه مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ»، و پنجاه مرتبه «صَلَّى اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَآلِهِ»، و چون این عمل را به جا آورد از جای خود برنخیزد تا خدا او را از آتش جهنم آزاد گرداند،^۲ و نمازش را مقبول کند و دعایش را مستجاب گرداند.^۳

نماز دیگر

شیخ و سید به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: چون روز جمعه شود دو رکعت نماز بکن در هر رکعت سوره حمد را یک مرتبه و توحید را شصت مرتبه بخوان و چون به رکوع روی بگو: «سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ» سه مرتبه یا هفت مرتبه، و چون به سجده روی بگو:

سَجَدَ لَكَ سَوَادِي وَخِيَالِي، وَأَمِنْ بِكَ فُؤَادِي، وَأَبُوءُ إِلَيْكَ بِالنِّعَمِ، وَأَعْتَرِفُ لَكَ

۱. جمال الأسبوع: ۹۰.
۲. مصباح المتجهّد: ۳۱۶، جمال الأسبوع: ۹۱.

۳. جمال الأسبوع: ۱۰۵.

بِالدُّنْبِ الْعَظِيمِ، عَمِلْتُ سُوءًا، وَظَلَمْتُ نَفْسِي، فَاعْزُ لِي ذُنُوبِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.

أَعُوذُ بِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِرَحْمَتِكَ مِنْ نَقِمَتِكَ، وَأَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ
سَخَطِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أُبَلِّغُ مَذْحَتَكَ، وَلَا أَحْصِي نِعَمَتَكَ، وَلَا الثَّنَاءَ عَلَيْكَ،
أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ، عَمِلْتُ سُوءًا، وَظَلَمْتُ نَفْسِي، فَاعْزُ لِي ذُنُوبِي، إِنَّهُ
لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.

راوی گفت: فدای تو شوم؛ در کدام ساعت روز جمعه این نماز را بکنم؟
فرمود که: چون روز بلند شود تا زوال، پس فرمود که: هر که این نماز را بکند
چنان است که قرآن را چهل مرتبه ختم کرده باشد.^۱

نماز دیگر

به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که حلبی از آن حضرت
سؤال کرد که: می‌خواهم مرا عملی تعلیم نمایی که بهترین اعمال باشد در این روز.
حضرت فرمود که: هیچ کس نزد حضرت رسول صلی الله علیه و آله از فاطمه علیها السلام بزرگ‌تر
و عزیزتر نبود و به او این عمل را تعلیم نمود، فرمود که: هر که صبح کند در روز
جمعه پس باید که غسل کند و چهار رکعت نماز بکند به دو سلام؛ و در رکعت
اول بعد از حمد سوره توحید را پنجاه مرتبه بخواند، و در رکعت دوم سوره
عادیات را پنجاه مرتبه بخواند، و در رکعت سوم «إذا زلزلت» پنجاه مرتبه، و در
رکعت چهارم «إذا جاء نصر الله» پنجاه مرتبه.

چون از نماز فارغ شود این دعا را بخواند:
إِلَهِي وَسَيِّدِي مَنْ تَهَيَّأَ أَوْ تَعَبَّأَ أَوْ أَعَدَّ وَاسْتَعَدَّ لِيُفَادَةَ إِلَى مَخْلُوقٍ، رَجَاءَ رِفْدِهِ

وَفَوَائِدِهِ وَنَائِلِهِ وَفَوَاضِلِهِ وَجَوَائِزِهِ، فَإِلَيْكَ يَا إِلَهِي كَانَتْ الْيَوْمَ تَهَيَّئْتِي وَتَعَيَّيْتِي
وَإِعْدَادِي وَاسْتِعْدَادِي، رَجَاءً رَفْدِكَ وَمَعْرِوْفِكَ، وَنَائِلِكَ وَجَوَائِزِكَ، فَلَا تَحْرِمْنِي ذَلِكَ.
يَا مَنْ لَا يَخِيبُ عَلَيْهِ مَسْأَلَةُ السَّائِلِ، وَلَا تَنْقُصُهُ عَطِيَّةُ نَائِلٍ، فَإِنِّي لَمْ آتِكَ بِعَمَلٍ
صَالِحٍ قَدَّمْتُهُ، وَلَا بِشَفَاعَةِ مَخْلُوقٍ رَجَوْتُهُ.

أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِشَفَاعَةِ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، أَرْجُو عَظِيمَ
عَفْوِكَ الَّذِي عَفَوْتَ بِهِ عَلَى الْخَاطِئِينَ عِنْدَ عُكُوفِهِمْ عَلَى الْمَحَارِمِ، فَلَمْ يَمْنَعَكَ طُولُ
عُكُوفِهِمْ عَلَى الْمَحَارِمِ، أَنْ عُدْتَ عَلَيْهِمْ بِالْمَغْفِرَةِ، وَأَنْتَ سَيِّدِي الْعَوَادُ بِالنِّعْمَاءِ،
وَأَنَا الْعَوَادُ بِالْخَطَاءِ.

أَسْأَلُكَ بِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذَنْبِي الْعَظِيمَ، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ ذَنْبِي
الْعَظِيمَ إِلَّا الْعَظِيمُ، يَا عَظِيمُ، يَا عَظِيمُ، يَا عَظِيمُ، يَا عَظِيمُ، يَا عَظِيمُ، يَا
عَظِيمُ.^۱

نماز دیگر

به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر که سوره «ابراهم»
و سوره «حجر» [را] در دو رکعت در روز جمعه بخواند، هرگز پریشانی
و دیوانگی و بلائی به او نرسد.^۲

نماز دیگر

حارث همدانی از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده است که اگر توانی
در روز جمعه ده رکعت نماز بکن و رکوع و سجودش را تمام به جا آور و بعد از

۱. مصباح المتجهّد: ۳۱۹، جمال الأسبوع: ۹۳.

۲. مصباح المتجهّد: ۳۱۹، جمال الأسبوع: ۹۳.

هر دو رکعت صد مرتبه بگو: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ»، که فضیلت بسیار دارد.^۱
و این سه نماز به روایت شیخ علیه الرحمه است.

نماز دیگر

شیخ و سید قدس الله روحهما به سند معتبر از داوود بن کثیر روایت کرده‌اند که گفت: به خدمت حضرت صادق علیه السلام رفتم، دیدم که حضرت نماز می‌کردند و در قیام و رکوع و سجود دعا می‌خواند و چون فارغ شدند روی مبارک به جانب من گردانیدند و فرمودند که: این، دو رکعت نماز است که هر که به جا آورد آتش جهنم را به دیده خود نبیند، پس نماز را تعلیم من نمود و فرمود که:

روز جمعه پیش از زوال بکن و در رکعت اول بعد از فاتحه الكتاب سورة «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ»، و در دوم سورة توحيد بخوان، و در اول نماز تکبیرات و دعاهاى مستحب افتتاح را بخوان، و چون در رکعت دوم از سورة «قُلْ هُوَ اللَّهُ» فارغ شوی، دست به قنوت بردار و بگو:

إِلَهِي إِلَهِي إِلَهِي أَسْأَلُكَ رَاغِبًا، وَأَقْضِدُكَ سَائِلًا، وَاقِفًا بَيْنَ يَدَيْكَ، مُتَضَرِّعًا إِلَيْكَ، إِنْ أَقْنَطَنِي ذُنُوبِي نَشْطَنِي عَفْوَكَ، وَإِنْ أَسْكَتَنِي عَمَلِي أَنْطَقَنِي صَفْحَكَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآهْلِ بَيْتِهِ، وَأَسْأَلُكَ الْعَفْوَ الْعَفْوَ.

پس به رکوع برو و بعد از تسبیح رکوع بگو: هَذَا وَقُوفُ الْغَائِذِ بِكَ يَا رَبِّ، أَدْعُوكَ مُتَضَرِّعًا وَرَاكِعًا، مُتَقَرِّبًا إِلَيْكَ بِالذَّلَّةِ خَاشِعًا، فَلَسْتُ بِأَوَّلِ مُنْطِقٍ مِنْ حِشْمَةٍ مُتَدَلِّلًا، أَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مَوْلَايَ، أَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مَوْلَايَ.

و چون به سجده روی دست‌ها را رو به آسمان بگشا، مانند گدایان که چیزی طلبند و بگو:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ وَبِحَمْدِهِ، رَبِّ هَذِهِ يَدَايَ مَبْسُوطَتَانِ بَيْنَ يَدَيْكَ، هَذِهِ جَوَامِعُ بَدَنِي، خَاضِعَةٌ لِّفَنَائِكَ، وَهَذِهِ أَسْبَابِي مُجْتَمِعَةٌ لِّعِبَادَتِكَ، لَا أَذْرِي بِأَيِّ نَعْمَائِكَ أَقْلِبُ، وَلَا يَهِيَ أَقْصَدُ، لِّعِبَادَتِكَ أَمْ لِمَسْأَلَتِكَ، أَمْ الرِّغْبَةِ إِلَيْكَ، فَاثْمَلًا قَلْبِي خَشِيَّةٌ مِنْكَ، وَاجْعَلْنِي فِي كُلِّ خَالَاتِي لَكَ قَصْدِي، أَنْتَ سَيِّدِي فِي كُلِّ مَكَانٍ، وَإِنْ حُجِبَتْ عَنْكَ أَعْيُنُ النَّاطِرِينَ إِلَيْكَ.

أَسْأَلُكَ بِكَ إِذْ جَعَلْتَ فِيَّ طَمَعًا فَبِكَ بَعْفُوكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَرْحَمَ مَنْ يَسْأَلُكَ وَهُوَ مَنْ قَدْ عَلِمْتَ بِكَمَالِ عُيُوبِهِ وَذُنُوبِهِ، لَمْ يَسْطُرْ إِلَيْكَ يَدُهُ إِلَّا ثِقَةً بِكَ، وَلَا لِسَانُهُ إِلَّا فَرَحًا بِكَ، فَارْحَمْ مَنْ كَثُرَ ذَنْبُهُ عَلَيَّ قَلْبِي، وَقَلَّتْ ذُنُوبُهُ فِي سَعَةِ عَفْوِكَ، وَجَرَّأَنِي جُزْئِي وَذَنْبِي بِمَا جَعَلْتَ مِنْ طَمَعٍ، إِذَا يَبْسُ الْغُرُورُ الْجَهْلُولُ مِنْ فَضْلِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ لِإِخْوَانِي فِيكَ الْعَفْوُ الْعَفْوُ.

پس سر از سجده بردار و به سجده دوم برو، پس بگو: یا مَنْ هَدَانِي إِلَيْهِ، وَذَلَّلَنِي حَقِيقَةُ الْوُجُودِ عَلَيْهِ، وَسَاقَنِي مِنَ الْخَيْرَةِ إِلَى مَعْرِفَتِهِ، وَبَصَّرَنِي رُشْدِي بِرَأْفَتِهِ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاقْبَلْنِي عَبْدًا، وَلَا تَذَرْنِي فَرْدًا، أَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مَوْلَايَ، أَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ.

پس داوود گفت که: حضرت صادق علیه السلام سوگند یاد کرد که هر که این نماز را بکند، برنخیزد مگر آمرزیده و اگر حاجتی داشته باشد روا گردد.^۱

نماز دیگر

سید از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده است که هر که در روز جمعه چهار رکعت نماز بگذارد و در هر رکعت بعد از فاتحه، پنجاه مرتبه سوره توحید

بخواند، نمیرد تا جای خود را در بهشت ببیند یا دیگری برای او ببیند.^۱
 مؤلف گوید: که این نماز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است، بعد از این مذکور خواهد شد *إن شاء الله*.

[نماز اعرابی]

نماز دیگر، نماز اعرابی است که عامّه روایت کرده‌اند و اکثر علمای امامیه رضوان الله علیهم در کتب خود ذکر کرده‌اند که زید بن ثابت گفت: مردی از بادیه‌نشینان به خدمت حضرت رسالت صلی الله علیه و آله ایستاد و گفت: پدر و مادرم فدای تو باد یا رسول الله! ما در بادیه می‌باشیم و دوریم از مدینه و نمی‌توانیم هر جمعه به نماز جمعه حاضر شویم، پس دلالت کن مرا عملی که چون به جا آورم فضیلت نماز جمعه را دریابم و چون به اهل و قبیله خود برگردم ایشان را نیز خبر کنم.
 حضرت فرمود که: چون روز بلند شود دو رکعت نماز بکن و در رکعت اول بعد از حمد «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» هفت مرتبه، و در رکعت دوم «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» هفت مرتبه بخوان، و بعد از سلام هفت آیه الکرسی بخوان، پس برخیز و هشت رکعت نماز بکن به دو سلام، اما بعد از هر دو رکعت تشهد بخوان و در دو تشهد سلام مگو و در دو تا سلام بگو و در هر رکعت سوره «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ» یک مرتبه و سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ» بیست و پنج مرتبه بخوان، و چون از نمازها فارغ شوی بگو: «سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» هفتاد مرتبه.^۲

و به روایت سید بن طاووس رحمه الله بعد از هشت رکعت، هفت مرتبه این دعا را بخواند:
 يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا إِلَهَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، يَا أَرْحَمَ

الرَّاحِمِينَ، يَا رَحْمَنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَرَحِمَهُمَا، يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ، يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ، يَا رَبِّ، يَا رَبِّ، يَا رَبِّ، يَا رَبِّ، يَا رَبِّ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْفُ لِي.

پس حاجت خود را ذکر کن و هفتاد مرتبه بگو: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ.

پس حضرت فرمود: به حق آن خداوندی که مرا به راستی فرستاده است سوگند که هر مؤمن و مؤمنه‌ای که این نماز را بکند در روز جمعه، من ضامنم بهشت را برای او، و از جای خود برنخیزد تا گناهانش و گناهان پدر و مادرش آمرزیده شود، و ثواب هر که در شهرهای مسلمانان نماز کرده و در مشرق و مغرب عالم روزه گرفته و نماز کرده در این روز به او عطا کنند و خدا به او بدهد آنچه چشمی ندیده باشد و گوشی نشنیده باشد.^۱

مؤلف گوید که این نماز را در طرق شیعه به سند معتبری ندیده‌ام و نافله چهار رکعت به یک سلام کردن مخالف اخبار دیگران است و بنا بر آن که بسیار مشهور است ذکر کردیم و اگر کسی بنا بر شهرت بکند شاید بد نباشد و اگر به جای آن نمازهای دیگر که به سند معتبر وارد شده است بکند افضل و احوط است والله يعلم.

[نماز کامله]

بدان که از نمازهای مشهور میان علما نماز کامله است؛ شیخ طوسی و سید بن طاووس و علامه حلی و شیخ شهید رحمته‌الله و غیر ایشان به سندهای بسیار از حضرت امام جعفر صادق رحمته‌الله روایت کرده‌اند که حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمود که: هر که در روز جمعه پیش از زوال چهار رکعت نماز بگذارد و در هر رکعت

سوره حمد را ده مرتبه و هر یک از «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و آیه الکرسی را ده مرتبه، و به روایت دیگر «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» و آیه «شَهِدَ اللَّهُ تَا الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ»، هر یک نیز ده مرتبه بخواند و چون از چهار رکعت فارغ شود صد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ».^۱

و به روایت دیگر: به جای این استغفار، صد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، غَافِرُ الذَّنْبِ، وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ.» و صد مرتبه بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

و صد مرتبه بگوید: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ».^۲

پس بعد از این‌ها آن دعا را بخواند که بعد از این می‌آید.

و حضرت رسول ﷺ فرمود که: هر که این نماز را بکند و این دعاها را بخواند، حق تعالی دفع کند از او شرّ اهل آسمان و زمین^۳ و شرّ شیطان و شرّ پادشاهان جائز را و هفتاد حاجت از حوایج دنیای او و هفتاد حاجت از حوایج آخرت او را برآورد.

و فرمود که: شب و روز، بیست و چهار ساعت است؛ حق تعالی برای صاحب این نماز در هر ساعت هفتاد هزار کس را که مستوجب جهنّم شده باشند از مسلمانان آزاد گرداند.

و فرمود که: به حقّ خداوندی که مرا به راستی به [سوی] خلق فرستاده است چون بنده این نماز را بکند و این دعاها را بخواند خداوند کریم هفتاد هزار ملک

۱. جمال الأسبوع: ۱۹۲، مصباح المتجهّد: ۳۱۶.

۲. مصباح المتجهّد: ۳۱۶ (نماز کامله در مصباح شیخ به همین جا ختم می‌شود و بقیّه ادعیه از سیّد بن طاووس نقل شده است).

۳. منتهی المطلب: ۳۶۰/۱، وسائل الشیعه (آل البيت): ۳۶۸/۷.

بفرستد که برای او حسنات بنویسند و گناهان از او رفع کنند و درجات برای او بلند کنند و استغفار برای او کنند و صلوات فرستند بر او تا بمیرد و اگر مردی یا زنی را فرزند نشود و این نماز را بکنند با این دعاها خدا ایشان را فرزند روزی کند، و اگر بعد از این اعمال بمیرد ثواب هفتاد شهید برای او بوده باشد و چون از نماز فارغ شود خدا به هر قطره‌ای که از آسمان ببارد و به عدد هر گیاه که از زمین بروید ثوابی به او عطا کند و او را مانند اجر پیغمبران کرامت کند، و درگاه توانگری را بر او بگشاید و در فقر و فاقه و پریشانی را بر او ببندد و او را مار و عقرب نگزند، و به سوختن و غرق شدن و لقمه در گلو ماندن نمیرد.

و حضرت صادق علیه السلام فرمود: من ضامنم که چنین باشد و حقّ جلّ و علا هر روز سیصد و شصت نظر لطف به سوی او افکند و هر که را خدا به سوی او نظر افکند رحمت و آمرزش بر او نازل گردد و هر که این نماز را بکند و سوره‌ها و دعاها که مذکور شد در این، به زعفران بنویسد و به آب باران بشوید؛ اگر آن آب را دیوانه‌ای یا پرسی یا خوره‌داری بیاشامد، شفا یابد و خدا عذاب او و پدر و مادر او را تخفیف دهد؛ هر چند کافر باشند.

و حضرت صادق علیه السلام فرمود که: این نماز را «صلاة کامله» می‌نامند.^۱

[دعای بعد از نماز کامله]

و دعای بعد از نماز این است:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، الطَّيِّبِيْنَ الطَّاهِرِيْنَ الصّٰدِقِيْنَ، كَمَا اَنْتَ وَهُمْ بِكَ وَ مِنْكَ اَهْلُهُ، وَ اكْفِنِيْ بِمُحَمَّدٍ وَ اٰلِهِ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ كُلُّ مُهِمٍّ، وَ اقْضِ لِيْ

بِهِمْ كُلَّ حَاجَةٍ مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَوَفَّقْنِي لِمَا يُرْضِيكَ عَنِّي، وَأَرْشِدْنِي
لِلَّذِي هُوَ أَفْضَلُ.

وَاعْصِمْنِي فِي جَمِيعِ أُمُورِي، وَأَعِزَّنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، وَلَا تُسَلِّطْهُ عَلَيَّ
طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَلَا أَقَلَّ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ، وَامْنَعْنِي أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَوْ أَنْ يَطْغَى أَوْ أَنْ
يَصِلَ إِلَيَّ مِنْهُ مَكْرُوهٌ أَوْ أَدَى، أَوْ يَسْتَفْزِعَنِي، أَوْ يُزَيِّنَ لِي ارْتِكَابَ مَا فِيهِ سَخَطُكَ،
وَالْبُعْدُ مِنْ رِضْوَانِكَ، إِنَّكَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ وَتَحْكُمُ مَا تُرِيدُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَانْظُرْ إِلَيَّ فِي وَقْتِي هَذَا وَفِي جَمِيعِ أَوْقَاتِي
نَظْرَةً يَكُونُ لِي فِيهَا الْخَيْرَةُ لِلدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَتَقْبَلْنِي مَعَهَا عَنْ مَوْضِعِي بِالْمَغْفِرَةِ
وَالرَّحْمَةِ، وَتَجْعَلْنِي بِهَا مِنْ عِتْقَائِكَ وَطَلْقَائِكَ مِنَ النَّارِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي وَأَهْلِي وَمَنْ أَعْنِي بِهِ وَأَحْزَنُ لَهُ، فِي
وَدَائِعِكَ وَأَمَانِكَ وَعِينَاذِكَ وَجِوَارِكَ وَجِرَاسَتِكَ وَصِيَانَتِكَ وَكِلَاءَتِكَ وَحِيَاظَتِكَ
وَرِعَايَتِكَ وَحِمَايَتِكَ وَمُرَاغَاتِكَ، حَيْثُ كُنْتُ وَأَيْنَ حَلَلْتُ، فِي بَرٍّ أَوْ بَحْرٍ أَوْ سَهْلٍ أَوْ
جَبَلٍ.

وَاكْفِنَا شَرَّ كُلِّ عَدُوٍّ وَبَاغٍ وَخَاسِدٍ وَلِصٍّ وَمُعَايِدٍ وَقَرِيدٍ وَكَائِدٍ وَغَاصِبٍ وَظَالِمٍ
وَمُخَاصِمٍ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ، وَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، وَخُذْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ
خَلْفِهِ وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ، وَمِنْ فَوْقِهِ وَمِنْ تَحْتِهِ، وَطَمِّهِ بِالْبَلَاءِ طَمًّا، وَعُمِّهِ
بِالْبَلَاءِ عَمًّا، وَقَمِّهِ بِهِ قَمًّا، وَاجْتَنِّهِ عَنْ جُدَدِ الْأَرْضِ، وَارْزُمِهِ بِبَلِيلَةٍ لَا أُخْتُ لَهَا،
وَامْنَعْنِي أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا، أَوْ أَنْ يَطْغَى، أَوْ أَنْ يَصِلَ إِلَيْنَا بِمَكْرُوهٍ وَأَدَى، وَأَحِلِّلْ بِهِ
كُلَّ بَلَاءٍ، وَأَنْزِلْ بِسَاحَتِهِ وَعَقَوْتِهِ كُلَّ لَأْوَاءٍ، وَلَا تُمِهِّلْهُ لِحُظَّةٍ وَلَا طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا،
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَامْنُنْ عَلَيَّ بِالْعَفْوِ
عَنْ ذُنُوبِي، وَالتَّعَمُّدِ لِخَطَايَايَ، وَالصَّفْحِ عَنْ جَرَائِرِي، وَالْمُسَامَحَةِ لِي، وَتَرْكِ

مُواخَذَتِي بِجَهْلِي وَسُوءِ عَمَلِي، وَاعْفُ عَنِّي، وَاعْفِرْ لِي قَبِيحَ مَا كَانَ مِنِّي بِحُسْنِ مَا عِنْدَكَ.

يَا مَنْ إِذَا وَعَدَ وَفَى، وَإِذَا تَوَعَّدَ عَفَى، يَا مَنْ يَغْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ، وَيَعْلَمُ مَا يَفْعَلُ عِبَادُهُ، يَا مَنْ يَأْمُرُ بِالْعَفْوِ وَالتَّجَاوُزِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُ عَنِّي وَتَجَاوَزْ، يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ، يَا أَكْرَمَ مِنْ كُلِّ كَرِيمٍ، وَأَرْأَفَ مِنْ كُلِّ رَئُوفٍ، وَأَعْظَمَ مِنْ كُلِّ عَظُوفٍ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْعِمْ عَلَيَّ بِالْعَفْوِ وَالْغَافِقَةِ وَالْمَغْفِرَةِ وَالرَّحْمَةِ.

أَنْتَ يَا سَيِّدِي قُلْتَ «فَمَنْ عَفَى وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ»^١، يَا كَرِيمُ، يَا غَفُورُ يَا جَوَادُ، يَا مُحْسِنُ يَا مُجِبِلُ، يَا مُنْعِمُ يَا مُفْضِلُ، يَا أَرْحَمَ مَنْ اسْتَرْحِمَ، وَأَجْوَدَ مَنْ سُئِلَ، وَأَكْرَمَ مَنْ أُعْطِيَ.

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَانْظُرْ إِلَيَّ بِعَيْنِكَ الرَّحِيمَةِ نَظْرَةً تَكُونُ لِي فِيهَا الْخَيْرَةُ، وَمَعَهَا الْمَغْفِرَةُ وَالرِّضْوَانُ، وَأَعْتِقْنِي مِنَ النَّارِ، وَأَنْقِذْنِي مِنَ النَّارِ، وَفُكَّ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَأَذْخِلْنِي الْجَنَّةَ يَا رَحْمَنُ، وَزَوِّجْنِي مِنَ الْخُورِ الْعَيْنِ، وَوَفَّقْنِي لِمَا يُرْضِيكَ عَنِّي، وَطَهِّرْني مِنَ الذُّنُوبِ، وَطَهِّرْ قَلْبِي مِنَ الذَّنْبِ، وَطَهِّرْ جَسَدِي مِنَ الدَّنَسِ، وَعَيْنِي مِنَ الْخِيَانَةِ، وَصَدْرِي مِنَ الْوَسْوَاسِ وَالْحَرَجِ، وَلَا تُخْرِجْنِي مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْزُقْنِي رِزْقًا وَاسِعًا حَلَالًا طَيِّبًا، صَبَاءً صَبَاءً، هَنْبَاءً مَرِيئًا عَفِيًّا ذَارًّا عَاجِلًا سَيِّحًا سَيِّحًا^٢ سَرِيعًا وَشَكًّا، تُغْنِيَنِي عَنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَتَصُونُنِي بِهِ عَمَّنْ سِوَاكَ، وَسَهِّلْ لِي مِنْ أَمْرِي مَا قَدْ عَسَرَ، وَأَصْلِحْ لِي مَا فَسَدَ.

يَا لَطِيفُ، يَا لَطِيفُ، يَا لَطِيفُ، أَسْتَطِيفُ اللَّهَ اللَّطِيفَ لِمَا أَخَافُ وَأَحْذَرُ تَعْسِيرَهُ أَنْ تُيسِّرَ، يَا مَنْ الْعُسِيرُ عَلَيْهِ سَهْلٌ يَسِيرٌ، أَسْأَلُكَ بِخَفِيِّ لُطْفِكَ، وَبِمُحَمَّدٍ حَبِيبِكَ وَبِآلِهِ

الطَّيِّبِينَ صَفْوَتِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَلَطَّفَ لِي بِلُطْفِكَ اللَّطِيفِ الْخَفِيِّ، وَتَقْضِلَ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ وَجُودِكَ، وَتَوْحِّدَنِي بِنَظَرِكَ وَنَصْرِكَ، وَتَجْعَلَنِي مِمَّنْ رَضِيتَ عَنْهُ فَأَرْضِيَنَّهُ، وَتَوَكَّلَ عَلَيْكَ فَكَفَيْتَهُ، وَسَأَلَكَ فَأَسْعَفْتَهُ، وَأَمَّلَكَ فَكُنْتَ عِنْدَ أَمَلِهِ.

يَا ثِقَتِي يَا رَجَائِي، يَا عُدَّتِي يَا كَهْفِي، يَا سَيِّدِي يَا سَنَدِي يَا مُعْتَمَدِي يَا مَفْرَعِي، يَا مَنْ هُوَ وَلِيِّي فِي كُلِّ شِدَّةٍ، وَعَلَيْهِ تَوَكَّلِي فِي كُلِّ كُرْبَةٍ، وَذُخْرِي وَذَخِيرَتِي فِي كُلِّ نَائِبَةٍ وَضُرُورَةٍ، وَعُدَّتِي وَعِيَاذِي مِنْ كُلِّ مَرَضٍ وَعِلَّةٍ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَهَبْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِوَلَدَيَّ وَذَوِي عِنَايَتِي، الْغَافِيَةَ الشَّافِيَةَ الْكَافِيَةَ الدَّائِمَةَ الثَّامَّةَ السَّابِعَةَ الْكَامِلَةَ، وَأَدِمْهَا لَنَا، وَأَنْشُرْهَا عَلَيْنَا، وَامْسَحْ عَيْنَا يَدَكَ يَدَ الْغَافِيَةِ، وَهَبْ لَنَا غَافِيَةً فِي أَثَرِ غَافِيَةٍ مُتَّصِلَةٍ بِغَافِيَةٍ، غَافِيَةً تَشْتَمِلُ عَلَى غَافِيَةٍ تُحِيطُ الْغَافِيَةِ، غَافِيَةً فِي الدُّنْيَا وَغَافِيَةً فِي الْآخِرَةِ، غَافِيَةً شَافِيَةً كَافِيَةً ثَامَّةً دَائِمَةً مُتَّابِعَةً مُتَرَادِفَةً مُتَّصِلَةً مُتْرَاكِمَةً مُتَضَاعِفَةً مُتَوَالِيَةً، يَا وَهَّابُ يَا كَرِيمُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاقْضِ عَنِّي الدَّيْنَ، وَخَلِّصْنِي مِنْ أَذَاهُ وَبَلِيَّتِهِ، وَسَهِّلْ لِي الْخُرُوجَ إِلَى كُلِّ ذِي حَقٍّ مِنْ حَقِّهِ، وَتَحْمِلْ عَنِّي يَا مَوْلَايَ مَظَالِمَ عِبَادِكَ وَتَبَاعِيَتِهِمْ، وَهَبْ لِي مَا بَيْنِي وَبَيْنَكَ، وَاسْتَوْهَبْ لِي مَا بَيْنِي وَبَيْنَ خَلْقِكَ، يَا مَنْ لَا تَنْقُصُ خَزَائِنُهُ، وَلَا يَبِيدُ مَا عِنْدَهُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَجُدْ لِي بِمَا لَا يَنْقُصُكَ، وَاعْفُ لِي عَمَّا لَا يَضُرُّكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاكْفِنِي مَوُونََةَ مَنْ يُعَادِينِي، وَيَبْغِينِي وَيَكِيدُونِي، وَيُخْلِفُونِي مِمَّا لَا عِلْمَ لِي بِهِ، وَبِمَا أَنَا فِي غَفْلَةٍ عَنْهُ، وَخُذْهُ مِنْ مَأْمِنِهِ، وَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ، وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ، وَمِنْ فَوْقِهِ وَمِنْ تَحْتِهِ، وَلَا تُمْهِلْهُ لَحْظَةً وَلَا طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنِي الْحَجَّ إِلَى بَيْتِكَ الْحَرَامِ، وَزِيَارَةَ قَبْرِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي غَامِي هَذَا وَفِي كُلِّ غَامٍ مَا أَبْقَيْتَنِي، فِي يُسْرِ مِنْكَ

وَعَافِيَةٍ، فِي سَعَةِ رِزْقٍ وَكَفَايَةٍ وَخَيْرٍ وَسَعَادَةٍ وَسَلَامَةٍ وَغِبْطَةٍ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَانْشُرْ عَلَيَّ رَحْمَتَكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ مَغْفِرَتِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ سَعَتِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رِزْقِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ غِنَاكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ تَوْفِيقِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ تَيْسِيرِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ عِصْمَتِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ عَفْوِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ غَافِيَتِكَ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ جَوَامِعِ الْخَيْرِ وَالْبَرَكَاتِ وَالسَّعَادَاتِ وَالْمُعُونَاتِ وَالْكَفَايَاتِ وَالْوَفَايَاتِ، وَالْأَرْزَاقِ الدَّارَةِ مِنْ خَزَائِنِكَ الْوَاسِعَاتِ.

وَأَغْلِقْ عَنِّي أَبْوَابَ الشُّرُورِ وَالْآثَامِ، وَالْأَخْلَامِ وَالْأَسْقَامِ، وَالْأَوْزَامِ وَالْأَمْرَاضِ، وَالْعَلَلِ وَالْعَافَاتِ، وَالْآفَاتِ وَالْبَلِيَّاتِ، وَاللَّوْازِبِ وَالْمَصَائِبِ، وَالْمُهِمَّاتِ وَالشَّدَائِدِ، وَالْكُرْبَاتِ وَالرَّزِيَّاتِ، وَالْفَجِيعَاتِ وَالْحَادِثَاتِ وَالْأَذِيَّاتِ، وَالْهُمُومِ وَالْغُمُومِ، وَالْفَقْرَ وَالْعَدْرَ وَالْمَكْرَ، وَالْخَيْرَ وَالْكَفْرَ وَعَذَابَ الْقَبْرِ، وَبَلِيَّةَ أَعْدَمَ عَلَيْهَا الصَّبْرَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ قَدْ أَمَلْتُكَ يَا مَوْلَايَ فَلَا تُخَيِّبْنِي، وَرَجَوْتُكَ فَلَا تَقْطَعْ رَجَائِي، وَدَعَوْتُكَ يَا إِلَهِي فَلَا تَرُدَّ دُعَائِي، وَابْتَهِلْتُ إِلَيْكَ فَلَا تُعْرِضْ عَنِّي يَا مُعْتَمِدِي، وَتَقَرَّبْتُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، فَاقْضِ حَوَائِجَنَا صَغِيرَهَا وَكَبِيرَهَا، مَا ذَكَرْتُهُ أَوْ نَسِيتُهُ مِنْهَا، مَا قَصَدْتُهُ أَوْ سَهَوْتُ عَنْهُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ، وَجَمِيعَ مَا أَنْتَ أَحْصَى لِقَدْرِهِ^١، وَأَنْتَ أَحْصَى لِدُنُوبِي مَنِي.

فَاغْفِرْهَا لِي يَا إِلَهِي، إِنَّ دُنُوبِي كَثِيرَةٌ، وَأَفْعَالِي سَيِّئَةٌ، وَجَزَائِرِي وَأَجْرَامِي عَظِيمَةٌ، وَإِقْدَامِي وَاجْتِرَائِي أَكْثَرُ مِنْ أَنْ يُحْصَى أَوْ يُعَدَّ أَوْ يُذَكَّرَ أَوْ يُنْشَرَ، وَاعْتِمَادِي يَا سَيِّدِي عَلَى عَفْوِكَ، وَعَلَى مَا وَعَدْتَ بِهِ مِنْ فَضْلِكَ.

فَإِنَّكَ يَا سَيِّدِي قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ^۱، فَاعْفُ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ وَأَعْلَنْتُ، وَأَخْطَأْتُ وَتَعَمَّدْتُ، وَحَفِظْتُ وَنَسِيتُ، وَعَلِمْتُ وَشَهِدْتُ، وَرَحِمْتُكَ وَسِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ وَأَنَا شَيْءٌ، فَلْتَسْعِنِي رَحْمَتَكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، مَغْفِرَتِكَ يَا سَيِّدِي أَعْظَمُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ، فَتَفَضَّلْ بِهَا عَلَيَّ.

اعْفُ لِي يَا سَيِّدِي مَا ثُبْتُ إِلَيْكَ مِنْهُ ثُمَّ عُدْتُ فِيهِ، وَاعْفُ لِي يَا سَيِّدِي مَا آلَيْتُ عَلَى نَفْسِي أَنْ لَا آتِيَهُ ثُمَّ أَتَيْتُهُ، وَتَعَمَّدَ لِي مَا أَكْذَبُ^۲ عَلَى نَفْسِي الْإِقْلَاعَ مِنْهُ ثُمَّ لَمْ أَفِ بِهِ، وَاصْفَحَ عَمَّا جَعَلْتُ عَلَى نَفْسِي عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَالْعِلَلِ وَالْأَخْطَارِ وَالْإِضْطِرَارِ وَالْمَرَضِ أَنْ لَا أَفْعَلَهُ، فَلَمَّا أَقَلْتُ وَأَنْهَضْتُ وَعَافَيْتُ وَأَتَمَمْتُ لَمْ يَكُنْ مِنِّي وَفَاءً بِهِ. يَا غَافِرَ الذَّنْبِ، يَا سَاتِرَ الْعُيُوبِ، يَا كَاشِفَ الضُّرِّ عَنْ أَيُّوبَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاكْشِفْ ضُرِّي بِرَحْمَتِكَ، وَأَقِلْ عَثْرَتِي بِعِزَّتِكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْ لِي فِي نَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي وَوَالِدَتِي وَمَنْ يَغْنِيُنِي أَمْرُهُ وَيَخْصُنِي^۳ الْبَرَكَهَ الثَّامَّةَ، وَكُنْ لِي وَلَهُمْ رَاحِمًا وَوَلِيًّا وَخَافِظًا وَنَاصِرًا وَرَازِقًا وَمُعِينًا، وَاجْعَلْنِي فِي وَدَائِعِكَ وَأَمَانِكَ وَحِرْزِكَ وَحِرَاسَتِكَ وَصِيَانَتِكَ، وَخَيْرِ مَا جَرَتْ بِهِ الْمَقَادِيرُ مِنْ عِنْدِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَمَا قَسَمْتُ لِي مِنْ قِسْمٍ، أَوْ رَزَقْتَنِي مِنْ رِزْقٍ، فَاجْعَلْهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاسِعًا مُبَارَكًا، قَرِيبَ الْمَطْلَبِ، سَهْلَ الْمَأْخِذِ، فِي يُسْرِ مِنْكَ وَغَافِيَةٍ، وَسَلَامَةٍ وَسَعَادَةٍ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَوَسِّعْ رِزْقِي أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، وَنَمِّرْهُ وَوَقِّرْهُ، وَلَا تُكْذِرْهُ وَلَا تُعَسِّرْهُ، وَسَهِّلْهُ وَلَا تُنْكَدْهُ، وَإِنْ كَانَ فِي أُمِّ الْكِتَابِ عِنْدَكَ أَنِّي شَقِيٌّ أَوْ مَحْرُومٌ أَوْ مُقْتَرٌّ عَلَيَّ رِزْقِي، فَامْحُ مِنْ أُمِّ الْكِتَابِ شِقَاتِي وَحِزْمَانِي

وَإِقْتَارِي، وَاكْتُبْنِي عِنْدَكَ سَعِيداً، مُوَفَّقاً لِلْخَيْرِ، مُوسِعاً عَلَيَّ فِي رِزْقِي، فَإِنَّكَ قُلْتَ
وَأَنْتَ أَصْدَقُ الْقَائِلِينَ ﴿يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ ١.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ، وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي
صَغِيراً، وَجَازِهِمَا عَنِّي بِالْإِحْسَانِ إِحْسَاناً، وَبِالسَّيِّئَاتِ غُفْرَاناً، وَنَضْرُ وَجُوهَهُمَا،
وَأَلْحَقْهُمَا بِنَبِيِّهِمَا نَبِيِّ الرَّحْمَةِ وَآلِهِ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، وَاسْقِهِمَا بِكَأْسِهِ
مَشْرَباً مَاءً عَذْباً رَوِيّاً سَائِغاً هَنِئاً، لَا ظَمَأَ بَعْدَهُ أَبَداً، وَبَيِّضْ وَجُوهَهُمَا يَوْمَ تَبْيِضُ فِيهِ
الْوُجُوهُ، وَأَعْلِهِمَا وَأَعْطِهِمَا مُنِيتَهُمَا وَكِتَابَهُمَا بِأَيْمَانِهِمَا، وَمَحْضَ عَنْهُمَا سَيِّئَاتِهِمَا،
وَضَاعِفَ لَّهُمَا حَسَنَاتِهِمَا.

وَكَُنْ أَنْتَ يَا سَيِّدِي لَّهُمَا، فَإِنَّهُمَا فَقِيرَانِ إِلَى رَحْمَتِكَ، مُحْتَاجَانِ إِلَى عَفْوِكَ،
مُضْطَرَّانِ إِلَى غُفْرَانِكَ، أَدْخِلْ قُبُورَهُمُ الضِّيَاءَ وَالنُّورَ، وَالْفَرْحَةَ وَالسُّرُورَ، وَالسَّعَةَ
وَالْحُبُورَ، وَلَا تُؤَاخِذْهُمَا بِقَبِيحِ كَانٍ مِنْهُمَا، وَاجْعَلْهُمَا مِنْ أَهْلِ جَنَّتِكَ جَنَّاتِ النَّعِيمِ،
وَاجْعَلْهُمَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِكَ، لَا يَمَسُّهُمَا فِيهَا نَصَبٌ، وَلَا يَمَسُّهُمَا فِيهَا لُغُوبٌ،
وَاجِرُهُمَا مِنَ الْعَذَابِ، وَأَعْتِقْهُمَا مِنَ النَّارِ، وَاجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمَا فِي مُسْتَقَرٍّ
رَحِمَتِكَ، وَقُرْبٍ مِنْ رِضْوَانِكَ وَمَغْفِرَتِكَ.

وَأَفْعَلْ مِثْلَ ذَلِكَ بِأَجْدَادِي وَجَدَّاتِي، وَأَعْمَامِي وَعَمَّاتِي، وَأَخْوَالِي وَخَالَاتِي،
وَأَوْلَادِي وَأُمَّهَاتِ أَوْلَادِي، وَمَعَارِفِي وَجِيرَانِي، وَمَنْ أَحَبَّنِي وَرَبَّنِي وَخَدَمَنِي،
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، وَمُحِبِّي مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،
عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَإِذَا صِرْتُ إِلَى دَارِ الْبَلَى، وَنَسِيتُنِي أَهْلُ
الدُّنْيَا، وَلَمْ يَكُنْ لِي زَائِرٌ وَلَا ذَاكِرٌ، فَكُنْ أَنْتَ يَا سَيِّدِي مُونِسِي وَذَاكِرِي، وَالتَّائِظِ
إِلَيَّ، وَالرَّاحِمِ لِي، وَالْغَافِرِ لِدُنْيَايَ، وَالصَّافِحِ عَنْ خَطِيئَاتِي، وَالْمُنَوِّرِ لِحُفْرَتِي،

وَالسَّاتِرَ لِي، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلِ الْمَوْتَ خَيْرَ غَائِبٍ أَنْتَظِرُهُ، وَالْقَبْرَ خَيْرَ بَيْتٍ
 سَكَنْتُهُ، وَلَقِّنِي حُجَّتِي عِنْدَ خُرُوجِ رُوحِي، وَسَهِّلْ عَلَيَّ فِرَاقَ الدُّنْيَا، وَأَرِنِي قَبْلَ
 خُرُوجِ رُوحِي مَا تَقَرُّ بِهِ عَيْنِي، وَاجْعَلْ مَلَكَ الْمَوْتِ عَلَيْهِ السَّلَامَ شَفِيعاً رَفِيقاً لِي،
 وَعَلَيَّ مُتَحَنِّناً مُتَعَطِّفاً، وَبِي رَوْفاً رَحِيماً.

وَأَرِنِي يَا سَيِّدِي مَلَائِكَةَ الرَّحْمَةِ وَالْبُشْرَى بِالْمَغْفِرَةِ بِمَا تَكُونُ بِهِ عَيْنِي قَرِيرَةً،
 وَنَفْسِي إِلَيْهِ تَائِقَةً سَاكِتَةً، وَجَوَارِحِي بِهِ مُطْمَئِنَّةً، قَبْلَ فِرَاقِ الدُّنْيَا، وَسَهِّلْ عَلَيَّ
 الْمُسَاءَلَةَ، وَادْفَعْ عَنِّي الضُّغْطَةَ، وَاجْعَلْ لِي فِي قَبْرِي الثُّورَ وَالرَّحْمَةَ، وَاجْعَلْ
 مُنْقَلَبِي أَطْيَبَ مُنْقَلَبٍ، وَقَبْرِي أَفْسَحَ قَبْرِ، وَاقْلِبْنِي إِلَى رِضْوَانِكَ وَالْجَنَّةِ،
 وَلَا تَجْعَلْنِي حَطَباً لِلنَّارِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَمَا ذَكَرْتُهُ مِنْ حَوَائِجِي، أَوْ نَسِيتُهُ أَوْ حَفِظْتُهُ
 أَوْ أَهْمَلْتُهُ، نَطَقَ بِهِ لِسَانِي أَوْ لَمْ يَنْطِقْ، فَأَقْضِهِ لِي، وَتَفَضَّلْ بِهِ عَلَيَّ، وَأَرِنِي فِي
 نَوْمِي مِنْ عَلَامَاتِ إِبَابَتِكَ، وَتَبَاشِيرِ قَبُولِكَ وَإِقْبَالِكَ، مَا أَعْتَبْتُ بِهِ فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ، وَارْزُقْنِي التَّوْبَةَ قَبْلَ الْمَوْتِ، وَالْعِصْمَةَ وَالطَّهَارَةَ مِنَ الذُّنُوبِ، إِنَّكَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَوَفِّقْنِي لِلْحَمْدِ عَلَى نِعَمِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ بِهَا عَلَيَّ،
 وَالشُّكْرِ لِإِحْسَانِكَ الَّذِي أَسَدَيْتَ إِلَيَّ، وَالْإِقْبَالَ عَلَى تَحْمِيدِكَ وَتَمْجِيدِكَ وَتَكْبِيرِكَ
 وَتَسْبِيحِكَ وَتَقْدِيسِكَ وَتَهْلِيلِكَ وَتَعْظِيمِكَ فِي كُلِّ وَقْتٍ، وَالرِّضَا بِقَضَائِكَ وَقَدْرِكَ
 إِذَا قَضَيْتَ وَقَدَّرْتَ، وَالصَّبْرَ عَلَى بِلَاتِكَ وَمِحْنِكَ إِذَا ابْتَلَيْتَ وَامْتَحَنْتَ، وَالتَّسْلِيمَ
 عِنْدَ حَتْمِكَ إِذَا حَتَمْتَ وَأَمَرْتَ، وَرَضْنِي بِقَضَائِكَ.

وَبَارِكْ لِي فِي فَضْلِكَ وَعَطَايِكَ، وَسَهِّلْ لِي حُلُولَ دَارِ جَنَّتِكَ، وَأَذْهَبْ عَنِّي
 الْحَزْنَ بِفَضْلِكَ، وَجَبْنِي مَعْصِيَتِكَ، وَأَعِزَّنِي مِنَ التَّعَرُّضِ لِمَا يُسْخِطُكَ، وَيُبَاعِدُنِي

مِنْ رِضْوَانِكَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاحْفَظْنِي وَاحْفَظْ عَلَيَّ، وَاحْرُسْنِي وَاحْرُسْ [عَلَيَّ]، وَاكْفُنِي وَاكْفِنِي، وَاجْعَلْنِي وَأَهْلِي وَوَلَدِي وَمَنْ يَغْنِبُنِي أَمْرُهُ وَيَخْصُنِي فِي وَدَائِعِكَ الْمَحْفُوظَةِ، وَصِيَانَتِكَ الْمَكْلُوءَةِ.

أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَبِحَقِّ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَرُسُلِكَ وَحَمَلَةِ عَرْشِكَ، وَبِحَقِّ يَسَّ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ، وَطُهُ وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَبِحَقِّ الْقَبْرِ الَّذِي تَضَمَّنَ حَبِيبَكَ مُحَمَّدًا صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَبِحَقِّ بَيْتِكَ الْحَرَامِ وَالرُّكْنِ وَالْمَقَامِ، وَالْأَلَاءِ الْعِظَامِ، وَبِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى الْكَرَامِ، وَبِأَسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ، الْأَجَلِّ الْأَكْرَمِ، الْمَكْنُونِ الْمَخْرُوجِ، الَّذِي إِذَا دُعِيَ بِهِ أَجَبْتَ، وَإِذَا سُئِلَ بِهِ أُعْطِيَ وَأَسْعَفَتْ، وَلَمْ تَرُدَّ سَائِلَكَ.

وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، أَوْ تَسَمَّيْتَ بِهِ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ مَأْثُورٍ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، وَمَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، وَوَسِعَهُ حِلْمُكَ، وَاسْتَقَلَّ بِهِ عَفْوُكَ وَعَرْشُكَ، وَبِكَ وَلَا شَيْءٍ أَعْظَمَ مِنْكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ تَسْمَعَ دُعَائِي، وَتُجِيبَ دُعَائِي، وَتَرْحَمَ تَضَرُّعِي، وَتَقْبَلَ عَلَيَّ، وَتَقْبَلَ تَوْبَتِي، وَتُدِيمَ عَافِيَتِي، وَتُسَهِّلَ قَضَاءَ حَاجَتِي وَدِينِي، وَتُوسِّعَ عَلَيَّ فِي رِزْقِي، وَتُصِحَّ جِسْمِي، وَتُطِيلَ عُمْرِي، وَتَغْفِرَ ذَنْبِي، وَتُوفِّقَنِي لِمَا يُرْضِيكَ، وَتَقْلِبَنِي إِلَى رِضْوَانِكَ وَالْجَنَّةِ بِرَحْمَتِكَ، وَتُعْتَقَنِي مِنَ النَّارِ بِجُودِكَ، وَتَكْفِنَنِي كُلَّ مِثْمٍ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِكَرَمِكَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَذَلِكَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.^١

و اگر تواند این دعا را در سجده آخر نماز کامله بخواند و الا بعد از نماز بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي [أَسْأَلُكَ] ۱ بِالْمُمَاسَّةِ الَّتِي لَا تَزْعُزُعُ، إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَغَفَرْتَ لِي ذَنْبِي، وَعَزَمْتَ عَلَى قَضَاءِ حَوَائِجِي، وَأَسْأَلُكَ بِالَّذِي نَظَرَ بِهِ مُوسَى إِلَى نُورِكَ، وَلَمْ يَسْتَطِعِ النَّظَرَ إِلَيْكَ لِجَلَالِكَ وَهَيْبَتِكَ، إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَغَفَرْتَ لِي ذَنْبِي، وَعَزَمْتَ عَلَى قَضَاءِ حَوَائِجِي.

وَأَسْأَلُكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي أَنْزَلْتَ بِهَا الصَّخْرَةَ بَعْدَ نُورِكَ، فَأَنْشَقَّتْ لِاعْتِزَاكِ عَنْ قَدْرِكَ بِلَحْظٍ، أَوْ وَهْمٍ أَوْ فِكْرٍ أَوْ رَوِيَّةٍ يَعْلَمُ أَوْ عَقْلٍ، تَعَالَيْتَ عَنْ ذَلِكَ عُلُوًّا كَبِيرًا، إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَغَفَرْتَ لِي ذَنْبِي، وَعَزَمْتَ عَلَى قَضَاءِ حَوَائِجِي. وَأَسْأَلُكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي نَظَرْتَ بِهَا إِلَى سَائِرِ الْجِبَالِ، فَتَصَدَّعَتْ لِكِبْرِيَاءِ عَظَمَتِكَ أَقْطَارُهَا، إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَغَفَرْتَ لِي ذَنْبِي، وَعَزَمْتَ عَلَى قَضَاءِ حَوَائِجِي.

وَأَسْأَلُكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي نَظَرْتَ بِهَا إِلَى أَغْوَارِ الْبِحَارِ فَمَاجَتْ، وَتَقَلَّبَتْ بِأَمْوَاجِهَا، إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَغَفَرْتَ لِي ذَنْبِي، وَعَزَمْتَ عَلَى قَضَاءِ حَوَائِجِي.

يَا كَفِيلَ الْكُفَلَاءِ كَفَلْتَنِي نَفْسِي حَيْثُ مَا تَوَجَّهْتُ، فَاحْفَظْنِي يَا خَيْرَ أَلِي مِنْ أَبِي وَأُمِّي، وَكَفَلْتَنِي أَبِي وَأُمِّي حَتَّى تَحْفَهُمَا بِنُورِكَ، وَتُوفِّقَهُمَا لِطَاعَتِكَ، وَتُنْجِيَهُمَا مِنْ عَذَابِكَ، وَكَفَلْتَنِي ذُنُوبِي وَدُيُونَ خَلْقِكَ عَلَيَّ حَتَّى تَقْضِيَهَا جَمِيعَهَا عَنِّي، وَتُخَلِّصَنِي مِنْ عِظَمِ تَبَاعِثِهَا، وَأَمَانَاتِي حَتَّى تُؤَدِّيَهَا، وَخَاجَاتِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ حَتَّى تَقْضِيَهَا، وَتَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي، وَتُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

يَا مُحْتَمِلًا لِعِظَائِمِ الْأُمُورِ، يَا مُنْتَهَى هَمِّ الْمَهْمُومِ، وَيَا كَاشِفَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ، يَا رَبَّنَا الْعَظِيمِ شَأْنُهُ، حَسْبُنَا أَنْتَ، إِنَّكَ رَبُّنَا، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، إِذَا أَرَدْتَ شَيْئًا فَقُولْ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ، أَسْأَلُكَ بِهَذَا الدُّعَاءِ، وَبِهَذِهِ الْأَسْمَاءِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ

تَقْضِي لِي حَاجَاتِي، وَتُفَرِّجَ عَنِّي وَعَنْ جَمِيعِ إِخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ،
 بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.^۱

مترجم گوید: این دعاهاى طولانى، مخصوص روايت سيّد بن طاووس
 است، و در روايت ديگران نيست، و بدون اين دعاها به عمل مى توان آورد،
 و سيّد و شيخ و ديگران نمازهاى ديگر ذكر کرده اند كه فقير سند آنها را چون
 معتبر نمى دانستم ترك كردم.

فصل نهم

در بیان نافله جمعه است

و مشهور میان علما آن است که بیست رکعت است و گویا همان شانزده رکعت نافله ظهر و عصر است که چهار رکعت بر آن افزوده شده است؛ یا برای فضیلت روز جمعه چنانچه از حضرت امام رضا علیه السلام منقول است، یا برای متفرق گردانیدن چنانچه ابن بابویه گفته است.^۱

و بدان که در این نافله چند خلاف هست:

اول آن که: اکثر علما را اعتقاد آن است که جمیع نافله را پیش از زوال باید کرد، و بعضی گفته‌اند شش رکعت آن را میان جمعه و عصر باید کرد و اکثر اخبار بر آن دلالت دارد، و ظاهراً مخیر باشد و هر دو خوب باشد.^۲

دوم: در عدد رکعات است و اکثر علما بیست رکعت گفته‌اند و از بعضی روایات بیست و دو رکعت ظاهر می‌شود، چنانچه شیخ مفید علیه الرحمه به آن قائل شده است، و از بعضی روایات شانزده رکعت ظاهر می‌شود.

سوم: در کیفیت تفریق است و در آن نیز در اخبار و اقوال اختلاف بسیار هست و مشهور آن است که شش رکعت را وقتی می‌کند که آفتاب پهن شود

۱. فقه الرضا علیه السلام: ۱۲، بحار الأنوار: ۲۳/۹۰، علل الشرایع: ۲۶۶.

۲. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۲۲/۵ باب استحباب تقدیم نوافل الجمعة علی الزوال

و شش رکعت را وقت چاشت و شش رکعت را نزدیک به زوال و دو رکعت را بعد از زوال پیش از فریضه.^۱

و بعضی گفته‌اند که شش رکعت اوّل را در وقت چاشت می‌کند و شش رکعت دوم را نزدیک به زوال و دو رکعت را در اوّل زوال و شش رکعت را بعد از فریضه، و بر این نحو احادیث صحیحیه وارد شده است.

و ابن جنید و شیخ مفید علیهما الرحمة بیست رکعت را به روش مشهور قائل شده‌اند و دو رکعت بعد از عصر اضافه کرده‌اند که بیست و دو رکعت باشد.

چنانچه در حدیث صحیح از حضرت امام رضا علیه السلام وارد شده است که: شش رکعت را در بامداد بکن، و شش رکعت را بعد از آن یعنی به فاصله، و شش رکعت را بعد از آن، و دو رکعت را بعد از زوال، و دو رکعت بعد از عصر^۲، و ظاهراً همه خوب است.

و بسیاری از احادیث دلالت می‌کند بر آن که دو رکعت زوال را وقتی می‌کند که مشتبه باشد که زوال شده است یا نه، چنانچه شیخ مفید گفته است و ظاهراً این اولی و احوط باشد.

و ابن بابویه علیه السلام گفته است که همه را باهم پیش از زوال و میان دو نماز و بعد از عصر می‌توان کرد و چون با هم کند شانزده رکعت می‌کند؛ زیرا که زیادتى چهار رکعت برای تفریق است چنانچه در فقه الرضا علیه السلام وارد شده است و ظاهراً به این عمل توان کرد.

و دعاهاى بسیار در عقیب این نوافل وارد شده است به طرق مختلفه و هر یک را جدا ایراد می‌نمایم که به هر روایت که خواهد و میسر باشد عمل نماید.

۱. جامع الأحادیث (کتاب العروس): ۱۶۱، مستدرک الوسائل: ۲۰/۶.

۲. تهذیب الأحکام: ۲۴۶/۳.

[دعاهای نوافل روز جمعه]

شیخ طوسی و سید بن طاووس و دیگران رضی الله عنهم روایت کرده‌اند که حضرت امام زین العابدین علیه السلام در خلال رکعات نافله روز جمعه این دعاها را به این ترتیب می‌خواندند: بعد از دو رکعت اول:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحُرْمَةِ مَنْ غَاذَبَكَ مِنْكَ، وَلَجَأُ إِلَى عِزِّكَ، وَاعْتَصِمَ بِحَبْلِكَ، وَلَمْ يَتَّقِ إِلَّا بِكَ، يَا وَاهِبَ الْعَطَايَا، يَا [مَنْ] سَمَّى نَفْسَهُ مِنْ جُودِهِ الْوَهَّابِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، وَعَلَى أَزْوَاجِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرَجاً وَمَخْرَجاً، وَارْزُقْنِي حَلَالاً طَيِّباً مِمَّا شِئْتَ، وَأَنْتَ شِئْتَ، وَكَيْفَ شِئْتَ، فَإِنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا مَا شِئْتَ حَيْثُ [شِئْتَ] كَمَا شِئْتَ.^۱

زیادتی این دعا به روایت دیگر: اللَّهُمَّ قَلْبِي يَرْجُوكَ لِسَعَةِ رَحْمَتِكَ، وَنَفْسِي تَخَافُكَ لَشِدَّةِ عِقَابِكَ، فَأَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُؤْمِنِي مَكْرَكَ، وَتُعَافِيَنِي مِنْ سَخَطِكَ، وَتَجْعَلَنِي مِنْ أَوْلِيَاءِ طَاعَتِكَ، وَتَفْضَلَ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ وَمَغْفِرَتِكَ، وَتَسْرِنِي بِسَعَةِ فَضْلِكَ عَنِ التَّذَلُّلِ لِعِبَادِكَ، وَتَرْحَمَنِي بِخَبِيرَةِ الرَّدِّ وَسَفْعِ نَارِ الْجَزْمَانِ.^۲

پس دو رکعت نماز می‌کنی و این دعا را می‌خوانی: اللَّهُمَّ كَمَا عَصَيْتُكَ وَاجْتَرَأْتُ عَلَيْكَ، فَإِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِمَا تُبْتُ إِلَيْكَ مِنْهُ ثُمَّ عُدْتُ فِيهِ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا وَآيْتُ بِهِ عَلَى نَفْسِي وَلَمْ أَفِ بِهِ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِلْمَعَاصِي الَّتِي قَوَيْتُ عَلَيْهَا بِنِعْمَتِكَ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ مَا خَالَطَنِي مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَرَدْتُ بِهِ وَجْهَكَ، فَإِنَّكَ أَنْتَ أَنْتَ وَأَنَا أَنَا.^۳

زیادتی به روایت دیگر: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَظِّمِ النُّورَ فِي

قَلْبِي، وَصَغَّرِ الدُّنْيَا فِي عَيْنِي، وَاحْبِسْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ عَنِ التُّطْقِ بِمَا لَا يُرْضِيكَ،
وَاحْزُسْ نَفْسِي مِنَ الشَّهَوَاتِ، وَاكْفِنِي طَلَبَ مَا قَدَّرْتَ لِي عِنْدَكَ حَتَّى أَسْتَغْنِيَ بِهِ
عَمَّا فِي أَيْدِي عِبَادِكَ ١.

پس دو رکعت دیگر می کنی و این دعا را می خوانی: اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَدْعُوْكَ وَاَسْأَلُكَ
بِمَا دَعَاكَ بِهِ ذُو النُّوْنِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاصِبًا، فَظَنَّ اَنْ لَّنْ تَقْدِرَ عَلَيْهِ، فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ
اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِيْنَ، فَاسْتَجَبْتَ لَهُ، فَاِنَّهُ دَعَاكَ وَهُوَ
عَبْدُكَ، وَاَنَا اَدْعُوْكَ وَاَنَا عَبْدُكَ، وَسَلَّأْتُكَ وَاَنَا اَسْأَلُكَ، فَفَرَّجْ عَنِّيْ كَمَا فَرَّجْتَ عَنْهُ.
وَأَدْعُوْكَ اَللّٰهُمَّ بِمَا دَعَاكَ بِهِ اَيُّوْبُ، اِذْ مَسَّهُ الضُّرُّ فَنَادَىٰ اِنِّيْ مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ
اَرْحَمُ الرَّاحِمِيْنَ، فَفَرَّجْتَ عَنْهُ، فَاِنَّهُ دَعَاكَ وَهُوَ عَبْدُكَ، وَاَنَا اَدْعُوْكَ وَاَنَا عَبْدُكَ،
وَسَأَلْتُكَ وَاَنَا اَسْأَلُكَ، فَفَرَّجْ عَنِّيْ كَمَا فَرَّجْتَ عَنْهُ.

وَأَدْعُوْكَ بِمَا دَعَاكَ بِهِ يُوسُفُ، اِذْ فَرَّقَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ اَهْلِهِ وَاِذْ هُوَ فِي السِّجْنِ،
فَفَرَّجْتَ عَنْهُ، فَاِنَّهُ دَعَاكَ وَهُوَ عَبْدُكَ، وَاَنَا اَدْعُوْكَ وَاَنَا عَبْدُكَ، وَسَلَّأْتُكَ وَاَنَا اَسْأَلُكَ،
فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا اسْتَجَبْتَ لَهُ، وَفَرَّجْ عَنِّيْ كَمَا فَرَّجْتَ عَنْهُ.

وَأَدْعُوْكَ اَللّٰهُمَّ وَاَسْأَلُكَ بِمَا دَعَاكَ بِهِ النَّبِيُّونَ فَاسْتَجَبْتَ لَهُمْ، فَاِنَّهُمْ دَعَوْكَ وَهُمْ
عَبِيدُكَ، وَسَلَّأْتُكَ وَاَنَا اَسْأَلُكَ، اَنْ تُصَلِّيَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ،
وَأَنْ تُبَارِكَ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَأَنْ تُفَرِّجَ عَنِّيْ كَمَا فَرَّجْتَ عَنْ أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ
وَعِبَادِكَ الصَّالِحِيْنَ.

زیادتی به روایت دیگر: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاَعْنِنِيْ بِالْيَقِيْنِ،
وَأَعْنِيْ بِالتَّوَكُّلِ، وَاكْفِنِي رَوْغَاتِ الْقُنُوْطِ، وَاَفْسَحْ لِي فِي اَنْظَارِ جَمِيْلِ الصَّنْعِ،
وَاَفْتَحْ لِي بَابَ الرَّحْمَةِ اِلَيْكَ، وَالْخَشْيَةِ مِنْكَ، وَالْوَجَلَ مِنَ الذُّنُوْبِ، وَحَبِّبْ اِلَيَّ
الدُّعَاءَ، وَصِلْهُ مِنْكَ بِالْاِجَابَةِ.

پس به سجده می‌روی و در سجود می‌گویی: سَجَدَ وَجْهِي الْبَالِي الْفَانِي
لَوْجْهِكَ الدَّائِمِ الْبَاقِي، سَجَدَ وَجْهِي مُتَعَفِّراً فِي الثُّرَابِ لِخَالِقِهِ، وَحَقُّ أَنْ يَسْجُدَ،
سَجَدَ وَجْهِي لِمَنْ خَلَقَهُ وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ،
سَجَدَ وَجْهِي الْحَقِيرُ الذَّلِيلُ لَوْجْهِكَ الْعَزِيزِ الْكَرِيمِ، سَجَدَ وَجْهِي اللَّسِيمُ الذَّلِيلُ
لَوْجْهِكَ الْكَرِيمِ الْجَلِيلِ.

پس سر از سجده برمی‌داری و این دعا را می‌خوانی: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلِ الثُّورَ فِي بَصَرِي، وَالْيَقِينَ فِي قَلْبِي، وَالنَّصِيحَةَ فِي صَدْرِي،
وَذَكْرَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ عَلَى لِسَانِي، وَمِنْ طَيِّبِ رِزْقِكَ يَا رَبِّ غَيْرَ مَمْنُونٍ وَلَا
مَحْظُورٍ فَارْزُقْنِي، وَمِنْ ثِيَابِ الْجَنَّةِ فَاكْسُنِي، وَمِنْ حَوْضِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَآلِهِ فَاسْقِنِي، وَمِنْ مُضَلَّاتِ الْفِتَنِ فَأَجِرْنِي، وَلَكَ يَا رَبِّ فِي نَفْسِي فَذَلَّلْنِي، وَفِي
أَعْيُنِ النَّاسِ فَعِظْمَنِي.

وَإِلَيْكَ يَا رَبِّ فَحَبِّبْنِي، وَبِذُنُوبِي فَلَا تَفْضُخْنِي، وَبِسِرِّيرَتِي فَلَا تُخْزِنِي، وَبِعَمَلِي
فَلَا تُبْسِلْنِي، وَغَضَبِكَ فَلَا تُنْزِلْ بِي، أَشْكُوا إِلَيْكَ غُرْبَتِي، وَبُعْدَ دَارِي وَطُولَ أَمَلِي،
وَاقْزَابَ أَجَلِي، وَقَلَّةَ مَعْرِفَتِي، فَنِعْمَ الْمُشْتَكِي إِلَيْهِ أَنْتَ يَا رَبِّ، وَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ فَسَلِّمْني، إِلَى مَنْ تَكِلْنِي يَا رَبِّ الْمُسْتَضْعِفِينَ، إِلَى عَدُوِّ مَلِكْتَهُ أُمْرِي، أَوْ
إِلَى بَعِيدٍ فَيَبْجَهَمَنِي.

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَعِيشَةِ مَعَيشَةً أَقْوَى بِهَا عَلَى جَمِيعِ حَاجَاتِي، وَأَتَوَصَّلُ
بِهَا إِلَيْكَ فِي حَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي آخِرَتِي، مِنْ غَيْرِ أَنْ تُثْرِفَنِي فِيهَا فَأَطْغَى، أَوْ تُقْتَرَهَا
عَلَيَّ فَأَشْقَى، وَأَوْسَعَ عَلَيَّ مِنْ حَلَالِ رِزْقِكَ، وَأَفْضَلَ عَلَيَّ مِنْ حَيْثُ شِئْتَ مِنْ
فَضْلِكَ، وَانْشُرْ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَأَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ نِعْمَةً مِنْكَ سَابِغَةً وَعَطَاءً
غَيْرَ مَمْنُونٍ، وَلَا تَشْغَلْنِي عَنْ شُكْرِ نِعْمَتِكَ عَلَيَّ بِكَثَارِ مِنْهَا، تُلْهِبْنِي عَجَائِبُ بَهْجَتِهِ،
وَتَفْتِنُنِي زَهْرَاتُ نَظَرَتِهِ، وَلَا بِإِقْلَالٍ عَلَيَّ مِنْهَا فَيَقْصُرُ بِعَمَلِي كَدُّهُ، وَيَمْلَأُ صَدْرِي

هَمَّهُ، وَأَعْطِنِي مِنْ ذَلِكَ يَا إِلَهِي غِنًى عَنِ شِرَارِ خَلْقِكَ، وَبَلَاغاً أَنَالُ بِهِ رِضَاكَ .
وَأَعُوذُ بِكَ يَا إِلَهِي مِنْ شَرِّ الدُّنْيَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا لِي
سِجْناً، وَلَا فِرَاقَهَا عَلَيَّ حُزْناً، أَجْزِنِي مِنْ فِتْنَتِهَا مَرْضِياً عَنِّي، مَقْبُولاً فِيهَا عَمَلِي إِلَى
دَارِ الْخَيَوَانِ وَمَسَاكِينِ الْأَخْيَارِ، وَأَبْدِلْنِي بِالدُّنْيَا الْفَانِيَةِ نَعِيمَ الدَّارِ الْبَاقِيَةِ .
اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَزْلِهَا وَزَلْزَالِهَا، وَسَطَوَاتِ سُلْطَانِهَا، وَمِنْ شَرِّ
شَيَاطِينِهَا، وَبَغْيٍ مَن بَغَى عَلَيَّ فِيهَا .

اللَّهُمَّ مَنْ كَادَنِي فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَكِدَّهُ، وَمَنْ أَرَادَنِي فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ وَأَرِدَّهُ، وَفُلَّ عَنِّي حَدٌّ مَن نَصَبَ لِي حَدَّهُ، وَأَطْفَأْ عَنِّي نَارَ مَنْ شَبَّ لِي وَقُودُهُ،
وَاكْفِنِي هَمَّ مَنْ أَدْخَلَ عَلَيَّ هَمَّهُ، وَادْفَعْ عَنِّي شَرَّ الْحَسَدَةِ، وَاعْصِمْنِي مِنْ ذَلِكَ
بِالسَّكِينَةِ، وَالْبُسْنَى دِرْعَكَ الْحَصِينَةِ، وَأَجْنِنِي فِي سِتْرِكَ الْوَاقِي، وَأَصْلِحْ لِي خَالِي
لِلْمَعْيَالِي، وَصَدِّقْ مَقَالِي بِفِعَالِي، وَبَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَوَلَدِي وَمَالِي .
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ
عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَعَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ
اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَهْرِي فَرْجاً وَمَخْرَجاً، وَارْزُقْنِي
حَلَالاً طَيِّباً وَاسِعاً، مِمَّا شِئْتَ وَأَتَى شِئْتَ وَكَيْفَ شِئْتَ، فَإِنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا مَا شِئْتَ
حَيْثُ شِئْتَ كَمَا شِئْتَ .

چون خواهی شش رکعت دوم را به جا آوری، دو رکعت بکن و بعد از آن این
دعا را بخوان: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّ الدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَالْإِسْلَامُ كَمَا وَصَفَ،
وَالْقَوْلُ كَمَا حَدَّثَ، ذَكَرَ اللَّهُ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ بِخَيْرٍ، وَحَيَّاهُمْ بِالسَّلَامِ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، اللَّهُمَّ ارْزُدْ عَلَى جَمِيعِ

خَلَقَكَ مَظَالِمَهُمُ الَّتِي قَبْلِي، صَغِيرَهَا وَكَبِيرَهَا، فِي يُسْرِ مِنْكَ وَغَافِيَةٍ، وَمَا لَمْ تَبْلُغْهُ قُوَّتِي، وَلَمْ تَسْغُهُ ذَاتُ يَدِي، وَلَمْ يَقُو عَلَيْهِ بَدَنِي، فَأَدَّهِ عَنِّي مِنْ جَزِيلِ مَا عِنْدَكَ مِنْ فَضْلِكَ، حَتَّى لَا تُخْلَفَ عَلَيَّ شَيْئاً مِنْهُ تَنْقُصُهُ مِنْ حَسَنَاتِي، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْمُرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجاً وَمَخْرَجاً، وَارْزُقْنِي حَلَالاً طَيِّباً وَاسِعاً، مِمَّا شِئْتَ وَأَنْتَى شِئْتَ وَكَيْفَ شِئْتَ، فَإِنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا مَا شِئْتَ حَيْثُ شِئْتَ كَمَا شِئْتَ.

زیاده بر این به روایت دیگر: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ، وَقَنِّعْنِي بِمَا رَزَقْتَنِي، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَنِي، وَأَسْبِغْ نِعَمَكَ عَلَيَّ، وَهَبْ لِي شُكْرًا تَرْضَى بِهِ عَنِّي، وَحَمْدًا عَلَى مَا أَلْهَمْتَنِي، وَأَقْبِلْ بِقَلْبِي إِلَى مَا يُقَرِّبُنِي إِلَيْكَ، وَاشْغَلْنِي عَمَّا يُبَاعِدُنِي عَنْكَ، وَأَلْهِمْنِي خَوْفَ عِقَابِكَ، وَارْزُقْنِي عَنِ الْمُنَى لِمَنَازِلِ الْمُتَّقِينَ بِمَا يُسْخِطُكَ مِنَ الْعَمَلِ، وَهَبْ لِي الْجِدَّ فِي طَاعَتِكَ.

پس برمی خیزی و دو رکعت دیگر را بجای می آوری، و بعد از آن این دعا می خوانی:

يَا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ، وَيَا مَنْ آمَنُ عُقُوبَتَهُ عِنْدَ كُلِّ عَثْرَةٍ، وَيَا مَنْ يُعْطِي الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ، وَيَا مَنْ أَعْطَى الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ، وَيَا مَنْ أَعْطَى مَنْ سَأَلَهُ تَحَنُّناً مِنْهُ وَرَحْمَةً، وَيَا مَنْ أَعْطَى مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْهُ وَمَنْ لَمْ يُؤْمَرْ بِهِ تَفَضُّلاً مِنْهُ وَكَرَمًا.

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطِنِي بِمَسْأَلَتِي إِيَّاكَ مِنْ جَمِيعِ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، فَإِنَّهُ غَيْرُ مُنْقُوصٍ مَا أَعْطَيْتَ، وَزِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ، إِنِّي إِلَيْكَ رَاغِبٌ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الْأَوْصِيَاءِ الْمُرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجاً وَمَخْرَجاً، وَارْزُقْنِي

حَلَالاً طَيِّباً وَاسِعاً، مِمَّا شِئْتَ وَأَنْتَى شِئْتَ وَكَيْفَ شِئْتَ، فَإِنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا مَا شِئْتَ
حَيْثُ شِئْتَ كَمَا شِئْتَ.

زيادتی به روایت دیگر: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ لِي قَلْباً طَاهِراً،
وَلِسَاناً صَادِقاً، وَنَفْساً سَامِيَةً اِلَى نَعِيْمِ الْجَنَّةِ، وَاجْعَلْنِي بِالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ عَزِيزاً، وَبِمَا
اَتَوَقَّعُهُ مِنْكَ غَنِيّاً، وَبِمَا رَزَقْتَنِي قَانِعاً رَاضِياً، وَعَلَى رَجَائِكَ مُعْتَمِداً، وَإِلَيْكَ فِي
خَوَائِجِي قَاصِداً، حَتَّى لَا اَعْتَمِدَ إِلَّا عَلَيْكَ، وَلَا اُثِقَ فَيْكَ إِلَّا بِكَ.

پس دو رکعت ششم را به جامی آوری و این دعا را می خوانی: اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ
سِرِّرَتِي، فَصَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاَقْبَلْ سَيِّدِي وَمَوْلَايَ مَعْدِرَتِي، وَتَعْلَمُ
خَاجَتِي، فَصَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاَعْطِنِي مَسْأَلَتِي، وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي، فَصَلِّ عَلٰی
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي.

اَللّٰهُمَّ وَمَنْ اَرَادَنِي بِسُوءٍ فَصَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاصْرِفْهُ عَنِّي، وَاكْفِنِي كَيْدَ
عَدُوِّي، فَإِنَّ عَدُوِّي عَدُوُّ آلِ مُحَمَّدٍ، وَعَدُوُّ آلِ مُحَمَّدٍ عَدُوُّ مُحَمَّدٍ، وَعَدُوُّ مُحَمَّدٍ
عَدُوُّكَ، فَأَعْطِنِي سُؤْلِي يَا مَوْلَايَ فِي عَدُوِّي عَاجِلاً غَيْرَ آجِلٍ، يَا مُعْطِيَ الرِّغَائِبِ
صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاَعْطِنِي رَغْبَتِي فِيمَا سَأَلْتُكَ فِي عَدُوِّكَ، يَا ذَا الْجَلَالِ
وَالْإِكْرَامِ.

يَا إِلَهِي إِلَهًا وَاحِدًا، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الطَّيِّبِينَ
الطَّاهِرِينَ، وَأَرِنِي الرِّخَاءَ وَالسُّرُورَ، عَاجِلاً غَيْرَ آجِلٍ، وَصَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ
الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرَجاً وَمَخْرَجاً،
وَارْزُقْنِي حَلَالاً طَيِّباً وَاسِعاً، مِمَّا شِئْتَ وَأَنْتَى شِئْتَ وَكَيْفَ شِئْتَ، فَإِنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا مَا
شِئْتَ حَيْثُ شِئْتَ كَمَا شِئْتَ.

زیادتی به روایت دیگر: إِلَهِی ظَلَمْتُ نَفْسِی، وَعَظُمَ عَلَیْهَا إِسْرَافِی، وَطَالَ فِی مَغَاصِبِکَ انْهَمَاقِی، وَتَكَاثَفَتْ ذُنُوبِی، وَتَظَاهَرَتْ عُیُوبِی، وَطَالَ بِکَ اغْتِرَارِی، وَدَامَ لِلشَّهَوَاتِ اتِّبَاعِی، فَأَنَا الْخَائِبُ إِنْ لَمْ تَرْحَمْنِی، وَأَنَا الْهَالِكُ إِنْ لَمْ تَغْفُ عَنِّی، فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُ لِی وَتَجَاوَزْ عَن سَیِّئَاتِی، وَأَعْطِنِی سُؤْلِی، وَاکْفِنِی مَا أَهَمَّنِی، وَلَا تَكِلْنِی إِلَى نَفْسِی طَرْفَةَ عَیْنٍ فَتَعْجِزَ عَنِّی، وَأَنْقِذْنِی بِرَحْمَتِکَ مِنْ خَطَايَايَ، وَأَسْعِدْنِی بِسَعَةِ رَحْمَتِکَ سَيِّدِی.

و چون خواهی شش رکعت سوم را بکنی دو رکعت بکن و این دعا را بخوان:
اَللّٰهُمَّ اَنْتَ اَنْسَ الْاَنْسِیْنَ لِاَوْدَانِکَ، وَاَحْضَرُهُمْ لِكِفَايَةِ الْمُتَوَكِّلِیْنَ عَلَیْکَ، تُشَاهِدُهُمْ فِی ضَمَائِرِهِمْ، وَتَطَّلِعُ عَلٰی سَرَائِرِهِمْ، وَتُحِيطُ بِمَبَالِغِ بَضَائِرِهِمْ، وَیَسِّرِ لَکَ اللّٰهُمَّ مَكْشُوفَ، وَاَنَا اِلَیْکَ مَلْهُوفٌ، فَاِذَا اَوْحَشْتَنِی الْغُرْبَةَ اَنْسِنِیْ ذِکْرَکَ، وَاِذَا صَبَبْتَ عَلَیَّ الْهُمُومَ لَجَأْتُ اِلَی الْاِسْتِجَارَةِ بِکَ، عَلِمًا بِأَنَّ اَذِمَّةَ الْأُمُورِ بَیْدُکَ، وَمَصْدَرُهَا عَنْ قَضَائِکَ، خَاضِعًا لِحُکْمِکَ.

اَللّٰهُمَّ اِنْ عَمِیْتُ عَنْ مَسْأَلَتِکَ اَوْ فَهَمْتُ عَنْهَا، فَلَسْتُ بِبَدْعٍ مِنْ وَلَا یَتِکَ، وَلَا یُورِثُ مِنْ اَنَا تِکَ. اَللّٰهُمَّ اِنَّکَ اَمَرْتَ بِدُعَائِکَ، وَصَمِمْتَ الْاِجَابَةَ لِعِبَادِکَ، وَلَنْ یَخِیْبَ مَنْ فَرَعَ اِلَیْکَ بِرَغْبَتِهِ، وَقَصَدَ اِلَیْکَ بِحَاجَتِهِ، وَلَمْ تَرْجِعْ یَدَ طَالِبَتِهِ، صَفْرًا مِنْ عَطَائِکَ، وَلَا خَالِیَةً مِنْ نُحْلِ هِبَاتِکَ، وَآیُّ رَاحِلٍ اَمَّکَ فَلَمْ یَجِدْکَ قَرِیْبًا، اَوْ وَاْفِدٍ وَقَدَ اِلَیْکَ فَاقْطَعْتَهُ عَوَاقِقُ الرَّدِّ دُونَکَ، بَلْ آیُّ مُسْتَجِیْرِ بِفَضْلِکَ لَمْ یَتَلَّ مِنْ فِیضِ جُودِکَ، وَآیُّ مُسْتَنْبِطٍ لِمَزِیْدِکَ اُکْدِیْ دُونَ اسْتِیْحَاحَةِ سِجَالِ عَطِیَّتِکَ.

اَللّٰهُمَّ وَقَدْ قَصَدْتُ اِلَیْکَ بِحَاجَتِی، وَقَرَعْتُ بَابَ فَضْلِکَ یَدَ مَسْأَلَتِی، وَنَاجَاکَ بِخُشُوعِ الْاِسْتِکَانَةِ قَلْبِی، وَعَلِمْتُ مَا یَحْدُثُ مِنْ طِلْبَتِی قَبْلَ اَنْ یَخْطُرَ بِفِکْرِی اَوْ یَقَعَ فِی صَدْرِی، فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَصَلِّ اللّٰهُمَّ دُعَائِی اِیَّاکَ بِاِجَابَتِکَ، وَاشْفَعْ مَسْأَلَتِی اِیَّاکَ بِنُجَحِ حَوَائِجِی، یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ، وَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ.

پس دو رکعت دیگر می‌کنی و می‌گویی: یا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ، وَآمَنْ سَخَطُهُ عِنْدَ كُلِّ عَثْرَةٍ، یا مَنْ يُعْطِي الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ، یا مَنْ أَعْطَى مَنْ سَأَلَهُ تَحَنُّناً مِنْهُ وَرَحْمَةً، یا مَنْ أَعْطَى مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ وَلَمْ يَعْرِفْهُ تَفَضُّلاً مِنْهُ وَكَرَمًا، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطِنِي بِمَسْأَلَتِي إِيَّاكَ جَمِيعَ سُؤْلِي مِنْ جَمِيعِ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، فَإِنَّهُ غَيْرُ مَنْقُوصٍ مَا أَعْطَيْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَيَا ذَا الْمَنِّ وَلَا يُمْنُ عَلَيْهِ، يَا ذَا الْجُودِ وَالْمَنِّ وَالطُّولِ وَالنَّعَمِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطِنِي سُؤْلِي، وَاكْفِنِي جَمِيعَ الْمُهْمِّ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

پس دو رکعت دیگر می‌کنی و می‌گویی: یا ذَا الْمَنِّ لَا مَنَّ عَلَيْكَ، یا ذَا الطُّولِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، یا أَمَانَ الْخَائِفِينَ، وَظَهَرَ الْلَّاجِئِينَ، وَجَارَ الْمُسْتَجِيرِينَ، إِنْ كَانَ فِي أُمِّ الْكِتَابِ عِنْدَكَ أَنِّي شَقِيٌّ مَحْرُومٌ، أَوْ مُقْتَرٌّ عَلَى رِزْقِي، فَاْمُحْ مِنْ أُمِّ الْكِتَابِ شَقَائِي وَجَزْمَانِي وَإِقْتَارَ رِزْقِي، وَاكْتُبْنِي عِنْدَكَ سَعِيداً مُوَفَّقاً لِلْخَيْرِ، مُوسِعاً عَلَيَّ فِي رِزْقِي، فَإِنَّكَ قُلْتَ فِي كِتَابِكَ الْمُنْزَلِ عَلَى نَبِيِّكَ الْمُرْسَلِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، «يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ»^۱، وَقُلْتَ «وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ»^۲، وَأَنَا شَيْءٌ فَلْتَسْعِنِي، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَمَنْ عَلَى بِالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ، وَالتَّسْلِيمِ لِأَمْرِكَ، وَالرِّضَا بِقَدْرِكَ حَتَّى لَا أَحِبَّ تَعْجِيلَ مَا أَخَّرْتَ، وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَّلْتَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.^۳

و سید بن طاووس رحمه الله در کتاب «جمال الأسبوع» گفته است که روایت دیگر به ما رسیده است در دعاهاى نوافل جمعه که نزدیک است الفاظ آنها به روایت سابق اما مختصرتر است، آن را نیز ایراد نمودیم برای آن که اگر کسی وقتش تنگ باشد و عمل به آن روایت نتواند نمود، از فضیلت این دعاها محروم نماند.

۱. سورة رعد، آیه ۳۹. ۲. سورة اعراف، آیه ۱۵۶.

۳. جمال الأسبوع: ۲۳۳-۲۳۸، مصباح المتعبد: ۳۵۱-۳۵۷.

پس به سند معتبر از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که پدرم حضرت علی بن الحسین علیه السلام در روز جمعه بیست رکعت نماز می کرد و در مابین صلوات، این دعوات را به این ترتیب می خواند: چون از دو رکعت اول سلام می گفت، این دعا را می خواند:

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ بِحُرْمَةِ مَنْ عَاذَ بِكَ مِنْكَ، وَلَجَاْ اِلَىٰ عِزِّكَ، وَاعْتَصَمَ بِحَبْلِكَ، وَلَمْ يَتَّقِ اِلَّا بِكَ، يَا وَهَّابَ الْعَطَايَا، يَا مُطْلِقَ الْاَسَارِ، يَا [مَنْ] سَمَّىٰ نَفْسَهُ مِنْ جُودِهِ الْوَهَّابَ، صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجًا وَمَخْرَجًا، وَارْزُقْنِي حَلَالًا طَيِّبًا سَائِعًا، مِمَّا شِئْتَ كَيْفَ شِئْتَ، وَأَنْتَ شِئْتَ، فَإِنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا مَا شِئْتَ.

پس دو رکعت می کرد و می گفت: اَللّٰهُمَّ فَكَمَا عَصَيْتُكَ وَاجْتَرَأْتُ عَلَيْكَ، فَإِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِمَا ثَبُتَ إِلَيْكَ مِنْهُ ثُمَّ عُدْتُ فِيهِ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا وَابَيْتُ بِهِ عَلَىٰ نَفْسِي ثُمَّ لَمْ أَفِ لَكَ بِهِ، وَلِلْمَعَاصِي الَّتِي قَوَيْتُ عَلَيْهَا بِنِعْمَتِكَ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ مَا خَالَطَنِي فِي كُلِّ خَيْرٍ أَرَدْتُ بِهِ وَجْهَكَ، فَأَنْتَ أَنْتَ، وَأَنَا أَنَا.

پس دو رکعت می کرد و بعد از سلام می گفت: اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ بِمَا سَأَلَكَ ذُو النُّوْنِ اِذْ ذَهَبَ مُعَاضِبًا، فَظَنَّ اَنْ لَّنْ تَقْدِرَ عَلَيْهِ، فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِيْنَ، فَفَرَجْتَ عَنْهُ، فَإِنَّهُ دَعَاكَ وَهُوَ عَبْدُكَ، وَأَنَا أَدْعُوكَ وَأَنَا عَبْدُكَ، وَسَأَلَكَ وَأَنَا أَسْأَلُكَ، فَفَرَّجْ عَنِّي يَا رَبِّ كَمَا فَرَجْتَ عَنْهُ. وَأَدْعُوكَ اَللّٰهُمَّ بِمَا دَعَاكَ بِهِ أَيُّوبُ، اِذْ مَسَّهُ الضَّرُّ فَفَرَجْتَ عَنْهُ، فَإِنَّهُ دَعَاكَ وَهُوَ عَبْدُكَ، وَأَنَا أَدْعُوكَ وَأَنَا عَبْدُكَ، وَسَأَلَكَ وَأَنَا أَسْأَلُكَ، فَفَرَّجْ عَنِّي يَا رَبِّ كَمَا فَرَجْتَ عَنْهُ.

وَأَدْعُوكَ بِمَا دَعَاكَ بِهِ يُوسُفُ، اِذْ فُرِّقَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَهْلِهِ، اِذْ هُوَ فِي السِّجْنِ فَفَرَجْتَ

عَنْهُ، فَإِنَّهُ دَعَاكَ وَهُوَ عَبْدُكَ، وَأَنَا أَدْعُوكَ وَأَنَا عَبْدُكَ، وَسَأَلَكَ وَأَنَا أَسْأَلُكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَأَنْ تُبَارِكَ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَأَنْ تُفَرِّجَ عَنِّي كَمَا فَرَّجْتَ عَنْ أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ.

پس به سجده می رفت و می گفت: سَجَدَ وَجْهِي الْبَالِي الْفَانِي لَوْجْهِكَ الدَّائِمِ الْبَاقِي الْكَرِيمِ، سَجَدَ وَجْهِي مُتَعَفِّراً فِي التُّرَابِ لِخَالِقِهِ، وَحَقٌّ لَهُ أَنْ يَسْجُدَ، سَجَدَ وَجْهِي لِمَنْ خَلَقَهُ وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ، سَجَدَ وَجْهِي الْحَقِيرِ الدَّلِيلِ لَوْجْهِكَ الْكَبِيرِ الْجَلِيلِ، سَجَدَ وَجْهِي اللَّئِيمِ لَوْجْهِكَ الْعَزِيزِ الْكَرِيمِ.

پس سر از سجود بر می داشت و این دعا را می خواند: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلِ النُّورَ فِيْ بَصْرِيْ، وَاليَقِيْنَ فِيْ قَلْبِيْ، وَالنَّصِيْحَةَ فِيْ صَدْرِيْ، وَذِكْرَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ عَلٰى لِسَانِيْ، وَمِنْ طَيِّبِ رِزْقِكَ يَا رَبِّ غَيْرِ مَسْمُومٍ وَلَا مَحْظُورٍ فَارْزُقْنِيْ، وَمِنْ مُضِلَّاتِ الْفِتَنِ فَأَجِرْنِيْ، وَلَكَ يَا رَبِّ فِيْ نَفْسِيْ فِذْلٌ لِّلْنِيْ، وَفِيْ أَعْيُنِ النَّاسِ فِعْظٌ لِّلْنِيْ.

وَإِلَيْكَ فَحَبِّبْنِيْ، وَبِذُنُوبِيْ فَلَا تَفْضَحْنِيْ، وَبِسِرِّرَتِيْ فَلَا تُخْزِنِيْ، وَغَضَبِكَ فَلَا تُنْزِلْ بِيْ، أَشْكُو إِلَيْكَ غُرْبَتِيْ، وَبُعْدَ دَارِي وَطُولَ أَمْلِيْ، وَاقْتِرَابَ أَجَلِيْ، وَقِلَّةَ حَبْلَتِيْ، فَنِعْمَ الْمُشْتَكِي إِلَيْهِ أَنْتَ رَبِّيْ، وَمِنْ شَرِّ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ فَسَلِّمْنِيْ، إِلَى مَنْ تَكُنِّي يَا رَبِّ، إِلَى الْمُسْتَضْعَفِينَ لِيْ، أَمْ إِلَى عَدُوِّ مَلَكَّتُهُ أَمْرِيْ، أَوْ إِلَى بَعِيدٍ فَيَتَجَهَّمْنِيْ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَعِيْشَةِ، مَعِيْشَةً اَقْوٰى بِهَا عَلٰى طَاعَتِكَ، وَابْلُغْ بِهَا عَلٰى جَمِيْعِ حَاجَاتِيْ، وَاتَّوَصَّلْ بِهَا اِلَيْكَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ، مِنْ غَيْرِ اَنْ تُثَرِّفَنِيْ فِيْهَا فَاتَّقِيْ، اَوْ تُفَتِّرَهَا عَلَيَّ فَاشْفِيْ، وَاَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ حَلَالِ رِزْقِكَ، وَاَفْضُ عَلَيَّ مِنْ حَيْثُ شِئْتَ مِنْ فَضْلِكَ.

وَانْشُرْ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَاَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ نِعْمَةً مِنْكَ سَابِغَةً وَعَطَاءً اَغْيَرُ

مَمْنُونٍ، وَلَا تَشْغَلْنِي عَنْ شُكْرِ نِعْمَتِكَ عَلَيَّ بِإِكْثَارِ مِنْهَا تُلْهِينِي عَجَائِبُ بَهْجَتِهِ، وَتَفْتِنُنِي زَهْرَاتُ نَضْرَتِهِ، وَلَا بِإِفْلَالِ عَلَيَّ مِنْهَا يَقْصُرُ بَعْمَلِي كَدُّهُ، وَيَمْلَأُ صَدْرِي هَمُّهُ، أَعْظِي يَا إِلَهِي مِنْ ذَلِكَ غِيَّ عَنْ شِرَارِ خَلْقِكَ، وَبَلَاغاً أَنَالُ بِهِ رِضْوَانَكَ.

وَأَعُوذُ بِكَ يَا إِلَهِي مِنْ شَرِّ الدُّنْيَا وَشَرِّ أَهْلِهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا لِي سَجْناً، وَلَا تَجْعَلْ فِرَاقَهَا عَلَيَّ حُزْناً، أَخْرِجْنِي مِنْ فِتْنَتِهَا، وَاجْعَلْ عَمَلِي مَقْبُولاً، وَأَوْرِ دُنْيَا دَارَ الْحَيَوَانِ وَمَسَاكِينَ الْأَخْيَارِ، وَأَبْدِلْنِي بِالدُّنْيَا الْفَانِيَةِ نَعِيمَ الدَّارِ الْبَاقِيَةِ. اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَزْلِهَا وَزِلْزَالِهَا، وَسَطَوَاتِ سُلْطَانِهَا، وَمِنْ شَرِّ شَيَاطِينِهَا، وَبَغْيِ مَنْ بَغَى فِيهَا.

إِلَهِي مَنْ كَادَنِي فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ [وَكِدُّهُ، وَمَنْ أَرَادَنِي فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ] وَأَرِدْهُ، وَقُلْ عَنِّي حَدَّ مَنْ نَصَبَ لِي حَدَّهُ، وَأَطْفِئْ عَنِّي نَارَ مَنْ شَبَّ لِي وَقُودُهُ، وَاكْفِنِي هَمَّ مَنْ أَدْخَلَ عَلَيَّ هَمَّهُ، وَادْفَعْ عَنِّي شَرَّ الْحَسَدَةِ، وَاعِصْنِي مِنْ ذَلِكَ بِالسَّكِينَةِ، وَالْبِسْنِي دِرْعَكَ الْحَصِينَةِ، وَأَحْنِي وَأَجِنِّي فِي سِتْرِكَ، وَأَصْلِحْ لِي خَالِي، وَصَدِّقْ مَقَالِي بِفَعَالِي، وَبَارِكْ لِي فِي أَهْلِي وَمَالِي.

اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

پس حاجات خود را می طلبید و دو رکعت دیگر می کرد و می گفت: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنَّ الدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَأَنَّ الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَالْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ، ذَكَرَ اللَّهُ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ بِخَيْرٍ، وَحَيَّاهُمْ بِالسَّلَامِ.

اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، اَللَّهُمَّ وَارِدْهُ إِلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ مَظَالِمَهُمُ الَّتِي قَبْلِي، صَغِيرَهَا وَكَبِيرَهَا، فِي يُسْرِ مِنْكَ وَغَافِيَةٍ، وَمَا لَمْ تَبْلُغْهُ

قُوَّتِي، وَلَمْ تَسْعُهُ ذَاتُ يَدَيَّ، وَلَمْ يَقْوَ عَلَيْهِ بَدَنِي، فَأَدِّهِ عَنِّي مِنْ جَزِيلِ مَا عِنْدَكَ مِنْ فَضْلِكَ حَتَّى لَا تُخَلِّفَ عَلَيَّ شَيْئًا تَنْقُصُهُ مِنْ حَسَنَاتِي، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

پس دو رکعت دیگر به جا می آورد، وبعد از آن می گفت: یا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ، وَيَا مَنْ آمَنْ عُقُوبَتُهُ عِنْدَ كُلِّ عَثْرَةٍ، تا آخر دعایی که در روایت سابقه گذشت. پس دو رکعت دیگر می کرد و می گفت: اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ سِرِّي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاَقْبَلْ سَيِّدِي وَمَوْلَايَ مَعْدِرَتِي، وَتَعْلَمُ حَاجَتِي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي.

اَللّٰهُمَّ مَنْ ارَادَنِي بِسُوءٍ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاصْرِفْهُ عَنِّي، وَاكْفِنِي كَيْدَ عَدُوِّي، فَاِنَّ عَدُوِّي عَدُوُّ آلِ مُحَمَّدٍ، وَعَدُوُّ آلِ مُحَمَّدٍ عَدُوُّ مُحَمَّدٍ، وَعَدُوُّ مُحَمَّدٍ عَدُوُّكَ، فَأَعْطِنِي سُؤْلِي يَا مَوْلَايَ فِي عَدُوِّي عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ، يَا مُعْطِيَ الرِّغَائِبِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطِنِي رَغْبَتِي فِيمَا سَأَلْتُكَ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ. يَا إِلَهِي إِلَهًا وَاحِدًا، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، وَأَرِنِي الرِّخَاءَ وَالسُّرُورَ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

پس بعد از دو رکعت دیگر می گفت: اَللّٰهُمَّ اِنَّ قَلْبِي يَرْجُوكَ لِسَعَةِ رَحْمَتِكَ، وَنَفْسِي خَائِفَةٌ لِّشِدَّةِ عِقَابِكَ، فَوَقِّفْنِي لِمَا يُؤْمِنِي مَكْرَكَ، وَعَافِنِي مِنْ سَخَطِكَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَوْلِيَاءِ طَاعَتِكَ، وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ وَمَغْفِرَتِكَ، وَاسْتُرْنِي بِسَعَةِ رَحْمَتِكَ وَفَضْلِكَ، وَأَغْنِنِي عَنِ التَّرَدُّدِ إِلَى عِبَادِكَ، وَارْحَمْنِي مِنْ خِيَةِ الرَّدِّ وَسُوءِ الْجُزْمَانِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس دو رکعت می کرد و می گفت: اَللّٰهُمَّ عَظَّمَ النُّورَ فِي قَلْبِي، وَصَغَّرِ الدُّنْيَا فِي عَيْنِي، وَأَطْلِقْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ، وَاحْرُسْ نَفْسِي مِنَ الشَّهَوَاتِ، [وَاكْفِنِي] طَلَبَ مَا

قَدَّرْتَهُ لِي عِنْدَكَ، حَتَّى أَسْتَغْنِيَ عَمَّا فِي يَدِ عِبَادِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس دو رکعت دیگر می‌کرد و می‌گفت: اللَّهُمَّ أَغْنِنِي بِالْيَقِينِ، وَاكْفِنِي بِالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ، وَاكْفِنِي رَوْعَاتِ الْقُلُوبِ، وَافْسَحْ لِي فِي انْتِظَارِ جَمِيلِ الصُّنْعِ، وَافْتَحْ لِي يَا رَبِّ بَابَ الرِّغْبَةِ إِلَيْكَ، وَالْخَشْيَةِ مِنْكَ، وَالْوَجَلَ مِنَ الذُّنُوبِ، وَحَبِّبْ إِلَيَّ الدُّعَاءَ، وَصَلَّهُ لِي بِالْإِجَابَةِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ لَا تُؤَيِّسْنِي مِنْ رَوْحِكَ، وَلَا تُقْطِنِي مِنْ رَحْمَتِكَ، وَلَا تُؤَمِّمْنِي مَكْرَكَ، فَإِنَّهُ لَا يَبْقَى مِنْ رَوْحِكَ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ، وَلَا يَقْنُطُ مِنْ رَحْمَتِكَ إِلَّا الْقَوْمُ الضَّالُّونَ، وَلَا يَأْمَنُ مَكْرَكَ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْحَمْنِي بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ، وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ، يَا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

پس دو رکعت در اول زوال می‌کردند و بعد از آن مشغول نماز فريضة می‌شدند.^۱ و دعاهاى بعد از اين دو رکعت بعد از اين مذکور خواهد شد إن شاء الله تعالى. و شيخ و سيد رضي الله عنهما به سند معتبر از جابر از حضرت امام محمد باقر عليه السلام دعاهاى بين الرُّكْعَاتِ را به اين نحو نيز روايت کرده‌اند:

فرمود که: دو رکعت نماز می‌کنی به تأتئی، پس اين دعا را می‌خوانی:
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَجِرْنِي مِنَ السَّيِّئَاتِ، وَاسْتَعْمِلْنِي عَمَلًا بِطَاعَتِكَ، وَارْفَعْ دَرَجَتِي بِرَحْمَتِكَ، وَأَعِزَّنِي مِنْ نَارِكَ وَسَخَطِكَ. اللَّهُمَّ إِنَّ قَلْبِي يَرْجُوكَ لِسَعَةِ رَحْمَتِكَ، وَنَفْسِي تَخَافُكَ لِشِدَّةِ عِقَابِكَ، فَوَفَّقْنِي لِمَا يُؤَمِّمُنِي مَكْرَكَ، وَيُعَافِينِي مِنْ سَخَطِكَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَوْلِيَايَكَ، وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ بِمَغْفِرَتِكَ وَرَحْمَتِكَ، وَاسْتُرْنِي بِسَعَةِ فَضْلِكَ عَنِ التَّذَلُّلِ لِعِبَادِكَ، وَارْحَمْنِي مِنْ خَبِيَّةِ الرَّدِّ وَسَفْعِ نَارِ الْحِزْمَانِ.
اللَّهُمَّ أَنْتَ خَيْرُ مَا تَبَيَّنَ وَأَكْرَمُ مَزُورٍ، وَخَيْرُ مَنْ طَلَبَتْ إِلَيْهِ الْحَاجَاتُ، وَأَجْوَدُ مَنْ

أَعْطَى، وَأَرْحَمَ مَنْ اسْتَرْجَمَ، وَأَرْأَفَ مَنْ عَفَى، وَأَعَزُّ مَنْ اعْتَمَدَ. اللَّهُمَّ وَبِيَ إِلَيْكَ فَاقَةً، وَلِي عِنْدَكَ خَاجَاتٌ، وَلَكَ عِنْدِي طَلِبَاتٌ مِنْ ذُنُوبٍ أَنَا بِهَا مُرْتَهِنٌ، قَدْ أَوقَرْتُ ظَهْرِي وَأَوْبَقْتَنِي، وَإِلَّا تَرَحَّمْنِي وَتَغْفِرْهَا لِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ.

پس به سجده می روی و می گویی: اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ، وَأَتَشْفَعُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِمَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَأَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ، أَنْ تُقْبِلَنِي عَثْرَتِي، وَتَسْتُرَ عَلَيَّ ذُنُوبِي، وَتَغْفِرْهَا لِي، وَتَقْلِبَنِي بِقَضَاءِ خَاجَتِي، وَلَا تُعَذِّبَنِي بِقَبِيحِ مَا كَانَ مِنِّي، يَا أَهْلَ التَّقْوَى، وَيَا أَهْلَ الْمَغْفِرَةِ، يَا بَرُّ يَا كَرِيمُ، أَنْتَ أَبْرُّ بِي مِنْ أَبِي وَأُمِّي وَمِنْ نَفْسِي وَمِنْ النَّاسِ أَجْمَعِينَ، بِي إِلَيْكَ فَاقَةً وَفَقْرٌ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنِّي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاسْتَجِبْ دُعَائِي، وَكُفِّ عَنِّي أَنْوَاعَ الْبَلَاءِ، فَإِنَّ عَفْوَكَ وَجُودَكَ يَسْعُنِي.

پس سر از سجده برمی داری و دو رکعت دیگر می کنی و می گویی: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ، وَارْفَعْ دَرَجَتِي، وَأَعِزَّنِي مِنْ نَارِكَ وَسَخَطِكَ. اللَّهُمَّ عَظِّمِ الثَّوْرَ فِي قَلْبِي، وَصَغِّرِ الدُّنْيَا فِي عَيْنِي، وَأَطْلِقْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ، وَاخْرُسْ نَفْسِي مِنَ الشَّهَوَاتِ، وَاكْفِنِي طَلَبَ مَا قَدَّرْتَهُ لِي عِنْدَكَ حَتَّى أَسْتَغْنِيَ بِهِ عَمَّا فِي أَيْدِي عِبَادِكَ.

پس دو رکعت دیگر می کنی و می گویی: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَجِزْنِي مِنَ السَّيِّئَاتِ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ، وَارْفَعْ دَرَجَتِي بِرَحْمَتِكَ، وَأَعِزَّنِي مِنْ نَارِكَ وَسَخَطِكَ. اللَّهُمَّ أَغْنِنِي بِالْيَقِينِ، وَأَعِزَّنِي بِالتَّوَكُّلِ، وَاكْفِنِي رَوْعَةَ الْقُنُوطِ، وَأَفْسَحْ لِي فِي انْتِظَارِ جَمِيلِ الصَّنْعِ، وَافْتَحْ لِي بَابَ الرَّحْمَةِ، وَحَبِّبْ إِلَيَّ الدُّعَاءَ، وَصِلْهُ مِنْكَ بِالْإِجَابَةِ.

پس دو رکعت می کنی و می گویی: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَجِزْنِي مِنَ السَّيِّئَاتِ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ، وَارْفَعْ دَرَجَتِي بِرَحْمَتِكَ، وَأَعِزَّنِي مِنْ نَارِكَ

وَسَخِطَكَ. اللَّهُمَّ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي، وَمَتَّعْنِي بِمَا رَزَقْنِي، وَبَارِكْ لِي فِي نِعْمِكَ عَلَيَّ، وَهَبْ لِي شُكْرًا تَرْضَى بِهِ عَنِّي، وَحَمْدًا عَلَى مَا أَلْهَمْتَنِي، وَأَقْبِلْ بَقَلْبِي إِلَى مَا يُرْضِيكَ عَنِّي، وَاشْغَلْنِي عَمَّا يُبَاغِدُنِي مِنْكَ، وَأَلْهَمْنِي خَوْفَ عِقَابِكَ، وَازْجُرْنِي عَنِ الْمُنَى لِمَنَازِلِ الْمُتَّقِينَ بِمَا يُسَخِطُكَ، وَهَبْ لِي الْجِدَّ فِي طَاعَتِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس دو رکعت دیگر می کنی و می گویی: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَجِرْنِي مِنَ السَّيِّئَاتِ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ، وَارْفَعْ دَرَجَتِي بِرَحْمَتِكَ، وَأَعِزَّنِي مِنْ نَارِكَ وَسَخِطِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ لِي قَلْبًا طَاهِرًا، وَلِسَانًا صَادِقًا، وَنَفْسًا سَامِيَةً إِلَى نَعِيمِ دَارِ الْجَنَّةِ، وَاجْعَلْنِي بِالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ عَزِيزًا، وَبِمَا أَتَوَقَّعُهُ مِنْكَ غَنِيًّا، وَبِمَا رَزَقْتَنِيهِ قَانِعًا رَاضِيًّا، وَ[عَلَى] رَجَائِكَ مُعْتَمِدًا، وَإِلَيْكَ فِي حَوَائِجِي قَاصِدًا، حَتَّى لَا أُعْتَمِدَ إِلَّا عَلَيْكَ، وَلَا أَثِقَ فِيهَا إِلَّا بِكَ.

پس دو رکعت می کنی و می گویی: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَجِرْنِي مِنَ السَّيِّئَاتِ، وَاسْتَعْمِلْنِي عَمَلًا بِطَاعَتِكَ، وَارْفَعْ دَرَجَتِي بِرَحْمَتِكَ، وَأَعِزَّنِي مِنْ سَخِطِكَ وَنَارِكَ.

اللَّهُمَّ ظَلَمْتُ نَفْسِي، وَعَظَّمْتُ عَلَيْهَا إِسْرَافِي، وَطَالَ فِي مَعَاصِيكَ انْهِنَاكِي، وَتَكَاثَفَتْ ذُنُوبِي، وَطَالَ بِكَ اغْتِرَارِي، وَتَظَاهَرَتْ سَيِّئَاتِي، وَدَامَ لِلشَّهَوَاتِ اتِّبَاعِي، فَأَنَا الْخَائِبُ إِنْ لَمْ تَرْحَمْنِي، وَأَنَا الْهَالِكُ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ عَنِّي، فَاعْفُ لِي ذُنُوبِي، وَتَجَاوَزْ عَنِ سَيِّئَاتِي، وَأَعْظِمْ سُؤْلِي، وَاكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي، وَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي فَتَعْجَزَ عَنِّي، وَأَنْقِذْنِي بِرَحْمَتِكَ مِنْ خَطَايَايَ سَيِّدِي.^۱

اما تعقیب دو رکعت که بیست رکعت به آن تمام می شود و نزدیک زوال کرده می شود، و بنا بر قول بعضی بعد از زوال، پس به سند موثق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر که بعد از دو رکعت که در روز جمعه پیش از فريضه

کرده می شود، صد مرتبه بگوید: «سُبْحَانَ رَبِّي وَأَتُوبُ وَأَسْتَغْفِرُ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»، حق تعالی در بهشت مسکنی برای او بنا کند.^۱

و به روایت شیخ چنین است: «سُبْحَانَ رَبِّي وَبِحَمْدِهِ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ^۲ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ».^۳ و ایضاً سید^۴ به سند صحیح از حضرت صادق^۵ روایت کرده است که: حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه چون از نماز نافله زوال فارغ می شدند، این دعا را می خواندند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ، وَأَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِمَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَأَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ. اللَّهُمَّ بِكَ الْغِنَى عَنِّي وَبِئِي الْفَاقَةِ إِلَيْكَ، أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْفَقِيرُ إِلَيْكَ، أَقْلَسَنِي عَثْرَتِي، وَسَتَرْتَ عَلَيَّ ذُنُوبِي، فَاقْضِ الْيَوْمَ حَاجَتِي، وَلَا تُعَذِّبْنِي بِقَبِيحِ مَا تَعْلَمُ مِنِّي، فَإِنَّ عَفْوَكَ وَجُودَكَ يَسْغُنِي.

پس به سجود می رفتند و این دعا می خواندند: يَا أَهْلَ التَّقْوَى، وَيَا أَهْلَ الْمَغْفِرَةِ، يَا بَرُّ يَا رَحِيمُ، أَنْتَ أَبْرُّ بِي مِنْ أَبِي وَأُمِّي وَمِنْ جَمِيعِ الْخَلَائِقِ، أَقْلَسَنِي بِقَضَاءِ حَاجَتِي، مُجَاباً دَعْوَتِي، مَرْحُوماً صَوْتِي، قَدْ كَشَفْتَ أَنْوَاعَ الْبَلَاءِ عَنِّي.^۴

و شیخ طوسی علیه الرحمة دعا را از آن حضرت چنین روایت کرده است: اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ، وَأَتَشْفَعُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَأَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ، وَأَنْ تُقْبِلَنِي عَثْرَتِي، وَتَسْتُرَ عَلَيَّ ذُنُوبِي، وَتَغْفِرَ هَالِي، وَتَقْضِيَ الْيَوْمَ حَاجَتِي، وَلَا تُعَذِّبْنِي بِقَبِيحِ عَمَلِي، فَإِنَّ عَفْوَكَ وَجُودَكَ يَسْغُنِي.

پس به سجده رود و بگوید: يَا أَهْلَ التَّقْوَى، وَيَا أَهْلَ الْمَغْفِرَةِ، أَنْتَ خَيْرٌ لِي مِنْ أَبِي وَأُمِّي وَمِنْ النَّاسِ أَجْمَعِينَ، وَبِي إِلَيْكَ حَاجَةٌ وَفَقْرٌ وَفَاقَةٌ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنِّي

۱. جمال الأسبوع: ۲۴۸ (سبحان ربی و بحمده و استغفر ربی و أتوب إليه).

۲. در مصباح مطبوع و نسخه بدلهای آن «الله» نیست، ولی در دو نسخه الف و ب آمده است.

۳. مصباح المنهج: ۳۶۱.

۴. جمال الأسبوع: ۲۴۸.

عَذَابِي، أَسْأَلُكَ أَنْ تُقْبِلَنِي عَثْرَتِي، وَأَنْ تُقْبِلَنِي بِقَضَاءِ حَاجَتِي، وَتَسْتَجِيبَ لِي دُعَائِي، وَتَرْحَمَ صَوْتِي، وَتَكْفَ أَنْوَاعَ الْبَلَاءِ عَنِّي، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس هفتاد مرتبه بگوید: أَسْتَجِيرُ بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ.

چون سر از سجده بردارد این دعا را بخواند: يَا شَارِعاً لِمَلَائِكَتِهِ دِينَ الْقِيَمَةِ دِيناً، وَيَا رَاضِياً بِهِ مِنْهُمْ لِنَفْسِهِ، وَيَا خَالِقاً مِنْ سِوَى الْمَلَائِكَةِ مِنْ خَلْقِهِ لِإِبْتِلَاءِ بَدِينِهِ، وَيَا مُسْتَخْصِصاً مِنْ خَلْقِهِ لِدِينِهِ رُسلًا إِلَى مَنْ دُونَهُمْ، وَيَا مُجَازِيَّ أَهْلَ الدِّينِ بِمَا عَمِلُوا فِي الدِّينِ، اجْعَلْنِي بِحَقِّ اسْمِكَ الَّذِي فِيهِ تَفْصِيلُ الْأُمُورِ كُلِّهَا مِنْ أَهْلِ دِينِكَ الْمُؤَثِّرِينَ لَهُ، بِالْإِزَامِكُمْ حَقَّهُ، وَتَفْرِيعِكَ قُلُوبَهُمْ لِلرَّغْبَةِ فِي أَدَاءِ حَقِّكَ إِلَيْكَ، لَا تَجْعَلْ بِحَقِّ اسْمِكَ الَّذِي فِيهِ تَفْصِيلُ الْأُمُورِ وَتَفْسِيرُهَا شَيْئاً سِوَى دِينِكَ عِنْدِي أَثِيراً، وَلَا إِلَهٍ أَشَدَّ تَحَبُّباً، وَلَا بِي لَاصِقاً، وَلَا أَنَا إِلَيْهِ أَشَدَّ انْقِطَاعاً مِنْهُ، وَاغْلِبْ بِالِي وَهَوَايَ وَسِرِّرَتِي وَعَلَانِيَتِي، بِأَخْذِكَ بِنَاصِيَتِي إِلَى طَاعَتِكَ وَرِضَاكَ فِي الدِّينِ^۱.

و شیخ و سید رضي الله عنهما این دعا را نیز از حضرت علی بن الحسین علیه السلام روایت کرده اند که بعد از دو رکعت این دعا را بخوانند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، شَجَرَةِ النُّبُوَّةِ، وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ، وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ، وَمَعْدِنِ الْعِلْمِ، وَأَهْلِ بَيْتِ الْوَحْيِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أَلْفُكَ الْجَارِيَةِ فِي اللَّجَجِ الْغَامِرَةِ، يَأْمَنْ مَنْ رَكِبَهَا، وَيَعْرِقُ مَنْ تَرَكَهَا، الْمُتَقَدِّمُ لَهُمْ مَارِقٌ، وَالْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ، وَاللَّازِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْكَهْفِ الْحَصِينِ، وَغِيَاثِ الْمُضْطَرِّينَ، وَمَلَجَأِ الْهَارِبِينَ، وَمُنْجِي الْخَائِفِينَ، وَعِصْمَةِ الْمُعَصِّمِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلَاةَ كَثِيرَةٍ تَكُونُ لَهُمْ رِضاً، وَلِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ أَدَاءً وَقَضَاءً، بِحَوْلٍ مِنْكَ وَقُوَّةٍ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَوْجِبْتَ حَقَّهُمْ وَمَوَدَّتَهُمْ، وَفَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ وَوَلَّيْتَهُمْ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاغْمُرْ قَلْبِي بِطَاعَتِكَ، وَلَا تُخْزِهِ بِمَعْصِيَتِكَ، وَارْزُقْنِي مُوَاسَاةَ مَنْ قَتَرْتَ عَلَيْهِ مِنْ رِزْقِكَ، مِمَّا وَسَّعْتَ [عَلَيَّ] ^١ مِنْ فَضْلِكَ، وَنَشَرْتَ عَلَيَّ مِنْ عَذْلِكَ، أَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ نِعْمَةٍ، وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ مِنْ كُلِّ هَوْلٍ ^٢.

فصل دهم

در بیان نماز و دعاهاى حاجت

که مخصوص روز جمعه‌اند

شیخ و سید و دیگران رحمة الله عليهم به سند بسیار معتبر از محمد بن مسلم روایت کرده‌اند که: حضرت امام محمد باقر علیه السلام فرمود که: چه مانع است احدی از شما را هر گاه چیزی از غم دنیا به او برسد از آن که در روز جمعه دو رکعت نماز بکند و حمد و ثنای حق تعالی به جا آورد، و صلوات بر حضرت رسول صلی الله علیه و آله و آلش بفرستد و دست به سوی آسمان بکشد و این دعا را بخواند:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ بِاَنَّكَ مَلِکٌ، وَاَنَّكَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ مُّقْتَدِرٌ، وَاَنَّكَ مَا تَشَاءُ مِنْ اَمْرٍ یَّکُوْنُ، وَمَا شَاءَ اللّٰهُ مِنْ شَیْءٍ یَّکُوْنُ، وَاَتُوْجَّهْ اِلَیْكَ بِنَبِیِّكَ نَبِیِّ الرَّحْمَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ، یَا رَسُوْلَ اللّٰهِ، اِنِّیْ اَتُوْجَّهْ بِكَ اِلَى اللّٰهِ رَبِّیْ وَرَبِّكَ، لِیُنْجِحَ بِكَ طَلِبَتِیْ، وَیَقْضِیْ بِكَ حَاجَتِیْ.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاَنْجِحْ طَلِبَتِیْ، وَاَقْضِ حَاجَتِیْ بِتَوَجُّهٍ اِلَیْكَ بِنَبِیِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ. اَللّٰهُمَّ مَنْ اَرَادَنِیْ مِنْ خَلْقِكَ بِغَیِّ اَوْ عَنَتٍ اَوْ سُوءٍ اَوْ مَسَاةٍ اَوْ کِیْدٍ، مِنْ جَنِّیٍّ اَوْ اِنْسِیٍّ، مِنْ قَرِیْبٍ اَوْ بَعِیْدٍ، صَغِیْرٍ اَوْ کَبِیْرٍ، فَصَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاَخْرِجْ صَدْرَهُ، وَاَفْحِمْ لِسَانَهُ، وَقْصِرْ یَدَهُ، وَاَسْدُدْ بَصَرَهُ، وَاَدْفَعْ فِیْ نَحْرِهِ، وَاَقْمَعْ رَاسَهُ، وَاَوْهِنْ کَیْدَهُ، وَاَمْتُهُ بِدَاِئِهِ وَغِیْظِهِ، وَاَجْعَلْ لَهُ شَاغِلًا مِنْ نَفْسِهِ، وَاكْفِیْهِ بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ، وَعِزَّتِكَ وَعَظَمَتِكَ، وَقُدْرَتِكَ وَسُلْطَانِكَ وَمَنْعَتِكَ، عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ تَنَاوُكُكَ، وَلَا اِلهَ غَیْرُكَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِكَ یَا اللّٰهُ، اِنَّكَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَالْمَحْ مِنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ مِنْكَ لِمَحَّةٍ تُوهِنُ بِهَا كَيْدَهُ، وَتَغْلِبُ بِهَا مَكْرَهُ، وَتُضْعِفُ بِهَا قُوَّتَهُ، وَتَكْسِرُ بِهَا حَدَّتَهُ، وَتَرُدُّ بِهَا كَيْدَهُ فِي نَحْرِهِ، يَا رَبِّي وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ.

پس سه مرتبه بگوید: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَكَفِيكَ ظُلْمَ مَنْ لَمْ تَعْظُهُ الْمَوَاعِظُ، وَلَمْ تَمْنَعُهُ مِنِّي الْمَضَائِبُ وَلَا الْغَيْرُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاشْغَلْهُ عَنِّي بِشُغْلٍ شَاغِلٍ فِي نَفْسِهِ وَجَمِيعِ مَا يُغَانِبُهُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي بِكَ أَعُوذُ، وَبِكَ الْوُدُّ، وَبِكَ أَسْتَجِيرُ، مِنْ شَرِّ فُلَانٍ، پس نام برد ظالمی را که از او در بیم است، البته کفایت شرّ او می شود این شاء الله.^۱

نماز دیگر

شیخ و دیگران به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که: هر گاه احدی از شما را حاجتی رو دهد، پس باید که روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدارد، و چون روز جمعه شود غسل کند و جامه پاکیزه بپوشد و به بلندترین بام های خانه خود برود و دو رکعت نماز بکند، پس دست ها را به جانب آسمان بلند و این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي حَلَلْتُ بِسَاحَتِكَ لِمَعْرِفَتِي بِوَحْدَانِيَّتِكَ وَصَمْدَانِيَّتِكَ، وَأَنْتَ لَا قَادِرَ عَلَى قَضَاءِ حَاجَتِي غَيْرُكَ، وَقَدْ عَلِمْتُ يَا رَبِّ أَنْتَ كَلَّمَا شَاهَدْتُ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ اشْتَدَّتْ فَاقَتِي إِلَيْكَ، وَقَدْ طَرَقَنِي يَا رَبِّ مِنْ مُهِمٍّ أَمْرِي مَا قَدْ عَرَفْتَهُ قَبْلَ مَعْرِفَتِي، لِأَنَّكَ عَالِمٌ غَيْرُ مُعَلِّمٍ.

فَأَسْأَلُكَ بِالْإِسْمِ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى السَّمَاوَاتِ فَانْشَقَّتْ، وَعَلَى الْأَرْضِينَ فَانْبَسَطَتْ، وَعَلَى النُّجُومِ فَانْتَشَرَتْ، وَعَلَى الْجِبَالِ فَاسْتَقَرَّتْ، وَأَسْأَلُكَ بِالْإِسْمِ

الَّذِي جَعَلْتَهُ عِنْدَ مُحَمَّدٍ وَعِنْدَ عَلِيٍّ، وَعِنْدَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، وَعِنْدَ الْأَيِّمَةِ كُلِّهِمْ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُقْضِيَ لِي يَا رَبِّ حَاجَتِي، وَتُيسِّرَ لِي عَسِيرَهَا، وَتَكْفِيَنِي مُهِمَّهَا، وَتَفْتَحَ لِي قُفْلَهَا، فَإِنْ فَعَلْتَ ذَلِكَ فَلَكَ الْحَمْدُ، وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَلَكَ الْحَمْدُ، غَيْرَ جَائِرٍ فِي حُكْمِكَ، وَلَا مُتَّهِمٍ فِي قَضَائِكَ، وَلَا خَائِفٍ فِي عَذْلِكَ.

پس جانب راست رو را بر زمین گذارد و بگوید: اَللّهُمَّ اِنَّ يُونُسَ بَنَ مَتَّى عَبْدَكَ وَنَبِيَّكَ دَعَاكَ فِي بَطْنِ الْحُوتِ بِدُعَائِي هَذَا، فَاسْتَجَبْتَ لَهُ، وَأَنَا أَدْعُوكَ، فَاسْتَجِبْ لِي بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْكَ.

پس این دعا را بخواند: اَللّهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ حُسْنَ الظَّنِّ بِكَ، وَالصَّدَقَ فِي التَّوَكُّلِ عَلَيْكَ، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ تَبْتَلِيَنِي بِبَلِيَّةٍ تَحْمِلُنِي ضَرُورَتُهَا عَلَى رُكُوبِ مَعَاصِيكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أَقُولَ قَوْلًا أَلْتَمَسُ بِهِ سِوَاكَ، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ تَجْعَلَنِي عِظَةً لِّغَيْرِي، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ أَحَدٌ أَسْعَدَ بِمَا اتَّيْتَنِي مَنِّي.

وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَتَكَلَّفَ طَلَبَ مَا لَمْ تُقَسِّمْ لِي، وَمَا قَسَمْتَ لِي مِنْ قِسْمٍ أَوْ رَزَقْتَنِي مِنْ رِزْقٍ، فَأَتِنِي بِهِ فِي يُسْرٍ مِنْكَ وَغَافِيَةٍ، حَلَالًا طَيِّبًا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُزْخِرُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ، أَوْ يُبَاعِدُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ، أَوْ يَصْرِفُ بَوَجهُكَ الْكَرِيمَ عَنِّي، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ تَحُولَ خَطِيئَتِي وَظُلْمِي وَجُورِي وَاتِّبَاعُ هَوَايَ وَاسْتِعْجَالُ شَهْوَتِي دُونَ مَغْفِرَتِكَ وَرِضَاوَانِكَ، وَتَوَابِكَ وَنَائِلِكَ وَبَرَكَاتِكَ، وَوَعْدِكَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ عَلَى نَفْسِكَ، يَا جَوَادُ يَا كَرِيمُ.

اَللّهُمَّ اِنِّي اَتَقَرَّبُ اِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ وَصَفِيِّكَ، وَحَبِيبِكَ وَأَمِينِكَ، وَرَسُولِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، اَلذَّابِ عَنِ حَرِيمِ الْمُؤْمِنِينَ، اَلْقَائِمِ بِحُجَّتِكَ، اَلْمُطِيعِ لِأَمْرِكَ، اَلْمُبْلَغِ لِرِسَالَاتِكَ، اَلنَّاصِحِ لِأَمْرِهِ حَتَّى أَتَاهُ الْيَقِينُ، إِمَامِ الْخَيْرِ، وَقَائِدِ الْخَيْرِ، وَخَاتَمِ

النَّبِيِّينَ، وَسَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، وَإِمَامِ الْمُتَّقِينَ، وَحُجَّتِكَ عَلَى الْعَالَمِينَ، اَلدَّاعِي إِلَى صِرَاطِكَ الْمُسْتَقِيمِ.

الَّذِي بَصَّرْتَهُ سَبِيلَكَ، وَأَوْضَحْتَ لَهُ حُجَّتَكَ وَبُرْهَانَكَ، وَمَهَّدْتَ لَهُ أَرْضَكَ، وَأَلَزَّمْتَهُ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ، وَعَرَجْتَ بِهِ إِلَى سَمَاوَاتِكَ، فَصَلَّى بِجَمِيعِ مَلَائِكَتِكَ، وَغِيَّبْتَهُ فِي حُجُبِكَ، فَتَنَظَّرَ إِلَى نُورِكَ، وَرَأَى آيَاتِكَ، وَكَانَ مِنْكَ كَقَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى، فَأَوْحَيْتَ إِلَيْهِ بِمَا أَوْحَيْتَ، وَنَاجَيْتَهُ بِمَا نَاجَيْتَ، وَأَنْزَلْتَ عَلَيْهِ بِوَحْيِكَ طَاوُوسَ الْمَلَائِكَةِ الرُّوحَ الْأَمِينَ رَسُولَكَ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

فَظَاهَرَ الدِّينَ لِأَوْلِيَائِكَ الْمُتَّقِينَ، فَأَدَّى حَقَّكَ، وَفَعَلَ مَا أَمَرْتَ بِهِ فِي كِتَابِكَ يَقُولُكَ «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ»^۱، فَفَعَلَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَبَلَّغَ رِسَالَاتِكَ، وَأَوْضَحَ حُجَّتَكَ. فَصَلِّ اللَّهُمَّ عَلَيْهِ أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ أَجْمَعِينَ، وَاعْفُوْ لِي وَارْحَمْنِي، [وَتَجَاوَزْ عَنِّي، وَارْزُقْنِي وَتَوَفَّنِي عَلَى مِلَّتِهِ، وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهِ،]^۲ وَاجْعَلْنِي مِنْ جِبَرَانِهِ فِي جَنَّتِكَ، إِنَّكَ جَوَادُ كَرِيمٌ.

اللَّهُمَّ وَاتَّقَرُّبُ إِلَيْكَ بِوَلِيِّكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَوَصِيِّ نَبِيِّكَ مَوْلَايَ وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، قَسِيمِ النَّارِ، وَقَائِدِ الْأَبْرَارِ، وَقَاتِلِ الْكُفْرَةِ وَالْفُجَارِ^۳، وَوَارِثِ الْأَنْبِيَاءِ، وَسَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، وَالْمُؤَدِّي عَنْ نَبِيِّهِ^۴، وَالْمُوفِي بِعَهْدِهِ، وَالذَّائِدِ عَنْ حَوْضِهِ، الْمُطِيعِ لِأَمْرِكَ، عَيْنِكَ فِي بِلَادِكَ، وَحُجَّتِكَ عَلَى عِبَادِكَ، رَوْجِ الْبُسُولِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَوَالِدِ السُّبُّطَيْنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، رِيحَانَتِي رَسُولَكَ، وَشَفَنِي عَرْشَكَ، وَسَيِّدِي شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، مُغَسِّلِ جَسَدِ رَسُولِكَ وَحَبِيبِكَ، الطَّيِّبِ الطَّاهِرِ، وَمُلْحِدِهِ فِي قَبْرِهِ.

۱. سورة مائدة، آية ۶۷.

۲. مابین قوسین از مصباح کامل شده است.

۳. خ ل: الفجرة.

۴. خ ل: بعینه.

اللَّهُمَّ فَبِحَقِّهِ عَلَيْكَ، وَبِحَقِّ مُحِبِّهِ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَأَهْلِي وَوَلَدِي وَقَرَابَتِي، وَخَاصَّتِي وَغَامَّتِي، وَجَمِيعِ إِخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ، الْأَخْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، وَسُقِ إِلَيَّ رِزْقًا وَاسِعًا مِنْ عِنْدِكَ، تَسَدُّ بِهِ فَاقَتِي، وَتَلُمُّ بِهِ شَعْتِي، وَتُغْنِي بِهِ فَقْرِي، يَا خَيْرَ الْمَسْئُولِينَ، وَيَا خَيْرَ الرَّاغِبِينَ، أَرْزُقْنِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ، يَا قَرِيبَ يَا مُجِيبَ.

اللَّهُمَّ وَاتَّقَرَّبُ^۱ إِلَيْكَ بِالْوَلِيِّ الْبَارِّ النَّقِيِّ، الطَّيِّبِ الزَّكِيِّ، الْإِمَامِ بْنِ الْإِمَامِ، السَّيِّدِ بْنِ السَّيِّدِ، الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ. وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالْقَتِيلِ الْمَسْلُوبِ^۲، قَتِيلِ كَرْبَلَاءَ، الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ.

وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِسَيِّدِ الْعَابِدِينَ، وَقُرَّةِ عَيْنِ الصَّالِحِينَ، عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ. وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِبَاقِرِ الْعِلْمِ، صَاحِبِ الْحِكْمَةِ وَالْبَيَانِ، وَوَارِثِ مَنْ كَانَ قَبْلَهُ، مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ. وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالصَّادِقِ، الْخَيْرِ الْفَاضِلِ، جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ.

وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالكَرِيمِ الشَّهِيدِ الْهَادِي، الْمَوْلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ. وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالشَّهِيدِ الْغَرِيبِ الْحَبِيبِ، الْمَذْفُونِ بِطُوسٍ، عَلِيِّ بْنِ مُوسَى. وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالزَّكِيِّ النَّقِيِّ، مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ. وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالطَّاهِرِ الطَّاهِرِ النَّقِيِّ، عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ. وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِوَلِيِّكَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ.

وَاتَّقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالْبَقِيَّةِ الْبَاقِي^۳، الْمَقِيمِ بَيْنَ أَوْلِيَائِهِ، الَّذِي رَضِيَتْهُ لِنَفْسِكَ، الطَّيِّبِ الطَّاهِرِ الْفَاضِلِ الْخَيْرِ، نُورِ الْأَرْضِ وَعِمَادِهَا، وَرَجَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَسَيِّدِهَا، الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ، وَالنَّاهِي عَنِ الْمُنْكَرِ، النَّصِيحِ الْأَمِينِ، الْمُوَدِّي عَنِ النَّبِيِّينَ، وَخَاتَمِ الْأَوْصِيَاءِ النَّجَبَاءِ الطَّاهِرِينَ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.

اللَّهُمَّ بِهِؤَلَاءِ أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ، وَبِهِمْ أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ، وَبِهِمْ أَقْسِمُ عَلَيْكَ، فَبِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ

۱. خ ل: وَإِنِّي أَتَقَرَّبُ.

۲. خ ل: الْمَسْلُوبِ الْمَظْلُومِ، خ.

۳. خ ل: الْبَاقِيَةِ.

إِلَّا غَفَرْتَ لِي وَرَحِمْتَنِي، وَرَزَقْتَنِي رِزْقًا وَاسِعًا، تُغْنِنِي بِهِ عَمَّنْ سِوَاكَ، يَا عُدَّتِي
عِنْدَ كُرْبَتِي، يَا صَاحِبِي عِنْدَ شِدَّتِي، يَا وَلِيِّي عِنْدَ نِعْمَتِي، يَا عِصْمَةَ الْخَائِفِ
الْمُسْتَجِيرِ، يَا رَازِقَ الطِّفْلِ الصَّغِيرِ، يَا مُغْنِيَ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ، يَا مُغِيثَ الْمَلْهُوفِ
الضَّرِيرِ، يَا مُطْلِقَ الْمَكْبَلِ الْأَسِيرِ، وَيَا جَابِرَ الْعَظَمِ الْكَسِيرِ، يَا مُخْلَصَ الْمَكْرُوبِ
الْمَسْجُونِ.

أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَرْزُقَنِي رِزْقًا وَاسِعًا تُلَمُّ بِهِ شَعْتِي،
وَتَجْبُرُ بِهِ فَاقَتِي، وَتَسْتُرُ بِهِ عَوْرَتِي، وَتُغْنِي بِهِ فَقْرِي، وَتَقْضِي بِهِ دَيْنِي، وَتَقْرُرُ بِهِ
عَيْنِي.

يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ، وَيَا أَوْسَعَ مَنْ جَادَ وَأَعْطَى، وَيَا أَزَافَ مَنْ مَلَكَ، وَيَا أَقْرَبَ مَنْ
دُعِيَ، وَيَا أَرْحَمَ مَنْ اسْتُرْحِمَ، أَدْعُوكَ لَهُمْ لَا يُفَرِّجُهُ إِلَّا أَنْتَ، وَلِكَرْبٍ لَا يَكْشِفُهُ
غَيْرُكَ، وَلَهُمْ لَا يَنْقُصُهُ سِوَاكَ، وَلِرَغِيَةٍ لَا تَنَالُ إِلَّا مِنْكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مَنْ حَقَّكَ عَلَيْهِمْ عَظِيمٌ، وَبِحَقِّ مَنْ حَقَّهُمْ عَلَيْكَ عَظِيمٌ، أَنْ
تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ تَرْزُقَنِي الْعَمَلَ بِمَا عَلَّمْتَنِي مِنْ مَعْرِفَةِ حَقِّكَ، وَأَنْ
تَبْسُطَ عَلَيَّ مَا حَظَرْتَ مِنْ رِزْقِكَ، يَا قَرِيبُ يَا مُجِيبُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

نماز دیگر

شیخ و دیگران به سند معتبر از میسر بن عبدالعزیز روایت کرده‌اند که گفت:
روزی در خدمت حضرت صادق علیه السلام بودم، مردی از اصحاب ما آمد و گفت:
فدای تو شوم؛ من پریشانم.

حضرت فرمود که: روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار، و در
چاشت روز جمعه در بام خانه خود یا بیابانی که کسی تو را نبیند حضرت

رسول ﷺ را زیارت کن، پس به دو زانو بنشین و زانو‌ها را به زمین یا به خاک برسان، و باید که رو به قبله باشی، و دست راست را بر روی دست چپ بگذار و بگو:

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ اَنْتَ، اِنْقَطَعَ الرَّجَاءُ اِلَّا مِنْكَ، وَخَابَتِ الْاُمَالُ اِلَّا فِيْكَ، يَا ثِقَّةَ مَنْ لَا ثِقَّةَ لَهُ، لَا ثِقَّةَ لِيْ غَيْرُكَ، اِجْعَلْ لِيْ مِنْ اَمْرِيْ فَرَجًا وَمَخْرَجًا، وَاَرْزُقْنِيْ مِنْ حَيْثُ اَخْتَسِبُ، وَمِنْ حَيْثُ لَا اَخْتَسِبُ.

پس بر خاک سجده کن و بگو: يَا مُغِيثُ، اِجْعَلْ لِيْ رِزْقًا مِنْ فَضْلِكَ.

اگر چنین کنی، البته در صبح روز شنبه روزی تازه به دست تو می‌آید.^۱

مؤلف گوید که: اگر آن زیارت حضرت رسول ﷺ که سابقاً مذکور شد به جا آورد خوب است، و هر زیارت دیگر از زیارات منقول مجوز است.

نماز دیگر

شیخ و کفعمی به سند معتبر روایت کرده‌اند: حضرت صادق علیه السلام به مردی از اصحاب خود فرمود: برای حاجت، روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار و چون پسین پنجشنبه شود، بر ده مسکین تصدق کن؛ به هر مسکین مدی بده از گندم، و چون روز جمعه شود غسل بکن، و به صحرا برو و نماز جعفر بن ابی طالب علیه السلام را به جا آور، و زانوهای خود را بگشا و به زمین برسان که جامه در میان نباشد و بگو:

يَا مَنْ اَظْهَرَ الْجَمِيْلَ، وَسَتَرَ عَلَيَّ الْقَبِيْحَ، يَا مَنْ لَمْ يُوَاخِذْ بِالْجَرِيْرَةِ وَلَمْ يَهْتِكِ السِّرَّ، يَا عَظِيْمَ الْعَفْوِ، يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ، يَا وَّاسِعَ الْمَغْفِرَةِ، يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ، يَا صَاحِبَ كُلِّ نَجْوَى، وَمُنْتَهَى كُلِّ شَكْوَى، يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ، يَا كَرِيْمَ الصَّفْحِ، يَا عَظِيْمَ الْمَنِّ، يَا مُبْتَدِئًا بِالنَّعَمِ قَبْلَ اسْتِحْقَاقِهَا.

پس بگو: «یا رَبَّاهُ» ده مرتبه، «یا اللَّهُ» ده مرتبه، «یا سَيِّدَاهُ» ده مرتبه، «یا مَوْلایاهُ» ده مرتبه، «یا رَجاءَهُ» ده مرتبه، «یا غِیاثاهُ» ده مرتبه، «یا غایةَ رَغْبَتهُ» ده مرتبه، «یا رَحْمَنُ» ده مرتبه، «یا رَحیمُ» ده مرتبه، «یا مُعْطِی الخِیَراتِ» ده مرتبه، «صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ کَثِیراً طَیِّباً مُبَارَکاً کَأَفْضَلِ ما صَلَّیتَ عَلَی أَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ» ده مرتبه، پس حاجت خود را بطلب.^۱

و به یک روایت کفعمی: پس گونه راست خود را بر زمین گذار و بگو صد مرتبه: «یا مُحَمَّدُ یا عَلِیُّ، یا عَلِیُّ یا مُحَمَّدُ، اِکْفِیانی فَإِنَّکُمَا کافِیانِ، اُنْصُرانِی فَإِنَّکُمَا ناصِرانِ»، پس گونه چپ را بر زمین گذار و بگو صد مرتبه: «أُذَرِکُنِی، أُذَرِکُنِی»، پس بگو: «الْعَوْتُ، الْعَوْتُ» آن قدر که یک نفس وفا کند.^۲

نماز دیگر برای حاجت

شیخ و کفعمی و دیگران از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر گاه حاجتی داشته باشی، روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار و در روز جمعه غسل بکن و جامه‌های نو بپوش و بر بام بلندی از خانه خود بالا رو و یا مصلای خود را به کنار خانه خود ببر که خلوت باشد، و دو رکعت نماز بکن و در رکعت اول بعد از حمد سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ» بخوان، و در دوم سوره «قُلْ یا اَیُّهَا الْکافِرُونَ»، پس دست‌ها را به سوی آسمان بردار و باید که نیم ساعت پیش از زوال باشد و این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّي ذَخَرْتُ تَوْحِيدِي إِثَّاكَ، وَمَعْرِفَتِي بِكَ، وَإِخْلَاصِي لَكَ، وَإِقْرَارِي بِرُبُوبِيَّتِكَ، وَذَخَرْتُ وَلَايَةَ مَنْ أَنْعَمْتَ عَلَيَّ بِمَعْرِفَتِهِمْ مِنْ بَرِيَّتِكَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، لِيَوْمٍ فَرَعِي إِلَيْكَ عَاجِلاً وَآجِلاً، قَدْ فَرَعْتُ إِلَيْكَ وَإِلَيْهِمْ يَا مَوْلَايَ فِي

۲. بلد الأمين: ۱۵۲.

۱. مصباح المتعبد: ۳۳۰، بلد الأمين: ۱۵۲.

هَذَا الْيَوْمَ، وَفِي مَوْقِفِي هَذَا، وَسَأَلْتُكَ مَا دَتَنِي مِنْ نِعْمَتِكَ، وَإِزَاحَةً مَا أَخْشَاهُ مِنْ نِقْمَتِكَ، وَالْبَرَكَاتَةَ لِي فِي جَمِيعِ مَا رَزَقْتَنِيهِ، وَتَحْصِينَ صَدْرِي مِنْ كُلِّ هَمٍّ وَجَائِحَةٍ وَمُصِيبَةٍ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

پس دو رکعت دیگر نماز بکن و در رکعت اول بعد از حمد، پنجاه مرتبه سوره توحید، و در رکعت دوم شصت مرتبه سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» بخوان، پس دست‌ها را به سوی آسمان بردار و این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّي حَلَلْتُ بِسَاحَتِكَ، لِمَعْرِفَتِي بِوَحْدَانِيَّتِكَ وَصَمْدَانِيَّتِكَ، وَأَنَّهُ لَا يَقْدِرُ عَلَى قَضَاءِ حَوَائِجِي غَيْرُكَ، وَقَدْ عَلِمْتُ يَا رَبِّ أَنَّهُ كُلَّمَا تَظَاهَرَتْ نِعْمَتُكَ عَلَيَّ اشْتَدَّتْ فَاقَتِي إِلَيْكَ، وَقَدْ طَرَقَنِي هُمٌّ كَذَا وَكَذَا، وَبِهِ جَاءَ «كَذَا وَكَذَا» حاجت خود را ذکر کند و بگوید: وَأَنْتَ بِكَشْفِهِ عَالِمٌ غَيْرُ مُعَلَّمٍ، وَوَاسِعٌ غَيْرُ مُتَكَلِّفٍ، فَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى الْجِبَالِ فَاسْتَقَرَّتْ، وَوَضَعْتَهُ عَلَى السَّمَاءِ فَازْتَفَعَتْ، وَأَسْأَلُكَ بِالْحَقِّ الَّذِي جَعَلْتَهُ عِنْدَ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعِنْدَ الْأَيِّمَةِ عَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَجَعْفَرٍ وَمُوسَى وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَالْحُجَّةَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، وَأَنْ تَقْضِيَ حَاجَتِي، وَتُبَسِّرَ عَسِيرَهَا، وَأَنْ تَكْفِيتَنِي مُهِمَّاتِهَا، فَإِنْ فَعَلْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ، وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَلَكَ الْحَمْدُ، غَيْرَ جَائِرٍ فِي حُكْمِكَ، وَغَيْرِ مُتَّهَمٍ فِي قَضَائِكَ، وَلَا خَائِفٍ فِي عَذْلِكَ.

پس گونه راست خود را به زمین برسان و زانو‌ها را از جامه بیرون آور که برسد به مصلائی که بر آن نماز می‌کنی، و بعد از آن بگو:

اللَّهُمَّ إِنَّ يُونُسَ بْنَ مَتَّى عَبْدَكَ وَنَبِيَّكَ دَعَاكَ فِي بَطْنِ الْحُوتِ، وَهُوَ عَبْدُكَ، فَاسْتَجَبْتَ لَهُ، وَأَنَا عَبْدُكَ، فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا اسْتَجَبْتَ لَهُ، يَا كَرِيمُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، بِرَحْمَتِكَ اسْتَعْنْتُ فَأَعِنِّي، أَلْسَاعَةَ السَّاعَةِ السَّاعَةَ يَا كَرِيمُ.

پس گونه چپ را به زمین برسان و همین دعا را بخوان، پس پیشانی را بر

زمین بگذار و هر حاجت که داری از خدا بطلب، پس سر از سجده بردار و بعد از آن این دعا را بخوان، و دعا این است:

اَللّٰهُمَّ اسدُّ فَقْرِيْ بِفَضْلِكَ، وَتَعَمَّدْ ظُلْمِيْ بِعَفْوِكَ، وَفَرِّغْ قَلْبِيْ لِذِكْرِكَ . اَللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا بَيْنَهُنَّ، وَرَبَّ الْأَرْضَيْنِ السَّبْعِ وَمَا فِيْهِنَّ، وَرَبَّ الْمَآثِرِ الْمَثْنِي وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ جَبْرِئِيلَ وَمِيْكَائِيلَ وَإِسْرَافِيْلَ، وَرَبَّ الْمَلَائِكَةِ أَجْمَعِينَ، وَرَبَّ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، وَرَبَّ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ .

أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ تَقُومُ السَّمَاوَاتُ، وَبِهِ تَقُومُ الْأَرْضُونَ، وَبِهِ تَرْزُقُ الْأَنْبِيَاءَ، وَبِهِ أَحْصَيْتَ عَدَدَ الْجِبَالِ وَكَيْلَ الْبَحَارِ، وَبِهِ تُرْسِلُ الرِّيَّاحَ، وَبِهِ تَرْزُقُ الْعِبَادَ، وَبِهِ أَحْصَيْتَ عَدَدَ الرَّمَالِ، وَبِهِ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ، وَبِهِ تَقُولُ لِكُلِّ شَيْءٍ كُنْ فَيَكُونُ، أَنْ تَسْتَجِيبَ لِي، وَأَنْ تُعْطِيَنِي سُؤْلِي، وَأَنْ تُعَجِّلَ لِي الْفَرَجَ مِنْ عِنْدِكَ بِرَحْمَتِكَ فِي غَافِيَةٍ، وَأَنْ تُؤَمِّنَ خَوْفِي فِي أَتَمِّ خَوْفٍ، وَأَعْظَمَ غَافِيَةٍ، وَأَفْضَلَ الرِّزْقِ وَالسَّعَةِ وَالِدَّعَةِ، مَا لَمْ تَزَلْ تُعَوِّدُنِيهَا يَا إِلَهِي، وَتَرْزُقُنِي الشُّكْرَ عَلَى مَا أُبَلِّغْتَنِي، وَتَجْعَلَ ذَلِكَ ثَمَامًا أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، حَتَّى تَصِلَ ذَلِكَ بِنَعِيمِ الْآخِرَةِ .

اَللّٰهُمَّ بِيَدِكَ مَقَادِيرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَبِيَدِكَ مَقَادِيرُ الْمَوْتِ وَالْحَيَاةِ، وَبِيَدِكَ مَقَادِيرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَبِيَدِكَ مَقَادِيرُ الْخِذْلَانِ وَالنَّصْرِ، وَبِيَدِكَ مَقَادِيرُ الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَبِيَدِكَ مَقَادِيرُ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ، فَبَارِكْ لِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَآخِرَتِي، وَبَارِكْ لِي فِي جَمِيعِ أُمُورِي .

اَللّٰهُمَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَعَدُّكَ حَقٌّ، وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ الْمَخِيَا وَشَرِّ الْمَمَاتِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْعَجْزِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْهَرَمِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ مَكَارِهِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

اَللّٰهُمَّ قَدْ سَبَقَ مِنِّي مَا قَدْ سَبَقَ مِنْ زَلَلٍ قَدِيمٍ، وَمَا قَدْ جَنَيْتُ عَلَى نَفْسِي، وَأَنْتَ يَا

رَبِّ تَمْلِكْ مِنِّي مَا لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي، وَخَلَقْتَنِي يَا رَبِّ، وَتَفَرَّدْتَ بِخَلْقِي، وَلَمْ أَكْ شَيْئاً إِلَّا بِكَ، وَلَسْتُ أَرْجُو الْخَيْرَ إِلَّا مِنْ عِنْدِكَ، وَلَمْ أَصْرِفْ عَنْ نَفْسِي سُوءَ أَقْطُ إِلَّا مَا صَرَفْتَهُ عَنِّي أَنْتَ، عَلَّمْتَنِي يَا رَبِّ مَا لَمْ أَعْلَمْ، وَرَزَقْتَنِي يَا رَبِّ مَا لَمْ أَمْلِكْ وَلَمْ أَحْتَسِبْ، وَبَلَغْتَ بِي يَا رَبِّ مَا لَمْ أَكُنْ أَرْجُو، وَأَعْطَيْتَنِي يَا رَبِّ مَا قَصَرَ عَنْهُ أَمَلِي، فَلَكَ الْحَمْدُ كَثِيراً، يَا غَافِرَ الذَّنْبِ إِغْفِرْ لِي، وَأَعْظِي فِي قَلْبِي مِنَ الرِّضَا مَا يُهَوِّنُ عَلَيَّ بَوَائِقَ الدُّنْيَا.

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي الْيَوْمَ يَا رَبِّ الْبَابَ الَّذِي فِيهِ الْفَرَجُ وَالْغَافِيَةُ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ. اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي بَابَهُ، وَهَيِّئْ لِي سَبِيلَهُ، وَلَيِّنْ لِي مَخْرَجَهُ. اللَّهُمَّ وَكُلُّ مَنْ قَدَّرْتَ لَهُ عَلَيَّ مَقْدَرَةً مِنْ خَلْقِكَ، فَخُذْ عَنِّي بِقُلُوبِهِمْ وَاللِّسَنَتِمْ، وَأَسْمَاعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ، وَمِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِهِمْ، وَمِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ، وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ، وَمِنْ حَيْثُ شِئْتَ وَمِنْ أَيْنَ شِئْتَ، وَكَيْفَ شِئْتَ وَأَنْتَ شِئْتَ، حَتَّى لَا يَصِلَ إِلَيَّ وَاحِدٌ مِنْهُمْ بِسُوءٍ.

اللَّهُمَّ وَاجْعَلْنِي فِي حِفْظِكَ وَسَرِّكَ وَجِوَارِكَ، عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، أَسْأَلُكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ فَكَأَكْ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَأَنْ تُسَكِّنَنِي دَارَ السَّلَامِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ، غَاجِلِهِ وَآجِلِهِ، مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا أَرْجُو، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا أَخْذَرُ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَرْزُقَنِي مِنْ حَيْثُ أَحْتَسِبُ، وَمِنْ حَيْثُ لَا أَحْتَسِبُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ بَنُ أَمَتِكَ، وَفِي قَبْضَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَتْ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي شَيْءٍ مِنْ كُتُبِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ، عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَخَيْرِ تِكْ مِنْ خَلْقِكَ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ،

وَأَنْ تُبَارِكَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ وَتَرَحَّمْتَ وَبَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

وَأَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ نُورَ صَدْرِي، وَرَبِيعَ قَلْبِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَدَهَابَ غَمِّي، وَاشْرَحَ لِي بِهِ صَدْرِي، وَيَسِّرْ بِهِ أَمْرِي، وَاجْعَلْهُ نُورًا فِي بَصْرِي، وَنُورًا فِي مُخِّي، وَنُورًا فِي عِظَامِي، وَنُورًا فِي عَصَبِي، وَنُورًا فِي قَصْبِي، وَنُورًا فِي شَعْرِي، وَنُورًا فِي بَشْرِي، وَنُورًا مِنْ فَوْقِي، وَنُورًا مِنْ تَحْتِي، وَنُورًا عَنْ يَمِينِي، وَنُورًا عَنْ شِمَالِي، وَنُورًا فِي مَطْعَمِي، وَنُورًا فِي مَشْرَبِي، وَنُورًا فِي مَخْشَرِي، وَنُورًا فِي قَبْرِي، وَنُورًا فِي حَيَاتِي، وَنُورًا فِي مَمَاتِي، وَنُورًا فِي كُلِّ شَيْءٍ مِنِّي، حَتَّى تُبَلِّغَنِي بِهِ إِلَى الْجَنَّةِ.

يَا نُورُ، يَا نُورَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، أَنْتَ كَمَا وَصَفْتَ نَفْسَكَ فِي كِتَابِكَ وَعَلَى لِسَانِ نَبِيِّكَ، وَقَوْلِكَ الْحَقُّ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، وَقُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكُوهَ فِيهَا مِصْبَاحُ الْمِصْبَاحِ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ تُوْقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيئُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُ نُورٍ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ»^١.

اللَّهُمَّ فَاهِدِنِي لِنُورِكَ، وَاهِدِنِي بِنُورِكَ، وَاجْعَلْ لِي فِي الْقِيَامَةِ نُورًا مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي، تَهْدِينِي بِهِ إِلَى دَارِ السَّلَامِ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْغَافِيَةَ فِي نَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي، وَكُلِّ مَا أَحَبُّ أَنْ تُلَبِّسَنِي فِيهِ الْعَفْوَ وَالْغَافِيَةَ.

اللَّهُمَّ أَقِلْ عَثْرَتِي، وَآمِنْ رَوْعَتِي، وَاحْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي.

«اللَّهُمَّ مَا لِكَ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»^۱، رَحْمَنُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَرَحِيمُهُمَا، اِرْحَمْنِي وَاعْفُ ذَنْبِي، وَأَقْضِ لِي جَمِيعَ حَوَائِجِي، وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ مَلِكٌ، وَأَنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَأَنَّكَ مَا تَشَاءُ مِنْ أَمْرٍ يَكُونُ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا ضَاقًا، وَيَقِينًا لَيْسَ بَعْدَهُ كُفْرٌ وَرَحْمَةً، أَنَا لِي بِهَا شَرَفُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ^۲.

نماز حاجت دیگر

شیخ و کفعمی و دیگران به سند معتبر از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر گاه تو را حاجتی به سوی پروردگار خود بوده باشد، روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار، و نزدیک به زوال دو رکعت نماز بکن در زیر آسمان، پس این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّي حَلَلْتُ بِسَاحَتِكَ، بِمَعْرِفَتِي بِوَحْدَانِيَّتِكَ، وَأَنْتَ لَا قَادِرَ عَلَى خَلْقِهِ غَيْرُكَ، وَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّ كُلَّمَا تَظَاهَرْتَ نِعْمَتُكَ عَلَيَّ اشْتَدَّتْ فَاقَتِي إِلَيْكَ، وَقَدْ طَرَقَنِي مِنْ هَمٍّ كَذَا وَكَذَا مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، وَأَنْتَ تَكْشِفُهُ، عَالِمٌ غَيْرُ مُعَلَّمٍ، وَاسِعٌ غَيْرُ مُكَلَّفٍ، فَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى الْجِبَالِ فَتُسِفَتْ، وَعَلَى السَّمَاءِ فَانْشَقَّتْ، وَعَلَى النُّجُومِ فَانْتَشَرَتْ، وَعَلَى الْأَرْضِ فَسُطِحَتْ.

وَبِالْإِسْمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ عِنْدَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُكَ وَرَحْمَتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ، وَعِنْدَ عَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَجَعْفَرٍ وَمُوسَى وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَالْحَبَّةَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَقْضِيَ لِي حَاجَتِي، وَتُبَسِّرَ لِي عَسِيرَهَا، وَتَفْتَحَ لِي قُفْلَهَا، وَتَكْفِيَنِي هَمَّهَا، فَإِنْ فَعَلْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ، وَإِنْ

۱. سوره آل عمران، آیه ۲۶.

۲. مصباح المتجهّد: ۳۳۰ - ۳۳۶، درود الواقعة: ۱۵۵، العدد القویة: ۲۲۷ (با اختلاف).

لَمْ تَفْعَلْ فَلَكَ الْحَمْدُ، غَيْرَ جَائِرٍ فِي حُكْمِكَ، وَلَا مُتَّهِمٍ فِي قَضَائِكَ، وَلَا خَائِفٍ فِي عَذْلِكَ.

پس به سجده می‌روی و می‌گویی: اللَّهُمَّ إِنَّ يُونُسَ بْنَ مَتَّى عَبْدَكَ وَرَسُولَكَ، دَعَاكَ فِي بَطْنِ الْحُوتِ، فَاسْتَجَبْتَ لَهُ، وَفَرَّجْتَ عَنْهُ، فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا اسْتَجَبْتَ لَهُ، وَفَرِّجْ عَنِّي كَمَا فَرَّجْتَ عَنْهُ.

پس جانب راست روی خود را بر زمین می‌گذاری و می‌گویی:
يَا حَسَنَ الْبَلَاءِ عِنْدِي، يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ عَنِّي، يَا مَنْ لَا غِنَى لَشَيْءٍ عَنْهُ، يَا مَنْ لَا بُدَّ لَشَيْءٍ مِنْهُ، يَا مَنْ مَصِيرُ كُلِّ شَيْءٍ إِلَيْهِ، يَا مَنْ رِزْقُ كُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ، تَوَلَّيْ وَلَا تَوَلَّنِي
شِرَارَ خَلْقِكَ، وَكَمَا خَلَقْتَنِي فَلَا تُضَيِّعْنِي.

پس جانب چپ رو را بر زمین می‌گذاری و می‌گویی: «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً» ده مرتبه، پس باز پیشانی را بر زمین می‌گذاری و می‌گویی: اللَّهُمَّ أَنْتَ لَهَا وَلِكُلِّ عَظِيمَةٍ، وَأَنْتَ لِهَذِهِ الْأُمُورِ الَّتِي قَدْ أَخَاطْتُ بِهَا وَاکْتَفَيْتَنِي، فَاكْفِنِيهَا وَخَلِّصْنِي مِنْهَا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.^۱

نماز دیگر برای حاجت

شیخ و سید و کفعمی به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که:
هر گاه حاجت و مهمّ ضروری داشته باشد باید که روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدارد، پس دو رکعت نماز بکند نزدیک به زوال پیش از دو رکعت از نافله جمعه که در اوّل زوال می‌کند و چون فارغ شود این دعا را بخواند:
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، لَا تَأْخُذْهُ
سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الَّذِي خَشَعَتْ لَهُ الْأَصْوَاتُ،

وَعَنْتَ لَهُ الْوُجُوهُ، وَذَلَّلْتَ لَهُ النُّفُوسَ، وَوَجَلْتَ لَهُ الْقُلُوبَ مِنْ خَشْيَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ مَلِكٌ، وَأَنَّكَ مُقَدِّرٌ، وَأَنَّكَ مَا تَشَاءُ مِنْ أَمْرٍ يَكُونُ، وَأَنَّكَ اللَّهُ الْمَاجِدُ الْوَاحِدُ، الَّذِي لَا يُخْفِيكَ سَائِلٌ، وَلَا يَنْقُصُكَ نَائِلٌ، وَلَا يَزِيدُكَ كَثْرَةُ الدُّعَاءِ إِلَّا كَرَمًا وَجُودًا. لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْخَالِقُ الرَّازِقُ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمُخْيِي الْمُمْيِتُ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْبَدِيءُ الْبَدِيعُ، لَكَ الْفَخْرُ وَلَكَ الْكَرَمُ، وَلَكَ الْمَجْدُ وَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الْأَمْرُ، وَحَدِّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ، يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ. پس حاجت خود را از خدا طلب کند، و این دعا برای ادای دین نیز خوب است.^۱

دعاى است براى حاجت به غير از نماز

شيخ و سيّد و كفعمى رحمته الله از حضرت امام حسن عسکرى رحمته الله روايت کرده اند كه حضرت صادق رحمته الله فرمود كه: هر كه را حاجتى باشد و روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدارد و شب ها به چيزى كه در آن روح دمیده باشد افطار نكند و این دعا را بخواند، خدا حاجتش را روا گرداند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ ابْتَدَعْتَ عَجَائِبَ الْخَلْقِ فِي غَامِضِ الْعِلْمِ بِجُودِ جَمَالٍ وَجْهِكَ، فِي عَظِيمِ عَجَبٍ خَلَقِ أَصْنَافَ غَرِيبِ أَجْنَاسِ الْجَوَاهِرِ، فَخَرَّتِ الْمَلَائِكَةُ سُجَّدًا لِهَيْبَتِكَ مِنْ مَخَافَتِكَ، فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِلْكَلِمِ عَلَى الْجَبَلِ الْعَظِيمِ، فَلَمَّا بَدَأَ شُعَاعُ نُورِ الْحُجُبِ الْعَظِيمَةِ، أَثْبَتَ مَعْرِفَتَكَ فِي قُلُوبِ الْغَارِفِينَ بِمَعْرِفَةِ تَوْحِيدِكَ، فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَعْلَمُ بِهِ خَوَاطِرَ رَجَمِ الظُّنُونِ بِحَقَائِقِ الْإِسْمَانِ، وَغَيْبِ عَزِيمَاتِ الْيَقِينِ، وَكَسْرِ الْحَوَاجِبِ، وَإِغْمَاضِ الْجُفُونِ، وَمَا اسْتَقَلَّتْ بِهِ الْأَعْطَافُ،

وإِزَادَةً لَخَطِ الْعُيُونِ، وَحَرَكَاتِ السُّكُونِ، فَكَوْنَتُهُ مِمَّا شِئْتَ أَنْ يَكُونَ مِمَّا إِذَا لَمْ تُكَوِّنْهُ، فَكَيْفَ يَكُونُ، فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي فَتَقْتَ بِهِ رَتْقَ عَقِيمِ غَوَاشِي جُفُونِ حَدَقِ عُيُونِ قُلُوبِ النَّاطِرِينَ، فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي خَلَقْتَ فِي الْهَوَاءِ بَحْرًا مُعَلَّقًا عَجَاجًا مُعْطِطًا، فَحَبَسْتَهُ فِي الْهَوَاءِ عَلَى صَمِيمِ تَيَّارِ الْيَمِّ الزَّاحِرِ فِي مُسْتَحْفَلَاتِ عَظِيمِ تَيَّارِ أَمْوَاجِهِ عَلَى ضَحْضَاحِ صَفَاءِ الْمَاءِ، فَعَزَّلَجَ الْمَوْجَ فَسَبَّحَ مَا فِيهِ لِعَظَمَتِكَ، فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِلْجَبَلِ، فَتَحَوَّكَ وَتَزَعَزَعَ وَاسْتَفْرَكَ، وَدَرَجَ اللَّيْلُ الْخَلِكُ، وَدَارَ بِطُفَيْهِ الْفَلَكَ فَهَمَكَ، فَتَعَالَى رَبُّنَا، فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا نُورَ النُّورِ، يَا مَنْ بَرَأَ الْحُورَ كَدْرًا مَنُثُورًا، بِقَدَرٍ مَقْدُورٍ، لِعَرْضِ النُّشُورِ، لِنَقَرَةِ النَّاقُورِ، فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا وَاحِدًا، يَا مَوْلَى كُلِّ أَحَدٍ، يَا مَنْ هُوَ عَلَى الْعَرْشِ وَاحِدًا، أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا مَنْ لَا تَنَامُ وَلَا يَزَامُ وَلَا يَضَامُ، وَيَا مَنْ بِهِ تَوَاصَلَتِ الْأَرْحَامُ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ.^١

دعای دیگر برای حاجت

که بعد از نماز جمعه باید خواند

شیخ رحمه الله و دیگران از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: چون حاجتی داشته باشی روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار، و بعد از نماز جمعه این دعا را بخوان:

۱. مصباح المتجهّد: ۳۲۹، جمال الأسبوع: ۲۱۶، بلد الأمين: ۱۵۶، بحار الأنوار: ۴۴/۸۷.

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ بِبِسْمِ ۱ اَللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ، اَلْحَیِّ الَّذِیْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ، مِلًّا السَّمٰوٰتِ وَمِلًّا الْاَرْضِ ، وَاَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ، لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ، اَلْحَیُّ الْقَیُّوْمُ ، الَّذِیْ عَنَّتْ لَهٗ الْوُجُوْهُ ، وَخَشَعَتْ لَهٗ الْاَبْصَارُ ، وَاَذِنَتْ لَهٗ النُّفُوسُ ، اَنْ تُصَلِّیَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ . پس هر حاجت که خواهی بطلب که مستجاب است اِنْ شَاءَ اللّٰهُ . ۲

نماز دیگر برای حاجت

شیخ و سید و دیگران از حضرت امام رضا علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر که را حاجتی باشد که کار بر او تنگ شده باشد، باید که آن حاجت را به درگاه عزت و جلال کریم متعال عرض نماید.

راوی گفت: چگونه کند؟

فرمود که: روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدارد، پس در روز جمعه غسل بکند و سر خود را به خطمی بشوید، و پاکیزه‌ترین جامه‌های خود را بپوشد، و به بهترین بوهای خوش خود را خوشبو کند، پس تصدقی به فقیر مسلمانی بدهد از مال خود، پس برود به جایی که کناره‌های آسمان پیدا باشد، یعنی به بام بلندی یا به صحرایی رود، و رو به قبله نموده و دو رکعت نماز بکند، و در هر رکعت بعد از حمد پانزده مرتبه **سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ»** بخواند و در رکوع و سر برداشتن از رکوع، و در سجده اول و سر برداشتن، و در سجده دوم و سر برداشتن؛ هر یک پانزده مرتبه **سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ»** بخواند.

و در رکعت دوم بعد از پانزده مرتبه **«قُلْ هُوَ اللَّهُ»** تشهد بخواند و سلام بگوید،

۱. نسخه الف و المجتبی: بسم الله.

۲. مصباح المنهجد: ۳۴۱، المجتبی من دعاء المجتبی: ۵۳، بحار الأنوار: ۴۷/۸۷.

و بعد از سلام باز پانزده مرتبه «قُلْ هُوَ اللهُ» بخواند، پس به سجده رود و پانزده مرتبه بخواند، پس جانب راست رو را بر زمین گذارد و پانزده مرتبه بخواند، پس جانب چپ رو را به زمین گذارد و پانزده مرتبه بخواند، پس باز پیشانی را بر زمین گذارد و پانزده مرتبه بخواند، پس با گریه و تضرع این دعا را بخواند:

يَا جَوَادُ يَا مَاجِدُ، يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ، يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، يَا مَنْ هُوَ هَكَذَا [و] لَا هَكَذَا غَيْرُهُ، أَشْهَدُ أَنْ كُلَّ مَعْبُودٍ مِنْ لَدُنْ عَرْشِكَ إِلَى قَرَارِ أَرْضِكَ بَاطِلٌ إِلَّا وَجْهَكَ جَلَّ جَلَالُكَ، يَا مُعِزُّ كُلِّ ذَلِيلٍ، يَا مُدِلُّ كُلِّ عَرِيزٍ، تَعْلَمُ كُرْبَتِي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَفَرِّجْ عَنِّي.

پس جانب راست رو را بر زمین گذارد و سه مرتبه این دعا را بخواند، پس جانب چپ رو را بر زمین گذارد و سه مرتبه این دعا را بخواند.

پس حضرت فرمود که: چون اعمال را به جا آورد، حق تعالی حاجتش را [برآورد]، و باید که حاجتش متوجه گردد به سوی خدا و متوسل گردد به محمد و آل محمد علیهم السلام و هر یک را به خصوص نام برد و بگوید:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ، وَأَتَشْفَعُ بِمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَجَعْفَرٍ وَمُوسَى وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَالْحَبَّةَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيْهِمْ، وَتَقْضِيَ حَاجَتِي، وَتُنْجِحَ طَلِبَتِي، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

نماز دیگر

شیخ و سید رضي الله عنهما به سند معتبر از حضرت امام علی نقی علیه السلام روایت کرده اند که: هر گاه تو را حاجتی ضروری بوده باشد، روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار، و در روز جمعه در اوّل روز غسل کن و تصدّق کن بر

۱. مصباح المتهجد: ۳۴۱، جمال الأسبوع: ۲۱۴، تذکرة الفقهاء: ۷۴/۱.

مسکین به آنچه تو را ممکن باشد، و در موضعی که میان تو و آسمان سقفی و پرده‌ای نبوده باشد - از صحن خانه یا غیر آن - بنشین، در زیر آسمان می‌نشینی و چهار رکعت نماز به جا می‌آوری؛ و در رکعت اول بعد از سوره حمد «یس»، و در رکعت دوم «حم دحان»، و در رکعت سوم «إِذَا وَقَعَتْ»، و در رکعت چهارم «تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ»، و اگر این سوره‌ها را ندانی «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخوان، و چون از نماز فارغ شوی، کف را به سوی آسمان بگشا و این دعا را بخوان:

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يَكُوْنُ اَحَقَّ الْحَمْدِ بِكَ، وَارْضَى الْحَمْدِ لَكَ، وَاَوْجَبَ الْحَمْدِ لَكَ، وَاحَبَّ الْحَمْدِ اِلَيْكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ كَمَا اَنْتَ اَهْلُهُ، وَكَمَا رَضِيتَ لِنَفْسِكَ، وَكَمَا حَمِدَكَ مَنْ رَضِيتَ حَمْدَهُ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ.

وَلَكَ الْحَمْدُ كَمَا حَمِدَكَ جَمِيعُ اَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَمَلَائِكَتِكَ، وَكَمَا يَنْبَغِي لِعِزِّكَ وَكِبَرِيَّاتِكَ وَعَظَمَتِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا تَكِلُ الْاَلْسُنُ عَنْ صِفَتِهِ، وَيَقِفُ الْقَوْلُ عَنْ مُنْتَهَاهُ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا لَا يَنْقُصُ عَنْ رِضَاكَ، وَلَا يَفْضُلُهُ شَيْءٌ مِنْ مَخَامِدِكَ.

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ، وَالشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ، وَالْغَافِيَةِ وَالْبَلَاءِ، وَالسَّنَنِ وَالْذُّهُورِ، لَكَ الْحَمْدُ عَلَى اَلَايِكَ وَنِعْمَائِكَ عَلَيَّ وَعِنْدِي، وَعَلَى مَا اَوْلَيْتَنِيْ وَابْلَيْتَنِيْ، وَعَافَيْتَنِيْ وَرَزَقْتَنِيْ وَاعْطَيْتَنِيْ، وَفَضَّلْتَنِيْ وَشَرَّفْتَنِيْ، وَكَرَّمْتَنِيْ وَهَدَيْتَنِيْ لِدِينِكَ، حَمْدًا لَا يَبْلُغُهُ وَصْفٌ وَاصِفٍ، وَلَا يَدْرِكُهُ قَوْلٌ قَائِلٍ.

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا فِيمَا آتَيْتَهُ اِلَيَّ مِنْ اِحْسَانِكَ وَاِفْضَالِكَ عَلَيَّ عِنْدِي، وَتَفْضِيلِكَ اِثْبَائِيْ عَلَى غَيْرِيْ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا سَوَّيْتَ مِنْ خَلْقِيْ وَادَّبْتَنِيْ، فَأَحْسَنْتَ اَدْبِيْ، مَتَّامْنِكَ عَلَيَّ، لَا لِسَابِقَةٍ كَانَتْ مِنِّيْ، فَأَيَّ النِّعَمِ يَا رَبِّ لَمْ تَتَّخِذْ عِنْدِي، وَآيَّ الشُّكْرِ لَمْ تَسْتَوْجِبْ مِنِّيْ، رَضِيتَ بِطُفْئِكَ لُطْفًا، وَمِنْ جَمِيعِ الْخَلْقِ خَلْقًا، يَا رَبِّ اَنْتَ الْمُنْعِمُ عَلَيَّ، الْمُحْسِنُ الْمُتَفَضِّلُ الْمُجْمِلُ، ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ، وَالْفَوَاضِلِ وَالنِّعَمِ الْعِظَامِ.

فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى ذَلِكَ يَا رَبِّ، لَمْ تَخْذُلْنِي فِي شِدْبَةٍ، وَلَمْ تُسَلِّمْنِي بِجَرِيرَةٍ، وَلَمْ تَفْضَحْنِي بِسِرِّةٍ، لَمْ تَزَلْ نِعْمَاؤُكَ عَلَيَّ غَامَّةً عِنْدَ كُلِّ عُسْرٍ وَيُسْرٍ، أَنْتَ حَسَنُ الْبَلَاءِ، وَلَكَ عِنْدِي قَدِيمُ الْعَفْوِ، أُمْتِغْنِي بِسَمْعِي وَبَصْرِي وَجَوَارِحِي، وَمَا أَقَلَّتِ الْأَرْضُ مِنِّي.

اللَّهُمَّ وَإِنْ أَوَّلَ مَا أَسْأَلُكَ مِنْ حَاجَتِي وَأَطْلُبُ إِلَيْكَ مِنْ رَغْبَتِي، وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِهِ بَيْنَ يَدَيَّ مَسْأَلَتِي، وَأَتَقَرَّبُ بِهِ إِلَيْكَ بَيْنَ يَدَيَّ طَلِبَتِي، الصَّلَاةُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ كَأَفْضَلِ مَا أَمَرْتَ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَيْهِمْ، وَكَأَفْضَلِ مَا سَأَلَكَ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِكَ، وَكَمَا أَنْتَ مَسْئُولٌ لَهُ وَلَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيْهِمْ بَعْدَ مَنْ صَلَّيَ عَلَيْهِمْ، وَبَعْدَ مَنْ لَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِمْ، وَبَعْدَ مَنْ لَا يُصَلِّي عَلَيْهِمْ، صَلَاةً دَائِمَةً تَصِلُهَا بِالْوَصِيلَةِ وَالرَّفْعَةِ وَالْفَضِيلَةِ، وَصَلِّ عَلَى جَمِيعِ أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، وَصَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَسَلِّمْ عَلَيْهِمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا.

اللَّهُمَّ وَمِنْ جُودِكَ وَكَرَمِكَ، أَنْكَ لَا تُخَيِّبُ مَنْ طَلَبَ إِلَيْكَ، وَسَأَلَكَ وَرَغِبَ فِيهَا عِنْدَكَ، وَتُبْغِضَ مَنْ لَمْ يَسْأَلْكَ، وَلَيْسَ أَحَدٌ كَذَلِكَ غَيْرُكَ، وَطَمَعِي يَا رَبِّ فِي رَحْمَتِكَ وَمَغْفِرَتِكَ، وَتَقْتِي بِإِحْسَانِكَ وَفَضْلِكَ حَدَانِي عَلَى دُعَائِكَ، وَالرَّغْبَةِ إِلَيْكَ، وَإِنْزَالِ حَاجَتِي بِكَ، وَقَدْ قَدَّمْتُ أَمَامَ مَسْأَلَتِي التَّوَجُّهَ بِنَبِيِّكَ، الَّذِي جَاءَ بِالْحَقِّ وَالصِّدْقِ مِنْ عِنْدِكَ، وَنُورِكَ وَصِرَاطِكَ الْمُسْتَقِيمِ، الَّذِي هَدَيْتَ بِهِ الْعِبَادَ، وَأَخْيَيْتَ بِنُورِهِ الْبِلَادَ، وَخَصَصْتَهُ بِالْكَرَامَةِ، وَأَكْرَمْتَهُ بِالشَّهَادَةِ، وَبَعَثْتَهُ عَلَى حِينِ فِتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

اللَّهُمَّ وَإِنِّي مُؤْمِنٌ بِسِرِّهِ وَعَلَانِيَتِهِ وَسِرِّ أَهْلِ بَيْتِهِ، الَّذِينَ أَذْهَبَتْهُمْ عَنْهُمْ الرَّجَسَ وَطَهَرَتْهُمْ تَطْهِيرًا، وَعَلَانِيَتِهِمْ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَلَا تَقْطَعْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاجْعَلْ عَمَلِي بِهِ مُتَقَبَّلًا.

اللَّهُمَّ دَلَّتْ عِبَادَكَ عَلَى نَفْسِكَ، فَقُلْتَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، «وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ»^۱، وَقُلْتَ «يَا عِبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»^۲، وَقُلْتَ «وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحَ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ»^۳.

أَجَلْ يَا رَبِّ نِعْمَ الْمَدْعُوُّ أَنْتَ، وَنِعْمَ الرَّبُّ، وَنِعْمَ الْمُجِيبُ، وَقُلْتَ «قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى»^۴، وَأَنَا أَدْعُوكَ اللَّهُمَّ بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى كُلِّهَا، مَا عَلِمْتُ مِنْهَا وَمَا لَمْ أَعْلَمْ.

أَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ الَّتِي إِذَا دُعِيتَ بِهَا أَجَبْتَ، وَإِذَا سُئِلْتَ بِهَا أُعْطِيتَ، وَأَدْعُوكَ مُتَضَرَّعاً إِلَيْكَ مُسْتَكِيناً، دُعَاءَ مَنْ أَسْلَمَتْهُ الْغَفْلَةُ، وَأَجْهَدَتْهُ الْحَاجَةُ، أَدْعُوكَ دُعَاءَ مَنْ اسْتَكَانَ وَاعْتَرَفَ بِذَنْبِهِ، وَرَجَاكَ لِعَظِيمِ مَغْفِرَتِكَ، وَجَزِيلِ مَثُوبَتِكَ.

اللَّهُمَّ إِن كُنْتَ خَصَصْتَ أَحَدًا بِرَحْمَتِكَ، طَائِعاً فِيمَا أَمَرْتَهُ، وَعَمِلَ لَكَ فِيمَا لَهْ خَلَقْتَهُ، فَإِنَّهُ لَمْ يَبْلُغْ ذَلِكَ إِلَّا بِكَ وَبِتَوْفِيقِكَ. اللَّهُمَّ مَنْ أَعَدَّ وَاسْتَعَدَّ لَوْفَادَةِ مَخْلُوقٍ، رَجَاءَ رَفْدِهِ وَجَوَائِزِهِ، فَإِلَيْكَ يَا سَيِّدِي كَانَ اسْتِعْدَادِي رَجَاءَ رِفْدِكَ وَجَوَائِزِكَ، فَاسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ تُعْطِيَني مَسْأَلَتِي وَحَاجَتِي.

پس هر حاجت که خواهی بطلب، پس این دعا را بخوان:

يَا أَكْرَمَ الْمُتَنَعِمِينَ وَأَفْضَلَ الْمُحْسِنِينَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَمَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ مِنْ خَلْقِكَ، فَأَخْرِجْ صَدْرَهُ، وَأَفْحِمْ لِسَانَهُ، وَاسْدُدْ بَصَرَهُ، وَاقْمَعْ رَأْسَهُ، وَاجْعَلْ لَهُ شُغْلاً فِي نَفْسِهِ، وَاكْفِنِهِ بِحُزْلِكَ وَقُوَّتِكَ، وَلَا تَجْعَلْ مَجْلِسِي هَذَا آخِرَ الْعَهْدِ مِنَ الْمَجَالِسِ الَّتِي أَدْعُوكَ بِهَا مُتَضَرَّعاً إِلَيْكَ، فَإِنْ جَعَلْتَهُ فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي كُلِّهَا، مَغْفِرَةً

۱. سورة بقره، آیه ۱۸۶، ۲. سورة زمر، آیه ۵۳.

۴. سورة اِبراء، آیه ۱۱۰.

۳. سورة صافات، آیه ۷۵.

لَا تُغَادِرْ لِي ذَنْبًا، وَاجْعَلْ دُعَائِي فِي الْمُسْتَجَابِ، وَعَمَلِي فِي الْمَرْفُوعِ الْمُتَقَبَّلِ عِنْدَكَ، وَكَلَامِي فِيمَا يَصْعَدُ إِلَيْكَ مِنَ الْعَمَلِ الطَّيِّبِ، وَاجْعَلْنِي مَعَ نَبِيِّكَ وَصَفِيِّكَ وَالْأَيُّمَةِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ.

فَبِهِمُ اللَّهُمَّ أَتَوَسَّلُ، وَإِلَيْكَ بِهِمْ أَرْغَبُ، فَاسْتَجِبْ دُعَائِي، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَأَقْلَنِي مِنَ الْعَثَرَاتِ، وَمَضَارِعِ الْعِزَاتِ.

پس حاجت خود را باز بطلب وبه سجده رو وبگو: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبِّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ، وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أَبْلُغُ مِدْحَتَكَ، وَلَا الثَّنَاءَ عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَتَنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ. اجْعَلْ حَيَاتِي زِيَادَةً لِي مِنْ كُلِّ خَيْرٍ، وَاجْعَلْ وَفَاتِي رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ سُوءٍ، وَاجْعَلْ قُرَّةَ عَيْنِي فِي طَاعَتِكَ.

پس بگو: يَا ثِقَتِي وَرَجَائِي، لَا تُحْرِقْ وَجْهِي بِالنَّارِ بَعْدَ سُجُودِي لَكَ يَا رَبِّ، مِنْ غَيْرِ مَنْ مَنِّي عَلَيْكَ، بَلْ لَكَ الْمَنْ لِي ذَلِكَ عَلَيَّ، فَارْحَمْ ضَعْفِي وَرِقَّةَ جُلْدِي، وَاكْفِنِي مَا أَهْمَنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَارْزُقْنِي مُرَافَقَةَ النَّبِيِّ وَأَهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ، فِي الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجَنَّةِ.

پس باز بگو: يَا نُورَ الثُّورِ، يَا مُدَبِّرَ الْأُمُورِ، يَا جَوَادُ يَا مَاجِدُ، يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ، يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدُ، يَا مَنْ هُوَ هَكَذَا وَلَا هَكَذَا غَيْرُهُ، يَا مَنْ لَيْسَ فِي السَّمَاوَاتِ الْعُلَى وَالْأَرْضِينَ السُّفْلَى إِلَهٌ سِوَاهُ، يَا مُعِزَّ كُلِّ ذَلِيلٍ، وَمُذِلَّ كُلِّ عَزِيزٍ، قَدْ وَعِزَّتْكَ وَجَلَّالِكَ عَيْلَ صَبْرِي، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَفَرِّجْ عَنِّي.

پس خصوص بلایی که دعا برای رفع آن می کند نام ببرد وبگوید: «السَّاعَةِ السَّاعَةِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»، دعای آخر را از «يَا نُورَ الثُّورِ» تا آخر، سه مرتبه در

سجده بخواند، پس سر بردارد و از روی نهایت خضوع و خشوع ده مرتبه بگوید: «وَاغُوْثَا۟هُ بِاللّٰهِ وَبِرَّسُوْلِ اللّٰهِ وَبِآلِهِ، صَلَّى اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ». پس جانب چپ رو را بر زمین گذارد و دعای آخر را که اشاره به آن شد باز بخواند و تضرع کند و مبالغه نماید در دعا که هیچ دعایی برای قضای حوائج از این بهتر نیست **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ**.^۱

نماز دیگر برای شکر قضای حاجت

ابن بابویه علیه الرحمة گفته است که: هر گاه یکی از نمازهای حاجت را به جا آوری و حاجتت برآورده شود، دو رکعت نماز شکر بکن و در رکعت اوّل بعد از حمد سورة «توحید»، و در رکعت دوم سورة «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» بخوان، و در رکعت اوّل در رکوع می‌گویی: «الْحَمْدُ لِلّٰهِ شُكْرًا»، و در سجده‌ها می‌گویی: «شُكْرًا لِلّٰهِ وَحَمْدًا»، و در رکعت دوم در رکوع و سجده‌ها همه می‌گویی: «الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي قَضٰى حَاجَتِي، وَأَعْطَانِي مَسْأَلَتِي».^۲

دعای دیگر

سید بن طاووس رحمته الله به سند از حضرت امام جعفر صادق رحمته الله و وهب بن مبنه و حسن بصری روایت کرده است که: حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله فرمود: من این نام‌ها را در شب معراج در لوحی از نور نوشته دیدم و میان آن لوح و عرش الهی حجابی نبود.

پس جبرئیل گفت: یا محمد! اگر نه این بود که باعث طغیان امت تو می‌شد هر آینه خبر می‌دادم تو را به بزرگی این نام‌ها، به درستی که حق تعالی می‌فرماید که

۱. مصباح المتجهّد: ۳۴۲-۳۴۷، جمال الأسبوع: ۲۰۹-۲۱۴.

۲. الفقیه: ۵۶۱/۱.

هر که در هر جمعه یک مرتبه این دعا را بخواند و جمیع اهل آسمان‌ها و زمین با او در مقام مکر و ضرر درآیند، آسیبی به او نتوانند رسانید، و هر که در هر جمعه یک بار یا دو بار این دعا را بخواند پیوسته در امان خدا باشد و کسی قادر بر ضرر او نباشد.

حسن بصری گفت: شش مرتبه این دعا را خواندم و هر مرتبه کسی که می‌خواست به من ضرر برساند دیده‌اش بسته شد و مرا ندید، و حجاج مرا طلبید که به قتل رساند، چون این دعا را خواندم مرا گرامی داشت و نزدیک خود نشانید.

و حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه فرمود: ابراهیم علیه السلام این دعا را خواند و از آتش نمرود نجات یافت، و حضرت موسی علیه السلام این دعا را خواند در وقتی که به نزد فرعون رفت و از شر او نجات یافت.

و کعب الأحبار گفت: خضر علیه السلام این دعا را خواند و به آب زندگانی رسید، و حضرت اسماعیل این دعا را خواند که از ذبح نجات یافت و خدا ذبح عظیم برای فدای او فرستاد.

و حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: هر صاحب کربی که این دعا را بخواند خدا شدت او را به راحت مبدل گرداند و هر غمناکی که این دعا را بخواند خدا غمش را زایل گرداند، و هر حاجتمندی که بخواند خدا حاجت دنیا و آخرت او را روا گرداند.

و کعب الأحبار گفت: در تورات خواندم که هر که در هر جمعه یک بار این دعا را بخواند او را قبول و مهابتی و عظمتی و جلالتی و رتبه‌ای نزد پادشاهان و یزرگان و اشراف به هم رسد.

و حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: به هر که مصیبتی و بلیه‌ای از احوال دنیا و آخرت برسد و این دعا را بخواند خدا او را فرج دهد و حاجات او را برآورد، و غم او را زایل گرداند و او را بر دشمن یاری دهد.

و کعب گفت: هر که این دعا را خواند باید که با طهارت باشد و در هر جمعه

بخواند و هر حاجت از حاجات دنیا و عقبی که داشته باشد بطلبد، به درستی که خدا حکم کرده است و واجب گردانیده است که رد نکند دعای کسی را که این دعا را بخواند؛ هر که باشد.

و در روز احزاب حضرت رسول ﷺ این دعا را خواند، و خدا او را بر کافران نصرت داد، و نام‌های مقدس مبارک حق تعالی در این دعا هست.

دعا این است: بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ أَخَذْتُ الْأَوَّلِينَ، وَأَخَذْتُ الْآخِرِينَ، وَأَخَذْتُ الْقَائِمِينَ، وَأَخَذْتُ الْقَاعِدِينَ، تَغْشَى أَبْصَارُهُمْ ظُلْمَةٌ، وَتُرْسِلُ السَّمَاءُ عَلَيْهِمْ لَهَبًا، وَالْأَرْضُ شُهْبًا، فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ.

اللَّهُ يَرْغَانِي وَيَقْوِيَنِي عَلَى الْخَلْقِ، يَنْوِرُ اللَّهُ أَسْتَبْصِرُ، وَبِقُوَّةِ اللَّهِ الْقُدُّوسِ أَسْتَعِينُ، اللَّهُ يُعْطِينِي، وَاللَّهُ الْمَلِكُ الْجَبَّارُ يَرْفَعُنِي عَلَى أَجْنَحَةِ الْكَرُوبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالصَّاقِينَ وَالْمُسَبِّحِينَ، لَكَ اللَّهُ أَدْعُو وَأَنْتَ اللَّهُ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

لَكَ اللَّهُ أَدْعُو إِلَهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، لَكَ اللَّهُ أَدْعُو إِلَهُ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ، لَكَ اللَّهُ أَدْعُو إِلَهُ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، لَكَ اللَّهُ أَدْعُو إِلَهُ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ، لَكَ اللَّهُ أَدْعُو إِلَهُ الْكَوَاكِبِ، لَكَ اللَّهُ أَدْعُو إِلَهُ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ، لَكَ اللَّهُ أَدْعُو إِلَهًا مُقَدَّسًا.

أَنْتَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ، الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، الْوَاسِعَةُ رَحْمَتُهُ، الْخَالِقُ كُزِّي عَظَمَتِهِ، الْعَزِيزُ الْعَظِيمُ الْجَلِيلُ، تَبَارَكَ اسْمُ اللَّهِ مَلِكِ الْمُلُوكِ، تَكُونُ أَسْمَاؤُكَ هَذِهِ لِي عِضْدًا وَنَصْرًا وَفَتْحًا وَهَيْبَةً وَنُورًا وَعَظَمَةً، أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، وَيَكُونُ لِي حِفْظًا وَخَلَاصًا وَنَجَاحًا.

أَنَا عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ، تَغْشَانِي رَحْمَتُكَ، وَيَغْشَانِي عِقَابُكَ، بِعِزَّتِكَ وَهَيْبَتِكَ نَجِّنِي مِنَ الْآفَاتِ، كَمَا نَجَّيْتَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلَكَ مِنَ النَّارِ، وَكَمَا كَبَسَ مُوسَى كَلِمُكَ فِرْعَوْنَ، وَبِأَسْمَائِكَ هَذِهِ فَنَجِّنِي بِهَا. وَكَمَا الْأَرْضُ مَكْبُوسَةٌ تَحْتَ السَّمَاءِ، وَبَنُو آدَمَ مَكْبُوسُونَ تَحْتَ السَّمَاءِ وَتَحْتَ مَلِكِ الْمَوْتِ، وَكَمَا مَلِكُ الْمَوْتِ مَكْبُوسٌ بَيْنَ يَدَيِ

اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ، كَذَلِكَ يَكُونُ الْخَلَائِقُ مَكْبُوسِينَ تَحْتَ قَدَمَيَّ أَبَدًا مَا أَحْيَيْتَنِي .
يَا نَاصِرَ الْمُسْلِمِينَ، وَيَا صَرِيحَ الْمُسْتَضْرِحِينَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، أَنْتَ لِي حِزْبُ
مِنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَمِنْ بَنِي آدَمَ وَبَنَاتِ حَوَاءَ وَاتَّبَاعِهِمْ، وَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، أَنْ
لَا يَسْطُو عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ، عَزَّ جَارُكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تَمَسَّكَتُ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى الَّتِي لَا
انْفِصَامَ لَهَا، الَّتِي لَا يُجَاوِزُهَا بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ .

إِعْتَصَمْتُ بِحَبْلِ اللَّهِ الْمَتِينِ، أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّ فَسَقَةِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ، وَمِنْ شَرِّ
الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، وَمِنْ شَرِّ مَنْ يُرِيدُ بِي سُوءًا أَوْ يُرِيدُ بِي [شَرًّا]، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ،
«وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ» إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا^١ .

حَسْبِيَ اللَّهُ، بِسْمِ اللَّهِ، وَبِاللَّهِ أُوْمِنُ، وَبِاللَّهِ أَتَّقُ، وَبِهِ أَتَعُوذُ، وَبِاللَّهِ أَعْتَصِمُ، وَبِاللَّهِ
الْعَظِيمِ أَسْتَجِيرُ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ، الَّتِي لَا يُجَاوِزُهَا
بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ، مِمَّا ذَرَأَ أَوْ بَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَطْرُقُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ
بِخَيْرٍ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ذَايَةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا، وَمِنْ شَرِّ
كُلِّ عَيْنٍ نَاطِرَةٍ، وَأَذُنٍ سَامِعَةٍ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ مَارِدٍ وَجَبَّارٍ عَنِيدٍ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَلْجَأْتُ
ظَهْرِي إِلَيْكَ، وَتَوَكَّلْتُ فِي أُمُورِي عَلَيْكَ، أَنْتَ وَلِيِّي وَمَوْلَايَ .

إِلَهِي فَلَا تُسَلِّمْنِي وَلَا تَخْذُلْنِي، وَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا،
وَلَا تُؤَاخِذْنِي بِذُنُوبِي وَإِسْرَافِي عَلَى نَفْسِي، وَأَعِنِّي عَلَى شُكْرِ نِعْمَتِكَ، يَا مُحْسِنُ يَا
جَبَّارُ، اجْعَلْنِي عَبْدًا شَكُورًا، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، أَنْتَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، رَبُّ
السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا فِيهِنَّ وَمَا فَوْقَهُنَّ وَمَا بَيْنَهُنَّ، وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ .

اَللّٰهُمَّ حَبِّبْنِيْ اِلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ حَتّٰى لَا يَكُوْنُ لِيْ فِيْ قَلْبٍ اَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ غِلْظَةٌ وَلَا يُعَارِضُوْنِيْ، وَاجْعَلْهُمْ يَسْتَقْبِلُوْنِيْ بِوُجُوْهِ بَسِيْطَةٍ، وَيَقْضُوْنَ حَوَائِجِيْ، وَيَطْلُبُوْنَ مَرْضَاتِيْ، وَيَخْشَوْنَ سَخَطِيْ، بِاسْمِكَ الْقُدُّوْسِ الْعَظِيْمِ الْاَعْظَمِ، اَدْعُوكَ يَا اَللّٰهُ يَا نُورًا فِيْ نُورٍ، وَنُورًا اِلَى نُورٍ، وَنُورًا فَوْقَ نُورٍ، وَنُورًا تَحْتَ نُورٍ، يُضِيْئُ بِهٖ كُلُّ نُورٍ وَكُلُّ ظُلْمَةٍ، وَيُطْفِئُ بِهٖ شِدَّةَ كُلِّ شَيْطَانٍ وَسُلْطَانٍ.

بِاسْمِكَ الَّذِي تَكَلَّمَ بِهٖ الْمَلٰٓئِكَةُ فَلَا يَكُوْنُ لِلْمَوْجِ سَبِيْلٌ، وَبِهٖ يَذَلُّ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ يَكُوْنُ تَحْتَ قَدَمَيَّ، بِاسْمِكَ الَّذِي سَمَّيْتَ بِهٖ نَفْسَكَ، وَاسْتَقْرَزْتَ بِهٖ عَلَى نَفْسِكَ وَعَلَى كُرْسِيِّكَ، بِاسْمِكَ الْعَظِيْمِ الْاَعْظَمِ يَكُوْنُ لِيْ نُورًا وَهَيْبَةً عِنْدَ جَمِيعِ الْخَلْقِ، بِاَسْمَائِكَ الْمُقَدَّسَةِ الْمُبَارَكَةِ.

اَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيْمُ الْعَزِيْزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ الْعَظِيْمُ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ، يَا رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَوَارِثُهُ يَا اَللّٰهُ، اَنْتَ الْمُحْمَدُ فِيْ كُلِّ فِعْلٍ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ الرَّفِيعُ فِيْ جَلَالِهٖ، يَا اَللّٰهُ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ، يَا رَحْمَنَ كُلِّ شَيْءٍ وَرَاحِمَهُ، يَا مُمِيتَ كُلِّ شَيْءٍ وَوَارِثَهُ، يَا حَيُّ حَيَّنْ لَا حَيَّ فِيْ دِيْمُوْمِيَّةٍ مُّلْكِهٖ وَبَقَايِهٖ، يَا رَافِعَ الْمُزْتَفِعِ فَوْقَ سَمَائِهٖ بِقُدْرَتِهٖ.

يَا قَيُّوْمُ لَا يَفُوْتُهُ شَيْءٌ مِنْ خَلْقِهٖ، يَا آخِرُ يَا بَاقِي، يَا اَوَّلَ كُلِّ شَيْءٍ وَآخِرُهُ، يَا دَائِمٌ بَغَيْرِ فَنَاءٍ وَلَا زَوَالٍ لِمُلْكِهٖ، يَا صَمَدٌ مِنْ غَيْرِ شَبِيْهِ، فَلَا شَيْءَ كَمِثْلِهٖ، يَا مُبْدِئُ كُلِّ شَيْءٍ وَمُعْبِدُهُ، يَا مَنْ لَا يَصِفُ الْوَاصِفُونَ كُنْهَ جَلَالِهٖ فِيْ مُلْكِهٖ وَعِزُّهٖ وَجَبَرَوْتِهٖ.

يَا كَبِيْرُ، اَنْتَ الَّذِي لَا تَهْتَدِي الْعُقُوْلُ لِصِفَتِهٖ فِي عَظَمَتِهٖ، يَا بَاعِثُ يَا مُنْشِئُ بِلَا مِثَالٍ، يَا زَاكِي الطَّاهِرُ مِنْ كُلِّ آفَةٍ، يَا كَافِي الْمُتَوَسِّعُ لِمَا خَلَقَ مِنْ عَطَا يَا فَضْلِهٖ الَّذِي لَا يَنْفَدُ، يَا نَقِيٍّ مِنْ كُلِّ سُوْءٍ لَمْ يَخْلُطْهُ فِعَالُهُ.

يَا جَبَّارُ اَنْتَ الَّذِي وَسَعَتْ كُلُّ شَيْءٍ رَحْمَتُهُ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ، اَنْتَ الَّذِي قَدَّمَ الْخَلَائِقَ مِنْهُ وَفَضَّلَهُ، يَا دَيَّانَ الْعِبَادِ، وَكُلُّ يَوْمٍ خَاضِعًا

لِهَيْبَتِهِ، يَا خَالِقَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَيْنِ، وَكُلِّ إِلَهِهِ مِعَادُهُ^١، يَا رَحِيمَ كُلِّ صَرِيخٍ وَمَكْرُوبٍ.

يَا صَادِقَ الْوَعْدِ فَلَا تَصِفُ الْأَلْسُنُ جَلَالَ مُلْكِهِ وَعِزَّهُ، يَا مُبْدِئَ الْبَدَائِعِ لَمْ يَبْتَعْ فِي إِنشَائِهَا عَوْنَ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ، يَا عَالِمَ الْغُيُوبِ فَلَا يَقْوَتْهُ شَيْءٌ مِنْ خَلْقِهِ، يَا مُعِيدَ مَا أَفْنَى إِذَا بَرَزَ الْخَلَائِقُ لِدَعْوَتِهِ، يَا حَلِيمًا ذَا أَنَاةٍ فَلَا شَيْءَ يُعَادِلُهُ مِنْ خَلْقِهِ.

يَا حَمِيدَ الْفِعَالِ فِي خَلْقِهِ بِطُفْهِهِ، يَا عَزِيزُ الْغَالِبِ عَلَى أَمْرِهِ فَلَا شَيْءَ يُعَادِلُهُ، يَا ظَاهِرَ الْبُطْشِ الشَّدِيدِ، الَّذِي لَا يُطَاقُ انْتِقَامُهُ، يَا غَالِي الْقَرِيبِ فِي عُلوِّهِ وَارْتِفَاعِهِ وَدَوَامِهِ، يَا حَتَّانُ يَا مَتَّانُ، فَلَا شَيْءَ يَقْهَرُ سُلْطَانَهُ، يَا نُورَ كُلِّ شَيْءٍ وَهَذَا.

أَنْتَ الَّذِي أَضَاءَتْ الظُّلُمَةُ بِنُورِهِ، يَا قُدُّوسَ الطَّاهِرِ فَلَا شَيْءَ كَمِثْلِهِ، يَا قَرِيبَ الْمُجِيبِ الْمُتَدَانِي دُونَ كُلِّ شَيْءٍ، يَا غَالِي الشَّامِخِ فِي السَّمَاءِ فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ عُلوُّهُ وَارْتِفَاعُهُ، يَا بَدِيعَ الْبَدَائِعِ وَمُعِيدَهَا بَعْدَ فَنَائِهَا بِقُدْرَتِهِ، يَا مَلِكُ يَا مُتَكَبِّرُ، يَا مَنْ الْعَدْلُ أَمْرُهُ وَالصِّدْقُ وَعْدُهُ، يَا مُحْمُودًا فِي أَحْوَالِهِ، فَلَا تَبْلُغُ الْأَوْهَامُ كُنْهَ جَلَالِهِ فِي مُلْكِهِ وَعِزِّهِ.

يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ، أَنْتَ الَّذِي مَلَأَ كُلَّ شَيْءٍ عَدْلُهُ وَقَضْلُهُ، يَا عَظِيمَ الْمَفَاحِرِ وَالْكَبَرِيَاءِ فَلَا يَذْرُوكُ عِزُّ مُلْكِهِ، يَا عَجِيبَ فَلَا تَنْطِقُ الْأَلْسُنُ بِكُلِّ آلِيهِ وَثَنَائِهِ، أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ أَمَانًا مِنْ عُقُوبَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَأَسْأَلُكَ نُورًا وَنَصْرًا وَرِفْعَةً عِنْدَ جَمِيعِ خَلْقِكَ، مِنْ بَنِي آدَمَ وَبَنَاتِ حَوَاءَ، رَبِّ الْأَزْوَاجِ الْفَانِيَةِ، وَالْأَجْسَادِ الْبَالِيَةِ، وَالْأَزْوَاجِ الْمُرْتَفِعَةِ.

وَأَسْأَلُكَ بِطَاعَةِ الْعُرُوقِ الْمُتَلْتِمَةِ إِلَى أَمَاكِينِهَا، وَبِطَاعَةِ الْقُبُورِ الْمُتَشَقِّقَةِ عَنْ أَهْلِهَا، وَبِدَعْوَتِكَ الصَّادِقَةِ فِيهِمْ، وَأَخَذِكَ الْحَقِّ مِنْهُمْ، إِذَا بَرَزَ الْخَلَائِقُ، فَهُمْ مِنْ مَخَافَتِكَ وَشِدَّةِ سُلْطَانِكَ يَنْتَظِرُونَ قَضَاءَكَ، وَيَخَافُونَ عَذَابَكَ، وَيَزْجُونَ رَحْمَتَكَ،

اجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَرَبِّينَ الْفَائِزِينَ، وَأَلْقِ عَلَيَّ مَحَبَّةً وَنُوراً وَنِعْمَةً وَهَيْبَةً، وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ يُسْمَعُ قَوْلِي لَهُ، وَيُزَفَّعَ أَمْرِي عَلَى كُلِّ أَمْرٍ، أَنَا عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ، الْفَقِيرُ إِلَى رَحْمَتِكَ.

اجْعَلْنِي اللَّهُمَّ غَالِيًا مُتَغَالِيًا، يَا نُورَ النُّورِ، يَا مُصْبِحَ النُّورِ، أَذْرُءُ بِكَ فِي نُحُورِهِمْ، وَأَسْتَعِذُّ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ، وَأَسْتَعِينُ بِكَ عَلَيْهِمْ، فَكَفِنِي أَمْرَهُمْ بِلا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ، يَا اللَّهُ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، «إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَلَتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ»^۱، «إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ»^۲، «يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْأَمِينِينَ»^۳، «كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ»^۴.
اللَّهُمَّ بِعِزَّتِكَ يَا ذَا ئِمِّ الْبَقَاءِ، أَسْأَلُكَ بِالْأَسْمِ الَّذِي أَحْطَتْهُ بِحِجَابِ النُّورِ، نُورِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، تُضِيئُ بِهِ أَبْصَارُ النَّاطِرِينَ، عُدْتُ بِرُبُوبِيَّتِكَ يَا اللَّهُ، بِاسْمِكَ الَّذِي تَقُولُ لِلشَّيْءِ كُنْ فَيَكُونُ، إِلَّا قَضَيْتَ حَاجَتِي، وَأَنْجَحْتَ طَلِبَتِي، وَيَسَّرْتَ أَمْرِي، وَسَرَّتَ عَوْرَتِي، وَآمَنْتَ رَوْعَتِي، وَرَزَقْتَنِي نُوراً وَعِزّاً وَهَيْبَةً وَقَبُولاً وَرِفْعَةً عِنْدَ جَمِيعِ خَلْقِكَ بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ.

وَبِاسْمِكَ الَّذِي وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ أَوْسَعُ مِنْهُ، يَا ذَا ئِمِّ الْبَقَاءِ أَدِمْ مَا أَنَا فِيهِ مِنْ نِعْمَتِكَ وَغَافِيَّتِكَ، وَاجْعَلْ أُمُورِي أَوْلَهَا صَلَاحاً، وَآخِرَهَا فَلَاحاً، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. پس هر دعا که خواهی بکن که مستجاب است إن شاء الله تعالی.^۵

۱. سورة شعراء، آیه ۴.

۲. سورة هود، آیه ۸۱.

۳. سورة مجادله، آیه ۲۱.

۴. سورة قصص، آیه ۳۱.

۵. جمال الأسبوع: ۲۱۸-۲۲۳.

فصل یازدهم

در بیان اعمالی چند که اختصاص به روز جمعه ندارد
و در روز جمعه انجام دادن آنها افضل است

نماز حضرت رسول ﷺ

سید بن طاووس قدس الله روحه به سند معتبر از حضرت امام رضا علیه السلام روایت کرده است که از آن حضرت سؤال کردند از نماز حضرت جعفر طیار.
حضرت فرمود: چرا غافلی از نماز حضرت رسول ﷺ، شاید حضرت رسول ﷺ نماز جعفر را نکرده باشد و شاید جعفر نماز آن حضرت را نکرده باشد.
راوی گفت: پس آن نماز را تعلیم کن به من.

حضرت فرمود: دو رکعت نماز می کنی و در هر رکعت یک مرتبه فاتحه و پانزده مرتبه سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» می خوانی، پس در رکوع و بعد از سر برداشتن، و در سجده اول و سر برداشتن، و در سجده دوم و سر برداشتن؛ هر یک پانزده مرتبه سوره قدر را می خوانی، پس تشهد می خوانی و سلام می گویی، و چون فارغ شوی، میان تو و خدا گناهی [نیست] مگر آن که آمرزیده است، و هر حاجت که بطلبی رواست، و بعد از آن این دعا را می خوانی:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّ آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ

مُسْلِمُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ وَحْدَهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَأَعَزَّ جُنْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ، فَالَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ فِيْهِنَّ، فَלَكَ الْحَمْدُ، وَاَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَاِنْجَاؤُكَ حَقٌّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالتَّارُ حَقٌّ. اَللّٰهُمَّ لَكَ اَسْلَمْتُ، وَبِكَ اَمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَاِلَيْكَ خَاكَمْتُ، يَا رَبَّ يَا رَبَّ يَا رَبَّ، اِغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَاَخَّرْتُ وَاَسْرَرْتُ وَاَعْلَنْتُ، اَنْتَ الْهَيَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اَنْتَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاغْفِرْ لِي وَاَرْحَمْنِي، وَتُبْ عَلَيَّ، اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ.^۱

مؤلف گوید: این نماز از نمازهای مشهور است و عامّه و خاصّه در کتب خود روایت کرده‌اند و بعضی این را از نمازهای روز جمعه شمرده‌اند و از روایات اختصاصی معلوم نمی‌شود و ظاهراً در سایر ایام توان کرد.

نماز حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه

ابن بابویه و عیاشی و شیخ و دیگران به سندهای صحیح و حسن و معتبر بسیار از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر کس چهار رکعت نماز بگذارد؛ یعنی به دو سلام، و در هر رکعت بعد از سوره فاتحه، پنجاه مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ» بخواند، چون فارغ گردد میان او و حق تعالی گناهی نماند مگر آن که آمرزیده شده باشد.^۲

و سید و شیخ از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر کس چهار رکعت

۱. جمال الأسبوع: ۱۶۲.

۲. بلد الأمين: ۱۴۹، البیان شهید اول: ۱۲۵، دعوات راوندی: ۸۶، وسائل الشیعة (اسلامیه): ۲۴۴/۵.

نماز امیرالمؤمنین علیه السلام را به جا آورد، از گناهان بیرون آید مانند روزی که از مادر متولد شده باشد، و حاجت‌های او برآورده شود؛ در هر رکعت سوره حمد و پنجاه مرتبه سوره «توحید» بخواند، و چون فارغ شود این دعا را بخواند که تسبیح آن حضرت است:

سُبْحَانَ مَنْ لَا تَبِيدُ مَعَالِمُهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا تَنْقُصُ خَزَائِنُهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا اضْمِحْلَالَ لِفَخْرِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْفَدُ مَا عِنْدَهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا انْقِطَاعَ لِمُدَّتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يُشَارِكُ أَحَدًا فِي أَمْرِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا إِلَهَ غَيْرُهُ.

پس این دعا را بخواند: يَا مَنْ عَفَى عَنِ السَّيِّئَاتِ وَلَمْ يُجَازِ بِهَا، إِرحَمْ عَبْدَكَ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ نَفْسِي، أَنَا عَبْدُكَ يَا سَيِّدَاهُ، أَنَا عَبْدُكَ بَيْنَ يَدَيْكَ يَا رَبَّاهُ، بِكَ إِلَهِي، بِكَ كَيْنُونَتِكَ يَا أَمْلَاهُ، يَا رَحْمَانَاهُ يَا غِيَاثَاهُ، عَبْدُكَ عَبْدُكَ، لَا حِيلَةَ لَهُ، يَا مُنْتَهَى رَغْبَتَاهُ، يَا مُجْرِي الدَّمِ فِي عُرْوَقِي، عَبْدُكَ يَا سَيِّدَاهُ يَا مَالِكَاهُ.

أَيَا هُوَ أَيَا هُوَ يَا رَبَّاهُ، عَبْدُكَ لَا حِيلَةَ لِي، وَلَا غِيَاثَ بِي عَنْ نَفْسِي، وَلَا أَسْتَطِيعُ لَهَا ضَرًّا وَلَا نَفْعًا، وَلَا أَجِدُ مِنْ أَصَانِعِهِ، تَقَطَّعَتْ أَسْبَابُ الْخَدَائِعِ عَنِّي، وَاضْمَحَلَّ كُلُّ مَظْنُونٍ عَنِّي، أَفَرَدَنِي الدَّهْرُ إِلَيْكَ، فَقُمْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ هَذَا الْمَقَامَ يَا إِلَهِي، بِعِلْمِكَ هَذَا كَانَ كُلُّهُ، فَكَيْفَ أَنْتَ صَانِعُ بِي.

وَلَيْتَ شِعْرِي كَيْفَ تَقُولُ لِدُعَائِي، أَتَقُولُ نَعَمْ أَمْ تَقُولُ لَا، فَإِنْ قُلْتَ لَا، فَيَا وَيْلِي يَا وَيْلِي يَا وَيْلِي يَا وَيْلِي، يَا عَوْلِي يَا عَوْلِي، يَا شِفَوْتِي يَا شِفَوْتِي يَا شِفَوْتِي، يَا ذُلِّي يَا ذُلِّي، إِلَى مَنْ وَمِمَّنْ أَوْ عِنْدَ مَنْ أَوْ كَيْفَ أَوْ مَاذَا أَوْ إِلَى أَيِّ شَيْءٍ أَلْجَأُ وَمَنْ أَرْجُو وَمَنْ يَجُودُ عَلَيَّ بِفَضْلِهِ حِينَ يَرْفُضُنِي، يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ.

وَإِنْ قُلْتَ نَعَمْ، كَمَا هُوَ الظَّنُّ بِكَ، وَالرَّجَاءُ لَكَ، فَطُوبَى لِي، أَنَا السَّعِيدُ وَأَنَا الْمَسْهُودُ، فَطُوبَى لِي، وَأَنَا الْمَرْحُومُ، يَا مَرَحِّمُ يَا مُرَتِّفُ، يَا مُتَعَطِّفُ يَا مُجَبِّرُ، يَا مُتَمَلِّكُ يَا مُفْسِطُ، لَا عَمَلَ مَعَ نَجَاحِ خَاجَتِي، أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي جَعَلْتَهُ فِي مَكُونِ

عَنَيْكَ، وَاسْتَفَرَّ عِنْدَكَ فَلَا يَخْرُجُ مِنْكَ إِلَى شَيْءٍ سِوَاكَ، أَسْأَلُكَ بِهِ وَبِكَ، وَبِكَ وَبِهِ، فَإِنَّهُ أَجَلٌ وَأَشْرَفُ أَسْمَائِكَ، لَا شَيْءَ لِي غَيْرُ هَذَا، وَلَا أَحَدٌ أَعُوذُ عَلَيَّ مِنْكَ.

يَا كَيْنُونُ يَا مُكُونُ، يَا مَنْ عَرَفَنِي نَفْسُهُ، يَا مَنْ أَمَرَنِي بِطَاعَتِهِ، يَا مَنْ نَهَانِي عَنْ مَعْصِيَتِهِ، وَيَا مَدْعُوُّ وَيَا مَسْئُولُ، يَا مَطْلُوباً إِلَيْهِ، رَفَضْتُ وَصِيَّتَكَ الَّتِي أَوْصَيْتَنِي بِهَا وَلَمْ أَطِيعَكَ، وَلَوْ أَطَعْتُكَ فِيمَا أَمَرْتَنِي لَكَفَيْتَنِي مَا قُمْتُ إِلَيْكَ فِيهِ، وَأَنَا مَعَ مَعْصِيَتِي لَكَ رَاجٍ، فَلَا تَحُلْ بَيْنِي وَبَيْنَ مَا رَجَوْتُ، يَا مُتَرَحِّمٌ لِي، أَعِزَّنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَمِنْ تَحْتِي، وَمِنْ كُلِّ جِهَاتِ الْإِخَاطَةِ بِي.

اَللّٰهُمَّ بِمُحَمَّدٍ سَيِّدِي، وَبِعَلِيِّ وَلِيِّي، وَبِالْأَئِمَّةِ الرَّاشِدِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، اجْعَلْ عَلَيْنَا صَلَوَاتِكَ وَرَأْفَتَكَ وَرَحْمَتَكَ، وَأَوْسِعْ عَلَيْنَا مِنْ رِزْقِكَ، وَاقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَجَمِيعَ حَوَائِجِنَا، يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

پس حضرت فرمود که: هر که این نماز را به جا آورد و این دعا را بخواند، هیچ گناهی میان او و خدا نماند مگر آن که آمرزیده شود.^۱

و دعای دیگر بعد از این نماز: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ خَالِقِ الْخَلْقِ بَغَيْرِ مَنْصَبَةٍ، اَلْمَوْصُوفِ بَغَيْرِ غَايَةٍ، اَلْمَعْرُوفِ بَغَيْرِ تَحْدِيدٍ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْحَيِّ بَغَيْرِ شَبِيهِ وَلَا ضِدٍّ وَلَا نِدٍّ لَهُ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَا تَفْنَى خَزَائِنُهُ، وَلَا تَبِيدُ مَعَالِمُهُ.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَا إِلَهَ مَعَهُ، ذَلِكَ اللَّهُ الَّذِي لَيْسَ الْبُهْجَةُ وَالْجَمَالُ، وَتَرَدَّى بِالنُّورِ وَالْوَقَارِ، ذَلِكَ الَّذِي يَرَى أَثَرَ النَّمْلَةِ فِي الصَّفَا، وَيَسْمَعُ وَقَعَ الطَّيْرِ فِي الْهَوَاءِ، ذَلِكَ اللَّهُ الَّذِي هُوَ هَكَذَا وَلَا هَكَذَا غَيْرُهُ سُبْحَانَهُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ حَيٌّ قَيُّومٌ لَا يَنَامُ، وَمَلِكٌ لَا يَضَامُ، وَعَزِيزٌ لَا يُرَامُ، وَبَصِيرٌ لَا يَزْتَابُ، وَسَمِيعٌ لَا يَتَكَلَّفُ، وَمُحْتَجِبٌ لَا يُرَى، وَصَمَدٌ لَا يَطْعَمُ، وَحَيٌّ لَا يَمُوتُ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي اَطْفَأَتْ بِهِ كُلُّ نُوْرٍ، وَهُوَ حَيٌّ خَلَقْتَهُ، وَاسْأَلُكَ

بِاسْمِكَ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ عَرْشَكَ، الَّذِي لَا يَعْلَمُ مَا هُوَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ الْعَظِيمِ، وَأَسْأَلُكَ بِنُورِ اسْمِكَ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ نُورَ حِجَابِكَ النُّورِ، وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِاسْمِكَ الَّذِي تَضَعُ بِهِ سُكَّانُ سَمَاوَاتِكَ وَأَرْضِكَ، وَاسْتَقَرَّ بِهِ عَرْشُكَ، وَتَطْوِي بِهِ سَمَاءَكَ، وَتُبَدِّلُ بِهِ أَرْضَكَ، وَتُقِيمُ بِهِ الْقِيَامَةَ يَا اللَّهُ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَقْضِي بِهِ مَا تَشَاءُ بِذَلِكَ الْإِسْمِ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي هُوَ نُورٌ مِنْ نُورٍ، وَنُورٌ مَعَ نُورٍ، فَوْقَ كُلِّ نُورٍ، وَنُورٌ يُضِيءُ بِهِ كُلُّ نُورٍ، وَنُورٌ عَلَى كُلِّ نُورٍ، وَنُورٌ فِي نُورٍ يَا اللَّهُ، يَذْهَبُ بِهِ الظُّلُمُ، وَبِاسْمِكَ الْمَكْتُوبِ عَلَى جَبْهَةِ إِسْرَافِيلَ، وَبِقُوَّةِ ذَلِكَ الْإِسْمِ يَنْفُخُ إِسْرَافِيلُ فِي الصُّورِ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَكْتُوبِ عَلَى رَاحَةِ رِضْوَانِ خَازِنِ الْجَنَانِ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الزَّكِيِّ الطَّاهِرِ، الْمَكْتُوبِ فِي كُنْهِ حُجُبِكَ، الْمَخْزُونِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، عَلَى سِدْرَةِ الْمُنتَهَى، أَسْأَلُكَ بِهِ يَا اللَّهُ، وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَكْتُوبِ عَلَى سُرَادِقِ السَّرَائِرِ، وَأَدْعُوكَ بِهَذِهِ الْأَسْمَاءِ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ.

أَنْتَ النُّورُ التَّامُّ الْبَارُّ الرَّحِيمُ، الْمُعْطِدُ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَنُورُهُنَّ وَقَوَامُهُنَّ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ، نُورُ النُّورِ، دَائِمٌ قُدُّوسٌ، اللَّهُ الْقُدُّوسُ الْقَيُّومُ، حَيٌّ لَا يَمُوتُ، مُدَبِّرُ الْأُمُورِ، فَرْدٌ وَثَرٌ، حَقٌّ قَدِيمٌ. وَأَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِمُوسَى عَلَى الْجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَكَّا، وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا، فَمَنْنْتَ بِهِ عَلَيْهِ، وَأَحْيَيْتَهُ بَعْدَ الْمَوْتِ بِذَلِكَ الْإِسْمِ، وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِاسْمِكَ الَّذِي كَتَبْتَهُ عَلَى عَرْشِكَ، وَاسْتَقَرَّ بِذَلِكَ الْإِسْمِ، وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ، يَا قُدُّوسُ يَا قُدُّوسُ يَا قُدُّوسُ، وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ قُدُّوسٌ، يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي يُمْشِي بِهِ عَلَى طَلَلِ الْمَاءِ، كَمَا يُمْشِي بِهِ عَلَى جَدَدِ الْأَرْضِ، يَا اللَّهُ وَأَسْأَلُكَ بِهِ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أَجْرَيْتَ بِهِ الْفَلَكَ فَجَعَلْتَهُ مَعَالِمَ

سَمْسِكَ وَقَمَرِكَ، وَكَتَبْتَ اسْمَكَ عَلَيْهِ، وَبِأَنَّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تُسْأَلُ فَتُجِيبُ، فَأَنَا
أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي هُوَ نُورٌ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أَقَمْتَ بِهِ عَرْشَكَ
وَكُرْسِيِّكَ فِي الْهَوَاءِ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ سَبَقَتْ رَحْمَتُكَ غَضَبَكَ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي
خَلَقْتَ بِهِ الْفَرْدَوْسَ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ وَبِأَنَّكَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، وَبِاسْمِكَ الْمَكْتُوبِ فِي دَارِ
السَّلَامِ، وَبِاسْمِكَ يَا اللَّهُ، الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ، الْمُقَدَّسِ الثَّوَرِ، الْمُصْطَفَى الَّذِي اصْطَفَيْتَهُ
لِنَفْسِكَ مِنْ نَفْسِكَ، يَا اللَّهُ، وَبِأَنَّكَ وَبِنُورِ وَجْهِكَ الْمُنِيرِ، وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِاسْمِكَ الَّذِي
يُمَشِي بِهِ فِي الظُّلَمِ، وَيُمَشِي بِهِ فِي أَبْرَاجِ السَّمَاءِ.

وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، بِاسْمِكَ الَّذِي كَتَبْتَهُ عَلَى حِجَابِ عَرْشِكَ،
وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَكْنُونِ الْأَعَزِّ الْأَجَلِّ الْأَكْبَرِ الْأَعْظَمِ، الَّذِي تُحِبُّهُ وَتَرْضَى عَنْهُ
دَعَاكَ بِهِ، وَتُجِيبُ دَعْوَتَهُ، وَلَا تَحْرِمُ سَائِلَكَ بِهِ بِذَلِكَ الْإِسْمِ، وَأَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ
لَكَ طَبِيبٌ مُبَارَكٌ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقَانِ، وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ فِي
اللَّوْحِ الْمُحْفُوظِ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ، الَّذِي أَصْغَرَ حَرْفٍ مِنْهُ أَعْظَمُ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ
وَالْجِبَالِ، وَكُلِّ شَيْءٍ خَلَقْتَهُ، وَأَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ اصْطَفَيْتَهُ مِنْ عِلْمِكَ لِنَفْسِكَ،
وَاسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ فَأَجَبْتَهُ، بِذَلِكَ الْإِسْمِ
أَدْعُوكَ، وَأَسْأَلُكَ بِهِ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ حَمَلَةُ عَرْشِكَ، فَاسْتَقَرَّتْ
أَقْدَامُهُمْ، وَحَمَلَتْهُمْ عَرْشَكَ بِذَلِكَ الْإِسْمِ يَا اللَّهُ، الَّذِي لَا يَعْلَمُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَلَا
خَامِلٌ عَرْشَكَ، وَلَا كُرْسِيِّكَ إِلَّا مَنْ عَلَّمْتَهُ ذَلِكَ.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الطَّيِّبِينَ
الْأَخْيَارِ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلِّ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، وَاقْضِ حَاجَتِي، وَامْنُنْ

عَلَيَّ بِالْمَغْفِرَةِ وَالرَّحْمَةِ، وَالرِّزْقِ الْحَلَالِ الطَّيِّبِ الْوَاسِعِ، وَالصَّحَّةِ وَالْعَافِيَةِ
وَالسَّلَامَةِ فِي نَفْسِي وَدِينِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي وَإِخْوَانِي وَعَشِيرَتِي، إِنَّكَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى حِلْمِهِ بَعْدَ عِلْمِهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَفْوِهِ بَعْدَ قُدْرَتِهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الْقَادِرِ
بِقُدْرَتِهِ عَلَى كُلِّ قُدْرَةٍ، وَلَا يَقْدِرُ أَحَدٌ قُدْرَتَهُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ بِاسِطِ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ،
الْحَمْدُ لِلَّهِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ خَالِقِ الْخَلْقِ
وَقَاسِمِ الرِّزْقِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الْخَالِقِ لِمَا يُرَى وَلِمَا لَا يُرَى، الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَّامِ الْغُيُوبِ،
الْحَمْدُ لِلَّهِ بِجَمِيعِ مَحَامِدِهِ كُلِّهَا.

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى جَمِيعِ نِعَمَائِهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى جَمِيعِ بَلَائِهِ عَلَى خَلْقِهِ بِقُدْرَتِهِ،
لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ، وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ، الْأَوَّلُ كَانَ قَبْلَ كُلِّ
شَيْءٍ، وَعَلِمَ كُلَّ شَيْءٍ بِعِلْمِهِ، وَأَنْفَذَ كُلَّ شَيْءٍ بِصَرٍّ، وَعَلِمَ كُلَّ شَيْءٍ بِغَيْرِ تَعْلِيمٍ،
الْحَمْدُ لِلَّهِ إِلَهِ الْقُدُّوسِ، يُسَبِّحُ لَهُ [مَا] فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، طَائِعِينَ غَيْرِ
مُكَرَّهِينَ، وَكُلَّ شَيْءٍ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ، وَلَكِنْ لَا يَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ.

إِلَهِهِ عَلِمْتَ كُلَّ شَيْءٍ، وَقَدَّرْتَ كُلَّ شَيْءٍ، وَهَدَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ، وَدَعَوْتَ كُلَّ شَيْءٍ
إِلَى جَلَالِكَ وَجَلَالِ وَجْهِكَ، وَعَظَّمْتَ مُلْكَكَ، وَتَعَظَّمْتَ سُلْطَانَكَ، وَقَدِّمْتَ أَرْزَلِيَّتَكَ
وَرُبُوبِيَّتَكَ، لَكَ الثَّنَاءُ بِجَمِيعِ مَا يَنْبَغِي لَكَ أَنْ يُثْنَى بِهِ عَلَيْكَ مِنَ الْمَحَامِدِ وَالثَّنَاءِ
وَالْتَقْدِيسِ وَالتَّهْلِيلِ.

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ دَائِمٌ لَا يَلْهُو، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ قَائِمٌ لَا يَسْهُو، نُورٌ كُلُّ نُورٍ، وَهَادِي
كُلِّ شَيْءٍ، سُبْحَانَ أَهْلِ الْكِبَرِيَاءِ، وَأَهْلِ التَّعْظِيمِ وَالثَّنَاءِ الْحَسَنِ، تَبَارَكَتَ إِلَهِهِ
وَاسْتَوَيْتَ عَلَى الْكُرْسِيِّ الْعِزِّ، وَقَدْ عَلِمْتَ مَا تَحْتَ الثَّرَى، وَمَا فَوْقَهُ وَمَا عَلَيْهِ، وَمَا
يَخْرُجُ مِنْهُ، وَمَا يَخْرُجُ شَيْءٌ مِنْ عِلْمِكَ، سُبْحَانَكَ مَا أَحْسَنَ بَلَاؤُكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ مَا

أَظْهَرَ نِعْمَاءِكَ، وَلَكَ الشُّكْرُ مَا أَكْبَرَ عَظَمَتُكَ.

إِلَهِي، اغْفِرْ لِلْمُذْنِبِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَتَجَاوَزْ عَنِ الْخَاطِئِينَ، فَإِنَّهُمْ قَصُرُوا وَلَمْ يَعْلَمُوا، وَضَمِنُوا لَكَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَمْ يَفُوا، وَاتَّكَلُوا عَلَى أَنَّكَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ، فَتَأَخَّرَ الْخَيْرَاتِ، إِلَهُ مَنْ فِي الْأَرْضِينَ وَالسَّمَاوَاتِ، وَأَنَّكَ ذِيَانُ يَوْمِ الدِّينِ، وَاعْفُ لِي وَلِلْوَالِدَيْنِ وَأَهْلِي وَإِخْوَانِي، وَارْزُقْنِي رِزْقًا وَاسِعًا طَيِّبًا، هَنِيئًا مَرِيئًا سَرِيعًا حَلَالًا، إِنَّكَ خَيْرُ الرَّاظِقِينَ.^۱

نماز دیگر از حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام)

شیخ و سید رضي الله عنهما این نماز را ذکر کرده‌اند و تخصیص به روز جمعه داده‌اند و گفته‌اند که چون خواهی در روز جمعه این نماز را بکنی، در وقت وضو ساختن این دعا را بخوان:

بِسْمِ اللَّهِ، بِسْمِ اللَّهِ، بِسْمِ اللَّهِ خَيْرِ الْأَسْمَاءِ، وَأَكْرَمِ الْأَسْمَاءِ، وَأَشْرَفِ الْأَسْمَاءِ، بِسْمِ اللَّهِ الْقَاهِرِ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَى قَلْبِي بِالْإِيمَانِ، وَرَزَقَنِي الْإِسْلَامَ.

اللَّهُمَّ تُبَّ عَلَيَّ وَطَهَّرْنِي، وَأَقِصْ لِي بِالْحُسْنَى فِي غَافِيَةٍ، وَفِي عَاقِبَةِ أَمْرِي وَجَمِيعِهِ، وَارْنِي كُلَّ الَّذِي أُحِبُّ فِي الْعَاجِلَةِ وَالْآجِلَةِ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ الْخَيْرَاتِ مِنْ عِنْدِكَ، يَا سَمِيعَ الدُّعَاءِ.

پس برو به سوی مسجد و چون داخل مسجد شوی پیش از آن که شروع در نماز کنی، این دعا را بخوان:

۱. مصباح المتجهّد: ۲۹۳، جمال الأسبوع: ۱۶۵.

«يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»^۱. اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ مِنْ شَأْنِكَ شَأْنًا حَاجَتِي، وَاقْضِ فِي شَأْنِكَ لِي حَاجَتِي، وَحَاجَتِي إِلَيْكَ اَللّٰهُمَّ الْعِثْقُ مِنَ النَّارِ، وَأَنْ تُقْبَلَ عَلَيَّ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ.

پس کف دست‌ها را به سوی آسمان بگشا و بگو: اَللّٰهُ أَكْبَرُ، اَللّٰهُ أَكْبَرُ، اَللّٰهُ أَكْبَرُ، مُقَدَّسًا مُعَظَّمًا مُوَقَّرًا. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ، وَكَبِّرُهُ تَكْبِيرًا، اَللّٰهُ أَكْبَرُ أَهْلُ الْكِبَرِ يَاءِ وَالْحَمْدُ وَالثَّنَاءُ وَالتَّقْدِيسُ وَالْمَجْدُ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اَللّٰهُ وَاَللّٰهُ أَكْبَرُ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، اَللّٰهُ أَكْبَرُ، لَا شَرِيكَ لَهُ فِي تَكْبِيرِي، بَلْ مُخْلِصًا أَقُولُ، وَبِاَللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، أَعُوذُ بِاَللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.

پس پاها را نزدیک یکدیگر درست بر زمین بگذار، و زنهار به جانب دیگر متوجّه مشو، و به غیر اذکار نماز چیزی به خاطر مگذران، و در رکعت اول بعد از سوره حمد، سوره «قُلْ هُوَ اَللّٰهُ أَحَدٌ» یا «الم سجده» یا هر سوره دیگر که بر تو آسان باشد بخوان، و در رکعت دوم سوره «یس»، و در رکعت سوم «حم دخان»، و در رکعت چهارم «تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ»، و اگر خواهی با سوره‌های دیگر نیز می‌توان کرد، پس چون در رکعت اول از قرائت فارغ شوی؛ پیش از آن که به رکوع روی این دعا را پانزده مرتبه بخوان:

لَا إِلَهَ إِلَّا اَللّٰهُ، وَاَللّٰهُ أَكْبَرُ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَسُبْحَانَ اَللّٰهِ وَبِحَمْدِهِ، وَتَبَارَكَ اَللّٰهُ وَتَعَالَى، مَا شَاءَ اَللّٰهُ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاَللّٰهِ، وَلَا مَلْجَأَ وَلَا مَنَاجَا مِنْ اَللّٰهِ إِلَّا إِلَيْهِ، سُبْحَانَ اَللّٰهِ، وَاَللّٰهُ أَكْبَرُ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اَللّٰهُ، عَدَدَ السَّفْعِ وَالْوَتْرِ وَالرَّمْلِ وَالْقَطْرِ، وَعَدَدَ كَلِمَاتِ رَبِّي، اَلطَّيِّبَاتِ الثَّمَاتِ الْمُبَارَكَاتِ.

پس دست‌ها را برابر گوش‌های خود بلند کن و «اَللّٰهُ اکبر» بگو و به رکوع برو

و در رکوع همین دعا را ده مرتبه بخوان، پس سر از رکوع بردار و ایستاده ده مرتبه بخوان، پس «الله اکبر» بگو و به سجده برو و در سجده ده مرتبه بخوان، پس سر از سجده بردار و نشسته ده مرتبه بخوان، پس به سجده دوم برو و باز ده مرتبه بگو و چون سر از سجده برداری، برخیز و ایستاده پیش از آن که به قرائت شروع کنی ده مرتبه بگو، و رکعت دوم و سوم و چهارم را نیز مثل رکعت اول بکن و در رکعت دوم و چهارم تشهد بخوان و در تشهد این دعا را بخوان:

بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي وَجَّهْتُ إِلَيْكَ بِصَلَوَاتِي مُخْلِصاً لَكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، كَذَبَ الْغَادِلُونَ بِكَ، التَّحِيَّاتُ وَالصَّلَوَاتُ لِلَّهِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا صَلَاةً طَاهِرَةً مِنَ الرِّثَاءِ، وَاجْعَلْهَا زَاكِيَةً لِي عِنْدَكَ، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي، يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَلَى جَمِيعِ أَنْبِيَائِكَ، وَاخْصُصْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ مِنْ صَلَوَاتِكَ بِأَفْضَلِهَا، وَسَلِّمْ عَلَى مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَاخْصُصْ جِبْرِئِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ مِنْ سَلَامِكَ بِأَنْمَاهُ، ثُمَّ صَلِّ عَلَى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، وَاخْصُصْ أَوْلِيَاءَكَ الْمُخْلِصِينَ مِنْ سَلَامِكَ بِأَدْوَمِهِ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ وَعَلَيَّ وَالِدَيَّ مَعَهُمْ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ.

پس سلام بگو و بعد از سلام این دعا را بخوان: اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ وَكَفَى بِكَ شَهِيداً، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ رَبِّي، وَأَنَّ رَسُولَكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ نَبِيِّ، وَأَنَّ [الدِّينَ] الَّذِي شَرَعْتَ لَهُ دِينِي، وَأَنَّ الْكِتَابَ الَّذِي أَنْزَلْتَ عَلَيْهِ إِمَامِي، وَأَشْهَدُ أَنَّ قَوْلَكَ حَقٌّ، وَأَنَّ قَضَاءَكَ حَقٌّ، وَأَنَّ عَطَاءَكَ عَدْلٌ، وَأَنَّ جَنَّتَكَ حَقٌّ، وَأَنَّ نَارَكَ حَقٌّ، وَأَنَّكَ تُمِيتُ الْأَحْيَاءَ، وَتُحْيِي الْمَوْتَى، وَأَنَّكَ تَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ، وَأَنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ، لَا تُغَادِرُ مِنْهُمْ أَحَدًا، وَأَنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ وَكَفَى بِكَ شَهِيداً، فَاشْهَدْ لِي يَا رَبِّ، فَإِنَّكَ أَنْتَ الْمُنْعِمُ عَلَيَّ لَا

غِيُوكَ، وَأَنْتَ مَوْلَايَ. اللَّهُمَّ بِأَنْعَمِكَ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً عَزَمًا لَا تُغَادِرُ لِي ذَنْبًا، وَلَا أَرْكَبُ بِعَوْنِكَ لِي بَعْدَهَا مُحَرَّمًا، وَغَافِي مُعَافَاةً لَا بَلَوِي بَعْدَهَا أَبَدًا.

اللَّهُمَّ وَاهِدْنِي هُدًى لَا أَضِلُّ بَعْدَهَا أَبَدًا، وَانْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي، وَاجْعَلْهُ حُجَّةً لِي، وَلَا تَجْعَلْهُ حُجَّةً عَلَيَّ، وَارْزُقْنِي خَلَالًا مُبْلَغًا، وَرَضْنِي بِهِ، وَتُبْ عَلَيَّ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ، يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ، اهْدِنِي وَارْحَمْنِي مِنَ النَّارِ، وَاهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، وَاعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، وَأَبْلِغْ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَنِّي تَحِيَّةً كَثِيرَةً طَيِّبَةً مُبَارَكَةً وَسَلَامًا، آمِينَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.^۱

مؤلف گوید: ظاهر روایت آن است که چهار رکعت را به یک سلام به جا آورد و اگر به دو سلام بکند - موافق عمومات سایر اخبار - شاید بد نباشد، و دور نیست که در رکعت دوم و چهارم ده مرتبه دعا را بعد از سجده دوم نشسته باید بخواند پیش از تشهد به طریق نماز جعفر.

نماز حضرت فاطمه صلوات الله علیها

سید بن طاووس رحمه الله به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: مادرم فاطمه علیها السلام دو رکعت نماز می کرد، جبرئیل تعلیم او کرده بود، و در رکعت اول بعد از سوره حمد صد مرتبه سوره «قدر»، و در رکعت دوم صد مرتبه سوره «توحید» می خواند، و چون سلام می گفت این دعا می خواند:

سُبْحَانَ ذِي الْعِزِّ الشَّامِخِ الْمُنِيفِ، سُبْحَانَ ذِي الْجَلَالِ الْبَازِخِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ الْفَاخِرِ الْقَدِيمِ، سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْبَهْجَةُ وَالْجَمَالُ، سُبْحَانَ مَنْ تَرَدَّى بِالنُّورِ

وَالْوَقَارِ، سُبْحَانَ مَنْ يَرَى أَثَرَ التَّمَلُّ فِي الصَّفا، سُبْحَانَ مَنْ يَرَى وَقَعَ الطَّيْرِ فِي
الْهَوَاءِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا [وَأ] لَا هَكَذَا غَيْرُهُ.^۱

و سید گفته است که در روایت دیگر وارد شده است که بعد از این نماز،
تسبیح مشهور حضرت فاطمه علیها السلام را که بعد از هر نماز خوانده می شود بخواند
و بعد از آن صد مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد.^۲

و شیخ رحمته الله در «مصابح» این نماز را مرسل روایت کرده است و گفته است که:
چون سلام بگویی، تسبیح فاطمه علیها السلام را بخوان و این دعا را بخوان - یعنی دعایی
که پیش مذکور شد -

پس گفته است که سزاوار است برای کسی که این نماز را بکند و از این دعا
فارغ شود زانوها و ذراع های خود را برهنه کند و به سجده رود و جمیع مساجد
سبعه را به خاک برساند که جامه در میان مانع نباشد و دعا کند و حاجات خود را
از خدا طلب نماید و در سجده این دعا را بخواند:

يَا مَنْ لَيْسَ غَيْرُهُ رَبُّ يَدْعَى، يَا مَنْ لَيْسَ فَوْقَهُ إِلَهٌ يُخْشَى، يَا مَنْ لَيْسَ دُونَهُ مَلِكٌ
يُتَّقَى، يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ وَزِيرٌ يُؤْتَى، يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ حَاجِبٌ يُرْشَى، يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ بَوَّابٌ
يَعْشَى، يَا مَنْ لَا يَزْدَادُ عَلَى كَثْرَةِ السُّؤَالِ إِلَّا كَرَمًا وَجُودًا، وَعَلَى كَثْرَةِ الذُّنُوبِ إِلَّا
عَفْوًَا وَصَفْحًا، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي كَذَا وَكَذَا، پس حاجت های
خود را یاد کند.^۳

نماز دیگر از حضرت فاطمه صلوات الله علیها

شیخ و سید و دیگران به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که:
هر گاه تو را امر عظیم رو دهد که از آن هراسان باشی، دو رکعت نماز بکن که

۳. مصباح المتجهّد: ۳۰۱.

۱ و ۲. جمال الأسبوع: ۱۷۲.

حضرت فاطمه علیها السلام می کرده است، و در هر رکعت بعد از حمد پنجاه مرتبه سوره توحید بخوان و بعد از سلام صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام بفرست و دست به دعا بردار و بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِهِمْ، وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِحَقِّهِمُ الَّذِي لَا يَعْلَمُ كُنْهَهُ سِوَاكَ، وَبِحَقِّ مَنْ حَقُّهُ عِنْدَكَ عَظِيمٌ، وَبِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى، وَكَلِمَاتِكَ الثَّامِنَاتِ الَّتِي أَمَرْتَنِي أَنْ أَدْعُوكَ بِهَا.

وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي أَمَرْتَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، أَنْ يَدْعُو بِهِ الطَّيْرَ فَأَجَابَتْهُ، وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي قُلْتَ بِهِ لِلنَّارِ «كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ»^۱ فَكَانَتْ، وَبِأَحَبِّ أَسْمَائِكَ إِلَيْكَ، وَأَشْرَفُهَا عِنْدَكَ، وَأَعْظَمُهَا لَدَيْكَ، وَأَسْرَعُهَا إِجَابَةً، وَأَنْجَحُهَا طَلِبَةً، وَبِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَمُسْتَحِقُّهُ وَمُسْتَوْجِبُهُ.

وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ، وَأَرْغَبُ إِلَيْكَ، وَأَتَصَدَّقُ مِنْكَ، وَأَسْتَغْفِرُكَ وَأَسْتَمْنَحُكَ وَأَتَضَرَّعُ إِلَيْكَ، وَأَخْضَعُ بَيْنَ يَدَيْكَ، وَأَخْشَعُ لَكَ، وَأَقِرُّ لَكَ بِسُوءِ صَنِيعِي، وَأَتَمَلَّقُ وَالْحُجَّ عَلَيْكَ. وَأَسْأَلُكَ بِكَتَبِكَ الَّتِي أَنْزَلْتَهَا عَلَى أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ، صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، مِنَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، مِنْ أَوَّلِهَا إِلَى آخِرِهَا، فَإِنَّ فِيهَا اسْمَكَ الْأَعْظَمَ، وَبِمَا فِيهَا مِنْ أَسْمَائِكَ الْعُظْمَى.

أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ تُفَرِّجَ عَن مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَتَجْعَلَ فَرْجِي مَقْرُونًا بِفَرْجِهِمْ، وَتَقَدِّمَهُمْ فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَتَبْدَأَ بِهِمْ فِيهِ، وَتَفْتَحَ أَبْوَابَ الدُّعَاءِ فِي هَذَا الْيَوْمِ، وَتَأْذَنَ فِي هَذَا الْيَوْمِ وَفِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ بِفَرْجِي، وَإِعْطَائِي سُؤْلِي وَأَمْلِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، فَقَدْ مَسَّنِيَ الْفَقْرُ، وَنَالَنِي الضَّرُّ، وَشَمَلَتْنِي الْخِصَاصَةُ، وَالْجَائِثِي الْحَاجَةُ، وَتَوَسَّمتُ بِالذَّلَّةِ، وَغَلَبَتْنِي الْمُسْكِنَةُ، وَحَقَّتْ عَلَيَّ الْكَلِمَةُ، وَأَخَاطْتُ بِي الْخَطِيئَةَ.

وَهَذَا الْوَقْتُ الَّذِي وَعَدْتُ أَوْلِيَاءَكَ فِيهِ الْإِجَابَةَ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَامْسَحْ مَا بِي بِيَمِينِكَ الشَّافِيَةِ، وَانْظُرْ إِلَيَّ بِعَيْنِكَ الرَّاحِمَةِ، وَأَدْخُلْنِي فِي رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ، وَأَقْبِلْ إِلَيَّ بِوَجْهِكَ الَّذِي إِذَا أَقْبَلْتَ بِهِ عَلَى أَسِيرٍ فَكَّكْتَهُ، وَعَلَى ضَالٍّ هَدَيْتَهُ، وَعَلَى خَائِرٍ أَدَيْتَهُ، وَعَلَى فَقِيرٍ أَغْنَيْتَهُ، وَعَلَى ضَعِيفٍ قَوَّيْتَهُ، وَعَلَى خَائِفٍ آمَنْتَهُ، وَلَا تُخْلِنِي لِقَى لِعَدُوِّكَ وَعَدُوِّي.

يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ هُوَ وَحَيْثُ هُوَ وَقُدْرَتُهُ إِلَّا هُوَ، يَا مَنْ سَدَّ الْهَوَاءَ بِالسَّمَاءِ، وَكَبَسَ الْأَرْضَ عَلَى الْمَاءِ، وَاخْتَارَ لِنَفْسِهِ أَحْسَنَ الْأَسْمَاءِ، يَا مَنْ سَمَّى نَفْسَهُ بِالْإِسْمِ الَّذِي بِهِ يَقْضَى حَاجَةُ كُلِّ طَالِبٍ يَدْعُوهُ بِهِ.

وَأَسْأَلُكَ بِذَلِكَ الْإِسْمِ، فَلَا شَفِيعَ أَقْوَى لِي مِنْهُ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ تَقْضِيَ لِي حَوَائِجِي، وَتُسَمِّعَ مُحَمَّدًا وَعَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَعَلِيًّا وَمُحَمَّدًا وَجَعْفَرًا وَمُوسَى وَعَلِيًّا وَمُحَمَّدًا وَعَلِيًّا وَالْحَسَنَ وَالْحُجَّةَ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِمْ وَبَرَكَاتِكَ وَرَحْمَتِكَ، صَوْتِي فَيَشْفَعُوا لِي إِلَيْكَ، وَتُشَفِّعَهُمْ فِيَّ وَلَا تَزِدَّنِي خَائِبًا، بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي كَذَا وَكَذَا يَا كَرِيمُ. وَبِهِ جَاءَ «وَأَفْعَلْ بِي كَذَا وَكَذَا» حاجات خود را ذکر کند.^۱

نماز حضرت امام حسن مجتبی صلوات الله علیه

در روز جمعه چهار رکعت است، در هر رکعت پنجاه مرتبه سوره توحید به

طریق نماز حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه.^۲

۱. مصباح المتجهّد: ۳۰۲-۳۰۴، جمال الأسبوع: ۱۷۲-۱۷۵.

۲. جمال الأسبوع: ۱۷۵.

[نماز دیگر از حضرت امام حسن مجتبی (علیه السلام)]

سید بن طاووس رحمه الله نماز دیگر از آن حضرت ذکر کرده است؛ سید ذکر کرده است که در روز جمعه چهار رکعت می کرده اند در هر رکعت بعد از سوره حمد، بیست و پنج مرتبه سوره توحید.

دعایی که آن حضرت - به روایت سید رحمه الله - می خوانده اند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ، وَأَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِمُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِمَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَأَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُقْبِلَنِي عَثْرَتِي، وَتَسْتُرَ عَلَيَّ ذُنُوبِي، وَتَغْفِرَ هَالِي، وَتَقْضِيَ لِي حَوَائِجِي، وَلَا تُعَذِّبْنِي بِقَبِيحِ كَانِ مِنِّي، فَإِنَّ عَفْوَكَ وَجُودَكَ يَسْعُنِي، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.^۱

نماز حضرت امام حسین صلوات الله علیه

به روایت سید بن طاووس: چهار رکعت است در هر رکعت سوره «فاتحه» پنجاه مرتبه، و سوره «توحید» پنجاه مرتبه و در رکوع «فاتحه» و «توحید» هر یک را ده مرتبه، و چون سر از رکوع بردارد هر یک را ده مرتبه و همچنین در سجده اولی و در بین السجدتین و در سجده دوم هر یک را ده مرتبه، و چون از چهار رکعت فارغ شود و سلام بگوید، این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ أَنْتَ الَّذِي اسْتَجَبْتَ لِآدَمَ وَحَوَاءَ، إِذْ قَالَا «رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ»^۲، وَنَادَى نُوحٌ، فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَنَجَّيْتَهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ، وَأَطْفَأْتَ نَارَ نَمْرُودَ عَنْ خَلِيلِكَ إِبْرَاهِيمَ فَجَعَلْتَهَا بَرْدًا وَسَلَامًا،

۱. جمال الأسبوع: ۱۷۵، بحار الأنوار: ۱۸۵/۸۸.

۲. سوره اعراف، آیه ۲۳.

وَأَنْتَ الَّذِي اسْتَجَبْتَ لَيُوبَ إِذْ نَادَى «مَسْنِيَ الضَّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»^١، فَكَشَفْتَ مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ، وَآتَيْتَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِكَ، وَذَكَرْتَ لِأُولِي الْأَلْبَابِ.

وَأَنْتَ الَّذِي اسْتَجَبْتَ لِذِي الثَّوْنِ حِينَ نَادَاكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ، أَنْ «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ»^٢، فَجَبَّيْتَهُ مِنَ الْغَمِّ، وَأَنْتَ الَّذِي اسْتَجَبْتَ لِمُوسَى وَهَارُونَ دَعْوَتَهُمَا حِينَ قُلْتَ، «قَدْ أُجِيبْتُ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا»^٣، وَغَفَرْتَ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ، وَغَفَرْتَ لِدَاوُدَ ذَنْبَهُ، وَتُبَّتْ عَلَيْهِ، رَحْمَةً مِنْكَ وَذَكَرْتَ، وَقَدَيْتَ إِسْمَاعِيلَ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ، بَعْدَ مَا أَسْلَمَ وَتَلَّهِ لِلْجَبِينِ، فَنَادَيْتُهُ بِالْفَرَجِ وَالرَّوْحِ.

وَأَنْتَ الَّذِي نَادَاكَ زَكَرِيَّا نِدَاءً خَفِيًّا، فَقَالَ «رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا»^٤، وَقُلْتَ «وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ»^٥.

وَأَنْتَ الَّذِي اسْتَجَبْتَ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، لِتَرْيَدَهُمْ مِنْ فَضْلِكَ، فَلَا تَجْعَلْنِي مِنْ أَهْوَنِ الدَّاعِينَ لَكَ، وَالرَّاغِبِينَ إِلَيْكَ، وَاسْتَجِبْ لِي كَمَا اسْتَجَبْتَ لَهُمْ بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ، فَطَهَّرْنِي بِنُطْهِيرِكَ، وَتَقَبَّلْ صَلَاتِي وَدُعَائِي بِقَبُولٍ حَسَنٍ، وَطَيِّبْ بَقِيَّةَ حَيَاتِي، وَطَيِّبْ وَفَاتِي، وَاخْلُقْنِي فِيْمَنْ أَخْلَفَ، وَاخْفَظْنِي يَا رَبِّ بِدُعَائِي، وَاجْعَلْ ذُرِّيَّتِي ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً تَحَوُّطُهَا بِحَيَاتِكَ، بِكُلِّ مَا حُطَّتْ بِهِ ذُرِّيَّةٌ أَحَدٍ مِنْ أَوْلِيَائِكَ وَأَهْلِ طَاعَتِكَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

يَا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبٌ، وَلِكُلِّ دَاعٍ مِنْ خَلْقِكَ مُجِيبٌ، وَمِنْ كُلِّ سَائِلٍ رَقِيبٌ، أَسْأَلُكَ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْحَيُّ الْقَيُّومُ، الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، وَبِكُلِّ اسْمٍ رَفَعْتَ بِهِ سَمَاءَكَ، وَفَرَشْتَ بِهِ أَرْضَكَ،

٢. سورة انبياء، آية ٨٧.

١. سورة انبياء، آية ٨٣.

٤. سورة مريم، آية ٤.

٣. سورة يونس، آية ٨٩.

٥. سورة انبياء، آية ٩٠.

وَأَرْسَيْتَ بِهِ الْجِبَالَ، وَأَجْرَيْتَ بِهِ الْمَاءَ، وَسَخَّرْتَ بِهِ السَّحَابَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
وَالنُّجُومَ وَاللَّيْلَ وَالنَّهَارَ، وَخَلَقْتَ الْخَلَائِقَ كُلَّهَا.

أَسْأَلُكَ بِعَظَمَةِ وَجْهِكَ الْعَظِيمِ، الَّذِي أَشْرَقَتْ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ، فَأَضَاءَتْ
بِهِ الظُّلُمَاتُ، إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَكَفَيْتَنِي أَمْرَ مَعَاشِي وَمَعَادِي،
وَأَصْلَحْتَ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، وَلَمْ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةً، وَأَصْلَحْتَني أَمْرِي وَأَمْرَ
عِبَالِي، وَكَفَيْتَنِي هَمَّهُمْ، وَأَغْنَيْتَنِي وَإِيَّاهُمْ مِنْ كَنْزِكَ وَخَزَائِنِكَ وَسَعَةِ فَضْلِكَ، الَّذِي
لَا يَنْفَدُ أَبَدًا.

وَأَثَبْتُ فِي قَلْبِي يَنَابِيعَ الْحِكْمَةِ، الَّتِي تَنْفَعُنِي بِهَا، وَتَنْفَعُ بِهَا مَنْ ارْتَضَيْتَ مِنْ
عِبَادِكَ، وَاجْعَلْ لِي مِنَ الْمُتَّقِينَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ إِمَامًا، كَمَا جَعَلْتَ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ
إِمَامًا، فَإِنَّ بَتُوفِيكَ يَفُوزُ الْفَائِزُونَ، وَيَتُوبُ التَّائِبُونَ، وَيَعْبُدُكَ الْعَابِدُونَ،
وَيَسْتَدِيدُكَ يَصْلُحُ الصَّالِحُونَ الْمُحْسِنُونَ الْمُخْبِتُونَ، الْعَابِدُونَ لَكَ، الْخَائِفُونَ مِنْكَ،
وَيَارِشَادُكَ نَجَا التَّاجُونَ مِنْ نَارِكَ، وَأَشْفَقْ مِنْهَا الْمُشْفِقُونَ مِنْ خَلْقِكَ، وَبِخَذْلَانِكَ
خَيْرَ الْمُبْطِلُونَ، وَهَلَكَ الظَّالِمُونَ، وَعَقَلَ الْغَافِلُونَ.

اللَّهُمَّ آتِ نَفْسِي تَقْوِيَهَا، فَأَنْتَ وَلِيُّهَا وَمَوْلَاهَا، وَأَنْتَ خَيْرُ مَنْ رَكَّاهَا. اللَّهُمَّ بَيِّنْ
لَهَا هُدَاهَا، وَالْهَمِّهَا تَقْوِيَهَا، وَبَشِّرْهَا بِرَحْمَتِكَ حِينَ تَتَوَقَّاهَا، وَنَزِّلْهَا مِنَ الْجَنَانِ
عَلَيْهَا، وَطَيِّبْ وَفَاتَهَا وَمَحْيَاهَا، وَأَكْرِمْ مُنْقَلَبَهَا وَمَوَاطَاها وَمُسْتَقَرَّهَا وَمَأْوِيَهَا، فَأَنْتَ
وَلِيُّهَا وَمَوْلَاهَا.^۱

نماز حضرت امام زين العابدين صلوات الله عليه

به روایت سید چهار رکعت است؛ در هر رکعت بعد از سوره فاتحه صد مرتبه
سوره «توحید».

دعای آن حضرت علیه السلام به روایت سید علیه السلام:

يَا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِيلَ وَسَتَرَ الْقَبِيحَ، يَا مَنْ لَمْ يُؤَاخِذْ بِالْجَرِيرَةِ وَلَمْ يَهْتِكِ السِّرَّ، يَا عَظِيمَ الْعَفْوِ، يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ، يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ، يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ، يَا صَاحِبَ كُلِّ نَجْوَى، يَا مُتْنَهِيَ كُلِّ شَكْوَى، يَا كَرِيمَ الصَّفْحِ، يَا عَظِيمَ الرَّجَاءِ، يَا مُبْتَدِئًا بِالنِّعَمِ قَبْلَ اسْتِحْقَاقِهَا، يَا رَبَّنَا وَسَيِّدُنَا وَمَوْلَانَا، يَا غَايَةَ رَغْبَتِنَا، أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ^۱.

نماز حضرت امام محمد باقر صلوات الله عليه

به روایت سید، دو رکعت است در هر رکعت سوره «فاتحه» یک مرتبه و بعد از آن صد مرتبه «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ».

دعای آن حضرت به روایت سید علیه السلام:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا حَلِيمُ ذُو أَنَاةٍ عَفْوُورٌ وَدُودٌ، أَنْ تَتَجَاوَزَ عَن سَيِّئَاتِي وَمَا عِنْدِي بِحُسْنِ مَا عِنْدَكَ، وَأَنْ تُعْطِيَنِي مِنْ عَطَاءِكَ مَا يَسْعُنِي، وَتُلْهِمَنِي فِيْمَا أُعْطِيْتَنِي الْعَمَلَ فِيهِ بِطَاعَتِكَ وَطَاعَةِ رَسُولِكَ، وَأَنْ تُعْطِيَنِي مِنْ عَفْوِكَ مَا أَسْتَوْجِبُ بِهِ كَرَامَتَكَ.

اللَّهُمَّ أَعْطِنِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَلَا تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، فَإِنَّمَا أَنَا بِكَ وَلَمْ أُصِبْ خَيْرًا قَطُّ إِلَّا مِنْكَ، يَا أَبْصَرَ الْأَبْصَرِينَ، وَيَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ، وَيَا أَحْكَمَ الْخَاكِمِينَ، وَيَا جَارَ الْمُسْتَجِيرِينَ، يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ^۲.

نماز حضرت امام جعفر صادق صلوات الله عليه

به روایت سید علیه السلام دو رکعت است؛ در هر رکعت سوره «فاتحه» یک مرتبه و آیه «شَهِدَ اللَّهُ»^۳ صد مرتبه^۴.

۱. جمال الأسبوع: ۱۷۷، بحار الأنوار: ۱۸۷/۹۱. مانند این دعا را ابن فهد حلی در «عَدَّةُ الدَّاعِي: ۳۱۵» از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و کعمی در «بلد الأمين: ۱۵۲» از امام صادق علیه السلام نقل کرده‌اند.

۲. جمال الأسبوع: ۱۷۸، بحار الأنوار: ۱۸۸/۸۸.

۳. سوره آل عمران، آیه ۱۸.

۴. راوندی علیه السلام در «دعوات: ۸۸» این نماز را برای امام باقر علیه السلام آورده است.

دعای آن حضرت ﷺ به روایت سید ﷺ:

يَا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ، يَا جَابِرَ كُلِّ كَسِيرٍ، وَيَا حَاضِرَ كُلِّ مَلٍّ، وَيَا شَاهِدَ كُلِّ نَجْوَى،
وَيَا غَالِمَ كُلِّ خَفِيَّةٍ، وَيَا شَاهِدَ غَيْرِ غَائِبٍ، وَغَالِبَ غَيْرِ مَغْلُوبٍ، وَيَا قَرِيبَ غَيْرِ بَعِيدٍ،
وَيَا مُنَسَّ كُلِّ وَحِيدٍ، وَيَا حَيُّ يَا مُحْيِي الْمَوْتَى وَمُمِيتَ الْأَحْيَاءِ، الْفَائِمَ عَلَى كُلِّ
نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ، وَيَا حَيُّ حِينَ لَا حَيَّ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.^۱

نماز حضرت امام موسی صلوات الله علیه

به روایت سید ﷺ دو رکعت است؛ در هر رکعت سوره «فاتحه» یک مرتبه
و سوره «توحید» دوازده مرتبه.^۲

دعای آن حضرت ﷺ به روایت سید ﷺ:

إِلَهِي خَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لَكَ، وَضَلَّتِ الْأَخْلَامُ فِيكَ، وَوَجَلَ كُلُّ شَيْءٍ مِنْكَ،
وَهَرَبَ كُلُّ شَيْءٍ إِلَيْكَ، وَضَاقَتِ الْأَشْيَاءُ دُونَكَ، وَمَلَأَ كُلُّ شَيْءٍ نُورَكَ، فَأَنْتَ الرَّفِيعُ
فِي جَلَالِكَ، وَأَنْتَ الْبَهِيُّ فِي جَمَالِكَ، وَأَنْتَ الْعَظِيمُ فِي قُدْرَتِكَ، وَأَنْتَ الَّذِي
لَا يُؤْوِدُكَ شَيْءٌ.

يَا مُنْزِلَ نِعْمَتِي، يَا مُفَرِّجَ كُرْبَتِي، وَيَا قَاضِيَ حَاجَتِي، أَعْطِنِي مَسْأَلَتِي بِلَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ، آمَنْتُ بِكَ، مُخْلِصًا لَكَ دِينِي، أَصْبَحْتُ عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَبُوءُ
لَكَ بِالنِّعْمَةِ، وَأَسْتَغْفِرُكَ مِنَ الذُّنُوبِ الَّذِي لَا يَغْفِرُهَا غَيْرُكَ، يَا مَنْ هُوَ فِي عُلُوِّهِ دَانٍ،
وَفِي دُنُوِّهِ غَالٍ، وَفِي إِشْرَاقِهِ مُنِيرٌ، وَفِي سُلْطَانِهِ قَوِيٌّ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ.^۳

۱. جمال الأسبوع: ۵، ۱۷۸. جمال الأسبوع: ۱۷۹، دعوات راوندی: ۸۸.

۲ و ۳. جمال الأسبوع: ۱۷۹.

نماز حضرت امام رضا صلوات الله علیه

به روایت سید علیه السلام شش رکعت است؛ در هر رکعت سوره «فاتحه» یک مرتبه و سوره «هل أتى» ده مرتبه.^۱

دعای آن حضرت علیه السلام به روایت سید علیه السلام:

يَا صَاحِبِي فِي شِدَّتِي، وَيَا وَلِيَّيَ فِي نِعْمَتِي، وَيَا إِلَهِي وَإِلَهَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ، يَا رَبَّ كَهْتَعْصَ وَيَسَ وَالْقُرْآنَ الْحَكِيمَ، أَسْأَلُكَ يَا أَحْسَنَ مَنْ
سُئِلَ، وَيَا خَيْرَ مَنْ دُعِيَ، وَيَا أَجْوَدَ مَنْ أُعْطِيَ، وَيَا خَيْرَ مُرْتَجَأٍ، أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ
مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.^۲

نماز [حضرت امام] جواد صلوات الله علیه

به روایت سید علیه السلام دو رکعت است؛ در هر رکعت سوره «فاتحه» یک مرتبه و سوره «توحید» هفتاد مرتبه.

دعای آن حضرت علیه السلام به روایت سید بن طاووس علیه السلام:

اَللّٰهُمَّ رَبَّ الْأَرْوَاحِ الْفَانِيَةِ، وَالْأَجْسَادِ الْبَالِيَةِ، أَسْأَلُكَ بِطَاعَةِ الْأَرْوَاحِ الرَّاجِعَةِ
إِلَى أَجْسَادِهَا، وَبِطَاعَةِ الْأَجْسَادِ الْمُتَلَتِّمَةِ بِعُرُوقِهَا، وَبِكَلِمَتِكَ الْتَافِدَةِ بَيْنَهُمْ،
وَأَخَذِكَ الْحَقِّ مِنْهُمْ، وَالْخَلَائِقُ بَيْنَ يَدَيْكَ يَسْتَظِرُّونَ فَضْلَ قَضَائِكَ، وَيَرْجُونَ
رَحْمَتَكَ، وَيَخَافُونَ عِقَابَكَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلِ النُّورَ فِي بَصْرِي،
وَالْيَقِينَ فِي قَلْبِي، وَذِكْرَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ عَلَى لِسَانِي، وَعَمَلًا صَالِحًا فَارَزُقْنِي.^۳

نماز حضرت امام علی نقی صلوات الله علیه

به روایت سید علیه السلام دو رکعت است؛ در رکعت اول بعد از فاتحه سوره «یس» و در رکعت دوم سوره «رحمن».

۱. جمال الأسبوع: ۱۷۹، دعوات راوندی: ۸۹.

۳. جمال الأسبوع: ۲۰۱۷۹، جمال الأسبوع: ۱۸۰.

دعای آن حضرت ﷺ به روایت سید:

يَا بَارُّ يَا وَصُولُ، يَا شَاهِدَ كُلِّ غَائِبٍ، وَيَا قَرِيبُ غَيْرِ بَعِيدٍ، وَيَا غَالِبُ غَيْرِ
مَغْلُوبٍ، وَيَا مَنْ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ هُوَ إِلَّا هُوَ، يَا مَنْ لَا تُبْلَغُ قُدْرَتُهُ، أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ
الْمَخْزُونِ الْمَكْنُونِ، الْمَكْتُومِ عَمَّنْ شِئَتْ، الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ، الْمُقَدَّسِ الثَّوَرِ النَّامِ،
الْحَيِّ الْقَيُّومِ، نُورِ السَّمَاوَاتِ وَنُورِ الْأَرْضِينَ، غَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، الْكَبِيرِ
الْمُتَعَالِ الْعَظِيمِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.^۱

نماز حضرت امام حسن عسکری صلوات الله علیه

به روایت سید ﷺ چهار رکعت است؛ در دو رکعت اول بعد از سوره «حمد»، پانزده
مرتبه سوره «إِذَا زُلْزِلَتْ»، و در دو رکعت دوم بعد از «فاتحه» پانزده مرتبه سوره «توحید».
دعای آن حضرت ﷺ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْبَدِيُّ
قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَأَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الَّذِي لَا يُدْلِكُ شَيْءٌ، وَأَنْتَ كُلَّ
يَوْمٍ فِي شَأْنٍ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَالِقُ مَا يَرَىٰ وَمَا لَا يَرَىٰ، الْعَالِمُ بِكُلِّ شَيْءٍ بِغَيْرِ تَعْلِيمٍ،
أَسْأَلُكَ بِآلَائِكَ وَنِعْمَائِكَ، بِأَنَّكَ اللَّهُ الرَّبُّ الْوَاحِدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ.
وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الْوَتَرُ الْفَرْدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ،
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ، الْقَائِمُ عَلَى
كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ، الرَّقِيبُ الْحَفِیْظُ، وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ اللَّهُ الْأَوَّلُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالْآخِرُ
بَعْدَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالْبَاطِنُ دُونَ كُلِّ شَيْءٍ، الْضَّارُّ النَّافِعُ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ.
وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْحَيُّ الْقَيُّومُ، الْبَاعِثُ الْوَارِثُ، الْحَنَّانُ
الْمَنَّانُ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، وَذُو الطَّوْلِ وَذُو الْعِزَّةِ وَذُو
السُّلْطَانِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَحْطَتْ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا، وَأَخْصَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا، صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.^۲

نماز حضرت صاحب الامر صلوات الله علیه

به روایت سیّد ۞ دو رکعت است، و در هر رکعت سوره «فاتحة الكتاب» را می‌خواند تا «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»، پس این آیه را صد مرتبه می‌خواند و در مرتبه آخر سوره را تمام می‌کند، پس سوره توحید را یک مرتبه می‌خواند، و چون از نماز فارغ شود این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ عَظُمَ الْبَلَاءُ، وَبَرَحَ الْخَفَاءُ، وَانْكَشَفَ الْغَطَاءُ، وَضَاقَتِ الْأَرْضُ بِمَا وَسَعَتْ السَّمَاءُ، وَإِلَيْكَ يَا رَبِّ الْمُشْتَكَى، وَعَلَيْكَ الْمُعْوَلُ فِي الشَّدَةِ وَالرَّخَاءِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَمَرْنَا بِطَاعَتِهِمْ.

وَعَجَّلِ اللَّهُمَّ فَرَجَهُمْ بِقَائِمِهِمْ، وَأَظْهِرْ إِعْزَازَهُ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، اِكْفِيَانِي فَإِنِّكُمَا كَافِيَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، اُنْصُرَانِي فَإِنِّكُمَا نَاصِرَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ، يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، اِحْفَظَانِي فَإِنِّكُمَا حَافِظَايَ.

پس سه مرتبه می‌گویی: يَا مُؤَلَّي يَا ضَاحِبَ الزَّمَانِ، اَلْعُوْثُ اَلْعُوْثُ اَلْعُوْثُ، اَدْرِكْنِي اَدْرِكْنِي اَدْرِكْنِي، اَلْاَمَانُ اَلْاَمَانُ اَلْاَمَانُ.^۲

مؤلف گوید که: به غیر از نماز حضرت رسول و امیرالمؤمنین و فاطمه صلوات الله علیهم اگرچه [نماز دیگر معصومین ۞] به سند معتبری به نظر نرسیده، اما چون سیّد بن طاووس و قطب راوندی و جمعی از متأخرین در کتب خود ایراد نموده‌اند ما نیز متابعت ایشان کردیم.

نماز جعفر بن ابی طالب ۞

بدان که این نماز از جمله متواترات است و خاصه و عامه به سندهای بسیار

۱. جمال الأسبوع :- اللَّهُمَّ.

۲. جمال الأسبوع: ۱۸۱، دعوات راوندی: ۸۹. این دعای شریف را دیگران نیز با اختلاف اندک نقل نموده‌اند: مانند: مزار

این مشهدی: ۵۹۰، مزار شهید: ۲۱۰.

روایت کرده‌اند و مخالفان نیز این نماز را مستحبّ می‌دانند مگر نادری از ایشان، اما اکثر ایشان به اعتبار عداوت باطنی که به امیرالمؤمنین علیه السلام و اقارب آن حضرت دارند، این نماز را به عباس عمّ پیغمبر صلی الله علیه و آله نسبت داده‌اند.^۱ و بعد از نوافل شبانه‌روزی نمازی به حسب صحّت سند و کثرت ثواب به این نماز نمی‌رسد.

و به سند معتبر از حضرت امام زین العابدین علیه السلام منقول است که: چون جعفر طیار - برادر حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام - از هجرت حبشه مراجعت نمود، در روزی آمد که فتح خیبر بر دست امیرالمؤمنین علیه السلام شده بود، حضرت رسول صلی الله علیه و آله به قدر مسافت یک تیر پرتاب به استقبال او شتافت، چون جعفر نظرش بر جمال عظیم المثال آن حضرت افتاد مشتاقانه به جانب آن حضرت دوید. حضرت او را در برگرفت و دست در گردن او آورد و ساعتی با او سخن گفت، پس بر ناقه غضبا سوار شد و جعفر را ردیف خود ساخت، و چون ناقه به راه افتاد حضرت فرمود که: ای جعفر! ای برادر! می‌خواهی بخشش بزرگی کنم نسبت به تو؟ می‌خواهی تو را عطیّه گرانبهایی بدهم؟ می‌خواهی تو را برگزینم؟

مردم گمان کردند که مال جزیل از غنایم خیبر به او عطا خواهد فرمود. جعفر گفت: بلی؛ پدر و مادرم فدای تو باد. پس حضرت نماز تسبیح را تعلیم نمود به او.^۲

و حضرت صادق علیه السلام فرمود: صفتش این است که آن چهار رکعت است به دو تشهد و دو سلام، و در رکعت اوّل بعد از سورۀ حمد سورۀ «إِذَا زُلْزِلَتْ» می‌خواند، و در رکعت دوم سورۀ «وَالْعَادِيَّاتِ»، و در رکعت سوم سورۀ «إِذَا جَاءَ

۱. سنن ابی داود: ۲۹۲/۱، کنز العمال: ۸۱۹/۷، مجمع الزوائد هشی: ۲۸۱/۲.

۲. مستدرک الوسائل: ۳/۲۲۳/۶. جمال الأسبوع: ۱۸۱.

نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ»، و در رکعت چهارم سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ»، و در هر رکعت بعد از فراغ از قرائت، پانزده مرتبه می‌گوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ»، و در رکوع همین تسبیحات را ده مرتبه می‌گوید و چون سر از رکوع برمی‌دارد ده مرتبه، و در سجده اول ده مرتبه، و بعد از سر برداشتن ده مرتبه، و در سجده دوم ده مرتبه، و بعد از سر برداشتن پیش از آن که برخیزد ده مرتبه، در هر چهار رکعت چنین می‌کند که مجموع سیصد مرتبه شود، و هزار و دویست تسبیح بوده باشد.^۱

و به روایت معتبر دیگر حضرت رسول ﷺ فرمود: اگر هر روز بکنی بهتر است از برای تو از دنیا و آنچه در آن هست و اگر هر دو روز بکنی گناہانی که در میان دو نماز [جعفر علیه السلام] کرده‌ای، آمرزیده شود، و اگر در هر جمعه بکنی یا در ماهی یک مرتبه یا در سالی یک مرتبه بکنی، هر گناہی که در میان دو نماز کرده‌ای آمرزیده شود.^۲

و به روایات معتبر دیگر اگر به قدر کف دریاها و به عدد ریگ بیابان‌ها و برگ درختان و ستاره‌های آسمان گناه بر تو باشد خدا بیامرزد، و اگر از جنگ گریخته باشی که بدترین گناہان است خدا تو را بیامرزد.^۳

و به روایت دیگر اگر توانی هر روز بکن، و اگر نتوانی هفته‌ای یک بار، و اگر نتوانی ماهی یک بار، و اگر نتوانی سالی یک بار، و اگر نتوانی در عمر خود یک بار بکن تا خدا گناہان صغیره و کبیره و تازه و کهنه و عمدأ و خطای تو را بیامرزد.^۴

و سید به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که در آخر رکعت نماز جعفر، این دعا را بخوان؛ یعنی در سجده آخر نماز:

۲. مقنع: ۱۳۹، بحار الأنوار: ۲۱۱/۸۸، وسائل الشیعة (اسلامیه): ۱۹۷/۵.

۳. وسائل الشیعة: ۳۰۱۹۸/۵، الفقیه: ۵۵۲/۱.

سُبْحَانَ اللَّهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ الصَّمَدِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
كُفُوًا أَحَدٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا، سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْعِزُّ
وَالْوَقَارُ، سُبْحَانَ مَنْ تَعَظَّمَ بِالْمَجْدِ وَتَكَرَّمَ بِهِ.

سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عِلْمُهُ، سُبْحَانَ ذِي الْفَضْلِ وَالطَّوْلِ، سُبْحَانَ ذِي
الْمَنِّ وَالنِّعَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَالْأَمْرِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ
ذِي الْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ، سُبْحَانَ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ.

سُبْحَانَ مَنْ سَبَّحَتْ لَهُ السَّمَاءُ بِأَكْنَافِهَا، سُبْحَانَ مَنْ سَبَّحَتْ لَهُ الْأَرْضُونَ وَمَنْ
عَلَيْهَا، سُبْحَانَ مَنْ سَبَّحَتْ لَهُ الطَّيْرُ فِي أَوْكَارِهَا، سُبْحَانَ مَنْ سَبَّحَتْ لَهُ السَّيَّاحُ فِي
آجَامِهَا، سُبْحَانَ مَنْ سَبَّحَتْ لَهُ حَيَاتَانُ الْبَحْرِ وَهَوَامُّهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ
إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عِلْمُهُ.

يَا ذَا النِّعْمَةِ وَالطَّوْلِ، يَا ذَا الْمَنِّ وَالْفَضْلِ، يَا ذَا الْقُوَّةِ وَالْكَرَمِ، أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ
مِنْ عَرْشِكَ، وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَبِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْلَى، وَكَلِمَاتِكَ
الَّتَامَّاتِ كُلِّهَا، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ. پس حاجات خود را از حق
تعالی طلب نماید.^۱

دعای دیگر در سجود آخر:

کلینی به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که در سجده آخر
نماز جعفر - چون از تسبیحات فارغ شوی - بگو:

سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْعِزُّ وَالْوَقَارُ، سُبْحَانَ مَنْ تَعَظَّمَ بِالْمَجْدِ وَتَكَرَّمَ بِهِ، سُبْحَانَ مَنْ
لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عِلْمُهُ، سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ
وَالنِّعَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَالْأَمْرِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ، وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَاسْمِكَ

الْأَعْظَمِ، وَكَلِمَاتِكَ الثَّامَّةِ الَّتِي تَمَّتْ صِدْقًا وَعَدْلًا، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، پس حاجات خود را ذکر کند.^۱

و شیخ در مصباح این دعا را ذکر کرده است با این زیادتى: سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَالْكَرَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْعِزَّةِ وَالْفَضْلِ، سُبْحَانَ ذِي الْقُوَّةِ وَالطَّوْلِ تا آخر دعا.^۲

دعای بعد از نماز جعفر علیه السلام

سید بن طاووس رحمه الله به سند معتبر از حسن بن قاسم روایت کرده است که: رفتم به خدمت حضرت امام موسی علیه السلام در بغداد در چاشت روز جمعه، دیدم که حضرت، نماز جعفر می کرد، پس چون از نماز فارغ شد دست به جانب آسمان برداشت و این دعا را خواند: يَا مَنْ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ اللُّغَاتُ، وَلَا تَتَشَابَهُ عَلَيْهِ الْأَصْوَاتُ، وَيَا مَنْ هُوَ كُلَّ يَوْمٍ فِي شَأْنٍ، يَا مَنْ لَا يَسْغُلُهُ شَأْنٌ عَنْ شَأْنٍ، يَا مُدَبِّرَ الْأُمُورِ، يَا بَاعِثَ مَنْ فِي الْقُبُورِ، يَا مُخَيِّئَ الْعِظَامِ وَهِيَ رَمِيمٌ، يَا بَطَّاشُ يَا ذَا الْبَطْشِ الشَّدِيدِ، يَا فَعَالًا لِمَا يُرِيدُ.

يَا زَارِقَ مَنْ يَشَاءُ بَغِيرِ حِسَابٍ، وَيَا زَارِقَ الْجَنِينِ وَالطِّفْلِ الصَّغِيرِ، وَيَا رَاحِمَ الشَّيْخِ الْكَبِيرِ، وَيَا جَابِرَ الْعَظْمِ الْكَسِيرِ، يَا مُدْرِكَ الْهَارِبِينَ، وَيَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ، يَا مَنْ يَعْلَمُ مَا فِي الضَّمِيرِ وَمَا تُكِنُّ الصُّدُورُ، يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ، وَسَيِّدَ السَّادَاتِ، وَجَبَّارَ الْجَبَابِرَةِ، وَمَلِكَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَيَا مُجْرِيَ الْمَاءِ فِي النَّبَاةِ، وَيَا مُكُونَ طَعْمِ الثَّمَارِ.

أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي لَا يَقُومُ لَهُ شَيْءٌ، وَلَا يَقُومُ لَهُ أَرْضٌ وَلَا سَمَاءٌ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي اسْتَقْفَتْهُ مِنْ عَظَمَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِعَظَمَتِكَ الَّتِي اسْتَقْفَتْهَا مِنْ كِبَرِ يَأْتِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِكِبَرِ يَأْتِكَ الَّتِي اسْتَقْفَتْهَا مِنْ كَيْنُونِيَّتِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِكَيْنُونِيَّتِكَ الَّتِي اسْتَقْفَتْهَا

مِنْ جُودِكَ ، وَأَسْأَلُكَ بِجُودِكَ الَّذِي اسْتَقَفْتَهُ مِنْ عِزِّكَ ، وَأَسْأَلُكَ بِعِزِّكَ الَّذِي اسْتَقَفْتَهُ مِنْ كَرَمِكَ .

وَأَسْأَلُكَ بِكَرَمِكَ الَّذِي اسْتَقَفْتَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ ، وَأَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي اسْتَقَفْتَهَا مِنْ رَأْفَتِكَ ، وَأَسْأَلُكَ بِرَأْفَتِكَ الَّتِي اسْتَقَفْتَهَا مِنْ حِلْمِكَ ، وَأَسْأَلُكَ بِحِلْمِكَ الَّذِي اسْتَقَفْتَهُ مِنْ لُطْفِكَ ، وَأَسْأَلُكَ بِلُطْفِكَ الَّذِي اسْتَقَفْتَهُ مِنْ قُدْرَتِكَ ، وَأَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ كُلِّهَا ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمُهِمِّينِ الْعَزِيزِ الْقَدِيرِ عَلَى مَا تَشَاءُ مِنْ أَمْرِكَ .

يَا مَنْ سَمَكَ السَّمَاءَ بِغَيْرِ عَمَدٍ ، وَأَقَامَ الْأَرْضَ بِغَيْرِ سَنَدٍ ، وَخَلَقَ الْخَلْقَ مِنْ غَيْرِ حَاجَةٍ بِهِ إِلَيْهِمْ إِلَّا إِفَاضَةً لِإِحْسَانِهِ وَنِعَمِهِ ، وَإِبَانَةً لِحُكْمَتِهِ ، وَإِظْهَاراً لِقُدْرَتِهِ ، أَشْهَدُ يَا سَيِّدِي أَنَّكَ لَمْ تَأْنَسْ بِإِنْدَاعِهِمْ لِأَجْلِ وَخْشَةٍ بِتَقَرُّدِكَ ، وَلَمْ تَسْتَعِنْ بِغَيْرِكَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ أَمْرِكَ ، أَسْأَلُكَ بِغِنَاكَ عَنْ خَلْقِكَ ، وَبِحَاجَتِهِمْ إِلَيْكَ ، وَفَقْرِهِمْ وَفَاقَتِهِمْ إِلَيْكَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ خَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ ، وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ الْأَيُّمَةَ الرَّاشِدِينَ ، وَأَنْ تَجْعَلَ لِعَبْدِكَ الدَّلِيلَ بَيْنَ يَدَيْكَ مِنْ أَمْرِهِ فَرَجاً وَمَخْرَجاً .

يَا سَيِّدِي ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَارْزُقْنِي الْخَوْفَ مِنْكَ وَالْخَشْيَةَ لَكَ أَيَّامَ حَيَاتِي ، سَيِّدِي ارْحَمْ عَبْدَكَ الْأَسِيرَ بَيْنَ يَدَيْكَ ، سَيِّدِي ارْحَمْ عَبْدَكَ الْمُرْتَهَنَ بِعَمَلِهِ ، يَا سَيِّدِي أَنْقِذْ عَبْدَكَ الْغَرِيقَ فِي بَحْرِ الْخَطَايَا ، يَا سَيِّدِي ارْحَمْ عَبْدَكَ الْمُقَرَّبَ بِذَنْبِهِ وَجُرْأَتِهِ عَلَيْكَ ، يَا سَيِّدِي الْوَيْلُ قَدْ حَلَّ بِي إِنْ لَمْ تَرْحَمْنِي .

يَا سَيِّدِي هَذَا مَقَامُ الْمُسْتَجِيرِ بِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ ، هَذَا مَقَامُ الْمُسْكِينِ الْمُسْتَكِينِ ، هَذَا مَقَامُ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ الْحَقِيرِ ، الْمُحْتَاجِ إِلَى مَلِكٍ كَرِيمٍ رَحِيمٍ ، يَا وَلِيُّنَا مَا أَغْفَلَنِي عَمَّا يُرَادُ مِنِّي يَا سَيِّدِي ، وَهَذَا مَقَامُ الْمُذْنِبِ الْمُسْتَجِيرِ بِعَفْوِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ ، هَذَا مَقَامُ مَنْ انْقَطَعَتْ حِيلَتُهُ ، وَخَابَ رَجَاؤُهُ إِلَّا مِنْكَ ، هَذَا مَقَامُ الْغَانِي الْأَسِيرِ ، هَذَا مَقَامُ الطَّرِيدِ الشَّرِيدِ .

يَا سَيِّدِي أَقْلِنِي عَنَّا رَاتِي ، يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ ، يَا سَيِّدِي أَعْطِنِي سُؤْلِي ، سَيِّدِي

ارْحَمْ بَدَنِي الضَّعِيفَ، وَجِلْدِي الرَّقِيقَ، الَّذِي لَا قُوَّةَ لَهُ عَلَى حَرِّ النَّارِ، يَا سَيِّدِي
ارْحَمْنِي، فَإِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ، بَيْنَ يَدَيْكَ وَفِي قَبْضَتِكَ، لَا طَاقَةَ لِي
بِالْخُرُوجِ مِنْ سُلْطَانِكَ.

سَيِّدِي وَكَيْفَ لِي بِالنَّجَاةِ وَلَا تُصَابُ إِلَّا لَدَيْكَ، وَكَيْفَ لِي بِالرَّحْمَةِ وَلَا تُصَابُ إِلَّا
مِنْ عِنْدِكَ، يَا إِلَهَ الْأَنْبِيَاءِ، وَوَلِيَّ الْأَتْقِيَاءِ، وَبَدِيعَ مَزِيدِ الْكَرَامَةِ، إِلَيْكَ قَصَدْتُ،
وَبِكَ أُنْزِلْتُ حَاجَتِي، وَإِلَيْكَ شَكَوْتُ إِسْرَافِي عَلَى نَفْسِي، وَبِكَ أَسْتَغِيثُ فَأَغْنِنِي
وَأَنْقِذْنِي بِرَحْمَتِكَ مِمَّا اجْتَرَأْتُ عَلَيْكَ.

يَا سَيِّدِي يَا وَلِيْلَنَا، أَتَيْنُ أَهْرُبُ مِمَّنِ الْخَلَائِقُ كُلُّهُمْ فِي قَبْضَتِهِ، وَالنَّوَاصِي كُلُّهَا
بِيَدِهِ، يَا سَيِّدِي مِنْكَ هَرَبْتُ إِلَيْكَ، وَوَقَفْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ، مُتَضَرِّعًا إِلَيْكَ، رَاجِيًا لِمَا
عِنْدَكَ.

يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي، حَاجَتِي حَاجَتِي، الَّتِي إِنْ أُعْطِيتَنِيهَا لَمْ يَضُرَّنِي مَا مَنَعْتَنِي، وَإِنْ
مَنَعْتَنِيهَا لَمْ يَنْفَعْنِي سَائِرُ مَا أُعْطِيتَنِي، أَسْأَلُكَ فَكَأَكْ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، سَيِّدِي قَدْ
عَلِمْتُ وَأَيَقُنْتُ بِأَنَّكَ إِلَهُ الْخَلْقِ، وَالْمَلِكُ الْحَقُّ، الَّذِي لَا سَمِيَّ لَهُ، وَلَا شَرِيكَ لَهُ، يَا
سَيِّدِي أَنَا عَبْدُكَ، مُقِرُّ لَكَ بِوَحْدَانِيَّتِكَ، وَبِوُجُودِ رَبُوبِيَّتِكَ.

أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقْتَ خَلْقَكَ بِلا مِثَالٍ وَلَا تَعَبٍ وَلَا نَصَبٍ، أَنْتَ الْمَعْبُودُ، وَبَاطِلُ
كُلِّ مَعْبُودٍ غَيْرِكَ، أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَحْشُرُ بِهِ الْمَوْتَى إِلَى الْمَحْشَرِ، يَا مَنْ لَا يَقْدِرُ
عَلَى ذَلِكَ أَحَدٌ غَيْرُهُ، أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تُخَيِي بِهِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي
وَتَرْحَمَنِي، وَتُغْفِرَ لِي وَتُعْطِنِي، وَتَكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي، أَشْهَدُ أَنَّهُ لَا يَقْدِرُ عَلَى ذَلِكَ
أَحَدٌ غَيْرُكَ.

أَيَا مَنْ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ، أَيَا مَنْ أَخَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا،
وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا، أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ،
وَخَاصَّتِكَ وَخَالِصَتِكَ وَصَفِيِّكَ، وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَأَمِينِكَ عَلَى وَحْيِكَ، وَمَوْضِعِ

سِرِّكَ، وَرَسُولِكَ الَّذِي أَرْسَلْتَهُ إِلَىٰ عِبَادِكَ، وَجَعَلْتَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ، وَتَوَرَّأَ اسْتِضَاءَ بِهِ الْمُؤْمِنُونَ، فَبَشَّرَ بِالْجَزِيلِ مِنْ ثَوَابِكَ، وَأَنْذَرَ بِالْأَلِيمِ مِنْ عِقَابِكَ.

اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَيْهِ بِكُلِّ فَضِيلَةٍ مِنْ فَضَائِلِهِ، وَبِكُلِّ مَنْقِبَةٍ مِنْ مَنْاقِبِهِ، وَبِكُلِّ خَالٍ مِنْ خَالَاتِهِ، وَبِكُلِّ مَوْقِفٍ مِنْ مَوَاقِفِهِ، صَلَاةً تُكْرِمُ بِهَا وَجْهَهُ، وَأَعْطِهِ الدَّرَجَةَ وَالْوَسِيلَةَ وَالرُّفْعَةَ وَالْفَضِيلَةَ. اللَّهُمَّ شَرِّفْ فِي الْقِيَامَةِ مَقَامَهُ، وَعَظِّمْ بُنْيَانَهُ، وَأَعْلِ دَرَجَتَهُ، وَتَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ فِي أُمَّتِهِ، وَأَعْطِهِ سُؤْلَهُ، وَارْقَعَهُ فِي الْفَضِيلَةِ إِلَىٰ غَايَتِهَا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتِهِ، أَيْمَةَ الْهُدَىٰ، وَمَصَابِيحِ الدُّجَىٰ، وَأُمَنَائِكَ فِي خَلْقِكَ، وَأَصْفِيَائِكَ مِنْ عِبَادِكَ، وَحُجَجِكَ فِي أَرْضِكَ، وَمَنَارِكَ فِي بِلَادِكَ، الصَّابِرِينَ عَلَىٰ بَلَائِكَ، الطَّالِبِينَ رِضَاكَ، الْمُؤْمِنِينَ بِوَعْدِكَ، غَيْرِ شَاكِينَ فِيكَ، وَلَا جَا حِدِينَ عِبَادَتِكَ، وَأَوْلِيَّائِكَ وَسَلَائِلِ أَوْلِيَّائِكَ، وَخُزَّانِ عِلْمِكَ، الَّذِينَ جَعَلْتَهُمْ مَفَاتِيحَ الْهُدَىٰ، وَنُورَ الدُّجَىٰ، عَلَيْهِمْ صَلَوَاتُكَ وَرَحْمَتُكَ وَرِضْوَانُكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَلَىٰ مَنَارِكَ فِي عِبَادِكَ، الدَّاعِي إِلَيْكَ بِإِذْنِكَ، الْقَائِمِينَ بِأَمْرِكَ، الْمُؤَدِّي عَنْ رَسُولِكَ، عَلَيْهِ وَآلِهِ السَّلَامُ.

اللَّهُمَّ إِذَا أَظْهَرْتَهُ فَأَنْجِزْ لَهُ مَا وَعَدْتَهُ، وَسُقِّ إِلَيْهِ أَصْحَابُهُ، وَانصُرْهُ وَقَوِّ نَاصِرِيهِ، وَبَلِّغْهُ أَفْضَلَ أَمَلِهِ، وَأَعْطِهِ سُؤْلَهُ، وَجَدِّدْ بِهِ عَنْ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، بَعْدَ الذَّلِّ الَّذِي قَدْ نَزَلَ بِهِمْ بَعْدَ نَبِيِّكَ، فَضَارُوا مَقْتُولِينَ مَطْرُودِينَ مُشْرَدِينَ، خَائِفِينَ غَيْرِ آمِنِينَ، لَقُوا فِي جَنْبِكَ الْأَذَىٰ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ وَطَاعَتِكَ وَالتَّكْذِيبِ، فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ فِيكَ، رَاضِينَ بِذَلِكَ، مُسَلِّمِينَ لَكَ فِي جَمِيعِ مَا وَرَدَ عَلَيْهِمْ، وَمَا يَرِدُ إِلَيْهِمْ.

اللَّهُمَّ عَجِّلْ فَرَجَ قَائِمِهِمْ بِأَمْرِكَ، وَانصُرْهُ وَانصُرْ بِهِ دِينَكَ الَّذِي غَيَّرَ وَبُدِّلَ، وَجَدِّدْ بِهِ مَا امْتَحَنَ مِنْهُ وَبُدِّلْ بَعْدَ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ جَمِيعِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، الَّذِينَ بَلَّغُوا عَنْكَ الْهُدَىٰ، وَاعْتَقَدُوا

لَكَ الْمَوَاتِقَ بِالطَّاعَةِ . اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِمْ وَعَلَىٰ اَرْوَاحِهِمْ وَاَجْسَادِهِمْ ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ .

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ ، وَاُولُوا الْعِزِّ مِنْ اَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ ، وَعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ اَجْمَعِينَ ، وَاَعْطِنِي سُوْلِي فِي دُنْيَايَ وَاٰخِرَتِي ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

اَللّٰهُمَّ كَمَا دَعَوْتُكَ لِنَفْسِي لِغَاغِلِ الدُّنْيَا وَآجِلِ الْآخِرَةِ ، فَاَعْطِهِ جَمِيعَ اَهْلِي وَاِخْوَانِي فِيكَ ، وَجَمِيعَ شَيْعَةِ آلِ مُحَمَّدٍ ، اَلْمُسْتَضَعْفِينَ فِي اَرْضِكَ بَيْنَ عِبَادِكَ ، اَلْخَائِفِينَ مِنْكَ ، اَلَّذِينَ صَبَرُوا عَلَى الْاَذَى وَالتَّكْذِيبِ فِيكَ وَفِي رَسُوْلِكَ وَاَهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ، اَفْضَلَ مَا يَأْمُلُونَ ، وَاَكْفَاهُمْ مَا اَهْمَهُمْ ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . اَللّٰهُمَّ اجْزِهِمْ عَنَّا جَنَاتِكَ الرَّعِيمِ ، وَاَجْمَعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ ، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .^١

دعاى ديگر به روايت ديگر، اضافه دعاى اول: اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْأَلُكَ تَوْفِيقَ اَهْلِ الْهُدَى ، وَاَعْمَالَ اَهْلِ التَّقْوَى ، وَمُنَاصَحَةَ اَهْلِ التَّوْبَةِ ، وَعَظْمَ اَهْلِ الصَّبْرِ ، وَحَذَرَ اَهْلِ الْخَشْيَةِ ، وَطَلَبَ اَهْلِ الرَّهْبَةِ ، وَعِزَّ اَهْلِ الْعِلْمِ ، وَفَقَهَ اَهْلِ الْوَرَعِ ، حَتَّى اُخَافَكَ اَللّٰهُمَّ مَخَافَةً تَخْجِرُنِي عَنْ مَعْصِيكَ ، وَحَتَّى اَعْمَلَ بِطَاعَتِكَ عَمَلًا اَسْتَحِقُّ بِهِ كَرِيمَ كَرَامَتِكَ ، وَحَتَّى اُنَاصِحَكَ فِي التَّوْبَةِ خَوْفًا لَكَ ، وَحَتَّى اُخْلِصَ لَكَ فِي النَّصِيحَةِ حُبًّا لَكَ ، وَحَتَّى اَتَوَكَّلَ عَلَيْكَ فِي الْاُمُورِ كُلِّهَا بِحُسْنِ ظَنِّي بِكَ ، سُبْحَانَ خَالِقِ الثُّورِ ، سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ .

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ فِي اُمُورِي كُلِّهَا بِمَا لَا يَمْلِكُهُ غَيْرُكَ ، وَلَا يَقِفُ عَلَيْهِ سِوَاكَ ، وَاسْمَعْ نِدَائِي ، وَاجِبْ دُعَائِي ، وَاجْعَلْهُ مِنْ شَأْنِكَ ، فَإِنَّهُ عَلَيْكَ يَسِيرٌ ، وَهُوَ عِنْدِي عَظِيمٌ ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .^٢

١. مصباح المتجهّد: ٣٠٦ - ٣١٠ ، جمال الأسبوع: ١٨٣ - ١٨٧ .

٢. مصباح المتجهّد: ٣١١ ، جمال الأسبوع: ١٨٧ .

دعای دیگر

شیخ و سید از مفضل بن عمر روایت کرده‌اند که گفت: دیدم روزی حضرت امام جعفر صادق علیه السلام نماز جعفر را به جا آوردند، پس این دعا را خواندند: «یا رَبِّ، یا رَبِّ» به قدری که یک نفس وفا کند، «یا رَبَّاهُ، یا رَبَّاهُ» به قدر یک نفس، «رَبِّ، رَبِّ» باز به قدر یک نفس، «یا اَللهُ، یا اَللهُ» باز به قدر یک نفس، «یا رَحیمُ، یا رَحیمُ» باز به قدر یک نفس، «یا رَحْمَنُ، یا رَحْمَنُ» هفت مرتبه، «یا اَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ» هفت مرتبه، پس این دعا را خواندند:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَفْتِیْحُ الْقَوْلَ بِحَمْدِكَ، وَاَنْطِقُ بِالشَّانِ عَلَیْكَ، وَاُمَجِّدُكَ وَلَا غَايَةَ لِمَدْحِكَ، وَاُثْنِیْ عَلَیْكَ، وَمَنْ یَبْلُغُ غَايَةَ ثَنَائِكَ، وَاَمَدَ مَجْدِكَ، وَاَنْتَی لِخَلِیقَتِكَ كُنْهُ مَعْرِفَةِ مَجْدِكَ، وَاَیَّ زَمَنْ لَمْ تَكُنْ مَمْدُوْحًا بِفَضْلِكَ، مَوْصُوْفًا بِمَجْدِكَ، عَوْدًا عَلَی الْمُدْنِبِیْنَ بِحِلْمِكَ، تَخَلَّفَ سُكَّانُ اَرْضِكَ عَنْ طَاعَتِكَ، فَكُنْتَ عَلَیْهِمْ عَطُوْفًا بِجُودِكَ، جَوَادًا بِفَضْلِكَ، عَوْدًا بِكَرَمِكَ، یا لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ الْاَمْتَنُ، ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ.

پس حضرت فرمود که: ای مفضل! هرگاه تو را حاجت ضروری بوده باشد، نماز جعفر را بکن، و این دعا را بخوان و حوائج خود را از خدا طلب کن که برآورده می‌شود إِنْ شَاءَ اللهُ تَعَالَى^۱.

دعای دیگر بعد از نماز جعفر

به روایت شیخ و سید رحمهما الله: سُبْحَانَ مَنْ لَبَسَ الْعِزَّ وَتَرَدَّدَى بِهِ، سُبْحَانَ مَنْ تَعَطَّفَ بِالْمَجْدِ وَتَكَرَّمَ بِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيْحُ إِلَّا لَهُ جَلَّ جَلَالُهُ، سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ بِعِلْمِهِ، وَخَلَقَهُ بِقُدْرَتِهِ، سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ وَالنَّعَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَالْكَرَمِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَقَائِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ، وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَبِاسْمِكَ
الْأَعْظَمِ، وَكَلِمَاتِكَ الثَّمَانَةِ الَّتِي تَمَّتْ صِدْقاً وَعَدَلاً، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ، الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، وَأَنْ تَجْمَعَ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بَعْدَ عُمْرٍ طَوِيلٍ .
اللَّهُمَّ أَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، الْخَالِقُ الرَّازِقُ، الْمُخَيِّ الْمُمِيتُ،
الْبَدِيءُ الْبَدِيعُ، لَكَ الْكَرَمُ وَلَكَ الْمَجْدُ، وَلَكَ الْمَنُّ وَلَكَ الْجُودُ، وَلَكَ الْأَمْرُ وَحَدَكَ
لَا شَرِيكَ لَكَ، يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ، يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ،
وَيَا أَهْلَ التَّقْوَى، وَيَا أَهْلَ الْمَغْفِرَةِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، يَا عَفُوَّ يَا غَفُورُ، يَا وَدُودُ يَا
شَكُورُ، أَنْتَ أَبْتُرُّ بِكَ مِنْ أَبِي وَأُمِّي، وَأَرْحَمُ بِكَ مِنْ نَفْسِي وَمِنْ النَّاسِ أَجْمَعِينَ، يَا
كَرِيمُ يَا جَوَادُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي صَلَّيْتُ هَذِهِ الصَّلَاةَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ، وَطَلَبَ نَائِلِكَ وَمَعْرِوْفِكَ، وَرَجَاءَ
رِفْدِكَ وَجَائِزَتِكَ، وَعَظِيمِ عَفْوِكَ، وَقَدِيمِ غُفْرَانِكَ . اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ، وَارْفَعْهَا فِي عِلِّيِّينَ، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي، وَاجْعَلْ نَائِلَكَ وَمَعْرِوْفَكَ وَرَجَاءَ مَا أَرْجُو
مِنْكَ فَكَأَنَّكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَالْفُوزَ بِالْجَنَّةِ، وَمَا جَمَعْتَ مِنْ أَنْوَاعِ النَّعِيمِ، وَمِنْ
حُسْنِ الْخُورِ الْعَيْنِ .

وَاجْعَلْ جَائِزَتِي مِنْكَ الْعِثْقَ مِنَ النَّارِ، وَغُفْرَانَ ذُنُوبِي، وَذُنُوبِ الْوَدَّيِّ وَمَا وَلَدَا
وَجَمِيعِ إِخْوَانِي وَأَخَوَاتِي الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ، الْأَخْيَاءِ
مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، وَأَنْ تَسْتَجِيبَ دُعَائِي، وَتَرْحَمَ صَرْخَتِي وَنِدَائِي، وَلَا تَرُدَّنِي خَائِباً
خَاسِراً، وَاقْبَلْنِي مُنْجِئاً مُفْلِحاً مَرْحُوماً، مُسْتَجَاباً دُعَائِي، مَغْفُوراً لِي، يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ .

يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ، قَدْ عَظُمَ الذَّنْبُ مِنْ عَبْدِكَ، فَلْيَحْسُنِ الْعَفْوَ مِنْكَ، يَا
حَسَنَ التَّجَاوُزِ، يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ، يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ، يَا نَفَّاحاً بِالْخَيْرَاتِ، يَا
مُعْطِي الْمَسْئُولَاتِ، يَا فَكَكَ الرِّقَابِ مِنَ النَّارِ .

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَفَكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَأَعْطِنِي سُؤْلِي، وَاسْتَجِبْ دُعَائِي، وَارْحَمْ صَرَخَتِي وَتَضَرُّعِي وَنِدَائِي، وَأَقْضِ لِي حَوَائِجِي كُلَّهَا لِدُنْيَايَ وَآخِرَتِي وَدِينِي، مَا ذَكَرْتُ مِنْهَا وَمَا لَمْ أَذْكَرْ، وَاجْعَلْ لِي فِي ذَلِكَ الْخَيْرَةَ، وَلَا تَرُدَّنِي خَائِبًا خَاسِرًا، وَأَقْلِبْنِي مُفْلِحًا مُنْجِحًا، مُسْتَجَابًا لِي دُعَائِي، مَغْفُورًا لِي، مَرْحُومًا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

يَا مُحَمَّدُ يَا أَبَا الْقَاسِمِ يَا رَسُولَ اللَّهِ، يَا عَلِيُّ يَا أَبَا الْحَسَنِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَنَا عَبْدُكُمَا وَمَوْلَاكُمَا، غَيْرُ مُسْتَكْبِرٍ وَلَا مُسْتَكْبَرٍ، بَلْ خَاضِعٌ ذَلِيلٌ عَبْدٌ مُقَرَّرٌ، مُتَمَسِّكٌ بِحَبْلِكُمَا، مُعْتَصِمٌ مِنْ ذُنُوبِي بِوَلَايَتِكُمَا، أَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِكُمَا، وَأَتَوَسَّلُ إِلَى اللَّهِ بِكُمَا، وَأَقْدِّمُكُمَا بَيْنَ يَدَيَّ حَوَائِجِي إِلَى اللَّهِ جَلَّ وَعَزَّ، فَاشْفَعَا لِي فِي فَكَائِكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَغُفْرَانِ ذُنُوبِي، وَإِجَابَةِ دُعَائِي. اَللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَتَقَبَّلْ دُعَائِي، وَاعْفُ لِي، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

دعای دیگر بعد از این نماز

يَا نُورِي فِي كُلِّ ظُلْمَةٍ، وَيَا أُنْسِي فِي كُلِّ وَحْشَةٍ، وَيَا ثِقَتِي فِي كُلِّ شِدَّةٍ، وَيَا رَجَائِي فِي كُلِّ كَرْبَةٍ، وَيَا دَلِيلِي فِي الضَّلَالَةِ، إِذَا انْقَطَعَتْ دَلَالَةُ الْإِدْلَاءِ، فَإِنَّ دَلَالَتَكَ لَا تَنْقَطِعُ عِنْدَ كُلِّ خَيْرٍ، وَلَا يَضِلُّ مَنْ هَدَيْتَ، أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَأَسْبَقْتَ، وَرَزَقْتَنِي فَوَقَّرْتَ، وَعَوَّدْتَنِي فَأَحْسَبْتَ، وَأَعْطَيْتَنِي فَأَجَزَلْتَ، بَلَا اسْتِحْقَاقٍ مِنِّي لِذَلِكَ بِفِعْلٍ، وَلَكِنَّ ابْتِدَاءَ مِنْكَ بِكَرَمِكَ وَجُودِكَ، وَأَنْفَقْتَ رِزْقَكَ فِي مَعَاصِيكَ، وَتَقَوَّيْتُ بِنِعْمَتِكَ عَلَى سَخَطِكَ، وَأَفْنَيْتُ عُمْرِي فِيمَا لَا تُحِبُّ، وَلَمْ يَمْنَعْكَ جُرْأَتِي عَلَيْكَ، وَرُكُوبِي مَا نَهَيْتَنِي، وَدُخُولِي فِيمَا حَرَّمْتَ عَلَيَّ، أَنْ عُذْتُ عَلَيَّ بِفَضْلِكَ، وَأَظْهَرْتَ مِنِّي

الْجَمِيلَ، وَسَتَرَتْ عَلَيَّ الْقَبِيحَ، وَلَمْ يَمْنَعْنِي عَوْدُكَ عَلَيَّ بِفَضْلِكَ، أَنْ عُذْتُ فِي مَغَاصِيكَ، فَأَنْتَ الْعَوَّادُ بِالْفَضْلِ، وَأَنَا الْعَوَّادُ بِالْمَغَاصِي.

فَيَا أَكْرَمَ مَنْ أُقِرَّ لَهُ بِذَنْبٍ، وَأَعَزَّ مَنْ خُصَّ لَهُ بِذُلٍّ، لِكِرْمِكَ أَقْرَرْتُ بِذَنْبِي، وَلِعِزَّتِكَ خَضَعْتُ بِذُلِّي، فَمَا أَنْتَ صَانِعٌ بِي فِي كِرْمِكَ بِإِقْرَارِي بِذَنْبِي وَعِزَّتِكَ، وَخُضُوعِي بِذُلِّي، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

فایده چند است: اول: بدان که مشهور میان علما و اقوی آن است که نماز جعفر را به جای نوافل شبانه روزی می توان انجام داد که به هر دو حساب شود، و همچنین به نیت قضای نافله می توان بجا آورد.^۲

و احادیث بر این مضامین وارد شده است و بعضی تجویز کرده اند که نماز فریضه را [اگر] اداء و قضاء به کیفیت نماز جعفر انجام دهند، [صَحَّتْ أَنْ] خالی از قوتی نیست ولیکن احوط ترک است.^۳

دوم: روایات وارد شده است و اکثر علما گفته اند که کسی که ضرورتی و تعجیل داشته باشد می تواند نماز جعفر را بدون تسبیحات به جا آورد و تسبیحات را در راه بخواند.^۴

سوم: حدیث صحیح وارد شده است که کسی که دو رکعت از نماز جعفر را بکند و او را امر ضروری رو دهد، می تواند پی آن کار برود و دو رکعت دیگر را در وقت دیگر بکند، و اگر بدون عذر چنین نکند و همه را باهم بکند بهتر است.^۵

چهارم: روایت معتبری از حضرت قائم علیه السلام وارد شده است که کسی که

۱. مصباح المتهجد: ۳۱۴، جمال الأسبوع: ۱۹۱.

۲. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۲۰۰/۵.

۳. مختلف الشیعة: ۲۴۷/۲.

۴. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۲۰۲/۵.

۵. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۲۰۱/۵.

تسبیحات نماز جعفر را در موضعی فراموش کند، هر وقت که به خاطرش آید بخواند،^۱ و از علما کسی متعرض این حکم نشده است، و اگر به این روایت عمل کنند ظاهراً بد نباشد.

پنجم: خلاف است در تعیین سوره‌ها که مستحب است در این نماز خوانده شود؛ مشهور آن است که در رکعت اول «إِذَا زُلْزِلَتْ»، و در دوم «وَالْغَاسِيَاتُ»، و در سوم «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ»، و در چهارم «قُلْ هُوَ اللَّهُ» بخواند.^۲ و ابن بابویه و پدرش در رکعت اول «وَالْغَاسِيَاتُ»، و در رکعت دوم «إِذَا زُلْزِلَتْ» گفته‌اند.^۳

و در روایتی در اول «إِذَا زُلْزِلَتْ»، و در دوم «إِذَا جَاءَ»، و در سوم «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ»، و در چهارم «توحيد» وارد شده است.^۴ و در روایت صحیحی وارد شده است که در هر رکعت «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ» هر دو را بخواند.^۵

و در روایتی وارد شده است که هر سوره که خواهد بخواند، و ابن بابویه گفته است که همه را با سوره «توحيد» می‌توان،^۶ و ظاهراً همه خوب است اگر چه اول و سوم افضل است.

ششم: مشهور آن است که تسبیحات بعد از سجده دوم رکعت اول و سوم را نشسته می‌خواند، و بعضی گفته‌اند بعد از برخاستن به رکعت دیگر پیش از قرائت می‌خواند،^۷ و عمل به مشهور اولی است.

۱. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۲۰۳/۵.

۲. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۱۹۸/۵.

۳. فقه الرضا (علیه السلام): ۱۵۵.

۴. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۱۹۸/۵.

۵. الفقیه: ۵۵۶/۱.

۶. الفقیه: ۵۵۳/۱.

۷. مختلف الشیعة: ۳۵۰/۲.

هفتم: بعضی گفته‌اند که چهار رکعت را به یک سلام می‌کند^۱ و مشهور و اقوی دو سلام است،^۲ چنانچه گذشت.

هشتم: مشهور میان علما آن است که تسبیحات این نماز که پیش از رکوع خوانند بعد از قرائت می‌خواند، و ابن بابویه موافق بعضی از روایات قائل شده است که مخیر است میان آن که پیش از قرائت بخواند یا بعد از قرائت، و عمل به مشهور اقوی و اولی است.^۳

۱. مقنع صدوق: ۱۴۱ (از ظاهر قول ایشان فهمیده می‌شود، اگرچه در کتب دیگرش به دو سلام فرموده است).

۳. الفقیه: ۵۵۲/۱، مختلف الشیعة: ۲۴۹/۲.

۲. ذکر شهید اول: ۲۵۰.

فصل دوازدهم

در بیان ادعیه زوال جمعه
و آداب توجه به نماز جمعه و دعاهاى آن
و ادعیه و نمازها که بعد از نماز جمعه مستحب است

شیخ طوسی و سید بن طاووس روایت کرده‌اند از حضرت رسول ﷺ که در
ساعت استجابت، این دعا را بخوانند:

سُبْحَانَكَ ^۱ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ، يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَا ذَا
الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، پس حاجات خود را بطلبید. ^۲

و گفته‌اند که: زوال شمس [که] بشود بخواند دعایی را که محمد بن مسلم از
حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است و آن این است:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَسُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبَّرَهُ تَكْبِيرًا.

۱. نسخه ب: سُبحَانَ.

۲. مصباح المتهجد: ۴۱۶، جمال الأسبوع: ۲۵۲.

پس این دعا را بخواند که مستحب است: یا سَابِغِ النِّعَمِ، یا دَافِعِ النِّقَمِ، یا بَارِئِ النَّسَمِ، یا عَلِیَّ الِهِمَمِ، یا مُغْشِیَ الظُّلَمِ، یا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ، یا کَاشِفَ الضُّرِّ وَالْأَلَمِ، یا مُنَسِّئَ الْمُسْتَوْحِشِينَ فِي الظُّلَمِ، یا غَالِماً لَا یُعْلَمُ، صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ.

یا مَنْ اسْمُهُ دَوَاءٌ، وَذِكْرُهُ شِفَاءٌ، وَطَاعَتُهُ غِنَى، إِزْحَمَ مَنْ رَأْسِ مَالِهِ الرَّجَاءُ، وَسِلَاحُهُ الْبُكَاءُ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، یا مَتَّانُ یا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، یا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.^۱

و به سند صحیح از حضرت امام محمد باقر علیه السلام منقول است که در روز جمعه، عید فطر و عید اضحی، چون مهتابی رفتن به سوی نماز شوی، این دعا را بخوان: اَللّهُمَّ مَنْ تَهَيَّأَ فِي هَذَا الْيَوْمِ، أَوْ تَعَبَّأَ أَوْ أَعَدَّ أَوْ اسْتَعَدَّ لِوَفَادَةِ إِلَى مَخْلُوقٍ، رَجَاءَ رِفْدِهِ وَنَوَافِلِهِ وَفَوَاضِلِهِ وَعَطَايَاهُ، فَإِلَيْكَ يَا سَيِّدِي تَهَيَّيْتُ وَتَعَبَّيْتُ وَإِعْدَادِي وَاسْتِعْدَادِي، رَجَاءَ رِفْدِكَ وَجُودِكَ، وَنَوَافِلِكَ وَفَوَاضِلِكَ وَعَطَايَاكَ.

وَقَدْ عَدَوْتُ إِلَى عِيدٍ مِنْ أَعْيَادِ مُحَمَّدٍ رَسُولِكَ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَلَمْ أَفِذْ إِلَيْكَ الْيَوْمَ بِعَمَلٍ صَالِحٍ أَتَّقِي بِهِ قَدَمَتَهُ، وَلَا أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِمَخْلُوقٍ أَمَلْتُهُ، وَلَكِنِّي أَتَيْتُكَ خَاضِعاً مُقَرَّأً بِذُنُوبِي وَإِسَاءَتِي إِلَى نَفْسِي. فَيَا عَظِيمُ يَا عَظِيمُ، إِغْفِرْ لِي الْعَظِيمَ مِنْ ذُنُوبِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ الْعِظَامَ إِلَّا أَنْتَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۲

شیخ و سید گفته اند: چون متوجه مسجد شود پیاده برود، و چون خواهد داخل مسجد شود، رو به قبله آورد و بگوید:

بِسْمِ اللَّهِ وَيَا اللَّهَ، وَمِنْ اللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ، وَخَيْرُ الْأَسْمَاءِ لِلَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

۱. مصباح المتجهّد: ۳۶۱، جمال الأسبوع: ۲۵۴.

۲. مصباح المتجهّد: ۲۸۶، إقبال الأعمال: ۴۷۷/۱.

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَتَوْبَتِكَ، وَأَغْلِقْ عَنِّي أَبْوَابَ مَعْصِيَتِكَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ زُوَارِ بَيْتِكَ وَعُثْمَارِ مَسَاجِدِكَ، وَمَمَّنْ يُنَاجِيكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ، وَادْخَرْ عَنِّي الشَّيْطَانَ الرَّجِيمَ وَجُنُودَ إِبْلِيسَ أَجْمَعِينَ.

پس داخل مسجد شود و بگوید: اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي بَابَ رَحْمَتِكَ وَتَوْبَتِكَ، وَأَغْلِقْ عَنِّي بَابَ سَخَطِكَ، وَبَابَ كُلِّ مَعْصِيَةٍ هِيَ لَكَ. اللَّهُمَّ أَعْظِنِي فِي مَقَامِي هَذَا جَمِيعَ مَا أُعْطِيتَ أَوْلِيَاءَكَ مِنَ الْخَيْرِ، وَاصْرِفْ عَنِّي جَمِيعَ مَا صَرَفْتَهُ عَنْهُمْ مِنَ الْأَشْوَاءِ وَالْمَكَارِهِ. «رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ»^۱.

اللَّهُمَّ افْتَحْ مَسَامِعَ قَلْبِي لِذِكْرِكَ، وَارْزُقْنِي نَصْرَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَتَبَتَّنِي عَلَى أَمْرِهِمْ، وَصِلْ مَا بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ، وَاحْفَظْهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ، وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ، وَامْنَعْهُمْ أَنْ يُوصَلَ إِلَيْهِمْ بِسُوءٍ.

اللَّهُمَّ إِنِّي زَائِرُكَ فِي بَيْتِكَ، وَعَلَى كُلِّ مَائَتِي حَقُّ لِمَنْ أَتَاهُ وَزَارَهُ، وَأَنْتَ أَكْرَمُ مَائَتِي وَخَيْرُ مَزُورٍ، وَخَيْرُ مَنْ طَلَبْتَ إِلَيْهِ الْحَاجَاتُ، وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ، بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، وَبِحَقِّ الْوَلَايَةِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُدْخِلَنِي الْجَنَّةَ، وَتَمَنَّ عَلَيَّ بِفَكَارِكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ.

و چون به جای نماز آید، رو به قبله بایستد و بگوید: اللَّهُمَّ إِنِّي أَقْدَمُ إِلَيْكَ مُحَمَّدًا نَبِيَّكَ نَبِيَّ الرَّحْمَةِ، وَأَهْلَ بَيْتِهِ الْأَوْصِيَاءَ الْمَرْضِيِّينَ بَيْنَ يَدَيَّ حَوَائِجِي، وَأَتَوَجَّهُ بِهِمْ إِلَيْكَ، فَاجْعَلْنِي بِهِمْ عِنْدَكَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ صَلَاتِي بِهِمْ مَقْبُولَةً، وَدُعَائِي بِهِمْ مُسْتَجَابًا، وَذَنْبِي بِهِمْ مَغْفُورًا، وَرِزْقِي بِهِمْ مَبْسُوطًا، وَانْظُرْ إِلَيَّ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ نَظْرَةً أَسْتَكْمِلُ بِهَا الْكَرَامَةَ

وَالْإِيمَانَ، ثُمَّ لَا تَصْرِفُهُ إِلَّا بِمَغْفِرَتِكَ وَتَوْبَتِكَ، «رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ»^۱.

اللَّهُمَّ إِلَيْكَ تَوَجَّهْتُ، وَرِضَاكَ طَلَبْتُ، وَثَوَابَكَ ابْتَغَيْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ. اللَّهُمَّ أَقْبِلْ إِلَيَّ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَأَقْبِلْ إِلَيْكَ بِقَلْبِي. اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنِي مِمَّنْ يُنَاجِيهِ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا هَدَيْتَنِي، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا فَضَّلْتَنِي، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا رَزَقْتَنِي، وَلَكَ الْحَمْدُ [عَلَى] كُلِّ بَلَاءٍ حَسَنٍ أَبْلَيْتَنِي. اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ صَلَاتِي، وَتَقَبَّلْ دُعَائِي، وَاعْفُ عَنِّي وَارْحَمْنِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.^۲

و این دعاها به سندهای معتبر منقول است که در «بحار الأنوار» ذکر کرده‌ام.^۳

و اما آداب نماز جمعه

سنت است که بامداد به مسجد بیاید، و هر کس زودتر به مسجد می آید ثوابش بیشتر است.

اما بعد؛ بدان که باید غسل کرده باشد، و ناخن و شارب گرفته باشد، و سر تراشیده باشد، و سر را به خطمی و سدر شسته باشد، و خود را خوشبو کرده باشد، و ریش را شانه کرده باشد، چنان که در باب هر یک احادیث بسیار گذشت، و باید که پاکیزه‌ترین جامه‌های خود را بپوشد، و عمامه بر سر گذارد خصوصاً پیش‌نماز، و در هنگام رفتن به مسجد تند نرود مگر آن که وقت تنگ شده باشد بلکه به آرام تن و آرام دل برود که دلش به یاد خدا باشد.

۱. سورة آل عمران، آیه ۸.

۲. مصباح المتجهّد: ۲۸۷، جمال الأسبوع: ۱۵۰.

۳. بحار الأنوار: ۳۶۵/۸۱.

و اشهر آن است که بعد از ظهر با وجوب جمعه سفر کردن حرام است و خریدن و فروختن بعد از اذان جمعه برای کسی که بر او نماز جمعه واجب باشد حرام است، و احوط آن است که هیچ معامله نکند خصوصاً معامله‌ای که با نماز منافات داشته باشد، و احوط آن است که در وقت خطبه مأمومان رو به قبله و رو به پیشنماز باشند و سخن نگویند و گوش دهند خطبه را اگر شنوند، و در وقت خطبه نماز نکنند.

و در روایتی وارد شده است که در وقت خطبه احتبا نکنند که زانوها را از زمین بردارند و دست‌ها را بر آنها چنبر کنند.^۱

[قنوت نماز جمعه]

و قنوت‌های نماز جمعه بسیار است، از آن جمله بهترین دعاها در قنوت اول این است که کلینی به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: در قنوت جمعه در رکعت اول بعد از قرائت، در قنوت می‌گویی:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبُّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ، وَمَا فِيهِنَّ وَمَا بَيْنَهُنَّ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا كَرَّمْتَنَا بِهِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِمَّنْ اخْتَرْتَهُ لِدِينِكَ، وَخَلَقْتَهُ لِحَبْلِكَ. اللَّهُمَّ لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا، وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ.^۲

مؤلف گوید: مشهور در کلمات فرج «سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ» است

۱. وسائل الشیعة (اسلامیه): ج ۶ کتاب الصلاة، ابواب صلاة الجمعة و آدابها.

۲. کافی: ۴۲۶/۳.

و عمل به هر دو خوب است، و «آل محمد» در هر دو موضع در این روایت نیست و ما الحاق کردیم؛ برای احادیث بسیار که در آنها نهی از صلوات بر آن حضرت بدون صلوات بر آل وارد شده است.

و ابن بابویه و شیخ و سید و غیر ایشان علیهم السلام به سندهای صحیح از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده‌اند که در قنوت نماز جمعه و نماز وتر این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ تَمِّ نُورَكَ فَهَدَيْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ رَبَّنَا، وَبَسَطْتَ يَدَكَ فَأَعْطَيْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ رَبَّنَا، وَعَظَمْتَ حِلْمَكَ فَعَفَوْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ رَبَّنَا، وَجَهَكَ أَكْرَمَ الْوُجُوهِ، وَجِهَتَكَ خَيْرُ الْجِهَاتِ، وَعَظَمْتَ أَفْضَلَ الْعَطِيَّاتِ وَأَهْنَوْهَا، تُطَاعُ رَبَّنَا فَتَشْكُرُ، وَتُعْصَى رَبَّنَا فَتَغْفِرُ لِمَنْ شِئْتَ، تُجِيبُ الْمُضْطَرَّ وَتَكْشِفُ الضُّرَّ، وَتَشْفِي السَّقِيمَ، وَتُنْجِي مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ، لَا يَجْزِي بِآلَائِكَ أَحَدٌ، وَلَا يُحْصِي نِعْمَاتِكَ قَوْلٌ قَائِلٍ.

اللَّهُمَّ إِلَيْكَ رُفِعَتِ الْأَبْصَارُ، وَنُقِلَتِ الْأَقْدَامُ، وَمُدَّتِ الْأَعْنَاقُ، وَرُفِعَتِ الْأَيْدِي، وَدُعِيَتِ بِالْأَلْسِنِ، وَتُحَوِّكُمُ إِلَيْكَ فِي الْأَعْمَالِ، رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا، وَافْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ خَلْقِكَ بِالْحَقِّ، وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ. اللَّهُمَّ إِلَيْكَ نَشْكُو غَيْبَةَ نَبِيِّنَا، وَشِدَّةَ الزَّمَانِ عَلَيْنَا، وَوُقُوعَ الْفِتَنِ، وَتَظَاهَرَ الْأَعْدَاءِ، وَكَثْرَةَ عَدُوِّنَا، وَقِلَّةَ عَدَدِنَا، فَافْرُجْ ذَلِكَ يَا رَبِّ بِفَتْحٍ مِنْكَ تُعَجِّلُهُ، وَنَصْرِ مِنْكَ تُعِزُّهُ، وَإِمَامٍ عَدْلٍ تُظْهِرُهُ، إِلَهَ الْحَقِّ رَبِّ الْغَالَمِينَ.^۱

و شیخ و سید و رحمة الله گفته‌اند که: مستحب است که در قنوت جمعه این دعا را بخوانند: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِوَلَدِي وَأَهْلِ بَيْتِي وَإِخْوَانِي، الْيَقِينِ وَالْعَفْوِ وَالْمَغْفَاةِ وَالْمَغْفِرَةَ وَالرَّحْمَةَ وَالْغَاثِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.^۲

و به سند معتبر از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده‌اند که در قنوت

۱. جمال الأسبوع: ۲۵۷، مصباح المتهجد: ۳۶۶.

۲. جمال الأسبوع: ۲۵۷، مصباح المتهجد: ۳۶۵.

جمعه کلمات فرج را بخوان، پس بگو:

يَا اللَّهُ الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلَاةً كَثِيرَةً طَيِّبَةً مُبَارَكَةً. اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ جَمِيعَ الْخَيْرِ كُلِّهِ، وَاصْرِفْ عَن مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الشَّرَّ كُلَّهُ.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، وَتُبْ عَلَيَّ وَعَافِنِي، وَمَنْ عَلَيَّ بِالْجَنَّةِ طَوْلًا مِنْكَ، وَنَجِّنِي مِنَ النَّارِ، وَاعْفِرْ لِي مَا سَلَفَ مِنْ ذُنُوبِي، وَارْزُقْنِي الْعِصْمَةَ فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمْرِي، أَنْ أَعُودَ فِي شَيْءٍ مِنْ مَعَاصِيكَ أَبَدًا، حَتَّى تَتَوَفَّانِي وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، وَأَثْبِتْ لِي عِنْدَكَ الشَّهَادَةَ، ثُمَّ لَا تُحَوِّلْنِي عَنْهَا أَبَدًا بِرَحْمَتِكَ.

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ، ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ وَدِينِ رَسُولِكَ، وَثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى الْهُدَى بِرَحْمَتِكَ، وَلَا تُرِغْ قَلْبِي بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنِي، وَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ. ۱

و ایضاً از حضرت امام رضا علیه السلام روایت کرده‌اند که از شخصی پرسید که: در

قنوت نماز جمعه چه دعا می‌خوانی؟

گفت: آنچه مردم می‌خوانند؟

حضرت فرمود: چنان مکن، لیکن بگو:

اللَّهُمَّ أَصْلِحْ عَبْدَكَ وَخَلِيفَتَكَ بِمَا أَصْلَحْتَ بِهِ أَنْبِيَاءَكَ وَرُسُلَكَ، وَحَقَّهُ بِمَلَائِكَتِكَ، وَأَيِّدْهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ مِنْ عِنْدِكَ، وَاسْلُكْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصْدًا يَحْفَظُونَهُ مِنْ كُلِّ سُوءٍ، وَأَبْدِلْهُ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِ أَمْنًا، يَغْبِطُكَ لَا يُشْرِكُ بِكَ شَيْئًا، وَلَا تَجْعَلْ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ عَلَى وَلِيِّكَ سُلْطَانًا، وَأَذَنْ لِي فِي جِهَادِ عَدُوِّكَ وَعَدُوِّهِ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. ۲

۱. جمال الأسبوع: ۲۵۶، مصباح المتجهّد: ۳۶۵.

۲. جمال الأسبوع: ۲۵۶، مصباح المتجهّد: ۳۶۷.

و ایضاً به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که باید در میان قنوت نماز جمعه این دعا را نیز بخوانید:

اللَّهُمَّ إِنَّ عَبِيداً مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، قَامُوا بِكِتَابِكَ وَسُنَّةِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فَاجْزِهِمْ خَيْرَ الْجَزَاءِ.^۱

و در روایتی وارد شده است که در قنوت نماز جمعه در کلمات فرج مگو: «وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ».^۲

و احوط آن است که در قنوت نمازها مطلقاً این عبارت را نگویند و در بعضی از کتب قدیمه به نظر رسیده است که در قنوت جمعه بعد از کلمات فرج این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَاةً كَثِيرَةً زَاكِيَةً طَيِّبَةً مُبَارَكَةً مُتَقَبَّلَةً، رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، وَقِنِي عَذَابَ النَّارِ، يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ، ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى طَاعَتِكَ، وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ تَرْضَى بِهِ لِدِينِكَ، وَلَا تُزِغْ قَلْبِي بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنِي، وَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ.^۳

و اما تعقیبات نماز جمعه

شیخ طوسی به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر که بعد از نماز جمعه پیش از آن که نمازی بکند سوره حمد یک مرتبه و هر یک از سوره توحید و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفُلُقِ» را هفت مرتبه، و «آیه الكرسی» را - اگر تا «هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ» بخواند بهتر است - و آیه سخره: «إِنَّ رَبَّكُمْ

۱ و ۳. مصباح المتجهد: ۳۶۷.

۳. بحار الأنوار: ۲۶۲/۸۹.

اللّٰهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ... تا آخر آیه ۱ - و اگر تا «إِنَّ رَحْمَةَ اللّٰهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ» بخواند بهتر است - و آیه «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ»^۲ تا آخر سوره، بخواند کفاره گناهان او باشد از این جمعه تا جمعه دیگر.^۳

و به روایت معتبر دیگر از آن حضرت منقول است: هر که روز جمعه بعد از سلام هر یک از حمد و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ هُوَ اللّٰهُ» و «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» را هفت مرتبه، و آخر سوره «برائت»: «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ»، و آخر سوره حشر: «لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ» تا آخر سوره، و پنج آیه از «آل عمران»: «إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ... تا * إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْمِيعَادَ»^۴ بخواند، از این جمعه تا جمعه دیگر کفایت شر دشمنان و بلاها از او بشود.^۵

و ابن بابویه و شیخ و سید^۶ به سند دیگر از آن حضرت روایت کرده‌اند که: هر که بعد از فارغ شدن از نماز جمعه پیش از آن که پا را بگرداند - و به روایت دیگر، پیش از آن که مربع نشیند - هر یک از سوره حمد و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» را هفت مرتبه بخواند، تا جمعه دیگر فتنه و بلایی به او نرسد. و اگر این دعا را بخواند: «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، الَّتِي حَشَوَهَا بَرَكَهٌ وَعُمَارُهَا الْمَلَائِكَةُ، مَعَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَأَبِينَا إِبْرَاهِيمَ»، حق تعالی جمع کند میان او و محمد و ابراهیم علیهم الصلاة والسلام در دار السلام که بهشت است، و اگر غیر سید بخواند به جای «وَأَبِينَا»، «وَأَبِيهِ» بگوید.^۶

۱. سوره اعراف، آیه ۵۴-۵۶.

۲. سوره توبه، آیه ۱۲۸.

۳. تهذیب الأحکام: ۱۸/۳.

۴. سوره آل عمران، آیه ۱۹۰-۱۹۴.

۵. مصباح المتهجد: ۳۶۸.

۶. مصباح المتهجد: ۳۷۷، جمال الأسبوع: ۲۵۹، امالی صدوق: ۴۰۶.

و ایضاً به سند دیگر روایت کرده‌اند: هر که بعد از نماز جمعه یا ظهر روز جمعه دو رکعت نماز بخواند و در هر رکعت بعد از حمد، هفت توحید بخواند و بعد از فارغ شدن این دعا را بخواند - که گذشت - تا جمعه دیگر بلایی و فتنه‌ای به او نرسد، و حق تعالی او را با محمد و ابراهیم صلوات الله علیهما در بهشت مجتمع گرداند.^۱

و به روایت دیگر بعد از نماز جمعه، سوره حمد یک مرتبه و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» هفت مرتبه، و باز سوره حمد یک مرتبه و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» هفت مرتبه، و باز سوره حمد یک مرتبه و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» را هفت مرتبه بخواند، و بعد از آن، آن دعا که گذشت - و به روایت دیگر، این دعا - را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي تَعَمَّدْتُ إِلَيْكَ بِخَاجَتِي، وَأَنْزَلْتُ بِكَ الْيَوْمَ فَقْرِي وَفَاقَتِي وَمَسْكَنْتِي، وَأَنَا لِرَحْمَتِكَ أَرْجَى مِنْهُ لِعَمَلِي، وَلَمَغْفِرَتِكَ وَرَحْمَتِكَ أَوْسَعُ مِنْ ذُنُوبِي، فَتَوَلَّ يَا رَبِّ قَضَاءَ كُلِّ حَاجَةٍ هِيَ لِي بِقُدْرَتِكَ عَلَيْهَا وَتَيَسَّرِ ذَلِكَ عَلَيْكَ، فَإِنِّي لَمْ أَصِبْ خَيْرًا قَطُّ إِلَّا مِنْكَ، وَلَمْ يَصْرِفْ عَنِّي أَحَدٌ سُوءًا غَيْرُكَ، وَلَيْسَ أَرْجُو لِأَخْرَتِي وَدُنْيَايَ سِوَاكَ، وَلَا لِيَوْمٍ فَقْرِي وَتَفَرُّدِي فِي حُفْرَتِي إِلَّا أَنْتَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْظِمْنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَخَيْرَ الْآخِرَةِ، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّ الدُّنْيَا وَشَرَّ الْآخِرَةِ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، الَّتِي حَشَوَهَا بَرَكَهٌ، وَعُمَارُهَا الْمَلَائِكَةُ، مَعَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَإِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ.^۲

و سید گفته است که: مستحب است که صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد به این نحو: «اللَّهُمَّ اجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَصَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَأَنْبِيَائِكَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ»، هر که این را بگوید، تا یک سال بر او گناهی ننویسند.

و به روایت دیگر بگوید: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَجِّلْ فَرَجَهُمُ»، پس هر که این را بگوید، نمیرد تا حضرت صاحب الامر صلوات الله علیه را دریابد.^۳

و در کتاب «اعلام الدین» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است: هر که بعد از نماز جمعه یا ظهر روز جمعه سه مرتبه بگوید: «اللَّهُمَّ اجْعَلْ صَلَاتَكَ وَصَلَاةَ مَلَائِكَتِكَ وَرُسُلِكَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ»، برای او امان باشد از بلاها تا جمعه دیگر، و هر که بعد از نماز جمعه هفت مرتبه بگوید: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَجِّلْ فَرَجَ آلِ مُحَمَّدٍ»، از اصحاب حضرت قائم علیه السلام باشد.^۱

و به روایت دیگر از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است: هر که بعد از نماز جمعه پیش از آن که پای خود را از هیئت حال تشهد تغییر دهد یا سخن بگوید، توحید و معوذتین هر یک را هفت مرتبه بخواند، حق تعالی او را حفظ نماید در دین و دنیا و اهل و فرزندان او.^۲

و به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام منقول است: هر که میان دو نماز روز جمعه صلوات بر محمد و آل محمد علیهم السلام بفرستد، ثوابش معادل هفتاد رکعت نماز باشد.^۳ و شیخ در «مصباح» از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده است: هر که بعد از نماز جمعه صد مرتبه «قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ» بخواند و صد مرتبه صلوات بفرستد و هفتاد مرتبه بگوید: «اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ»، خدا صد حاجت او را برآورد؛ هشتاد [حاجت] از حاجات آخرت و بیست [حاجت] از حاجات دنیا،^۴ و به روایت دیگر برعکس.^۵

و شیخ کفعمی رحمته الله روایت کرده است: این صلوات مخصوص تعقیب نماز جمعه است: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا تَبْقَى صَلَاةٌ. اللَّهُمَّ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا تَبْقَى بَرَكَةٌ. اللَّهُمَّ وَسَلِّمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا يَبْقَى سَلَامٌ، اللَّهُمَّ وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا تَبْقَى رَحْمَةٌ.

۱. اعلام الدین: ۳۶۶.

۲. مصباح کفعمی: ۴۲۱.

۳. مصباح کفعمی: ۴۲۲.

۴. مصباح المتجهّد: ۳۶۸.

۵. بحار الأنوار: ۶۸/۹۰ ح ۱۱.

به درستی که از حضرت صادق علیه السلام منقول است: هر که بر آن حضرت به این نحو صلوات فرستد، گناهان او محو گردد و خدا او را بر دشمنش یاری دهد و اسباب خیر را برای او مهیا گرداند و آرزوهای او را برآورد و روزی او را فراخ گرداند و از رفقای محمد صلی الله علیه و آله باشد در بهشت.

پس گفته است که: این صلوات به روایت دیگر نیز وارد شده است:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْ صَلَوَاتِكَ شَيْءٌ، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْ رَحْمَتِكَ شَيْءٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْ بَرَكَاتِكَ شَيْءٌ، وَسَلِّمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْ سَلَامِكَ شَيْءٌ.^۱

و مروی است که مردی را به نزد حضرت رسول صلی الله علیه و آله آوردند و جمعی بر او شهادت دادند که ناقه را دزدیده است و حضرت به ظاهر شرع حکم فرمود که دست او را ببرند، پس آن مرد این صلوات را خواند و به برکت این صلوات، ناقه به قدرت الهی به سخن آمد و گفت: او بری است از دزدی من.

پس حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: چون این مرد این کلمات را گفت، نظر کردم به سوی ملائکه که در میان بازارهای مدینه می‌دویدند که نگذارند که دست او بریده شود و به آن مرد گفت که روی تو در وقتی که بر صراط گذری از ماه شب چهارده روشن‌تر خواهد بود.^۲

و شیخ و سیّد به سند معتبر از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر که خواهد که خدا او را فرزند کرامت کند، بعد از نماز جمعه دو رکعت نماز به جا آورد و رکوع و سجود آن را طول بدهد و بعد از آن بگوید:

۱. مصباح کفعمی: ۴۲۲.

۲. المجتبی من دعاء المجتبی: ۱۰۸.

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ بِمَا سَأَلَكَ بِهِ زَكَرِیَّا عَلَیْهِ السَّلَامُ، اِذْ نَادَاكَ رَبُّ لَا تَذَرْنِیْ فَرْدًا
وَاَنْتَ خَیْرُ الْوَارِثِیْنَ. اَللّٰهُمَّ فَهَبْ لِیْ ذُرِّیَّةً طَیِّبَةً، اِنَّكَ سَمِیْعُ الدُّعَاِ. اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ
اَسْتَخْلُطُهَا، وَفِیْ اَمَانَتِكَ اَخَذْتُهَا، فَاِنْ قَضِیْتَ فِی رَحِمِهَا وَلَدًا، فَاجْعَلْهُ غُلَامًا
مُّبَارَكًا زَكِیًّا، وَلَا تَجْعَلْ لِلشَّیْطَانِ فِیْهِ نَصِیْبًا وَلَا شُرَكَاءً.^۱

و ایضا روایت کرده اند به سند معتبر از حضرت امام زین العابدین علیه السلام که بعد
از ظهر روز جمعه این دعا را بخواند:

اَللّٰهُمَّ اشْتَرِ مِنِّیْ نَفْسِی الْمَوْقُوفَةَ عَلَیْكَ، الْمَحْبُوسَةَ لِامْرِكِ، بِالْجَنَّةِ مَعَ مَعْصُومٍ
مِنْ عِتْرَةِ نَبِیِّكَ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ، مَخْرُوجٍ لِظُلَامَتِهِ، مُنْسَوْبٍ لِوِلَادَتِهِ، تَمَلُّ بِه
الْاَرْضَ عَدَلًا وَقِسْطًا كَمَا مِلْتُ جَوْرًا وَظُلْمًا، وَلَا تَجْعَلْنِیْ مِمَّنْ تَقَدَّمَ فَمَرَقَ، أَوْ
تَأَخَّرَ فَمُحِقَ، وَاجْعَلْنِیْ مِمَّنْ لَزِمَ فَلَحِقَ، وَاجْعَلْنِیْ شَهِیدًا سَعِیدًا فِی قَبْضَتِكَ.

یا اِلهِی سَهِّلْ لِیْ نَصِیْبًا جَزَلًا وَقَضَاءً حَتْمًا لَا یُعْیِّرُهُ شَقَاءٌ، وَاجْعَلْنِیْ مِمَّنْ هَدِیْتَهُ
فَهَدِی، وَزَكَّیْتَهُ فَجَبَا، وَوَالِیْتَ فَاسْتَنْیَیْتَ، فَلَا سُلْطَانَ لِإِبْلِیسَ عَلَیْهِ، وَلَا سَبِيلَ لَهُ
إِلَیْهِ، وَمَا اسْتَعْمَلْتَنِیْ فِیْهِ مِنْ شَیْءٍ، فَاجْعَلْ حَلَالًا مَا كَلِیْ وَمَطْعَمِی وَمَلْبَسِی
وَمَنْكَحِی، وَقَنْعِیْ یا اِلهِی بِمَا رَزَقْتَنِی، وَمَا رَزَقْتَنِی مِنْ رِزْقٍ فَأَرِنِیْ فِیْهِ عَدَلًا،
حَتَّى أَرَى قَلِیلَهُ كَثِیرًا، وَأَبْذَلَهُ فِیْكَ بَذَلًا، وَلَا تَجْعَلْنِیْ مِمَّنْ طَوَّلَتْ لَهُ فِی الدُّنْیَا أَمَلُهُ
وَقَدْ انْقَضَى أَجَلُهُ، وَهُوَ مَغْبُوثٌ عَمَلُهُ.

اَسْتَوْدِعُكَ یا اِلهِی غُدُوِّی وَرَوْاحِی وَمَقِیْلِی وَأَهْلَی وَلاِیْتِی، مَنْ كَانَ مِنْهُمْ أَوْ هُوَ
كَائِنْ، زَیْتِی وَإِیَّاهُمْ بِالتَّقْوَى وَالْیُسْرِ، وَاطْرُدْ عَنِّی وَعَنْهُمْ الشَّكَّ وَالْعُسْرَ، وَامْنَعْنِی
وَإِیَّاهُمْ مِنْ ظُلْمِ الظُّلْمَةِ، وَأَعِیْنِ الْحَسَدَةَ، وَاجْعَلْنِی وَإِیَّاهُمْ مِمَّنْ حَفِظْتَ، وَاسْتُرْنِی
وَإِیَّاهُمْ فِیْمَنْ سَتَرْتَ، وَاجْعَلْ آلَ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَعْمَتِی وَفَادَتِی، وَآمِنْ
رَوْعَتَهُمْ وَرَوْعَتِی، وَاجْعَلْ حُبِّی وَنُصْرَتِی وَدِیْنِی فِیْهِمْ وَلَهُمْ، فَإِنَّكَ إِنْ وَكَلْتَنِیْ إِلَى
نَفْسِی زَلْتُ قَدَمِی.

۱. مصباح المنهج: ۳۷۸، کافی: ۴۸۲/۳ ح ۳ و در «جمال الأسبوع: ۲۷۱» به نقل از امام صادق علیه السلام.

مَا أَحْسَنَ مَا صَنَعْتَ بِي يَا رَبِّ إِذْ هَدَيْتَنِي لِلْإِسْلَامِ، وَبَصَّرْتَنِي مَا جِهَلَهُ غَيْرِي،
وَعَرَّفْتَنِي مَا أَنْكَرَهُ غَيْرِي، وَالْأَهْمَتِي مَا ذَهَلُوا عَنْهُ، وَفَهَّمْتَنِي قَبِيحَ مَا فَعَلُوا
وَصَنَعُوا، حَتَّى شَهِدْتُ مِنَ الْأَمْرِ مَا لَمْ يَشْهَدُوا وَأَنَا غَائِبٌ، فَمَا نَفَعَهُمْ قُرْبُهُمْ، وَلَا
ضَرَرَنِي بُعْدِي، وَأَنَا مِنَ تَحْوِيلِكَ إِيَّايَ عَنِ الْهُدَى وَجَلُّ، وَمَا تَنَجَّوْا نَفْسِي إِنْ نَجَّتْ إِلَّا
بِكَ، وَلَنْ يَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ إِلَّا عَنْ بَيِّنَةٍ.

رَبِّ نَفْسِي غَرِيقُ خَطَايَا مُجْهِقَةٍ، وَرَهْبَانُ ذُنُوبٍ مُوبِقَةٍ، وَصَاحِبُ عُيُوبٍ جَمَّةٍ،
فَمَنْ حَمَدَ عِنْدَكَ نَفْسَهُ فَإِنِّي عَلَيْهَا زَارٍ، وَلَا أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِإِحْسَانٍ، وَلَا فِي جَنِّبِكَ
سُفْكَ دَمِي، وَلَمْ يُنْجِلِ الصِّيَامُ وَالْقِيَامُ جِسْمِي، فَبِأَيِّ ذَلِكَ أَزْكِي نَفْسِي، وَأَشْكُرُهَا
عَلَيْهِ وَأَحْمَدُهَا بِهِ، بَلِ الشُّكْرُ لَكَ اللَّهُمَّ لَسْتُ لَكَ عَلَى مَا فِي قَلْبِي، وَتَمَامِ النِّعْمَةِ عَلَيَّ
فِي دِينِي، وَقَدْ أَمَتَّ مَنْ كَانَ مَوْلَدُهُ مَوْلَدِي، وَلَوْ شِئْتَ لَجَعَلْتَ مَعَ نَفَادِ عُمْرِهِ عُمْرِي.
مَا أَحْسَنَ مَا فَعَلْتَ بِي يَا رَبِّ، لَمْ تَجْعَلْ سَهْمِي فِيْمَنْ لَعَنْتَ، وَلَا حَظِّي فِيْمَنْ
أَهَنْتَ إِلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ مِلْتُ بِهَوَايَ وَإِرَادَتِي وَمَحَبَّتِي،
فَفِي مِثْلِ سَفِينَةِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَأَحْمِلْنِي، وَمَعَ الْقَلِيلِ فَتَنْجِّنِي، وَفِيْمَنْ زَخَرَتْ
عَنِ النَّارِ فَزَخَرْتُ، وَفِيْمَنْ أَكْرَمْتَ بِمُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ فَأَكْرَمْتَنِي، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُكَ وَرَحْمَتُكَ وَرِضَاؤُكَ عَلَيْهِمْ، مِنَ النَّارِ فَأَعْتَقْنِي.

پس به سجده شكر برو و دعاهاى سجده شكر را بخوان.^۱

فصل سیزدهم

در بیان اعمال بعد از نماز عصر روز جمعه است تا آخر روز

ابن ادريس رحمه الله و غير او به سند صحيح از حضرت صادق عليه السلام روايت کرده‌اند که: هر که بعد از عصر روز جمعه اين صلوات را بخواند، مثل ثواب عمل جن و انس در اين روز به او عطا کنند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ، بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.^۱

و ابن بابويه رحمه الله به سند معتبر از حضرت امام محمد باقر عليه السلام روايت کرده است هر که اين صلوات را بعد از نماز عصر روز جمعه بخواند، حق تعالى براي او صد هزار حسنه بنويسد و صد هزار گناه از او محو کند و صد هزار حاجت او را برآورد و صد هزار درجه او را بلند گرداند.^۲

و سيد بن طاووس رحمه الله به سند معتبر از حضرت صادق عليه السلام روايت کرده است

۱. سرائر: ۵۷۷/۳.

۲. ثواب الأعمال: ۳۸.

که: هر که بعد از نماز عصر روز جمعه - پیش از آن که از جای نماز خود برخیزد - ده مرتبه این صلوات را بخواند، صلوات فرستند بر او ملائکه از این جمعه تا جمعه آینده همین ساعت.

و به روایت دیگر از آن حضرت روایت کرده است که: چون نماز عصر روز جمعه را ادا کند هفت مرتبه این صلوات را بخواند.^۱

و در این دو روایت چنین است: «وَعَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَعَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ» تا آخر. و ابن بابویه رحمه الله در «ثواب الأعمال» چنین روایت کرده است: «وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ وَعَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ».^۲

و به روایت شیخ در «تهذیب»: «وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَعَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ».^۳ و به روایت شیخ در «مصباح»: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، الْأَئِمَّةِ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ»^۴ تا آخر به نحو روایت اول، و همه خوب است و اگر به همه طرق بخواند افضل است.

و کلینی رحمه الله روایت کرده است که: چون روز جمعه نماز را ادا کردی بگو: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ، بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ، وَبَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.^۵

به درستی که هر که این صلوات را بعد از نماز عصر بگوید، حق تعالی صد هزار حسنه برای او بنویسد و صد هزار گناه از او محو کند و صد هزار حاجت او را برآورد و صد هزار درجه در بهشت برای او بلند کند.^۶

و به روایت دیگر، هر که این را هفت مرتبه بگوید خدا رد کند به او به عدد هر

۲. ثواب الأعمال: ۱۵۸.

۱. جمال الأسبوع: ۲۷۴.

۴. مصباح المتهجد: ۳۹۴.

۳. تهذیب الأحکام: ۱۹/۳.

۵ و ۶. کافی: ۴۲۹/۳.

بنده‌ای حسنه، و عملش در آن روز مقبول باشد و چون روز قیامت بیاید در میان دو دیده‌ او نوری باشد.^۱

و سید بن طاووس رحمه الله به سند معتبر - بلکه صحیح - از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: در صلاة بر پیغمبر صلی الله علیه و آله بعد از عصر روز جمعه است می‌گویی:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ، وَارْفَعْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَذْهَبَتْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَطَهَّرْتَ لَهُمْ تَطْهِيرًا.^۲

و به سند معتبر دیگر از آن حضرت منقول است که: چون روز قیامت بنیاید حق تعالی روزها را مبعوث گرداند و روز جمعه در پیش آنها رود مانند عروس صاحب کمال و جمالی که برند به خانه داماد صاحب دین و مالی. پس روز جمعه بایستد بر در بهشت و روزهای دیگر در عقب او باشند، پس شفاعت کند برای هر کس که بسیار صلوات فرستد در روز جمعه بر محمد و آل محمد.

راوی پرسید: بسیار چه مقدار است و در کدام وقت بهتر است؟
فرمود: اقل بسیار صد مرتبه است و بهترین اوقات جمعه بعد از عصر است.
گفت: چگونه بگویم؟

فرمود: می‌گویی: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ.^۳
و به سند معتبر دیگر از آن حضرت روایت کرده است که: بهترین اعمال در روز جمعه، صلوات بر محمد و آل محمد است بعد از عصر.
پرسیدند: به چه نحو بگوئیم؟

۱. کافی: ۴۲۹/۳ ح ۵.

۲. جمال الأسبوع: ۲۷۵.

۳. جمال الأسبوع: ۲۷۷.

فرمود که: بگوئید: صَلَوَاتُ اللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجَمِيعِ خَلْقِهِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَعَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، صد مرتبه.^۱

و در حدیث معتبر دیگر فرمود: چون از نماز عصر روز جمعه فارغ شوی، صد مرتبه بگو:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَصَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَرُسُلِكَ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.^۲

و به سند معتبر دیگر از آن حضرت روایت کرده است که: هر که در روز جمعه بعد از عصر هفتاد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»، حق تعالی گناهان گذشته او را بیامرزد و در بقیه عمر او را نگاه دارد و اگر او گناه نداشته باشد گناهان پدر و مادر او را بیامرزد.^۳

و برقی در «محاسن» به سند صحیح روایت کرده است از حماد که از حضرت صادق علیه السلام پرسید: بهترین اعمال چیست؟

فرمود: صلوات بر محمد و آل محمد صد مرتبه بعد از عصر و هر چه زیاده بگویی بهتر.^۴

و به روایت ابن بابویه: صد و یک مرتبه.^۵ و شیخ و سید از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده اند: هر که در روز جمعه بعد از نماز عصر دو رکعت نماز بخواند و در رکعت اول سوره حمد و «آیه الكرسي» و بیست و پنج مرتبه «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و در رکعت دوم سوره حمد

۲ و ۳. جمال الأسبوع: ۲۷۸.

۱. جمال الأسبوع: ۲۷۷.

۴. محاسن برقی: ۵۹/۱.

۵. ثواب الأعمال: ۱۵۸، که همان روایت محاسن را نقل کرده و عبارت «صد و یک مرتبه» وجود ندارد.

و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و بیست و پنج مرتبه «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» بخواند و بعد از سلام پنج مرتبه بگوید: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»، از دنیا بیرون نرود تا خدا در خواب جای او را در بهشت به او نماید.^۱

و ابن بابویه به سند معتبر از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده است که: خدا را در روز [جمعه]، هزار نسیم رحمت هست که هر بنده را خواهد از آن رحمت‌ها عطا می‌نماید، پس هر که بعد از عصر روز جمعه صد مرتبه سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» بخواند، حق تعالی آن هزار رحمت را مضاعف گرداند و به او عطا فرماید.^۲

و در «فقه الرضا علیه السلام» مذکور است که ده مرتبه سوره قدر بعد از عصر خواندن، موجب ثواب عظیم است.^۳

صلوات کبیر

و شیخ و سید و غیر ایشان از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: مستحب است خواندن این صلوات کبیر بعد از عصر روز جمعه:

اَللّٰهُمَّ اِنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ ، كَمَا وَصَفْتَهٗ فِي كِتَابِكَ حَيْثُ تَقُوْلُ «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ»^۴ ، فَاشْهَدْ اَنَّهُ كَذٰلِكَ ، وَاَنَّكَ لَمْ تَأْمُرْ بِالصَّلَاةِ عَلَيْهِ اِلَّا بَعْدَ اَنْ صَلَّيْتَ عَلَيْهِ اَنْتَ وَمَلَائِكَتُكَ ، وَاَنْزَلْتَ فِي مُحْكَمِ قُرْاٰنِكَ «اِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّوْنَ عَلٰى النَّبِيِّ يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا»^۵ .

لَا لِحَاجَةٍ اِلٰى صَلَاةٍ اَحَدٍ مِّنَ الْمَخْلُوْقِيْنَ بَعْدَ صَلَاتِكَ عَلَيْهِ ، وَلَا اِلٰى تَرْكِهٖهِمْ اِيَّاهُ

۱. مصباح المتجهّد: ۳۱۸، جمال الأسبوع: ۳۲۰.

۲. فقه الرضا علیه السلام: ۱۲۸.

۳. امالی صدوق: ۷۰۳.

۴. سوره احزاب، آیه ۵۶.

۵. سوره توبه، آیه ۱۲۸.

بَعْدَ تَرْكِكَ، بَلِ الْخَلْقُ جَمِيعاً هُمُ الْمُحْتَاجُونَ إِلَى ذَلِكَ، لِأَنَّكَ جَعَلْتَهُ بِابْنِكَ الَّذِي لَا تَقْبَلُ مِمَّنْ أَتَاكَ إِلَّا مِنْهُ، وَجَعَلْتَ الصَّلَاةَ عَلَيْهِ قُرْبَةً مِنْكَ، وَوَسِيلَةً إِلَيْكَ، وَزُلْفَةً عِنْدَكَ، وَدَلَّلْتَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ، وَأَمَرْتَهُمْ بِالصَّلَاةِ عَلَيْهِ، لِيَزْدَادُوا بِهَا أَثَرَةً لَدَيْكَ، وَكَرَامَةً عَلَيْكَ، وَوَكَّلْتَ بِالْمُصَلِّينَ عَلَيْهِ مَلَائِكَتَكَ يُصَلُّونَ عَلَيْهِ، وَيُبَلِّغُونَهُ صَلَاتَهُمْ وَتَسْلِيمَهُمْ.

اللَّهُمَّ رَبَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَا عَظَّمْتَ مِنْ أَمْرِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَوْجَبْتَ مِنْ حَقِّهِ، أَنْ تُطْلِقَ لِسَانِي مِنَ الصَّلَاةِ عَلَيْهِ بِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، وَبِمَا لَمْ تُطْلِقْ بِهِ لِسَانَ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ، وَلَمْ تُعْطِهِ إِثَاءً، ثُمَّ تُؤَيِّدَنِي عَلَى ذَلِكَ مُرَافَقَتُهُ، حَيْثُ أَخْلَلْتَهُ عَلَى قُدْسِكَ وَجَنَاتِ فِرْدَوْسِكَ، ثُمَّ لَا تَفَرِّقَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ أَبَداً.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَبْداً بِالشَّهَادَةِ لَهُ، ثُمَّ بِالصَّلَاةِ عَلَيْهِ، وَإِنْ كُنْتُ لَا أَبْلُغُ مِنْ ذَلِكَ رِضَى نَفْسِي، وَلَا يُعْبَرُهُ لِسَانِي عَنْ ضَمِيرِي، وَلَا أَلَامُ عَلَى التَّقْصِيرِ مِنِّي، لِعَجْزِ قُدْرَتِي عَنْ بُلُوغِ الْوَاجِبِ عَلَيَّ مِنْهُ، لِأَنَّهُ حَظُّ لِي وَحَقُّ عَلَيَّ، وَأَدَاءٌ لِمَا أُوجِبْتُ لَهُ فِي عُنُقِي أَنْ قَدْ بَلَغَ رِسَالَاتِكَ، غَيْرَ مُفَرِّطٍ فِيمَا أَمَرْتُ، وَلَا مُجَاوِزٍ لِمَا نَهَيْتُ، وَلَا مُقْصِرٍ فِيمَا أَرَدْتُ، وَلَا مُتَعَدٍّ لِمَا أَوْصَيْتُ.

وَتَلَا آيَاتِكَ عَلَى مَا أَنْزَلْتَ إِلَيْهِ وَحَيْكَ، وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِكَ، مُقْبِلاً غَيْرَ مُدْبِرٍ، وَوَفَى بِعَهْدِكَ، وَصَدَّقَ وَعْدَكَ، وَصَدَعَ بِأَمْرِكَ، لَا يَخَافُ فَيْكَ لَوْمَةً لَائِمٍ، وَبَاعَدَ فَيْكَ الْأَقْرَبِينَ، وَقَرَّبَ فَيْكَ الْأَبْعَدِينَ.

وَأَمَرَ بِطَاعَتِكَ وَأَتَمَرَ بِهَا، وَنَهَى عَنْ مَعْصِيَتِكَ وَانْتَهَى عَنْهَا سِرّاً وَعَلَانِيَةً، وَدَلَّ عَلَى مَخَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَأَخَذَ بِهَا، وَنَهَى عَنْ مَسَاوِي الْأَخْلَاقِ، وَرَغِبَ عَنْهَا وَوَالَى أَوْلِيَاءَكَ بِالَّذِي تُحِبُّ أَنْ يُوَالِيَ بِهِ قَوْلًا وَعَمَلًا، وَدَعَى إِلَى سَبِيلِكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ.

وَعَبْدَكَ مُخْلِصاً حَتَّى أَتَاهُ الْيَقِينُ، قَبَضَتْهُ إِلَيْكَ تَقِيّاً نَقِيّاً زَكِيّاً قَدْ أَكْمَلْتَ بِهِ الدِّينَ، وَأَتَمَمْتَ بِهِ النَّعِيمَ، وَظَاهَرْتَ بِهِ الْحُجَجَ، وَشَرَعْتَ بِهِ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ، وَفَصَّلْتَ بِهِ الْخِلَالَ عَنِ الْحَرَامِ، وَنَهَجْتَ بِهِ لِخَلْقِكَ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ، وَبَيَّنْتَ بِهِ الْعَلَامَاتِ وَالنُّجُومَ الَّذِي بِهِ يَهْتَدُونَ، وَلَمْ تَدْعُهُمْ بَعْدَهُ فِي عَمَاءٍ يَهِيمُونَ، وَلَا فِي شُبُهَةٍ يَتَّبِعُونَ، وَلَمْ تَكْلُهُمْ إِلَى النَّظَرِ لِأَنْفُسِهِمْ فِي دِينِهِمْ بِآرَائِهِمْ، وَلَا التَّخْيِيرِ مِنْهُمْ بِأَهْوَائِهِمْ، فَيَنْشَعِبُونَ فِي مُدْلِهَمَاتِ الْبِدْعِ، وَيَتَخَيَّرُونَ فِي مُطْبَقَاتِ الظُّلَمِ، وَتَتَفَرَّقَ بِهِمُ السُّبُلُ فِيمَا يَعْلَمُونَ.

وَأَشْهَدُ أَنَّهُ تَوَلَّى مِنَ الدُّنْيَا رَاضِياً عَنْكَ، مَرْضِياً عِنْدَكَ، مَحْمُوداً عِنْدَ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ، وَأَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ، وَعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ الْمُصْطَفَيْنَ، وَأَنَّهُ غَيْرُ مُلِيمٍ وَلَا ذَمِيمٍ، وَأَنَّهُ لَمْ يَكُنْ مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ، وَأَنَّهُ لَمْ يَكُنْ سَاحِرِراً، وَلَا سُحَرِراً لَهُ، وَلَا كَاهِناً وَلَا تُكْهَنَ لَهُ، وَلَا شَاعِراً وَلَا شُعْراً لَهُ، وَلَا كَذَّاباً، وَأَنَّهُ رَسُولُكَ وَخَاتَمُ النَّبِيِّينَ، جَاءَ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِ الْحَقِّ، وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ.

وَأَشْهَدُ أَنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوهُ ذَائِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مَا أَتَانَا بِهِ مِنْ عِنْدِكَ، وَأَخْبَرَنَا بِهِ عَنْكَ أَنَّهُ الْحَقُّ الْيَقِينُ، لَا شَكَّ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ وَوَلِيِّكَ وَنَجِيِّكَ وَصَفِيكَ وَصَفْوَتِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، الَّذِي انْتَجَبْتَهُ لِرِسَالَاتِكَ، وَاسْتَخْلَصْتَهُ لِدِينِكَ، وَاسْتَرْعَيْتَهُ عِبَادَكَ، وَاتَّمَمْتَهُ عَلَى وَحْيِكَ، عَلِمَ الْهُدَى وَبَابُ النُّهَى، وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى، فِيمَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ خَلْقِكَ، الشَّاهِدِ لَهُمْ، وَالْمُهَيِّمِ عَلَيْهِمْ، أَشْرَفَ وَأَفْضَلَ وَأَزْكَى وَأَطْهَرَ وَأَنْمَى وَأَطْيَبَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ وَأَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَأَصْفِيَائِكَ الْمُخْلِصِينَ مِنْ عِبَادِكَ.

اللَّهُمَّ وَاجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَغُفْرَانِكَ وَرِضْوَانِكَ وَمُغَافَاتِكَ وَكَرَامَتِكَ وَرَحْمَتَكَ وَمَنَّةَكَ وَفَضْلَكَ وَسَلَامَكَ وَشَرَفَكَ وَإِعْظَامَكَ وَتَجَبُّلِكَ، وَصَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ

وَرُسُلِكَ وَأَنْبِيَائِكَ وَالْأَوْصِيَاءَ وَالشُّهَدَاءَ وَالصَّدِّيقِينَ، وَعِبَادَكَ الصَّالِحِينَ، وَحَسَنَ
أَوْلِيكَ رَفِيقًا، وَأَهْلَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا فَوْقَهُمَا وَمَا تَحْتَهُمَا،
وَمَا بَيْنَ الْخَافِقِينَ، وَمَا بَيْنَ الْهَوَاءِ وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ وَالنُّجُومِ وَالْجِبَالِ وَالشَّجَرِ
وَالدَّوَابِّ، وَمَا سَبَّحَ لَكَ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، وَفِي الظُّلُمَةِ وَالضِّيَاءِ، بِالْعُدُوِّ وَالْآصَالِ،
وَفِي آنَاءِ اللَّيْلِ وَأَطْرَافِ النَّهَارِ وَسَاعَاتِهِ، عَلَى مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ،
وَحَاتِمِ النَّبِيِّينَ، وَإِمَامِ الْمُتَّقِينَ، وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَوَلِيِّ الْمُسْلِمِينَ، وَقَائِدِ الْغُرِّ
الْمُحَجَّلِينَ، وَرُسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، إِلَى الْجَنِّ وَالْإِنْسِ وَالْأَعْجَمِينَ، وَالشَّاهِدِ
البَشِيرِ، وَالْأَمِينِ النَّذِيرِ، الدَّاعِي إِلَيْكَ بِإِذْنِكَ، السِّرَاجُ الْمُنِيرُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ فِي الْأَوَّلِينَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ فِي
الْآخِرِينَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ يَوْمَ الدِّينِ، يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا هَدَيْتَنَا بِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا اسْتَقْدْنَا بِهِ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَنْعَشْتَنَا بِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَحْيَيْتَنَا بِهِ. اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا شَرَّفْتَنَا بِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَعَزَّزْتَنَا بِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا فَضَّلْتَنَا بِهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا رَحِمْتَنَا بِهِ.

اللَّهُمَّ اجْزِ نَبِيَّنَا مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، أَفْضَلَ مَا أَنْتَ جَارٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَبِيًّا
عَنْ أُمَّتِهِ، وَرَسُولًا عَمَّنْ أَرْسَلْتَهُ إِلَيْهِ. اللَّهُمَّ اخْصُصْهُ بِأَفْضَلِ قِسْمِ الْفَضَائِلِ، وَبَلِّغْهُ
أَعْلَى شَرَفِ الْمُكَرَّمِينَ، مِنْ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ، فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ، فِي
مَقْعَدٍ صَدَقَ، عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ.

اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ حَتَّى يَرْضَى، وَزِدْهُ بَعْدَ الرِّضَا، وَاجْعَلْهُ
أَكْرَمَ خَلْقِكَ مِنْكَ مَجْلِسًا، وَأَعْظَمَهُمْ عِنْدَكَ جَاهًا، وَأَوْفَرَهُمْ عِنْدَكَ حَظًّا، فِي كُلِّ خَيْرٍ
أَنْتَ قَاسِمُهُ بَيْنَهُمْ. اللَّهُمَّ أَوْرِدْ عَلَيْهِ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَذَوِي قَرَابَتِهِ
وَأُمَّتِهِ مِنْ تَقَرُّبِهِ عَيْنُهُ، وَأَقْرِزْ عُيُونَنَا بِرُؤْيَيْهِ، وَلَا تَفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطِهِ مِنَ الْوَسِيلَةِ وَالْفَضِيلَةِ وَالشَّرَفِ وَالْكَرَامَةِ مَا يَغِطُهُ بِهِ الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ، وَالنَّبِيُّونَ وَالْمُرْسَلُونَ، وَالْخَلْقُ أَجْمَعُونَ. اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهَهُ، وَأَعْلِ كَعْبَهُ، وَأَفْلِحْ حُجَّتَهُ، وَأَجِبْ دَعْوَتَهُ، وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمُحْمُودَ الَّذِي وَعَدْتَهُ، وَأَكْرِمْ زُلْفَتَهُ، وَأَجْزِلْ عَطِيَّتَهُ، وَتَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ، وَأَعْطِهِ سُؤْلَهُ، وَشَرِّفْ بُنْيَانَهُ، وَعَظِّمْ بُرْهَانَهُ، وَنَوِّرْ نُورَهُ، وَأَوْرِثْنَا حَوْضَهُ، وَاسْقِنَا بِكَاسِهِ، وَتَقَبَّلْ صَلَاةَ أُمَّتِهِ عَلَيْهِ، وَاقْضُ بِنَا أَثَرَهُ، وَاسْلُكْ بِنَا سَبِيلَهُ، وَتَوَفَّنَا عَلَى مِلَّتِهِ، وَاسْتَعْمِلْنَا بِسُنَّتِهِ، وَابْعَثْنَا عَلَى مِلَّتِهِ.

وَأَجْعَلْنَا نَدِيبُنْ بِدِينِهِ، وَنَهْتَدِي بِهُدَاهُ، وَنَقْتَدِي بِسُنَّتِهِ، وَنَكُونُ مِنْ شَاطِئِهِ وَمَوَالِيهِ وَأَوْلِيَّائِهِ وَأَحْبَائِهِ وَخِيَارِ أُمَّتِهِ وَمُقَدِّمِ زُمْرَتِهِ، وَتَحْتَ لَوَائِهِ، نُغَادِي عَدُوَّهُ، وَنُوَالِي وَلِيَّهُ، حَتَّى تُوْرِدَنَا بَعْدَ الْمَمَاتِ مُورِدَهُ، غَيْرَ خَزَايَا وَلَا نَادِمِينَ وَلَا مُبَدِّلِينَ وَلَا نَاكِثِينَ.

اللَّهُمَّ وَأَعْطِ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَعَ كُلِّ زُلْفَةٍ زُلْفَةً، وَمَعَ كُلِّ قُرْبَةٍ قُرْبَةً، وَمَعَ كُلِّ شَرَفٍ شَرَفًا، وَشَفَعَهُ فِي كُلِّ مَنْ يَشْفَعُ لَهُ مِنْ أُمَّتِهِ وَغَيْرِهِمْ مِنَ الْأُمَمِ، حَتَّى لَا يُعْطَى مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُصْطَفَى، إِلَّا دُونَ مَا أَنْتَ مُعْطِيهِ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

اللَّهُمَّ وَاجْعَلْهُ الْمُقَدِّمَ فِي الدَّعْوَةِ، وَالْمُؤْتَرِّ بِه فِي الْأَثَرَةِ، وَالْمُنَوَّهَ بِاسْمِهِ فِي الشَّفَاعَةِ، إِذَا تَجَلَّيْتَ بِنُورِكَ، وَجِيءَ بِالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ، وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، ذَلِكَ يَوْمُ التَّعَابُنِ، ذَلِكَ يَوْمُ الْحَسْرَةِ، ذَلِكَ يَوْمُ الْأَزِفَةِ، ذَلِكَ يَوْمٌ لَا يُسْتَعَالَ فِيهِ مَا فَاتَ.

اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ، كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَرَحِمْتَ وَبَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ. اللَّهُمَّ وَامْنُنْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَأَفْضَلِ مَا مَنَنْتَ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ. اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَأَفْضَلِ مَا سَلَّمْتَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَلَى أَيْمَةِ الْمُسْلِمِينَ، الْأَوَّلِينَ مِنْهُمْ وَالْآخِرِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَعَلَى إِمَامِ الْمُسْلِمِينَ. اللَّهُمَّ وَاحْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ [و] عَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ وَمِنْ فَوْقِهِ وَمِنْ تَحْتِهِ، وَافْتَحْ لَهُ فَتْحاً يَسِيراً، وَانصُرْهُ نَصراً عَزِيزاً، وَاجْعَلْ لَهُ مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَاناً نَصِيراً. اللَّهُمَّ عَجِّلْ فَرَجَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَأَهْلِكَ أَعْدَاءَهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَدُرِّيَّتِهِ وَأَزْوَاجِهِ الطَّيِّبِينَ الْأَخْيَارِ، الطَّاهِرِينَ الْمُطَهَّرِينَ، الْهَدَاةِ الْمُهْتَدِينَ، غَيْرِ الضَّالِّينَ وَلَا الْمُضِلِّينَ، الَّذِينَ أَذْهَبَتْ عَنْهُمْ الرَّجْسَ، وَطَهَّرَتْهُمْ تَطْهِيراً.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ فِي الْأَوَّلِينَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ فِي الْآخِرِينَ، وَصَلِّ عَلَيْهِمْ فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى، وَصَلِّ عَلَيْهِمْ أَبَدَ الْأَبَدِينَ، صَلَاةً لَا مُنْتَهَى لَهَا، وَلَا أَمَدَ دُونَ رِضَاكَ، آمِينَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ الْعَنِ الَّذِينَ بَدَّلُوا دِينَكَ وَكِتَابَكَ، وَغَيَّرُوا سُنَّةَ نَبِيِّكَ عَلَيْهِ سَلَامُكَ، وَأَزَالُوا الْحَقَّ عَنْ مَوْضِعِهِ، أَلْفِي لَعْنَةٍ مُخْتَلِفَةٍ غَيْرِ مُؤْتَلِفَةٍ، وَالْعَنُوهُمْ أَلْفِي لَعْنَةٍ مُؤْتَلِفَةٍ غَيْرِ مُخْتَلِفَةٍ، وَالْعَنِ أَشْيَاعَهُمْ وَأَتْبَاعَهُمْ، وَمَنْ رَضِيَ بِفِعَالِهِمْ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ.

اللَّهُمَّ يَا بَارِي الْمَسْمُوكَاتِ، وَذَاحِي الْمَدْحُوثَاتِ، وَقَاصِمَ الْجَبَابِرَةِ، وَرَحْمَانَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا، تُعْطِي مِنْهُمَا مَا تَشَاءُ، وَتَمْنَعُ مِنْهُمَا مَا تَشَاءُ، أَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، أَعْطِ مُحَمَّدًا حَتَّى يَرْضَى، وَبَلِّغْهُ الْوَسِيلَةَ الْعُظْمَى.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ مُحَمَّدًا فِي السَّابِقِينَ غَايَتَهُ، وَفِي الْمُتَجَبِّينَ كَرَامَتَهُ، وَفِي الْعَالِينَ ذِكْرَهُ، وَأَسْكِنَهُ أَعْلَى غُرَفِ الْفِرْدَوْسِ، فِي الْجَنَّةِ الَّتِي لَا تَفُوقُهَا دَرَجَةٌ، وَلَا يَفْضُلُهَا

شَيْءٍ. اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهَهُ، وَأَضِئْ نُورَهُ، وَكُنْ أَنْتَ الْخَافِظَ لَهُ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ مُحَمَّدًا
أَوَّلَ فَارِعِ لِبَابِ الْجَنَّةِ، وَأَوَّلَ دَاخِلٍ وَأَوَّلَ شَافِعٍ وَأَوَّلَ مُشَفِّعٍ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أُولَآءِ السَّادَةِ، الْكُفَاةِ الْكُھُولِ، الْكِرَامِ
الْقَادَةِ، الْقَمَاقِمِ الصَّخَامِ، اللَّيُوثِ الْأَبْطَالِ، عِصْمَةُ لِمَنْ اعْتَصَمَ بِهِ، وَإِجَارَةُ لِمَنْ
اسْتَجَارَ بِهِمْ، وَالْكَهْفُ الْحَصِينُ، وَالْفُلُكُ الْجَارِيَةُ فِي اللَّجَجِ الْغَامِرَةِ، وَالرَّاعِبُ
عَنْهُمْ مَارِقٌ، وَالْمَتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ، وَاللَّازِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ، وَرِمَاخُكَ فِي أَرْضِكَ.

وَصَلِّ عَلَى عِبَادِكَ فِي أَرْضِكَ، الَّذِينَ أَنْقَذْتَ بِهِمْ مِنَ الْهَلَكَةِ، وَأَنْزَلْتَ بِهِمْ مِنَ
الظُّلْمَةِ، شَجَرَةَ النَّبُوَّةِ، وَمَوْضِعَ الرِّسَالَةِ، وَمُخْتَلَفَ الْمَلَائِكَةِ، وَمَعْدِنِ الْعِلْمِ، صَلَّى
اللهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، آمِينَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْمُسْكِينِ الْمُسْتَكِينِ، وَأَبْتَغِي إِلَيْكَ ابْتِغَاءَ الْبَائِسِ
الْفَقِيرِ، وَأَتَضَرَّعُ إِلَيْكَ تَضَرُّعَ الضَّعِيفِ الضَّرِيرِ، وَأَبْتَهِلُ إِلَيْكَ ابْتِهَالِ الْمُدْنِبِ
الْخَاطِئِ، مَسْأَلَةَ مَنْ خَضَعَتْ لَكَ نَفْسُهُ، وَرَغِمَ لَكَ أَنْفُهُ، وَسَقَطَتْ لَكَ نَاصِيَّتُهُ،
وَانْهَمَلَتْ لَكَ دُمُوعُهُ، وَفَاضَتْ لَكَ عَبْرَتُهُ، وَاعْتَرَفَ بِخَطِيئَتِهِ، وَقَلَّتْ عَنْهُ حِيلَتُهُ،
وَأَسْلَمَتْهُ ذُنُوبُهُ.

وَأَسْأَلُكَ الصَّلَاةَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَوَّلًا وَآخِرًا، وَأَسْأَلُكَ حُسْنَ الْمَعِيشَةِ مَا
أَبْقَيْتَنِي، مَعِيشَةً أَقْوَى بِهَا فِي جَمِيعِ خَالَاتِي، وَأَتَوَصَّلُ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا إِلَى
آخِرَتِي، عَفْوًا لَا تُتَرَفُّنِي فَاطْغَى، وَلَا تُقْتَرُّ عَلَيَّ فَاشْقَى، أَعْطِنِي مِنْ ذَلِكَ غِنًى عَنْ
جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَبُلْغَةً إِلَى رِضَاكَ، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا عَلَيَّ سِجْنًا، وَلَا تَجْعَلْ فِرَاقَهَا عَلَيَّ
حَزْنًا، أَخْرِجْنِي مِنْهَا وَمِنْ فِتْنَتِهَا مَرْضِيًّا عَنِّي، مَقْبُولًا فِيهَا عَمَلِي، إِلَى دَارِ الْحَيَوَانِ،
وَمَسَاكِينِ الْأَخْيَارِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَرْلِهَا وَزَلْزَالِهَا، وَسَطَوَاتِ سَلَاطِينِهَا، وَشَرِّ شَيَاطِينِهَا،
وَبَغْيِ مَنْ بَغَى عَلَيَّ فِيهَا. اللَّهُمَّ مَنْ أَرَادَنِي فَأَرِدْهُ، وَمَنْ كَادَنِي فَكِدْهُ، وَافْقَأْ عَنِّي

عُيُونَ الْكَفَرَةِ، وَاقْصِنِي مِنْ ذَلِكَ بِالسَّكِينَةِ، وَالْبُسْنِي دِرْعَكَ الْحَصِينَةَ، وَاجْعَلْنِي
فِي سِتْرِكَ الْوَاقِي، وَأَصْلِحْ لِي خَالِي، وَبَارِكْ فِي أَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي وَخُزَانَتِي،
وَمَنْ أَحْبَبْتُ فِيكَ وَأَحْبَبَنِي.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا نَسِيتُ وَمَا
تَعَمَّدْتُ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَنِي كَمَا أَرَدْتَ، فَاجْعَلْنِي كَمَا تُحِبُّ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

دعای مشهور به دعای عشرات

سید بن طاووس و دیگران به سندهای معتبر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده‌اند که: روزی حضرت امیرالمؤمنین با حضرت امام حسین صلوات الله علیهما گفت که: ای فرزند! البته تقدیرات خدا در حق تو جاری خواهد شد به هر نحوی که مصلحت داند، پس عهد کن با من که رازی که با تو می‌گویم با کسی نگوئی تا دوازده ماه از شهادت من بگذرد، و تو را خبری می‌دهم که اصلش از خداوند عالمیان است و آن دعایی است که تو را تعلیم می‌نمایم که هر بامداد و پسین بخوانی تا مشغول نوشتن ثواب آن گردند هزار هزار ملک که هر یک را خدا قوت هزار هزار کاتب عطا کند در سرعت کتابت.

و موکل گرداند به استغفار از برای تو هزار هزار ملک که هر یک را خدا قوت هزار هزار استغفارکننده بدهد، و بنا کند برای تو هزار هزار قصر که در هر قصری هزار هزار خانه باشد و همسایه جدّت حضرت رسول صلی الله علیه و آله باشی و در دارالسلام برای تو خانه‌ای بنا کنند که همسایه اهل خود باشی و در جنت عدن برای تو هزار خانه بنا کنند.

و با تو از قبر تو نامه‌ای محشور شود سخن‌گو که به راستی سخن گوید که بر

صاحب من هیچ فزع و خوف نیست و بر صراط نلغزد و عذاب را بر او راهی نیست و به شهادت از دنیا مفارقت کنی و سعادت‌مند زندگانی کنی و هرگز تو را در نیابد فقر و پریشانی و تنگدستی و دیوانگی و بلاهای بد.

و در آن روز هر حاجت از حاجت‌های دنیا و آخرت که بطلبی برآورده شود و پی هر کاری که بروی تو را میسر گردد و به عدد هر نفسی از نفس‌های جنّ و انس برای تو هزار هزار حسنه نوشته شود و هزار هزار گناه محو شود و هزار درجه بلند شود و موکل گرداند برای استغفار کردن از برای تو عرش و کرسی و فردوس را تا روزی که محشور شوی و نزد عرش الهی بایستی.

پس عهد کن با من که این دعا را تعلیم نکنی مگر به اهل بیت و شیعیان خود؛ زیرا که اگر به دیگران تعلیم نمایی، حاجت‌های بد از خدا طلبند و روا شود و می‌خواهم که این فضیلت مخصوص شما باشد و چون محشور شوید خوفی و اندوهی بر شما نباشد و باید که در هنگام خواندن دعا با وضو باشی و روی تو به جانب قبله باشد، و اگر روز جمعه بعد از نماز عصر بخوانی بهتر است.

این است دعای عشرات:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ اللَّهِ آثَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافِ النَّهَارِ، سُبْحَانَ اللَّهِ بِالْعُدُوِّ وَالْأَصَالِ، «سُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ» * وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ * يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ^۱، «سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا

يَصْفُونَ * وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ * وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^۱، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

سُبْحَانَ الَّذِي لَهُ الْعِزَّةُ وَالْكَرَمُ، سُبْحَانَ الَّذِي لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ^۲ عِلْمُهُ، سُبْحَانَ ذِي الطُّوْلِ وَالْفَضْلِ، سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ وَالنَّعَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَالْكَرَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، سُبْحَانَ ذِي الْكِبَرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ وَالْجَبَرُوتِ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَيِّ الْمُهِتَمِّ بِالْقُدُوسِ، سُبْحَانَ الْقَائِمِ الدَّائِمِ، سُبْحَانَ الْحَيِّ الْقَيُّومِ.

سُبْحَانَ رَبِّي الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ رَبِّي الْأَعْلَى، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى، سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّنَا وَرَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ، سُبْحَانَ الدَّائِمِ غَيْرِ الْغَافِلِ، سُبْحَانَ الْعَالِمِ بِغَيْرِ تَعَلُّمٍ، سُبْحَانَ خَالِقِ مَا يُرَى وَمَا لَا يُرَى، سُبْحَانَ الَّذِي يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَلَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ، وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ وَأَمْسَيْتُ مِنْكَ فِي نِعْمَةٍ وَخَيْرٍ وَبَرَكَاتٍ وَعَافِيَةٍ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَتِمِّمْ عَلَيَّ نِعْمَتَكَ وَخَيْرَكَ وَبَرَكَاتِكَ وَعَافِيَتَكَ بِسَجَاةٍ مِنَ النَّارِ، وَارْزُقْنِي شُكْرَكَ وَعَافِيَتَكَ وَفَضْلَكَ وَكَرَامَتَكَ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي.

اللَّهُمَّ بِنُورِكَ اهْتَدَيْتُ، وَبِفَضْلِكَ اسْتَعْنَيْتُ، وَفِي نِعْمَتِكَ أَصْبَحْتُ وَأَمْسَيْتُ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أَشْهَدُكَ وَكَفَى بِكَ شَهِيدًا، وَأَشْهَدُ مَلَائِكَتَكَ وَحَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَسُكَّانَ سَمَاوَاتِكَ وَأَرْضِكَ، وَأَنْبِيََاءَكَ وَرُسُلَكَ، وَوَرَثَةَ أَنْبِيَائِكَ، وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، وَأَنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، تُخَيِّبُ وَتُمِيتُ، وَتُمِيتُ وَتُخَيِّبُ.

۱. سوره صافات، آیه ۱۸۰-۱۸۲.

۲. در نسخه «الف» و «ب» و جمال الأسبوع «يَوْمٌ» آمده، ولی در سایر مصادر «شَيْءٌ» آمده است.

وَأَشْهَدُ أَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ، وَأَنَّ النَّارَ حَقٌّ، وَأَنَّ النُّشُورَ حَقٌّ، وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا، وَأَنَّكَ تَبْعَتْ مَنْ فِي الْقُبُورِ .

وَأَشْهَدُ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَعَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ وَمُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ وَجَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ وَمُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ وَعَلِيَّ بْنَ مُوسَى وَمُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ وَعَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ وَالْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ وَالْخَلْفَ الصَّالِحَ الْحُجَّةَ الْقَائِمَ الْمُنتَظَرَ، صَلَوَاتُكَ يَا رَبِّ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَجْمَعِينَ، هُمْ الْأَيُّمَةُ الْهُدَاةُ الْمُهْتَدُونَ، غَيْرُ الضَّالِّينَ وَلَا الْمُضِلِّينَ .

وَأَنْتُمْ أَوْلِيَاؤُكَ الْمُصْطَفَوْنَ وَحِزْبُكَ الْغَالِبُونَ، وَصِفْوَتُكَ مِنْ خَلْقِكَ وَخَيْرَتُكَ مِنْ بَرِيَّتِكَ، وَنُجَبَاؤُكَ الَّذِينَ انْتَجَبْتَهُمْ لِوَلَايَتِكَ، وَاخْتَصَصْتَهُمْ مِنْ خَلْقِكَ، وَاضْطَفَيْتَهُمْ عَلَى عِبَادِكَ، وَجَعَلْتَهُمْ حُجَّةً عَلَى الْعَالَمِينَ، صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِمُ وَالسَّلَامُ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاكْتُبْ لِي هَذِهِ الشَّهَادَةَ عِنْدَكَ، حَتَّى تُلْقِنِيهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَمَا أَنْتَ أَهْلُهُ، حَمْدًا تَضَعُ لَهُ السَّمَاءُ كَنَفَهَا، وَتُسَبِّحُ لَكَ الْأَرْضُ وَمَنْ عَلَيْهَا . اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يَصْعَدُ أَوَّلُهُ، وَلَا يَنْقُذُ آخِرُهُ . اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يَزِيدُ وَلَا يَنْبِيدُ .

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ سَرْمَدًا دَائِمًا أَبَدًا، لَا انْقِطَاعَ [لَهُ] وَلَا نَفَادَ، وَلَكَ يَنْبَغِي، وَإِلَيْكَ يَنْتَهِي، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَيَّ وَمَعِيَ وَفِيَّ وَقَبْلِي وَبَعْدِي وَأَمَامِي وَفَوْقِي وَتَحْتِي وَلَدَيَّ، وَإِذَا مِتُّ وَقَبِرْتُ وَبَقِيْتُ فَرَدًّا وَحِيدًا ثُمَّ فَنَيْتُ، وَلَكَ الْحَمْدُ إِذَا نُشِرْتُ وَبُعِثْتُ يَا مَوْلَايَ .

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ بِجَمِيعِ مَخَامِدِكَ كُلِّهَا عَلَى جَمِيعِ نِعْمَائِكَ كُلِّهَا، حَتَّى يَنْتَهِيَ الْحَمْدُ إِلَى مَا تُحِبُّ وَتَرْضَى . اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى كُلِّ عِزٍّ سَاكِنٍ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى كُلِّ نَوْمَةٍ وَيَقِظَةٍ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى كُلِّ أَكْلَةٍ وَشَرْبَةٍ، وَنَفْسٍ

وَبَطْشَةٍ، وَقَبْضَةٍ وَبَسْطَةٍ، وَعَلَى كُلِّ مَوْضِعٍ شَعْرَةٍ، وَعَلَى كُلِّ خَالٍ.
 اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهُ، وَلَكَ الشُّكْرُ كُلُّهُ، وَلَكَ الْمَجْدُ كُلُّهُ، وَلَكَ الْمُلْكُ كُلُّهُ، وَلَكَ
 الْجُودُ كُلُّهُ، وَيَبْدِكَ الْخَيْرُ كُلُّهُ، وَإِلَيْكَ يَرْجِعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ، عَلَانِيَتُهُ وَسِرُّهُ، وَأَنْتَ مُنْتَهَى
 الشَّانِ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا خَالِدًا مَعَ خُلُودِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا لَا مُنْتَهَى لَهُ
 دُونَ عِلْمِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا لَا أَمَدَ لَهُ دُونَ مَشِيَّتِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا لَا أَجَرَ
 لِقَائِلِهِ إِلَّا رِضَاكَ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى حِلْمِكَ بَعْدَ عِلْمِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى عَفْوِكَ بَعْدَ قُدْرَتِكَ.
 اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ بَاعِثَ الْحَمْدِ، وَلَكَ الْحَمْدُ وَارِثَ الْحَمْدِ، وَلَكَ الْحَمْدُ بَدِيعَ الْحَمْدِ،
 وَلَكَ الْحَمْدُ مُبْتَدِعَ الْحَمْدِ، وَلَكَ الْحَمْدُ مُنْتَهَى الْحَمْدِ، وَلَكَ الْحَمْدُ مُبْتَدِئُ الْحَمْدِ،
 وَلَكَ الْحَمْدُ وَلِيِّ الْحَمْدِ.

وَلَكَ الْحَمْدُ صَادِقَ الْوَعْدِ، وَفِيَّ الْعَهْدِ، عَزِيزَ الْجُنْدِ، قَدِيمَ الْمَجْدِ، وَلَكَ الْحَمْدُ
 رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ، مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ، مُنْزِلَ الْآيَاتِ مِنْ فَوْقِ سَنَعِ سَمَاوَاتٍ، عَظِيمَ
 الْبَرَكَاتِ، مُخْرِجَ الثَّوَرِ مِنَ الظُّلُمَاتِ، وَمُخْرِجَ مَنْ فِي الظُّلُمَاتِ إِلَى الثَّوَرِ، مُبَدِّلَ
 السَّيِّئَاتِ حَسَنَاتٍ، وَجَاعِلَ الْحَسَنَاتِ دَرَجَاتٍ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ غَافِرَ الذَّنْبِ وَقَابِلَ التَّوْبِ، شَدِيدَ الْعِقَابِ ذَا الطَّوْلِ، لَا إِلَهَ إِلَّا
 أَنْتَ، إِلَيْكَ الْمَصِيرُ. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ فِي اللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى، وَلَكَ الْحَمْدُ فِي النَّهَارِ إِذَا
 تَجَلَّى، وَلَكَ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ كُلِّ نَجْمٍ فِي السَّمَاءِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ كُلِّ مَلَكٍ فِي السَّمَاءِ،
 وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ كُلِّ قَطْرَةٍ نَزَلَتْ مِنَ السَّمَاءِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ كُلِّ قَطْرَةٍ فِي الْبَحَارِ،
 وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا فِي جَوْفِ الْأَرْضِينَ، وَأَوْزَانِ مِيزَانِ الْبَحَارِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا
 عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ.

وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا أَحْصَى كِتَابُكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا أَخَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، وَلَكَ

الْحَمْدُ عَدَدَ الْوَرَقِ وَالشَّجَرِ وَالْحَصَى وَالْتَوَى وَالْثَرَى، وَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ، وَالْبَهَائِمِ وَالسَّبَاعِ وَالْهَوَامِّ، حَمْدًا كَثِيرًا مُبَارَكًا فِيهِ، كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، وَكَمَا يَنْبَغِي لِكَرَمِ وَجْهِكَ، وَعِزِّ جَلَالِكَ مِنَ الْحَمْدِ مُبَارَكًا فِيهِ أَبَدًا.

پس ده مرتبه می گوئی: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَيُحْيِي وَيُمِيتُ وَيُحْيِي، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. و ده مرتبه: الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ. و ده مرتبه: يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ. و ده مرتبه: يَا رَحْمَنُ يَا رَحْمَنُ. و ده مرتبه: يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ.

و ده مرتبه: يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ. و ده مرتبه: يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ. و ده مرتبه: يَا مُنِيبُ، يَا مُنِيبُ. و ده مرتبه: يَا قُدُّوسُ، يَا قُدُّوسُ. و ده مرتبه: يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ. و ده مرتبه: يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ. و ده مرتبه: يَا حَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. و ده مرتبه: يَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. و ده مرتبه: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. و ده مرتبه: «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ».

و ده مرتبه: اللَّهُمَّ اصْنَعْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَلَا تَصْنَعْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، فَإِنَّكَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ، وَأَنَا أَهْلُ الذُّنُوبِ وَالْخَطَايَا، فَارْحَمْنِي يَا مَوْلَايَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ. و ده مرتبه: آمِينَ، آمِينَ. پس حاجت خود را از حق تعالی طلب کن که برآورده می شود إن شاء الله تعالی.^۱

مؤلف گوید که: چون این دعا به سندهای معتبر منقول است و در روایات اختلافی در لفظ دعا بود در رساله مقباس^۲ روایتی ایراد شد و در این جا روایت دیگر، اگر اختلافی میان این دعا و آن دعا بیابند از این جهت است.

۱. جمال الأسبوع: ۲۷۹، مصباح المتهجد: ۸۴، مفتاح الفلاح: ۲۲۴.

۲. مقباس المصایب، فصل نهم.

[دعای بعد از نماز عصر روز جمعه]

شیخ و سید و کفعمی رحمہم اللہ به سند معتبر روایت کرده اند که: حضرت امام زین العابدین علیه السلام در روز جمعه بعد از نماز عصر این دعا را می خواندند:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْهَجْتَ سَبِيلَ الدَّلَالَةِ عَلَيْكَ بِأَعْلَامِ الْهِدَايَةِ بِمَنِّكَ عَلَى خَلْقِكَ، وَأَقَمْتَ لَهُمْ مَنَارَ الْقَصْدِ إِلَى طَرِيقِ أَمْرِكَ بِمَعَادِنِ لُطْفِكَ، وَتَوَلَّيْتَ أَسْبَابَ الْإِنْبَايَةِ إِلَيْكَ بِمُسْتَوْضَحَاتٍ مِنْ حُجَجِكَ، قُدْرَةً مِنْكَ عَلَى اسْتِخْلَاصِ أَفْضَلِ عِبَادِكَ، وَحِظًا لَهُمْ عَلَى أَذَاءِ مَضْمُونِ شُكْرِكَ، وَجَعَلْتَ تِلْكَ الْأَسْبَابَ لِخَصَائِصٍ مِنْ أَهْلِ الْإِحْسَانِ عِنْدَكَ وَذَوِي الْحَبَاءِ لَدَيْكَ، تَفْضِيلًا لِأَهْلِ الْمَنَازِلِ مِنْكَ، وَتَعْلِيمًا أَنَّ مَا أَمَرْتَ بِهِ مِنْ ذَلِكَ، مُبَرَّرٌ مِنَ الْحَوْلِ وَالْقُوَّةِ إِلَّا بِكَ، وَشَاهِدًا فِي إِمْضَاءِ الْحُجَّةِ عَلَى عَدْلِكَ وَقِيَامِ وَجُوبِ حُكْمِكَ.

اللَّهُمَّ وَقَدْ اسْتَشْفَعْتُ الْمَعْرِفَةَ بِذَلِكَ إِلَيْكَ، [وَأَثَقْتُ بِفَضِيلَتِهَا عِنْدَكَ، وَقَدَّمْتُ الثِّقَةَ بِكَ وَسِبْطَةً فِي اسْتِنْجَازِ مَوْعُودِكَ، وَالْأَخْذِ بِصَالِحِ مَا نَدَبْتَ إِلَيْهِ عِبَادَكَ، وَانْتِجَاعًا بِهَا مَحَلَّ تَصَدِّيقِكَ وَالْإِنْصَاتِ إِلَى فَهْمِ غَبَاوَةِ الْفُطْنِ عَنْ تَوْحِيدِكَ، عِلْمًا بِعَوَاقِبِ الْخَيْرَةِ فِي ذَلِكَ، وَاسْتِشْرَادًا لِزُهَانِ آيَاتِكَ، وَاعْتِمَادُكَ حِزْزًا وَاقِيًا مِنْ دُونِكَ، وَاسْتَنْجَدْتُ الْإِعْتِصَامَ بِكَ كَافِيًا مِنْ أَسْبَابِ خَلْقِكَ، فَأَرِنِي مُبَشِّرَاتٍ مِنْ إِبْجَاتِكَ تَفِي بِحُسْنِ الظَّنِّ بِكَ، وَتَنْفِي عَوَارِضِ التُّهْمِ لِقَضَائِكَ، فَإِنَّهُ ضَمَانُكَ لِلْمُجْتَدِينَ^١، وَفَاؤُكَ لِلرَّاغِبِينَ إِلَيْكَ.

اللَّهُمَّ وَلَا أَذِلُّنَّ عَلَى التَّعَزُّزِ بِكَ، وَلَا أَسْتَفْقِينَ نَهْجَ الضَّلَالَةِ عَنْكَ، وَقَدْ أَمَّتَكَ رَكَائِبُ طَلِبَتِي، وَأَتَيْحَتْ نَوَازِعُ الْأَمَالِ مِنِّي إِلَيْكَ، وَنَاجَاكَ عَزْمُ الْبُصَائِرِ لِي فِيكَ. اللَّهُمَّ وَلَا أَسْلُبَنَّ عَوَائِدَ مَنِّكَ غَيْرَ مَتَوَسَّمَاتٍ إِلَى غَيْرِكَ.

اللَّهُمَّ وَجَدُّ لِي وَصَلَةُ الْإِنْقِطَاعِ إِلَيْكَ، وَاضْدُ قُوَى سَبَبِي عَنْ سِوَاكَ، حَتَّى أَفِرَّ

عَنْ مَضَارِعِ الْهَلَكَاتِ إِلَيْكَ، وَأَحْتِ الرِّحْلَةَ إِلَى إِثَارِكَ بِاسْتَظْهَارِ الْيَقِينِ فِيكَ، فَإِنَّهُ لَا عُدْرَ لِمَنْ جَهَلَكَ بَعْدَ اسْتِعْلَاءِ الثَّنَاءِ عَلَيْكَ، وَلَا حُجَّةَ لِمَنْ اخْتَزَلَ عَنْ طَرِيقِ الْعِلْمِ بِكَ، مَعَ إِزَاحَةِ الْيَقِينِ مَوَاقِعِ الشُّكُوكِ فِيكَ، وَلَا يَبْلُغُ إِلَى فَضَائِلِ الْقِسَمِ إِلَّا بَتَأْيِيدِكَ وَتَسْدِيدِكَ، فَتَوَلَّنِي بِتَأْيِيدٍ مِنْ عَوْنِكَ، وَكَافِنِي عَلَيْهِ بِجَزِيلِ عَطَايِكَ.

اللَّهُمَّ أَنْتَ عَلَيَّ أَحْسَنُ الثَّنَاءِ، لِأَنَّ بِلَاءَكَ عِنْدِي أَحْسَنُ الْبِلَاءِ، أَوْفَرْتَنِي نِعَمًا وَأَوْفَرْتَ نَفْسِي ذُنُوبًا، كَمْ مِنْ نِعْمَةٍ أَسْبَغْتَهَا عَلَيَّ لَمْ أَوُدُّ شُكْرَهَا، وَكَمْ مِنْ خَطِيئَةٍ أَحْصَيْتَهَا عَلَيَّ أَسْخِي مِنْ ذِكْرَهَا، وَأَخَافُ جَزَاءَهَا، إِنْ تَعَفَّ لِي عَنْهَا فَأَهْلُ ذَلِكَ أَنْتَ، وَإِنْ تَعَاقَبَنِي عَلَيْهَا فَأَهْلُ ذَلِكَ أَنَا.

اللَّهُمَّ فَارْحَمْ نِدَائِي إِذَا نَادَيْتُكَ، وَأَقْبِلْ عَلَيَّ إِذَا نَاجَيْتُكَ، فَإِنِّي أَعْتَرِفُ لَكَ بِذُنُوبِي، وَأَذْكُرُ لَكَ حَاجَتِي، وَأَشْكُوا إِلَيْكَ مَسْكَنَتِي وَفَاقَتِي وَقَسْوَةَ قَلْبِي وَمَيْلَ نَفْسِي، فَإِنَّكَ قُلْتَ «فَمَا اسْتَكَانُوا لِلرَّبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ»^۱.

وَهَا أَنَا ذَا يَا إِلَهِي قَدْ اسْتَجَرْتُ بِكَ، وَقَعَدْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ، مُسْتَكِينًا مُتَضَرَّعًا إِلَيْكَ، رَاجِيًا لِمَا عِنْدَكَ، تَرَانِي وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي، وَتَسْمَعُ كَلَامِي، وَتَعْرِفُ حَاجَتِي وَمَسْكَنَتِي وَحَالِي وَمُنْقَلَبِي وَمَثْوَايَ، وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَبْتَدِيَ فِيهِ مَنْطِقِي، وَالَّذِي أَرْجُو مِنْكَ فِي غَاقِبَةِ أَمْرِي، وَأَنْتَ مُحْصٍ لِمَا أُرِيدُ التَّقْوَةَ بِهِ مِنْ مَقَالِي، جَرَتْ مَقَادِيرُكَ بِأَسْبَابِي وَمَا يَكُونُ مَتِي فِي سِرِّرَتِي وَعَلَانِيَتِي، وَأَنْتَ مُتَمِّمٌ لِي مَا أَخَذْتَ عَلَيْهِ مِيثَاقِي، وَبَيْدِكَ وَلَا يَبِيدُ غَيْرُكَ زِيَادَتِي وَنُقْصَانِي.

وَأَحَقُّ مَا أَقْدَمُ إِلَيْكَ قَبْلَ الذِّكْرِ لِحَاجَتِي، وَالتَّقْوَةُ بِطَلِبَتِي شَهَادَتِي بِوُحْدَانِيَّتِكَ، وَإِقْرَارِي بِرُبُوبِيَّتِكَ الَّتِي ضَلَّتْ عَنْهَا الْأَرَاءُ، وَتَاهَتْ فِيهَا الْعُقُولُ، وَقَصُرَتْ دُونَهَا الْأَوْهَامُ، وَكَلَّتْ عَنْهَا الْأَحْلَامُ، فَانْقَطَعَ دُونُ كُنْهِ مَعْرِفَتِهَا مَنْطِقُ الْخَلَائِقِ، وَكَلَّتِ الْأَلْسُنُ عَنْ غَايَةِ وَصْفِهَا، فَلَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَبْلُغَ شَيْئًا مِنْ وَصْفِكَ، وَيَعْرِفَ شَيْئًا مِنْ

نَعِيكَ، إِلَّا مَا حَدَدْتَهُ وَوَصَفْتَهُ، وَوَقَفْتَهُ عَلَيْهِ، وَبَلَغْتَهُ إِثْمَهُ.

فَأَنَا مُقَرَّبَاتِي لَا أَبْلُغُ مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، مِنْ تَعْظِيمِ جَلَالِكَ، وَتَقْدِيسِ مَجْدِكَ وَتَمْجِيدِكَ وَكَرَمِكَ، وَالثَّنَاءِ عَلَيْكَ، وَالْمَدْحِ لَكَ، وَالذِّكْرِ لِأَلَايِكَ، وَالْحَمْدِ لَكَ عَلَى بِلَايِكَ، وَالشُّكْرِ عَلَى نِعْمَائِكَ.

وَذَلِكَ مَا تَكِلُ الْأَلْسُنُ عَنْ صِفَتِهِ، وَتَعْجِزُ الْأَبْدَانُ عَنْ أَدَاءِ شُكْرِهِ، وَإِقْرَارِي لَكَ بِمَا اخْتَطَبْتُ عَلَى نَفْسِي مِنْ مُوبِقَاتِ الذُّنُوبِ الَّتِي قَدْ أَوْبَقْتَنِي، وَأَخْلَقْتَ عِنْدَكَ وَجْهِي. وَلِكَبِيرِ خَطِيئَتِي وَعَظِيمِ جُزْمي هَرَبْتُ إِلَيْكَ رَبِّي، وَجَلَسْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ مُؤَلَّيًّا، وَتَضَرَّعْتُ إِلَيْكَ سَيِّدِي، لِأَقَرَّ لَكَ بِوَحْدَانِيَّتِكَ، وَبِوُجُودِ رُبُوبِيَّتِكَ.

فَأْتَنِي عَلَيْكَ بِمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ، وَأَصْفُكَ بِمَا يَلِيْقُ بِكَ مِنْ صِفَاتِكَ، وَأَذْكُرُ مَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ مِنْ مَعْرِفَتِكَ، وَأَعْتَرِفُ لَكَ بِذُنُوبِي، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِحَطِيئَتِي، وَأَسْأَلُكَ التَّوْبَةَ مِنْهَا إِلَيْكَ، وَالْعُودَ مِنْكَ عَلَيَّ بِالْمَغْفِرَةِ لَهَا، فَإِنَّكَ قُلْتَ «اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا»^١، وَقُلْتَ «ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ»^٢.

إِلَهِي إِلَيْكَ اعْتَمَدْتُ لِقَضَاءِ حَاجَتِي، وَبِكَ أَنْزَلْتُ الْيَوْمَ فَقْرِي وَفَاقَتِي، اِلْتِمَاسًا مِنْي لِرَحْمَتِكَ، وَرَجَاءً مِنْي لِعَفْوِكَ، فَإِنِّي لِرَحْمَتِكَ وَعَفْوِكَ أَرْجُو مِنْي لِعَمَلِي، وَرَحْمَتِكَ وَعَفْوِكَ أَوْسَعُ مِنْ ذُنُوبِي، فَتَوَلَّ الْيَوْمَ قَضَاءَ حَاجَتِي بِقُدْرَتِكَ عَلَى ذَلِكَ، وَتَيَسَّرِ ذَلِكَ عَلَيْكَ، فَإِنِّي لَمْ أَرَ خَيْرًا قَطُّ إِلَّا مِنْكَ، وَلَمْ يَصْرِفْ عَنِّي سُوءَ أَقْطُعْ غَيْرُكَ. فَارْحَمْنِي سَيِّدِي يَوْمَ يُفْرِدُنِي النَّاسُ فِي حُفْرَتِي، وَأُفْضِي إِلَيْكَ بِعَمَلِي، فَقَدْ قُلْتَ سَيِّدِي «وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ»^٣، أَجَلْ وَعِزَّتِكَ سَيِّدِي لِنِعْمِ الْمُجِيبِ

١. سورة نوح، آية ١٠.

٢. سورة غافر، آية ٦٠.

٣. سورة صافات، آية ٧٥.

أَنْتَ، وَلِنِعْمَ الْمَدْعُوُّ أَنْتَ، وَلِنِعْمَ الرَّبُّ أَنْتَ، وَلِنِعْمَ الْقَادِرُ أَنْتَ، وَلِنِعْمَ الْخَالِقُ أَنْتَ،
وَلِنِعْمَ الْمُبْدِيُّ أَنْتَ، وَلِنِعْمَ الْمُعِيدُ أَنْتَ، وَلِنِعْمَ الْمُسْتَعَاثُ أَنْتَ، وَلِنِعْمَ الصَّرِيحُ
أَنْتَ.

فَأَسْأَلُكَ يَا صَرِيحَ الْمَكْرُوبِينَ، وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، وَيَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْفُعَالَ لِمَا يُرِيدُ، يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ، أَنْ تُكَرِّمَنِي فِي مَقَامِي هَذَا وَفِيمَا بَعْدَهُ
كَرَامَةً لَا تُهَيِّئُنِي بَعْدَهَا أَبَدًا، وَأَنْ تَجْعَلَ أَفْضَلَ جَائِزَتِكَ الْيَوْمَ فَكَأَنَّكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ،
وَالْفُوزَ بِالْجَنَّةِ.

وَأَنْ تَصْرِفَ عَنِّي شَرَّ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ، وَشَرَّ كُلِّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ، وَشَرَّ كُلِّ ضَعِيفٍ مِنْ
خَلْقِكَ أَوْ شَدِيدٍ، وَشَرَّ كُلِّ قَرِيبٍ أَوْ بَعِيدٍ، وَشَرَّ كُلِّ مَنْ ذَرَأَتْهُ وَبَرَأَتْهُ وَأَنْشَأَتْهُ
وَابْتَدَعَتْهُ، وَمِنْ شَرِّ الصَّوَاعِقِ وَالْبَرَدِ وَالرَّيْحِ وَالْمَطَرِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ، وَمِنْ
شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ صَغِيرَةٍ أَوْ كَبِيرَةٍ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا، إِنَّ رَبِّي عَلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ^۱.

[دعای سمات]

دعای سمات از ادعیه مشهور است و اکثر علمای سلف بر این دعا مواظبت
می نموده اند و در مصباح شیخ و کفعمی^۲ و جمال الأسبوع سید بن طاووس، به
سندهای معتبر از محمد بن عثمان عمروی که از نواب حضرت صاحب الامر
صلوات الله علیه است و از حضرت امام محمد باقر و امام جعفر صادق صلوات الله علیهما
روایت کرده اند.^۳

۱. مصباح المتجهّد: ۴۱۶، جمال الأسبوع: ۲۸۵، بلد الأمين: ۷۷.

۲. نسخه ب: کتب کفعمی.

۳. مصباح المتجهّد: ۴۱۶، مصباح کفعمی: ۴۲۲، جمال الأسبوع: ۵۳۳.

و به خطّ شیخ جلیل محمد بن علیّ جبعی جدّ شیخ بهاء الدّین محمد علیهما الزّحمة والفقران یافتم که روایت کرده بود به سند خود از احمد بن محمد عیّاش، از سیّد عبدالعزیز بن احمد حسین، از محمد بن علیّ راشدی، از حسین بن احمد بن عمر که گفت: حاضر شدم در مجلس شیخ ابی جعفر محمد بن عثمان بن سعید العمّری قدّس الله روحه، پس بعضی از ما با او گفت: ای سیّد من! چه جهت دارد که بسیاری از مردم تصدیق می کنند دعای شبّور یهود را بر [علیه] کسی که دزدی کرده باشد و مستجاب می دانند آن را و حال آن که یهود ملعونند بر زبان حضرت عیسی و حضرت محمد رسول خدا صلی الله علیهما وآلهما.

شیخ ابوجعفر گفت که: این دو علّت دارد: یکی ظاهر و دیگری باطن. اما علّت ظاهر پس به سبب آن است که مشتمل است بر نام های بزرگ خدا و مدایح عظیمة حق تعالی ولیکن آنچه نزد یهود است ناقص و تغیر یافته است و صحیحش نزد ماست که از بزرگواران اهل ذکر که اهل بیت رسالتند علیهم السلام به ما رسیده است و خلف از سلف روایت کرده اند تا به ما منتهی گردیده است.

و اما علّت باطن پس از معصوم علیه السلام به ما خبر رسیده است که هر گاه مؤمن دعا کند، حق تعالی می فرماید: این دعایی است که من دوست می دارم شنیدن آن را، حاجتش را برآورید، اما میان آسمان و زمین معلق بدارید تا او دعا کند؛ برای اشتیاقی که به دعای او دارم. و هر گاه کافر دعا کند، حق سبحانه و تعالی می فرماید: این دعایی است که کراهت دارم از شنیدن آن، حاجتش را برآورید و زود به او برسانید که من صدای او را نشنوم و به حاجت خود مشغول گردد و در درگاه من خشوع نکند.

جماعت حاضران گفتند: یا شیخ ابوجعفر علیه السلام! می خواهیم دعای سمات را - که می گویی موافق دعای شبّور یهود است - بر ما املا کنی تا بنویسیم و نفرین کنیم به آن دعا بر جمعی که بر ما ستم می کنند، و در مقام حیل و مکرند با ما و می خواهند که غالب باشند بر ما.

شیخ گفت: خبر داد مرا پدرم از محمد بن راشد، از محمد بن سنان، از مفضل بن عمر که گروهی از خواص شیعه از حضرت صادق علیه السلام سؤال کردند مثل این سؤالی که شما از من کردید، و حضرت همین جواب را که من گفتم فرمود و گفت که: حضرت امام محمد باقر علیه السلام فرمود که:

اگر بدانند مردم آنچه ما می دانیم از عظمت شأن این نام ها نزد خدا و سرعت اجابت حق تعالی کسی را که او را به این نام ها بخواند با آن ثواب های بسیار که در آخرت برای او ذخیره می نماید هر آینه برای تحصیل این دعا مقاتله نمایند به شمشیرها، ولیکن حق تعالی مخصوص می گرداند به رحمت خود هر که را خواهد.

و فرمود: اگر سوگند یاد کنم که اسم اعظم خدا در این دعا هست هر آینه سوگند دروغ یاد نکرده ام، پس هر گاه این دعا را خوانید سعی کنید که دعای شما برای امور باقیه آخرت باشد نه لذت فانیه دنیا.

پس فرمود که: این دعا از علم های مکنون مخزون ماست و از دعا های لازم الاجابه است.^۱ این است دعا:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيْمِ الْاَعْظَمِ، الْاَعَزُّ الْاَجَلُّ الْاَكْرَمِ، الَّذِيْ اِذَا دُعِيْتُ بِهِ عَلٰی مَغَالِقِ ابْوَابِ السَّمَاءِ لِفَتْحِ الرَّحْمَةِ انْفَتَحَتْ، وَ اِذَا دُعِيْتُ بِهِ عَلٰی مَضَاقِ ابْوَابِ الْاَرْضِ لِلْفَرَجِ انْفَرَجَتْ، وَ اِذَا دُعِيْتُ بِهِ عَلٰی الْعُسْرِ لِيُسْرٍ تَيَسَّرَ^۲، وَ اِذَا دُعِيْتُ بِهِ عَلٰی الْاَمْوَاتِ لِلنُّشُوْرِ انْتَشَرَتْ، وَ اِذَا دُعِيْتُ بِهِ عَلٰی كُشْفِ الْبَاسَاءِ وَالضَّرَّاءِ انْكَشَفَتْ.

وَبِجَلَالِ وَجْهِكَ الْكَرِيْمِ، اَكْرَمِ الْوُجُوهِ، وَ اَعَزِّ الْوُجُوهِ، الَّذِيْ عَنَتْ لَهُ الْوُجُوهُ، وَ خَضَعَتْ لَهُ الرُّقَابُ، وَ خَشَعَتْ لَهُ الْاَصْوَاتُ، وَ وَجِلَتْ لَهُ الْقُلُوْبُ مِنْ مَخَافَتِكَ،

۱. بحار الأنوار: ۹۶/۸۷.

۲. مصباح کفعمی، جمال الأسبوع و بحار الأنوار: تیسرت.

وَبَقُوَّتِكَ الَّتِي تُفْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِكَ، وَتُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا.

وَبِمَشِيَّتِكَ الَّتِي دَانَ لَهَا الْعَالَمُونَ، وَبِكَلِمَتِكَ الَّتِي خَلَقْتَ بِهَا السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ، وَبِحِكْمَتِكَ الَّتِي صَنَعْتَ بِهَا الْعَجَائِبَ، وَخَلَقْتَ بِهَا الظُّلُمَةَ وَجَعَلْتَهَا لَيْلًا،
وَجَعَلْتَ اللَّيْلَ سَكَنًا، وَخَلَقْتَ بِهَا النُّورَ وَجَعَلْتَهُ نَهَارًا، وَجَعَلْتَ النَّهَارَ نُشُورًا
مُبْصِرًا، وَخَلَقْتَ بِهَا الشَّمْسَ وَجَعَلْتَ الشَّمْسَ ضِيَاءً، وَخَلَقْتَ بِهَا الْقَمَرَ وَجَعَلْتَ الْقَمَرَ
نُورًا، وَخَلَقْتَ بِهَا الْكَوَاكِبَ وَجَعَلْتَهَا نُجُومًا وَبُرُوجًا، وَمُضَابِيحَ وَزِينَةً وَرُجُومًا.
وَجَعَلْتَ لَهَا مَشَارِقَ وَمَغَارِبَ، وَجَعَلْتَ لَهَا مَطَالِعَ وَمَجَارِي، وَجَعَلْتَ لَهَا فَلَكَأً
وَمَسَابِيحَ، وَقَدَّرْتَ لَهَا فِي السَّمَاءِ مَنَازِلَ فَأَحْسَنْتَ تَقْدِيرَهَا، وَصَوَّرْتَ لَهَا فَأَحْسَنْتَ
تَصْوِيرَهَا، وَأَخْصَيْتَهَا بِأَسْمَائِكَ إِخْصَاءً، وَدَبَّرْتَ لَهَا بِحِكْمَتِكَ تَدْبِيرًا وَأَحْسَنْتَ
تَدْبِيرَهَا، وَسَخَّرْتَ لَهَا بِسُلْطَانِ اللَّيْلِ وَسُلْطَانِ النَّهَارِ وَالسَّاعَاتِ، وَعَدَدِ السَّنِينَ
وَالْحِسَابِ، وَجَعَلْتَ رُؤْيِيَهَا لِجَمِيعِ النَّاسِ مَرَّةً وَاحِدًا.

وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بِمَجْدِكَ الَّذِي كَلَّمْتَ بِهِ عَبْدَكَ وَرَسُولَكَ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ عَلَيْهِ
السَّلَامُ فِي الْمَقْدَسِينَ، فَوْقَ إِحْسَائِسِ الْكَرُوبِيِّينَ، فَوْقَ غَمَائِمِ الثُّورِ، فَوْقَ تَابُوتِ
الشَّهَادَةِ فِي عَمُودِ الثَّارِ، وَفِي طُورِ سَيْنَاءَ، وَفِي جَبَلِ حُورَيْثٍ فِي الْوَادِ الْمُقَدَّسِ،
فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ، مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ مِنَ الشَّجَرَةِ، وَفِي أَرْضِ مِصْرَ يَتَسَعُ
آيَاتِ بَيِّنَاتٍ.

وَيَوْمَ فَرَّقْتَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ، وَفِي الْمُنْبَجِسَاتِ الَّتِي صَنَعْتَ بِهَا الْعَجَائِبَ
فِي بَحْرِ سُوفٍ، وَعَقَدْتَ مَاءَ الْبَحْرِ فِي قَلْبِ الْغَمْرِ كَالْحِجَارَةِ، وَجَاوَزْتَ بِبَنِي
إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ، وَتَمَّتْ كَلِمَتُكَ الْحُسْنَى عَلَيْهِمْ بِمَا صَبَرُوا، وَأَوْرَثْتَهُمْ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْتَ فِيهَا لِلْعَالَمِينَ، وَأَغْرَقْتَ فِرْعَوْنَ وَجُنُودَهُ وَمَرَآكِبَهُ
فِي الْيَمِّ.

وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْزَّ الْأَجَلِّ الْأَكْرَمِ، وَبِمَجْدِكَ الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِمُوسَى كَلِمَكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طُورِ سَيْنَاءَ، وَلِإِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ قَبْلُ فِي مَسْجِدِ الْخَيْفِ، وَلِإِسْحَاقَ صَفِيِّكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي بَيْتِ شَيْعٍ^۱، وَلِيعْقُوبَ نَبِيِّكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي بَيْتِ إِبِلٍ، وَأَوْفَيْتَ لِإِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمِثَاقِكَ، وَلِإِسْحَاقَ بِحَلْفِكَ، وَلِيعْقُوبَ بِشَهَادَتِكَ، وَلِلْمُؤْمِنِينَ بِوَعْدِكَ، وَلِلدَّاعِينَ بِأَسْمَائِكَ فَأَجَبْتَ.

وَبِمَجْدِكَ الَّذِي ظَهَرَ لِمُوسَى بْنِ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى قُبَّةِ الرُّمَّانِ، وَبِأَيْدِكَ الَّذِي رَفَعْتَ عَلَى أَرْضِ مِصْرَ بِمَجْدِ الْعِزِّ وَالْعَلَبَةِ، بِآيَاتِ عَزِيزَةٍ، وَبِسُلْطَانِ الْقُوَّةِ، وَبِعِزَّةِ الْقُدْرَةِ، وَبِشَأْنِ الْكَلِمَةِ الثَّامَةِ، وَبِكَلِمَاتِكَ الَّتِي تَفَضَّلْتَ بِهَا عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَأَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَبِرَحْمَتِكَ الَّتِي مَنَنْتَ بِهَا عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَبِاسْتِطَاعَتِكَ الَّتِي أَقَمْتَ بِهَا الْعَالَمِينَ.

وَبِنُورِكَ الَّذِي قَدْ خَرَّ مِنْ فَرْعِهِ طُورُ سَيْنَاءَ، وَبِعِلْمِكَ وَجَلَالِكَ وَكِبَرِيائِكَ وَعِزَّتِكَ وَجَبَرُوتِكَ الَّتِي لَمْ تَسْتَقِلَّهَا الْأَرْضُ، وَانْخَفَضَتْ لَهَا السَّمَاوَاتُ، وَانْزَجَرَ لَهَا الْعُمُقُ الْأَكْبَرُ، وَرَكَدَتْ لَهَا الْبِحَارُ وَالْأَنْهَارُ، وَخَضَعَتْ لَهَا الْجِبَالُ، وَسَكَنَتْ لَهَا الْأَرْضُ بِمَنَازِلِهَا، وَاسْتَسَلَمَتْ لَهَا الْخَلَائِقُ كُلُّهَا، وَخَفَقَتْ لَهَا الرِّيَّاحُ فِي جَرَيَانِهَا، وَخَمَدَتْ لَهَا النَّيرانُ فِي أَوْطَانِهَا.

وَبِسُلْطَانِكَ الَّذِي عَرَفْتَ لَكَ بِهِ الْعَلَبَةُ دَهْرَ الدُّهُورِ، وَحُمِدَتْ بِهِ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، وَبِكَلِمَتِكَ كَلِمَةِ الصِّدْقِ الَّتِي سَبَقَتْ لِأَبْنَاءِ آدَمَ وَذُرِّيَّتِهِ بِالرَّحْمَةِ.

وَأَسْأَلُكَ بِكَلِمَتِكَ الَّتِي غَلَبَتْ كُلَّ شَيْءٍ، وَبِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِلْجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا، وَبِمَجْدِكَ الَّذِي ظَهَرَ عَلَى طُورِ سَيْنَاءَ فَكَلَّمْتَ بِهِ عَبْدَكَ وَرَسُولَكَ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ.

وَبِطَلْعَتِكَ فِي سَاعِيرٍ، وَظُهُورِكَ فِي جَبَلٍ فَارَازَانَ بِرَبَّوَاتِ الْمُقَدَّسِينَ، وَجُنُودِ

الْمَلَائِكَةِ الصَّافِينَ، وَخُشُوعِ الْمَلَائِكَةِ الْمُسَبِّحِينَ.

وَبَارَكَكَ اللَّهُ الَّتِي بَارَكَتَ فِيهَا عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَبَارَكَتَ لِإِسْحَاقَ صَفِيِّكَ فِي أُمَّةٍ عِيسَى عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَبَارَكَتَ لِيَعْقُوبَ إِسْرَائِيلَ فِي أُمَّةٍ مُوسَى.

وَبَارَكَتَ لِحَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي عَثْرَتِهِ وَذُرِّيَّتِهِ وَأُمَّتِهِ، وَكَمَا غَبْنَا عَنْ ذَلِكَ وَلَمْ نَشْهَدْهُ، وَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نَرَهُ صِدْقًا وَعَدْلًا، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُبَارِكَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَرْحَمَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَبَارَكَتَ وَتَرْحَمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، فَعَالَ لِمَا تُرِيدُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ^۱.

پس هر حاجت که داری ذکر کن، پس بگو: یا الله یا حنانُ یا منانُ، یا بدیع السمواتِ والأرضِ، ذا الجلالِ والإکرامِ، یا أرحمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي لَا يَعْلَمُ تَفْسِيرَهَا وَلَا يَعْلَمُ بَاطِنَهَا غَيْرُكَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

پس باز حاجت خود را بگو و دفع شرِّ هر که را خواهی یاد کن و بگو: وَاعْفُزْ لِي مِنْ ذُنُوبِي مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ، وَوَسَّعْ عَلَيَّ مِنْ حَلَالِ رِزْقِكَ، وَاكْفِنِي مَوْنَةَ إِنْسَانٍ سَوْءٍ وَجَارٍ سَوْءٍ وَسُلْطَانٍ سَوْءٍ، إِنَّكَ عَلَى مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ، وَبِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ^۲.

و در بعضی از نسخ مصباح چنین است: صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَلَا تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، وَانْتَقِمْ لِي مِمَّنْ يُؤْذِنِي، وَاعْفُزْ لِي ذُنُوبِي تا آخر دعا^۳.

۲. مصباح المتجهّد: ۴۲۰.

۱. خ ل: شهید.

۳. این عبارت در نسخه‌های مطبوع مصباح و دیگر منابع دعای سمات وجود ندارد.

و در مصباح سید بن باقی علیه السلام مذکور است که بعد از دعای سمات این دعا را بخواند: اَللّٰهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي لَا يَعْلَمُ تَفْسِيرَهَا وَلَا تَأْوِيلَهَا وَلَا بَاطِنَهَا وَلَا ظَاهِرَهَا غَيْرُكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُرْزُقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. ۱

پس حاجت خود را بطلبد و بگوید: وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَلَا تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، وَانْتَقِمْ لِي مِنْ فُلَانٍ وَنَامِ دُشْمَنِ رَا بگوید، وَاغْفِرْ لِي مِنْ ذُنُوبِي مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ، وَلِلْوَالِدَيْنِ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَوَسَّعْ عَلَيَّ مِنْ حَلَالِ رِزْقِكَ، وَاكْفِنِي مَوْنَةَ إِنْسَانٍ سَوْءٍ وَجَارٍ سَوْءٍ وَسُلْطَانٍ سَوْءٍ وَقَرِيبٍ سَوْءٍ وَيَوْمٍ سَوْءٍ وَسَاعَةِ سَوْءٍ، وَانْتَقِمْ لِي مِمَّنْ يَكِيدُنِي وَمِمَّنْ يَنْغِي عَلَيَّ، وَيُرِيدُ بِي وَبِأَهْلِي وَأَوْلَادِي وَإِخْوَانِي وَجِيرَانِي وَقَرَابَاتِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ظُلْمًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَبِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

پس بگوید: اَللّٰهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ تَفَضَّلْ عَلَيَّ فَقَرَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالْغِنَاءِ وَالثَّرْوَةِ، وَعَلَى مَرْضَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالشِّفَاءِ وَالصَّحَّةِ، وَعَلَى أَحْيَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِاللُّطْفِ وَالْكَرَمِ، وَعَلَى أَمْوَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالْمَغْفِرَةِ وَالرَّحْمَةِ، وَعَلَى مُسَافِرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالرِّدِّ إِلَى أَوْطَانِهِمْ سَالِمِينَ غَانِمِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَعَثَرَتِهِ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا. ۲

و در بعضی از کتب به نظر رسیده که حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام بعد از دعای سمات، این دعا را می خواندند:

يَا عُدَّتِي عِنْدَ كُرْبَتِي، وَيَا غِيَاثِي عِنْدَ شِدَّتِي، وَيَا وَلِيَّيْ فِي نِعْمَتِي، وَيَا مُنْجِحِي

۱. اختیار من المصباح، ابن باقی، مخطوط، ص ۱۶۶، حاشیه.

۲. مهج الدعوات: ۲۹۴.

فِي خَاجَتِي، وَيَا مُفْرَعِي فِي وَرْطَتِي، وَيَا مُنْقِذِي مِنْ هَلَكَتِي، وَيَا كَالِثِي فِي وَخْدَتِي،
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي، وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي، وَاجْمَعْ لِي شَمْلِي،
وَأَنْجِ لِي طَلَبَتِي، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي، وَاكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي، وَاجْعَلْ مِنْ أَمْرِي فَرْجًا
وَمَخْرَجًا، وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنِي وَبَيْنَ الْعَافِيَةِ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، وَعِنْدَ وَفَاتِي إِذَا تَوَفَّيْتَنِي، يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، (وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ) ٢.

و در کتاب «صفوة الصفات» از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است:
حضرت یوشع بن نون وصی حضرت موسی علیه السلام در وقتی که به محاربه عمالقه
مأمور شد بنی اسرائیل از ایشان بسیار ترسیدند؛ زیرا که جثه های عظیم
و هیئت های غریب داشتند. و بنی اسرائیل در جنب ایشان بسیار حقیر می نمودند.
پس حضرت یوشع علیه السلام این حالت را به جناب مقدس الهی شکایت کرد.

حق تعالی وحی فرستاد به آن حضرت که امر کن بزرگان و خواص بنی
اسرائیل را که هر یک سبوی خالی بر دوش راست بگیرند به نام یکی از رؤسای
عمالقه و شاخی از شاخ های گوسفند را میانش را تهی و سوراخ کنند مانند بوق
و دهان را بر دم آن بگذارند و این دعا را بخوانند برای آن که شیاطین جن و انس
این دعا را یاد نگیرند و تمیز حروفش نتوانند کرد و در آخر شب آن سبوها را
ببندازند که در میان لشکر ایشان بشکند.

چون چنین کردند و صبح شد دیدند که عمالقه همه مرده اند و باد کرده اند،
پس شما نیز این دعا را بخوانید بر هر که با شما دشمنی کند و خواهد که شما را
مغلوب و مقهور گرداند.

پس حضرت باقر علیه السلام فرمود: این دعا از عمیق علوم مکنونه مخزونه ماست،

۱. ما بین القوسین فقط در مصباح ابن باقی است. (اختیار من المصباح: ۱۶۶ مخطوط)

۲. مصباح المتهجد: ۴۲۲.

میاموز این را به زنان و بی‌خردان و کودکان و ظالمان و منافقان .

و این روایت از حضرت صادق علیه السلام نیز مروی است به روایت عثمان بن سعید عمروی، اما در آن روایت چنان است که در وقتی نازل شد که حضرت موسی علیه السلام با عمالقه جهاد می‌کرد.

محمد بن علی راشدی که یکی از راویان این دعاست گفت: من در هر حاجتی که این دعا را خواندم، البته روا شد و برای هر شدتی که خواندم به زودی مستجاب گردید.

و مستحب است که نزد غروب آفتاب از هر روز جمعه و در شب شنبه خوانده شود و هر که این دعا را در وقتی که متوجه حاجتی گردد یا نزد دشمنی یا پادشاهی رود بخواند، البته حاجتش برآورده شود و ضرر به او نرسد، و کسی که نتواند خواند بنویسد بر کاغذی و بر بازوی خود بندد یا در بغل بگذارد که باز همان تأثیر می‌کند.

و این دعا را «دعای شبّور» می‌نامند؛ برای آن که بنی اسرائیل در میان بوق خواندند و شبّور در لغت به معنای بوق است.^۱

۱. بحار الأنوار: ۱۰۲/۹۰ به نقل از کفعمی در صفوة الصفات فی شرح دعاء السمات (مخطوط): ۲-۴.

فصل چهاردهم

در بیان دعاهاى هفته و اعمال ساير هفته است

شيخ طوسى وكفعمى وديگران، دعاهاى شبها و روزهاى هفته را چنين ايراد نموده‌اند:

دعاى شب جمعه

به روايت شيخ وكفعمى وابن باقى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُمَّ رَبَّنَا كُنْتَ وَلَمْ يَكُنْ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ تَكُونُ حِينَ لَا يَكُونُ غَيْرُكَ شَيْءٌ،
لَا يَعْلَمُ أَحَدٌ كُنْهُ عِزَّتِكَ، وَلَا يَسْتَطِيعُ أَحَدٌ أَنْ يَنْعَتَ عَظَمَتَكَ، وَلَا يَعْلَمُ أَحَدٌ أَيْنَ
مُسْتَقَرِّكَ.

أَنْتَ فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ، وَأَنْتَ وَرَاءَ كُلِّ شَيْءٍ، وَمَعَ كُلِّ شَيْءٍ، وَأَمَامَ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْتَ
يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، اسْتَخْلَصْتَ الْعِزَّةَ لَوَجْهِكَ، وَأَخْلَصْتَ الْكِبْرِيَاءَ وَالْعَظَمَةَ
لِنَفْسِكَ، وَخَلَقْتَ الْقُوَّةَ وَالْقُدْرَةَ لِسُلْطَانِكَ.

فَسُبْحَانَكَ رَبَّنَا، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى عَظَمَةِ مُلْكِكَ، وَجَلَالِ وَجْهِكَ الَّذِي مَلَأَ نُورُهُ
كُلَّ شَيْءٍ، وَهُوَ حَيْثُ لَا يَرَاهُ شَيْءٌ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ، فَسُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا
وَلَكَ الْحَمْدُ، تَسَلَّطْتَ فَلَا أَحَدٌ مِنَ الْعِبَادِ وَصَفَكَ.

تَسَلَّطْتَ بِعِزَّتِكَ، وَتَعَزَّزْتَ بِجَبَرُوتِكَ، وَتَجَبَّرْتَ بِكِبَرِيائِكَ، وَتَكَبَّرْتَ بِمُلْكِكَ، وَتَمَلَّكَتْ بِقُدْرَتِكَ، وَقَدَّرْتَ بِقُوَّتِكَ، فَلَا يَسْتَطِيعُ أَحَدٌ مِنَ الْعِبَادِ وَصْفَكَ، وَلَا يَقْدِرُ أَحَدٌ قَدْرَكَ، وَلَا يَسْبِقُ أَحَدٌ مِنْ قَضَائِكَ، سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى جَلَالِ وَجْهِكَ، وَعَظَمَةِ مُلْكِكَ الَّذِي بِهِ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ.

سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، مَلَأْتَ كُلَّ شَيْءٍ عَظَمَةً، وَخَلَقْتَ كُلَّ شَيْءٍ بِقُدْرَةٍ، وَأَخْطَطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا، وَأَخْصَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا، وَحَفِظْتَ كُلَّ شَيْءٍ كِتَابًا، وَوَسَّعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً، وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ. فَسُبْحَانَكَ رَبَّنَا، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى عِزَّةِ سُلْطَانِكَ، الَّذِي خَشَعَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ مِنْ خَلْقِكَ، وَأَشْفَقَ مِنْهُ كُلُّ عِبَادِكَ، وَخَضَعَتْ لَهُ كُلُّ خَلْقَتِكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْزِهِ أَفْضَلَ الْجِزَاءِ، وَأَفْضَلَ مَا أَنْتَ جَارٍ أَحَدًا مِنْ أَنْبِيَائِكَ عَلَى حِفْظِهِ دِينِكَ، وَإِبْلَاغِهِ كِتَابَكَ، وَاتِّبَاعِهِ وَصِيَّتَكَ وَأَمْرَكَ، حَتَّى تُشَرِّفَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِتَفْضِيلِكَ إِيَّاهُ عَلَى جَمِيعِ رُسُلِكَ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.

اللَّهُمَّ كَمَا اسْتَنْقَذْتَنَا بِمَا انْتَجَبْتَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَهَدَيْتَنَا بِمَا بَعَثْتَهُ، وَبَصَّرْتَنَا بِمَا أَوْصَيْتَهُ مِنَ الْعَمَلِ، فَصَلِّ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ، وَاجْزِهِ عَنَّا أَفْضَلَ الْجِزَاءِ، وَأَفْضَلَ مَا جَزَيْتَ نَبِيًّا مِنْ أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ، وَاجْمَعْ لِي بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِنَّكَ ذُو فَضْلٍ كَرِيمٍ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.^١

دعاى روز جمعه

به روايات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اُحْمَدُكَ وَاَنْتَ لِلْحَمْدِ اَهْلٌ بِمَحَامِدِكَ الْكَثِيْرَةِ الطَّيِّبَةِ الَّتِي اسْتَوْجَبْتَهَا عَلَيَّ بِحُسْنِ صَنِيعِكَ اِلَيَّ فِيْ الْاُمُوْر كُلِّهَا، فَاِنَّكَ قَدْ اصْطَنَعْتَ عِنْدِيْ بِاَنْ اُحْمَدَكَ كَثِيْرًا، وَاُسَبِّحَكَ كَثِيْرًا، اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا، وَفِي الْاُمُوْر كُلِّهَا وَاَقِيًّا، وَعَنِّيْ مُدَافِعًا، تُوَاتِرُنِيْ بِالنِّعَمِ وَالْاِحْسَانِ، اِذْ عَزَمْتَ خَلْقِيْ اِنْسَانًا مِنْ نَّسْلِ اٰدَمَ، الَّذِي كَرَّمْتَ وَفَضَّلْتَ، جَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَتَعَالَى ذِكْرُكَ، وَاِذْ اسْتَنْقَذْتَنِيْ مِنَ الْاَمَمِ الَّتِي اَهْلَكَتْ حَتَّى اَخْرَجْتَنِيْ اِلَى الدُّنْيَا اَسْمَعَ وَاَعْقِلُ وَاَبْصُرُ.

وَإِذْ جَعَلْتَنِيْ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، الْمَرْحُومَةِ الْمُثَابِ عَلَيْهَا، وَرَبِّيتَنِيْ عَلَى ذَلِكَ صَغِيرًا، وَلَمْ تُغَادِرْ مِنْ إِحْسَانِكَ إِلَيَّ شَيْئًا.

فَتَحْمَدُكَ نَفْسِيْ بِحُسْنِ الْفِعَالِ فِي الْمَنَازِلِ كُلِّهَا عَلَى خَلْقِيْ وَصُوْرَتِيْ وَهْدَايَتِيْ، وَرَفْعِكَ إِلَيَّ مَنَزِلَةً بَعْدَ مَنَزِلَةٍ، حَتَّى بَلَغْتَ بِيْ هَذَا الْيَوْمِ مِنَ الْعُمُرِ مَا بَلَغْتَ مَعَ جَمِيعِ نَعِمِكَ، وَالْأَرْزَاقِ الَّتِي أَنْتَ عِنْدِيْ بِهَا مَحْمُودٌ مَشْكُورٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَعَلَى مَا جَعَلْتَهُ لِيْ بِمَنْكَ قُوَّةً فِي بَقِيَّةِ الْمُدَّةِ، وَعَلَى مَا رَفَعْتَ عَنِّيْ مِنَ الْإِضْطِرَارِ، وَاسْتَجَبْتَ لِيْ مِنَ الدُّعَاءِ فِي الرِّغَابِ.

وَأُحْمَدُكَ عَلَى خَالِي هَذِهِ كُلِّهَا وَمَا سِوَاهَا، مِمَّا أُحْصِي وَمِمَّا لَا أُحْصِي، هَذَا ثَنَائِيْ عَلَيْكَ مُهْلَلًا وَمَادِحًا تَائِبًا مُسْتَغْفِرًا مُتَعَوِّذًا ذَاكِرًا، لَتَذَكُرْنِي بِالرِّضْوَانِ، جَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ كَمَا تَوَلَّيْتَ الْحَمْدَ بِقُدْرَتِكَ، وَاسْتَخْلَصْتَ الْحَمْدَ لِنَفْسِكَ، وَجَعَلْتَ الْحَمْدَ مِنْ خَاصَّتِكَ، وَرَضِيتَ بِالْحَمْدِ مِنْ عِبَادِكَ، وَفَتَحْتَ بِالْحَمْدِ كِتَابَكَ، وَحَتَمْتَ بِالْحَمْدِ قَضَاءَكَ، وَلَمْ يَغْدِلْ إِلَى غَيْرِكَ، وَلَمْ يَقْصِرِ الْحَمْدُ دُونَكَ.

فَلَا مَدْفَعَ لِلْحَمْدِ عَنْكَ، وَلَا مُسْتَقَرًّا لِلْحَمْدِ إِلَّا عِنْدَكَ، وَلَا يَنْبَغِي الْحَمْدُ إِلَّا لَكَ،

حَمْدًا عَدَدَ مَا أَنْشَأْتَ، وَمِلًّا مَا ذَرَأْتَ، وَعَدَدَ مَا حَمِدَكَ بِهِ جَمِيعُ خَلْقِكَ، وَكَمَا رَضِيتَ بِهِ لِنَفْسِكَ، وَرَضِيتَ بِهِ عَمَّنْ حَمِدَكَ، وَكَمَا حَمِدْتَ نَفْسَكَ، وَاسْتَخَمَدْتَ إِلَى خَلْقِكَ، وَكَمَا رَضِيتَ لِنَفْسِكَ، وَحَمِدَكَ جَمِيعُ مَلَائِكَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، حَمْدًا يَكُونُ أَرْضَى الْحَمْدِ لَكَ، وَأَكْثَرَ الْحَمْدِ عِنْدَكَ، وَأَطْيَبَهُ لَدَيْكَ، حَمْدًا يَكُونُ أَحَبَّ الْحَمْدِ إِلَيْكَ، وَأَشْرَفَ الْحَمْدِ عِنْدَكَ، وَأَسْرَعَ الْحَمْدِ إِلَيْكَ.

حَمْدًا عَدَدَ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْتَهُ، وَمِلًّا كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْتَهُ، وَوَزَنَ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْتَهُ، وَلَكَ الْحَمْدُ مِثْلُهُ وَمَعَهُ أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً، كُلُّ ضِعْفٍ مِنْهُ عَدَدُ كُلِّ شَيْءٍ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، وَمِلًّا كُلِّ شَيْءٍ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، وَزِنَةَ كُلِّ شَيْءٍ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، يَا ذَا الْعِلْمِ الْعَلِيمِ، وَالْمُلْكِ الْقَدِيمِ، وَالشَّرَفِ الْعَظِيمِ، وَالْوَجْهِ الْكَرِيمِ.

حَمْدًا دَائِمًا يَدُومُ مَا دَامَ سُلْطَانُكَ، وَيَدُومُ مَا دَامَ وَجْهُكَ، وَيَدُومُ مَا دَامَ جَنَّتُكَ، وَيَدُومُ مَا دَامَتْ نِعْمَتُكَ، وَيَدُومُ مَا دَامَتْ رَحْمَتُكَ، حَمْدًا مِدَادَ الْحَمْدِ، وَغَايَتَهُ وَمَعْدِنَهُ وَمُنْتَهَاهُ وَقَرَارَهُ وَمَأْوِيَهُ. حَمْدًا مِدَادَ كَلِمَاتِكَ وَزِنَةَ عَرْشِكَ، وَسَعَةَ رَحْمَتِكَ، وَزِنَةَ كُرْسِيِّكَ، وَرِضَى نَفْسِكَ، وَمِلًّا بَرَكٍ وَبَحْرِكَ.

حَمْدًا سَعَةَ عِلْمِكَ وَمُنْتَهَاهُ، وَعَدَدَ خَلْقِكَ وَمِقْدَارَ عَظَمَتِكَ، وَكُنْهَ قُدْرَتِكَ وَمَبْلَغَ مَدْحَتِكَ. حَمْدًا يَفْضُلُ الْمَحَامِدَ كَفَضْلِكَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ. وَحَمْدًا عَدَدَ خَفَقَانِ أَجْنَحَةِ الطَّيْرِ فِي الْهَوَاءِ، وَعَدَدَ نُجُومِ السَّمَاءِ وَالْدُّنْيَا مُنْذُ كَانَتْ، وَإِذْ عَرُشُكَ عَلَى الْمَاءِ حِينَ لَا أَرْضَ وَلَا سَمَاءَ. وَحَمْدًا يَصْعَدُ وَلَا يَنْقُذُ يَبْلُغُكَ أَوَّلُهُ وَلَا يَنْقَطِعُ آخِرُهُ. حَمْدًا سَرْمَدًا لَا يُحْصَى عَدَدًا، وَلَا يَنْقَطِعُ أَبَدًا، حَمْدًا كَمَا تَقُولُ وَفَوْقَ مَا نَقُولُ، حَمْدًا كَثِيرًا نَافِعًا طَيِّبًا وَاسِعًا مُبَارَكًا فِيهِ، حَمْدًا يَزِدُّكَ كَثْرَةً وَطَيِّبًا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَرَحَّمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ وَتَرَحَّمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَعْطِهِ الْيَوْمَ أَفْضَلَ الْوَسَائِلِ،

وَأَشْرَفَ الْأَعَاظِي، وَأَعْظَمَ الْجَبَاءِ، وَأَكْرَمَ الْمَنَازِلِ، وَأَسْرَعَ الْجُدُودِ، وَأَقَرَّ الْأَعْيُنِ.
 اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالرَّكَانَةَ وَالسَّعَادَةَ
 وَالرَّفْعَةَ وَالْغِبْطَةَ، وَشَرَفَ الْمُنتَهَى، وَالنَّصِيبَ الْأَوْفَى، وَالْغَايَةَ الْقُصْوَى، وَالرَّفِيقَ
 الْأَعْلَى، وَأَعْطِهِ حَتَّى يَرْضَى، وَزِدْهُ بَعْدَ الرِّضَا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ الْأُمِّيِّ، الَّذِي خَلَقْتَهُ لِسُبُوتِكَ،
 وَأَكْرَمْتَهُ بِرِسَالَتِكَ، وَبَعَثْتَهُ رَحْمَةً لِحَلِّكَ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ. اللَّهُمَّ أَقْبَلْ عَلَيْهِ رَاضِيًا
 بِوَجْهِكَ، وَأَظِلَّهُ فِي ظِلِّ عَرْشِكَ، وَاجْعَلْهُ فِي الْمَحَلِّ الرَّفِيعِ مِنْ جَنَّتِكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، وَقَائِدِ الْخَيْرِ، وَإِمَامِ الْهُدَى،
 وَالدَّاعِي إِلَى سَبِيلِ الْإِسْلَامِ، وَرَسُولِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَخَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَسَيِّدِ
 الْمُرْسَلِينَ، وَإِمَامِ الْمُتَّقِينَ، وَنَجِيِّ الرُّوحِ الْأَمِينِ، وَرَضِيِّ الْمُؤْمِنِينَ، وَصَفِيِّ
 الْمُصْطَفِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا تَلَا آيَاتِكَ، وَبَلَغَ رِسَالَاتِكَ، وَعَمِلَ
 بِطَاعَتِكَ، وَصَدَعَ بِأَمْرِكَ، وَنَصَحَ لِعِبَادِكَ، وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِكَ، وَذَبَّ عَنْ حُرْمَاتِكَ،
 وَأَقَامَ حُدُودَكَ، وَأَظْهَرَ دِينَكَ، وَوَفَى بَعْدَكَ، وَأَوْذَى فِي جَنْبِكَ، وَدَعَا إِلَى كِتَابِكَ،
 وَعَبَدَكَ مُخْلِصًا حَتَّى أَتَاهُ الْيَقِينُ، وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رُفُوفًا رَحِيمًا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَكْرِمُهُ كَرَامَةً تَبْدُو فَضِيلَتُهَا عَلَى جَمِيعِ
 الْخَلَائِقِ، وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ الَّذِي وَعَدْتَهُ، إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ
 مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَحَبَّ خَلْقِكَ إِلَيْكَ حُبًّا، وَأَفْضَلَهُمْ عِنْدَكَ شَرَفًا، وَأَقْدَمَهُمْ
 لَدَيْكَ مَنَزَلًا، وَأَعْظَمَهُمْ عِنْدَكَ زُلْفَى، وَأَقْرَبَهُمْ بِرُؤُوسِكَ عَيْنًا، وَأَطْلَقَهُمْ لِسَانًا،
 وَأَكْرَمَهُمْ مَقَامًا، وَأَدْنَاهُمْ مِنْكَ مَجْلِسًا، وَأَقْرَبَهُمْ إِلَيْكَ وَسِيلَةً، وَأَكْثَرَهُمْ تَبَعًا،
 وَأَشْرَقَهُمْ وَجْهًا، وَأَتَمَّهُمْ نُورًا، وَأَنْجَحَهُمْ طَلِبَةً، وَأَعْلَاهُمْ كُفْبًا، وَأَوْسَعَهُمْ فِي
 الْجَنَّةِ مَنَزَلًا، إِلَهَ الْحَقِّ آمِينَ.

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ فِي الْمُنْتَجِبِيْنَ كَرَامَتَهُ، وَفِي الْاَكْرَمِيْنَ تَحِيَّتَهُ، وَفِي الْاَعْلٰیْنَ ذِكْرَهُ،
وَفِي الْاَفْضَلِيْنَ مَنَزَلَتَهُ وَفِي الْمُصْطَفٰیْنَ مَحَبَّتَهُ، وَفِي الْمُقَرَّبِيْنَ مَوَدَّتَهُ، وَفِي عَلِيّیْنَ
دَارَهُ، وَاَعْطِهِ اُمْنِيَّتَهُ وَغَايَتَهُ، وَرِضٰی نَفْسِهِ وَمُنْتَهَاهَا.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَشَرِّفْ بُنْيَانَهُ، وَعَظِّمْ بُرْهَانَهُ، وَثَقِّلْ مِيزَانَهُ
وَكَرِّمْ نُرُّهُ، وَاَحْسِنْ مَآبَهُ، وَاَجْزِلْ ثَوَابَهُ، وَتَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ، وَقَرِّبْ وَسِيَلَتَهُ، وَبَيِّضْ
وَجْهَهُ، وَاَتِمِّ نُورَهُ، وَاَرْفَعْ دَرَجَتَهُ، وَاَخِنَا عَلٰی سُنَّتِهِ، وَتَوَقَّنَا عَلٰی مِلَّتِهِ، وَتَحَرِّبْنَا
مِنْهَا جَهً، وَلَا تُخَالِفْ بِنَا عَنْ سَبِيْلِهِ.

وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَلِيهِ، وَاَحْشُرْنَا فِي رُفْرُوتِهِ، وَعَرِّفْنَا وَجْهَهُ كَمَا عَرَّفْتَنَا اسْمَهُ، وَاَقْرِزْ
عُيُوْنَنَا بِرُؤْيَيْتِهِ كَمَا اَقْرَزْتَهَا بِذِكْرِهِ، وَاُوْرِدْنَا حَوْضَهُ كَمَا اَمْتَنَّا بِهِ، وَاَسْقِنَا بِكَأْسِهِ،
وَاجْعَلْنَا مَعَهُ وَفِي حِزْبِهِ، وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ تَنَالُهُ شَفَاعَتُهُ صَلَّى اللهُ
عَلَيْهِ وَاٰلِهِ كُلُّمَا ذَكَرَ السَّلَامُ، فَعَلَى نَبِيِّنَا وَاٰلِهِ مِنَّا رَحْمَةً وَسَلَامًا.

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيْمِ الْحَسَنِ الْجَمِيْلِ، الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، نُورُ
السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ، ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ، وَكَلِمَاتِكَ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهَا بَرٌّ وَلَا
فَاجِرٌ، وَبِسُلْطَانِكَ الْعَظِيْمِ، وَقُرْآنِكَ الْحَكِيْمِ، وَفَضْلِكَ الْكَبِيْرِ، وَمَنَّا الْكَرِيْمِ،
وَمُلْكِكَ الْقَدِيْمِ، وَخَلْقِكَ الْعَظِيْمِ.

وَبِمَغْفِرَتِكَ وَرَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ، وَبِاِحْسَانِكَ وَرَأْفَتِكَ الْبَالِغَةِ، وَبِعَظَمَتِكَ
وَكَبْرِيَايِكَ وَجَبْرُوتِكَ، وَبِفَخْرِكَ وَجَلَالِكَ وَمَجْدِكَ وَكَرَمِكَ وَبَرَكَاتِكَ، وَبِحُرْمَةِ
مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَبِحُرْمَةِ عِبَادِكَ الصَّالِحِيْنَ، فَإِنَّكَ أَمَرْتَ بِالدُّعَاءِ، وَضَمِنْتَ
الْإِجَابَةَ، وَإِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ.

وَأَدْعُوكَ لِذَلِكَ إِلَهِي، وَأَرْغَبُ إِلَيْكَ لِذَلِكَ، إِنِّي لَا أَبْرَحُ مِنْ مَقَامِي هَذَا،
وَلَا تَنْقُضِي مَسْأَلَتِي حَتَّى تَغْفِرَ لِي كُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ، وَكُلَّ شَيْءٍ تَرَكْتُهُ مِمَّا أَمَرْتَنِي بِهِ،

وَكُلَّ شَيْءٍ أَتَيْتُهُ مِمَّا نَهَيْتَنِي عَنْهُ، وَكُلَّ شَيْءٍ كَرِهْتَ مِنْ أَمْرِي وَعَمَلِي، وَكُلَّ شَيْءٍ تَعَدَّيْتُهُ مِنْ أَمْرِكَ وَحُدُودِكَ، وَكُلَّ شَيْءٍ وَعَدْتُ فَأَخْلَفْتُ، وَكُلَّ شَيْءٍ عَاهَدْتُ فَفَقَضْتُ، وَكُلَّ ذَنْبٍ فَعَلْتُهُ، وَكُلَّ ظُلْمٍ ظَلَمْتُهُ، وَكُلَّ جَوْرِ جُرْتُهُ، وَكُلَّ زَيْغٍ زَيْغْتُهُ، وَكُلَّ سَفَهٍ سَفِهْتُهُ، وَكُلَّ شَيْءٍ أَتَيْتُهُ.

قَدِيمًا أَوْ جَدِيدًا، صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا، دَقِيقًا أَوْ جَلِيلًا، مِمَّا أَعْلَمَ وَمِمَّا لَا أَعْلَمَ، وَمَا نَظَرْتُ إِلَيْهِ بَصْرِي، وَأَضَعْتُ إِلَيْهِ سَمْعِي، أَوْ نَطَقَ بِهِ لِسَانِي، أَوْ سَاعَ فِي حَلْقِي، أَوْ وَلَجَ فِي بَطْنِي، أَوْ وَسَّسَ فِي صَدْرِي، أَوْ رَكَنَ إِلَيْهِ قَلْبِي، أَوْ بَسَطْتُ إِلَيْهِ يَدِي، أَوْ مَشَتُّ إِلَيْهِ رِجْلَايَ، أَوْ بَاشَرَهُ جِلْدِي، أَوْ أَفْضَى إِلَيْهِ فَرْجِي، أَوْ لَانَ لَهُ طُورِي، أَوْ قَلَبْتُ لَهُ شَيْئًا مِنْ أَرْكَانِي.

مَغْفِرَةً عَزَمًا جَزْمًا، لَا تُغَادِرُ بَعْدَهَا ذَنْبًا، وَلَا أَكْتَسِبُ بَعْدَهَا خَطِيئَةً وَلَا إِثْمًا، مَغْفِرَةً تُطَهِّرُ بِهَا قَلْبِي، وَتُخَفِّفُ بِهَا ظَهْرِي، وَتَجَاوِزُ بِهَا عَنْ إِصْرِي، وَتَضَعُ بِهَا عَنِّي وَزْرِي، وَتُرَكِّي بِهَا عَمَلِي، وَتَجَاوِزُ بِهَا عَنْ سَيِّئَاتِي، وَتُلَقِّنِي بِهَا عِنْدَ فِرَاقِ الدُّنْيَا حُجَّتِي، وَأَنْظُرُ بِهَا إِلَى وَجْهِكَ الْكَرِيمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَعَلَيَّ مِنْكَ نُورٌ وَكَرَامَةٌ.

يَا فَعَالَ الْخَيْرِ وَالنِّعْمَاءِ، يَا مُجَلِّي عِظَائِمِ الْأُمُورِ، وَيَا كَاشِفَ الضُّرِّ، يَا رَاحِمَ الْمَسَاكِينِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَإِلَيْكَ جَارَتْ نَفْسِي، وَأَنْتَ مُنْتَهَى حِيلَتِي، وَمُنْتَهَى رَجَائِي وَذُخْرِي، وَإِلَيْكَ مُنْتَهَى رَغْبَتِي، أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْفَقِيرُ، وَأَنْتَ السَّيِّدُ وَأَنَا الْعَبْدُ، وَإِنَّمَا يَسْأَلُ الْعَبْدُ سَيِّدَهُ.

إِلَهِي فَلَا تُرَدِّدْ دُعَائِي، وَلَا تَقْطَعْ رَجَائِي، وَلَا تَجْبِئْنِي بِرَدِّ مَسْأَلَتِي، وَاقْبَلْ مَعْذِرَتِي وَتَضَرُّعِي، وَلَا تَهْنُ عَلَيَّ شَكْوَايَ، فَبِكَ الْيَوْمَ أَنْزَلْتُ حَاجَتِي وَرَغْبَتِي، وَإِلَيْكَ وَجَّهْتُ وَجْهِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ.

أَنْتَ خَيْرُ مَنْ سُئِلَ، وَأَوْسَعُ مَنْ أُعْطِيَ، وَأَرْحَمُ مَنْ قَدَرَ، وَأَحَقُّ مَنْ رَجِمَ وَغَفَرَ وَعَفَا وَتَجَاوَزَ، وَأَنْتَ أَحَقُّ مَنْ تَابَ عَلَيَّ، وَقَبِلَ الْعُذْرَ وَالْمَلَقَ، وَأَنْتَ أَحَقُّ مَنْ أَعَادَ

وَخَلَّصَ وَنَجَّى، وَأَنْتَ أَحَقُّ مِنْ أَغَاثٍ وَسَمِيعٍ وَاسْتَجَابَ، لِأَنَّهُ لَا يَرْحَمُ رَحْمَتَكَ أَحَدٌ، وَلَا يُنْجِي نَجَاتَكَ أَحَدٌ.

اللَّهُمَّ فَأَرِشِدْنِي وَسَدِّدْنِي وَوَقِّفْنِي لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى مِنَ الْأَعْمَالِ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ، أَسْتَطِيفُ اللَّهَ الْعَلِيِّ الْعَظِيمَ اللَّطِيفَ لِمَا يَشَاءُ، فِي تَيْسِيرِ مَا أَخَافُ عُسرَهُ، فَإِنَّ تَيْسِيرَ الْعَسِيرِ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.^۱

[دعای حضرت امام زین العابدین (علیه السلام)]

در روز جمعه

در ملحقات «صحیفه کامله» شهید (علیه السلام) ذکر کرده و کفعمی (علیه السلام) در کتب خود ایراد نموده؛ دعای حضرت امام زین العابدین (علیه السلام) در روز جمعه را از جمله دعاهاى هفته:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْأَوَّلِ قَبْلَ الْإِنْشَاءِ وَالْإِحْيَاءِ، وَالْآخِرِ بَعْدَ فَنَاءِ الْأَشْيَاءِ، الْعَلِيمِ الَّذِي لَا يَنْسَى مَنْ ذَكَرَهُ، وَلَا يَنْقُصُ مَنْ شَكَرَهُ، وَلَا يَخِيبُ مَنْ دَعَاهُ، وَلَا يَقْطَعُ رَجَاءَ مَنْ رَجَاهُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ وَكَفَى بِكَ شَهِيداً، وَأَشْهَدُ جَمِيعَ مَلَائِكَتِكَ وَسُكَّانِ سَمَاوَاتِكَ وَحَمَلَةِ عَرْشِكَ، وَمَنْ بَعَثْتَ مِنْ أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ، وَأَنْشَأْتَ مِنْ أَصْنافِ خَلْقِكَ، أَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ، وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَلَا خُلْفَ لِقَوْلِكَ وَلَا تَبْدِيلَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، أَدَّى مَا حَمَلْتَهُ إِلَى الْعِبَادِ، وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حَقَّ الْجِهَادِ، وَأَنَّهُ بَشَرٌ بِمَا هُوَ حَقٌّ مِنَ الثَّوَابِ، وَأَنْذَرَ بِمَا هُوَ صِدْقٌ مِنَ الْعِقَابِ.

اللَّهُمَّ تَبْنِي عَلَى دِينِكَ مَا أَحْيَيْتَنِي، وَلَا تُرْغُ قَلْبِي بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنِي، وَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَتْبَاعِهِ وَشِيعَتِهِ، وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهِ، وَوَفِّقْنِي لِإِذَاءِ فَرَضِ الْجُمُعَاتِ، وَمَا أَوْجَبَتْ فِيهَا مِنَ الطَّاعَاتِ، وَقَسِّمْتَ لِأَهْلِهَا مِنَ الْعَطَاءِ فِي يَوْمِ الْجَزَاءِ، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ.^۱

دعاى حضرت امام موسى عليه السلام در روز جمعه

به روایت شیخ و کفعمی و علامه حلی رحمتهما الله

مَرْحَبًا بِخَلْقِ اللَّهِ الْجَدِيدِ، وَبِكُفَا مِنْ كَاتِبِينَ وَشَاهِدِينَ، أَكْتُبُ بِسْمِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَالدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَأَنَّ الْكِتَابَ كَمَا أَنْزَلَ، وَالْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ، وَصَلَوَاتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وَشَرَائِفُ تَحِيَّاتِهِ وَسَلَامُهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ. أَصْبَحْتُ فِي أَمَانِ اللَّهِ الَّذِي لَا يُسْتَبَاحُ، وَفِي ذِمَّةِ اللَّهِ الَّتِي لَا تُخْفَرُ، وَفِي جِوَارِ اللَّهِ الَّذِي لَا يُضَامُ، وَكَفَيْهِ الَّذِي لَا يُزَامُ، وَجَارِ اللَّهِ آمِنٌ مَحْفُوظٌ، مَا شَاءَ اللَّهُ كُلُّ نِعْمَةٍ فَمِنْ اللَّهِ، مَا شَاءَ اللَّهُ لَا يَأْتِي بِالْخَيْرِ إِلَّا اللَّهُ، مَا شَاءَ اللَّهُ نِعَمَ الْقَادِرِ اللَّهُ، مَا شَاءَ اللَّهُ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي كُلَّ ذَنْبٍ يَخْسِرُ رِزْقِي، وَيَحْجُبُ مَسْأَلَتِي، أَوْ يَقْصُرُ بِي عَنْ بُلُوغِ مَسْأَلَتِي، أَوْ يَصُدُّ بَوَجهِكَ الْكَرِيمِ عَنِّي. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْزُقْنِي وَارْحَمْنِي وَاجْزِنِي وَغَافِنِي وَاعْفُ عَنِّي وَارْفَعْنِي وَاهْدِنِي وَأَنْصُرْنِي، وَأَلْقِ فِي قَلْبِي الصَّبْرَ وَالنَّصْرَ، يَا مَالِكَ الْمُلْكِ، فَإِنَّهُ لَا يَمْلِكُ ذَلِكَ غَيْرُكَ.

اللَّهُمَّ وَمَا كَتَبْتَ عَلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَوَقِّفْنِي، وَاهْدِنِي لَهُ، وَمَنْ عَلَيَّ بِهِ، وَأَعْنِي وَبَشِّنِي
عَلَيْهِ، وَاجْعَلْهُ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ غَيْرِهِ، وَآثَرِ عِنْدِي مِمَّا سِوَاهُ، وَزِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ. اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ سَخَطِكَ وَالنَّارِ، وَأَسْأَلُكَ النَّصِيبَ
الْأَوْفَرَ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ.

اللَّهُمَّ طَهِّرْ لِسَانِي مِنَ الْكِذْبِ، وَقَلْبِي مِنَ النِّفَاقِ، وَعَمَلِي مِنَ الرِّيَاءِ، وَبَصْرِي
مِنَ الْخِيَانَةِ، فَإِنَّكَ تَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ. اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتُ عِنْدَكَ
مَخْرُومًا مُقْتَرَأً عَلَيَّ رِزْقِي، فَاْمَحْ حِزْمَانِي وَتَقْتِيرَ رِزْقِي، وَاكْتُبْنِي عِنْدَكَ مَرْزُوقًا
مَوْفَقًا لِلْخَيْرَاتِ، فَإِنَّكَ قُلْتَ تَبَارَكَ وَتَعَالَيْتَ «يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ
الْكِتَابِ»^١، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ^٢.

١. سورة رعد، آية ٣٩.

٢. مصباح المتجهّد: ٥٠١، بحار الأنوار: ١٣٤/٨٧ به نقل از «منهاج الصّلاح» علامة حلي، مصباح كفعمي: ٩٦، بلد

تسبیح روز جمعه

به روایت شیخ، کفعمی و دیگران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ مَنْ لَبَسَ الْعِزَّ وَالْوَقَارَ وَتَأَزَّرَ بِهِ، سُبْحَانَ مَنْ تَعَطَّفَ بِالْمَجْدِ وَتَكَرَّمَ بِهِ،
 سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ بِعِلْمِهِ، سُبْحَانَ ذِي
 الطَّوْلِ وَالْفَضْلِ، سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ وَالنَّعَمِ، سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَالْكَرَمِ.
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ، وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَبِاسْمِكَ
 الْأَعْظَمِ وَذِكْرِكَ الْأَعْلَى، وَبِكَلِمَاتِكَ التَّامَّةِ، وَتَمَّتْ كَلِمَاتُكَ صِدْقاً وَعَدَلاً، لَا مُبَدِّلَ
 لِكَلِمَاتِكَ، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ.

يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، أَسْأَلُكَ بِمَا لَا يَغْدِلُهُ شَيْءٌ مِنْ مَسَائِلِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ
 مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجاً وَمَخْرَجاً، وَأَنْ تُوسِّعَ عَلَيَّ رِزْقِي،
 فِي يُسْرٍ مِنْكَ وَغَافِيَةٍ، سُبْحَانَ الْحَيِّ الْحَلِيمِ، سُبْحَانَ الْكَرِيمِ، سُبْحَانَ الْبَاعِثِ
 الْوَارِثِ، سُبْحَانَ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَهُ وَبِحَمْدِهِ.
 اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ
 إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.^۱

[تعویذ روز جمعه]

شیخ رحمه الله به سند معتبر از امامزاده عبدالعظیم رحمه الله روایت کرده است که: حضرت
 امام محمد جواد رحمه الله این تعویذ را برای فرزند سعادت مند خود امام علی نقی رحمه الله
 نوشت در وقتی که در گهواره بود، [و] هر روز این تعویذ را بر او می خواند:
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. اللَّهُمَّ رَبَّ

الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ وَالنَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، وَقَاهِرَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ،
وَخَالِقَ كُلِّ شَيْءٍ وَمَالِكَهُ، كُفَّ عَنِّي بَأْسَ أَعْدَائِنَا، وَمَنْ أَرَادَ بِنَا سُوءاً مِّنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ، وَأَعْمِ أَبْصَارَهُمْ وَقُلُوبَهُمْ، وَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ حِجَاباً وَحَرَساً وَمِدْفَعاً،
إِنَّكَ رَبُّنَا لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ لَنَا إِلَّا بِاللَّهِ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْهِ أَنَبْنَا، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ.
رَبَّنَا وَغَافِلِنَا مِمَّنْ شَرَّ كُلِّ سُوءٍ، وَمِمَّنْ شَرَّ كُلِّ ذَايَةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا، وَمِمَّنْ شَرَّ مَا
سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِمَّنْ شَرَّ كُلِّ سُوءٍ، وَمِمَّنْ شَرَّ كُلِّ ذِي شَرٍّ، رَبَّ الْعَالَمِينَ وَإِلَهَ
الْمُرْسَلِينَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ وَأَوْلِيَائِكَ، وَخُصَّ مُحَمَّدًا وَآلَهُ بِأَتَمِّ
ذَلِكَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

بِسْمِ اللَّهِ، وَبِاللَّهِ أُوْمِنُ، وَبِاللَّهِ أَعُوذُ، وَبِاللَّهِ أَعْتَصِمُ، وَبِاللَّهِ أَسْتَجِيرُ، وَبِعِزَّةِ اللَّهِ
وَمَنْعَتِهِ أَمْتَنِعُ مِمَّنْ شَيَاطِينِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ، وَمِمَّنْ رَجَلُهُمْ وَخَيْلُهُمْ وَرَكْضُهُمْ وَعَطْفُهُمْ
وَرَجْعَتُهُمْ وَكَيْدُهُمْ وَشَرُّهُمْ، وَشَرِّ مَا يَأْتُونَ بِهِ، تَحْتَ اللَّيْلِ وَتَحْتَ النَّهَارِ، مِمَّنْ الْبُعْدِ
وَالْقُرْبِ، وَمِمَّنْ شَرِّ الْغَائِبِ وَالْحَاضِرِ، وَالشَّاهِدِ وَالزَّائِرِ، أَحْيَاءً وَأَمْوَاتاً، أَعْمَى
وَبَصِيرًا، وَمِمَّنْ شَرِّ الْعَامَّةِ وَالْخَاصَّةِ، وَمِمَّنْ شَرِّ نَفْسِي وَوَسْوَستِهَا، وَمِمَّنْ شَرِّ
الدَّنَاحِشِ وَالْحِجْسِ وَاللَّمْسِ وَاللَّبْسِ، وَمِمَّنْ عَيْنِ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، وَبِالْإِسْمِ الَّذِي اهْتَزَّ
لَهُ عَرْشُ بَلْقَيْسَ.

وَأُعِيذُ دِينِي وَنَفْسِي وَجَمِيعَ مَا تَحُوْطُهُ عِنَايَتِي، مِمَّنْ شَرَّ كُلِّ صُورَةٍ وَخِيَالٍ، أَوْ
بَيَاضٍ أَوْ سَوَادٍ أَوْ تَمَثَّالٍ أَوْ مُعَاهَدٍ أَوْ غَيْرِ مُعَاهَدٍ، مِمَّنْ سَكَنَ الْهَوَاءَ وَالسَّحَابَ،
وَالظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ، وَالظَّلَّ وَالْحَرُورَ، وَالْبَرَّ وَالْبُحُورَ، وَالسَّهْلَ وَالْوُغُورَ،
وَالْخَرَابَ وَالْعُمُرَانَ، وَالْأَكَامَ وَالْأَجَامَ، وَالْمَغَائِضَ وَالْكَنَائِسَ، وَالنَّوَاوِيسَ
وَالْفُلُوتَ وَالْجَبَانَاتِ.

مِمَّنْ الصَّادِرِينَ وَالْوَارِدِينَ، مِمَّنْ يَبْدُو بِاللَّيْلِ، وَيَنْتَشِرُ بِالنَّهَارِ، وَبِالْعَشِيِّ
وَالْإِبْكَارِ، وَالْغُدُوِّ وَالْأُضَالِ، وَالْمُرِيبِينَ وَالْأَسَامِرَةَ وَالْأَفَاتِرَةَ، وَالْفَرَاعِنَةَ

وَالْأَبَالِسَةِ، وَمِنْ جُنُودِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ، وَعَشَائِرِهِمْ وَقَبَائِلِهِمْ، وَمِنْ هَمَزِهِمْ وَلَمَزِهِمْ، وَنَفْثِهِمْ وَوَقَاعِهِمْ، وَأَخَذِهِمْ وَسُخْرِهِمْ، وَضَرْبِهِمْ وَعَبَثِهِمْ^۱، وَلَمْحِهِمْ وَاخْتِيَالِهِمْ وَأَخْلَاقِهِمْ.

وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ، مِنَ السَّحَرَةِ وَالْغِيلَانِ وَأُمِّ الصَّبِيَانِ، وَمَا وَلَدُوا وَمَا وَرَدُوا، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ دَاخِلٍ وَخَارِجٍ وَعَارِضٍ وَمُتَعَرِّضٍ وَسَاكِنٍ وَمُتَحَرِّكِ، وَضَرْبَانٍ عِزْقٍ وَصُدَاعٍ وَشَقِيقَةٍ، وَأُمِّ مِلْدَمٍ وَالْحُمَى، وَالْمُثَلَّثَةِ وَالرَّبْعِ وَالْغَبِّ وَالنَّافِضَةِ وَالصَّالِبَةِ وَالِدَاخِلَةِ وَالْخَارِجَةِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا، إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَسَلَّم تَسْلِيمًا كَثِيرًا^۲.

[دعاى حضرت اميرالمؤمنين صلوات الله عليه]

دعاى حضرت اميرالمؤمنين صلوات الله عليه از ادعيه اسبوع - كه در جمعه مى خوانده اند - به روايت كفعمى، و شيخ محمد بن هارون تلعبرى به سندهاى معتبر اين دعا را با ساير ادعيه اسبوع - كه ذكر خواهد شد ان شاء الله تعالى - در حديث طويلی از حضرت امام على نقی عليه السلام روايت کرده است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا مِنْ شَيْءٍ كَانَ، وَلَا مِنْ شَيْءٍ كَوَّنَ مَا قَدْ كَانَ، مُسْتَشْهِدٌ بِحُدُوثِ الْأَشْيَاءِ عَلَى أَرْزَلِيَّتِهِ، وَبِمَا وَسَمَّهَا بِهِ مِنَ الْعَجْزِ عَلَى قُدْرَتِهِ، وَبِمَا اضْطَرَّهَا إِلَيْهِ مِنَ الْقَنَاءِ عَلَى دَوَامِهِ، لَمْ يَخُلْ مِنْهُ مَكَانٌ فَيَذَرَكْ بِأَيْبَتِيَّتِهِ، وَلَا لَهُ شَيْحٌ مِثَالٍ فَيُوصَفَ بِكَفَيْتِيَّتِهِ، وَلَمْ يَغِبْ عَنْ شَيْءٍ فَيُعْلَمَ بِحَيْثِيَّتِهِ، مُبَائِنٌ لِجَمِيعِ مَا أُحْدِثَ فِي الصِّفَاتِ، وَمُتَمَنِّعٌ عَنِ الْأَذْرَاكِ بِمَا ابْتَدَعَ مِنْ تَصَرُّفِ الذَّوَاتِ، وَخَارِجٍ بِالْكَبَرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ مِنْ جَمِيعِ تَصَرُّفِ الْحَالَاتِ.

مُحَرَّمٌ عَلَى بَوَارِعِ نَاقِبَاتِ الْفِطَنِ تَحْدِيدُهُ، وَعَلَى عَوَامِقِ نَاقِبَاتِ الْفِكْرِ تَكْيِيفُهُ،
وَعَلَى غَوَائِصِ سَابِحَاتِ النَّظَرِ تَصَوُّيْرُهُ، وَلَا تَحْوِيهِ الْأَمَاكِنُ لِعَظَمَتِهِ، وَلَا تَذَرُهُ
الْمُقَادِيرُ لِجَلَالِهِ، وَلَا تَقْطَعُهُ الْمَقْيَاسُ لِكِبَرِيَّائِهِ، مُمْتَنِعٌ عَنِ الْأَوْهَامِ أَنْ تَكْتَنِبَهُ،
وَعَنِ الْأَفْهَامِ أَنْ تَسْتَغْرِقَهُ، وَعَنِ الْأُذْهَانِ أَنْ تُثَمِّلَهُ.

قَدْ يَسَّسَتْ عَنِ اسْتِنْبَاطِ الْإِخَاطَةِ بِهِ طَوَامِعُ الْعُقُولِ، وَنَضَبَتْ عَنِ الْإِشَارَةِ إِلَيْهِ
بِالْإِكْتِنَاهِ بِخَارِ الْعُلُومِ، وَرَجَعَتْ بِالصَّغَرِ مِنَ السُّمُوءِ إِلَى وَصْفِ قُدْرَتِهِ لَطَائِفُ
الْخُصُومِ، وَاحِدٌ لَا مِنْ عَدَدٍ، وَدَائِمٌ لَا بِأَمَدٍ، وَقَائِمٌ لَا بِعَمَدٍ، لَيْسَ بِجِنْسٍ فَتُعَادِلُهُ
الْأَجْنَاسُ، وَلَا بِشَبَحٍ فَتُضَارِعُهُ الْأَشْبَاحُ، وَلَا كَالْأَشْيَاءِ فَتَقَعَّ عَلَيْهِ الصِّفَاتُ.

قَدْ ضَلَّتِ الْعُقُولُ فِي أَمْوَاجِ تَيَّارِ إِذْرَاكِهِ، وَتَحَيَّرَتِ الْأَوْهَامُ عَنْ إِخَاطَةِ ذِكْرِ
أَزَلَّتِيهِ، وَحَصَرَتِ الْأَفْهَامُ عَنْ اسْتِشْغَارِ وَصْفِ قُدْرَتِهِ، وَغَرَقَتِ الْأُذْهَانُ فِي لُجَجِ
أَفْلَاكِ مَلَكُوتِهِ، مُقْتَدِرٌ بِالْأَلَاءِ، مُمْتَنِعٌ بِالْكَبَرِيَاءِ، وَمُتَمَلِّكٌ عَلَى الْأَشْيَاءِ، فَلَا دَهْرٌ
يُخْلِفُهُ، وَلَا وَصْفٌ يُحِيطُ بِهِ.

قَدْ خَضَعَتْ لَهُ رِقَابُ الصَّغَابِ فِي مَحَلِّ تَخُومِ قَزَارِهَا، وَأَذَعَنْتْ لَهُ رَوَاصِنُ
الْأَسْبَابِ فِي مُنْتَهَى شَوَاهِقِ أَقْطَارِهَا، مُسْتَشْهَدٌ بِكُلِّيَّةِ الْأَجْنَاسِ عَلَى رُبُوبِيَّتِهِ،
وَبِعَجْزِهَا عَلَى قُدْرَتِهِ، وَبِفُطُورِهَا عَلَى قَدَمَتِهِ، وَبِرِوَالِهَا عَلَى بَقَائِهِ، فَلَا لَهَا مَحِيضٌ
عَنْ إِذْرَاكِهِ إِثَابًا، وَلَا خُرُوجٌ عَنْ إِخَاطَتِهِ بِهَا، وَلَا اخْتِجَابٌ عَنْ إِحْصَائِهِ لَهَا، وَلَا
امْتِنَاعٌ مِنْ قُدْرَتِهِ عَلَيْهَا.

كَفَى بِإِتْقَانِ الصَّنْعِ لَهُ آيَةً، وَبِتَرَكِّبِ الطَّبْعِ عَلَيْهِ دَلَالَةً، وَبِخُدُوثِ الْفِطْرِ عَلَيْهِ
قَدَمَةً، وَبِإِحْكَامِ الصَّنْعَةِ عَلَيْهِ عِبْرَةً، فَلَا إِلَيْهِ حَدٌّ مَنْسُوبٌ، وَلَا لَهُ مَثَلٌ مَضْرُوبٌ، وَلَا
شَيْءٌ عَنْهُ بِمَحْجُوبٍ، تَعَالَى عَنْ ضَرْبِ الْأَمْثَالِ لَهُ وَالصِّفَاتِ الْمَخْلُوقَةِ عُلُوًّا كَبِيرًا،
وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي خَلَقَ الدُّنْيَا لِلْفَنَاءِ وَالْبَيُودِ، وَالْآخِرَةَ لِلْبَقَاءِ وَالْخُلُودِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ
الَّذِي لَا يَنْقُصُهُ مَا أُعْطِيَ فَأَسْنَى، وَإِنْ جَارَ الْمَدَى فِي الْمُنَى، وَبَلَغَ الْغَايَةَ الْقُضَى،
وَلَا يَجُورُ فِي حُكْمِهِ إِذَا قُضِيَ.

وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي لَا يُرَدُّ مَا قَضَى، وَلَا يُصَرَفُ مَا أَمْضَى، وَلَا يُنْمَعُ مَا أُعْطِيَ،

وَلَا يَهْفُوْا وَلَا يَنْسُوا وَلَا يَعْجَلُوا، بَلْ يُمِهِلْ وَيَغْفُوا وَيَعْفُوا وَيَرْحَمُوا وَيَصْبِرُوا، وَلَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ^۱.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، الشَّاكِرُ لِلْمُطِيعِ لَهُ، الْمُتَمَلِّى لِلْمُشْرِكِ بِهِ، الْقَرِيبُ مِمَّنْ دَعَاهُ عَلَى خَالَةٍ^۲ بَعْدِهِ، وَالْبَرُّ الرَّحِيمُ لِمَنْ لَجَأَ إِلَى ظِلِّهِ وَاعْتَصَمَ بِحَبْلِهِ. وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، الْمُجِيبُ لِمَنْ نَادَاهُ بِأَخْفَضِ صَوْتِهِ، السَّمِيعُ لِمَنْ نَاجَاهُ لِأَغْمَضِ سِرِّهِ، الرَّؤُوفُ بِمَنْ رَجَاهُ لِتَفْرِيجِ هَمِّهِ، الْقَرِيبُ مِمَّنْ دَعَاهُ لِتَنْفِيسِ كَرْبِهِ وَغَمِّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، الْخَلِيمُ عَمَّنْ أَلْحَدَ فِي آيَاتِهِ، وَانْحَرَفَ عَنْ بَيِّنَاتِهِ، وَذَانَ بِالْجُحُودِ فِي كُلِّ خَالَاتِهِ.

وَاللَّهُ أَكْبَرُ، الْقَاهِرُ لِلْأَضْدَادِ، الْمُتَعَالِي عَنِ الْأَنْدَادِ، الْمُتَقَرِّدُ بِالْمِنَّةِ عَلَى جَمِيعِ الْعِبَادِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، الْمُحْتَجِبُ بِالْمَلَكُوتِ وَالْعِزَّةِ، الْمُتَوَحِّدُ بِالْجَبَرُوتِ وَالْقُدْرَةِ، الْمُتَرَدِّي بِالْكِبَرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، الْمُتَقَدِّسُ بِدَوَامِ السُّلْطَانِ، وَالْغَالِبُ بِالْحُجَّةِ وَالْبُرْهَانِ، وَنَفَازِ الْمَشِيَّةِ فِي كُلِّ حِينٍ وَأَوَانٍ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَعْطِهِ الْيَوْمَ أَفْضَلَ الْوَسَائِلِ، وَأَشْرَفَ الْعَطَاءِ، وَأَعْظَمَ الْجِبَاءِ، وَأَقْرَبَ الْمَنَازِلِ، وَأَسْعَدَ الْجُدُودِ، وَأَقَرَّ الْأَعْيُنِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْطِهِ الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالْمَكَانَ الرَّفِيعَ وَالْغَبِطَةَ وَشَرَفَ الْمُنتَهَى، وَالنَّصِيبَ الْأَوْفَى وَالْغَايَةَ الْقُصْوَى، وَالرَّفِيعَ الْأَعْلَى حَتَّى يَرْضَى، وَزِدْهُ بَعْدَ الرِّضَا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَمَرْتَ بِطَاعَتِهِمْ، وَأَذْهَبْتَ عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَطَهَّرْتَ تَهْمَ تَطْهِيرًا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَلْهَمْتَهُمْ عِلْمَكَ، وَاسْتَحْفَظْتَهُمْ كِتَابَكَ، وَاسْتَرْعَيْتَهُمْ عِبَادَكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَحَبِيبِكَ وَخَلِيلِكَ، وَسَيِّدِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ، الَّذِينَ أَمَرْتَ بِطَاعَتِهِمْ، وَأَوْجَبْتَ عَلَيْنَا حَقَّهُمْ وَمَوَدَّتَهُمْ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَقْدَمُهُمْ بَيْنَ يَدَيَّ مَسْأَلَتِي وَحَاجَّتِي، وَأَسْتَشْفِعُ بِهِمْ عِنْدَكَ أَمَامَ طَبِئَتِي. وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ سُؤَالَ وَجَلٍ مِنْ انْتِقَامِكَ، حَذَرَ مِنْ نَقِمَتِكَ، فَرَحَ إِلَيْكَ مِنْكَ، سُؤَالَ مَنْ لَمْ يَجِدْ لِفَاقَتِهِ مُجِيراً غَيْرَكَ، وَلَا لِحَوْفِهِ أَمْنًا غَيْرَ فَنَائِكَ، وَتَطَوُّلِكَ يَا سَيِّدِي وَمَوْلَايَ عَلَيَّ مَعَ طَوْلِ مَعْصِيَتِي لَكَ.

أَقْصِدُ إِلَيْكَ وَإِنْ كَانَتْ سَبَقْتَنِي الذُّنُوبُ، وَحَالَتْ بَيْنِي وَبَيْنَكَ، لِأَنَّكَ عِمَادُ الْمُعْتَمِدِ، وَرَصْدُ الْمُرْتَصِدِ، لَا تَنْقُصُكَ الْمَوَاهِبُ، وَلَا تَغِيضُكَ الْمَطَالِبُ، فَلَكَ الْمِنَّةُ الْجِسَامِ، وَالنَّعْمُ الْعِظَامِ.

يَا كَثِيرَ الْخَيْرِ، يَا دَائِمَ الْمَعْرُوفِ، يَا مَنْ لَا تَنْقُصُ خَزَائِنُهُ، وَلَا يَبِيدُ مُلْكُهُ، وَلَا تَرَاهُ الْعُيُونُ، وَلَا تَعْرُبُ مِنْهُ حَرَكَةٌ وَلَا سُكُونٌ، لَمْ تَزَلْ سَيِّدِي وَلَا تَزَالُ، وَلَا يَتَوَارَى عَنْكَ مُتَوَارٍ فِي كَنِينِ أَرْضٍ وَلَا سَمَاءٍ وَلَا تُحُومٍ وَلَا قَرَارٍ.

تَكَلَّمْتَ بِالْأَرْزَاقِ يَا رَزَاقُ، وَتَقَدَّسْتَ عَنْ أَنْ تَتَنَاوَلَكَ الصِّفَاتُ، وَتَعَزَّزْتَ عَنْ أَنْ تُحِيطَ بِكَ تَصَارِيفُ اللُّغَاتِ، وَلَمْ تَكُنْ مُسْتَحْدَثًا فَتُوجَدَ مُتَقَلِّلاً عَنْ خَالَةٍ إِلَى خَالَةٍ، بَلْ أَنْتَ الْفَرْدُ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ ذُو الْعِزِّ الْقَاهِرِ، جَزِيلُ الْعَطَاءِ، جَلِيلُ الثَّنَاءِ، سَابِغُ النِّعْمَاءِ، دَائِمُ الْبَقَاءِ، أَحَقُّ مَنْ تَجَاوَزَ وَعَقَى عَمَّنْ ظَلَمَ وَأَسَاءَ، بِكُلِّ لِسَانٍ تُمَجِّدُ، وَفِي الشَّدَائِدِ عَلَيْكَ يُعْتَمَدُ.

فَلَكَ الْحَمْدُ وَالْمَجْدُ، لِأَنَّكَ الْمَالِكُ الْأَبَدُ وَالرَّبُّ السَّرْمَدُ، أَتَقَنَّتْ إِنْشَاءُ الْبَرَائِيا فَأَحْكَمْتَهَا بِلُطْفِ التَّقْدِيرِ، وَتَعَالَيْتَ فِي ارْتِفَاعِ شَأْنِكَ عَنْ أَنْ يُنْفَذَ فِيكَ حُكْمُ التَّغْيِيرِ، أَوْ يُخْتَالَ مِنْكَ بِحَالٍ يَصِفُكَ بِهَا الْمُلْحِدُ بِتَبْدِيلٍ، أَوْ يُوجَدَ فِي الرِّيَادَةِ وَالنُّقْصَانِ مَسَاحٌ فِي اخْتِلَافِ التَّخْوِيلِ، أَوْ تَلْتَقِ سَحَابُ الْإِخَاطَةِ بِكَ فِي بُحُورِ هَمِّ الْأَخْلَامِ، أَوْ تَمَثَّلَ لَكَ مِنْهَا جِبَلَةٌ تَصِلُ إِلَيْكَ فِيهَا رَوِيَّاتُ الْأَوْهَامِ، فَلَكَ مَوْلَايَ انْقَادُ الْخَلْقِ مُسْتَحْذِينَ بِإِقْرَارِ الرُّبُوبِيَّةِ، وَمُعْتَرِفِينَ خَاضِعِينَ بِالْعُبُودِيَّةِ لَكَ.

سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ شَأْنَكَ، وَأَعْلَى مَكَانَكَ، وَأَنْطَقَ بِالصِّدْقِ بُرْهَانَكَ، وَأَنْفَذَ

أَمْرَكَ، وَأَحْسَنَ تَقْدِيرَكَ، سَمَكْتَ السَّمَاءَ فَرَفَعْتَهَا، وَمَهَّدْتَ الْأَرْضَ فَفَرَشْتَهَا، وَأَخْرَجْتَ مِنْهَا مَاءً ثَجَاجًا وَنَبَاتًا رَجْرَجًا، فَسَبَّحَكَ نَبَاتُهَا، وَجَرَتْ بِأَمْرِكَ مِيَاهُهَا، وَقَامَا عَلَى مُسْتَقَرٍّ الْمَشِيشَةِ كَمَا أَمَرْتَهُمَا.

فَيَا مَنْ تَعَزَّزَ بِالْبَقَاءِ، وَفَهَرَ عِبَادُهُ بِالْفَنَاءِ، أَكْرِمْ مَثْوَايَ، فَإِنَّكَ خَيْرُ مُنْتَجِعٍ لِكَشْفِ الضَّرِّ، يَا مَنْ هُوَ مَأْمُولٌ فِي كُلِّ عُسْرٍ، وَمُرْتَجَى لِكُلِّ يُسْرٍ، بِكَ أَنْزَلْتَ الْيَوْمَ حَاجَتِي وَإِلَيْكَ أَبْتَهِلُ، فَلَا تَرُدَّنِي خَائِبًا مِمَّا رَجَوْتُ، وَلَا تَحْجُبْ دُعَائِي عَنْكَ، إِذْ فَتَحْتَهُ لِي فَدَعَوْتُ، وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَسَكُنْ رَوْعَتِي، وَاسْتُرْ عَوْرَتِي، وَارْزُقْنِي مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ رِزْقًا وَاسِعًا سَائِعًا حَلَالًا طَيِّبًا هَنِيبًا مَرِيئًا لَذِيذًا فِي غَافِيَةٍ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ الْقَاكَ، وَاغْفِرْ لِي خَطَايَايَ فَقَدْ أَوْحَشْتَنِي، وَتَجَاوَزْ عَن ذُنُوبِي فَقَدْ أَوْبَشْتَنِي، فَإِنَّكَ مُجِيبُ مُثِيبٍ رَقِيبٌ قَرِيبٌ قَادِرٌ غَافِرٌ قَاهِرٌ رَحِيمٌ كَرِيمٌ قَبِيحٌ، وَذَلِكَ عَلَيْكَ سَهْلٌ يَسِيرٌ، وَأَنْتَ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ.

اللَّهُمَّ إِنَّكَ افْتَرَضْتَ عَلَيَّ لِلْأَبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ حُقُوقًا عَظُمَتْهَا، وَأَنْتَ أَوْلَى مَنْ حَطَّ الْأَوْزَارَ وَخَفَّفَهَا وَأَدَّى الْحُقُوقَ عَنْ عِبِيدِهِ، فَاحْتَمِلْهُنَّ عَنِّي إِلَيْهِمَا، وَاعْفُوْ لَهُمَا كَمَا رَجَاكَ كُلُّ مَوْحِدٍ، مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْإِخْوَةِ وَالْأَخَوَاتِ، وَالْحَقُّنَا وَإِلَآهُم بِالْأَبْرَارِ، وَأَبِغْ لَنَا وَلَهُمْ جَنَاتِكَ مَعَ التَّجْبَاءِ وَالْأَخْيَارِ، إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ، قَرِيبٌ مُجِيبٌ لَطِيفٌ لِمَا تَشَاءُ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَعَثَرَتِ الطَّيِّبِينَ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.^۱

دعاى حضرت فاطمه صلوات الله عليها در روز جمعه

به روايت شيخ وكفعمى رحمهما الله

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِنْ أَقْرَبِ مَنْ تَقَرَّبَ إِلَيْكَ، وَأَوْجِهْ مِنْ تَوَجَّهَ إِلَيْكَ، وَأَنْجِحْ مَنْ سَأَلَكَ وَتَضَرَّعَ إِلَيْكَ. اللَّهُمَّ فَاجْعَلْنَا مِمَّنْ كَانَهُ يَرَاكَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ الَّذِي فِيهِ يَلْقَاكَ،

۱. بلد الأمين: ۹۲، بحار الأنوار: ۱۳۸/۹۰ ح ۷ به نقل از «مجموع الدعوات» تلمكبرى.

وَلَا تُؤْتِنَا إِلَّا [عَلَى] رِضَاكَ . اللَّهُمَّ وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ أَخْلَصَ لَكَ بِعَمَلِهِ ، وَأَحَبَّكَ فِي جَمِيعِ خَلْقِكَ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاعْفُزْ لَنَا مَغْفِرَةً جَزْماً حَتْمًا ، لِنَقْتَرِفُ بِعَظَمَتِهَا ذَنْبًا ، وَلِنَكْتَسِبَ خَطِيئَةً وَلَا إِثْمًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، صَلَوةً نَامِيَةً دَائِمَةً زَاكِيةً مُتَابِعَةً مُتَوَاصِلَةً مُتَرَادِفَةً ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .^١

دعای شب شنبه

به روایت شیخ و کفعمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا ، وَلَكَ الْحَمْدُ ، وَأَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الْأَوَّلُ الْكَائِنُ ، وَلَمْ يَكُنْ شَيْءٌ مِنْ خَلْقِكَ ، أَوْ يُعَايَنُ شَيْءٌ مِنْ مُلْكِكَ ، أَوْ يُتَدَبَّرُ فِي شَيْءٍ مِنْ أَمْرِكَ ، أَوْ يُتَفَكَّرُ فِي شَيْءٍ مِنْ قَضَائِكَ ، قَائِمٌ بِقِسْطِكَ ، مُدَبِّرٌ لِأَمْرِكَ ، قَدْ جَرَى فِيهَا هُوَ كَائِنٌ قَدْرُكَ ، وَمَضَى فِيهَا أَنْتَ خَالِقُ عِلْمِكَ ، خَلَقْتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِرَاشًا وَبِنَاءً ، فَسَوَّيْتَ السَّمَاءَ مَنْزِلًا رَضِيئَةً لِبِجَالِكَ وَوَفَارِكَ وَعِزَّتِكَ وَسُلْطَانِكَ .

ثُمَّ جَعَلْتَ فِيهَا كُرْسِيَّكَ وَعَرْشَكَ ، ثُمَّ سَكَنْتَهُمَا لَيْسَ فِيهِمَا شَيْءٌ غَيْرُكَ ، مُتَكَبِّرًا فِي عَظَمَتِكَ ، مُتَعَظِّمًا فِي كِبَرِيَاكَ ، مُتَوَحِّدًا فِي عُلُوِّكَ ، مُتَمَكِّنًا فِي مُلْكِكَ ، مُتَعَالِيًا فِي سُلْطَانِكَ ، مُحْتَجِبًا فِي عِلْمِكَ ، مُسْتَوِيًا عَلَى عَرْشِكَ ، قَتَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ ، وَعَلَا هُنَاكَ بِهَاؤُكَ وَنُورُكَ وَعِزَّتُكَ وَسُلْطَانُكَ وَقُدْرَتُكَ وَحَوْلُكَ وَقُوَّتُكَ وَرَحْمَتُكَ وَقُدْرَتُكَ وَأَمْرُكَ وَمَخَافَتُكَ ، وَتَمَكُّنُكَ الْمَكِينِ ، وَكِبْرُوكَ الْكَبِيرِ ، وَعَظَمَتُكَ الْعَظِيمَةَ . وَأَنْتَ اللَّهُ الْحَيُّ قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ ، وَالْقَدِيمُ قَبْلَ كُلِّ قَدِيمٍ ، وَالْمَلِكُ بِالْمَلِكِ الْعَظِيمِ ، الْمُتَمَتِّحُ الْمُتَمَدِّحُ اسْمُكَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ، وَخَالِقُهُنَّ وَنُورُهُنَّ وَرَبُّهُنَّ وَالْإِلَهَهُنَّ وَمَا فِيهِنَّ ، فَسُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ رَبَّنَا وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ .

١. بحار الأنوار : ٣٣٩/٩٠ ح ٥٣ ، به نقل از «بلد الأمين» که در این کتاب یافت نشد.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ، وَاجْزِهِ بِكُلِّ خَيْرٍ أَبْلَاهُ، وَشَرِّ جَلَّاهُ، وَيُسِّرْ أَمَانَهُ، وَضَعِيفِ قَوَاهُ، وَيَتِيمِ أَوَاهُ، وَمَسْكِينِ رَحِمَهُ، وَجَاهِلِ عِلْمَهُ، وَدِينِ بَصَرَهُ، وَحَقِّ نَصْرِهِ، الْبَرَءِ الْاَوْفَى، وَالرَّفِيقِ الْاَعْلَى، وَالشَّفَاعَةَ الْجَائِزَةَ، وَالْمَنْزِلَ الرَّفِيعَ فِي الْجَنَّةِ عِنْدَكَ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ. اجْعَلْ لَهُ مَنْزِلًا مَغْبُوطًا، وَمَجْلِسًا رَفِيعًا، وَظِلًّا ظَلِيلًا، وَمُرْتَفَقًا جَسِيمًا، وَنَظْرًا جَمِيلًا إِلَى وَجْهِكَ يَوْمَ تَحْجُبُهُ عَنِ الْمُجْرِمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْهُ فَرَطًا، وَاجْعَلْ حَوْضَهُ لَنَا مَوْرِدًا، وَلِقَاءَهُ لَنَا مَوْعِدًا، يَسْتَبْشِرُ بِهِ أَوْلُنَا وَآخِرُنَا، وَأَنْتَ عِنَّا رَاضٍ فِي دَارِكَ دَارِ السَّلَامِ مِنْ جَنَاتِكَ جَنَّاتِ النَّعِيمِ، آمِينَ إِلَهَ الْحَقِّ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي هُوَ نُورٌ مِنْ نُورٍ، وَنُورٌ فَوْقَ كُلِّ نُورٍ، وَنُورٌ تُضِيئُ بِهِ كُلَّ ظُلْمَةٍ، وَتَكْسِرُ بِهِ قُوَّةَ كُلِّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ، وَجَبَّارٍ عَنِيدٍ، وَجَبِّي عَتِيدٍ، وَتُؤْمِنُ بِهِ خَوْفَ كُلِّ خَائِفٍ، وَتُبْطِلُ بِهِ سِحْرَ كُلِّ سَاحِرٍ، وَحَسَدَ كُلِّ حَاسِدٍ، وَيَتَضَرَّعُ لِعَظَمَتِهِ الْبَرُّ وَالْفَاجِرُ، وَبِاسْمِكَ الْأَكْبَرِ الَّذِي سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، وَاسْتَوَيْتَ بِهِ عَلَى عَرْشِكَ، وَاسْتَفْرَزْتَ بِهِ عَلَى كُرْسِيِّكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَفْتَحَ لِي اللَّيْلَةَ يَا رَبِّ بَابَ كُلِّ خَيْرٍ فَتَحْتَهُ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ وَأَوْلِيَانِكَ وَأَهْلِ طَاعَتِكَ، ثُمَّ لَا تَسُدَّهُ [عَنِّي أَبَدًا، حَتَّى أَلْقَاكَ وَأَنْتَ] عَنِّي رَاضٍ.

أَسْأَلُكَ ذَلِكَ بِرَحْمَتِكَ، وَأَرْغُبُ إِلَيْكَ فِيهِ بِقُدْرَتِكَ، فَشَفِّعِ اللَّيْلَةَ يَا رَبِّ رَغْبَتِي، وَأَكْرِمِ طَلِبَتِي، وَنَفْسِ كُرْبَتِي، وَارْحَمْ عَبْرَتِي، وَصِلْ وَحْدَتِي، وَأَنْسُ وَخَشَتِي، وَاسْتَرْ عَوْرَتِي، وَأَمِنْ رَوْعَتِي، وَاجْبُرْ فَاقَتِي، وَلَقِّنِي حُجَّتِي، وَأَقِلْنِي عَثْرَتِي، وَاسْتَجِبِ اللَّيْلَةَ دُعَائِي، وَأَعْطِنِي مَسْأَلَتِي، وَكُنْ بِدُعَائِي حَفِيًّا، وَكُنْ بِي رَحِيمًا، وَلَا تُقْطِنِي وَلَا تُؤَيِّسْنِي مِنْ رَوْحِكَ، وَلَا تَخْذُلْنِي وَأَنَا أَدْعُوكَ، وَلَا تَخْرِمْ نِي وَأَنَا أَسْأَلُكَ، وَلَا تُعَذِّبْنِي وَأَنَا أَسْتَغْفِرُكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ^۱.

دعای روز شنبه

به روایت تلعبیری و کفعمی، حضرت امیر المؤمنین علیه السلام در این روز می خوانده اند:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي قَرَنَ رَجَائِي بِعَفْوِهِ، وَفَسَحَ أَمَلِي بِحُسْنِ تَجَاوُزِهِ وَصَفْحِهِ، وَقَوَّى مَشْنِي وَظَهَّرِي وَسَاعِدِي وَبَدَنِي بِمَا عَرَّفَنِي مِنْ جُودِهِ وَكَرَمِهِ، وَلَمْ يُخْلِنِي مَعَ مَقَامِي عَلَى مَعْصِيَتِهِ وَتَقْصِيرِي فِي طَاعَتِهِ، وَمَا يَحِقُّ عَلَيَّ مِنْ اعْتِقَادِ خَشْيَتِهِ وَاسْتِشْغَارِ خِيفَتِهِ، مِنْ تَوَاتُرِ مَنَنِهِ وَتَظَاهُرِ نِعَمِهِ.

وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي يَتَوَكَّلُ كُلُّ مُؤْمِنٍ عَلَيْهِ، وَيَضْطَرُّ كُلُّ جَا حِدٍ إِلَيْهِ، وَلَا يَسْتَعْنِي أَحَدٌ إِلَّا بِفَضْلٍ مَا لَدَيْهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، الْمُقْبِلُ عَلَى مَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِهِ، التَّوَّابُ عَلَى مَنْ تَابَ إِلَيْهِ مِنْ عَظِيمِ ذَنْبِهِ، السَّاحِطُ عَلَى مَنْ قَنَطَ مِنْ وَاسِعِ رَحْمَتِهِ، وَيَسَّسَ مِنْ غَاجِلِ رَوْحِهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَمَالِكُهُ، وَمُبِيدُ كُلِّ شَيْءٍ وَمُهْلِكُهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ، وَأَمِينِكَ وَشَاهِدِكَ، التَّقِيِّ النَّقِيِّ، وَآلِ مُحَمَّدٍ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ سُؤَالَ مُعْتَرِفٍ بِذَنْبِهِ، نَادِمٍ عَلَى اقْتِرَافِ تَبَاعِيَتِهِ، وَأَنْتَ أُولَى مَنْ اعْتَمَدَ وَعَفَا وَجَادَ بِالْمَغْفِرَةِ عَلَى مَنْ ظَلَمَ وَأَسَاءَ، فَقَدْ أَوْبَقْتَنِي الذُّنُوبُ فِي مَهَاوِي الْهَلَكَةِ، وَأَخَاطَتُ بِي الْأَثَامُ، وَتَبَقِيْتُ غَيْرَ مُسْتَقِيلٍ بِهَا، وَأَنْتَ الْمُرْتَجَى وَعَلَيْكَ الْمُعْوَلُ فِي الشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ، وَأَنْتَ مَلْجَأُ الْخَائِفِ الْغَرِيقِ، وَأَنْتَ أَرْأَفُ مِنْ كُلِّ رُتُوفٍ شَفِيقٍ، إِلَيْكَ قَصَدْتُ سَيِّدِي وَأَنْتَ مُنْتَهَى الْقَصْدِ لِلْقَاصِدِينَ، وَأَرْحَمُ مَنْ اسْتَرْحَمَ فِي تَجَاوُزِكَ عَنِ الْمُذْنِبِينَ.

اللَّهُمَّ أَنْتَ الَّذِي لَا يَتَغَاطَمُكَ غُفْرَانُ الذُّنُوبِ، وَكَشَفُ الْكُرُوبِ، وَأَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ، وَسَاتِرُ الْغُيُوبِ، لِأَنَّكَ الْبَاقِي الرَّحِيمُ، الَّذِي تَسْرُبَلْتَ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَتَوَحَّدْتَ بِالْإِلَهِيَّةِ، وَتَنَزَّهْتَ مِنَ الْحَيُّوْتِيَّةِ، فَلَمْ يَحْدَكَ وَاصِفٌ مَحْدُودٌ بِالْكِفُوفِيَّةِ، وَلَمْ تَقَعْ عَلَيْكَ الْأَوْهَامُ بِالْمَالِيَّةِ وَالْحَيُّوْنِيَّةِ.

فَلَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ نَعْمَائِكَ عَلَى الْأَنَامِ، وَلَكَ الشُّكْرُ عَلَى كُرُورِ اللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ .
إِلَهِي بِيَدِكَ الْخَيْرُ وَأَنْتَ وَلِيِّهُ، مُتَبِّحُ الرِّغَائِبِ وَغَايَةُ الْمَطَالِبِ، أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِسَعَةِ
رَحْمَتِكَ الَّتِي وَسَعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، وَقَدْ تَرَى يَا رَبِّ مَكَانِي، وَتَطَّلِعُ عَلَى ضَمِيرِي،
وَتَعْلَمُ سِرِّي، وَلَا يَخْفَى عَلَيْكَ أَمْرِي، وَأَنْتَ أَقْرَبُ إِلَيَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ، فَتُبَّ عَلَيَّ
تَوْبَةً لَا أَعُودُ بَعْدَهَا فِيمَا يُسْخِطُكَ، وَاعْفُ لِي مَغْفِرَةً لَا أَرْجِعُ مَعَهَا إِلَى مَعْصِيَتِكَ، يَا
أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ.

إِلَهِي أَنْتَ الَّذِي أَصْلَحْتَ قُلُوبَ الْمُفْسِدِينَ، فَصَلِّحْ بِإِصْلَاحِكَ إِيَّاهَا،
فَأَصْلِحْنِي بِإِصْلَاحِكَ، وَأَنْتَ الَّذِي مَنَنْتَ عَلَى الصَّالِّينَ فَهَدَيْتَهُمْ بِرُشْدِكَ عَنِ
الضَّلَالَةِ، وَعَلَى الْبَاحِدِينَ عَنْ قَصْدِكَ فَسَدَدْتَهُمْ، وَقَوَّمتَ مِنْهُمْ عَثَرَ الزَّلَلِ،
فَمَنَحْتَهُمْ مَحَبَّتَكَ، وَجَبَبْتَهُمْ مَعْصِيَتَكَ، وَأَدْرَجْتَهُمْ دَرَجَ الْمَغْفُورِ لَهُمْ، وَأَحْلَلْتَهُمْ
مَحَلَّ الْفَائِزِينَ، فَاسْأَلُكَ يَا مَوْلَايَ أَنْ تُلْحِقَنِي بِهِمْ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَرْزُقَنِي رِزْقًا وَاسِعًا
حَلَالًا طَيِّبًا فِي غَافِيَةٍ، وَعَمَلًا يَقْرُبُ إِلَيْكَ يَا خَيْرَ مَسْئُولٍ.

اللَّهُمَّ وَأَنْصَرِّعُ إِلَيْكَ ضَرَاعَةً مُقَرَّرَةً عَلَى نَفْسِي بِالْهَفَوَاتِ، وَأَتُوبُ إِلَيْكَ يَا تَوَّابُ،
فَلَا تُزِدْنِي خَائِبًا مِنْ جَزِيلِ عَطَائِكَ يَا وَهَّابُ، فَقَدِيمًا جُدْتَ عَلَى الْمُذْنِبِينَ بِالْمَغْفِرَةِ،
وَسَتَرْتَ عَلَى عِبَادِكَ قَبِيحَاتِ الْفِعَالِ، يَا جَلِيلُ يَا مُتَعَالٍ.

أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِمَنْ أَوْجَبَتْ حَقَّهُ عَلَيْكَ إِذْ لَمْ يَكُنْ لِي مِنَ الْخَيْرِ مَا أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِهِ،
وَحَالَتْ الذُّنُوبُ بَيْنِي وَبَيْنَ الْمُحْسِنِينَ، وَإِذْ لَمْ يُوجِبْ لِي عَمَلِي مُرَاقَقَةَ الْمُتَّقِينَ،
فَلَا تُزِدْ سَيِّدِي تَوَجُّهِي بِمَنْ تَوَجَّهْتُ بِهِ إِلَيْكَ، أَتَخَذَلْنِي رَبِّي وَأَنْتَ أَمَلِي، أَمْ تُزِدْنِي
صِفْرًا مِنَ الْعَفْوِ وَأَنْتَ مُنْتَهَى رَغْبَتِي.

يَا مَنْ هُوَ مَأْمُولٌ فِي الشَّدَائِدِ، مَوْصُوفٌ مَعْرُوفٌ بِالْجُودِ، وَالْخَلْقُ لَهُ عَبِيدُ،
وَالِإِلَهِ مَرَدُّ الْأُمُورِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَجُدْ عَلَيَّ بِإِحْسَانِكَ الَّذِي فِيهِ

الْغِنَى عَنِ الْقَرِيبِ وَالْبَعِيدِ، وَالْأَعْوَانِ وَالْإِخْوَانِ، وَالْحَقْنِي بِالَّذِينَ غَمَزَتْهُمْ بِسَعَةِ رَحْمَتِكَ وَكَرَامَتِكَ لَهُمْ، وَتَطَوُّلِكَ عَلَيْهِمْ، وَجَعَلْتَهُمْ أَطَائِبَ أَثَرًا أَثْقِيَاءَ أَخْيَارًا، وَلِنَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي دَارِكَ جِيزَانًا، وَاغْفِرْ لِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، مَعَ الْآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ، وَالْإِخْوَةِ وَالْأَخَوَاتِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۱

دعای حضرت فاطمه علیها السلام در روز شنبه

به روایت کفعمی

اللَّهُمَّ افْتَحْ لَنَا خَزَائِنَ رَحْمَتِكَ، وَهَبْ لَنَا اللَّهُمَّ رَحْمَةً لَا تُعَذِّبُنَا بَعْدَهَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَارْزُقْنَا مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ رِزْقًا حَلَالًا طَيِّبًا، وَلَا تُخَوِّجْنَا وَلَا تُفْقِرْنَا إِلَى أَحَدٍ سِوَاكَ، وَزِدْنَا لَكَ شُكْرًا، وَإِلَيْكَ فَقْرًا وَفَاقَةً، وَبِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ غِنًى وَتَعَفُّفًا. اللَّهُمَّ وَسِّعْ عَلَيْنَا فِي الدُّنْيَا بِمَا نُقَدِّمُ لِلْعُقْبَى. اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ أَنْ تَزُولِي وَجْهَكَ عَنَّا فِي خَالٍ وَنَحْنُ نَرْغَبُ إِلَيْكَ فِيهِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعْظِنَا مَا نُحِبُّ، وَاجْعَلْهُ لَنَا قُوَّةً فِيمَا تُحِبُّ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۲

دعای دیگر برای روز شنبه

به روایت شیخ و کفعمی و ابن باقی رضوان الله عليهم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، وَأَنْتَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ، مَلَكَتِ الْمُلُوكَ بِقُدْرَتِكَ، وَاسْتَعْبَدْتَ الْأَرْبَابَ بِعِزَّتِكَ، وَعَلَوْتَ السَّادَةَ بِمَجْدِكَ،

۱. بلد الأمين: ۹۵، بحار الأنوار: ۱۴۶/۹۰ ح ۹ به نقل از «مجموع الدعوات» تلخیصی.

۲. بحار الأنوار: ۳۳۸/۹۰ ح ۵۳ به نقل از «بلد الأمين» که در این کتاب یافت نشد.

وَسَدَّتِ الْعُظْمَاءُ بِجُودِكَ، وَدَوَّخَتْ^۱ الْمُتَكَبِّرِينَ بِجَبَرُوتِكَ، وَتَسَلَّطَتْ عَلَى أَهْلِ
السُّلْطَانِ بِرُبُوبِيَّتِكَ، وَذَلَّلْتَ الْجَبَابِرَةَ بِعِزَّةِ مُلْكِكَ، وَابْتَدَأْتَ الْأُمُورَ بِقُدْرَةِ سُلْطَانِكَ.
كُلُّ شَيْءٍ سِوَاكَ قَامَ بِأَمْرِكَ، وَحَسَنَ الْعِزُّ وَالْإِسْتِكْبَارُ بِعَظَمَتِكَ، وَصَفَا الْفَخْرُ
وَالْوَفَارُ بِعِزَّتِكَ، وَتَكَبَّرَتْ بِجَلَالِكَ، وَتَجَلَّلَتْ بِكِبَرِيائِكَ، وَجَلَّ الْمَجْدُ وَالْكَرَمُ بِكَ،
وَأَقَامَ الْحَمْدُ عِنْدَكَ، وَقَصَمَتِ الْجَبَابِرَةُ بِجَبَرُوتِكَ، وَاصْطَفَيْتَ الْفَخْرَ لِعِزَّتِكَ،
وَالْمَجْدَ وَالْعِلَاءَ لِنَفْسِكَ.

فَتَفَرَّدَتْ بِذَلِكَ كُلُّهُ، وَتَوَحَّدَتْ فِي الْمُلْكِ وَحْدَكَ، وَاسْتَبَقَيْتَ الْمُلْكَ وَالْجَلَالَ
لِوَجْهِكَ، وَخَلَصَ الْبَقَاءُ وَالْإِسْتِكْبَارُ لَكَ، فَكُنْتَ كَمَا أَنْتَ أَهْلُهُ بِمَكَانِكَ، وَكَمَا تُحِبُّ
وَتُنَبِّغِي لَكَ، فَلَا مِثْلَ لَكَ، وَلَا عَدْلَ وَلَا شَيْءَ لَكَ وَلَا خَطَرَ لَكَ، وَلَا يَبْلُغُ شَيْءٌ مِثْلَكَ،
وَلَا يَقْدِرُ شَيْءٌ قُدْرَتَكَ، وَلَا يُدْرِكُ شَيْءٌ أَثْرَكَ، وَلَا يَنْزِلُ شَيْءٌ مَنْزِلَتَكَ، وَلَا يَسْتَطِيعُ
شَيْءٌ مَكَانَكَ، وَلَا يَحُولُ شَيْءٌ دُونَكَ، وَلَا يَمْتَنِعُ مِنْكَ شَيْءٌ أَرَدْتَهُ، وَلَا يَقُوتُكَ شَيْءٌ
طَلَبْتَهُ، خَالِقِ الْخَلْقِ وَمُتَبَدِّعُهُ، وَبَارِئِ الْخَلْقِ وَوَارِثُهُ.

أَنْتَ الْجَبَّارُ تَعَزَّزْتَ بِجَبَرُوتِكَ، وَتَجَبَّرْتَ بِعِزَّتِكَ، وَتَمَلَّكَتَ بِسُلْطَانِكَ،
وَتَسَلَّطْتَ بِمُلْكِكَ، وَتَعَظَّمْتَ بِكِبَرِيائِكَ، وَتَكَبَّرْتَ بِعَظَمَتِكَ، وَافْتَخَرْتَ بِعُلُوكَ،
وَعَلَوْتَ بِفَخْرِكَ، وَاسْتَكْبَرْتَ بِجَلَالِكَ، وَتَجَلَّلْتَ بِكِبَرِيائِكَ، وَتَشَرَّفْتَ بِمَجْدِكَ،
وَتَكَرَّمْتَ بِجُودِكَ، وَجُدْتَ بِكَرَمِكَ، وَقَدَّرْتَ بِعُلُوكَ، وَتَعَالَيْتَ بِقُدْرَتِكَ، أَنْتَ
بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى حَيْثُ لَا تُدْرِكُكَ الْأَبْصَارُ، وَلَيْسَ فَوْقَكَ مَنْظَرٌ.

بَدِيعِ الْخَلْقِ فَتَمَّ مُلْكُكَ، وَمَلَكَتَ قُدْرَتُكَ، وَجَرَتْ قُوَّتُكَ، وَقَدَّمْتَ عِزَّكَ،
وَأَنْقَذْتَ أَمْرَكَ بِتَسْلِيطِكَ، وَتَسَلَّطْتَ بِقُدْرَتِكَ، وَقَرَّبْتَ فِي نَائِكَ، وَنَأَيْتَ فِي قُرْبِكَ،
وَلَنْتَ فِي تَجَبُّرِكَ، وَتَجَبَّرْتَ فِي لَيْسِنِكَ، وَاتَّسَعَتْ رَحْمَتُكَ فِي شِدَّةِ نِقْمَتِكَ،
وَاشْتَدَّتْ نِقْمَتُكَ فِي سَعَةِ رَحْمَتِكَ، وَتَهَيَّيْتَ بِجَلَالِكَ، وَتَجَالَلتَ فِي هَيْبَتِكَ.

فَظَهَرَ دِينُكَ ، وَتَمَّ نُورُكَ ، وَفَلَجَتْ حُجَّتُكَ ، وَاشْتَدَّ بَأْسُكَ ، وَعَلَا كِبَرُكَ ، وَغَلَبَ
مَكْرُوكُكَ ، وَعَلَتْ كَلِمَتُكَ ، وَلَا يُسْتَطَاعُ مُضَادَّتُكَ ، وَلَا يُمْتَنَعُ مِنْ نِقْمَاتِكَ ، وَلَا يُجَارُ مِنْ
بَأْسِكَ ، وَلَا يُنْتَصَرُ مِنْ عِقَابِكَ ، وَلَا يُنْتَصَفُ مِنْكَ إِلَّا بِكَ ، وَلَا يُخْتَالُ لِكَيْدِكَ ،
وَلَا تُدْرِكُ حِيلَتُكَ ، وَلَا يَزُولُ مُلْكُكَ ، وَلَا يُعَارَى أَمْرُكَ ، وَلَا تُرَامُ قُدْرَتُكَ ، وَلَا يَقْصُرُ
عِزُّكَ ، وَلَا يَذِلُّ اسْتِكْبَارُكَ ، وَلَا تُبْلَغُ جَبَرُوتُكَ ، وَلَا يُنَالُ كِبَرِيَاؤُكَ ، وَلَا تَصْغُرُ
عَظَمَتُكَ ، وَلَا يَضْمَحِلُّ فَخْرُكَ .

وَلَا يَهُونُ جَلَالُكَ ، وَلَا يَتَضَعُضَعُ رُكْنُكَ ، وَلَا تَضَعُفُ يَدُكَ ، وَلَا تَسْفُلُ كَلِمَتُكَ ،
وَلَا يَخْدَعُ خَادِعُكَ ، وَلَا يَغْلِبُ مَنْ غَالِبُكَ ، بَلْ قَهْرُ مَنْ غَارَكَ ، وَغَلَبَ مَنْ حَارَبَكَ ،
وَذَلَّ مَنْ كَايَدَكَ ، وَضَعُفُ مَنْ ضَادَّكَ ، وَخَابَ مَنْ اغْتَرَبَكَ ، وَخَسِرَ مَنْ نَاوَاكَ ، وَذَلَّ
مَنْ عَادَاكَ ، وَهَرِمَ مَنْ قَاتَلَكَ ، وَاكْتَفَيْتَ بِعِزَّةِ قُدْرَتِكَ ، وَتَغَالَيْتَ بِتَأْيِيدِ أَمْرِكَ ،
وَتَكَبَّرْتَ بِعَدَدِ جُنُودِكَ عَمَّنْ صَدَّ وَتَوَلَّى عَنْكَ ، وَامْتَنَعْتَ بِعِزَّتِكَ ، وَعَزَزْتَ بِمَنْعِكَ ،
وَبَلَغْتَ مَا أَرَدْتَ ، وَأَدْرَكْتَ حَاجَتَكَ ، وَأَنْجَحْتَ طَلِبَتَكَ ، وَقَدَّرْتَ عَلَى مَشِيَّتِكَ .

وَكُلُّ شَيْءٍ لَكَ وَبِنِعْمَتِكَ وَبِمِقْدَارٍ عِنْدَكَ ، وَلَكَ خَزَائِنُكَ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ
وَخَلْقُكَ وَبَرِيَّتُكَ وَبِدْعَتُكَ ، ابْتَدَعْتَهُمْ بِقُدْرَتِكَ ، وَعَمَرْتَ بِهِمْ أَرْضَكَ ، وَجَعَلْتَهُمْ لَهُمْ
مَسْكناً غَارِيَةً إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى مُنْتَهَاهُ عِنْدَكَ ، وَمُنْقَلَبُهُمْ فِي قَبْضَتِكَ ، وَذَوَائِبُ
نَوَاصِيهِمْ بِيَدِكَ ، أَخَاطَ بِهِمْ عِلْمُكَ ، وَأَحْصَاهُمْ حِفْظُكَ ، وَوَسَّعَهُمْ كِتَابُكَ ، فَخَلَقَكَ
كُلُّهُمْ يَهَابُ جَلَالِكَ ، وَيَزَعْدُ مِنْ مَخَافَتِكَ فِرْقاً مِنْكَ ، وَيُسَبِّحُ بِحَمْدِ قُدْسِكَ ، لِهَيْبَةِ
جَلَالِ عِزِّكَ تَسْهِباً وَتَقْدِيساً ، لِقَدِيمِ عِزِّ كِبَرِيَاؤِكَ .

إِنَّكَ أَهْلُ الْكِبَرِيَاءِ وَلَا يَنْبَغِي إِلَّا لَكَ ، وَمَحَلُّ الْفَخْرِ وَلَا يَلِيقُ إِلَّا بِكَ ، وَمُدْوَحُ
الْمَرَدَّةِ ، وَقَاصِمُ الْجَبَابِرَةِ ، وَمُبِيرُ الظُّلْمَةِ ، رَبُّ الْخَلْقِ ، وَمُدَبِّرُ الْأَمْرِ ، ذُو الْعِزِّ
الشَّامِخِ ، وَالسُّلْطَانُ الْبَازِخِ ، وَالْجَلَالُ الْقَادِرُ ، وَالْكَبَرِيَاءُ الْقَاهِرُ ، وَالضِّيَاءُ الْفَاخِرُ ،
كَبِيرُ الْمُتَكَبِّرِينَ ، وَصَغَارُ الْمُعْتَدِينَ ، وَنَكَالُ الظَّالِمِينَ ، وَغَايَةُ الْمُتَنَافِسِينَ ،

وَصَرِيحُ الْمُسْتَضْرِحِينَ، وَصَمَدُ الْمُؤْمِنِينَ، وَسَبِيلُ حَاجَةِ الطَّالِبِينَ.

الْمُتَغَالِي قُدُّسُكَ، الْمُقَدَّسُ وَجْهُكَ، تَبَارَكَ بِعُلُوِّ اسْمِكَ، وَعَلَا عِزُّ مَكَانِكَ، وَفُخِّمَتْ كِبَرِيَاءُ عَظَمَتِكَ، وَعِزَّةُ عِزَّتِكَ، لِكِرَامَتِكَ وَجَلَالِكَ، فَأَشْرَقَ مِنْ نُورِ الْحُجُبِ نُورُ وَجْهِكَ، وَأَغْشَى النَّاطِرِينَ بِهَاوُوكَ، وَاسْتَتَارَ فِي الظُّلُمَاتِ نُورُكَ، وَعَلَا فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ أَمْرُكَ، وَأَخَاطَ بِالسَّرَائِرِ عِلْمُكَ، وَحَفِظَ كُلَّ شَيْءٍ إِخْصَاوُوكَ.

لَيْسَ شَيْءٌ يَقْصُرُ عَنْهُ عِلْمُكَ، وَلَا يَقُوتُ شَيْءٌ حِفْظَكَ، تَعْلَمُ وَهُمْ النُّفُوسَ، وَنِيَّةَ الْقُلُوبِ، وَمَنْطِقَ الْأَلْسُنِ، وَنَقَلَ الْأَقْدَامَ، وَخَائِنَةَ الْأَعْيُنَ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ، وَالسِّرَّ وَأَخْفَى، وَالْإِسْتِعْلَانَ وَالتَّجْوَى، وَمَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى، إِلَيْكَ مُتَتَهَى الْأَنْفُسِ وَمَعَادُ الْخَلَائِقِ، وَمَصِيرُ الْأُمُورِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ وَأَمِينِكَ وَشَاهِدِكَ وَصَفِيِّكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ، الرَّاشِدِ الْمَهْدِيِّ، الْمُتَوَفَّقِ التَّقِيِّ، الَّذِي آمَنَ بِكَ وَبِمَلَائِكَتِكَ، وَبَلَغَ رِسَالَاتِكَ، وَتَلَا آيَاتِكَ، وَجَاهَدَ عُدُوكَ، وَعَبَدَكَ مُخْلِصًا حَتَّى أَتَاهُ الْيَقِينُ، وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رُؤُوفًا رَحِيمًا، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا.

اللَّهُمَّ شَرَّفْ بُنْيَانَهُ، وَكَرِّمْ مَقَامَهُ، وَثَقِّلْ مِيزَانَهُ، وَبَيِّضْ وَجْهَهُ، وَأَقْلِبْ حُجَّتَهُ، وَأَعْطِهِ الْوَسِيلَةَ وَالشَّرَفَ وَالرُّفْعَةَ وَالْفَضِيلَةَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ مُحَمَّدًا أَحَبَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ إِلَيْكَ حُبًّا، وَأَقْرَبَهُمْ مِنْكَ مَجْلِسًا، وَأَعْظَمَهُمْ عِنْدَكَ بُرْهَانًا، وَأَشْرَفَهُمْ لَدَيْكَ مَكَانًا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأُورِدْنَا حَوْضَهُ، وَاحْشُرْنَا فِي زُمْرَتِهِ، وَاسْقِنَا بِكَاسِهِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ رُقَقَائِهِ، وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ أَبَدًا.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الَّذِي اعْتَرَفَتْ لَكَ بِهَا الْمَلَائِكَةُ، وَخَضَعَتْ لَكَ بِهَا الْجَبَابِرَةُ، وَعَنْتَ لَكَ بِهَا الْوُجُوهُ، وَخَشَعَتْ لَكَ مِنْهَا الْأَبْصَارُ، وَالرُّكُوبُ وَالْأَضْلَابُ وَالْأَحْشَاءُ، وَأَجْسَادُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، وَبَثْقَلِيكَ الْقُلُوبَ، وَعِلْمِكَ بِالْغُيُوبِ، وَبِتَدْبِيرِكَ الْأُمُورَ، وَيَعْلَمِكَ مَا قَدْ كَانَ وَمَا هُوَ كَائِنٌ، وَبِمَعْدُودِ إِحْسَانِكَ،

وَمَذْكُورِ بَلَائِكَ، وَسَوَائِغِ نِعْمَاتِكَ، وَقَضَائِلِ كَرَامَاتِكَ، خَيْرِ الدُّعَاءِ، وَخَيْرِ الْإِجَابَةِ، وَخَيْرِ الْأَجَلِ، وَخَيْرِ الْمَسْأَلَةِ، وَخَيْرِ الْعَطَاءِ، وَخَيْرِ الْعَمَلِ، وَخَيْرِ الْجَزَاءِ، وَخَيْرِ الدُّنْيَا وَخَيْرِ الْآخِرَةِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَنَعُوذُ بِكَ يَا رَبِّ مِنَ الضَّلَالَةِ بَعْدَ الْهُدَى، وَمِنَ الْكُفْرِ بَعْدَ الْإِيمَانِ، وَمِنَ النِّفَاقِ بَعْدَ الْإِسْلَامِ، وَمِنَ الشَّكِّ بَعْدَ الْيَقِينِ، وَمِنَ الْفِرْقَةِ بَعْدَ الْجَمَاعَةِ، وَمِنَ الْإِخْتِلَافِ بَعْدَ الْأَلْفَةِ، وَمِنَ الْعِزَّةِ بَعْدَ الدَّلَّةِ، وَمِنَ الْهَوَانِ بَعْدَ الْكَرَامَةِ، وَنَعُوذُ بِكَ يَا رَبِّ مِنْ أَنْ نَزُضِيَ لَكَ سَخَطًا، أَوْ نَسْخَطَ لَكَ رِضًا، أَوْ نُؤَالِيَ لَكَ عَدُوًّا، أَوْ نُعَادِيَ لَكَ وَلِيًّا، أَوْ نَنْتَهِكَ لَكَ مَحْرَمًا، أَوْ نُبَدِّلَ نِعْمَتَكَ كُفْرًا، أَوْ نَتَّبِعَ هَوَى بَغَيْرِ هُدًى مِنْكَ.

وَنَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَ الْإِيمَانَ فِي قُلُوبِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا، وَالرِّيَادَةَ فِي عِبَادَتِكَ مَا أَبْقَيْتَنَا، وَالْبَرَكَةَ فِيمَا آتَيْتَنَا، وَالْمُعَافَاةَ فِي مَخِيَانَا وَمَمَاتِنَا، وَالسَّعَةَ فِي أَرْزَاقِنَا، وَالنَّصْرَ عَلَى عَدُوِّنَا، وَالتَّوْفِيقَ لِرِضَاوَانِكَ، وَالْكَرَامَةَ كُلِّهَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَلَا تَحْرِمْنا فَضْلَكَ، وَلَا تُنْسِنَا ذِكْرَكَ، وَلَا تَكْشِفْ عَنَّا سِتْرَكَ، وَلَا تُصْرِفْ عَنَّا وَجْهَكَ، وَلَا تُخْلِلْ عَلَيْنَا غَضَبَكَ، وَلَا تُنْزِعْ مِنَّا كَرَامَتَكَ، وَلَا تُبَاعِدْنَا مِنْ جِوَارِكَ، وَلَا تُحْظِرْ عَلَيْنَا رِزْقَكَ وَرَحْمَتَكَ، وَلَا تُكَلِّنَا إِلَى أَنْفُسِنَا، وَلَا تُؤَاخِذْنَا بِجَهْلِنَا، وَلَا تُهَيِّئْ بَعْدَ إِذْ أَكْرَمْتَنَا، وَلَا تُضَعِفْنَا بَعْدَ إِذْ رَفَعْتَنَا، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَ إِذْ أَعَزَّنَا، وَلَا تُخْذِلْنَا بَعْدَ إِذْ نَصَرْتَنَا، وَلَا تُفَرِّقْنَا بَعْدَ إِذْ جَمَعْتَنَا، وَلَا تُشْمِتْ بِنَا الْأَعْدَاءَ، وَلَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ.

وَاجْعَلْنَا مِنَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ، وَاجْعَلْنَا مِنَ الْمُصْطَفَيْنِ الْأَخْيَارِ، وَمِنَ الرَّفَقَاءِ الْأَبْرَارِ، وَاجْعَلْ كِتَابَنَا فِي عِلِّيِّينَ، وَاسْقِنَا مِنْ رَحِيْقِ مَخْتُومٍ، وَزَوِّجْنَا مِنَ الْحُورِ الْعِينِ، وَأَخْذِمْنَا مِنَ الْوِلْدَانِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ

أَصْفِيَاكَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُ لِي وَلِوَالِدَيَّ، وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا، وَاجْزِهِمَا بِأَحْسَنِ مَا عَمِلَا إِلَيَّ. اللَّهُمَّ أَكْرِمْ مَثْوَاهُمَا، وَنَوِّرْ لَهُمَا فِي قُبُورِهِمَا، وَافْتَحْ لَهُمَا فِي لَحْدَيْهِمَا، وَبَرِّدْ عَلَيْهِمَا مَضَاجِعَهُمَا، وَأَدْخِلْهُمَا جَنَّتِكَ، وَحَرِّمْهُمَا عَلَى النَّارِ، وَأَعِزَّنِي وَإِيَّاهُمَا مِنْهَا، وَعَرِّفْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمَا فِي مُسْتَقَرِّ رَحْمَتِكَ وَجِوَارِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَدْخِلْ عَلَيْهِمَا مِنْ بَرَكَاتِ دُعَائِي لَهُمَا مَا تَنْفَعُهُمَا بِهِ، وَتَأْجِرُنِي عَلَيْهِ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُ لَنَا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ، الْأَخْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْغَافِيَةَ، وَدَوَامَ الْغَافِيَةِ، وَشُكْرَ الْغَافِيَةِ، وَالْمُغَافَاةَ لِدُنْيَا وَالْآخِرَةِ مِنْ كُلِّ سُوءٍ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.^۱

دعاى ديگر براى روز شنبه

از حضرت امام زين العابدين عليه السلام

[به روايت] شيخ شهيد وكفعمى عليهما الرحمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ كَلِمَةِ الْمُعْتَصِمِينَ، وَمَقَالَةِ الْمُخْتَرِزِينَ، وَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ جَوْرِ الْجَائِرِينَ، وَكَيْدِ الْخَاسِدِينَ، وَبَغْيِ الظَّالِمِينَ، وَأَحْمَدُهُ فَوْقَ حَمْدِ الْخَامِدِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْوَاحِدُ بِلَا شَرِيكَ، وَالْمَلِكُ بِلَا تَمْلِكِ، لَا تُضَادُّ فِي حُكْمِكَ، وَلَا تُتَنَازَعُ فِي مُلْكِكَ. أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَأَنْ تُوزِعَنِي مِنْ

شُكْرِ نِعْمَاكَ مَا تَبْلُغُ بِي غَايَةَ رِضَاكَ، وَأَنْ تُعِينَنِي عَلَى طَاعَتِكَ، وَلِزُومِ عِبَادَتِكَ،
وَأَسْتَحْقَاقِ مَثُوبَتِكَ بِلُطْفِ عِنَايَتِكَ، وَتَرْحَمَنِي بِصَدِّي عَنْ مَعَاصِيكَ مَا أَحْيَيْتَنِي،
وَتَوْفَّقَنِي لِمَا يَنْفَعُنِي مَا أَبْقَيْتَنِي، وَأَنْ تَشْرَحَ بِكِتَابِكَ صَدْرِي، وَتَحُطَّ بِتِلَاوَتِهِ
وِزْرِي، وَتَمْنَحَنِي السَّلَامَةَ فِي دِينِي وَنَفْسِي، وَلَا تُوحِشَ بِي أَهْلَ أَنْسِي، وَتَمِّمْ
إِحْسَانَكَ فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمْرِي، كَمَا أَحْسَنْتَ فِيمَا مَضَى مِنْهُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^٢

دعای دیگر روز شنبه از حضرت امام موسی علیه السلام

به روایت شیخ و کفعمی و علامه حلی رحمه الله علیهم

مَرْحَبًا بِخَلْقِ اللَّهِ الْجَدِيدِ، وَبِكُفَا مِنْ كَاتِبِينَ وَشَاهِدِينَ، أَكْتُبَا بِسْمِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنْ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَأَنَّ الدِّينَ
كَمَا شَرَعَ، وَأَنَّ الْكِتَابَ كَمَا أَنْزَلَ، وَالْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ،
وَصَلَوَاتُ اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ.

أَصْبَحْتُ اللَّهُمَّ فِي أَمَانِكَ، أَسَلَمْتُ إِلَيْكَ نَفْسِي، وَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ وَجْهِي، وَفَوَّضْتُ
إِلَيْكَ أَمْرِي، وَأَلْبَجَأْتُ إِلَيْكَ ظَهْرِي، رَهْبَةً مِنْكَ، رَغْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنَاجَا مِنْكَ
إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَرَسُولِكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي فَقِيرٌ إِلَيْكَ فَارْزُقْنِي بِغَيْرِ حِسَابٍ، إِنَّكَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ.
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ، وَتَزَكَّ الْمُتَكَرَّاتِ، وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ، وَأَنْ
تَتُوبَ عَلَيَّ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَرَامَتِكَ الَّتِي أَنْتَ أَهْلُهَا أَنْ تَجَاوَزَ عَنْ سُوءِ مَا عِنْدِي
بِحُسْنِ مَا عِنْدَكَ، وَأَنْ تُعْطِيَنِي مِنْ جَزِيلِ عَطَايِكَ أَفْضَلَ مَا أَعْطَيْتَهُ أَحَدًا مِنْ عِبَادِكَ.
اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مَالٍ يَكُونُ عَلَيَّ فِتْنَةً، وَمِنْ وَلَدٍ يَكُونُ لِي عَدُوًّا. اللَّهُمَّ قَدْ

١. خ ل: تَتِمُّ.

٢. بلد الأمين: ١٠٠، مصباح كنعی: ١٠١، بحار الأنوار: ١٥٢/٩٠ ح ١١.

تَرَى مَكَانِي، وَتَسْمَعُ دُعَائِي وَكَلَامِي، وَتَعْلَمُ حَاجَتِي، أَسْأَلُكَ بِجَمِيعِ أَسْمَائِكَ أَنْ تَقْضِيَ لِي كُلَّ حَاجَةٍ مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ دُعَاءَ عَبْدٍ ضَعُفَتْ قُوَّتُهُ، وَاشْتَدَّتْ فَاقَتُهُ، وَعَظُمَ جُرْمُهُ، وَقَلَّ عُدْرُهُ، وَضَعُفَ عَمَلُهُ، دُعَاءَ مَنْ لَا يَجِدُ لِفَاقَتِهِ سَادًّا غَيْرَكَ، وَلَا لِضَعْفِهِ عَوْنًا سِوَاكَ، أَسْأَلُكَ جَوَامِعَ الْخَيْرِ وَخَوَاتِمَهُ وَسَوَابِقَهُ وَقَوَائِدَهُ، وَجَمِيعُ ذَلِكَ بِدَوَامِ فَضْلِكَ وَإِحْسَانِكَ وَمَنِّكَ وَرَحْمَتِكَ، فَارْحَمْنِي وَأَعِزَّنِي مِنَ النَّارِ.

يَا مَنْ كَبَسَ الْأَرْضَ عَلَى الْمَاءِ، وَيَا مَنْ سَمَكَ السَّمَاءَ فِي الْهَوَاءِ، وَيَا وَاحِدًا قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ، وَيَا وَاحِدًا قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَيَا مَنْ لَا يَعْلَمُ وَلَا يَدْرِي كَيْفَ هُوَ إِلَّا هُوَ، وَيَا مَنْ لَا يَقْدِرُ قُدْرَتُهُ إِلَّا هُوَ، وَيَا مَنْ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ، وَيَا مَنْ لَا يَشْغَلُهُ شَأْنٌ عَنْ شَأْنٍ، وَيَا غَوْثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، وَيَا صَرِيخَ الْمَكْرُوبِينَ، وَيَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، وَيَا رَحْمَنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَرَحِيمَهُمَا، رَبِّ ارْحَمْنِي رَحْمَةً لَا تُضِلُّنِي وَلَا تُشْقِيَنِي بَعْدَهَا أَبَدًا، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَسَلَّم.^۱

تسبیح روز شنبه

به روایت شیخ و کفعمی وابن باقی رحمهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ إِلَهِ الْحَقِّ، سُبْحَانَ الْقَابِضِ الْبَاسِطِ، سُبْحَانَ الضَّارِّ النَّافِعِ، سُبْحَانَ الْقَاضِي بِالْحَقِّ، سُبْحَانَهُ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى، سُبْحَانَ مَنْ عَلَا فِي هَوَاءٍ، سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى، سُبْحَانَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ، سُبْحَانَ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ، سُبْحَانَ الْغَنِيِّ الْحَمِيدِ، سُبْحَانَ الْخَالِقِ الْبَارِي، سُبْحَانَ الرَّفِيعِ الْأَعْلَى، سُبْحَانَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا وَلَا هَكَذَا غَيْرُهُ، سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ لِرَبِّي الْحَيِّ الْحَلِيمِ.

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ دَائِمٌ لَا يَسْهُو، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ قَائِمٌ لَا يَلْهُو، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ غَنِيٌّ لَا يَفْتَقِرُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ تَوَاضَعٌ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ ذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ اسْتَسَلَّمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ خَضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِمُلْكِهِ، سُبْحَانَ مَنْ انْقَادَتْ لَهُ الْأُمُورُ بِأَرْزَاقِهَا^۱.

تعویذ روز شنبه از حضرت صادق علیه السلام

به روایت سابقه و به روایت «طَبِ الْأَنْثَمَه»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِذُّ نَفْسِي بِاللَّهِ الَّذِي «لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ»^۲.

پس سوره حمد و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ

النَّاسِ» [را] می خوانی و می گویی:

كَذَلِكَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسَيِّدُنَا وَمَوْلَانَا، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، نُورُ النُّورِ، مُدَبِّرُ الْأُمُورِ، وَنُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكُوتٍ فِيهَا مِصْبَاحُ الْمِصْبَاحِ فِي رُجَاةِ الزُّجَاةِ كَانَهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُ نُورٍ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ»^۳.

۱. بلد الامین: ۱۰۱ و ۱۰۲، مصباح کفعمی: ۱۰۳، مصباح المتجهد: ۴۲۷، اختیار من المصباح (مخطوط): ۳۴۱.

۲. سوره بقره، آیه ۲۵۵.

۳. سوره نور، آیه ۳۵.

«الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ، قَوْلُهُ الْحَقُّ، وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ، غَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ»^۱،
 «الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا»^۲، «وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ، يَنْزِلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا»^۳، «وَأَخْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا»^۴.

[أَعُوذُ] مِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ مُعْلِنٍ بِهِ أَوْ مُسِرٍّ، وَمِنْ شَرِّ الْجِنَّةِ وَالْبَشَرِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَظْهَرُ وَيَكْمُنُ بِالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ طَوَارِقِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ الْحَمَامَاتِ وَالْحُشُوشِ وَالْخِرَابَاتِ وَالْأَوْدِيَةِ وَالصَّخَارِي وَالْغِيَاضِ وَالشَّجَرِ، وَمَا يَكُونُ فِي الْأَنْهَارِ.

وَأُعِيدُ نَفْسِي وَمَنْ يَغْنِيبُنِي أَمْرُهُ، بِاللَّهِ مَالِكِ الْمُلْكِ، يُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ يَشَاءُ، وَيَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ يَشَاءُ، وَيُعِزُّ مَنْ يَشَاءُ، وَيَذِلُّ مَنْ يَشَاءُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ، وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ، وَيُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ، وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ، وَيَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ، لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَنْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ، إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ، خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى، الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى، لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى.

وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالنَّوْءِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى، اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ، مُنَزَّلُ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقَانِ الْعَظِيمِ، مِنْ شَرِّ كُلِّ طَاغٍ وَبَاغٍ وَنَافِثٍ وَشَيْطَانٍ وَسُلْطَانٍ وَسَاجِرٍ وَكَاهِنٍ وَنَاطِرٍ وَطَارِقٍ وَمُتَحَرِّكِ وَسَاكِنٍ وَمُتَكَلِّمٍ وَسَاكِتٍ وَضَامِتٍ، وَمُتَخَيِّلٍ وَمُتَمَثِّلٍ وَمُتَلَوِّنٍ وَمُتَحَقِّقٍ.
 وَنَسْتَجِيرُ بِاللَّهِ حِرْزَنَا وَنَاصِرِنَا وَمُؤْنِسِنَا، وَهُوَ يَدْفَعُ عَنَّا، لَا شَرِيكَ لَهُ، وَلَا مُعِزَّ

۱. سورة انعام، آیه ۷۳.

۲. سوره ملک، آیه ۳.

۳. سوره طلاق، آیه ۱۲.

۴. سوره جن، آیه ۲۸.

لِمَنْ أَدَلَّ، وَلَا مُذِلَّ لِمَنْ أَعَزَّ، وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّم تَسْلِيمًا.^۱

و به روایت «طَبِّ الْأَثَمَةِ» چنین می گوید: به جای سوره حمد و سایر سوره ها و «بِاللَّهِ [لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ] رَبِّ الْعَالَمِينَ» تا آخر سوره، و «بِرَبِّ الْفَلَقِ» تا آخر سوره، و «بِرَبِّ النَّاسِ» تا آخر سوره، و «بِاللَّهِ الْأَحَدِ الصَّمَدِ» تا آخر سوره.^۲

عوذۀ دیگر برای روز شنبه

به روایت شیخ و سید وابن باقی و کفعمی رحمهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. اَللّهُمَّ رَبَّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ وَالنَّبِيِّينَ
وَالْمُرْسَلِينَ، وَقَاهِرَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، كُفَّ عَنِّي بَأْسَ الْأَشْرَارِ، وَأَعْمِ
أَبْصَارَهُمْ وَقُلُوبَهُمْ، وَاجْعَلْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ حِجَابًا، إِنَّكَ رَبُّنَا وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، تَوَكَّلْتُ
عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْ غَائِذْ بِهِ مِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ رَبِّي أَخِذْ بِنَاصِيَتِهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا سَكَنَ فِي
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ سُوءٍ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّم.^۳

دعای شب یکشنبه

به روایت متقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اَللّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الْمُلْكُ، وَبِيَدِكَ الْخَيْرُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
سُبْحَانَكَ لَكَ التَّسْبِيحُ وَالتَّقْدِيسُ وَالتَّهْلِيلُ وَالتَّكْبِيرُ وَالتَّمْجِيدُ وَالتَّحْمِيدُ وَالكِبْرِيَاءُ

۱. مصباح المتجهّد: ۴۳۸، مصباح کفعمی: ۱۰۳، جمال الأسبوع: ۵۰، بلد الأمين: ۱۰۲.

۲. طب الأئمة: ۴۱.

۳. بلد الأمين: ۱۰۳، دعوات راوندی: ۹۹، مصباح المتجهّد: ۴۴۰، مصباح کفعمی: ۱۰۴، اختصار من المصباح (مخطوط): ۳۴۲.

وَالْجَبْرُوتُ وَالْمَلَكَوتُ وَالْعِظَمَةُ وَالْعُلُوُّ وَالْوَقَارُ وَالْجَمَالُ وَالْعِزَّةُ وَالْجَلَالُ وَالْغَايَةُ
وَالسُّلْطَانُ وَالْمَنْعَةُ وَالْحَوْلُ وَالْقُوَّةُ وَالذَّنْبُ وَالْآخِرَةُ وَالْخَلْقُ وَالْأَمْرُ.

تَبَارَكَتْ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَتَعَالَيْتْ، سُبْحَانَكَ لَكَ الْحَمْدُ، وَلَكَ الْبَهْجَةُ وَالْجَمَالُ
وَالْبَهَاءُ وَالنُّورُ وَالْوَقَارُ وَالْكَمَالُ وَالْعِزَّةُ وَالْجَلَالُ وَالْفَضْلُ وَالْإِحْسَانُ وَالْكَبِيرِيَاءُ
وَالْجَبْرُوتُ وَبَسَطْتَ الرَّحْمَةَ وَالْعَافِيَةَ، وَوَلَّيْتَ الْحَمْدَ لَا شَرِيكَ لَكَ، أَنْتَ اللَّهُ لَا
شَيْءَ مِثْلَكَ.

فَسُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ شَأْنَكَ، وَأَعَزَّ سُلْطَانَكَ، وَأَشَدَّ جَبْرُوتَكَ، وَأَخْصَى عَدَدَكَ،
وَسُبْحَانَكَ يُسَبِّحُ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ لَكَ، وَقَامَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ بِكَ، وَأَشْفَقَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ مِنْكَ،
وَتَضَرَّعَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ إِلَيْكَ، وَسُبْحَانَكَ تَسْبِيحاً يَنْبَغِي لَكَ وَلَوْجْهِكَ، وَيَبْلُغُ مُنْتَهَى
عِلْمِكَ، وَلَا يَقْصُرُ دُونَ أَفْضَلِ رِضَاكَ، وَلَا يَفْضُلُهُ شَيْءٌ مِنْ مَخَامِدِ خَلْقِكَ، سُبْحَانَكَ
خَلَقْتَ كُلَّ شَيْءٍ وَإِلَيْكَ مَعَادُهُ، وَبَدَأْتَ كُلَّ شَيْءٍ وَإِلَيْكَ مُنْتَهَاهُ، وَأَنْشَأْتَ كُلَّ شَيْءٍ
وَإِلَيْكَ مَصِيرُهُ، وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

بِأَمْرِكَ ارْتَفَعَتِ السَّمَاءُ، وَوُضِعَتِ الْأَرْضُونَ، وَأُزْسِيتِ الْجِبَالُ، وَسُجِّرَتِ
الْبُحُورُ، فَمَلَكَوتُكَ فَوْقَ كُلِّ مَلَكَوتٍ، تَبَارَكَتْ بِرَحْمَتِكَ، وَتَعَالَيْتْ بِرَأْفَتِكَ،
وَتَقَدَّسَتْ فِي مَجْلِسِ وَقَارِكَ، لَكَ التَّسْبِيحُ بِحُلُمِكَ، وَلَكَ التَّحْمِيدُ بِفَضْلِكَ، وَلَكَ
الْحَوْلُ بِقُوَّتِكَ، وَلَكَ الْكِبَرِيَاءُ بِعَظَمَتِكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ وَالْجَبْرُوتُ بِسُلْطَانِكَ، وَلَكَ
الْمَلَكَوتُ بِعِزَّتِكَ، وَلَكَ الْقُدْرَةُ بِمُلْكِكَ، وَلَكَ الرِّضَا بِأَمْرِكَ، وَلَكَ الطَّاعَةُ عَلَى
خَلْقِكَ.

أَخْصَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا، وَأَحْطَتْ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا، وَوَسَّعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً،
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، عَظِيمُ الْجَبْرُوتِ، عَزِيزُ السُّلْطَانِ، قَوِيُّ الْبَطْشِ، مَلِكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبُّ الْعَالَمِينَ، ذُو الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَالْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ،
«يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ»^۱.

فَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي لَا يَمُوتُ أَبَدَ الْأَبَدِ ، وَسُبْحَانَ رَبِّ الْعِزَّةِ أَبَدَ الْأَبَدِ ، وَسُبْحَانَ
الْقُدُّوسِ رَبِّ الْعِزَّةِ أَبَدَ الْأَبَدِ ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ ، سُبْحَانَ رَبِّي
الْأَعْلَى ، سُبْحَانَ رَبِّي وَتَعَالَى ، سُبْحَانَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ عَرْشُهُ ، وَفِي الْأَرْضِ
قُدْرَتُهُ ، وَسُبْحَانَ الَّذِي فِي الْبَحْرِ سَبِيلُهُ ، وَسُبْحَانَ الَّذِي فِي الْقُبُورِ قَضَاؤُهُ ،
وَسُبْحَانَ الَّذِي فِي الْجَنَّةِ رِضَاهُ ، وَسُبْحَانَ الَّذِي فِي جَهَنَّمَ سُلْطَانُهُ .

سُبْحَانَ الَّذِي سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ ، سُبْحَانَ مَنْ لَهُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ، سُبْحَانَ اللَّهِ
بِالْعِشِيِّ ، سُبْحَانَ اللَّهِ بِالْإِبْكَارِ ، سُبْحَانَهُ وَبِحَمْدِهِ ، عَزَّ وَجْهَهُ ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ ، وَعَلَا
اسْمُهُ الْمُبَارَكُ ، وَتَقَدَّسَ فِي مَجْلِسِ وَقَارِهِ وَكُرْسِيِّ عَرْشِهِ ، يَرَى كُلَّ عَيْنٍ وَلَا تَرَاهُ
عَيْنٌ ، وَيَذَرُكَ كُلَّ شَيْءٍ وَلَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ ، وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ ، أَمْرًا خَصَصْتَنَا بِهِ
دُونَ مَنْ عِبَدَ غَيْرَكَ ، وَتَوَلَّى سِوَاكَ ، وَصَلِّ اللَّهُمَّ عَلَيْهِ بِمَا انتَجَبْتَ لَهُ مِنْ رِسَالَتِكَ ،
وَأَكْرَمْتَهُ بِهِ مِنْ نُبُوتِكَ ، وَلَا تَحْرِمْنَا النَّظَرَ إِلَى وَجْهِهِ ، وَالْكَوْنَ مَعَهُ فِي دَارِكَ ،
وَمُسْتَقَرٍّ مِنْ جِوَارِكَ .

اللَّهُمَّ كَمَا أَرْسَلْتَهُ فَبَلِّغْ ، وَحَمَلْتَهُ فَأَدِّ ، حَتَّى أَظْهَرَ سُلْطَانَكَ ، وَآمَنَ بِكَ لَا شَرِيكَ
لَكَ ، فَضَاعِفِ اللَّهُمَّ ثَوَابَهُ ، وَكَرِّمَهُ بِقُرْبِهِ مِنْكَ ، كَرَامَةً يَفْضُلُ بِهَا عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ ،
وَيَغِيبُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ مِنْ عِبَادِكَ ، وَاجْعَلْ مَثْوَانَا مَعَهُ فِيمَا لَا ظَعْنَ لَهُ مِنْهُ ، يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَأَسْأَلُكَ بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ وَطَوْلِكَ وَمَنَّكَ ،
وَعَظِيمِ مُلْكِكَ وَجَلَالِ ذِكْرِكَ وَكِبَرِ مَجْدِكَ وَكِبَرِ سُلْطَانِكَ وَلُطْفِ جَبَرُوتِكَ وَتَجَبُّرِ
عَظَمَتِكَ ، وَحِلْمِ عَفْوِكَ وَتَحَنُّنِ رَحْمَتِكَ وَتَمَامِ كَلِمَاتِكَ وَنَفَازِ أَمْرِكَ وَرُبُوبِيَّتِكَ الَّتِي
ذَاكَ لَكَ بِهَا كُلُّ ذِي رُبُوبِيَّةٍ ، وَأَطَاعَكَ كُلُّ ذِي طَاعَةٍ ، وَتَقَرَّبَ إِلَيْكَ بِهَا كُلُّ ذِي رَغْبَةٍ
فِي مَرْضَاتِكَ ، وَيَلُودُ بِهَا كُلُّ ذِي رَهْبَةٍ مِنْ سَخَطِكَ ، أَنْ تَرْزُقَنِي فَوَاحِ الْخَيْرِ

وَحَوَاتِمَهُ وَذَخَائِرَهُ وَجَوَائِزَهُ وَقَوَاضِيَهُ وَفَضَائِلَهُ وَخَيْرَهُ وَنَوَافِلَهُ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاهْدِ بِالْيَقِينِ مُغْلَنَنَا، وَأَصْلِحْ بِالْيَقِينِ سَرَائِرَنَا، وَاجْعَلْ قُلُوبَنَا مُطْمَئِنَّةً إِلَى ذِكْرِكَ، وَأَعْمَلْنَا خَالِصَةً لَكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ الرِّيحَ مِنَ التَّجَارَةِ الَّتِي لَا تَبُورُ، وَالْغَنِيمَةَ مِنَ الْأَعْمَالِ الْخَالِصَةِ الْفَاضِلَةِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَالذِّكْرَ الْكَثِيرَ لَكَ، وَالْعَفَافَ وَالسَّلَامَةَ مِنَ الذُّنُوبِ وَالْخَطَايَا .

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا أَعْمَالًا زَاكِيَةً مُتَقَبَّلَةً تَرْضَى بِهَا عَنَّا، وَتُسَهِّلَ لَنَا سَكْرَةَ الْمَوْتِ، وَشِدَّةَ هَوْلِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ . اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ خَاصَّةَ الْخَيْرِ وَغَامَتَهُ لِخَاصِّنَا وَعَامَّتِنَا، وَمِنْ فَضْلِكَ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، وَالتَّجَاةَ مِنْ عَذَابِكَ، وَالْفَوْزَ بِرَحْمَتِكَ .

اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا لِقَاءَكَ، وَارْزُقْنَا النَّظَرَ إِلَى وَجْهِكَ، وَاجْعَلْ لَنَا فِي لِقَائِكَ نَضْرَةً وَسُرُورًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَخْضِرْنَا ذِكْرَكَ عِنْدَ كُلِّ غَفْلَةٍ، وَشُكْرَكَ عِنْدَ كُلِّ نِعْمَةٍ، وَالصَّبْرَ عِنْدَ كُلِّ بَلَاءٍ، وَارْزُقْنَا قُلُوبًا وَجَلَةً مِنْ خَشْيَتِكَ خَاشِعَةً لَذِكْرِكَ مُنِيبَةً إِلَيْكَ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يُوفِي بِعَهْدِكَ، وَيُؤْمِنُ بِوَعْدِكَ، وَيَعْمَلُ بِطَاعَتِكَ، وَيَسْعَى فِي مَرْضَاتِكَ، وَيَرْغَبُ فِيمَا عِنْدَكَ، وَيَتَوَقَّعُ إِلَيْكَ مِنْكَ، وَيَرْجُو أَيَّامَكَ، وَيَخَافُ سُوءَ حِسَابِكَ، وَيَخْشَاكَ حَقَّ خَشْيَتِكَ، وَاجْعَلْ ثَوَابَ أَعْمَالِنَا جَنَّتَكَ بِرَحْمَتِكَ، وَتَجَاوَزَ عَنْ ذُنُوبِنَا بِرَأْفَتِكَ .

وَأَعِزَّنَا مِنْ ظُلْمَةِ خَطَايَانَا بِنُورِ وَجْهِكَ، وَتَغَمَّدْنَا بِفَضْلِكَ، وَالْبِسْنَا غَافِيَتَكَ، وَهَنَّنَا كَرَامَتَكَ، وَأَتَمِّمْ عَلَيْنَا نِعْمَتَكَ، وَأَوْزِعْنَا أَنْ نَشْكُرَ نِعْمَتَكَ، آمِينَ إِلَهَ الْحَقِّ رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ ١ .

دعای دیگر از حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه

در روز یکشنبه

به روایت تلکبری و کفعمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى جَلَمِهِ وَأَنَاتِهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عِلْمِي بِأَنِّ ذَنْبِي وَإِنْ كَبُرَ صَغِيرٌ عِنْدَ عَفْوِهِ، وَجُزْئِي وَإِنْ عَظُمَ حَقِيرٌ عِنْدَ رَحْمَتِهِ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ، وَأَنْشَأَ جَنَّاتِ الْمَأْوَى بِلا أَمَدٍ، وَخَلَقَ الْخَلَائِقَ بِلا ظَهَرٍ وَلَا سَنَدٍ.

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، الْمُنْذِرُ مَنْ عِنْدَ عَنْ طَاعَتِهِ، وَعَنَّا عَنْ أَمْرِهِ، وَالْمُحَذِّرُ مَنْ لَجَّ فِي مَعْصِيَتِهِ، وَاسْتَكْبَرَ عَنْ عِبَادَتِهِ، وَالْمُعْذِرُ إِلَى مَنْ تَمَادَى فِي غِيَّهِ وَضَلَّالَتِهِ، لَتَثْبِيتِ حُبَّتِهِ عَلَيْهِ وَعِلْمِهِ بِسُوءِ عَاقِبَتِهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ الْجَوَادِ الْكَرِيمِ، الَّذِي لَيْسَ لِقَدِيمِ إِحْسَانِهِ وَعَظِيمِ امْتِنَانِهِ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ نَهَايَةٌ، وَلَا لِقُدْرَتِهِ وَسُلْطَانِهِ عَلَى بَرِيَّتِهِ غَايَةٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ سُؤَالَ مُذْنِبٍ أَوْبَقْتَهُ مَغَاصِبِهِ فِي ضَيْقِ الْمَسْلُوكِ، وَلَيْسَ لَهُ مُجِيرٌ سِوَاكَ، وَلَا أَمَلٌ غَيْرُكَ، وَلَا مُغِيثٌ أَرْأَفُ بِهِ مِنْكَ، وَلَا مُعْتَمِدٌ يُعْتَمَدُ عَلَيْهِ غَيْرُكَ.

أَنْتَ مَوْلَايَ الَّذِي جُدْتَ بِالنَّعَمِ قَبْلَ اسْتِحْقَاقِهَا، وَأَهْلَيْتَهَا بِتَطَوُّلِكَ غَيْرَ مُوَهَّبِهَا وَلَمْ يَعْزَّكَ مَنَعٌ، وَلَا أَكْذَاكَ إِعْطَاءٌ، وَلَا أَنْفَدَ سَعَتَكَ سُؤَالَ مُلِحٍّ، بَلْ أَرَدْتَ أَرْزَاقَ عِبَادِكَ تَطَوُّلاً مِنْكَ عَلَيْهِمْ، وَتَفَضُّلاً مِنْكَ لَدَيْهِمْ.

اللَّهُمَّ كَلَّمْتَ الْعِبَارَةَ عَنْ بُلُوغِ مَذْحِكَ، وَهَفَا لِّلْسَانَ عَنْ نَشْرِ مَخَامِدِكَ وَتَفَضُّلِكَ، وَقَدْ تَعَمَّدَتْكَ بِقُصْدِي إِلَيْكَ، وَإِنْ أَخَاطَتْ بِي الذُّنُوبُ، وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَأَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ، وَأَجْوَدُ الْأَجْوَدِينَ، وَأَنْعَمُ الرَّازِقِينَ، وَأَحْسَنُ الْخَالِقِينَ، الْأَوَّلُ

وَالْأَخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ، أَجَلٌ وَأَعَزُّ وَأَزْأَفُ وَأَكْرَمُ مِنْ أَنْ تَرُدَّ مَنْ أَمْلَكَ وَرَجَاكَ وَطَمِعَ فِيمَا قَبْلَكَ^١، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا أَهْلَ الْحَمْدِ.

إِلَهِي إِنِّي جُرْتُ عَلَى نَفْسِي فِي النَّظَرِ لَهَا، وَسَأَلْتُ الْأَيَّامَ بِاقْتِرَافِ الْأَثَامِ، وَأَنْتَ وَلِيُّ الْإِنْعَامِ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، فَمَا بَقِيَ لَهَا إِلَّا نَظَرُكَ، فَاجْعَلْ مَرَدَّهَا مِنْكَ بِالتَّجَاحِ، وَأَجْمِلِ النَّظَرَ مِنْكَ لَهَا بِالْفَلَاحِ، فَإِنَّكَ الْمُعْطِي النَّفَاحِ، ذُو الْأَلَاءِ وَالنِّعَمِ وَالسَّمَحِ، يَا فَالِقَ الْإِصْبَاحِ امْنَحْهَا سُؤْلِهَا، وَإِنْ لَمْ تَسْتَحِقْ يَا غَفَّارُ.

اَللّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تُمَضِي بِهِ الْمَقَادِيرَ، وَبِعِزَّتِكَ الَّتِي تُتِمُّ بِهَا التَّدَابِيرَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَتَرْزُقَنِي رِزْقًا وَاسِعًا حَلَالًا طَيِّبًا مِنْ فَضْلِكَ، وَأَنْ لَا تَحُولَ بَيْنِي وَبَيْنَ مَا يُقَرِّبُنِي مِنْكَ يَا حَنَّانُ، وَأَدْرِجْنِي فِيْمَنْ أَبْحَثَ لَهُ عَفْوُكَ وَرِضْوَانُكَ، وَأَسْكَنْتَهُ جَنَّاتِكَ، بِرَأْفَتِكَ وَطَوْلِكَ وَامْتِنَانِكَ.

إِلَهِي أَنْتَ أَكْرَمْتَ أَوْلِيَاءَكَ بِكَرَامَتِكَ، فَأَوْجَبْتَ لَهُمْ حَيَاتِكَ، وَأَظْلَلْتَهُمْ بِرِغَايَتِكَ مِنَ التَّنَائُعِ فِي الْمَهَالِكِ، وَأَنَا عَبْدُكَ فَأَنْقِذْنِي بِرَحْمَتِكَ، وَالْبِسْنِي الْعَافِيَةَ، وَإِلَى طَاعَتِكَ فَمِلْ بِي، وَعَنْ طُغْيَانِكَ وَمَعَاصِيكَ فَرُدَّنِي، فَقَدْ عَجْتُ إِلَيْكَ الْأَصْوَاتُ بِضُرُوبِ اللُّغَاتِ، يَسْأَلُونَكَ الْحَاجَاتِ، تُرْتَجَى لِمَحَقِ الْعُيُوبِ، وَغُفْرَانِ الذُّنُوبِ، يَا عَلَامَ الْعُيُوبِ.

اَللّهُمَّ إِنِّي أَسْتَهْدِيكَ فَاهْدِنِي، وَأَعْتَصِمُ بِكَ فَاعْصِمْنِي، وَأَدِّ عَنِّي حُقُوقَكَ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفَرَةِ، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّ كُلِّ ذِي شَرٍّ إِلَى خَيْرٍ مَا لَا يَمْلِكُكَ أَحَدٌ سِوَاكَ، وَاحْتَمِلْ عَنَّا^٢ مُفْتَرَضَاتِ حُقُوقِ الْآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ، وَاعْفُ لِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْإِخْوَةِ وَالْأَخَوَاتِ وَالْقَرَابَاتِ، يَا وَلِيَّ الْبَرَكَاتِ، وَعَالِمِ الْخَفِيَّاتِ^٣.

١. خ: ل: عِنْدَكَ.

٢. خ: ل: عَنِّي.

٣. بلد الأمين: ١٠٥، بحار الأنوار: ١٦٠/٩٠ به نقل از «مجموع الدعوات» تلمکبری.

دعای حضرت فاطمه صلوات الله علیها

در روز یکشنبه

به روایت کفعمی

اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوَّلَ يَوْمِي هَذَا فَلَاحاً، وَآخِرَهُ نَجَاحاً، وَأَوْسَطَهُ صَلَاحاً. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ أَنْابَ إِلَيْكَ فَقَبِلْتَهُ، وَتَوَكَّلَ عَلَيْكَ فَكَفَيْتَهُ، وَتَضَرَّعَ إِلَيْكَ فَرَحِمْتَهُ.^۱

دعای دیگر برای روز یکشنبه

به روایت شیخ وابن باقی و کفعمی رضی الله عنهم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ اللَّهُ الْحَيُّ الْأَوَّلُ، الْكَائِنُ قَبْلَ جَمِيعِ الْأُمُورِ، وَالْمُكُونُ لَهَا بِقُدْرَتِكَ، وَالْعَالَمُ بِمُضَادِرِهَا كَيْفَ تَكُونُ، أَنْتَ الَّذِي سَمَوْتَ بِعَرْشِكَ فِي الْهَوَاءِ لِعُلُوِّ مَكَانِكَ، وَسَدَدْتَ الْأَبْصَارَ عَنْهُ بِتَلَالُؤِ نُورِكَ، وَاخْتَجَبْتَ عَنْهُمْ بِعَظَمِ مُلْكِكَ، وَتَوَحَّدْتَ فَوْقَ عَرْشِكَ بِقَهْرِكَ وَسُلْطَانِكَ.

ثُمَّ دَعَوْتَ السَّمَاوَاتِ إِلَى طَاعَةِ أَمْرِكَ، فَأَجَبْنَ مُذْعِنَاتٍ إِلَى دَعْوَتِكَ، وَاسْتَقَرَّتْ إِلَى غَيْرِ عَمَدٍ مِنْ خِيفَتِكَ، وَزَيَّنَتْهَا لِلنَّاظِرِينَ، وَأَسْكَنْتَهَا الْعِبَادَ الْمُسَبِّحِينَ، وَفَتَقَتِ الْأَرْضِينَ لِمَنْ فِيهَا مِهَاداً، وَأَرْسَيْتَهَا بِالْجِبَالِ أَوْتَاداً، فَرَسَخَ سَنُحُهَا فِي الشَّرَى، وَعَلَتْ ذُرِّيَّهَا فِي الْهَوَاءِ.

فَاسْتَقَرَّتْ عَلَى الرَّوَايَةِ الشَّامِخَاتِ، وَزَيَّنَتْهَا بِالنَّبَاتِ، وَخَفَّفَتْ عَنْهَا بِالْأَخْيَاءِ وَالْأَمْوَاتِ، مَعَ حَكِيمٍ مِنْ أَمْرِكَ، يَقْضِرُ عَنْهُ الْمَقَالُ، وَلَطِيفٍ مِنْ صُنْعِكَ فِي الْفِعَالِ، قَدْ أَبْصَرَهُ الْعِبَادُ حِينَ نَظَرُوا، وَفَكَرَ فِيهِ النَّاطِرُونَ فَاعْتَبَرُوا، فَتَبَارَكَ مَنْشِئُ الْخَلْقِ

يُقَدِّرُكَ، وَضَائِعَ صُورِ الْأَجْسَادِ بِعَظَمَتِكَ، وَنَافِعَ النَّسِيمِ فِيهَا بِعِلْمِكَ، وَمُحْكِمَ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِحِكْمَتِكَ.

وَأَنْتَ الْخَامِدُ نَفْسُهُ بِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ، الْمَجْلَلُ رِذَاءَ الرَّحْمَةِ خَلَقَهُ، الْمُسْبِغُ عَلَيْهِمْ فَضْلَهُ، الْمَوْسِعُ عَلَيْهِمْ رِزْقَهُ، لَمْ يَكُنْ قَبْلَكَ يَا رَبُّ رَبُّ، وَلَا مَعَكَ يَا إِلَهِي إِلَهُ، لَطُفْتَ فِي عَظَمَتِكَ دُونَ اللَّطْفَاءِ مِنْ خَلْقِكَ، وَعَظُمْتَ عَلَى كُلِّ عَظِيمٍ بِعَظَمَتِكَ، وَعَلِمْتَ مَا تَحْتَ أَرْضِكَ كَعِلْمِكَ مَا فَوْقَ عَرْشِكَ.

تَبَطَّنْتَ لِلظَّاهِرِينَ مِنْ خَلْقِكَ، وَلَطُفْتَ لِلنَّاظِرِينَ فِي قُطْرَاتِ أَرْضِكَ، فَكَانَتْ وَسَاوِسُ الصُّدُورِ كَالْعَلَانِيَةِ عِنْدَكَ، وَعَلَانِيَةُ الْقَوْلِ كَالسِّرِّ فِي عِلْمِكَ، فَانْفَادَ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِكَ، وَخَضَعَ كُلُّ سُلْطَانٍ لِسُلْطَانِكَ، وَقَهَرَتْ مُلْكُ الْمُلُوكِ بِمُلْكِكَ، وَضَارَ أَمْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِيَدِكَ.

يَا لَطِيفَ اللَّطْفَاءِ فِي أَجَلِ الْجَلَالَةِ، وَيَا أَعْلَى الْأَعْلَى فِي أَقْرَبِ الْقُرْبِ، أَنْتَ الْمُغْشَى بِثَوْرِكَ حَدَقَ النَّاطِرِينَ، وَالْمُحَيَّرَ فِي النَّظَرِ أَطْرَفَ الطَّارِفِينَ، وَالْمُطْلُ شُعَاعُهُ أَبْصَارَ الْمُبْصِرِينَ، فَحَدَقَ الْأَبْصَارِ حَسِرَ دُونَ النَّظَرِ إِلَيْكَ، وَأَنَاسِي الْعُيُونِ خَاشِعَةً لِرُبُوبِيَّتِكَ، لَمْ تَبْلُغْ مَقْلَ حَمَلَةِ الْعَرْشِ مُنْتَهَاكَ، وَلَا الْمَقَائِيسُ قَدَرَ عُلُوكَ، وَلَا يُحِيطُ بِكَ الْمُتَفَكِّرُونَ، فَسُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، تَبَارَكَ رَبَّنَا وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، الْبَرِّ بِالْأَمَّةِ، الْوَاعِظِ بِالْحِكْمَةِ، وَالِدَّلِيلِ عَلَى كُلِّ خَيْرٍ وَحَسَنَةٍ، إِمَامِ الْهُدَى، وَخَاتَمِ الْأَنْبِيَاءِ، وَفَاتِحِ مَذْخُورِ الشَّفَاعَةِ، الْآمِرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهِي عَنِ الْمُنْكَرِ، وَمُجِلِّ الطَّيِّبَاتِ، وَمُحَرِّمِ الْخَبَائِثِ، وَوَاضِعِ الْأَصَارِ، وَفَكَكَ الْأَغْلَالِ الَّتِي كَانَتْ عَلَى أَهْلِ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ.

اللَّهُمَّ وَكَمَا أَخَلَلْتَ وَحَرَّمْتَ بِمَا جَاءَ بِهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنَ الْهُدَى، فَاجْزِهِ خَيْرَ الْجَزَاءِ، وَصَلِّ عَلَيْهِ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ أَفْضَلَ الصَّلَاةِ، وَابْعَثْهُ الْمَقَامَ

الْمَحْمُودَ، الَّذِي وَعَدْتَهُ مَقَاماً يَغِطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ، وَيَبْدُو فَضْلُهُ فِيهِ عَلَى جَمِيعِ الْعَالَمِينَ، وَأَعْطَاهُ حَتَّى يَرْضَى، وَزِدْهُ بَعْدَ الرِّضَا، وَامْنُنْ عَلَيْهِ كَمَا مَنَنْتَ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ، آمِينَ إِلَهَ الْحَقِّ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ وَتَرَحَّمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْمُتَرَحَّمِ بِهِ، يَا مُمْلِكاً بِالْمُلْكِ الْعَظِيمِ، الْمُتَعَالِ الْمُقْتَدِرِ الْبُزْهَانِ الْعَزِيزِ الْمُتَعَزِّزِ الرَّحْمَنِ، الَّذِي بِهِ تَقُومُ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ جَمِيعاً، وَبِاسْمِكَ الْمَخْزُونِ الْمَكُونِ فِي نَفْسِكَ، الَّذِي لَا يُرَامُ وَلَا يُنَالُ.

وَبِاسْمِكَ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ الْأَجَلِّ الْأَعْظَمِ الْمُصْطَفَى، وَذِكْرِكَ الْأَعْلَى، وَكَلِمَاتِكَ الثَّامَةِ، وَبِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى كُلِّهَا، الَّتِي إِذَا دُعِيتَ بِهَا أَجَبْتَ، وَإِذَا سُئِلْتَ بِهَا أُعْطِيتَ، وَإِذَا سُمِّيتَ بِهَا رَضِيتَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُقَسِّمَ لِي الْيَوْمَ سَهْماً وَافِياً وَنَصيباً جَزِئياً مِنْ كُلِّ خَيْرٍ يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ، فِي هَذَا الْيَوْمِ وَفِي هَذَا الشَّهْرِ وَفِي هَذِهِ السَّنَةِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَبِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ. اللَّهُمَّ وَمَا رَزَقْتَنِي فَأَتِنِي بِهِ فِي يُسْرٍ مِنْكَ وَغَافِيَةٍ، وَبَارِكْ لِي فِيهِ، وَبَلِّغْنِي فِيهِ أَمَلِي وَأَمَلِي فِيكَ الْيَوْمَ، وَأَطِلْ فِي الْخَيْرِ بَقَائِي، وَأَمْتِنْنِي بِسَمْعِي وَبَصَرِي، وَاجْعَلْهُمَا الْوَارِثَيْنِ مِنِّي، وَاخْصُصْنِي مِنْكَ بِالنِّعَةِ، وَأَعْظِمْ لِي الْغَافِيَةَ، وَاجْمَعْ لِي الْيَوْمَ لُطْفَ كَرَامَةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاحْفَظْ لِي الْيَوْمَ أَمْرِي كُلَّهُ، الْغَائِبَ مِنْهُ وَالشَّاهِدَ وَالسِّرَّ وَالْعَلَانِيَةَ.

وَأَسْأَلُكَ يَا وَلِيَّ الْمَسْأَلَةِ وَالرَّغْبَةِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَرْزُقَنِي الرَّغْبَةَ إِلَهَ الْأَرْضِ وَإِلَهَ السَّمَاءِ، وَأَنْ تُتِمَّ لِي مَا قَصُرْتُ عَنْهُ رَغْبَتِي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَآخِرَتِي، وَبِرَحْمَتِكَ وَرِضْوَانِكَ، إِنَّكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُزْ لِي وَلِوَالِدَيَّ جَمِيعاً، وَارْحَمْهُمَا كَمَا

رَبِّانِي صَغِيرًا، وَاجْزِهِمَا عَنِّي خَيْرًا. اَللّٰهُمَّ اجْزِهِمَا بِالْإِحْسَانِ إِحْسَانًا، وَبِالسَّيِّئَاتِ غُفْرَانًا، وَافْعَلْ ذَلِكَ بِكُلِّ مَنْ وَلَدَنِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، اَسْتَوْدِعُ اللهَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى الَّذِي لَا تَضِيعُ وَدَائِعُهُ، دِينِي وَنَفْسِي وَخَوَاتِيمَ عَمَلِي وَوَلَدِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَأَهْلَ بَيْتِي وَقَرَابَاتِي وَأَهْلَ حُزَانَتِي، وَمَا مَلَكَتْهُ يَمِينِي وَجَمِيعَ نِعَمِهِ عِنْدِي، اَسْتَوْدِعُ اللهَ نَفْسِي الْمَرْهُوبَ الْمَخُوفَ الْمُتَضَعِّعَ لِعَظَمَتِهِ كُلِّ شَيْءٍ.

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا فِي كَنَفِكَ وَفِي حِفْظِكَ وَفِي جِوَارِكَ وَفِي حِرْزِكَ وَفِي مَنَعِكَ وَفِي عِزِّ جَارِكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَتَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ. اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ الْغَافِيَةَ، وَشُكْرَ الْغَافِيَةِ، وَدَوَامَ الْغَافِيَةِ.

اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ حُسْنَ الْغَافِيَةِ، وَالْمُغَافَاةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مِنْ كُلِّ سُوءٍ، تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصْبَلًا.^۱

دعاى ديگر براى روز يكشنبه

كه شيخ شهيد وكفعمى از حضرت امام زين العابدين عليه السلام روايت کرده اند:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا أَرْجُو إِلَّا فَضْلَهُ، وَلَا أَخْشَى إِلَّا عَدْلَهُ، وَلَا أَعْتَمِدُ إِلَّا قَوْلَهُ، وَلَا أَتَمَسَّكَ إِلَّا بِحَبْلِهِ، بِكَ أَسْتَجِيرُ يَا ذَا الْعَفْوِ وَالرِّضْوَانِ، مِنْ الظُّلْمِ وَالْعُدْوَانِ، وَمِنْ غَيْرِ الزَّمَانِ، وَتَوَاتُرِ الْأَحْزَانِ، وَمِنْ انْقِضَاءِ الْمُدَّةِ قَبْلَ التَّأَهُّبِ وَالْعُدَّةِ، وَإِيَّاكَ أَسْتَرْشِدُ لِمَا فِيهِ الصَّلَاحُ وَالْإِصْلَاحُ، وَبِكَ أَسْتَعِينُ فِيمَا يَقْتَرِنُ بِهِ النَّجَاحُ وَالْإِنْجَاحُ، وَإِيَّاكَ أَرْغَبُ فِي لِبَاسِ الْغَافِيَةِ وَتَمَامِهَا، وَشُمُولِ السَّلَامَةِ وَدَوَامِهَا.

۱. مصباح المتجهّد: ۴۴۴، بلد الأمين: ۱۰۶، بحار الأنوار: ۱۶۱/۹۰، اختيار من المصباح (مخطوط): ۳۴۵.

وَأَعُوذُ بِكَ يَا رَبِّ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ، وَأَخْتَرُ بِسُلْطَانِكَ مِنْ جَوْرِ السَّلَاطِينِ، فَتَقَبَّلْ مَا كَانَ مِنْ صَلَوَتِي وَصَوْمِي، وَاجْعَلْ غَدِي وَمَا بَعْدَهُ أَفْضَلَ مِنْ سَاعَتِي وَيَوْمِي، وَأَعِزَّنِي فِي عَشِيرَتِي وَقَوْمِي، وَاحْفَظْنِي فِي يَقَظَتِي وَنَوْمِي، فَأَنْتَ اللَّهُ خَيْرُ حَافِظٍ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَبْرَأُ إِلَيْكَ فِي يَوْمِي هَذَا وَمَا بَعْدَهُ مِنَ الْآخَادِ مِنَ الشَّرِّ وَالْإِلْحَادِ، وَأُخْلِصُ لَكَ دُعَائِي تَعَرُّضاً لِلْإِجَابَةِ، وَأُقِيمُ عَلَى طَاعَتِكَ رَجَاءً لِلْإِثَابَةِ^١، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ خَيْرِ خَلْقِكَ، الدَّاعِي إِلَى حَقِّكَ، وَأَعِزَّنِي بِعِزِّكَ الَّذِي لَا يُضَامُ، وَاحْفَظْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ، وَاخْتِمِ بِالْإِنْقِطَاعِ إِلَيْكَ أَمْرِي، وَبِالْمَغْفِرَةِ عُمْرِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ^٢.

دعای حضرت امام موسیؑ در روز یکشنبه

به روایت شیخ و علامه و کفعمی وابن باقیؑ

مَرْحَباً بِخَلْقِ اللَّهِ الْجَدِيدِ، وَبِكُفَا مِنْ كَاتِبِينَ وَشَاهِدِينَ، أَكْتُبُ بِسْمِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَالْدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَأَنَّ الْكِتَابَ كَمَا أَنْزَلَ، وَالْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ، حَيَّا اللَّهُ مُحَمَّدًا بِالسَّلَامِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ كَمَا هُوَ أَهْلُهُ وَعَلَى آلِهِ، أَصْبَحْتُ وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ وَالْكَبَرِيَاءُ وَالْعِظَمَةُ وَالْخَلْقُ وَالْأَمْرُ وَاللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَمَا يَكُونُ فِيهِمَا لِلَّهِ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوَّلَ هَذَا النَّهَارِ صَلَاحاً، وَأَوْسَطَهُ فَلَاحاً، وَآخِرَهُ نَجَاحاً، وَأَسْأَلُكَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. اللَّهُمَّ لَا تَدْعُ لِي ذَنْباً إِلَّا غَفَرْتَهُ، وَلَا هَمّاً إِلَّا فَرَجْتَهُ، وَلَا دِيناً إِلَّا قَضَيْتَهُ، وَلَا غَائِباً إِلَّا حَفِظْتَهُ وَأَدَيْتَهُ، وَلَا مَرِيضاً إِلَّا شَفَيْتَهُ وَغَافَيْتَهُ، وَلَا حَاجَةً مِنْ

١. خ ل: لِلْإِثَابَةِ.

٢. بلد الأمين: ١٠٩، مصباح كفعمی: ١٠٨، بحار الأنوار: ١٦٤/٩٠.

حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَكَ فِيهَا رِضًى وَلِي فِيهَا صَلَاحٌ إِلَّا قَضَيْتَهَا.
 اللَّهُمَّ تَمِّ نُورُكَ فَهَدَيْتَ، وَعَظَّمْ حِلْمُكَ فَعَفَوْتَ، وَبَسَطْتَ يَدَكَ فَأَعْطَيْتَ، فَلَكَ
 الْحَمْدُ وَجْهَكَ خَيْرُ الْوُجُوهِ، وَعَطِيَّتُكَ أَتَمُّ الْعَطِيَّاتِ، فَلَكَ الْحَمْدُ تُطَاعُ رَبَّنَا فَتَشْكُرُ،
 وَتُعْصَى رَبَّنَا فَتَغْفِرُ، تُجِيبُ الْمُضْطَرَّ، وَتَكْشِفُ الضُّرَّ، وَتَشْفِي السَّقِيمَ، وَتُنْجِي مِنَ
 الْكَرْبِ الْعَظِيمِ، لَا يَجْزِي بِأَلَايِكَ أَحَدٌ، وَلَا يُحْصِي نِعْمَاءَكَ أَحَدٌ.

رَحْمَتِكَ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، وَأَنَا شَيْءٌ فَارْحَمْنِي، وَمِنَ الْخَيْرَاتِ فَارْزُقْنِي،
 [و] تَقَبَّلْ صَلَوَاتِي، وَاسْمَعْ دُعَائِي، وَلَا تُعْرِضْ عَنِّي يَا مَوْلَايَ حِينَ أَدْعُوكَ،
 وَلَا تَخْرِمْنِي إِلَهِي حِينَ أَسْأَلُكَ مِنْ أَجْلِ خَطَايَايَ، وَلَا تَخْرِمْنِي لِقَاءَكَ، وَاجْعَلْ
 مَحَبَّتِي وَإِرَادَتِي مَحَبَّتَكَ وَإِرَادَتَكَ، وَاكْفِنِي هَؤُلَاءِ الْمُطْلَعِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيمَانًا لَا يَزِيدُ، وَنَعِيمًا لَا يَنْقُذُ، وَمُرَافَقَةً مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَآلِهِ فِي أَعْلَى جَنَّةِ الْخُلْدِ. اللَّهُمَّ وَأَسْأَلُكَ الْعَفَاةَ وَالتَّقْوَى، وَالْعَمَلَ بِمَا تُحِبُّ
 وَتَرْضَى، وَالرِّضَا بِالْقَضَاءِ، وَالنَّظَرَ إِلَى وَجْهِكَ. اللَّهُمَّ لَقْنِي حُجَّتِي عِنْدَ الْمَمَاتِ،
 وَلَا تُرْنِي عَمَلِي حَسَرَاتٍ.

اللَّهُمَّ اكْفِنِي طَلَبَ مَا لَمْ تُقَدِّرْ لِي مِنْ رِزْقٍ، وَمَا قَسَمْتَ لِي فَأَتْنِي بِهِ فِي يُسْرٍ
 مِنْكَ وَغَافِيَةٍ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ تَوْبَةً نَصُوحًا تَقَبَّلُهَا مِنِّي تُبْقِي عَلَيَّ بَرَكَتَهَا، وَتَغْفِرُ
 بِهَا مَا مَضَى مِنْ ذُنُوبِي، وَتَعْصِمُنِي بِهَا فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمْرِي، يَا أَهْلَ التَّقْوَى وَأَهْلَ
 الْمَغْفِرَةِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ^۱.

تسبیح روز یکشنبه

به روایت شیخ و کفعمی وابن باقی علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ مَنْ مَلَأَ الدَّهْرَ قُدْسَهُ، سُبْحَانَ مَنْ يَعْنَى الْأَبَدَ نُورُهُ، سُبْحَانَ مَنْ أَشْرَقَ

۱. مصباح المتجهّد: ۵۰۴، بلد الأمين: ۱۰۹، مصباح کفعمی: ۱۰۸، اختیار من المصباح (مخطوط): ۳۴۷.

كُلِّ شَيْءٍ ضَوْءُهُ، سُبْحَانَ مَنْ دَانَ بِدِينِهِ كُلِّ دِينٍ، وَلَا يُدَانُ بِغَيْرِ دِينِهِ، سُبْحَانَ مَنْ قَدَرَ بِقُدْرَتِهِ كُلَّ قَدَرٍ وَلَا يَقْدَرُ أَحَدٌ قَدْرَهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يُوصَفُ عِلْمُهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَعْتَدِي عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَأْخُذُ أَهْلَ الْأَرْضِ بِالْأُيُوفِ الْعَذَابِ. سُبْحَانَ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ مُطَّلِعٌ عَلَى خَزَائِنِ الْقُلُوبِ، سُبْحَانَ مَنْ يُخْصِي عَدَدَ الذُّنُوبِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ خَافِيَةٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، سُبْحَانَ رَبِّيَ الْوُدُودِ، سُبْحَانَ الْفَرْدِ الْوَحِيدِ، سُبْحَانَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ.^١

تعويذ امام جواد عليه السلام در روز يكشنبه

به روايات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اِسْتَوَى الرَّبُّ عَلَى الْعَرْشِ، وَقَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ بِحِكْمَتِهِ، وَزَهَرَتِ النُّجُومُ بِأَمْرِهِ، وَرَسَتِ الْجِبَالُ بِإِذْنِهِ، لَا يُجَاوِزُ اسْمُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، الَّذِي دَانَتْ لَهُ الْجِبَالُ وَهِيَ طَائِعَةٌ، وَانْبَعَثَتْ لَهُ الْأَجْسَادُ وَهِيَ بِالْيَتَةِ، وَبِهِ اخْتَجَبَ عَنْ كُلِّ غَاوٍ وَبَاغٍ وَطَاغٍ وَجَبَّارٍ وَخَاسِدٍ، وَبِاسْمِ اللَّهِ الَّذِي جَعَلَ بِهِ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا.

وَأَخْتَجَبَ بِاللَّهِ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا، وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا، وَزَيَّنَهَا لِلنَّاسِ حُرَيْرِينَ، وَحَفِظَهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ، وَجَعَلَ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ جِبَالًا أَوْتَادًا، أَنْ يَوْصَلَ إِلَيْهِ سُوءٌ أَوْ فَاحِشَةٌ أَوْ بَلِيَّةٌ، حَمَّ حَمَّ تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، حَمَّ حَمَّ عَسَقَ كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ، اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.^٢

١. مصباح المتعبد: ٤٤٨، بلد الأمين: ١١٠، مصباح كفعمی: ١١٠، اختصار من المصباح (مخطوط): ٣٤٧.

٢. مصباح المتعبد: ٤٤٩، بلد الأمين: ١١٠، مصباح كفعمی: ١١٠، دعوات: ٩٩، اختصار من المصباح (مخطوط): ٣٤٧.

تعویذ دیگر در روز یکشنبه

به روایات سابقه

سوره فاتحه را می خواند و می گوید: «أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» تا آخر سوره، و «أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» تا آخر سوره، و «أَعُوذُ بِاللَّهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ الصَّمَدِ» تا آخر سوره، پس این دعا را می خواند:

أُعِذُّ نَفْسِي بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ، لَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ، غَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ، الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا، وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَسْتَنْزِلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا، وَأَخْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا، مِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ، وَمِنْ شَرِّ الْجِنَّةِ وَالْبَشَرِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَصْغُرُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ الْحَمَامَاتِ وَالْخِرَابَاتِ وَالْأَوْدِيَةِ وَالصَّخَارِي وَالْأَشْجَارِ وَالْأَنْهَارِ.

وَأُعِذُّ نَفْسِي وَأَهْلِي وَإِخْوَانِي وَجَمِيعَ قَرَابَاتِي، بِاللَّهِ مَالِكِ الْمُلْكِ، تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ، وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ، وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ، وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ، بِيَدِكَ الْخَيْرُ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَمُنْزِلُ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقَانِ الْعَظِيمِ، مِنْ شَرِّ كُلِّ طَاغٍ وَبَاغٍ وَسُلْطَانٍ وَشَيْطَانٍ وَسَاحِرٍ وَكَاهِنٍ وَنَاطِقٍ وَمُتَحَرِّكِ وَسَاكِنٍ. نَسْتَجِيرُ بِاللَّهِ حِرْزَنَا وَنَاصِرَنَا وَمُونِسَنَا، مِنْ كُلِّ شَرٍّ وَهُوَ يَدْفَعُ عَنَّا، لَا شَرِيكَ لَهُ وَلَا مُعِينَ، وَلَا مُعِزَّ لِمَنْ أَدَلَّ، وَلَا مُذِلَّ لِمَنْ أَعَزَّ، وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.^۱

۱. مصباح المتجهّد: ۴۴۹، بحار الأنوار: ۱۶۷/۹۰ ح ۱۸، در اختیار من المصباح (مخطوط): ۳۴۷ آمده است: «يتعوذ بعبودة

دعای شب دوشنبه

به روایات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ اللَّهُ الْقَائِمُ عَلَى عَرْشِكَ أَبَدًا، أَحَاطَ بِصُرُوكَ بِجَمِيعِ خَلْقِكَ، وَالْخَلْقُ كُلُّهُمْ عَلَى الْفَنَاءِ، وَأَنْتَ الْبَاقِي الْكَرِيمُ الْقَائِمُ، الدَّائِمُ بَعْدَ فَنَاءِ كُلِّ شَيْءٍ، الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، بِيَدِكَ مَلَكُوتُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، أَبَدَ الْأَبَدِينَ وَدَهْرَ الدَّاهِرِينَ.

أَنْتَ الَّذِي قَصَمْتَ بَعْرَتَكَ، وَأَطَقْتَ فِي قَبْضَتِكَ الْأَرْضِينَ، وَأَغَشَيْتَ بِضَوْءِ نُورِكَ النَّاطِرِينَ، وَأَشْبَعْتَ بِفَضْلِ رِزْقِكَ الْأَكْلِينَ، وَعَلَوْتَ بِعَرْشِكَ عَلَى الْعَالَمِينَ، وَأَعْمَرْتَ سَمَاوَاتِكَ بِالْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ، وَعَلَّمْتَ تَسْبِيحَكَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ. وَانْقَادَتْ لَكَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ بَازِمَتِهَا، وَحَفِظْتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ بِمَقَالِيدِهَا، وَأَدْعَنْتَ لَكَ بِالطَّاعَةِ وَمَنْ فَوْقَهَا، وَأَبْتَ حَمَلَ الْأَمَانَةِ مِنْ شَفَقَتِهَا، وَقَامَتْ بِكَلِمَاتِكَ فِي قَرَارِهَا، وَاسْتَقَامَ الْبَحْرَانِ مَكَانَهُمَا، وَاخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ كَمَا أَمَرْتُهُمَا، وَأَحْصَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ مِنْهُمَا عَدَدًا، وَأَحْطَتَ بِهِمَا عِلْمًا.

خَالِقُ الْخَلْقِ وَمُصْطَفِيهِ وَمُهَيِّمُهُ وَمُنْشِئُهُ وَبَارِئُهُ وَذَارِئُهُ، كُنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ إِلَهًا وَاحِدًا، وَكَانَ عَرْشُكَ عَلَى الْمَاءِ، مِنْ قَبْلِ أَنْ تَكُونَ أَرْضٌ وَلَا سَمَاءٌ أَوْ شَيْءٌ مِمَّا خَلَقْتَ فِيهِمَا، بِعِزَّتِكَ كُنْتَ قَدِيمًا بَدِيعًا مُبْتَدِعًا كَيْثُونًا كَانِنًا مُكُونًا كَمَا سَمَّيْتَ نَفْسَكَ.

ابْتَدَعْتَ الْخَلْقَ بِعَظَمَتِكَ، وَدَبَّرْتَ أُمُورَهُمْ بِعِلْمِكَ، فَكَانَ عَظِيمٌ مَا ابْتَدَعْتَ مِنْ خَلْقِكَ، وَقَدَّرْتَ عَلَيْهِ مِنْ أَمْرِكَ عَلَيْكَ هَيِّنًا يَسِيرًا، لَمْ يَكُنْ لَكَ ظَهِيرٌ عَلَى خَلْقِكَ، وَلَا مُعِينٌ عَلَى حِفْظِكَ، وَلَا شَرِيكَ لَكَ فِي مُلْكِكَ، وَكُنْتَ رَبَّنَا تَبَارَكْتَ أَسْمَاؤُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، عَلَى ذَلِكَ عَلِيًّا غَيِّيًا، فَإِنَّمَا أَمْرُكَ لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْتَهُ أَنْ تَقُولَ لَهُ كُنْ

فَيَكُونُ، وَلَا يُخَالِفُ شَيْءٌ مَحَبَّتَكَ، فَسُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَتْ رَبَّنَا، وَجَلَّ تَنَازُؤُكَ، وَتَعَالَيْتَ عَلَى ذَلِكَ عُلُوًّا كَبِيرًا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، كَمَا سَبَقَتْ بِهِ رَحْمَتُكَ، وَقَرَّبِ الْيَنَابِإَ بِهِ هَذَاكَ، وَأَوْرِثْنَا بِهِ كِتَابَكَ، وَدَلِّتْنَا بِهِ عَلَى طَاعَتِكَ، فَأَصْبَحْنَا مُبْصِرِينَ بِنُورِ الْهُدَى الَّذِي جَاءَ بِهِ، ظَاهِرِينَ بِعِزِّ الدِّينِ الَّذِي دَعَا إِلَيْهِ، نَاجِينَ بِحُجَجِ الْكِتَابِ الَّذِي نَزَلَ عَلَيْهِ.

اللَّهُمَّ فَاقْضِهِ بِقُرْبِ الْمَجْلِسِ مِنْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَكْرِمْهُ بِتَمْكِينِ الشَّفَاعَةِ عِنْدَكَ، تَفْضِيلًا مِنْكَ لَهُ عَلَى الْفَاضِلِينَ، وَتَشْرِيفًا مِنْكَ لَهُ عَلَى الْمُتَّقِينَ.

اللَّهُمَّ وَامْتَحِنْنَا مِنْ شَفَاعَتِهِ نَصِيبًا نَرِدُّ بِهِ مَعَ الصَّادِقِينَ جَنَّاتِهِ، وَنَنْزِلُ بِهِ مَعَ الْأَمِينِ فُسْحَةً رِیَاضِهِ، غَيْرَ مَرْفُوضِينَ عَنْ دَعْوَتِهِ، وَلَا مَرْدُودِينَ عَنْ سَبِيلِ مَا بَعَثَتْهُ بِهِ، وَلَا مَحْجُوبَةً عَنَّا مُرَافَقَتَهُ، وَلَا مَحْظُورَةً عَنَّا ذَارُهُ، آمِينَ إِلَهَ الْحَقِّ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ، الَّذِي لَا يَعْلَمُهُ أَحَدٌ غَيْرُكَ، وَالَّذِي سَخَّرْتَ بِهِ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ، وَأَجْرَيْتَ بِهِ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ، وَبِهِ أَنْشَأْتَ السَّحَابَ وَالْمَطَرَ وَالرِّيَّاحَ، وَالَّذِي بِهِ تُنْزِلُ الْغَيْثَ وَتُذَرِّى الْمَرْعى، وَتُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ.

وَالَّذِي بِهِ تَزْزُقُ مَنْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ، وَتَكْلُوهُمْ وَتَحْفَظُهُمْ، وَالَّذِي هُوَ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَالَّذِي فَلَقْتَ بِهِ الْبَحْرَ لِمُوسَى، وَأَسْرَيْتَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ مَخْرُوجٌ مَكْنُونٌ، وَبِكُلِّ اسْمٍ دَعَاكَ بِهِ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، أَوْ نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، أَوْ عَبْدٌ مُصْطَفَى، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَ رَاحَتِي فِي لِقَائِكَ، وَخَاتِمَ عَمَلِي فِي سَبِيلِكَ، وَحَجَّ بَيْتِكَ الْحَرَامِ، وَاخْتِلَافِي إِلَى مَسَاجِدِكَ وَمَجَالِسِ الذِّكْرِ، وَاجْعَلْ خَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ أَلْقَاكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاحْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي، وَاحْفَظْنِي مِنَ السَّيِّئَاتِ وَمَخَارِمِكَ كُلِّهَا.

وَمَكِّنْ لِي فِي دِينِي الَّذِي ارْتَضَيْتَ لِي، وَفَهِّمْنِي فِيهِ، وَاجْعَلْهُ لِي نُورًا، وَيَسِّرْ لِي الْيُسْرَ وَالْعَافِيَةَ، وَاعِزِّمْ عَلَيَّ رُشْدِي كَمَا عَزَمْتَ عَلَيَّ خَلْقِي، وَأَعِنِّي عَلَى نَفْسِي بِبِرٍّ وَتَقْوَى، وَعَمَلٍ رَاجِحٍ، وَبَيْعٍ رَاجِحٍ، وَتِجَارَةٍ لَنْ تَبُورَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ خَوْنِ الْأَمَانَةِ، وَأَكْلِ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ، وَمِنْ التَّزْيِينِ بِمَا لَيْسَ فِيَّ، وَمِنْ الْأَثَامِ وَالْبَغْيِ بِغَيْرِ الْحَقِّ، وَأَنْ أُشْرِكَ بِكَ مَا لَمْ تَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا، وَأُجْزَنِي مِنْ مُضِلَّاتِ الْفِتَنِ، مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ، وَمِنْ مُحِيطَاتِ الْخَطَايَا.

وَنَجِّنِي مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ، وَاهْدِنِي سَبِيلَ الْإِسْلَامِ، وَاكْسُنِي حُلَلَ الْإِيمَانِ، وَأَلْبِسْنِي لِبَاسَ التَّقْوَى، وَاسْتُرْنِي بِسِتْرِ الصَّالِحِينَ، وَزَيِّنِي بِزِينَةِ الْمُؤْمِنِينَ، وَثَقِّلْ عَمَلِي فِي الْمِيزَانِ، وَأَلْقِنِي مِنْكَ بِرُوحٍ وَرِيحَانٍ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.^٢

دعای حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه

در روز دوشنبه

به روایت «مجموع الدعوات» و «بلد الأمين»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانِي لِلْإِسْلَامِ، وَأَكْرَمَنِي بِالْإِيمَانِ، وَبَصَّرَنِي فِي الدِّينِ،

١. خ: ل: مُحِيطَاتِ.

٢. مصباح المتجهّد: ٤٥٠، بلد الأمين: ١١١، مصباح كنعمی: ١١٠، اختيار من المصباح (مخطوط): ٣٤٨.

وَشَرَّفَنِي بِالْيَقِينِ، وَعَرَّفَنِي الْحَقَّ الَّذِي عَنْهُ يُؤَفَّكُونَ، وَالنَّبَأَ الْعَظِيمَ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي يَرْزُقُ الْفَاسِطَ وَالْعَادِلَ وَالْعَاقِلَ وَالْجَاهِلَ، وَيَرْحَمُ السَّاهِيَ وَالْعَافِلَ، فَكَيْفَ الدَّاعِيَ السَّائِلَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ اللَّطِيفُ بِمَنْ شَرَدَ عَنْهُ مِنْ مُسْرِ فِي عِبَادِهِ، لِيَرْجِعَ عَنْ عُتُوهِ وَعِنَادِهِ، الرَّاضِي مِنَ الْمُتَنِيبِ الْمُخْلِصِ بِدُونِ الْوُسْعِ وَالطَّاقَةِ.

وَاللَّهُ أَكْبَرُ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ، الَّذِي لَهُ فِي كُلِّ صِنْفٍ مِنْ غَرَائِبِ فِطْرَتِهِ وَعَجَائِبِ صُنْعِهِ آيَةٌ بَيِّنَةٌ تُوَجِّبُ لَهُ الرُّبُوبِيَّةَ، وَعَلَى كُلِّ نَوْعٍ مِنْ غَوَامِضِ تَقْدِيرِهِ وَحُسْنِ تَدْبِيرِهِ دَلِيلٌ وَاضِحٌ وَشَاهِدٌ عَدْلٌ يَقْضِيَانِ لَهُ بِالْوَحْدَانِيَّةِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنَا مِنْ كُلِّ خَيْرٍ خَيْرُهُ، وَمِنْ كُلِّ فَضْلٍ فَضْلُهُ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مَنْ يَصْرِفُ الْبَلَايَا وَيَعْلَمُ الْخَفَايَا وَيُجْزِلُ الْعَطَايَا، سُؤَالَ نَادِمٍ عَلَى اقْتِرَافِ الْأَثَامِ، وَسَالِمٍ عَلَى الْمَعَاصِي مِنَ اللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ، إِذْ لَمْ يَجِدْ مُجِيرًا سِوَاكَ لِغُفْرَانِهَا، وَلَا مَوْلًى يَفْرَعُ إِلَيْهِ لِارْتِجَاءِ كَشْفِ فَاغِتِّهِ إِلَّا يَأْكُ يَا جَلِيلُ.

أَنْتَ الَّذِي عَمَّ الْخَلْقَ مَنُّكَ، وَغَمَرَتْهُمْ سَعَةُ رَحْمَتِكَ، وَشَمَلَتْهُمْ سَوَابِغُ نِعَمِكَ، يَا كَرِيمَ الْمَاءِ، وَالْجَوَادِ الْوَهَّابِ، وَالْمُنْتَقِمَ مِمَّنْ عَصَاهُ بِالْهَمِ الْعَذَابِ، دَعَوْتُكَ مُقَرَّرًا بِالْإِسَاءَةِ عَلَى نَفْسِي، إِذْ لَمْ أَجِدْ مُلْجَأً أَلْبَأُ إِلَيْهِ فِي اغْتِفَارِ مَا اكْتَسَبْتُ، يَا خَيْرَ مَنْ اسْتَدْعَى لِبَذْلِ الرَّغَائِبِ، وَأَنْجَحَ مَأْمُولٍ لِكَشْفِ الْوُزَارِ، لَكَ عَنَتِ الْوُجُوهُ فَلَا تُرَدِّدْنِي مِنْكَ بِحِزْمَانٍ، إِنَّكَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ، وَتَحْكُمُ مَا تُرِيدُ.

إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، أَيُّ رَبِّ أَرْتَجِيهِ، أَمْ أَيُّ إِلَهٍ أَقْصِدُهُ إِذَا أَلَمَ بِي النَّدَمُ، وَأَخَاطَطُ بِي الْمَعَاصِي وَنَكَائِبُ خَوْفِ النَّقَمِ، وَأَنْتَ وَلِيُّ الصَّفْحِ وَمَأْوَى الْكَرَمِ، إِلَهِي أَتَقْبِلُنِي مَقَامَ التَّهْنُكِ وَأَنْتَ جَمِيلُ السَّرِّ، وَتَسْأَلُنِي عَنِ اقْتِرَافِي عَلَى رُؤُوسِ الْأَشْهَادِ وَقَدْ عَلِمْتَ مَخِيئَاتِ السَّرِّ.

فَإِنْ كُنْتُ يَا إِلَهِي مُسْرِفًا عَلَى نَفْسِي، مُخْطِئًا عَلَيْهَا بِانْتِهَاكِ الْحُرْمَاتِ، نَاسِيًا لِمَا

اجْتَرَمْتُ مِنَ الْهَفَوَاتِ ، فَأَنْتَ لَطِيفٌ تَجُودُ عَلَى الْمُسْرِفِينَ بِرَحْمَتِكَ ، وَتَنْفَضُّلٌ عَلَى الْخَاطِئِينَ بِكَرَمِكَ ، فَارْحَمْنِي بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ، فَإِنَّكَ تُسَكِّنُ بِسَخْنِكَ رُوحَاتِ قُلُوبِ الْوَجِلِينَ ، وَتُحَقِّقُ بِتَطَوُّلِكَ أَمَلَ الْأَمِلِينَ ، وَتُفَيْضُ بِسَجَالِ عَطَايَاكَ عَلَى غَيْرِ الْمُسْتَأْهِلِينَ ، فَأَمْنِي بِرَجَاءٍ لَا يَشُوبُهُ قُنُوطٌ ، وَأَمَلٍ لَا يُكَدِّرُهُ يَأْسٌ ، يَا مُحِيطًا بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا .

وَقَدْ أَصْبَحْتُ سَيِّدِي وَأَمْسَيْتُ عَلَى بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ مَنَحِكَ سَائِلًا ، وَعَنِ التَّعَرُّضِ لِسُوءِكَ بِالسَّأَلَةِ عَادِلًا ، وَلَيْسَ مِنْ جَمِيلِ امْتِنَانِكَ رَدُّ سَائِلٍ مَأْسُورٍ مَلْهُوفٍ وَمُضْطَرٍّ لَا يَنْتَظِرُ خَيْرِكَ الْمَأْلُوفِ .

إِلَهِي أَنْتَ الَّذِي عَجَزَتِ الْأَوْهَامُ عَنِ الْإِخَاطَةِ بِكَ ، وَكَلَّتِ الْأَلْسُنُ عَنْ نَعْتِ ذَاتِكَ ، فَبِالْآثَانِكَ وَطَوْلِكَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاعْفُ لِي ذُنُوبِي ، وَأَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ رِزْقًا حَلَالًا طَيِّبًا فِي غَافِيَةٍ ، وَأَقْلِنِي الْعَثْرَةَ يَا غَايَةَ الْأَمِلِينَ ، وَجَبَّارَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ ، وَالْبَاقِيَ بَعْدَ فَنَاءِ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ ، وَدِيَانَ يَوْمِ الدِّينِ .

وَأَنْتَ يَا مَوْلَايَ ثِقَّةٌ مَنْ لَمْ يَتَّقِ بِنَفْسِهِ لِإِفْرَاطِ خَالِهِ^١ ، وَأَمَلٌ مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ تَأْمِيلٌ لِكَثْرَةِ زَلِيلِهِ ، وَرَجَاءٌ مَنْ لَمْ يَزِجْ لِنَفْسِهِ بَوَسِيلَةَ عَمَلِهِ ، إِلَهِي فَأَنْقِذْنِي بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْمَهَالِكِ ، وَنَجِّنِي يَا مَوْلَايَ مِنْ ضَيْقِ الْمَسَالِكِ ، وَأَخْلِلْنِي دَارَ الْأَخْيَارِ ، وَاجْعَلْنِي مُرَافِقَ الْأَبْرَارِ ، وَاعْفُ لِي ذُنُوبَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ، يَا مُطْلِعًا عَلَى الْأَسْرَارِ .

وَاحْتَمِلْ عَنِّي يَا مَوْلَايَ أَدَاءَ مَا افْتَرَضْتَ عَلَيَّ لِلْأَبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ وَالْإِخْوَانِ وَالْأَخَوَاتِ ، بِلُطْفِكَ وَكَرَمِكَ يَا عَلَيَّ الْمَلَكُوتِ ، وَأَشْرِكُنَا فِي دُعَاءٍ مَنْ اسْتَجِيبَ لَهُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ، إِنَّكَ عَالِمٌ جَوَادُ كَرِيمٌ وَهَّابٌ ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَثَرْتَهُ الطَّاهِرِينَ^٢ .

١. خ ل : عَمَلِهِ .

٢. بلد الأمين : ١١٢ ، بحار الأنوار : ١٧١/٩٠ به نقل از «مجموع الدعوات» تلمكبرى .

دعاى حضرت فاطمه صلوات الله عليها

در روز دوشنبه

به روايت كفعمى

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ قُوَّةً فِى عِبَادَتِكَ ، وَ تَبَصُّراً فِى كِتَابِكَ ، وَ فَهْماً فِى حُكْمِكَ . اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ لَا تَجْعَلِ الْقُرْآنَ بِنَا مَا حِلاً ، وَ الصِّرَاطَ زَائِلاً ، وَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ عَنَّا مُؤَلَّيًّا .^۱

دعاى ديگر براى روز دوشنبه

به روايت شيخ وابن باقى و كفعمى

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ اَهْلُ الْكِبَرِيَاءِ وَ الْعَظَمَةِ ، وَ مُنْتَهَى الْجَبَرُوتِ ، وَ مَالِكُ الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ . اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَظِيمِ الْمَلَكُوتِ ، شَدِيدِ الْجَبَرُوتِ ، عَزِيزِ الْقُدْرَةِ ، لَطِيفاً لِّمَا يَشَاءُ .^۲

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ مُدَبِّرِ الْأُمُورِ ، مُبْدِئِ الْخَفِيَّاتِ ، غَالِمِ السَّرَائِرِ ، مُحْيِي الْمَوْتِ ، مَلِكِ الْمُلُوكِ ، وَ رَبِّ الْأَرْبَابِ ، وَ إِلَهَ الْأِلَهِةِ ، وَ جَبَّارِ الْجَبَابِرَةِ ، وَ أَوَّلَ كُلِّ شَيْءٍ وَ آخِرَهُ ، وَ بَدِيعَ كُلِّ شَيْءٍ وَ مُنْتَهَاهُ ، وَ مَرَدَّ كُلِّ شَيْءٍ وَ مَصِيرُهُ ، وَ مُبْدِئِ كُلِّ شَيْءٍ وَ مُعْبِدُهُ .

اَللّٰهُمَّ خَشَعْتَ لَكَ الْأَصْوَاتُ ، وَ خَارَتْ دُونَكَ الْأَبْصَارُ ، وَ أَفْضَتْ إِلَيْكَ الْقُلُوبُ ، وَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ فِى قَبْضَتِكَ ، وَ النَّوَاصِي كُلُّهَا بِيَدِكَ ، وَ الْمَلَائِكَةُ مُشْفِقُونَ مِنْ خَشْيَتِكَ ، وَ كُلُّ مَنْ كَفَرَ بِكَ عَبْدٌ دَاخِرٌ لَكَ ، لَا يَقْضِي فِى الْأُمُورِ إِلَّا أَنْتَ ، وَ لَا يُدَبِّرُ مَصَادِرَهَا غَيْرُكَ ، وَ لَا يَقْصُرُ مِنْهَا شَيْءٌ دُونَكَ ، وَ لَا يَصِيرُ شَيْءٌ إِلَّا إِلَيْكَ .

اللَّهُمَّ كُلُّ شَيْءٍ مُشْفِقٌ مِنْكَ، وَكُلُّ شَيْءٍ ضَارِعٌ إِلَيْكَ، أَنْتَ الْقَادِرُ الْحَكِيمُ، وَأَنْتَ
اللطيفُ الجليلُ، وَأَنْتَ الْعَلِيُّ الْقَرِيبُ، لَكَ التَّسْبِيحُ وَالْعِظَمَةُ، وَلَكَ الْمُلْكُ وَالْقُدْرَةُ،
وَلَكَ الْحَوْلُ وَالْقُوَّةُ، وَلَكَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ، أَخَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ مُلْكُكَ، وَوَسِعَ كُلُّ
شَيْءٍ حِفْظُكَ، وَقَهَرَ كُلُّ شَيْءٍ جَبْرُوتُكَ، وَخَافَ كُلُّ شَيْءٍ وَطْأَتَكَ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ تَبَارَكَتْ أَسْمَائُكَ، وَتَعَالَى ذِكْرُكَ، وَقَهَرَ سُلْطَانُكَ، وَتَمَّتْ
كَلِمَاتُكَ، أَمْرُكَ قَضَاءٌ، وَكَلَامُكَ نُورٌ، وَرِضَاكَ رَحْمَةٌ، وَسَخْطُكَ عَذَابٌ، تَقْضِي
بِعِلْمٍ، وَتَعْفُو بِحِلْمٍ، وَتَأْخُذُ بِقُدْرَةٍ، وَتَفْعَلُ مَا تَشَاءُ، وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ، شَدِيدُ النَّقِمَةِ،
قَرِيبُ الرَّحْمَةِ، شَدِيدُ الْعِقَابِ، أَنْتَ قُوَّةُ كُلِّ ضَعِيفٍ، وَغْنَى كُلِّ فَقِيرٍ، وَحِرْزُ كُلِّ
ذَلِيلٍ، وَمَفْرَعُ كُلِّ مَلْهُوفٍ، وَالْمُطْلِعُ عَلَى كُلِّ خَفِيَّةٍ، وَشَاهِدُ كُلِّ نَجْوَى، وَمُدَبِّرُ كُلِّ
أَمْرٍ، عَالِمُ السَّرَائِرِ الْغُيُوبِ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ نُورُ النُّورِ، مُدَبِّرُ الْأُمُورِ، دَيَّانُ الْعِبَادِ، مَلِكُ الْآخِرَةِ وَالْدُّنْيَا،
الْعَظِيمُ شَأْنُهُ، الْعَزِيزُ سُلْطَانُهُ، الْعَلِيُّ مَكَانُهُ، الْتَّيَّزُ كِتَابُهُ، الَّذِي يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ،
وَيُتَمَتَّعُ بِهِ، وَلَا يُتَمَتَّعُ مِنْهُ، وَيُحْكَمُ وَلَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ، وَيَقْضَى فَلَا رَادَّ لِقَضَائِهِ،
الَّذِي مَنْ تَكَلَّمَ سَمِعَ كَلَامَهُ، وَمَنْ سَكَتَ عَلِمَ بِمَا فِي نَفْسِهِ، وَمَنْ عَاشَ فَعَلَيْهِ رِزْقُهُ،
وَمَنْ مَاتَ فَالَيْهِ مَرَدُّهُ، ذُو التَّمْجِيدِ وَالتَّحْمِيدِ وَالتَّهْلِيلِ وَالتَّفْضِيلِ وَالْكَبَرِيَاءِ وَالْعِزَّةِ
وَالسُّلْطَانِ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا مَضَى، وَعَلَى مَا بَقِيَ، وَعَلَى مَا تَبَدَّى، وَعَلَى مَا تُخْفِي،
وَعَلَى مَا قَدْ كَانَ، وَعَلَى مَا هُوَ كَائِنٌ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى حِلْمِكَ بَعْدَ عِلْمِكَ، وَعَلَى
عَفْوِكَ بَعْدَ قُدْرَتِكَ، وَعَلَى أَنْتَابِكَ بَعْدَ حُجَّتِكَ، وَعَلَى صَفْحِكَ بَعْدَ إِعْذَارِكَ.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا تَأْخُذُ وَتُعْطِي، وَعَلَى [مَا] تُبْلِي وَتَبْتَلِي، وَعَلَى مَا تُمَيِّتُ
وَتُحْيِي، وَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ مِنْ أَمْرِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَعَلَى الْمَوْتِ وَالْحَيَاةِ،
وَالنُّوْمِ وَالْيَقَظَةِ، وَعَلَى الذِّكْرِ وَالْغَفْلَةِ، وَعَلَى الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا

تَقْضِي فِيهَا خَلَقْتَ، وَعَلَى مَا تَحْفَظُ فِيهَا قَدَرْتَ، وَعَلَى مَا تُرْتَّبُ فِيهَا ابْتَدَعْتَ،
وَعَلَى بَقَائِكَ بَعْدَ خَلْقِكَ.

حَمْدًا يَمْلَأُ مَا خَلَقْتَ، وَيَبْلُغُ حَيْثُ أَرَدْتَ، وَتَضَعُفُ السَّمَاوَاتُ عَنْهُ، وَتَعْرُجُ
الْمَلَائِكَةُ بِهِ، حَمْدًا يَكُونُ أَرْضَى الْحَمْدِ لَكَ، وَأَفْضَلُ الْحَمْدِ عِنْدَكَ، وَأَحَقُّ الْحَمْدِ
لَدَيْكَ، وَأَحَبُّ الْحَمْدِ إِلَيْكَ، حَمْدًا لَا يَحْجُبُ عَنْكَ، وَلَا يَنْتَهِي دُونَكَ، وَلَا يَقْصُرُ عَنْ
أَفْضَلِ رِضَاكَ، وَلَا يَفْضُلُهُ شَيْءٌ مِنْ مَخَامِدِكَ مِنْ خَلْقِكَ، حَمْدًا يَفْضُلُ حَمْدَ مَنْ
مَضَى، وَيَفُوقُ حَمْدَ مَنْ بَقِيَ، وَيَكُونُ فِيهَا يَصْعَدُ إِلَيْكَ، وَمَا تَرْضَى بِهِ لِنَفْسِكَ.

حَمْدًا عَدَدَ قَطْرِ الْمَطَرِ، وَوَرَقِ الشَّجَرِ، وَتَسْبِيحِ الْمَلَائِكَةِ، وَمَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ،
حَمْدًا عَدَدَ أَنْفَاسِ خَلْقِكَ، وَطَرَفِهِمْ وَلَفْظِهِمْ وَأَطْلَالِهِمْ، وَمَا عَنْ أَيْمَانِهِمْ، وَمَا عَنْ
سَمَائِلِهِمْ، وَمَا فَوْقَهُمْ وَمَا تَحْتَهُمْ، حَمْدًا عَدَدَ مَا قَهَرَ مُلْكُكَ، وَوَسِعَ حِفْظُكَ، وَمَلَأَ
كُرْسِيِّكَ، وَأَخَاطَتْ بِهِ قُدْرَتُكَ، وَأَحْصَاهُ عِلْمُكَ، حَمْدًا عَدَدَ مَا تَجْرِي بِهِ الرِّيَّاحُ،
وَتَحْمِلُ السَّحَابُ، وَيَخْتَلِفُ بِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَتَسِيرُ بِهِ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ، حَمْدًا
يَمْلَأُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَمَا بَيْنَهُنَّ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِمَّا فَوْقَهُنَّ وَمَا تَحْتَهُنَّ، وَمَا
يَفْضُلُ عَنْهُنَّ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْهُ أَوْجَهَ
الْمُقَرَّبِينَ، وَأَعْلَى الْأَعْلِينَ وَأَفْضَلَ الْمُفْضَلِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،
وَاسْمَعْ كَلَامَهُ إِذَا دَعَاكَ، وَأَعْطِهِ إِذَا سَأَلَكَ، وَشَفِّعْهُ إِذَا شَفَعَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَآتِ مُحَمَّدًا وَآلَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ مِنْ
كُلِّ خَيْرٍ خَيْرُهُ، وَمِنْ كُلِّ فَضْلٍ أَفْضَلُهُ، وَمِنْ كُلِّ عَطَاءٍ أَجْزَلُهُ، وَمِنْ كُلِّ كَرَامَةٍ أَكْرَمُهَا،
وَمِنْ كُلِّ جَنَّةٍ أَعْلَاهَا فِي الرَّفِيقِ الْأَعْلَى الْأَقْرَبِ الْمَكْرَمِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ، وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَمَا
ذَكَرْتَ مِنْ عَظَمَتِكَ، وَخَيْرِ مَا عِنْدَكَ، وَعَظَمَةِ وَقَارِكَ، وَطِيبِ خَبْرِكَ، وَصِدْقِ

حَدِيثِكَ، وَبِمَحَامِدِكَ الَّتِي اضْطَنَعْتَ لِنَفْسِكَ، وَكُتِبَكَ الَّتِي أَنْزَلْتَ عَلَى أَنْبِيَائِكَ، وَبِقُدْرِكَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَجَزِيلِ عَطَائِكَ عِنْدَ عِبَادِكَ، أَنْ تَقْبَلَ حَسَنَاتِي، وَتُكَفِّرَ عَنِّي سَيِّئَاتِي، وَتَجَاوَزَ عَنِّي فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْزُقْنِي رِزْقاً وَاسِعاً حَلَالاً طَيِّباً، تُؤَدِّي بِهِ أَمَانَتَنَا، وَنَسْتَعِينُ بِهِ عَلَى زَمَانِنَا، وَنُنْفِقُ مِنْهُ فِي طَاعَتِكَ وَفِي سَبِيلِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَصْلِحْ لَنَا قُلُوبَنَا وَأَعْمَالَنَا، وَأَمْرَ دُنْيَانَا وَآخِرَتَنَا كُلَّهُ، وَأَصْلِحْنَا بِمَا أَصْلَحْتَ بِهِ الصَّالِحِينَ. اللَّهُمَّ يَسِّرْ لَنَا لِيُسْرَى، وَجَنِّبْنَا الْعُسْرَى، وَهَبْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشْداً وَمِرْفَقاً.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاحْفَظْ لَنَا أَنْفُسَنَا وَدِينَنَا وَأَمَانَتَنَا بِحِفْظِ الْإِيمَانِ، وَاسْتُرْنَا بِسِتْرِ الْإِيمَانِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَلَا تَكِلْنَا إِلَى أَنْفُسِنَا فَتَعْجَزَ عَنْهَا، وَلَا تَنْزِعْ مِنَّا صَالِحاً أَعْطَيْتَنَاهُ، وَلَا تَرُدَّنَا فِي سُوءِ اسْتَعْدَدْنَا مِنْهُ، وَاجْعَلْ غِنَانَا فِي أَنْفُسِنَا، وَانْزِعِ الْفَقْرَ مِنْ بَيْنِ أَعْيُنِنَا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنَا نَتْلُو كِتَابَكَ حَقَّ تِلَاوَتِهِ، وَنَعْمَلُ بِمُحْكَمِهِ، وَنُؤْمِنُ بِمُتَشَابِهِهِ، وَنَزِدْ عَلِمَهُ إِلَيْكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَصِّرْنَا فِي دِينِكَ، وَالْهَمْنَا كِتَابَكَ، وَلَا تَرُدَّنَا ضَلَالاً، وَلَا تُعِمَّ عَلَيْنَا هُدًى.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَهَبْ لَنَا مِنَ الْيَقِينِ يَقِيناً تُبَلِّغُنَا بِهِ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ، وَتُهَوِّنْ عَلَيْنَا بِهِ هُمُومَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَحْزَانَهُمَا، وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا، وَلَا دُنْيَانَا أَكْبَرَ هَمِّنَا، وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِيهَا مَا صَحِبْنَاهُ، وَفِي الْآخِرَةِ إِذَا أَفْضَيْنَا إِلَيْهَا، وَإِذَا جَمَعَتِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، فَاجْعَلْنَا فِي خَيْرِهِمْ جَمَاعَةً، وَإِذَا فَرَّقَتْ بَيْنَهُمْ فَاجْعَلْنَا فِي الْأَهْدَيْنِ سَبِيلاً.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ لَنَا فِي الْمَوْتِ، وَاجْعَلْهُ خَيْرَ غَائِبٍ نَنْتَظِرُهُ، وَبَارِكْ لَنَا فِيمَا بَعْدَهُ مِنَ الْقَضَاءِ، وَاجْعَلْنَا فِي جَوَارِكَ وَذِمَّتِكَ وَكَتْمِكَ

وَرَحْمَتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَلَا تُغَيِّرْ مَا بَنَا مِنْ نِعْمَتِكَ وَإِنْ غَيَّرْنَا ، وَكُنْ بِنَا رَحِيماً ، وَكُنْ بِنَا لَطِيفاً ، وَالْطُّفُ لِحَاجَتِنَا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، فَإِنَّكَ عَلَيْهَا قَادِرٌ وَبِهَا عَلِيمٌ .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاخْتِمِ أَعْمَالَنَا بِأَحْسَنِهَا ، وَاجْعَلْ ثَوَابَهَا رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَارْحَمْنَا ، فَقَدْ دَعَوْنَاكَ كَمَا أَمَرْتَنَا ، فَاسْتَجِبْ لَنَا كَمَا وَعَدْتَنَا ، وَاجْعَلْ دُعَاءَنَا فِي الْمُسْتَجَابِ مِنَ الدُّعَاءِ ، وَأَعْمَالَنَا فِي الْمَرْفُوعِ الْمُتَقَبَّلِ ، إِلَهَ الْحَقِّ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ وَسَلَّم تَسْلِيماً^۱ .

دعاى حضرت سيّد السّاجدين صلوات الله عليه

در روز دوشنبه

به روايت شيخ وكفعمى رضى الله عنهما

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يُشْهَدْ أَحَدًا حِينَ فَطَرَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ ، وَلَا اتَّخَذَ مُعِينًا حِينَ بَرَأَ السَّمَاتِ ، لَمْ يُشَارِكْ فِي الْإِلَهِيَّةِ ، وَلَمْ يُظَاهَرْ فِي الْوَحْدَانِيَّةِ ، كَلَّتِ الْأَلْسُنُ عَنْ غَايَةِ صِفَتِهِ ، وَالْعُقُولُ عَنْ كُنْهِ مَعْرِفَتِهِ ، وَتَوَاضَعَتِ الْجَبَابِرَةُ لِهَيْبَتِهِ ، وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِخَشْيَتِهِ ، وَانْقَادَ كُلُّ عَظِيمٍ لِعَظَمَتِهِ ، فَلَكَ الْحَمْدُ مُتَوَاتِرًا مُتَسِقًا وَمُتَوَالِيًا مُسْتَوْسِقًا ، وَصَلَوَاتُهُ عَلَى رَسُولِهِ أَبَدًا ، وَسَلَامُهُ دَائِمًا سَرْمَدًا .

اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوَّلَ يَوْمِي هَذَا صَلَاحًا ، وَأَوْسَطَهُ فَلَاحًا ، وَآخِرَهُ نَجَاحًا ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ يَوْمٍ أَوَّلُهُ فَرْعٌ ، وَأَوْسَطُهُ جَزَعٌ ، وَآخِرُهُ وَجَعٌ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْفِرُكَ لِكُلِّ نَذْرٍ نَذَرْتُهُ ، وَكُلِّ وَعْدٍ وَعَدْتُهُ ، وَكُلِّ عَهْدٍ عَاهَدْتُهُ ، ثُمَّ لَمْ أَفِ بِهِ .

۱. مصباح المتعبد: ۴۵۳، بلد الأمين: ۱۱۴، بحار الأنوار: ۱۷۳/۹۰، اختيار من المصباح (مخطوط): ۳۵۰.

وَأَسْأَلُكَ فِي مَظَالِمِ عِبَادِكَ عِنْدِي، فَأَيُّمَا عَبْدٍ مِنْ عِبِيدِكَ، أَوْ أَمَةٍ مِنْ إِمَائِكَ كَانَتْ لَهُ قِبَلِي مَظْلَمَةٌ ظَلَمْتُهَا إِيَّاهُ فِي نَفْسِهِ، أَوْ فِي عَرْضِهِ، أَوْ فِي مَالِهِ، أَوْ فِي أَهْلِهِ وَوَلَدِهِ، أَوْ غِيَبَةٍ اغْتَبَتْهُ بِهَا، أَوْ تَحَامُلٍ عَلَيْهِ بِمِثْلِ أَوْ هَوًى أَوْ أَنْفَةٍ أَوْ حِمِيَةٍ أَوْ رِثَاءٍ أَوْ عَصَبِيَّةٍ، غَائِبًا كَانَ أَوْ شَاهِدًا، حَيًّا كَانَ أَوْ مَيِّتًا، فَقَصُرَتْ يَدِي، وَضَاقَ وَسْعِي عَنْ رَدِّهَا عَلَيْهِ، وَالتَّحَلُّلِ مِنْهُ.

فَأَسْأَلُكَ يَا مَنْ يَفْلِكُ الْخَاجَاتِ وَهِيَ مُسْتَجِيبَةٌ لِمَشِيئِهِ، وَمُسْرِعَةٌ إِلَى إِزَادَتِهِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُرْضِيَهُ عَنِّي بِمَا شِئْتَ، وَتَهَبَ لِي مِنْ عِنْدِكَ رَحْمَةً، إِنَّهُ لَا تَنْقُصُكَ الْمَغْفِرَةُ، وَلَا تَضُرُّكَ الْمُؤَهِّبَةُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ أَوْلَنِي فِي كُلِّ يَوْمٍ اثْنَيْنِ نِعْمَتَيْنِ مِنْكَ ثَنِّتَيْنِ؛ سَعَادَةً فِي أَوَّلِهِ بِطَاعَتِكَ، وَنِعْمَةً فِي آخِرِهِ بِمَغْفِرَتِكَ، يَا مَنْ هُوَ الْإِلَهُ، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ سِوَاهُ.^١

دعای حضرت کاظم علیه السلام در روز دوشنبه

به روایت شیخ و علامه و کفعمی و ابن باقی علیهم السلام

مَرْحَبًا بِخَلْقِ اللَّهِ الْجَدِيدِ، وَبِكُنْهٍ مِنْ كَاتِبَيْنِ وَشَاهِدَيْنِ، أَكْتُبْنَا بِسْمِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَأَنَّ الدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَأَنَّ الْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ، وَأَنَّ الْكِتَابَ كَمَا أَنْزَلَ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ، حَيًّا اللَّهُ مُحَمَّدًا بِالسَّلَامِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحْتُ فِيهِ مِنْ غَافِقَةٍ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ، فَأَنْتَ الَّذِي أَعْطَيْتَنِي وَرَزَقْتَنِي وَوَقَفْتَنِي لَهُ وَسَتَرْتَنِي، فَلَا حَمْدَ لِي يَا إِلَهِي فِيمَا كَانَ مِنِّي مِنْ خَيْرٍ، وَلَا عُذْرَ لِي فِيمَا كَانَ مِنِّي مِنْ شَرٍّ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَتَّكِلَ عَلَى مَا لَا حَمْدَ لِي فِيهِ أَوْ مَا لَا عُذْرَ لِي مِنْهُ.

١. بلد الأمين: ١١٦، مصباح كفعمی: ١١٣، بحار الأنوار: ١٧٦/٩٠.

اللَّهُمَّ إِنَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ لِي عَلَى جَمِيعِ ذَلِكَ إِلَّا بِكَ، يَا مَنْ بَلَغَ أَهْلَ الْخَيْرِ الْخَيْرَ، وَأَغَانَهُمْ عَلَيْهِ، بَلَّغْنِي الْخَيْرَ، وَأَعِنِّي عَلَيْهِ. اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتِي فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا، وَأَجِرْنِي مِنْ مَوَاقِفِ الْخِزْيِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ الْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ، وَالسَّلَامَةِ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ، وَأَسْأَلُكَ الْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ، وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ. اللَّهُمَّ رَضِّنِي بِقَضَائِكَ حَتَّى لَا أُحِبَّ تَعْجِيلَ مَا أَخَّرْتَ، وَلَا تَأْخِيرَ مَا عَجَلْتَ عَلَيَّ. اللَّهُمَّ أَعْطِنِي مَا أَحْبَبْتُ، وَاجْعَلْهُ خَيْرًا لِي.

اللَّهُمَّ مَا أَنْسَيْتَنِي فَلَا تُنْسِنِي ذِكْرَكَ، وَمَا أَحْبَبْتُ فَلَا أُحِبَّ مَعْصِيَتَكَ. اللَّهُمَّ امْكُرْ لِي، وَلَا تَمْكُرْ عَلَيَّ، وَأَعِنِّي وَلَا تُعِنْ عَلَيَّ، وَانصُرْنِي وَلَا تُنصُرْ عَلَيَّ، وَاهْدِنِي وَبَيِّرِ الْهُدَى لِي، وَأَعِنِّي عَلَى مَنْ ظَلَمَنِي حَتَّى أَبْلُغَ فِيهِ ثَارِي. اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي لَكَ شَاكِرًا، لَكَ ذَاكِرًا، لَكَ مُحِبًّا، لَكَ رَاهِبًا، وَاحْتِمِ لِي مِنْكَ بِخَيْرٍ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِلْمِكَ الْغَيْبِ، وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ، أَنْ تُخَيِّنِي مَا كَانَتْ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِي، وَأَنْ تَتَوَقَّانِي إِذَا كَانَتْ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي، وَأَسْأَلُكَ حَشِيَّتَكَ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَالْعَدْلَ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَالْقَصْدَ فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَنْ تُحَبِّبَ إِلَيَّ لِقَاءَكَ فِي غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ، وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، وَاخْتِمِ لِي بِمَا خَتَمْتَ بِهِ لِعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.^۱

تسبیح روز دوشنبه

به روایت شیخ و کفعمی وابن باقی علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الْحَنَّانِ الْمَنَّانِ الْجَوَادِ، سُبْحَانَ الْكَرِيمِ الْأَكْرَمِ، سُبْحَانَ الْبَصِيرِ الْعَلِيمِ،

سُبْحَانَ السَّمِيعِ الْوَاسِعِ، سُبْحَانَ اللَّهِ عَلَى إِقْبَالِ اللَّيْلِ، سُبْحَانَ اللَّهِ عَلَى إِذْبَارِ النَّهَارِ وَإِذْبَارِ اللَّيْلِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فِي آنَاءِ اللَّيْلِ وَآنَاءِ النَّهَارِ، وَلَهُ الْحَمْدُ وَالْمَجْدُ وَالْعِظَمَةُ وَالْكِبْرِيَاءُ، مَعَ كُلِّ نَفْسٍ وَكُلِّ طَرْفَةٍ وَكُلِّ لَمْحَةٍ سَبَقَ فِي عِلْمِهِ، سُبْحَانَكَ عَدَدَ ذَلِكَ، سُبْحَانَكَ زِنَةَ ذَلِكَ وَمَا أَحْصَى كِتَابُكَ، سُبْحَانَكَ زِنَةَ عَرْشِكَ، سُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ.

سُبْحَانَ رَبَّنَا ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، سُبْحَانَ رَبَّنَا تَسْبِيحاً كَمَا يَنْبَغِي لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَعِزِّ جَلَالِهِ، سُبْحَانَ رَبَّنَا تَسْبِيحاً مُقَدَّساً مُزَكَّى، كَذَلِكَ تَعَالَى رَبُّنَا، سُبْحَانَ الْحَيِّ الْحَلِيمِ، سُبْحَانَ الَّذِي كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ، سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ آدَمَ، وَأَخْرَجَنَا مِنْ صُلْبِهِ.

سُبْحَانَ الَّذِي يُحْيِي الْأَمْوَاتَ وَيُمِيتُ الْأَحْيَاءَ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ رَحِيمٌ لَا يَعْجَلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ قَرِيبٌ لَا يَغْفُلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ جَوَادٌ لَا يَبْخُلُ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ حَلِيمٌ لَا يَجْهَلُ، سُبْحَانَ مَنْ جَلَّ ثَنَاؤُهُ، وَلَهُ الْمِدْحَةُ الْبَالِغَةُ فِي جَمِيعِ مَا يُثْنَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَجْدِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْحَلِيمِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.^١

عوذة حضرت جواد عليه السلام در روز دوشنبه

به روایت مشایخ مذکورین، و در «طَبَّ الْأَنْثَمَةِ» از حضرت صادق عليه السلام نیز روایت کرده اند:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِذُّ نَفْسِي بِرَبِّي الْأَكْبَرِ مِمَّا يَخْفَى وَمَا يَظْهَرُ^٢، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ أَتْنَى وَذَكَرٍ، وَمِنْ شَرِّ مَا رَأَتْ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ، قُدُّوسٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ، أَذْعُوكُمْ أَيُّهَا الْجِنُّ

١. مصباح المتهجد: ٤٥٩، بلد الأمين: ١١٨، مصباح كنعی: ١١٥، بحار الأنوار: ١٧٩/٩٠، اختیار من المصباح (مخطوط): ٣٥٢.

٢. طَبَّ الْأَنْثَمَةِ: + فلان بن فلانة ونسخة الف.

إِنْ كُنْتُمْ سَامِعِينَ مُطِيعِينَ، وَأَذْعُوكُمْ إِلَى اللَّطِيفِ الْخَبِيرِ، وَأَذْعُوكُمْ أَيُّهَا الْإِنْسُ وَالْجِنُّ إِلَى الَّذِي خَمَمْتُهُ بِخَاتَمِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَخَاتَمِ جَبْرَيْلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، وَخَاتَمِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَخَاتَمِ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَالنَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ.

أَجِزْ عَنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ كُلَّمَا يَغْدُو وَيَرْوَحُ مِنْ ذِي سُمْ حَيٍّ أَوْ عَقْرَبٍ أَوْ سَاحِرٍ أَوْ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ أَوْ سُلْطَانٍ عَنِيدٍ، أَخَذْتُ عَنْهُ مَا يُرَى وَمَا لَا يُرَى وَمَا رَأَتْ عَيْنُ نَائِمٍ أَوْ يَقْظَانٍ بِإِذْنِ اللَّهِ اللَّطِيفِ الْخَبِيرِ، لَا سُلْطَانَ لَكُمْ عَلَى اللَّهِ، لَا شَرِيكَ لَهُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ وَسَلَّم تَسْلِيمًا.

و به جای «فلان بن فلان» نام شخصی را که تعویذ برای او می خواند بگوید.
و اگر از برای خواندن «عَنِّي» به جای «عَنْهُ» نیز «عَنِّي» بگوید و اگر نام خود و پدرش را بگوید نیز خوب است.^۱

عوذۀ دیگر برای روز دوشنبه

به روایات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اِسْتَوَى الرَّبُّ عَلَى الْعَرْشِ، وَقَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ بِحُكْمَتِهِ، وَمُدَّتِ النُّجُومُ بِأَمْرِهِ، وَسِيرَتِ الْجِبَالُ وَهِيَ طَائِعَةٌ، وَنُصِبَتْ لَهُ الْأَجْسَادُ وَهِيَ بِالْيَةِ.

وَقَدْ اخْتَجَبْتُ مِنْ ظُلْمِ كُلِّ بَاغٍ، وَاخْتَجَبْتُ بِالَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا، وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا، وَزَيَّنَهَا لِلنَّاسِ حُرُوبِينَ، وَحَفِظَهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ، وَجَعَلَ فِي الْأَرْضِ أَوْنَادًا، أَنْ يُوصَلَ إِلَيَّ أَوْ إِلَى أَحَدٍ مِنْ إِخْوَانِي أَوْ أَخَوَاتِي بِسُوءٍ أَوْ

۱. مصباح المتجهّد: ۴۶۰، بلد الأمين: ۱۱۸، مصباح کفعمی: ۱۱۵، الدعوات: ۱۰۰، طب الأئمة: ۴۳، جمال الأسبوع: ۷۶.

فَاحِشَةٍ أَوْ بِكَيْدٍ، حَمَّ حَمَّ حَمَّ، تَنْزِيلُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ^١.

دعای شب سه شنبه

به روایات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَنْتَ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ، وَأَنْتَ مَلِكٌ لَا مَلِكَ مَعَكَ، وَلَا شَرِيكَ لَكَ، وَلَا إِلَهَ دُونَكَ، اعْتَرَفَ بِذَلِكَ الْخَلَائِقُ، رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الْمُلْكُ الْعَظِيمُ الَّذِي لَا يَزُولُ، وَالْغَنَى الْكَبِيرُ الَّذِي لَا يَعُولُ، وَالسُّلْطَانُ الْعَزِيزُ الَّذِي لَا يُضَامُ، وَالْعِزُّ الْمَتِيعُ الَّذِي لَا يُرَامُ، وَالْحَوْلُ الْوَاسِعُ الَّذِي لَا يُضِيقُ، وَالْقُوَّةُ الْمَتِينَةُ الَّتِي لَا تَضْعَفُ، وَالْكِبْرِيَاءُ الْعَظِيمُ الَّذِي لَا يُوصَفُ، وَالْعِظَمَةُ الْكَبِيرَةُ، فَحَوْلَ أَرْكَانِ عَرْشِكَ النُّورُ وَالْوَفَارُ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَخْلُقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَكَانَ عَرْشُكَ عَلَى الْمَاءِ، وَكَرْسِيُّكَ يَتَوَقَّدُ نُورًا، وَسُرَادِقُكَ سُرَادِقُ النُّورِ وَالْعِظَمَةُ، وَالْإِكْلِيلُ الْمُحِيطُ بِهِ هَيْكَلُ السُّلْطَانِ وَالْعِزَّةُ وَالْمِدْحَةُ.

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَالْبَهَاءِ وَالنُّورِ وَالْحُسْنِ وَالْجَمَالِ وَالْعُلَى وَالْعِظَمَةِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْجَبْرُوتِ وَالسُّلْطَانِ وَالْقُدْرَةِ، وَأَنْتَ الْكَرِيمُ الْقَدِيرُ عَلَى جَمِيعِ مَا خَلَقْتَ وَلَا يَقْدِرُ شَيْءٌ قَدْرَكَ، وَلَا يُضْعَفُ شَيْءٌ عَظَمَتَكَ، خَلَقْتَ مَا أَرَدْتَ بِمَشِيئَتِكَ، فَتَقَدَّرَ فِيمَا خَلَقْتَ عِلْمُكَ، وَأَخَاطَ بِهِ خُبْرُكَ، وَأَتَى عَلَى ذَلِكَ أَمْرُكَ، وَوَسَّعَهُ حَوْلُكَ وَقُوَّتُكَ.

لَكَ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ، وَالْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَالْأَمْتَالُ الْعُلْيَا، وَالْأَلَاءُ وَالْكِبْرِيَاءُ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، وَالنَّعَمِ الْعِظَامِ، وَالْعِزَّةِ الَّتِي لَا تُرَامُ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، تَبَارَكَتْ رَبَّنَا، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، الْمُحَقَّقَى عَلَى
آثَارِهِمْ، وَالْمُخْتَجِّ بِهِ عَلَى أَمَمِهِمْ، وَالْمُهَيَّمِينَ عَلَى تَصْدِيقِهِمْ، وَالنَّاصِرَ لَهُمْ مِنْ
ضَلَالٍ مَنْ أَدْعَى مِنْ غَيْرِهِمْ دَعْوَتَهُمْ، وَسَارَ بِخِلَافِ سِيرَتِهِمْ، صَلَوةً تُعْظَمُ بِهَا نُورُهُ
عَلَى نُورِهِمْ، وَتَزِيدُهُ بِهَا شَرَفًا عَلَى شَرَفِهِمْ، وَتُبْلَغُهُ بِهَا أَفْضَلَ مَا بَلَّغَتْ نَبِيًّا مِنْهُمْ،
وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ .

اللَّهُمَّ فَرِّدْ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَعَ كُلِّ فَضِيلَةٍ فَضِيلَةً، وَمَعَ كُلِّ كَرَامَةٍ
كَرَامَةً، حَتَّى تُعَرِّفَ فَضِيلَتَهُ وَكَرَامَتَهُ أَهْلَ الْكَرَامَةِ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَهَبْ لَهُ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنَ الرَّفْعَةِ أَفْضَلَ الرَّفْعَةِ، وَمِنَ الرِّضَى أَفْضَلَ الرِّضَى، وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ
الْعُلْيَا، وَتَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ الْكُبْرَى، وَآتِهِ سُؤْلَهُ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى، آمِينَ إِلَهَ الْحَقِّ رَبَّ
الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْأَكْبَرِ الْعَظِيمِ الْمَخْزُونِ، الَّذِي تَفْتَحُ بِهِ أَبْوَابَ
سَمَاوَاتِكَ وَرَحْمَتِكَ، وَنَسْتَوْجِبُ رِضْوَانَكَ، الَّذِي تُحِبُّ وَتَهْوَى وَتَرْضَى عَمَّنْ
دَعَاكَ بِهِ، وَهُوَ حَقٌّ عَلَيْكَ الْأَتَّحَرِّمُ بِهِ سَائِلَكَ .

وَبِكُلِّ اسْمٍ دَعَاكَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ، وَالْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ، وَالْحَفَظَةُ الْكَرَامُ
الْكَاتِبُونَ، وَأَنْبِيَائُكَ الْمُرْسَلُونَ، وَالْأَخْيَارُ الْمُتَتَجِبُونَ، وَجَمِيعُ مَنْ فِي سَمَاوَاتِكَ
وَأَقْطَارِ أَرْضِكَ، وَالصُّفُوفُ حَوْلَ عَرْشِكَ تَقْدُّسُ لَكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَنْظُرَ فِي حَاجَتِي إِلَيْكَ، وَأَنْ تَرْزُقَنِي نَعِيمَ الْآخِرَةِ، وَحُسْنَ ثَوَابِ أَهْلِهَا
فِي دَارِ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِكَ، وَمَنَازِلِ الْأَخْيَارِ فِي ظِلِّ آمِينَ .

فَإِنَّكَ أَنْتَ بَرَأْتَنِي، وَأَنْتَ تُعِيدُنِي، لَكَ أَسْلَمْتُ نَفْسِي، وَإِلَيْكَ فَوَّضْتُ أَمْرِي،
وَإِلَيْكَ أَلْبَجأتُ ظَهْرِي، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ وَثِقْتُ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ دُعَاءَ ضَعِيفٍ
مُضْطَرٍّ، وَرَحْمَتِكَ يَا رَبِّ أَوْثَقُ عِنْدِي مِنْ دُعَائِي . اللَّهُمَّ فَأَذِنِ اللَّيْلَةَ لِدُعَائِي أَنْ
يَعْرُجَ إِلَيْكَ، وَأَذِنِ لِكَلَامِي أَنْ يَلِجَ إِلَيْكَ، وَاصْرِفْ بَصْرَكَ عَن خَطِيئَتِي .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ فَأَشْقَى، أَوْ
 أَنْ أَغْوِيَ نَاكِسًا، وَأَنْ أَعْمَلَ بِمَا لَا تَهْوَى، فَأَنْتَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ الْعُلَى، وَأَنْتَ تَرَى
 وَلَا تُرَى، وَأَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى، فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ اللَّيْلَةَ
 أَفْضَلَ النَّصِيبِ فِي الْأَنْصِبَاءِ، وَأَتَمَّ النِّعَمَةِ فِي النِّعَمَاءِ، وَأَفْضَلَ الشُّكْرِ فِي السَّرَّاءِ،
 وَأَحْسَنَ الصَّبْرِ فِي الضَّرَّاءِ، وَأَفْضَلَ الرُّجُوعِ إِلَى أَفْضَلِ دَارِ الْمَأْوَى.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَسْأَلُكَ الْمَحَبَّةَ لِمَخَابِكَ، وَالْعِصْمَةَ لِمَخَارِمِكَ،
 وَالْوَجَلَ مِنْ خَشْيَتِكَ، وَالْخَشْيَةَ مِنْ عَذَابِكَ، وَالنَّجَاةَ مِنْ عِقَابِكَ، وَالرَّغْبَةَ فِي حُسْنِ
 ثَوَابِكَ، وَالْفَقَةَ فِي دِينِكَ، وَالْفَهْمَ فِي كِتَابِكَ، وَالْقُنُوعَ بِرِزْقِكَ، وَالْوَرَعَ عَنْ
 مَخَارِمِكَ، وَالْإِسْتِخْلَالَ لِحِلَالِكَ، وَالتَّحْرِيمَ لِحَرَامِكَ، وَالْإِنْتِهَاءَ عَنْ مَعَاصِيكَ،
 وَالْحِفْظَ لَوْصِيَّتِكَ، وَالصَّدَقَ بِوَعْدِكَ، وَالْوَفَاءَ بِعَهْدِكَ، وَالْإِعْتَصَامَ بِحَبْلِكَ،
 وَالْوُقُوفَ عِنْدَ مُوَعِّظَتِكَ، وَالْإِزْدِجَارَ عِنْدَ زَوَاجِرِكَ، وَالْإِصْطِبَارَ عَلَى عِبَادَتِكَ،
 وَالْعَمَلَ بِجَمِيعِ أَمْرِكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ،
 وَعَلَى عِتْرَتِهِ الْمَهْدِيِّينَ، وَالسَّلَامَ عَلَيْهِمْ^١.

دعای حضرت امیر المؤمنین (علیه السلام) در روز سه شنبه

به روایت تلعهکبری و کفعمی رحمة الله علیها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَنَّ عَلَيَّ بِاسْتِحْكَامِ الْمَعْرِفَةِ وَالْإِخْلَاصِ بِالتَّوْحِيدِ لَهُ، وَلَمْ
 يَجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ الْغَوَايَةِ وَالْغِبَاوَةِ وَالشَّكِّ وَالشُّرُكِ، وَلَا مِمَّنِ اسْتَحْوَذَ الشَّيْطَانُ عَلَيْهِ
 فَأَغْوَاهُ وَأَضَلَّهُ، وَاتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
 وَيَكْشِفُ الضُّرَّ، وَيَعْلَمُ السِّرَّ وَالْجَهْرَ، وَيَمْلِكُ الْخَيْرَ وَالشَّرَّ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي

يَحْلُمُ عَنْ عَبْدِهِ إِذَا عَصَاهُ، وَيَتَلَقَّاهُ بِالْإِسْغَافِ وَالتَّوْبَةِ إِذَا دَعَاهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، الْبَسِيطُ
مُلْكُهُ، الْمَعْدُومُ شِرْكُهُ، الْمَجِيدُ عَرْشُهُ، الشَّدِيدُ بَطْشُهُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ سُؤَالَ مَنْ لَمْ يَجِدْ لِسُؤَالِهِ مَسْئُولًا سِوَاكَ، وَأَعْتَمِدُ عَلَيْكَ اعْتِمَادَ
مَنْ لَمْ يَجِدْ لِاعْتِمَادِهِ مُعْتَمِدًا غَيْرَكَ، لِأَنَّكَ الْأَوَّلُ الَّذِي ابْتَدَأْتَ الْإِبْتِدَاءَ، فَكَوْنَتْهُ
بَادِيًا بِطُفُفِكَ، فَاسْتَكَانَ عَلَى مَشِيَّتِكَ مُنْشَأً كَمَا أَمَرْتَ^۱ بِإِحْكَامِ التَّقْدِيرِ وَحُسْنِ
التَّذْيِيرِ، وَأَنْتَ أَجَلُ وَأَعَزُّ مِنْ أَنْ تُحِيطَ الْعُقُولُ بِمَبْلَغِ وَصْفِكَ، وَأَنْتَ الْعَالِمُ الَّذِي
لَا يَغْرُبُ عَنْكَ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ^۲ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَالْجَوَادُ الَّذِي لَا يُبْخَلُّكَ
إِلْحَاحُ الْمُلْحِحِينَ، فَإِنَّمَا أَمْرُكَ لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْتَهُ أَنْ تَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ.

أَمْرُكَ مَاضٍ، وَوَعْدُكَ حَتْمٌ، وَحُكْمُكَ عَدْلٌ، وَقَوْلُكَ فَضْلٌ، لَا يَغْرُبُ عَنْكَ شَيْءٌ،
وَلَا يَقُوتُكَ شَيْءٌ، وَإِلَيْكَ مَرَدُّ كُلِّ شَيْءٍ، وَأَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، احْتَجَبَتْ
بِالْإِنِّكَ فَلَا تُرَى^۳، وَشَهِدَتْ كُلُّ نَجْوَى، وَتَعَالَيْتَ عَلَى الْعُلَى، وَتَفَرَّدْتَ بِالْكَبَرِيَاءِ
وَتَعَزَّزْتَ بِالْقُدْرَةِ وَالْبَقَاءِ، وَذُلَّتْ لَكَ الْجَبَابِرَةُ بِالْقَهْرِ وَالْفَنَاءِ.

فَلَكَ الْحَمْدُ بِالْآخِرَةِ وَالْأُولَى، وَلَكَ الشُّكْرُ فِي الْبَدءِ وَالْعُقْبَى، أَنْتَ إِلَهِي قَادِرٌ
رَوْفٌ غَافِرٌ مَلِكٌ قَاهِرٌ رَازِقٌ بَدِيعٌ مُجِيبٌ سَمِيعٌ بَصِيرٌ قَدِيرٌ، بِيَدِكَ نَوَاصِي الْعِبَادِ،
وَنَوَاجِي^۴ الْبِلَادِ، حَيَّ قَيُّومٌ جَوَادٌ مَاجِدٌ رَحِيمٌ كَرِيمٌ.

أَنْتَ إِلَهِي، أَلْمَالِكُ الَّذِي مَلَكَتِ الْمُلُوكُ، فَتَوَاضَعَ لِهَيْبَتِكَ الْأَعْرَاءُ، وَذَانَ لَكَ
بِالطَّاعَةِ الْأَخْلَاءُ، وَاحْتَوَيْتَ بِإِلَهِيَّتِكَ عَلَى الْمَجْدِ وَالثَّنَاءِ، وَلَا يُؤْوِدُكَ حِفْظُ خَلْقِكَ،
وَلَا قَلَّتْ عَطَايَاكَ بِمَنْ مَنَحْتَهُ سَعَةً رِزْقِكَ، وَأَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ، سَتَرْتَ عَلَيَّ غُيُوبِي،
وَأَخْصَيْتَ عَلَيَّ ذُنُوبِي، وَأَكْرَمْتَنِي بِمَعْرِفَةِ دِينِكَ، وَلَمْ تَهْتِكْ عَنِّي جَمِيلَ سِتْرِكَ يَا
حَنَّانُ، وَلَمْ تَفْضَحْنِي يَا مَنَّانُ.

۱. خ ل: أَرَدْتَهُ.

۲. خ ل: الذَّرَّةُ. ۳. خ ل: فَلَمْ تُرَ.

۴. خ ل: نَوَاصِي.

أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُوسِّعَ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ رِزْقاً حَلالاً طَيِّباً هَنِئاً مَرِيئاً صَبّاً صَبّاً، وَأَسْأَلُكَ يَا إِلَهِي أَمَاناً مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ سُبُوغَ نِعْمَتِكَ، وَدَوَامَ غَافِيَتِكَ، وَمَحَبَّةَ طَاعَتِكَ، وَاجْتِنَابَ مَعْصِيَتِكَ، وَحُلُولَ جَنَّتِكَ، فَإِنَّكَ تَمَحُّو مَا تَشَاءُ وَتُثَبِّتُ وَعِنْدَكَ أُمُّ الْكِتَابِ.

إِلَهِي إِنْ كُنْتُ اقْتَرَفْتُ ذَنْباً خَالَتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بِاقْتِرَافِي لَهَا، فَأَنْتَ أَهْلُ أَنْ تَجُودَ عَلَيَّ بِسَعَةِ رَحْمَتِكَ، وَتُثَقِّلَنِي مِنْ أَلْسِمِ عُقُوبَتِكَ، وَتُذَرِّجَنِي دَرَجَ الْمُكْرَمِينَ، وَتُلْحِقَنِي مَوْلَايَ بِالصَّالِحِينَ، مَعَ الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ اذْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ، بِصَفْحِكَ وَتَعَمُّدِكَ يَا رَوْفُ يَا رَحِيمُ.

رَبِّ أَسْأَلُكَ الصَّلَاةَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ تَحْتَمِلَ عَنِّي وَاجِبَ حُقُوقِ الْأَبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ، وَأَدَّ حُقُوقَهُمْ عَنِّي، وَالْحَقَنِي مَعَهُمْ بِالْأَنْزَارِ، وَالْإِخْوَانِ وَالْأَخَوَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَاغْفِرْ لِي وَلَهُمْ جَمِيعاً، إِنَّكَ قَرِيبٌ مُجِيبٌ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ.^۱

دعای حضرت فاطمه علیها السلام

به روایت «بلد الامین»

اللَّهُمَّ اجْعَلْ غَفْلَةَ النَّاسِ لَنَا ذِكْراً، وَاجْعَلْ ذِكْرَهُمْ لَنَا شُكْراً، وَاجْعَلْ صَالِحَ مَا نَقُولُ بِالْإِسْتِثْنَاءِ نِيَّةً فِي قُلُوبِنَا. اللَّهُمَّ إِنَّ مَغْفِرَتَكَ أَوْسَعُ مِنْ ذُنُوبِنَا، وَرَحْمَتَكَ أَرْجَى عِنْدَنَا مِنْ أَعْمَالِنَا. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَوَفِّقْنَا لِصَالِحِ الْأَعْمَالِ وَالصَّوَابِ مِنَ الْفِعَالِ.^۲

۱. بلد الامین: ۱۲۰، بحار الأنوار: ۱۸۳/۹۰ به نقل از «مجموع الدعوات» تلعبری.

۲. بحار الأنوار: ۳۳۹/۹۰ به نقل از «بلد الامین» که در این کتاب یافت نشد.

دعاى ديگر در روز سه شنبه

به روايت شيخ واين باقى وكفعمى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، أَهْلُ الْكِبَرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ، وَأَهْلُ السُّلْطَانِ وَالْعِزَّةِ وَالْقُدْرَةِ، وَأَهْلُ الْبَهَاءِ وَالْمَجْدِ، وَلِيُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، خَلَقَ الْخَلْقَ بِقُدْرَتِهِ، وَأَعْلَى الْأَعْلَى بِعِزَّتِهِ، وَأَعْظَمَ الْعُظَمَاءَ بِمَجْدِهِ، وَالَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ، وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ، وَالطَّيْرُ ضَافَاتُ بَأْمَرِهِ، كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَوَتَهُ وَتَسْبِيحَهُ، وَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، وَالْأَمْثَالُ الْعُلْيَا، وَلَا شَيْءَ أَعْلَمَ مِنْهُ، وَلَا شَيْءَ أَجَلُ مِنْهُ، وَلَا شَيْءَ أَعَزُّ مِنْهُ.

سُبْحَانَ الَّذِي بِعِزَّتِهِ رَفَعَ السَّمَاءَ، وَوَضَعَ الْأَرْضَ، وَنَصَبَ الْجِبَالَ، وَسَخَّرَ النُّجُومَ، وَالَّذِي بِعِزَّتِهِ أَظْلَمَ اللَّيْلَ، وَأَشْرَقَ النَّهَارَ، وَأَسْرَجَ الشَّمْسَ، وَأَنَارَ الْقَمَرَ، سُبْحَانَ الَّذِي بِعِزَّتِهِ سَيَّرَ السَّحَابَ، وَأَنْزَلَ الْمَطَرَ، وَأَخْرَجَ الثَّمَرَ، وَأَعْظَمَ الْبَرَكَاتِ، سُبْحَانَ الَّذِي مُلْكُهُ دَائِمٌ، وَكَرْسِيُّهُ رَفِيعٌ وَبَطْشُهُ شَدِيدٌ، سُبْحَانَ الَّذِي عَذَابُهُ أَلِيمٌ، وَعِقَابُهُ سَرِيعٌ، وَأَمْرُهُ مَفْعُولٌ.

سُبْحَانَ الَّذِي كَلِمَتُهُ تَامَةٌ، وَعَهْدُهُ وَفِيٌّ، وَعَقْدُهُ وَثِيقٌ، سُبْحَانَ الَّذِي عِزُّهُ فَاهِرٌ، وَكِبَرُ يَأْوُهُ مَانِعٌ، وَأَمْرُهُ غَالِبٌ، سُبْحَانَ الَّذِي مَقَامُهُ مَخُوفٌ، وَسُلْطَانُهُ عَظِيمٌ، وَبُزْهَانُهُ مُبِينٌ، وَبِقَاوُهُ حَقٌّ، سُبْحَانَ الَّذِي حُجَّتُهُ بِالْغَةِ، وَحِفْظُهُ مَحْفُوظٌ، وَكَيْدُهُ مَتِينٌ، سُبْحَانَ الَّذِي قَوْلُهُ صَادِقٌ، وَمِخَالُهُ شَدِيدٌ، وَطَلَبُهُ مُدْرِكٌ، وَسَبِيلُهُ قَاصِدٌ.

سُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ رِزْقُ كُلِّ شَيْءٍ، وَنَاصِيَةُ كُلِّ ذَابَّةٍ، وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلِّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ، سُبْحَانَ ذِي الْعُلَى وَالْجَبَرُوتِ، سُبْحَانَ ذِي الْكِبَرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ وَالْعِزَّةِ، سُبْحَانَ ذِي السُّلْطَانِ وَالْقُدْرَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْإِحْسَانِ وَالْمَهَابَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْحَوْلِ وَالْقُوَّةِ، سُبْحَانَ ذِي الْفَضْلِ وَالسَّعَةِ، سُبْحَانَ ذِي الطَّوْلِ وَالْمَنْعَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، سُبْحَانَ ذِي الْجُودِ وَالسَّمَاخَةِ.

سُبْحَانَ ذِي الثَّنَاءِ وَالْمَدْحَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْأَيْدِي وَالْبَرَكَاتِ، سُبْحَانَ ذِي الشَّرَفِ
وَالرَّفْعَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْعَفْوِ وَالْمَغْفِرَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ وَالرَّحْمَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْوَفَارِ
وَالسَّكِينَةِ، سُبْحَانَ ذِي الْكَرَمِ وَالْكَرَامَةِ، سُبْحَانَ ذِي الثَّوْرِ وَالْبَهْجَةِ، سُبْحَانَ ذِي
الرَّجَاءِ وَالثَّقَةِ، سُبْحَانَ رَبِّ الْأَخِرَةِ وَالْأُولَى^١، سُبْحَانَ الَّذِي لَا يَبْلَى مَجْدُهُ، وَلَا يَعْثُرُ
جَدُّهُ، وَلَا يَزُولُ مُلْكُهُ، وَلَا يَبْدَلُ قَوْلُهُ، وَلَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ، لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، أَفْضَلَ صَلَوَاتِكَ الَّتِي
يَفْضَلُ بِهَا عَلَى أَنْبِيَائِكَ، وَابْعَثْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَقَاماً مَحْمُوداً فِي أَفْضَلِ كَرَامَتِكَ،
وَقَرِّبْهُ مِنْ مَجْلِسِكَ، وَفَضِّلْهُ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ، ثُمَّ عَرِّفْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ فِي ذَلِكَ الْمَقَامِ
مِنْ كَرَامَتِكَ، وَنَحْنُ آمِنُونَ رَاضُونَ بِمَنْزِلَةِ السَّابِقِينَ مِنْ عِبَادِكَ، وَاجْمَعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ
فِي أَفْضَلِ مَسَاكِينِ الْجَنَّةِ الَّتِي يَفْضَلُ بِهَا أَنْبِيَائُكَ وَأَجْبَاؤُكَ مِنْ خَلْقِكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَلَالِكَ وَجَمَالِكَ وَخَيْرِكَ الْمَبْسُوطِ، وَطَاعَتِكَ الْمَفْرُوضَةِ،
وَتَوَابِكَ الْمَحْمُودِ، وَسِرِّكَ الْغَائِضِ، وَرِزْقِكَ الدَّائِمِ، وَفَضْلِكَ الْوَاسِعِ، وَمَعْرُوفِكَ
الْعَامِّ، وَتَوَابِكَ الْكَرِيمِ، وَأَمْرِكَ الْغَالِبِ، وَمَتِّكَ الْقَدِيمِ، وَحِصْنِكَ الْمَنْبِعِ، وَنَصْرِكَ
الْقَدِيمِ، وَحَبْلِكَ الْمَتِينِ، وَعَهْدِكَ الْوَفِيِّ، وَعَوْدِكَ الصَّادِقِ عَلَى نَفْسِكَ وَدِمَّتِكَ الَّتِي
لَا تُخْفَرُ، وَعِزَّتِكَ الَّتِي أَذَلَّتْ بِهَا الْخَلَائِقَ، وَدَانَ لَكَ بِهَا كُلُّ شَيْءٍ، مَعَ أَنِّي لَا أَسْأَلُكَ
بِشَيْءٍ أَعْظَمَ مِنْكَ، يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ.

وَأَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، وَبِكُلِّ دَعْوَةٍ دَعَوْتُكَ بِهَا، أَوْ لَمْ أَدْعُكَ بِهَا، أَنْ تُصَلِّيَ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَ الْإِسْلَامَ وَالصِّيَامَ وَالْقِيَامَ وَالصَّبْرَ وَالصَّلَاةَ
وَالْهُدَى وَالتَّقْوَى وَالْجِلْمَ وَالْعِلْمَ وَالْحُكْمَ وَالتَّوْفِيقَ وَالتَّصَدِيقَ وَالسَّكِينَةَ وَالْوَفَارَ
وَالرَّأْفَةَ وَالرَّقَّةَ فِي قُلُوبِنَا وَأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا، وَفِي لُحُومِنَا وَدِمَائِنَا، وَاجْعَلْهُ هَمًّا
وَهَوَانًا فِي مَخْيَانَا وَمَمَاتِنَا.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ قُلُوباً سَلِيمَةً، وَالسِّنَّةَ صَادِقَةً، وَأَزْوَاجاً صَالِحَةً، وَإِيمَاناً ثَابِتاً، وَعِلْماً نَافِعاً، وَبِرّاً ظَاهِراً، وَتِجَارَةً رَابِحَةً، وَعَمَلاً نَجِيحاً، وَسَعِيّاً مَشْكُوراً، وَذَنْباً مَغْفُوراً، وَتَوْبَةً نَصُوحاً، لَا تُغَيِّرُهَا سَرَاءٌ وَلَا ضَرَاءٌ.

وَأَرْزُقْنَا اللَّهُمَّ دِيناً قَيِّماً، وَشُكْراً دَائِماً، وَصَبْراً جَمِيلاً، وَحَيَاةً طَيِّبَةً، وَوَفَاةً كَرِيمَةً، وَفَوْزاً عَظِيماً، وَظِلّاً ظَلِيلاً، وَالْفِرْدَوْسَ نَزْلاً، وَنَعِيماً مُقِيماً، وَمُلْكاً كَبِيراً، وَشَرَاباً طَهُوراً، وَثِيَابَ سُندُسٍ خُضْراً، وَاسْتَبْرَقاً وَحَرِيراً.

اللَّهُمَّ وَاجْعَلْ غَفْلَةَ النَّاسِ لَنَا ذِكْراً، وَذِكْرَهُمْ لَنَا شُكْراً، وَاجْعَلْ نَبِيَّنَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَرَطاً، وَخَوْضَهُ لَنَا مَوْرِداً، وَاجْعَلِ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالْدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ عَلَيْنَا بَرَكَةً، وَأَرْزُقْنَا عِلْماً وَإِيمَاناً وَهُدًى وَإِسْلَاماً وَإِخْلَاصاً وَتَوَكُّلاً عَلَيْكَ، وَرَغْبَةً إِلَيْكَ، وَرَهْبَةً مِنْكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.^۱

دعاى حضرت على بن الحسين صلوات الله عليها

در روز سه شنبه

به روايت شيخ شهيد وكفعمي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ حَقُّهُ كَمَا يَسْتَحِقُّهُ حَمْداً كَثِيراً، وَأَعُوذُ بِهِ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي، وَأَعُوذُ بِهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الَّذِي يَزِيدُنِي ذَنْباً إِلَى ذَنْبِي، وَأَخْتَرُ بِهِ مِنْ كُلِّ جَبَّارٍ فَاجِرٍ، وَسُلْطَانٍ جَائِرٍ، وَعَدُوٍّ قَاهِرٍ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ جُنْدِكَ، فَإِنَّ جُنْدَكَ هُمُ الْغَالِبُونَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ حِزْبِكَ، فَإِنَّ حِزْبَكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَوْلِيَائِكَ، فَإِنَّ أَوْلِيَاءَكَ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ. اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي، فَإِنَّهُ عِصْمَةُ أَمْرِي، وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي، فَإِنَّهَا دَارُ

مَقَرِّي، وَإِلَيْهَا مِنْ مُجَاوَرَةِ اللَّثَامِ مَقَرِّي، وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ،
وَالْوَفَاةَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَتَمَامِ عِدَّةِ الْمُرْسَلِينَ، وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ
الطَّاهِرِينَ، وَأَصْحَابِهِ الْمُتَتَجِبِينَ، وَهَبْ لِي فِي الثَّلَاثَةِ ثَلَاثًا، لَا تَدْعُ لِي ذَنْبًا إِلَّا
عَفَوْتُهُ، وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتُهُ، وَلَا غَمًّا إِلَّا أَذْهَبْتُهُ، وَلَا عَدُوًّا إِلَّا دَفَعْتُهُ، بِبِسْمِ اللَّهِ خَيْرِ
الْأَسْمَاءِ، بِسْمِ اللَّهِ رَبِّ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ، أَسْتَدْفِعُ كُلَّ مَكْرُوهِ أَوَّلُهُ سَخَطُهُ، وَأَسْتَجْلِبُ
كُلَّ مَحْبُوبٍ أَوَّلُهُ رِضَاهُ، فَاخْتِمْ لِي مِنْكَ بِالْغُفْرَانِ، يَا وَلِيَّ الْإِحْسَانِ.^١

دعای حضرت کاظم علیه السلام در روز سه شنبه

به روایت شیخ، علامه، ابن باقی و کفعمی قدس الله ارواحهم

مَرْحَبًا بِخَلْقِ اللَّهِ الْجَدِيدِ، وَبِكُمَا مِنْ كَاتِبِينَ وَشَاهِدِينَ، أَكْتُبَا بِسْمِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنْ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَأَنَّ
الدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَأَنَّ الْكِتَابَ كَمَا أَنْزَلَ، وَالْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ
الْمُبِينُ، حَيَّا اللَّهَ مُحَمَّدًا بِالسَّلَامِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، أَصْبَحْتُ أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ
وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَآخِرَتِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي.

اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَأَجِبْ دَعَوَاتِي، وَاحْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ
يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي. اللَّهُمَّ إِنْ رَفَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَضْعُونِي، وَإِنْ وَضَعْتَنِي فَمَنْ ذَا
الَّذِي يَرْفَعُنِي. اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْنِي لِلْبَلَاءِ غَرَضًا، وَلَا لِلْفِتْنَةِ نَصَبًا، وَلَا تُتَبِّعْنِي بِبَلَاءٍ عَلَى
أَثَرِ بَلَاءٍ، فَقَدْ تَرَى ضَعْفِي وَقِلَّةَ حِيلَتِي وَتَضَرُّعِي.

وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ جَمِيعِ غَضَبِكَ فَأَعِزَّنِي، وَأَسْتَجِيرُ بِكَ مِنْ جَمِيعِ عَذَابِكَ فَأَجِرْنِي،
وَأَسْتَصِرُّكَ عَلَى عَدُوِّي فَأَنْصُرْنِي، وَأَسْتَعِينُ بِكَ فَأُعِثَّنِي، وَأَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ فَأَكْفِنِي،

وَأَسْتَهِدُّكَ فَاهْدِنِي، وَأَسْتَعِصِمُكَ فَأَعْصِمْنِي، وَأَسْتَغْفِرُكَ فَاعْفُ لِي، وَأَسْتَزِجِمُكَ فَارْحَمْنِي، وَأَسْتَزِرُّكَ فَارْزُقْنِي، فَسُبْحَانَكَ مَنْ ذَا يَعْلَمُ مَا أَنْتَ وَلَا يَخَافُكَ، وَمَنْ ذَا يَعْرِفُ قُدْرَتَكَ وَلَا يَهَابُكَ، سُبْحَانَ رَبَّنَا.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيْمَانًا دَائِمًا، وَقَلْبًا خَاشِعًا، وَعِلْمًا نَافِعًا، وَيَقِينًا صَادِقًا، وَأَسْأَلُكَ دِينًا قَيِّمًا، وَأَسْأَلُكَ رِزْقًا وَاسِعًا. اللَّهُمَّ لَا تَقْطَعْ رَجَاءَنَا، وَلَا تُخَيِّبْ دُعَاءَنَا، وَلَا تَجْهَدْ بِلَاءَنَا، وَأَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ وَالشُّكْرَ عَلَى الْعَافِيَةِ، وَأَسْأَلُكَ الْغِنَى عَنِ النَّاسِ أَجْمَعِينَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَيَا مُنْتَهَى هِمَّةِ الرَّاغِبِينَ، وَالْمُفْرَجَ عَنِ الْمَهْمُومِينَ، وَيَا مَنْ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا فَحَسْبُهُ أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ.

اللَّهُمَّ إِنَّ كُلَّ شَيْءٍ لَكَ، وَكُلَّ شَيْءٍ بِيَدِكَ، وَكُلَّ شَيْءٍ إِلَيْكَ يَصِيرُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا مُيسِّرَ لِمَا عَسَّرْتَ، وَلَا مُعَسِّرَ لِمَا يَسَّرْتَ، وَلَا مُعَقِّبَ لِمَا حَكَمْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ، وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ، مَا شِئْتَ كَانَ، وَمَا لَمْ تَشَأْ لَمْ يَكُنْ.

اللَّهُمَّ فَمَا قَصَرَ عَنْهُ عَمَلِي^۱ وَرَأَيْي وَلَمْ تَبْلُغْهُ مَسْأَلَتِي مِنْ خَيْرٍ وَعَدْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، وَخَيْرٌ^۲ أَنْتَ مُعْطِيهِ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَرْغَبُ إِلَيْكَ فِيهِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ^۳.

تسبیح روز سه شنبه

به روایت شیخ وابن باقی و کفعمی رحمهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ فِي عُلُوِّهِ دَانٍ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ فِي دُنُوِّهِ غَالٍ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ فِي

۱. خ. ل: علمی.

۲. خ. ل: علمی.

۳. مصباح المتجهّد: ۵۰۷، بلد الأمين: ۱۲۴، مصباح کفعمی: ۱۱۹، اختیار من المصباح (مخطوط): ۳۵۷.

إِشْرَاقِهِ مُنِيرٌ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ فِي سُلْطَانِهِ قَوِيٌّ، سُبْحَانَ الْحَلِيمِ الْجَمِيلِ، سُبْحَانَ
الْعُغْنِيِّ الْحَمِيدِ، سُبْحَانَ الْوَاسِعِ الْعَلِيِّ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى، سُبْحَانَ مَنْ يَكْشِفُ الضُّرَّ،
وَهُوَ الدَّائِمُ الصَّمَدُ الْفَرْدُ الْقَدِيمُ، سُبْحَانَ مَنْ عَلَا فِي الْهَوَاءِ، سُبْحَانَ الْحَيِّ الرَّفِيعِ .
سُبْحَانَ الْحَيِّ الْقَيُّومِ، سُبْحَانَ الدَّائِمِ الْبَاقِي الَّذِي لَا يَزُولُ، سُبْحَانَ الَّذِي لَا تَنْقُصُ
خَزَائِنُهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْفَدُ مَا عِنْدَهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا تَبِيدُ مَعَالِمُهُ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يُشَاوِرُ
فِي أَمْرِهِ أَحَدًا، سُبْحَانَ مَنْ لَا إِلَهَ غَيْرُهُ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ .
سُبْحَانَ ذِي الْعِزِّ الشَّامِخِ الْمُتَبِينِ، سُبْحَانَ ذِي الْجَلَالِ الْبَازِخِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ ذِي
الْجَلَالِ الْفَاخِرِ الْقَدِيمِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ فِي عُلُوِّهِ دَانٍ، وَفِي دُنُوِّهِ غَالٍ، وَفِي إِشْرَاقِهِ
مُنِيرٌ، وَفِي سُلْطَانِهِ قَوِيٌّ، وَفِي مُلْكِهِ دَائِمٌ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ^١.

تعويذ امام محمد تقى عليه السلام در روز سه شنبه

به روایات سابقه و «طب الاثمه»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِذُ نَفْسِي بِاللَّهِ الْأَكْبَرِ، رَبِّ السَّمَاوَاتِ الْقَائِمَاتِ بِلَا عَمَدٍ، وَبِالَّذِي خَلَقَهَا فِي
يَوْمَيْنِ، وَقَضَى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا، وَخَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ، وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا،
وَجَعَلَ فِيهَا جِبَالًا أَوْتَادًا، وَجَعَلَ فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا، وَأَنْشَأَ السَّحَابَ وَسَخَّرَهُ، وَأَجْرَى
الْفُلُكَ وَسَخَّرَ الْبَحْرَ، وَجَعَلَ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا، مِنْ شَرِّ مَا يَكُونُ فِي اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ، وَتُعَفَّدُ عَلَيْهِ الْقُلُوبُ وَتَرَاهُ الْعُيُونُ، مِنْ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ .

كَفَانَا اللَّهُ كَفَانَا اللَّهُ كَفَانَا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
الطَّاهِرِينَ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا^٢.

١. مصباح التهجد: ٤٦٧، بلد الأمين: ١٢٤، مصباح كفعمی: ١٢٠، اختصار من المصباح (مخطوط): ٣٥٧.

٢. مصباح التهجد: ٤٦٨، بلد الأمين: ١٢٥، مصباح كفعمی: ١٢١، جمال الأسبوع: ٨٧، الدعوات: ١٠١، طب الأئمة: ٤٣.

عوزه ديگر براى روز سه شنبه

به روايات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَعِذْ نَفْسِي بِرَبِّي الْأَكْبَرِ مِمَّا يَخْفَى وَيُظْهَرُ، مِنْ شَرِّ كُلِّ أَتَشَى وَذَكَرٍ، وَمِنْ شَرِّ مَا رَأَتْ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ، قُدُّوسٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ، أَدْعُوكُمْ أَيُّهَا الْجِنُّ إِنْ كُنْتُمْ سَامِعِينَ مُطِيعِينَ. وَأَدْعُوكُمْ أَيُّهَا الْإِنْسُ وَالْجِنُّ، بِالَّذِي دَانَتْ لَهُ الْخَلَائِقُ أَجْمَعُونَ، وَخَتَمْتُ بِعِزَّةِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَبِجَبْرِئِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ وَخَاتَمِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَخَاتَمِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.^۱

دعاى شب چهار شنبه

به روايات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ اللَّهُ الْغَنِيُّ الدَّائِمُ الْمَلِكُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ إِلَهٌ لَا تَخْتَرِمُ الْأَنَامُ مُلْكَكَ، وَلَا تُغَيِّرُ الْأَيَّامُ عِزَّكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَلَا رَبَّ سِوَاكَ، وَلَا خَالِقَ غَيْرِكَ.

أَنْتَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَكُلُّ شَيْءٍ خَلْقَكَ، وَأَنْتَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَكُلُّ شَيْءٍ عَبْدُكَ، أَنْتَ إِلَهُ كُلِّ شَيْءٍ وَكُلُّ شَيْءٍ يَعْبُدُكَ، وَيُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَيَسْجُدُ لَكَ، فَسُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، تَبَارَكَ كَتْ أَسْمَاؤُكَ الْحُسْنَى كُلُّهَا إِلَهًا مَعْبُودًا فِي جَلَالِ عَظَمَتِكَ وَكِبَرِ يَأْتِيكَ، وَتَعَالَيْتَ مَلِكًا جَبَّارًا فِي وَقَارِ عِزَّةِ مُلْكِكَ.

وَتَقَدَّسَتْ رَبًّا مَنْعُوتًا فِي تَأْيِيدِ مَنَعَةِ سُلْطَانِكَ، وَارْتَفَعَتْ إِلَهًا قَاهِرًا فَوْقَ مَلَكُوتِ عَرْشِكَ، وَعَلَوْتَ كُلَّ شَيْءٍ بَارِئًا تَفَاعِكَ، وَأَنْفَذْتَ كُلَّ شَيْءٍ بِصَرَكَ، وَلَطَفَ بِكُلِّ شَيْءٍ

خَبْرَكَ، وَأَخَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمُكَ، وَوَسَّعَ كُلَّ شَيْءٍ حِفْظُكَ، وَحَفِظَ كُلَّ شَيْءٍ كِتَابُكَ، وَمَلَأَ كُلَّ شَيْءٍ نُورُكَ، وَقَهَرَ كُلَّ شَيْءٍ مُلْكُكَ، وَعَدَلَ فِي كُلِّ شَيْءٍ حُكْمُكَ، وَخَافَ كُلَّ شَيْءٍ مِنْ سَخَطِكَ، وَدَخَلْتَ فِي كُلِّ شَيْءٍ مَهَابَتَكَ.

إِلَهِي مِنْ مَخَافَتِكَ وَتَأْيِيدِكَ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَا فِيهِنَّ مِنْ شَيْءٍ، طَاعَةً لَكَ وَخَوْفًا مِنْ مَقَامِكَ وَخَشْيَتِكَ، فَتَقَارَّ كُلُّ شَيْءٍ فِي قَرَارِهِ، وَانْتَهَى كُلُّ شَيْءٍ إِلَى أَمْرِكَ، وَمِنْ شِدَّةِ جَبَرُوتِكَ وَعِزَّتِكَ انْقَادَ كُلُّ شَيْءٍ لِمُلْكِكَ، وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِسُلْطَانِكَ، وَمِنْ غِنَاكَ وَسَعَتِكَ افْتَقَرَ كُلُّ شَيْءٍ إِلَيْكَ.

فَكُلُّ شَيْءٍ يَعْيشُ مِنْ رِزْقِكَ، وَمِنْ غُلُوِّ مَكَانِكَ وَقُدْرَتِكَ عَلَوْتَ كُلَّ شَيْءٍ مِنْ خَلْقِكَ، وَكُلُّ شَيْءٍ أَسْفَلَ مِنْكَ، وَتَقْضِي فِيهِمْ بِحُكْمِكَ، وَتُجْرِي الْمَقَادِيرَ فِيهِمْ بِمَشِيئَتِكَ، مَا قَدَّمْتَ مِنْهَا لَمْ يَسْبِقْكَ، وَمَا أَخَّرْتَ مِنْهَا لَمْ يُعْجِزْكَ، وَمَا أَمْضَيْتَ مِنْهَا أَمْضِيَّتُهُ بِحُكْمِكَ وَعِلْمِكَ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا، وَجَلَّ تَنَاوُكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ، وَآوِزُهُ بِصَفْوِ كَرَامَتِكَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَاخْصُصْهُ بِأَفْضَلِ الْوَسَائِلِ مِنْكَ، وَبَلِّغْ بِهِ أَفْضَلَ مَحَلِّ الْمُكَرَّمِينَ، وَأَشْرَفَ رَحْمَتِكَ فِي شَرَفِ الْمُقَرَّبِينَ، وَالذَّرَجَةِ الْعُلْيَا مِنَ الْأَعْلَى. اللَّهُمَّ بَلِّغْ بِهِ الْوَسِيلَةَ مِنَ الْجَنَّةِ فِي الرَّفْعَةِ مِنْكَ وَالْفُضِيلَةَ، وَأَدِّمْ بِأَفْضَلِ الْكَرَامَةِ زُفْتَهُ، حَتَّى تُنِيمَ النُّعْمَةَ عَلَيْهِ، وَيَطُولَ ذِكْرُ الْخَلَائِقِ لَهُ، وَاجْعَلْنَا مِنْ رُفَقَائِهِ عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ، مَعَ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيمَ، آمِينَ إِلَهَ الْحَقِّ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَهُ عَلَى مُوسَى فِي الْأَلْوَاحِ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي وَضَعْتَهُ عَلَى السَّمَاوَاتِ فَاسْتَقَلَّتْ، وَعَلَى الْأَرْضِ فَاسْتَقَرَّتْ، وَعَلَى الْجِبَالِ فَأَرَسَتْ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ نَبِيِّكَ، وَإِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ، وَمُوسَى نَجِيِّكَ، وَعِيسَى كَلِمَتِكَ وَرُوحِكَ.

وَأَسْأَلُكَ بِتُورَةِ مُوسَىٰ وَإِنْجِيلِ عِيسَىٰ وَزَبُورِ دَاوُدَ وَفُرْقَانِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَعَلَىٰ جَمِيعِ أَنْبِيَائِكَ، وَبِكُلِّ وَحْيٍ أَوْحَيْتَهُ، وَقَضَاءٍ قَضَيْتَهُ، وَكِتَابٍ أَنْزَلْتَهُ، يَا إِلَهَ الْحَقِّ الْمُبِينِ، وَالثَّوْرِ الْمُنِيرِ، أَنْ تُتِمَّ النِّعْمَةَ عَلَيَّ، وَتُحَسِّنَ لِي الْعَاقِبَةَ فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا.

فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، أَتَقَلَّبُ فِي قَبْضَتِكَ، غَيْرَ مُعْجِزٍ وَلَا مُمْتَنِعٍ، عَجَزْتُ عَنْ نَفْسِي، وَعَجَزَ النَّاسُ عَنِّي، فَلَا عَشِيرَةَ تَكْفِينِي، وَلَا مَالَ يَفْدِينِي، وَلَا عَمَلَ يُنْجِينِي، وَلَا قُوَّةَ لِي فَانْتَصِرْ، وَلَا أَنَا بَرِيءٌ مِنَ الذُّنُوبِ فَأَعْتَذِرْ، وَعَظُمَ ذَنْبِي، فَلْيَسَعْ عَفْوُكَ لِمَعْفَرَتِي اللَّيْلَةَ بِمَا وَأَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ، وَارْزُقْنِي الْقُوَّةَ مَا أَبْقَيْتَنِي، وَالْإِصْلَاحَ مَا أَحْيَيْتَنِي، وَالْعَوْنَ عَلَى مَا حَمَلْتَنِي، وَالصَّبْرَ عَلَى مَا أَبْلَيْتَنِي، وَالشُّكْرَ فِيمَا آتَيْتَنِي، وَالْبَرَكَهَ فِيمَا رَزَقْتَنِي.

اللَّهُمَّ لَقِّنِي حُجَّتِي يَوْمَ الْمَمَاتِ، وَلَا تُرِنِي عَمَلِي حَسَرَاتٍ، وَلَا تَفْضُخْنِي بِسَرِيرَتِي يَوْمَ الْقَاكَ، وَلَا تُخْزِنِي بِسَيِّئَاتِي، وَبِبِلَائِكَ عِنْدَ قَضَائِكَ، وَأَصْلِحْ مَا بَيْنِي وَبَيْنَكَ، وَاجْعَلْ هَوَايَ فِي تَقْوِيكَ، وَاكْفِنِي هَوْلَ الْمُطَّلَعِ، وَمَا أَهَمَّنِي وَمَا لَمْ يُهَمَّنِي، مِمَّا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَآخِرَتِي.

وَأَعِنِّي عَلَىٰ مَا غَلَبَنِي وَمَا لَمْ يَغْلِبْنِي، فَكُلُّ ذَلِكَ بِيَدِكَ يَا رَبِّ فَاكْفِنِي، وَاهْدِنِي وَأَصْلِحْ بَالِي، وَادْخُلْنِي الْجَنَّةَ وَعَرِّفْهَا لِي، وَالْحَقِّقْنِي بِالَّذِينَ هُمْ خَيْرٌ مِنِّي، وَارْزُقْنِي مُرَافَقَةَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسَنَ أَوْلِيكَ رَفِيقًا، أَنْتَ إِلَهَ الْحَقِّ رَبُّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.^۱

دعاى حضرت امير المؤمنين صلوات الله عليه

در روز چهارشنبه

به روايت كفعمى وتلعبرى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَرَضَاتُهُ فِي الطَّلَبِ إِلَيْهِ ، وَالتَّمَنَّا مَا لَدَيْهِ ، وَسَخَطُهُ فِي تَرْكِ
الْإِلْحَاحِ فِي الْمَسْأَلَةِ عَلَيْهِ ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ شَاهِدُ كُلِّ نَجْوَى بِعِلْمِهِ ، وَمُبَايِنُ كُلِّ جِسْمٍ
بِنَفْسِهِ ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي لَا يَذُرُّكَ بِالْعُيُونِ وَالْأَبْصَارِ ، وَلَا يُجْهَلُ بِالْعُقُولِ وَالْأَلْبَابِ ،
وَلَا يَخْلُو مِنَ الضَّمِيرِ ، وَيَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ ، الْمُتَجَلَّلُ
عَنْ صِفَاتِ الْمَخْلُوقِينَ ، الْمُطَّلَعُ عَلَى مَا فِي قُلُوبِ الْخَلَائِقِ أَجْمَعِينَ .

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ سُؤَالَ مَنْ لَا يَمَلُّ دُعَاءَ رَبِّهِ ، وَأَتَضَرَّعُ إِلَيْكَ تَضَرُّعَ غَرِيبٍ يَرْجُو
كَشْفَ كَرْبِهِ ، وَأَبْتَهِلُ إِلَيْكَ ابْتِهَالَ تَائِبٍ مِنْ ذُنُوبِهِ وَخَطَايَاهُ ، وَأَنْتَ الرَّئُوفُ الَّذِي
مَلَكَتِ الْخَلَائِقُ كُلَّهُمْ ، وَفَطَرْتَهُمْ أَجْنَاسًا ، مُخْتَلِفَاتِ الْأَلْوَانِ وَالْأَقْدَارِ عَلَى مِثَابَتِكَ ،
وَقَدَّرْتَ آجَالَهُمْ ، وَأَذَرْتَ أَرْزَاقَهُمْ ، فَلَمْ يَتَغَاظَمَكَ خَلْقٌ خَلَقَ حَتَّى كَوْنَتَهُ كَمَا شِئْتَ
مُخْتَلِفًا مِمَّا شِئْتَ .

فَتَعَالَيْتَ وَتَجَبَّرْتَ عَنْ اتِّخَاذِ وَزِيرٍ ، وَتَعَزَّزْتَ مِنْ مُوَامِرَةِ شَرِيكَ ، وَتَنَزَّهْتَ عَنْ
اتِّخَاذِ الْأَبْنَاءِ ، وَتَقَدَّسْتَ عَنْ مُلَامَسَةِ النِّسَاءِ ، فَلَيْسَتْ الْأَبْصَارُ بِمُدْرِكَةٍ لَكَ ، وَلَا
الْأَوْهَامُ وَاقِعَةً عَلَيْكَ ، وَلَيْسَ لَكَ شَرِيكَ وَلَا نِدٌّ وَلَا عَدِيلٌ وَلَا نَظِيرٌ ، أَنْتَ الْفَرْدُ
الْوَاحِدُ الدَّائِمُ الْأَوَّلُ الْآخِرُ ، وَالْعَالِمُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الْقَائِمُ ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ
يَكُنْ لَكَ كُفْوًا أَحَدٌ ، لَمْ تُوصَفْ بِوَصْفٍ ، وَلَا تُدْرَكُ بِوَهْمٍ ، وَلَا يُغَيَّرُكَ فِي مَرِّ الدُّهُورِ
صَرَفٌ ، كُنْتَ أَرْلِيًّا لَمْ تَزَلْ وَلَا تَزَالَ ، وَعِلْمُكَ بِالْأَشْيَاءِ فِي الْخَفَاءِ ، كَعِلْمِكَ بِهَا فِي
الْأَجْهَارِ وَالْأَعْلَانِ .

فَيَا مَنْ ذَلَّ لِعَظَمَتِهِ الْعُظَمَاءُ ، وَخَضَعَتْ لِعِزَّتِهِ الرُّؤَسَاءُ ، وَمَنْ كَلَّتْ عَنْ بُلُوغِ ذَاتِهِ

الَّتُسْنُ الْبُلْغَاءُ، وَمَنْ أَحْكَمَ تَدْبِيرَ الْأَشْيَاءِ، وَاسْتَعْجَمَتْ عَنْ إِدْرَاكِهِ عِبَارَةٌ عُلُومِ
الْعُلَمَاءِ، أَتَعَذَّبُنِي بِالنَّارِ وَأَنْتَ أَمْلِي، أَوْ تُسَلِّطُهَا عَلَيَّ بَعْدَ إِقْرَارِي لَكَ بِالتَّوْحِيدِ،
وَخُضُوعِي وَخُشُوعِي لَكَ بِالسُّجُودِ، أَوْ تُجْلِجُ لِسَانِي فِي الْمَوْقِفِ، وَقَدْ مَهَّدْتَ لِي
بِمَنْكَ سُبُلَ الْوُصُولِ إِلَى التَّحْمِيدِ وَالتَّسْبِيحِ وَالتَّمَجِيدِ.

فَيَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ، وَأَمَّنَ الْخَائِفِينَ، وَعِمَادَ الْمَلْهُوفِينَ، وَغِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ،
وَجَارَ الْمُسْتَجِيرِينَ، وَكَاشِفَ ضُرِّ الْمَكْرُوبِينَ، وَرَبَّ الْعَالَمِينَ، وَدَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ،
وَأَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتُبَّ عَلَيَّ، وَالْإِسْنِي الْعَافِيَّةُ،
وَارْزُقْنِي مِنْ فَضْلِكَ رِزْقاً وَاسِعاً، وَاجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ.

اللَّهُمَّ وَإِنْ كُنْتُ كَتَبْتَنِي شَقِيئاً عِنْدَكَ، فَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ، وَبِالْكِبَرِيَاءِ
وَالْعِظَمَةِ الَّتِي لَا يُقَاوِمُهَا مُتَكَبِّرٌ وَلَا عَظِيمٌ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ
تُحَوِّلَنِي سَعِيداً، فَإِنَّكَ تُجْرِي الْأُمُورَ عَلَى إِزَادَتِكَ، وَتُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْكَ أَحَدٌ يَا
قَدِيرٌ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَأَنْتَ الرَّؤُوفُ الرَّحِيمُ الْخَبِيرُ، تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي،
وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ.

فَالطُّفُّ بِي فَقَدْ يَمَّا لَطُفْتَ بِمُسْرِفٍ عَلَى نَفْسِهِ، غَرِيقٍ فِي بُحُورِ خَطِيئَتِهِ، أَسْلَمْتَهُ
لِلْخُتُوفِ كَثْرَةً رَلِّهِ، وَتَطَوَّلَ عَلَيَّ يَا مُتَطَوِّلاً عَلَى الْمُذْنِبِينَ بِالْعَفْوِ وَالصَّفْحِ، فَإِنَّكَ لَمْ
تَزَلْ آخِذاً بِالْفَضْلِ وَالصَّفْحِ عَلَى الْغَاثِرِينَ وَمَنْ وَجَبَ لَهُ بِاجْتِرَائِهِ عَلَى الْأَثَامِ حُلُولُ
دَارِ الْبَوَارِ.

يَا غَالِمَ الْخَفِيَّاتِ وَالْأَسْرَارِ، يَا جَبَّارُ يَا قَهَّارُ، وَمَا أَلَزَمْتَنِيهِ مَوْلَايَ مِنْ فَرَضِ
الْأَبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ وَوَاجِبِ حُقُوقِهِمْ مَعَ الْإِخْوَانِ وَالْأَخَوَاتِ، فَاخْتِمِلْ ذَلِكَ عَنِّي إِلَيْهِمْ
وَأَدِّهِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، وَاعْفُزْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.^۱

دعای حضرت زهرا صلوات الله علیها

در روز چهارشنبه

به روایت «بلد الامین»

اَللّٰهُمَّ اٰخِرُ سُنَّائِنَا بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ، وَرُكْنِكَ الَّذِي لَا يُرَامُ، وَبِاسْمَائِكَ الْعِظَامِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاحْفَظْ عَلَيْنَا مَا لَوْ حَفِظَهُ غَيْرُكَ ضَاعَ، وَاسْتُرْ عَلَيْنَا مَا لَوْ سَتَرَهُ غَيْرُكَ شَاعَ، وَاجْعَلْ كُلَّ ذَلِكَ لَنَا مَطْوَعًا، اِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ قَرِيبٌ مُجِيبٌ.^۱

دعای دیگر برای روز چهارشنبه

به روایت شیخ وابن باقی وکفعمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، خَلَقْتَ كُلَّ شَيْءٍ وَاَنْتَ بَعْدَ كُلِّ شَيْءٍ، وَاَنْتَ وَاِرَثُ كُلِّ شَيْءٍ، اَخْصَىٰ عِلْمُكَ كُلَّ شَيْءٍ، وَاَخَاطَتْ قُدْرَتُكَ بِكُلِّ شَيْءٍ، فَلَيْسَ يُعْجِزُكَ شَيْءٌ وَلَا يَتَوَارَىٰ مِنْكَ شَيْءٌ، خَشَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِاسْمِكَ، وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِمُلْكِكَ، وَاعْتَرَفَ كُلُّ شَيْءٍ بِقُدْرَتِكَ.

اَللّٰهُمَّ لَا يَقْدِرُ اَحَدٌ قُدْرَتَكَ، وَلَا يَشْكُرُكَ اَحَدٌ حَقَّ شُكْرِكَ، وَلَا تَهْتَدِي الْعُقُولُ لِصِفَتِكَ، لَا يَدْرِي شَيْءٌ كَيْفَ اَنْتَ، غَيْرَ اَنَّكَ كَمَا نَعَتَ نَفْسَكَ، حَارَتِ الْاَبْصَارُ دُونَكَ، وَكَلَّتِ الْاَلْسُنُ عَنْكَ، وَانْتَهَتِ الْعُقُولُ دُونَكَ، وَضَلَّتِ الْاَخْلَامُ فِيكَ، تَغَالَيْتَ بِقُدْرَتِكَ، وَعَلَوْتَ بِسُلْطَانِكَ، وَقَدَّرْتَ بِجَبَرُوتِكَ، وَقَهَرْتَ عِبَادَكَ.

اَللّٰهُمَّ وَاذْرَكْتَ الْاَبْصَارَ، وَاَخْصَيْتَ الْأَعْمَالَ، وَاَخَذْتَ بِالتَّوَاصِي، وَوَجَلَتْ دُونَكَ الْقُلُوبُ. اَللّٰهُمَّ فَاَمَّا الَّذِي نَرَىٰ مِنْ خَلْقِكَ فَيَهُوُّنَا مِنْ مُلْكِكَ، وَيُعْجِبُنَا مِنْ قُدْرَتِكَ، وَمَا نَصِفُ مِنْ سُلْطَانِكَ فَقَلِيلٌ فِيمَا يَغِيبُ عَنَّا مِنْهُ، وَقَصْرٌ فَهَمُّنَا عَنْهُ، وَانْتَهَتْ عُقُولُنَا دُونَهُ، وَخَالَتِ الْغُيُوبُ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ.

اللَّهُمَّ أَشَدُّ خَلْقِكَ خَشْيَةً لَكَ، وَأَعْلَمُهُمْ بِكَ، وَأَفْضَلُ خَلْقِكَ بِكَ عِلْمًا أَخَوْفُهُمْ لَكَ، وَأَطْوَعُ خَلْقِكَ لَكَ أَقْرَبُهُمْ مِنْكَ، وَأَشَدُّ خَلْقِكَ لَكَ إِعْظَامًا أَذْنَاهُمْ إِلَيْكَ، لَا عِلْمَ إِلَّا خَشْيَتُكَ، وَلَا حِلْمَ إِلَّا الْإِيمَانُ بِكَ، لَيْسَ لِمَنْ لَمْ يَخْشَكَ عِلْمٌ، وَلَا لِمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِكَ حِلْمٌ، وَكَيْفَ لَا تَعْلَمُ مَا خَلَقْتَ، وَتَحْفَظُ مَا قَدَرْتَ، وَتَفْهَمُ مَا ذَرَأْتَ، وَتَقْهَرُ مَا ذَلَّلْتَ، وَتَقْدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ، وَبَدَأَ كُلُّ شَيْءٍ مِنْكَ، وَمُنْتَهَى كُلِّ شَيْءٍ إِلَيْكَ، وَقَوَامُ كُلِّ شَيْءٍ بِكَ، وَرِزْقُ كُلِّ شَيْءٍ عَلَيْكَ.

لَا يَنْتَقِصُ سُلْطَانُكَ مِنْ عَصَاكَ، وَلَا يَزِيدُ فِي مُلْكِكَ مَنْ أَطَاعَكَ، وَلَا يَزِيدُ أَمْرَكَ مِنْ سَخَطِ قَضَاءِكَ، وَلَا يَمْتَنِعُ مِنْكَ مَنْ تَوَلَّى غَيْرَكَ، كُلُّ سِرٍّ عِنْدَكَ عَلَانِيَةٌ، وَكُلُّ غَيْبٍ عِنْدَكَ شَهَادَةٌ، تَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ، تُحْيِي الْمَوْتَى وَتُمِيتُ الْأَحْيَاءَ، نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، مَلِكُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، لَيْسَ يَمْنَعُكَ عِزُّ سُلْطَانِكَ، وَلَا عِظَمُ شَأْنِكَ، وَلَا ارْتِفَاعُ مَكَانِكَ، وَلَا شِدَّةُ جَبَرُوتِكَ، مِنْ أَنْ تُخْصِيَ كُلَّ شَيْءٍ، وَتَشْهَدَ كُلَّ نَجْوَى، تَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ، وَتَطَّلِعُ عَلَى مَا فِي الْقُلُوبِ.

اللَّهُمَّ لَمْ يَكُنْ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَمْرُ كُلِّ شَيْءٍ بِيَدِكَ، وَلَا تَفْعَلُ مَا يَشَاءُ غَيْرُكَ، وَكُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَكَ، رَحِيمٌ فِي قُدْرَتِكَ، غَالٍ فِي دُنُوكَ، قَرِيبٌ فِي ارْتِفَاعِكَ، لَطِيفٌ فِي جَلَالِكَ، لَيْسَ يَشْغَلُكَ شَيْءٌ عَنْ شَيْءٍ، وَلَا يَسْتَسِرُّ عَنْكَ شَيْءٌ، عِلْمُكَ فِي السِّرِّ كَعِلْمِكَ فِي الْعَلَانِيَةِ، وَقُدْرَتُكَ عَلَى مَا تَقْضِي كَقُدْرَتِكَ عَلَى مَا قَضَيْتَ، وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةٌ، وَمَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ عَظَمَةٌ، وَأَخَذَتْ بِكُلِّ شَيْءٍ بِقُدْرَةٍ، وَمَا قَضَيْتَ فَهُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ لَا تُسَبِّقُ إِنْ طَلَبْتَ، وَلَا تَقْصُرُ إِنْ أَرَدْتَ مُنْتَهَى دُونَ مَا تَشَاءُ، وَلَا تَقْصُرُ قُدْرَتَكَ عَمَّا تُرِيدُ، عَلَوْتَ فِي دُنُوكَ، وَدَنَوْتَ فِي عُلُوكَ، وَلَطُفْتَ فِي جَلَالِكَ، وَجَلَلْتَ فِي لُطْفِكَ، وَلَا نَفَادَ لِمُلْكِكَ، وَلَا مُنْتَهَى لِعَظَمَتِكَ، وَلَا مِقْيَاسَ لِحَبْرُوتِكَ، وَلَا اسْتِحْزَاةَ مِنْ قُدْرَتِكَ.

اللَّهُمَّ فَأَنْتَ الْآبَدُ بِلَا أَمَدٍ، وَالْمَدْعُوُّ فَلَا مَنْجَى مِنْكَ، وَالْمُنْتَهَى فَلَا مَحِيصَ عَنْكَ،
وَالْوَارِثُ فَلَا مَقْصَرَ دُونَكَ، أَنْتَ الْحَقُّ الْمُبِينُ، وَالنُّورُ الْمُنِيرُ، وَالْقُدُّوسُ الْعَظِيمُ،
وَارِثُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، حَيَوُهُ كُلُّ شَيْءٍ، وَمَصِيرُهُ كُلُّ شَيْءٍ مَيِّتٍ، وَشَاهِدُ كُلِّ
غَائِبٍ، وَوَلِيُّ تَدْبِيرِ الْأُمُورِ.

اللَّهُمَّ بِيَدِكَ نَاصِيَةُ كُلِّ ذَاتَةٍ، وَإِلَيْكَ مَرْدُ كُلِّ نَسِمَةٍ، وَيَا ذِيكَ تَسْقُطُ كُلُّ رَقَةٍ،
وَلَا يَفْزُبُ عَنْكَ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ. اللَّهُمَّ فَتَتَّ أَبْصَارُ الْمَلَائِكَةِ وَعِلْمُ النَّبِيِّينَ وَعُقُولُ الْإِنْسِ
وَالْجِنِّ وَفَهُمُ خَيْرَتِكَ مِنْ عِبَادِكَ فِي مَعْرِفَةِ ذَاتِكَ، وَحَقِيقَةِ صِفَاتِكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، أَلْقَائِمٍ بِحُجَّتِكَ،
وَالذَّابِّ عَنْ حَرَمِكَ، وَالنَّاصِحِ لِعِبَادِكَ فِيكَ، وَالصَّابِرِ عَلَى الْأَذَى وَالتَّكَذِّبِ فِي
جَنْبِكَ، وَالْمُبْلِّغِ رِسَالَاتِكَ، فَإِنَّهُ قَدْ أَدَّى الْأَمَانَةَ، وَمَنَحَ النَّصِيحَةَ، وَحَمَلَ عَلَى
الْحُجَّةِ، وَكَابَدَ الْعُسْرَةَ وَالشَّدَّةَ فِيمَا كَانَ يَلْقَى مِنْ جُهَالِ قَوْمِهِ.

اللَّهُمَّ فَأَعْطِهِ بِكُلِّ مُنْقَبَةٍ مِنْ مَنَاقِبِهِ، وَكُلِّ ضَرْبَةٍ مِنْ ضَرَائِبِهِ، وَخَالٍ مِنْ أَخْوَالِهِ،
وَمَنْزِلَةٍ مِنْ مَنْازِلِهِ، رَأَيْتَهُ لَكَ فِيهَا نَاصِراً، وَعَلَى مَكْرُوهِ بَلَاتِكَ صَابِراً، خَصَائِصَ
مِنْ عَطَائِكَ، وَقَضَائِلَ مِنْ حِبَائِكَ، تَسُرُّ بِهَا نَفْسُهُ، وَتُكْرَمُ بِهَا وَجْهُهُ، وَتَرْفَعُ بِهَا
مَقَامُهُ، وَتُعْلَى بِهَا شَرْفُهُ عَلَى الْقَوَامِ بِقِسْطِكَ، وَالذَّابِّينَ عَنْ حَرَمِكَ، وَالذَّاعَةَ إِلَيْكَ،
وَالْأَدْلَاءَ عَلَيْكَ مِنَ الْمُتَجَبِّينَ الْكَرَامِ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ مِنْ وَلَدِ آدَمَ، حَتَّى لَا تَبْقَى
مَكْرُمَةٌ وَلَا حِبَاءٌ، وَمِنْ حِبَائِكَ جَعَلْتَهُمَا مِنْكَ نُزْلاً لِمَلِكٍ مُقَرَّبٍ مُفْضَلٍ أَوْ نَبِيِّ مُرْسَلٍ،
إِلَّا خَصَصْتَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ بِمَكَارِمِهِ، بِحَيْثُ لَا يَلْحَقُهُ
لَا حَقٌّ، وَلَا يَسْمُو إِلَيْهِ سَامٌ، وَلَا يَطْمَعُ أَنْ يُدْرِكَهُ طَالِبٌ، وَحَتَّى لَا يَبْقَى مَلِكٌ مُقَرَّبٌ
مُكْرَّمٌ مُفْضَلٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَلَا مُؤْمِنٌ صَالِحٌ، وَلَا فَاجِرٌ طَالِحٌ، وَلَا شَيْطَانٌ
مَرِيدٌ، وَلَا خَلْقٌ فِيمَا بَيْنَ ذَلِكَ شَهِيدٌ، إِلَّا عَرَفْتَهُ مَنْزِلَةَ مُحَمَّدٍ، صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى
أَهْلِ بَيْتِهِ مِنْكَ، وَكَرَامَتَهُ عَلَيْكَ، وَخَاصَّتَهُ لَدَيْكَ.

ثُمَّ جَعَلْتَ خَالِصَ الصَّلَوَاتِ مِنْكَ، وَمِنْ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَالْمُصْطَفَيْنِ مِنْ رُسُلِكَ، وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكَ، عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَرَحَّمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ وَتَرَحَّمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ، وَآمَنُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا مَنَنْتَ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ، وَسَلَّمْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا سَلَّمْتَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأُورِدْ عَلَيْهِ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأُمَّتِهِ مَنْ تَقَرُّ بِهِ عَيْنُهُ، وَاجْعَلْنِي اللَّهُمَّ مِنْهُمْ وَمِمَّنْ تَسْقِيهِ بِكَاسِهِ، وَتُورِدُنَا حَوْضَهُ، وَتَحْشُرُنَا فِي زُمرَتِهِ وَتَحْتَ لِوَائِهِ، وَتُدْخِلُنَا فِي كُلِّ خَيْرٍ أَذْخَلْتَ فِيهِ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ، وَتُخْرِجُنَا مِنْ كُلِّ سُوءٍ أَخْرَجْتَ مِنْهُ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ، صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنِي مَعَهُمْ فِي كُلِّ غَافِيَةٍ وَبَلَاءٍ، وَاجْعَلْنِي مَعَهُمْ فِي كُلِّ شِدَّةٍ وَرَخَاءٍ، وَاجْعَلْنِي مَعَهُمْ فِي كُلِّ مَوْتَى وَمُنْقَلَبٍ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَخِينِي مَخْيَاهُمْ، وَأَمْتِنِي مَمَاتَهُمْ، وَاجْعَلْنِي مَعَهُمْ فِي الْمَوَاطِنِ كُلِّهَا، وَالْمَوَاقِفِ كُلِّهَا، وَالْمَشَاهِدِ كُلِّهَا، وَأَقِنِّي خَيْرَ الْفَنَاءِ إِذَا أَفْنَيْتَنِي عَلَى مُوَالَاتِكَ وَمُؤَالَاةِ أَوْلِيَائِكَ، وَمُعَادَاةِ أَعْدَائِكَ، وَالرَّغْبَةِ إِلَيْكَ، وَالرَّهْبَةِ مِنْكَ، وَالْخُشُوعَ لَكَ، وَالْوَفَاءَ بِعَهْدِكَ، وَالتَّصَدِّيقَ بِكِتَابِكَ، وَالْإِتِّبَاعَ لِسُنَّةِ نَبِيِّكَ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلَوةً تُبَلِّغُهُمْ بِهَا رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ، وَتُدْخِلُنَا مَعَهُمْ فِي كَرَامَتِكَ، وَتُنَجِّنَا بِهِمْ مِنْ سَخَطِكَ وَالنَّارِ، يَا خَاسِ يَدَيِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ ذَنْبِ

ابْنِهِ وَهُمَا يَتَنَاجِيَانِ الْلطَفَ الْأَشْيَاءِ يَا بُنَيَّ وَيَا أَبَتَاهُ، يَا مُقَيِّضَ الرَّكْبِ لِيُوسُفَ فِي الْبَلَدِ الْقَفْرِ وَغِيَابَةِ الْجُبِّ، وَجَاعِلُهُ بَعْدَ الْعُبُودِيَّةِ نَبِيًّا مَلِكًا.

يَا مَنْ سَمِعَ الْهَمْسَ مِنْ ذِي الثُّونِ فِي بَطْنِ الْحُوتِ فِي الظُّلُمَاتِ الثَّلَاثِ، ظُلْمَةِ اللَّيْلِ، وَظُلْمَةِ قَعْرِ الْبَحْرِ، وَظُلْمَةِ بَطْنِ الْحُوتِ، يَا كَاشِفَ ضُرِّ أَيُّوبَ، يَا رَاحِمَ عَبْرَةِ دَاوُدَ، يَا رَادَّ حَزْنِ يَعْقُوبَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، يَا مُنْقِصَ هَمِّ الْمَهْمُومِينَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاكْشِفْ عَنَّا كُلَّ ضُرٍّ، وَنَفْسٍ عَنَّا كُلَّ هَمٍّ، وَفَرِّجْ عَنَّا كُلَّ غَمٍّ، وَاكْفِنَا كُلَّ مَوْتُونَةٍ، وَأَجِبْ لَنَا كُلَّ دَعْوَةٍ، وَاقْضِ لَنَا كُلَّ حَاجَةٍ مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُزْ لِي ذَنْبِي، وَوَسِّعْ لِي رِزْقِي وَخُلُقِي، وَطَيِّبْ لِي كَسْبِي، وَقَنِّعْنِي بِمَا رَزَقْتَنِي، وَلَا تَذْهَبْ بِنَفْسِي إِلَى شَيْءٍ صَرَفْتَهُ عَنِّي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّسْيَانِ وَالْكَسَلِ وَالتَّوَانِي فِي طَاعَتِكَ وَالْفَسَلِ، وَمِنْ عَذَابِكَ الْأَذْنَى عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِكَ الْأَكْبَرِ، وَلَا تَجْعَلْ فُؤَادِي فَارِغًا مِمَّا أَقُولُ، وَاجْعَلْ لِي لَكَ وَنَهَارَكَ بَرَكَاتٍ مِنْكَ عَلَيَّ، وَاجْعَلْ سَعْيِي عِنْدَكَ مَشْكُورًا، أَسْأَلُكَ مِنْ صَالِحِ مَا فِي أَيْدِي الْعِبَادِ، مِنَ الْأَمَانَةِ وَالْإِيمَانِ وَالتَّقْوَى وَالزَّكَاةِ وَالْمَالِ وَالْوَلَدِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ.

اللَّهُمَّ مُتَّبَتِ الْقُلُوبِ، ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ، وَاجْعَلْ وَسِيلَتِي إِلَيْكَ، وَرَغْبَتِي فِيهَا عِنْدَكَ، وَاجْعَلْ ثَوَابَ عَمَلِي رِضَاكَ، وَأَعْطِ نَفْسِي سُؤْلَهَا وَمُنَاهَا، وَزَكَّهَا أَنْتَ خَيْرُ مَنْ زَكَّاهَا، وَأَنْتَ وَلِيُّهَا وَمَوْلَاهَا.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاسْتُرْ عَوْرَتِي، وَأَمِنْ رَوْعَتِي، وَاقْضِ ذَنْبِي، وَاعْفُزْ لِي ذَنْبِي، وَوَسِّعْ لِي فِي قَبْرِي، وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتَّقْوَى وَالتَّيَقُّنَ وَالْعِفَاةَ وَالْغِنَى وَالْعَمَلَ بِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، وَأَسْأَلُكَ الشُّكْرَ وَالْمُغَافَاةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَنِي مِنْ خَيْرِ عِبَادِكَ عَمَلًا،
وَحَيْرِهِمْ أَمَلًا، وَخَيْرِهِمْ حَيَوَةً، وَخَيْرِهِمْ مَوْتًا، وَمِنَ الَّذِينَ اسْتَعْمَلْتَهُمْ بِطَاعَتِكَ،
وَتَوَفَّيْتَهُمْ بِرَحْمَتِكَ وَرِضْوَانِكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْغَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ
وَأَخْرَجَتِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ، وَتَرَكْتُ
الْمُنْكَرَاتِ، وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي، وَتَتُوبَ عَلَيَّ، وَإِذَا نَزَلْتُ
بِالْأَرْضِ فِتْنَةً فَأَقْلِبْنِي غَيْرَ مَقْتُونٍ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ غَاجِلِهِ وَآجِلِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ غَاجِلِهِ
وَآجِلِهِ، وَافْتَحْ لِي بِخَيْرٍ، وَاخْتِمْ لِي بِخَيْرٍ، وَآتِنِي فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي عَذَابِ
النَّارِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَاعْفُزْ لِي وَلِوَالِدَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ
الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ.^۱

دعای حضرت امام زین العابدین علیه السلام

در روز چهارشنبه

به روایت شیخ شهید و کفعمی رحمهما الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ لِبَاسًا، وَالنَّوْمَ سُبَاتًا، وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا، لَكَ الْحَمْدُ
أَنْ بَعَثْتَنِي مِنْ مَرْقَدِي، وَلَوْ شِئْتَ جَعَلْتَهُ سَرْمَدًا، حَمْدًا دَائِمًا لَا يَنْقَطِعُ أَبَدًا،
وَلَا يُحْصِي لَهُ الْخَلَائِقُ عَدَدًا.

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْ خَلَقْتَ فَسَوَّيْتَ، وَقَدَّرْتَ وَقَضَيْتَ، وَأَمَتَّ وَأَخْيَيْتَ،
وَأَمَرَضْتَ وَشَفَيْتَ، وَغَافَيْتَ وَأَبْلَيْتَ، وَعَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَيْتَ، وَعَلَى الْمُلْكِ
اِحْتَوَيْتَ.

أَدْعُوكَ دُعَاءَ مَنْ ضَعُفَتْ وَسِيلَتُهُ، وَانْقَطَعَتْ حِيلَتُهُ، وَاقْتَرَبَ أَجَلُهُ، وَتَدَانِي فِي
الدُّنْيَا أَمَلُهُ، وَاشْتَدَّتْ إِلَيَّ رَحْمَتُكَ فَاقْتُهُ، وَعَظُمَتْ لِنَفْرِيطِهِ حَسْرَتُهُ، وَكَثُرَتْ زَلَّتُهُ
وَعَثْرَتُهُ، وَخَلَصْتُ لِرُوحِكَ تَوْبَتُهُ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ
الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، وَارْزُقْنِي شَفَاعَةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَلَا تَحْرِمْنِي
صُحْبَتَهُ، إِنَّكَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ اقْضِ لِي فِي الْأَرْبَعَاءِ أَرْبَعًا، اجْعَلْ قُوَّتِي فِي طَاعَتِكَ، وَنَشَاطِي فِي
عِبَادَتِكَ، وَرَغْبَتِي فِي ثَوَابِكَ، وَزُهْدِي فِيمَا يُوجِبُ لِي أَلِيمَ عِقَابِكَ، إِنَّكَ لَطِيفٌ لِمَا
تَشَاءُ.^١

دعاى حضرت كاظم علیه السلام در روز چهارشنبهبه روايت شيخ و علامه وابن باقى و كفعمى علیه السلام

مَرْحَبًا بِخَلْقِ اللَّهِ الْجَدِيدِ، وَبِكُنَّا مِنْ كَاتِبِينَ وَشَاهِدِينَ، أَكْتُبُ بِسْمِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ
الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَالْدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَأَنَّ الْكِتَابَ كَمَا أَنْزَلَ، وَالْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ،
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ، حَيَّا اللَّهَ مُحَمَّدًا بِالسَّلَامِ، وَصَلِّ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَفْضَلِ عِبَادِكَ نَصِيبًا فِي كُلِّ خَيْرٍ تَقْسِمُهُ فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ نُورٍ
تَهْدِي بِهِ، أَوْ رِزْقٍ تَبْسُطُهُ، أَوْ ضُرٍّ تَكْشِفُهُ، أَوْ بَلَاءٍ تَصْرِفُهُ، أَوْ شَرٍّ تَدْفَعُهُ، أَوْ رَحْمَةٍ
تَنْشُرُهَا، أَوْ مُصِيبَةٍ تَصْرِفُهَا. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدْ سَلَفَ مِنْ ذُنُوبِي، وَاعْصِمْنِي فِيمَا
بَقِيَ مِنْ عُمْرِي، وَارْزُقْنِي عَمَلًا تَرْضَى بِهِ عَنِّي.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمِّيتَ بِهِ نَفْسَكَ، وَأَنْزَلْتَهُ فِي شَيْءٍ مِنْ
كِتَابِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَنْ تَجْعَلَ
الْقُرْآنَ رِبْعَ قَلْبِي، وَشِفَاءَ صَدْرِي، وَنُورَ بَصَرِي، وَذَهَابَ هَمِّي وَحُزْنِي، فَإِنَّهُ لَا
حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ.

اللَّهُمَّ رَبَّ الْأَرْوَاحِ الْفَانِيَةِ، وَرَبَّ الْأَجْسَادِ الْبَالِيَةِ، أَسْأَلُكَ بِطَاعَةِ الْأَرْوَاحِ
الْبَالِغَةِ إِلَى عُرُوقِهَا، وَبِطَاعَةِ الْقُبُورِ الْمُنْشَقَّةِ عَنْ أَهْلِهَا، وَبِدَعْوَتِكَ الصَّادِقَةِ فِيهِمْ،
وَأَخْذِكَ الْحَقِّ بَيْنَهُمْ، وَبَيْنَ الْخَلَائِقِ، فَلَا يَنْطِقُونَ مِنْ مَخَافَتِكَ، يَرْجُونَ رَحْمَتَكَ،
وَيَخَافُونَ عَذَابَكَ، أَسْأَلُكَ النُّورَ فِي بَصَرِي، وَالْيَقِينَ فِي قَلْبِي، وَالْإِخْلَاصَ فِي
عَمَلِي، وَذِكْرَكَ عَلَى لِسَانِي أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي.

اللَّهُمَّ مَا فَتَحْتَ لِي مِنْ بَابٍ طَاعَةٍ فَلَا تُغْلِقْهُ عَنِّي أَبَدًا، وَمَا أَغْلَقْتَ عَنِّي مِنْ بَابٍ
مَعْصِيَةٍ فَلَا تَفْتَحْهُ عَلَيَّ أَبَدًا. اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حِلَاوَةَ الْإِيمَانِ، وَطَعْمَ الْمَغْفُورَةِ، وَلَذَّةَ
الْإِسْلَامِ، وَبُزْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، إِنَّهُ لَا يَمْلِكُ ذَلِكَ غَيْرُكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَذِلَّ أَوْ أُذِلَّ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ، أَوْ أَجُورَ أَوْ يُجَارَ عَلَيَّ، أَخْرِجْنِي مِنَ الدُّنْيَا مَغْفُورًا لِي ذَنْبِي، وَمَقْبُولًا عَمَلِي، وَأَعْطِنِي كِتَابِي بِيَمِينِي، وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَسَلَّمْ كَثِيرًا.^١

تسبيح روز چهارشنبه

به روایت شیخ وابن باقی و کفعمی رحمهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ اللَّهِ مَنْ تُسَبِّحُ لَهُ الْأَنْعَامُ بِأَصْوَاتِهَا، يَقُولُونَ سُبُّوحًا قُدُّوسًا، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْحَقِّ الْمُبِينِ، سُبْحَانَ مَنْ تُسَبِّحُ لَهُ الْبِحَارُ بِأَمْوَاجِهَا، سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، سُبْحَانَكَ مَنْ تُسَبِّحُ لَهُ مَلَائِكَةُ السَّمَاوَاتِ بِأَصْوَاتِهَا، سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَخْمُودِ فِي كُلِّ فِعَالِهِ، سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ لَهُ الْكُرْسِيُّ وَمَا حَوْلَهُ وَمَا تَحْتَهُ، سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْجَبَّارِ الَّذِي مَلَأَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ سَبْعَ سَبْعِينَ.

سُبْحَانَ اللَّهِ بِعَدَدِ مَا سَبَّحَهُ الْمُسَبِّحُونَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ بِعَدَدِ مَا حَمِدَهُ الْخَامِدُونَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِعَدَدِ مَا هَلَّلَهُ الْمُهَلِّلُونَ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ بِعَدَدِ مَا كَبَّرَهُ الْمُكَبِّرُونَ، وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ بِعَدَدِ مَا اسْتَغْفَرَهُ الْمُسْتَغْفِرُونَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ بِعَدَدِ مَا مَجَّدَهُ الْمُمَجِّدُونَ، وَبِعَدَدِ مَا قَالَهُ الْقَائِلُونَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَا صَلَّى عَلَيْهِ الْمُصَلُّونَ.

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تُسَبِّحُ لَكَ الدَّوَابُّ فِي مَرَاعِيهَا، وَالْوُحُوشُ فِي مَظَانِّهَا، وَالسَّبَاعُ فِي فَلَوَاتِهَا، وَالطَّيْرُ فِي وَكُورِهَا، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تُسَبِّحُ لَكَ الْبِحَارُ

١. مصباح المتهجد: ٥٠٩، بلد الأمين: ١٣٢، مصباح: ١٢٤، بحار الأنوار: ٢٠١/٩٠، اختيار من المصباح (مخطوط): ٣٥٧.

بَأْمَوَاجِهَا، وَالْحَبِثَانُ فِي مِياهِهَا، وَالْمِياهُ عَلَى مَجَارِيهَا، وَالْهُوَامُ فِي أَمَاكِينِهَا،
 سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْجَوَادُ الَّذِي لَا يَبْخُلُ، الْعَنِيُّ الَّذِي لَا يِعْدَمُ، الْجَدِيدُ الَّذِي
 لَا يَبْلَى، الْحَمْدُ لِلَّهِ الْبَاقِي الَّذِي تَسْرُبَلُ بِالْبَقَاءِ، الدَّائِمُ الَّذِي لَا يَفْنَى، الْعَزِيزُ الَّذِي
 لَا يَذَلُّ، الْمَلِكُ الَّذِي لَا يَزُولُ.

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْقَائِمُ الَّذِي لَا يَغِيْبُ، الدَّائِمُ الَّذِي لَا يَبِيدُ، الْعَلِيمُ الَّذِي
 لَا يَزْثَابُ، الْبَصِيرُ الَّذِي لَا يَضِلُّ، الْحَلِيمُ الَّذِي لَا يَجْهَلُ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
 الْحَكِيمُ الَّذِي لَا يَحِيفُ، الرَّقِيبُ الَّذِي لَا يَسْهُو، الْمُحِيطُ الَّذِي لَا يَلْهُو، الشَّاهِدُ الَّذِي
 لَا يَغِيبُ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْقَوِيُّ الَّذِي لَا يُرَامُ، الْعَزِيزُ الَّذِي لَا يُضَامُ، السَّلْطَانُ
 الَّذِي لَا يُعْلَبُ، الْمُدْرِكُ الَّذِي لَا يُدْرَكُ، الطَّالِبُ الَّذِي لَا يَعْجُزُ.^۱

تعویذ روز چهارشنبه از حضرت صادق (ع)

به روایت «طب الأئمة»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِيْذُكَ يَا فُلَانُ بِنَ فُلَانَةٍ، بِالْأَحَدِ الصَّمَدِ، مِنْ شَرِّ مَا نَفَثَ وَعَقَدَ، وَمِنْ شَرِّ أَبِي
 مَرَّةٍ وَمَا وَلَدَ، أُعِيْذُكَ بِالْوَاحِدِ الْأَعْلَى مِنْ شَرِّ مَا رَأَتْ عَيْنٌ وَمِمَّا لَمْ تَرَ، وَأُعِيْذُكَ بِالْفَرْدِ
 الْكَبِيرِ مِنْ شَرِّ مَنْ أَرَادَكَ بِأَمْرِ عَسِيرٍ، أَنْتَ فُلَانُ بْنُ فُلَانَةٍ فِي جِوَارِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْجَبَّارِ
 الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْقَهَّارِ السَّلَامِ الْمُؤْمِنِ الْمُهَيِّمِ الْعَزِيزِ الْجَبَّارِ، غَالِمِ الْغَيْبِ
 وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ، هُوَ اللَّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.^۲

۱. مصباح المتجهد: ۴۷۸، بلد الأمين: ۱۳۲، مصباح: ۱۲۵، بحار الأنوار: ۲۰۲/۹۰، اختيار من المصباح (مخطوط): ۳۶۳.

۲. طب الأئمة: ۴۴، بحار الأنوار: ۲۰۳/۹۰.

تعویذ روز چهارشنبه از حضرت جواد علیه السلام

به روایت شیخ و کفعمی وابن باقی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِذُّ نَفْسِي بِالْأَحَدِ الصَّمَدِ، مِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ، وَمِنْ شَرِّ ابْنِ قَيْتَرَةَ وَمَا
وَلَدَ، أَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ الْأَعْلَى، مِنْ شَرِّ مَا رَأَتْ عَيْنِي وَمَا لَمْ تَرَهُ، أَسْتَعِذُّ
بِاللَّهِ الْوَاحِدِ الْفَرْدِ الْكَبِيرِ الْأَعْلَى، مِنْ شَرِّ مَنْ أَرَادَنِي بِأَمْرِ عَسِيرٍ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنِي فِي جُورِكَ وَحِصْنِكَ الْحَصِينِ،
الْعَزِيزِ الْجَبَّارِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْقَهَّارِ السَّلَامِ الْمُؤْمِنِ الْمُهَيِّمِ الْغَفَّارِ، غَالِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ، هُوَ اللَّهُ، هُوَ اللَّهُ، هُوَ اللَّهُ، لَا شَرِيكَ لَهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا دَائِمًا.^۱

تعویذ دیگر برای روز چهارشنبه

به روایت سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِذُّ نَفْسِي بِاللَّهِ الْأَكْبَرِ الْأَكْبَرِ الْأَكْبَرِ، رَبِّ السَّمَاوَاتِ الْقَائِمَاتِ بِلَا عَمَدٍ، وَبِاللَّهِ
خَالِقِهَا فِي يَوْمَيْنِ، وَخَالِقِ الْأَرْضِ فِي يَوْمَيْنِ، وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا، وَجَعَلَ فِيهَا جَبَالًا
أَوْتَادًا، أَوْ فِجَاجًا سُبُلًا، وَأَنْشَأَ السَّحَابَ، وَأَجْرَى الْفُلُكَ، وَسَخَّرَ الْبُحْرَيْنِ، وَجَعَلَ
فِي الْأَرْضِ رَوَاسِي وَأَنْهَارًا، فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءٍ لِلْسَّائِلِينَ. مِنْ شَرِّ مَا يَكُونُ فِي
اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَتُعْقَدُ عَلَيْهِ الْقُلُوبُ، وَشَرَارِ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، كَفَانَا اللَّهُ، كَفَانَا اللَّهُ،
كَفَانَا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا.^۲

۱. مصباح المتهجد: ۴۷۹، بلد الأمين: ۱۳۳، الدعوات: ۱۰۱، مصباح کفعمی: ۱۲۶، اختیار من المصباح (مخطوط): ۳۶۳.

۲. مصباح المتهجد: ۴۸۰، بحار الأنوار: ۲۰۴/۹۰.

دعاى شب پنجشنبه

به روايات سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَكَ رَبَّنَا وَ لَكَ الْحَمْدُ، أَنْتَ الَّذِي بِكَلِمَتِكَ خَلَقْتَ جَمِيعَ خَلْقِكَ، فَكُلُّ مَشِيئَتِكَ أَتَتْكَ بِلاَ لُغُوبٍ، وَأَثَبْتَ مَشِيئَتَكَ، وَلَمْ تَأَنْ فِيهَا لِمُؤُونَةٍ، وَلَمْ تَنْصَبْ فِيهَا لِمَشَقَّةٍ، وَكَانَ عَرْشُكَ عَلَى الْمَاءِ، وَالظُّلُمَةُ عَلَى الْهَوَاءِ، وَالْمَلَائِكَةُ يَحْمِلُونَ عَرْشَكَ، عَرْشَ النُّورِ وَالْكَرَامَةِ، وَيُسَبِّحُونَ بِحَمْدِكَ، وَالْخَلْقُ مُطِيعٌ لَكَ، خَاشِعٌ مِنْ خَوْفِكَ، لَا يَرَى فِيهِ نُورٌ إِلَّا نُورُكَ، وَلَا يَسْمَعُ فِيهِ صَوْتُ إِلَّا صَوْتُكَ، حَقِيقٌ بِمَا لَا يَحِقُّ إِلَّا لَكَ.

خَالِقُ الْخَلْقِ وَمُبْتَدِعُهُ، وَتَوَحَّدْتَ بِأَمْرِكَ، وَتَفَرَّدْتَ بِمُلْكِكَ، وَتَعَظَّمْتَ بِكِبَرِيَّاتِكَ، وَتَعَزَّزْتَ بِجَبَرُوتِكَ، وَتَسَلَّطْتَ بِقُوَّتِكَ، وَتَعَالَيْتَ بِقُدْرَتِكَ، فَأَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى فَوْقَ السَّمَاوَاتِ الْعُلَى، كَيْفَ لَا يَقْصُرُ دُونُكَ عِلْمُ الْعُلَمَاءِ وَلَكَ الْعِزَّةُ، أَحْصَيْتَ خَلْقَكَ وَمَقَادِيرَكَ، لِمَا جَلَّ مِنْ جَلَالٍ مَا جَلَّ مِنْ ذِكْرِكَ، وَلِمَا اِرْتَفَعَ مِنْ رَفِيعٍ مَا اِرْتَفَعَ مِنْ كُرْسِيِّكَ، عَلَوْتَ عَلَى عُلُوِّ مَا اسْتَغْلَى مِنْ مَكَانِكَ.

كُنْتَ قَبْلَ جَمِيعِ خَلْقِكَ، لَا يَقْدِرُ الْقَادِرُونَ قَدْرَكَ، وَلَا يَصِفُ الْوَاصِفُونَ أَمْرَكَ، رَفِيعُ الْبُنْيَانِ، مُضِيئُ الْبُرْهَانِ، عَظِيمُ الْجَلَالِ، قَدِيمُ الْمَجْدِ، مُحِيطُ الْعِلْمِ، لَطِيفُ الْخَيْرِ، حَكِيمُ الْأَمْرِ، أَحْكَمُ الْأَمْرِ صُنْعَكَ، وَقَهَرَ كُلَّ شَيْءٍ سُلْطَانُكَ، وَتَوَلَّيْتَ [الْعَظَمَةَ] بِعِزَّةِ مُلْكِكَ، وَالْكِبَرِيَاءِ بِعَظَمِ جَلَالِكَ.

ثُمَّ دَبَّرْتَ الْأَشْيَاءَ كُلَّهَا بِحُكْمِكَ، وَأَخْصَيْتَ أَمْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ كُلَّهَا بِعِلْمِكَ، وَكَانَ الْمَوْتُ وَالْحَيَاةُ بِيَدِكَ، وَضَرَعَ كُلُّ شَيْءٍ إِلَيْكَ، وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِمُلْكِكَ، وَانْقَادَ كُلُّ شَيْءٍ لِطَاعَتِكَ، فَتَقَدَّسَتْ رَبَّنَا، وَتَقَدَّسَ اسْمُكَ، وَتَبَارَكَ رَبَّنَا، وَتَعَالَى ذِكْرُكَ، وَبِقُدْرَتِكَ عَلَى خَلْقِكَ، وَلَطْفِكَ فِي أَمْرِكَ، لَا يَعْزُبُ عَنْكَ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ

وَالْأَرْضِ، وَلَا أَصْغُرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ، فَسُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، تَبَارَكَتْ رَبَّنَا، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ، أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ بَيُوتَاتِ الْمُسْلِمِينَ صَلَوةً تَبَيِّضُ بِهَا وَجْهَهُ، وَتُقَرُّ بِهَا عَيْنُهُ، وَتُرَيْنُ بِهَا مَقَامُهُ، وَتَجْعَلُهُ خَطِيباً بِمَحَامِدِكَ، مَا قَالَ صَدَّقْتَهُ، وَمَا سَأَلَ أُعْطِيْتَهُ، وَلِمَنْ شَفَعَ شَفَعْتَهُ، وَاجْعَلْ لَهُ مِنْ عَطَائِكَ عَطَاءً تَاماً، وَقِسْماً وَافِياً، وَنَصِيباً جَزِئاً، وَاسْماً غَالِياً عَلَى النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسَنَ أَوْلِيكَ رَفِيقاً.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي إِذَا ذُكِرَ اهْتَزَّتْ لَهُ عَرْشُكَ، وَتَهَلَّلَ لَهُ نُورُكَ، وَاسْتَبَشَّرَتْ لَهُ مَلَائِكَتُكَ، وَالَّذِي إِذَا ذُكِرَ تَضَعُضَتْ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ، وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالِدَوَابُّ، وَالَّذِي إِذَا ذُكِرَ تَفْتَحَتْ لَهُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، وَأَشْرَقَتْ لَهُ الْأَرْضُ، وَسَبَّحَتْ لَهُ الْجِبَالُ، وَالَّذِي إِذَا ذُكِرَ تَصَدَّعَتْ لَهُ الْأَرْضُ، وَتَقَدَّسَتْ لَهُ الْمَلَائِكَةُ وَالْإِنْسُ، وَتَفَجَّرَتْ لَهُ الْأَنْهَارُ.

وَالَّذِي إِذَا ذُكِرَ ارْتَعَدَتْ مِنْهُ النُّفُوسُ، وَوَجَلَتْ مِنْهُ الْقُلُوبُ، وَخَشَعَتْ لَهُ الْأَصْوَاتُ، أَنْ تَغْفِرَ لِي وَلِوَالِدَيَّ، وَارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيراً، وَارْزُقْنِي ثَوَابَ طَاعَتِهِمَا وَمَرْضَاتِهِمَا، وَعَرِّفْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمَا فِي جَنَّتِكَ، أَسْأَلُكَ لِي وَلَهُمَا الْأَجْرَ فِي الْآخِرَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَالْعَفْوَ يَوْمَ الْقَضَاءِ، وَبَرْدَ الْعَيْشِ عِنْدَ الْمَوْتِ، وَقُوَّةَ عَيْنٍ لَا تَقْطَعُ، وَلَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ، وَشَوْقاً إِلَى لِقَائِكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي ضَعِيفٌ فَقْوٌ فِي رِضَاكَ ضَعْفِي، وَخُذْ إِلَى الْخَيْرِ بِنَاصِيَتِي، وَاجْعَلِ الْإِسْلَامَ مُنْتَهَى رِضَايَ، وَاجْعَلِ الْبِرَّ أَكْبَرَ أَخْلَاقِي، وَالتَّقْوَى زَادِي، وَارْزُقْنِي الظَّفَرَ بِالْخَيْرِ لِنَفْسِي، وَأَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي، وَبَارِكْ لِي فِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا بَلَاغِي.

وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَغَادِي، وَاجْعَلْ دُنْيَايَ زِيَادَةً فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَاجْعَلْ

أَخْرَجْتَنِي غَافِيَةً مِنْ كُلِّ شَرٍّ، وَهَيَّئْ لِي الْإِنَابَةَ إِلَى دَارِ الْخُلُودِ، وَالتَّجَافِي عَنْ دَارِ
الْعُزُورِ، وَالْإِسْتِعْدَادَ لِلْمَوْتِ قَبْلَ أَنْ يَنْزِلَ بِي.

اللَّهُمَّ لَا تَأْخُذْنِي بَعْتَةً، وَلَا تَقْتُلْنِي فَجَاءَةً^۱، وَلَا تُعْجَلْنِي عَنْ حَقٍّ وَلَا تَسْلُبْنِيهِ،
وَغَافِنِي مِنْ مُمَارَسَةِ الذُّنُوبِ بِتَوَيَّةِ نَصُوحٍ، وَمِنْ الْأَسْقَامِ الدَّوِيَّةِ بِالْعَفْوِ وَالْغَافِيَةِ،
وَتَوَفَّ نَفْسِي آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً، رَاضِيَةً بِمَا لَهَا مَرْضِيَّةً، لَيْسَ عَلَيْهَا خَوْفٌ وَلَا حُزْنٌ وَلَا
جَزَعٌ وَلَا فَرْعٌ وَلَا وَجَلٌ وَلَا مَقَتٌ مِنْكَ، مَعَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنْكَ الْحُسْنَى،
وَهُمْ عَنِ النَّارِ مُبْعَدُونَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَمَنْ أَرَادَنِي بِحُسْنٍ فَأَعِنُهُ عَلَيْهِ، وَيَسِّرْهُ لِي،
فَإِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ، وَمَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ أَوْ حَسَدٍ أَوْ بَغْيٍ أَوْ عَدَاوَةٍ أَوْ
ظُلْمٍ فَإِنِّي أَدْرُوكُ فِي نَحْرِهِ، وَأَسْتَعِينُ بِكَ عَلَيْهِ فَاكْفِنِيهِ بِمِ شَيْءٍ، وَأَشْغَلْهُ عَنِّي بِمِ
شَيْءٍ، فَإِنَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، وَمِنْ مَغَاوِيهِ وَاعْتِرَاضِهِ وَفَرَاعِهِ
وَوَسْوَاسَتِهِ. اللَّهُمَّ فَلَا تَجْعَلْ لَهُ عَلَيَّ سُلْطَانًا، وَلَا تَجْعَلْ لَهُ عَلَيَّ سَبِيلًا، وَلَا تَجْعَلْ لَهُ
فِي مَالِي وَوَلَدِي شُرَكَاءَ وَلَا نَصِيبًا، وَبَاعِدْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ
وَالْمَغْرِبِ، حَتَّى لَا يُفْسِدَ شَيْئًا مِنْ طَاعَتِكَ، وَأَتِمِّمْ نِعْمَتَكَ عِنْدَنَا بِمَرْضَاتِكَ، يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا^۲.

۱. خ ل و اختصار من المصباح: فُجَاءَةً.

۲. مصباح المتجهّد: ۴۸۰، بلد الأمين: ۱۳۳، مصباح: ۱۲۶، بحار الأنوار: ۲۰۳/۹۰، اختصار من المصباح (مخطوط): ۳۶۴.

دعاى حضرت امير المؤمنين صلوات الله عليه

در روز پنجشنبه

به روايت «بلد الأمين» و «مجموع الدعوات»

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ فِي كُلِّ نَفْسٍ مِنَ الْأَنْفَاسِ، وَخَطَرَةٍ مِنَ الْخَطَرَاتِ، مِنْ لَا تُحْصَى، وَفِي كُلِّ لَحْظَةٍ مِنَ اللَّحْظَاتِ نَعَمٌ لَا تُنْسَى، وَفِي كُلِّ خَالٍ مِنَ الْخَالَاتِ غَائِدَةٌ لَا تُخْفَى، وَسُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي يَقْهَرُ الْقَوِيَّ، وَيَنْصُرُ الضَّعِيفَ، وَيَجْبِرُ الْكَسِيرَ، وَيُغْنِي الْفَقِيرَ، وَيَقْبَلُ الْبَسِيرَ، وَيُعْطِي الْكَثِيرَ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، السَّابِغُ النِّعَمَةِ، الْبَالِغُ الْحِكْمَةِ، الدَّامِغُ الْحُجَّةَ، الْوَاسِعُ الرَّحْمَةَ، الْمَانِعُ الْعِصْمَةَ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ ذُو السُّلْطَانِ الْمَنِيعِ، وَالْبُنْيَانِ الرَّفِيعِ، وَالْإِنْشَاءِ الْبَدِيعِ، وَالْحِسَابِ السَّرِيعِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ خَيْرِ النَّبِيِّينَ، وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ سُؤَالَ الْخَائِفِ مِنْ وَفْقَةِ الْمُوقِفِ، أَلْوَجِلِ مِنَ الْعَرَضِ، أَلْمُشْفِقِ مِنَ الْحِسَابِ، أَلْمُسْتَعِيزِ مِنْ بَوَائِقِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، أَلْمَأْخُوذِ عَلَى الْعِزَّةِ، أَلتَّادِمِ عَلَى خَطِيئَتِهِ، أَلْمَسْئُولِ الْمُخَاسِبِ، أَلْمُثَابِ الْمُعَاقِبِ، الَّذِي لَمْ يُكْتَفَ عَنْكَ مَكَانٌ، وَلَا وَجَدَ مَفْرَأً إِلَّا إِلَيْكَ سِوَاكَ، مُتَنَصِّلٌ مِنْ سَيِّئِ عَمَلِهِ، مُقَرَّرٌ بِعِظَمِ ذُنُوبِهِ، قَدْ أَخَاطَتْ بِهِ الْهُمُومُ، وَضَاقَتْ عَلَيْهِ رَحَائِبُ التَّخُومِ، مُقَرَّرٌ^٢ بِالْمَوْتِ، مُبَادِرٌ بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْقَوْتِ، أَنْتَ مَنَّتَ بِهَا عَلَيْهِ، وَعَفَوْتَ عَنْهُ.

فَأَنْتَ إِلَهِي رَجَائِي إِذْ ضَاقَ عَنِّي الرَّجَاءُ، وَمَلْجَايَ إِذْ لَمْ أَجِدْ فَنَاءً لِلْإِلْتِجَاءِ، تَوَحَّدْتَ سَيِّدِي بِالْعَزِّ وَالْعَلَاءِ، وَتَفَرَّدْتَ بِالْوَحْدَانِيَّةِ وَالْبَقَاءِ، وَأَنْتَ الْمُتَعَزِّزُ الْفَرْدُ الْمُتَعَالُ ذُو الْمَجْدِ.

فَلَكَ رَبِّ الْحَمْدُ، لَا يُوَارِى مِنْكَ مَكَانٌ، وَلَا يُعَيِّرُكَ زَمَانٌ، أَلَفْتَ بِطُفِكَ الْفِرْقَ،
وَفَلَقْتَ بِقُدْرَتِكَ الْفَلَقَ، وَأَنْزَلْتَ بِكَرَمِكَ دِيَاغِي الْعَسَقِ، وَأَجَرَيْتَ الْأُمُوَاهَ مِنَ الصَّمِّ
الصَّيَاخِيدِ عَذْبًا وَأُجَاجًا، وَأَنْهَرْتَ مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً تَجَاجًا، وَجَعَلْتَ الشَّمْسَ
لِلْبَرِّيَّةِ سِرَاجًا وَهَّاجًا، وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ أُجْرَاجًا، مِنْ غَيْرِ أَنْ تُمَارِسَ فِيمَا ابْتَدَأْتَ لُغُوبًا
وَلَا عِلَاجًا.

وَأَنْتَ إِلَهَ كُلِّ شَيْءٍ وَخَالِقُهُ، وَجَبَّارُ كُلِّ شَيْءٍ وَزَارِقُهُ، فَالْعَزِيزُ مَنْ أَعَزَزْتَ،
وَالذَّلِيلُ مَنْ أَذَلَّكَ، وَالسَّعِيدُ مَنْ أَسْعَدْتَ، وَالشَّقِيُّ مَنْ أَشَقَيْتَ، وَالْغَنِيُّ مَنْ أَغْنَيْتَ،
وَالْفَقِيرُ مَنْ أَفْقَرْتَ، أَنْتَ وَلِيِّي وَمَوْلَايَ، وَعَلَيْكَ رِزْقِي، وَبِيَدِكَ نَاصِيَّتِي.

فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَعُدْ بِفَضْلِكَ عَلَى عَبْدٍ
عَمَرَهُ جَهْلُهُ، وَاسْتَوْلَى عَلَيْهِ التَّسْوِيفُ، حَتَّى سَالَمَ الْأَيَّامَ، فَاعْتَقَدَ الْمَحَارِمَ وَالْآثَامَ.
فَاجْعَلْنِي سَيِّدِي عَبْدًا يَقْرَعُ إِلَى التَّوْبَةِ، فَإِنَّهَا مَفْرَعُ الْمُذْنِبِينَ، وَأَغْنِي بَجُودِكَ
الْوَاسِعَ عَنِ الْمَخْلُوقِينَ، وَلَا تُخَوِّجْنِي إِلَى شِرَارِ الْعَالَمِينَ، وَهَبْ لِي عَفْوَكَ فِي
مَوْقِفِ يَوْمِ الدِّينِ، فَإِنَّكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَأَجُودُ الْأَجُودِينَ، وَأَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ.

يَا مَنْ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى، وَالْأَمْثَالُ الْعُلْيَا، وَ[يَا] جَبَّارُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ،
إِلَيْكَ قَصَدْتُ رَاجِيًا، فَلَا تَرُدَّنِي عَنْ سَنِيِّ مَوَاهِبِكَ صَفْرًا، إِنَّكَ جَوَادُ مِفْضَالٍ، يَا
رَوْوْفًا بِالْعِبَادِ، وَمَنْ هُوَ لَهُم بِالْمِرْضَادِ.

أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُجْزَلَ ثَوَابِي، وَتُحْسِنَ مَآبِي،
وَتَسْتَرْ عِيُوبِي، وَتَغْفِرَ ذُنُوبِي، وَأَنْقِذْنِي مَوْلَايَ بِفَضْلِكَ مِنَ أَلِيمِ الْعَذَابِ، إِنَّكَ كَرِيمٌ
وَهَابٌ، فَقَدْ أَقْنَيْتَنِي السَّيِّئَاتِ وَالْحَسَنَاتِ بَيْنَ عِقَابٍ وَثَوَابٍ، وَقَدْ رَجَوْتُكَ أَنْ تَكُونَ
بِلُطْفِكَ تَتَعَمَّدُ عَبْدَكَ الْمُقَرَّبَ بِفَوَاحِ الْعُيُوبِ، الْمُعْتَرِفَ بِفَضَائِحِ الذُّنُوبِ، وَتَصَفِّحَ
بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ يَا غَافِرَ الذُّنُوبِ عَنْ زَلَلِهِ.

فَلَيْسَ لِي سَيِّدِي رَبُّ أَرْتَجِيهِ غَيْرُكَ، وَلَا إِلَهَ أَسْأَلُهُ حِينَ^١ فَاقَتِي وَمَسْكَنَتِي
 سِوَاكَ، فَلَا تُزِدْنِي مِنْكَ بِالْخَيْبَةِ، يَا مُقْبِلَ الْعُزْرَاتِ، وَيَا كَاشِفَ الْكُرْبَاتِ، وَاسْتُرْنِي
 فَإِنِّي لَسْتُ بِأَوَّلَ مَنْ سَتَرْتَهُ، يَا وَلِيَّ النِّعَمِ، وَشَدِيدَ النِّقَمِ، وَدَائِمَ الْمَجْدِ وَالْكَرَمِ.
 وَأَخْصُصْنِي مِنْكَ بِمَغْفِرَةٍ لَا يَفَارِئُهَا شِفَاءٌ، وَسَعَادَةٍ لَا يُدَانِيهَا أَذَى، وَالْهَمْنِي
 تَقْوَاكَ وَمَحَبَّتَكَ، وَجَبِّنِي مُوبِقَاتِ مَعْصِيَتِكَ، وَلَا تَجْعَلْ لِلنَّارِ عَلَيَّ سُلْطَانًا، إِنَّكَ أَهْلُ
 التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ، وَقَدْ دَعَوْتُكَ كَمَا أَمَرْتَنِي، وَتَكَفَّلْتَ بِالْإِجَابَةِ، فَلَا تُخَيِّبْ
 سَائِلِيكَ، وَلَا تَخْذُلْ طَالِبِيكَ، وَلَا تُزِدْ أَمْلِيكَ يَا خَيْرَ مَأْمُولٍ، وَأَكْرَمَنِي بِرَأْفَتِكَ
 وَرَحْمَتِكَ وَفَرْدَانِيَّتِكَ وَرُبُوبِيَّتِكَ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَبِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ.
 وَاكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَآخِرَتِي، فَإِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ، لَطِيفٌ لِمَا تَشَاءُ،
 وَأَذِرْ جُنِي دَرَجَ مَنْ أُوجِبْتَ لَهُ حُلُولَ دَارِ كَرَامَتِكَ مَعَ أَصْفِيَائِكَ وَأَهْلِ اخْتِصَاصِكَ،
 بِجَزَائِلِ مَوَاهِبِكَ فِي دَرَجَاتِ جَنَّتِكَ، مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ، مِنَ النَّبِيِّينَ
 وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسَنَ أَوْلِيَّكَ رَفِيقًا.
 وَمَا افْتَرَضْتَ عَلَيَّ يَا إِلَهِي، فَاخْتِمْلُهُ عَنِّي إِلَى مَنْ أُوجِبْتَ حُقُوقَهُ، مِنَ الْآبَاءِ
 وَالْأُمَّهَاتِ وَالْإِخْوَةِ وَالْأَخَوَاتِ، وَاعْفُ لِي وَلَهُمْ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، إِنَّكَ
 قَرِيبٌ مُجِيبٌ، وَاسِعُ الْبَرَكَاتِ، وَذَلِكَ عَلَيْكَ سَهْلٌ يَسِيرٌ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ
 مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا^٢.

١. خ ل: جَبَّرَ.

٢. بلد الأمين: ١٣٥، بحار الأنوار: ٢٠٧/٩٠.

دعاى حضرت فاطمه صلوات الله عليها

در روز پنجشنبه

به روايت كفعمى در «بلد الامين»

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ الْهُدٰى وَالتَّقٰى وَالعَفَاةَ وَالعَمَلَ بِمَا تُحِبُّ وَتَرْضٰى .
 اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ مِنْ قُوَّتِكَ لِصَغْفِنَا ، وَمِنْ غِنَاكَ لِفَقْرِنَا وَفَاقَتِنَا ، وَمِنْ حِلْمِكَ وَعِلْمِكَ
 لِجَهْلِنَا . اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاعِنَا عَلَى شُكْرِكَ وَذِكْرِكَ وَطَاعَتِكَ
 وَعِبَادَتِكَ ، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ .^۱

دعاى ديگر براى روز پنجشنبه

به روايت شيخ وكفعمى وابن باقى رحمه الله عليهم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وَالتَّوْبَةُ الْحَسَنُ كُلُّهُ ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا تَرْضٰى بِهِ وَتَقْبَلُهُ ،
 وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يَقُوْمُ اَجْرُهُ وَكَرَامَتُهُ ، وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيْرًا كَمَا تَظَاهَرَتْ عَلَيْنَا
 نِعْمَتُكَ ، وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبَّنَا ، الَّذِى نِعْمَتُهُ اَفْضَلُ مِنْ شُكْرِنَا ، وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبَّنَا ، الَّذِى
 رَحْمَتُهُ اَنْفَعُ لَنَا مِنْ اَعْمَالِنَا ، وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبَّنَا ، الَّذِى اِحْسَانُهُ خَيْرٌ مِنْ اِحْسَانِنَا ،
 وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبَّنَا ، الَّذِى مَغْفِرَتُهُ اَوْسَعُ مِنْ ذُنُوْبِنَا .

وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبَّنَا ، الَّذِى رِزْقُهُ اَوْسَعُ لَنَا مِنْ كَسْبِنَا ، وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبَّنَا ، الَّذِى
 تَعْلِيْمُهُ لَنَا اَفْقَهُ مِنْ اَحْلَامِنَا ، وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبَّنَا ، الَّذِى مَغْفِرَتُهُ اَكْفٰى لَنَا مِنْ فِعْلِنَا ،
 وَسُبْحَانَكَ يَا اِلٰهِيْ ، مَا اَعْظَمَ شَانَكَ ، وَاَعَزَّ جَبْرُوتَكَ ، وَاَكْرَمَ قُدْرَتَكَ ، وَاَفْضَلَ
 عَفْوِكَ ، وَاَسْبَغَ نِعْمَتَكَ ، وَاَكْبَرَ مَنَكَ ، وَاَوْسَعَ رَحْمَتَكَ ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ .

سُبْحَانَكَ لَا تَسْتَطِيْعُ الْاَلْسُنُ وَصْفَكَ ، وَلَا تَصِفُ الْعُقُوْلُ قُدْرَتَكَ ، وَلَا تَخْطُرُ عَلَى

الْقُلُوبِ عَظَمَتِكَ، وَلَا تَبْلُغِ الْأَعْمَالُ شُكْرَكَ، وَلَا يُطِيقُ الْعَامِلُونَ صُنْعَكَ، تَحَيَّرَتْ
الْأَبْصَارُ دُونَكَ، سُبْحَانَكَ أَمْرُكَ قَضَاءٌ، وَكَلَامُكَ نُورٌ، وَرِضَاكَ رَحْمَةٌ، وَسَخَطُكَ
عَذَابٌ، وَرَحْمَتُكَ حَيَاةٌ، وَطَاعَتُكَ نَجَاةٌ، وَعِبَادَتُكَ جِزْزٌ، وَأَخَذُكَ أَلِيمٌ، وَأَنْتَ
أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

وَسُبْحَانَكَ صَفَتْ لَكَ الْمَلَائِكَةُ، وَخَشَعَتْ لَكَ الْأَصْوَاتُ، وَانْتَشَرَتْ بِكَ الْأُمَمُ،
وَأَذْعَنَ لَكَ الْخَلَائِقُ، وَقَامَ بِكَ الْخَلْقُ، وَصَفَا لَكَ الْمُلْكُ وَالْأَمْرُ، وَطُلِبَتْ إِلَيْكَ
الْحَوَائِجُ، وَرُفِعَتْ إِلَيْكَ الْأَيْدِي، وَطَمَحَتْ نَحْوَكَ الْأَبْصَارُ، وَقَرَّتْ بِكَ الْأَعْيُنُ،
وَأَشْرَقَتْ بِنُورِكَ الْأَرْضُ، وَحَيَّيْتَ بِكَ الْبِلَادُ، وَانْجَلَتْ لَكَ الْأَجْسَادُ، وَتَنَاهَتْ إِلَيْكَ
الْأَرْوَاحُ، وَتَأَقَّتْ إِلَيْكَ الْأَنْفُسُ، وَعَنْتَ لَكَ الْوُجُوهُ، وَاطْمَأَنَّتْ بِكَ الْأَفْئِدَةُ،
وَأَفْشَعَتْ مِنْكَ الْجُلُودُ، وَأَفْضَيْتَ^١ إِلَيْكَ الْقُلُوبُ، وَاطْلَعْتَ عَلَى السَّرَائِرِ، وَأَخَذْتَ
بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ.
اللَّهُمَّ وَأَكْرِمْهُ كَرَامَةً تَبْدُو فَضِيلَتُهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى جَمِيعِ الْعَالَمِينَ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَلَيْنَا، بَرَكَهً
تُفَضِّلُنَا بِهَا عَلَى مَنْ بَارَكْتَ عَلَيْهِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ، وَعَرَّفَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ تَحْتَ عَرْشِكَ،
وَنَحْنُ فِي عَافِيَةٍ مِمَّا فِيهِ مَنْ حَضَرَ الْحِسَابَ مِنَ الْمُجْرِمِينَ، وَاجْمَعْنَا وَإِيَّاهُ فِي خَيْرِ
مَسَاكِينِ الْجَنَّةِ الَّتِي تُفَضَّلُ بِهَا الْأَنْبِيَاءُ وَالصَّالِحِينَ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.

اللَّهُمَّ وَاخْتِمْ ذَلِكَ لَنَا بِرِضْوَانٍ مِنْكَ، وَمَحَبَّةٍ مَعَ رِضْوَانٍ تُقَرِّبُنَا بِهَا مَعَ الْمُقَرَّبِينَ.
اللَّهُمَّ وَقَرِّبْنَا مِنْكَ يَوْمَ مِثْدِ قُرْبَى قَرِيبَةٍ لَا تَجْعَلُ بِهَا أَحَدًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ
بِمَا أَلْبَسْتَنِي إِلَهِي مِنْ مَخَامِدِكَ وَتَعْظِيمِكَ، وَالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ
وَنَبِيِّكَ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْجَبَرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالسُّلْطَانِ وَالْقُدْرَةِ وَالْإِكْرَامِ، وَالنَّعْمِ
الْعِظَامِ وَالْعِزَّةِ الَّتِي لَا تُرَامُ.

١. خ ل و «اختيار من المصباح»: أفضت.

أَسْأَلُكَ بِأَفْضَلِ مَسَائِلِكَ كُلِّهَا وَأَنْبَجِهَا وَأَعْظَمِهَا، الَّتِي لَا يَنْبَغِي لِلْعِبَادِ أَنْ يَسْأَلَوكَ إِلَّا بِهَا، وَبِكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ، وَبِعِزَّتِكَ الْقَدِيمَةِ، وَبِمُلْكِكَ يَا مَلِكَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَبِنِعْمَتِكَ الَّتِي لَا تُحْصَى، وَبِأَحَبِّ أَسْمَائِكَ إِلَيْكَ، وَأَكْرَمِهَا عَلَيْكَ، وَأَشْرَفِهَا لَدَيْكَ مَنْزِلَةً، وَأَقْرَبِهَا إِلَيْكَ وَسِيلَةً، وَأَجْزَلِهَا عِنْدَكَ ثَوَابًا، وَأَسْرَعِهَا مِنْكَ إِجَابَةً.

وَأَدْعُوكَ دُعَاءَ مَنْ اشْتَدَّتْ فَاقَتُهُ، وَعَظُمَ جُزْمُهُ، وَضَعُفَ كَدُّهُ، وَأَشْرَفَتْ عَلَى الْهَلَكَةِ نَفْسُهُ، وَلَمْ يَجِدْ لِفَاقَتِهِ مُعِينًا، وَلَا لِكِسْرِهِ جَابِرًا، وَلَا لِدُنْبِهِ غَافِرًا غَيْرَكَ، وَأَدْعُوكَ دُعَاءَ فَقِيرٍ إِلَى رَحْمَتِكَ إِلَهِي، غَيْرِ مُسْتَكْبِرٍ وَلَا مُسْتَكْفٍ، دُعَاءَ بَائِسٍ فَقِيرٍ خَائِفٍ مُسْتَجِيرٍ، وَأَدْعُوكَ بِأَنَّكَ الْغَنَانُ الْمَنَّانُ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ.

أَنْ تَقْلِبَنِي الْيَوْمَ بِرِضَاكَ عَنِّي، وَعِتْقِ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، عِتْقًا لَا رِقَّ بَعْدَهُ، وَتَجْعَلَنِي مِنْ طُلُقَانِكَ وَمُحَرَّرِكَ، وَتَشْهَدْ عَلَى ذَلِكَ مَلَائِكَتَكَ وَأَنْبِيََاءَكَ وَرُسُلَكَ، فِي كِتَابٍ لَا يُبَدَّلُ وَلَا يُغَيَّرُ، حَتَّى أَلْقَاكَ وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ وَأَنَا لَدَيْكَ مَرْضِيٌّ، وَأَنْ تُعَافِيَنِي فِي كُلِّ مَوْطِنٍ، وَتَنْصُرَنِي عَلَى كُلِّ عَدُوٍّ، وَتَوَلَّيْنِي فِي كُلِّ مَقَامٍ، وَتُنَجِّيَنِي مِنْ كُلِّ عَدُوٍّ، وَتَفَرِّجَ عَنِّي كُلَّ كَرْبٍ، وَتُهَوِّنَ لِي كُلَّ سَبِيلٍ، وَتَرْزُقَنِي كُلَّ بَرَكَةٍ.

وَأَنْ تَسْمَعَ لِي إِذَا دَعَوْتُ، وَتَغْفِرَ لِي إِذَا سَهَوْتُ، وَتَقَبَّلَ مِنِّي إِذَا صَلَّيْتُ، وَتَسْتَجِيبَ لِي إِذَا دَعَوْتُ، وَتَتَجَاوَزَ عَنِّي إِذَا لَهَوْتُ، وَلَا تُعَاقِبَنِي فِيمَا أَتَيْتُ، وَهَبْ لِي صَالِحَ مَا نَوَيْتُ، وَهَبْ لِي مِنَ الْخَيْرِ فَوْقَ الَّذِي سَمَّيْتُ، وَتَقَبَّلْ مِنِّي، وَتَجَاوَزْ عَنِّي، وَعَافِنِي وَاعْفُ لِي، وَامْنُنْ عَلَيَّ وَارْحَمْنِي، وَتُبْ عَلَيَّ وَارْضَ عَنِّي.

وَوَفَّقْنِي لِمَا يَنْفَعُنِي، وَاصْرِفْ عَنِّي مَا يَضُرُّنِي، وَاكْفِنِي مَا أَهْمَنِي، وَلَا تُهِنِّي وَأَصْلِحْنِي، وَهَبْ لِي كُلَّ شَيْءٍ يُصْلِحُنِي، وَأَعْظِمْ أَجْرِي، وَأَحْسِنْ ثَوَابِي، وَبَيِّضْ وَجْهِي، وَأَكْرِمْ مَدْخَلِي، وَقَرِّبْنِي مِنْكَ، وَأَكْرِمْنِي بِرَحْمَتِكَ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ،

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الْأَخْيَارِ الْأَبْرَارِ، الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ، وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ.^١

دعای سید الساجدین صلوات الله علیه

در روز پنجشنبه

به روایت شیخ شهید و کفعمی رحمهما الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ اللَّيْلَ مُظْلِمًا بِقُدْرَتِهِ، وَجَاءَ بِالنَّهَارِ مُبْصِرًا بِرَحْمَتِهِ، وَكَسَانِي ضِيَاءَهُ وَأَنَا فِي نِعْمَتِهِ. اللَّهُمَّ فَكَمَا أَبْقَيْتَنِي لَهُ فَأَبْقِنِي لِأَمْثَالِهِ، وَصَلِّ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ^٢ وَآلِهِ، وَلَا تَفْجَعْنِي فِيهِ وَفِي غَيْرِهِ مِنَ اللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ، بِأَرْكَابِ الْمَحَارِمِ وَآكِثَابِ الْمَأْتَمِ، وَارْزُقْنِي خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا فِيهِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّهُ وَشَرَّ مَا فِيهِ وَشَرَّ مَا بَعْدَهُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي بِذِمَّةِ الْإِسْلَامِ أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ، وَبِحُرْمَةِ الْقُرْآنِ أَبْتَغِيكَ عَلَيْكَ، وَبِمُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَسْتَشْفِعُ لَدَيْكَ، فَاعْرِفِ اللَّهُمَّ ذِمَّتِي الَّتِي رَجَوْتُ بِهَا قَضَاءَ حَاجَتِي، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

اللَّهُمَّ أَقْضِ لِي فِي الْخَمِيسِ خَمْسًا، لَا يَتَسَعُ لَهَا إِلَّا كَرَمُكَ، وَلَا يُطِيقُهَا إِلَّا نِعْمَتُكَ، سَلَامَةً أَقْوَى بِهَا عَلَى طَاعَتِكَ، وَعِبَادَةً أَسْتَحِقُّ بِهَا جَزِيلَ مَثُوبَتِكَ، وَسَعَةً فِي الْخَالِ مِنَ الرِّزْقِ الْحَلَالِ، وَأَنْ تُؤْمِنَنِي فِي مَوَاقِفِ الْخَوْفِ بِأَمْنِكَ، وَتَجْعَلَنِي مِنْ طَوَارِقِ الْهُمُومِ وَالْعُمُومِ فِي حِصْنِكَ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْهُ لِي شَافِعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَافِعًا، إِنَّكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.^٣

١. مصباح المتجهّد: ٤٨٤، بلد الأمين: ١٣٧، بحار الأنوار: ٢٠٩/٩٠، اختيار من المصباح (مخطوط): ٣٦٦.

٢. نسخة الف: - مُحَمَّدٍ.

٣. مصباح كفعمی: ١٢٩، بلد الأمين: ١٣٩، بحار الأنوار: ٢١١/٩٠، صحيفة سجّادیه (ابطحی): ٥٥٣.

دعای حضرت امام موسی کاظم صلوات الله علیه

در روز پنجشنبه

به روایت شیخ و علامه و کفعمی

مَرْحَبًا بِخَلْقِ اللَّهِ الْجَدِيدِ، وَبِكُفَا مِنْ كَاتِبَيْنِ وَشَاهِدَيْنِ، أَكْتُبَا بِسْمِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ الْإِسْلَامَ كَمَا وَصَفَ، وَالْدِّينَ كَمَا شَرَعَ، وَالْقَوْلَ كَمَا حَدَّثَ، وَالْكِتَابَ كَمَا أَنْزَلَ، وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ، حَيَّا اللَّهَ مُحَمَّدًا بِالسَّلَامِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.

أَصْبَحْتُ وَأَعُوذُ بِوَجْهِ اللَّهِ الْكَرِيمِ، وَاسْمِ اللَّهِ الْعَظِيمِ، وَكَلِمَاتِهِ الثَّامَةِ، مِنْ شَرِّ السَّامَةِ وَالْهَامَةِ، وَالْعَيْنِ اللَّامَةِ، وَمِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَذَرَأَ وَبَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَائَةٍ رَبِّي أَخِذْ بِنَاصِيئِهَا، إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَأَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ فِي جَمِيعِ أُمُورِي، فَاحْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَمِنْ فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي وَلَا تَكِلْنِي فِي حَوَائِجِي إِلَى عَبْدٍ مِنْ عِبَادِكَ فَيَخْذُلْنِي، أَنْتَ مَوْلَايَ وَسَيِّدِي، فَلَا تُخَيِّبْنِي مِنْ رَحْمَتِكَ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَتَحْوِيلِ عَافِيَتِكَ، اسْتَعْنْتُ بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ، مِنْ حَوْلِ خَلْقِهِ وَقُوَّتِهِمْ، وَءَاذُكَ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ *، حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ.

اللَّهُمَّ اعِزَّنِي بِطَاعَتِكَ، وَأَذِلَّ أَعْدَائِي بِمَعْصِيَتِكَ، وَأَقْصِمْهُمْ يَا قَاصِمَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ، يَا مَنْ لَا يُخَيِّبُ مَنْ دَعَاهُ، وَيَا مَنْ إِذَا تَوَكَّلَ الْعَبْدُ عَلَيْهِ كَفَاهُ، اكْفِنِي كُلَّ مُهِمٍّ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عَمَلَ الْخَائِفِينَ، وَخَوْفَ الْغَامِلِينَ، وَخُشُوعَ الْعَابِدِينَ، وَعِبَادَةَ الْمُتَّقِينَ، وَإِخْبَاتَ الْمُؤْمِنِينَ، وَإِنَابَةَ الْمُخْبِتِينَ، وَتَوَكُّلَ الْمُوقِنِينَ، وَبُشْرَى

الْمُتَوَكِّلِينَ، وَالْحَقْنَا بِالْأَحْيَاءِ الْمَرْزُوقِينَ، وَأَدْخَلْنَا الْجَنَّةَ، وَأَعْتَقْنَا مِنَ النَّارِ، وَأَصْلَحَ لَنَا شَأْنَا كُلُّهُ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ إِيْمَانًا صَادِقًا، يَا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ، وَيَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ، إِنَّكَ بِكُلِّ خَيْرٍ عَالِمٌ غَيْرُ مُعَلَّمٍ، وَأَنْ تَقْضِيَ لِي حَوَائِجِي، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَآلِهِ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ.^١

تسبيح روز پنجشنبه

به روایت شیخ وابن باقی وكفعمی رحمهم الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْوَاسِعُ الَّذِي لَا يَضِيقُ، الْبَصِيرُ الَّذِي لَا يَصِلُ، النُّورُ الَّذِي لَا يَخْمُدُ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْخَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، الْقَيُّومُ الَّذِي لَا يَهْنُ، الصَّمَدُ الَّذِي لَا يُطْعَمُ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَعْظَمَ شَأْنَكَ، وَأَعَزَّ سُلْطَانَكَ، وَأَعْلَى مَكَانَكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَبْرَكَ وَأَرْحَمَكَ وَأَحْلَمَكَ وَأَعْظَمَكَ وَأَعْلَمَكَ وَأَسْمَحَكَ وَأَجَلَّكَ وَأَكْرَمَكَ وَأَعَزَّكَ وَأَعْلَاكَ وَأَقْوَاكَ وَأَسْمَعَكَ وَأَبْصَرَكَ.

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَوْسَعَ رَحْمَتَكَ، وَأَكْثَرَ فَضْلَكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَنْعَمَ آلاءُكَ، وَأَسْتَبِغَ نِعْمَاءَكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَفْضَلَ ثَوَابَكَ، وَأَجْزَلَ عَطَاءَكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَوْسَعَ حُجَّتَكَ، وَأَوْضَحَ بُرْهَانَكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَشَدَّ أَخْذَكَ، وَأَوْجَعَ عِقَابَكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَا أَشَدَّ مَكْرَكَ، وَأَمْتَنَ كَيْدَكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تُسَبِّحُ لَكَ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَنَوَاسِطُهُنَّ.

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْقَرِيبُ فِي عُلُوكَ، الْغَنِيُّ فِي دُنُوكَ، الْمَتَدَانِي دُونَ

كُلُّ شَيْءٍ مِنْ خَلْقِكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْقَرِيبُ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالذَّائِمُ مَعَ كُلِّ شَيْءٍ، وَالْبَاقِي بَعْدَ فَنَاءِ كُلِّ شَيْءٍ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تَصَاغَرُ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِكَ، وَانْقَادَ كُلُّ شَيْءٍ لِسُلْطَانِكَ، وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِكَ، وَخَضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِمُلْكِكَ، وَاسْتَسْلَمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِكَ.

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، مَلَكَتِ الْمُلُوكُ بِعَظَمَتِكَ، وَقَهَرَتِ الْجَبَابِرَةُ بِقُدْرَتِكَ، وَذَلَّتِ الْعُظَمَاءُ بِعِزَّتِكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تَسْبِيحاً يَفْضُلُ عَلَى تَسْبِيحِ الْمُسَبِّحِينَ كُلِّهِمْ مِنْ أَوَّلِ الدَّهْرِ إِلَى آخِرِهِ، وَمِلَأَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، وَمِلَأَ مَا خَلَقْتَ، وَمِلَأَ مَا قَدَّرْتَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، يُسَبِّحُ لَكَ السَّمَاوَاتُ بِأَقْطَارِهَا، وَالشَّمْسُ فِي مَجَارِيهَا، وَالْقَمَرُ فِي مَنَازِلِهِ، وَالنُّجُومُ فِي سَيَرَانِهَا، وَالْفَلَكَ فِي مَعَارِجِهِ.

سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، يُسَبِّحُ لَكَ النَّهَارُ بِضَوْئِهِ، وَاللَّيْلُ بِدُجَاهِ، وَالنُّورُ بِشُعَاعِهِ، وَالظُّلُمَةُ بِغُمُوضِهَا، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تُسَبِّحُ لَكَ الرِّيحُ فِي مَهَبِّهَا، وَالسَّحَابُ بِأَمْطَارِهَا، وَالْبَرْقُ بِأَخْطَافِهِ، وَالرَّعْدُ بِأَرْزَامِهِ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، تُسَبِّحُ لَكَ الْأَرْضُ بِأَقْوَاتِهَا، وَالْجِبَالُ بِأَطْوَادِهَا، وَالْأَشْجَارُ بِأَوْزَاقِهَا، وَالْمَرَاعِي فِي مَنَابِتِهَا. سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحَدِّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، عَدَدَ مَا سَبَّحَكَ مِنْ شَيْءٍ، وَكَمَا تُحِبُّ يَا رَبَّ أَنْ تُحَمِّدَ، وَكَمَا يَنْبَغِي لِعَظَمَتِكَ وَكِبْرِيائِكَ وَعِزَّتِكَ^۱ وَقُوَّتِكَ وَقُدْرَتِكَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَآلِهِ أَجْمَعِينَ.^۲

۱. در بعضی نسخ مصباح: عِزَّتِكَ.

۲. مصباح المتعبد: ۴۸۷، بلد الأمين: ۱۴۰، مصباح کفعمی: ۱۳۰، اختیار من المصباح (مخطوط): ۳۶۸.

عوذۀ روز پنجشنبه

به روایات سابقه و «طبّ الأئمة»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِيذُ نَفْسِي بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ، وَقَائِمٍ وَقَاعِدٍ، وَعَدُوٍّ وَخَاسِدٍ وَمُعَانِدٍ، «وَيُنْزَلُ عَلَيْكُمُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءٌ لِيُطَهَّرَ كُفُّكُمْ بِهِ وَيُذْهَبَ عَنْكُمُ رِجْزُ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيَتَبَّتْ بِهِ الْأَقْدَامُ * أُرْكَضَ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسِلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ * وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا، لِنُخَيِّبَ بِهِ بَلَدَةَ مِثْنًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنْآسِيَّ كَثِيرًا * أَلَا أَنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمُ * ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ * وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمُ * فَسَيَكْفِيكُمْ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا غَالِبَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَسَلَّم تَسْلِيمًا.^۱

عوذۀ دیگر به روایت سابقه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُعِيذُ نَفْسِي بِقُدْرَةِ اللَّهِ وَعِزَّةِ اللَّهِ وَعَظَمَةِ اللَّهِ وَسُلْطَانِ اللَّهِ وَجَلَالِ اللَّهِ وَكَمَالِ اللَّهِ وَبِجَمْعِ اللَّهِ، وَبِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ، وَبِوَلَاةِ أَمْرِ اللَّهِ، مِنْ شَرِّ مَا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.^۲

شیخ و سید بن طاووس و ابن باقی قدس الله ارواحهم گفته اند که سنت است که در

آخر روز پنجشنبه این استغفار را بخواند:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ، تَوْبَةَ عَبْدٍ خَاضِعٍ مُسَكِّنٍ

۱. مصباح المتجهّد: ۴۸۹، مصباح کفعمی: ۱۳۲، طبّ الأئمة: ۴۴، دعوات: ۱۰۲.

۲. بلد الأمين: ۱۴۱، مصباح کفعمی: ۱۳۲.

مُسْتَكِينٍ، لَا يَسْتَطِيعُ لِنَفْسِهِ صَرْفًا وَلَا عَدْلًا وَلَا نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَلَا مَوْتًا وَلَا حَيَوَةً وَلَا نُشُورًا، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعِزَّتِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارِ، وَسَلَّم تَسْلِيمًا.

پس این دعا را بخوان: اللَّهُمَّ يَا خَالِقَ نُورِ النَّبِيِّينَ، وَمُزْنِعَ قُبُورِ الْعَالَمِينَ، وَدَيَّانَ حَقَائِقِ يَوْمِ الدِّينِ، وَالْمَالِكَ لِحُكْمِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَالْمُسَبِّحِينَ، وَالْعَالِمَ بِكُلِّ تَكْوِينٍ، أَشْهَدُ بِعِزَّتِكَ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ، وَحِجَابِكَ الْمَنْعِ عَلَى أَهْلِ الطُّغْيَانِ، يَا خَالِقَ رُوحِي، وَمُقَدِّرَ قُوتِي، وَالْعَالِمَ بِسِرِّي وَجَهْرِي، لَكَ سُجُودِي وَعُبُودِي، وَلِعَدْوُكَ عُنُودِي يَا مَعْبُودِي، أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ، وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أُنِيبُ، وَأَنْتَ حَسْبِي، وَنِعْمَ الْوَكِيلُ.

و گفته اند که: مستحب است که در روز پنجشنبه سوره «مائده» بخواند و هزار مرتبه «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ»، و هزار مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد و بگوید: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ، وَأَهْلِكَ عَدُوَّهُمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ.

و هر که حاجتی داشته باشد در بامداد روز پنجشنبه و شبانه متوجه آن حاجت شود که حضرت رسول ﷺ دعا کرده است که خدا برکت دهد در بامداد رفتن برای حاجت در روز شبانه و پنجشنبه.^۱

نماز روز پنجشنبه

کفعمی از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر که در روز پنجشنبه دو رکعت نماز به جا آورد و در رکعت اول بعد از سوره حمد سیصد مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و در رکعت دوم دویست مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخواند حق تعالی او را ثواب کسی کرامت فرماید که ماه رجب و شعبان و رمضان را روزه

۱. مصباح المتعبد: ۲۵۸، بلد الامین: ۱۴۱، جمال الأسبوع: ۱۸۱، محاسبه النفس: ۲۳.

داشته باشد و به عدد هر حرفی از حروف قرآن حوری به او عطا فرماید.
و به روایت دیگری که از حضرت رسول ﷺ روایت شده است نیز با ثواب بسیار.^۱

نماز دیگر

ایضاً کفعمی به سندهای معتبر از مفضل بن عمر روایت کرده است که: با جمعی از اصحاب در خدمت حضرت صادق علیه السلام بودیم ناگاه اسماعیل بن قیس موصلی داخل شد، حضرت فرمود که: ای اسماعیل! این غم شدید و نفس متواتر که از تو مشاهده می‌کنم سببش چیست؟

گفت: به حق تو سوگند که سینه‌ام تنگ شده است و شدتم به نهایت رسیده است.

حضرت فرمود که: چرا نماز حوائج را نمی‌کنی؟

گفت: فدای تو شوم چگونه بکنم؟

فرمود که: چون روز پنجشنبه شود بعد از چاشت غسل بکن و به جای نماز خود برو و چهار رکعت نماز بکن و در هر رکعت بعد از سوره فاتحه ده مرتبه سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» بخوان و بعد از سلام از رکعت چهارم صد مرتبه بگو: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ» پس دستها را به سوی آسمان بلند کن و ده مرتبه بگو: «یا الله». پس انگشت شهادت دست راست را به جانب راست و چپ و انگشت شهادت دست چپ را بالا و پایین حرکت بده و بگو: «یا رَبِّ، یا رَبِّ» آن قدر که یک نفس وفا کند. باز پس دستها را در برابر روی خود به جانب قبله بکش و ده مرتبه «یا الله» بگو، پس این دعا را بخوان:

يَا أَفْضَلَ مَنْ رُجِّي، وَيَا خَيْرَ مَنْ دُعِي، وَيَا أَجْوَدَ مَنْ سَمِعَ، وَأَكْرَمَ مَنْ سُئِلَ، يَا

۱. مصباح المتهجد: ۲۵۸، جمال الأسبوع: ۸۰ و ۱۲۰، بحار الأنوار: ۳۱۴/۹۰.

مَنْ لَا يَعِزُّ عَلَيْهِ مَا يَفْعَلُهُ، يَا مَنْ حَيْثُ مَا دُعِيَ أَجَابَ، أَسْأَلُكَ بِمُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمِ مَغْفِرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ الْعِظَامِ، وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ عَظِيمٌ، وَأَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَبِفَضْلِكَ الْعَظِيمِ.

أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْعَظِيمِ، دَيَّانِ يَوْمِ الدِّينِ، مُخِيي الْعِظَامِ وَهِيَ رَمِيمٌ، وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَقْضِيَ حَاجَتِي، وَتُسِّرَ لِي مِنْ أَمْرِي، وَلَا تُعَسِّرَ عَلَيَّ، وَتُسَهِّلَ لِي مَطْلَبَ رِزْقِي مِنْ فَضْلِكَ الْوَاسِعِ، يَا قَاضِيَ الْخَاجَاتِ، يَا قَدِيرًا عَلَى مَا لَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ غَيْرُكَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَأَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ.

پس حضرت فرمود: چند مرتبه این نماز را بکن.

راوی گفت که: در سال دیگر در خدمت آن حضرت بودیم باز اسماعیل آمد و از آستین خود کیسه‌ای بیرون آورد و گفت: این پانصد اشرفی است که به برکت شما و برکت دعا و نمازی که تعلیم من فرمودید، از خمس بر من واجب شده است و چون سه مرتبه این نماز را کردم مردی که مال بسیار از من منکر شده بود و در مجلس قاضی سوگند یاد کرده بود، آن مال را برای من آورد و از من حلیت طلب کرد. حضرت فرمود: خدا را حمد کن و عبادت پروردگار خود را ترك مکن و تفقّد احوال برادران مؤمن خود بکن.^۱

نماز دیگر در روز پنجشنبه

به روایت شیخ و غیر ایشان

هر که را حاجت و مهمتی بوده باشد، در روز پنجشنبه در هنگامی که روز بلند شود نزدیک به زوال غسل کند و دو رکعت نماز بکند و در رکعت اول بعد از

سوره فاتحه آیه الكرسي و در رکعت دوم آیات آخر سوره حشر ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ تا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و سوره ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ را بخواند و بعد از سلام قرآن مجید را بردارد و بر بالای سر خود بلند کند و بگوید: بِحَقِّ مَنْ أَرْسَلْتَهُ بِهِ إِلَى خَلْقِكَ، وَبِحَقِّ كُلِّ آيَةٍ لَكَ فِيهِ، وَبِحَقِّ كُلِّ مُؤْمِنٍ مَدَّحْتَهُ فِيهِ، وَبِحَقِّكَ عَلَيْكَ وَلَا أَحَدٌ أَعْرَفُ بِحَقِّكَ مِنْكَ يَا سَيِّدِي، يَا اللَّهُ ده مرتبه، بِحَقِّ مُحَمَّدٍ ده مرتبه، بِحَقِّ عَلِيِّ ده مرتبه، بِحَقِّ فَاطِمَةَ ده مرتبه، بِحَقِّ الْحَسَنِ ده مرتبه، بِحَقِّ الْحُسَيْنِ ده مرتبه، بِحَقِّ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ ده مرتبه، بِحَقِّ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ ده مرتبه، بِحَقِّ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ ده مرتبه، بِحَقِّ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ ده مرتبه، بِحَقِّ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى ده مرتبه، بِحَقِّ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ ده مرتبه، بِحَقِّ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ ده مرتبه، بِحَقِّ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ ده مرتبه، بِحَقِّ الْقَائِمِ ده مرتبه. پس هر حاجت که دارد ذکر کند که برآورده شود ان شاء الله تعالى.^۱

و ابن بابویه و دیگران به سند معتبر روایت کرده‌اند از حضرت صادق علیه السلام که هر کس ناخنهای خود را در روز پنجشنبه بگیرد، و یکی را برای روز جمعه بگذارد، حق تعالی فقر و فاقه و تنگدستی را از او برطرف کند.^۲

و به سند معتبر از آن حضرت علیه السلام منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که: هر کس در روز شنبه یا پنجشنبه ناخن و شارب بگیرد، از درد دندان و درد چشم عافیت یابد.^۳

و در «طب الأئمه» از آن حضرت روایت کرده است که: هر کس در روز پنجشنبه ناخن بگیرد، درد چشم نبیند و هر کس در هر جمعه بگیرد، از زیر هر ناخن دردی و مرضی بیرون رود.^۴

۱. جمال الأسبوع: ۱۰۹، مکارم الأخلاق: ۳۲۶، امالی شیخ طوسی: ۲۹۳.

۲. ثواب الأعمال: ۲۳، مکارم الأخلاق: ۶۶، بحار الأنوار: ۳۴۰/۹۰.

۳. مکارم الأخلاق: ۶۵. ۴. طب الأئمة: ۸۴، بحار الأنوار: ۳۴۰/۹۰.

و به روایت دیگر آن حضرت در هر پنجشنبه ناخن می‌گرفت و ابتدا می‌فرمود با انگشت کوچک دست راست تا ابهام، پس با انگشت کوچک دست چپ تا ابهام و می‌فرمود که: هر که چنین کند درد چشم به او نرسد.^۱

و سنت است که در نماز صبح روز پنجشنبه و دوشنبه در رکعت اول سوره «هَلْ أَتَى» و در دوم سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» بخواند.^۲

و گفته‌اند که مستحب است طلب علم در این دو روز.^۳ و سنت است خواندن سوره «مائده» در روز پنجشنبه.^۴ و زیارت قبور شهدا و مؤمنان در این روز.^۵

مکروه است از مکه و مدینه و سایر مشاهد مشرفه در روز پنجشنبه سفر کردن تا جمعه را بگذرانند.^۶

و حجامت کردن در روز پنجشنبه مستحب است.^۷ و مسهل و دواهای تضعیف خوردن مکروه است مبدا ضعف مانع او گردد از حضور نماز جمعه.^۸ و سنت است که بعد از نماز عصر روز پنجشنبه صلوات بر محمد و آل اطهار بسیار بفرستد تا شام روز جمعه.^۹

و کفعمی از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: هر که در روز دوشنبه و پنجشنبه هزار مرتبه سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» بخواند خدا از آن سوره ملکی خلق کند که آن را قوی گویند، دستش از هفت آسمان و هفت زمین بزرگتر باشد و در موضع هر ذره از بدنش خدا مویی خلق کند و در هر مویی هزار زبان بیافریند و به هر زبانی به قوت جمیع جنیان و آدمیان سخن گوید و استغفار کند

۴. تفسیر عیاشی: ۲۸۸/۱.

۵، ۳، ۲، ۱. بحار الأنوار: ۳۴۰/۹۰.

۶. این روایت با این تعبیر در مصادر یافت نشد.

۸. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۴۷/۵.

۷. مکارم الأخلاق: ۷۵.

۹. وسائل الشیعة (اسلامیه): ۷۱/۵.

برای خواننده این سوره، و حق تعالی آن استغفارها را دو هزار هزار برابر مضاعف گرداند و ثواب همه را به او عطا کند.^۱

دعای شب شنبه

شیخ و سید و کفعمی و ابن باقی روایت کرده‌اند که حضرت امیر المؤمنین علیه السلام جبرئیل را دید که در شب شنبه این دعا را می‌خواند، از حضرت رسول صلی الله علیه و آله پرسید که این کیست؟ فرمود که: جبرئیل است. دعا این است:

يَا مَنْ عَفَى عَنِ السَّيِّئَاتِ وَلَمْ يُجَازِ بِهَا، اِرْحَمْ عَبْدَكَ يَا اَللهُ، نَفْسِي نَفْسِي، اِرْحَمْ عَبْدَكَ اَيُّ سَيِّدَاهُ، عَبْدُكَ بَيْنَ يَدَيْكَ اَيَّا رَبَّاهُ، اَيُّ اِلَهِى، بِكَيْتُوْنَيْتِكَ اَيُّ اَمَلَاهُ، اَيُّ رَجَايَاهُ، اَيُّ غِيَاثَاهُ، اَيُّ مُنْتَهَى رَغْبَتَاهُ، اَيُّ مُجْرِى الدَّمِ فِي عُرْوَقِي، عَبْدُكَ عَبْدُكَ بَيْنَ يَدَيْكَ، اَيُّ سَيِّدِي، اَيُّ مَالِكَ عَبْدِي، هَذَا عَبْدُكَ.

اَيُّ سَيِّدَاهُ يا سَيِّدَاهُ، يا اَمَلَاهُ، يا مَالِكَاهُ، اَيَّا هُوَ، اَيَّا هُوَ، يا رَبَّاهُ عَبْدُكَ، لا حِيَلَةَ لِي، وَلا غِنَا بِي عَنْ نَفْسِي، وَلا اَسْتَطِيعُ لَهَا ضَرّاً وَلا نَفْعاً، وَلا اَجِدُ مَنْ اُضَانِعُهُ، تَقَطَّعَتْ اَسْبَابُ الْخَدَائِعِ عَنِّي، وَاضْمَحَلَّ عَنِّي كُلُّ باطِلٍ، وَافْرَدَنِي الدَّهْرُ اِلَيْكَ، فَقُمْتُ هَذَا الْمَقَامَ.

اِلَهِى تَعَلَّمْ هَذَا كُلَّهُ، فَكَيْفَ اَنْتَ صَانِعُ بِي، لَيْتَ شِعْرِي وَلا اَشْعُرُ، كَيْفَ تَقُولُ لِدُعَائِي نَعَمْ اَوْ تَقُولَ لَا، فَاِنْ قُلْتَ لَا، فَيَا وَيْلِي يَا وَيْلِي يَا وَيْلِي، يَا عَوْلِي يَا عَوْلِي يَا عَوْلِي، يَا شِقْوَتِي يَا شِقْوَتِي يَا شِقْوَتِي، يَا ذَلِّي يَا ذَلِّي يَا ذَلِّي، اِلَى مَنْ، اَوْ عِنْدَ مَنْ، اَوْ كَيْفَ اَوْ لِمَاذَا، اَوْ اِلَى اَيِّ شَيْءٍ اَلْبَجَأُ، وَمَنْ اَرْجُو، وَمَنْ يَعُوذُ عَلَيَّ حَيْثُ تَرَفُّضُنِي يَا وَاَسِعَ الْمَغْفِرَةِ، وَاِنْ قُلْتَ نَعَمْ، كَمَا الظَّنُّ بِكَ، فَطُوبَى لِي اَنَا السَّعِيدُ، طُوبَى لِي اَنَا الْغَنِيُّ، طُوبَى لِي اَنَا الْمَرْحُومُ، اَيُّ مَرَّاحِمُ، اَيُّ مَرَاتِفُ، اَيُّ مَتَعَطُّفُ،

أَيُّ مَمْلَكٍ، أَيُّ مُتَجَبِّرٍ، أَيُّ مُسَلِّطٍ، لَا عَمَلَ لِي أَبْلُغُ بِهِ نَجَاحَ حَاجَتِي .
 فَإِنَّا أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أَنْشَأْتَهُ مِنْ كُلِّكَ، فَاسْتَقَرَّ فِي غَيْبِكَ، فَلَا يَخْرُجُ مِنْكَ إِلَى شَيْءٍ سِوَاكَ، أَسْأَلُكَ بِهِ هُوَ، ثُمَّ لَمْ يُلْفِظْ بِهِ وَلَا يُلْفِظْ بِهِ أَبَدًا أَبَدًا، وَبِهِ وَبِكَ لَا شَيْءَ غَيْرُ هَذَا، وَلَا أَجِدُ أَحَدًا أَنْفَعَ لِي مِنْكَ، أَيُّ كَبِيرٍ، أَيُّ عَلِيٍّ، أَيُّ مَنْ عَرَفَنِي نَفْسَهُ، أَيُّ مَنْ أَمَرَني بِطَاعَتِهِ، أَيُّ مَنْ نَهَانِي عَنْ مَعْصِيَتِهِ، أَيُّ مَنْ أَعْطَانِي مَسْئُولِي، أَيُّ مَدْعُوٍّ، أَيُّ مَسْئُولٍ، أَيُّ مَطْلُوبٍ إِلَيْهِ .

إِلَهِي رَفَضْتُ وَصِيَّتَكَ وَلَمْ أَطِغَكَ، وَلَوْ أَطَعْتُكَ لَكَفَيْتَنِي مَا قُمْتُ إِلَيْكَ فِيهِ قَبْلَ أَنْ أَقُومَ، وَأَنَا مَعَ مَعْصِيَتِي لَكَ رَاجٍ، فَلَا تَحُلْ بَيْنِي وَبَيْنَ مَا رَجَوْتُ، وَازْدُدْ يَدَيَّ عَلَيَّ مَلَأَى مِنْ خَيْرِكَ وَفَضْلِكَ وَبِرِّكَ وَغَافِيَتِكَ وَمَغْفِرَتِكَ وَرِضْوَانِكَ بِحَقِّكَ يَا سَيِّدِي .^۱
 و ایضاً مشایخ متقدم الذکر روایت کرده‌اند که: حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام بعد از دعای سابق این دعا را می‌خواندند:

يَا عُدَّتِي عِنْدَ كُرْبَتِي، وَيَا غِيَاثِي عِنْدَ شِدَّتِي، يَا وَلِيَّيْ نِعْمَتِي^۲، يَا مُنْجِحِي فِي حَاجَتِي، يَا مَفْرَعِي فِي وَرْطَتِي، يَا مُنْقِذِي مِنْ هَلَكَتِي، يَا كَالِيَّ فِي وَحْدَتِي، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْفُزْ لِي خَطِيئَتِي، وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي، وَاجْمَعْ لِي شَمْلِي، وَأَنْجِحْ لِي طَلِبَتِي، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي، وَاكْفِنِي مَا أَهْمَنِي، وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي فَرْجًا وَمَخْرَجًا، وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنِي وَبَيْنَ الْغَافِيَةِ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي وَعِنْدَ وَفَاتِي إِذَا تَوَفَّيْتَنِي، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .^۳

و ایضاً از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: روز چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه می‌داشتند و در شب شبانه آنچه می‌خواستند نماز می‌کردند، پس

۱. مصباح المتجهّد: ۴۲۰.

۲. اختیار من المصباح (مخطوط) و نسخه ب: وَلِيَّيْ فِي نِعْمَتِي.

۳. مصباح المتجهّد: ۴۲۰، مصباح کفعمی: ۳۰۳، اختیار من المصباح (مخطوط): ۳۳۶.

سیصد مرتبه «یا رَبِّ» می‌گفتند، پس این دعا را می‌خواندند:

يَا رَبِّ إِنَّهُ لَيْسَ يَرُدُّ غَضَبَكَ إِلَّا حِلْمُكَ، وَلَا يُنْجِي مِنْ عِقَابِكَ إِلَّا عَفْوُكَ،
وَلَا يُخَلِّصُ مِنْكَ إِلَّا رَحْمَتُكَ وَالتَّضَرُّعُ إِلَيْكَ، فَهَبْ لِي يَا إِلَهِي فَرَجًا بِالْقُدْرَةِ الَّتِي
تُخَيِّي بِهَا أَمْوَاتَ الْعِبَادِ، وَبِهَا تُنْشِرُ مَيِّتَ الْبِلَادِ، وَلَا تُهْلِكَنِي وَعَرَّفَنِي يَا رَبِّ
إِجَابَتَكَ لِي، وَأَذِقْنِي طَعْمَ الْعَافِيَةِ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي، يَا رَبِّ ارْزُقْنِي وَلَا تَضْعِنِي،
وَاحْفَظْنِي وَانصُرْنِي وَلَا تَخْذُلْنِي يَا رَبِّ، إِنْ رَفَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَضْعُنِي، وَإِنْ
وَضَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْفَعُنِي.

وَقَدْ عَلِمْتُ يَا إِلَهِي، أَنَّ لَيْسَ فِي حُكْمِكَ ظُلْمٌ، وَلَا فِي عُقُوبَتِكَ عَجَلَةٌ، وَإِنَّمَا
يَعْجَلُ مَنْ يَخَافُ الْمَوْتَ، وَإِنَّمَا يَخْتَنِجُ إِلَى الظُّلُمِ الضَّعِيفُ، وَقَدْ تَغَالَيْتَ عَنْ ذَلِكَ
سَيِّدِي عُلُوًّا كَبِيرًا، فَلَا تَجْعَلْنِي لِلْبَلَاءِ غَرَضًا، وَلَا لِنِقَمَتِكَ نَصَبًا، وَمَهِّلْنِي وَنَفْسُنِي،
وَأَقِلْنِي عَثَرَتِي، وَلَا تُشِغِبْنِي بِبَلَاءٍ عَلَى أَثَرِ بَلَاءٍ، فَقَدْ تَرَى ضَعْفِي وَقِلَّةَ حِيلَتِي
وَتَمَرُّغِي وَتَضَرُّعِي إِلَيْكَ.

يَا رَبِّ أَعُوذُ بِكَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَهَذَا الْيَوْمِ مِنْ كُلِّ سُوءٍ فَأَعِزَّنِي، وَأَسْتَجِبْ بِكَ
فَاجِرُنِي، وَأَسْتَتِرْ بِكَ مِنْ شَرِّ خَلْقِكَ فَاسْتُرْنِي، وَأَسْتَغْفِرُكَ مِنْ ذُنُوبِي فَاعْفُرْ لِي، إِنَّهُ
لَا يَغْفِرُ الْعَظِيمُ إِلَّا الْعَظِيمُ، وَأَنْتَ الْعَظِيمُ الْعَظِيمُ الْعَظِيمُ، أَعْظَمُ مِنْ كُلِّ عَظِيمٍ.^۱

و ایضاً از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر که را بلایی و شدتی
عارض شود از جانب پادشاهی یا دشمن حسودی، پس روزه بدارد روز چهار
شنبه و پنجشنبه و جمعه را و در شب شنبه این دعا را بخواند:

أَيُّ رَبَّاهُ، أَيُّ سَيِّدَاهُ، أَيُّ سَنَدَاهُ، أَيُّ أَمَلَاهُ، أَيُّ رَجَائَاهُ، أَيُّ عِمَادَاهُ، أَيُّ كَهْفَاهُ،
أَيُّ حِصْنَاهُ، أَيُّ حِرْزَاهُ، أَيُّ فَخْرَاهُ، بِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسَلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ،
وَبِابِكَ قَرَعْتُ، وَبِفِنَائِكَ نَزَلْتُ، وَبِحَبْلِكَ اعْتَصَمْتُ، وَبِكَ اسْتَعِثْتُ، وَبِكَ أَعُوذُ،

وَبِكَ الْوَدُ، وَعَلَيْكَ أَتَوَكَّلُ، وَإِلَيْكَ الْبُجَا وَأَعْتَصِمُ، بِكَ أَسْتَجِيرُ فِي جَمِيعِ أُمُورِي،
وَأَنْتَ غِيَاثِي وَعِمَادِي، وَأَنْتَ عِصْمَتِي وَرَجَائِي.

وَأَنْتَ اللَّهُ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، عَمِلْتُ سُوءًا، وَظَلَمْتُ نَفْسِي،
فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاعْفُ عَنِّي، وَارْحَمْنِي، [وَأَخُذْ] بِيَدِي، وَأَنْقِذْنِي وَوَقِّفْنِي،
وَكَفِّفْنِي وَكَلِّفْنِي وَارْزُقْنِي فِي لَيْلِي وَنَهَارِي وَإِمْسَائِي وَإِصْبَاحِي وَمَقَامِي وَسَفَرِي،
يَا أَجُودَ الْأَجُودِينَ، وَيَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ، وَيَا أَعْذَلَ الْفَاضِلِينَ، وَيَا إِلَهَ الْأَوَّلِينَ
وَالْآخِرِينَ، وَيَا مَالِكَ يَوْمِ الدِّينِ، وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، يَا حَيًّا لَا يَمُوتُ، يَا حَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، بِمُحَمَّدٍ يَا اللَّهُ، بِعَلِيِّ يَا اللَّهُ،
بِفَاطِمَةَ يَا اللَّهُ، بِالْحَسَنِ يَا اللَّهُ، بِالْحُسَيْنِ يَا اللَّهُ، بِعَلِيِّ يَا اللَّهُ، بِمُحَمَّدٍ يَا اللَّهُ، بِجَعْفَرِ يَا
اللَّهُ، بِمُوسَى يَا اللَّهُ، بِعَلِيِّ يَا اللَّهُ، بِمُحَمَّدٍ يَا اللَّهُ، بِعَلِيِّ يَا اللَّهُ، بِالْحَسَنِ يَا اللَّهُ، بِحُجَّتِكَ
وَحَلِيفَتِكَ فِي بِلَادِكَ يَا اللَّهُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَخُذْ بِنَاصِيَةِ مَنْ أَخَافُهُ.

پس دشمن خود را نام برد و بگوید: وَذَلَّلْ لِي صَعْبَهُ، وَسَهِّلْ لِي قِيَادَهُ، وَرُدِّ
عَنِّي نَافِرَةَ قَلْبِهِ، وَارْزُقْنِي خَيْرَهُ، وَاصْرِفْ عَنِّي شَرَّهُ، فَإِنِّي بِكَ اللَّهُمَّ أَعُوذُ وَالْوَدُ،
وَبِكَ أَتَقِي، وَعَلَيْكَ أَعْتَمِدُ وَأَتَوَكَّلُ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاصْرِفْهُ عَنِّي،
فَإِنَّكَ غِيَاثُ الْمُسْتَغِيثِينَ، وَجَارُ الْمُسْتَجِيرِينَ، وَلَجَأُ اللَّاجِينَ، وَأَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.^۱

نماز حاجت در شب شنبه

ابن بابویه وسید بن طاووس و دیگران به سندهای معتبر از ربیع - دربان هارون الزئید - روایت کرده‌اند که گفت: در ایّامی که حضرت امام موسی کاظم صلوات الله علیه در حبس هارون لعین بود شبی هارون مرا طلبید و گفت: برو به نزد امام موسی علیه السلام و مال بسیار و اسبان و جامه‌های فاخر برای او ببر و او را از زندان رها کن.

من تعجّب کردم و مکرّر از او پرسیدم که مرا امر می‌کنی که موسی را از حبس رها کنم؟! گفت: بلی؛ وای بر تو! می‌خواهی که عهد خود را بشکنم؟!
گفتم: یا امیر! عهد چیست؟

گفت: امشب در خواب بودم دیدم که مرد سیاهی در نهایت عظمت بر روی سینه من نشست و گفت: به چه سبب موسی بن جعفر را در زندان حبس کرده‌ای؟
گفتم: امشب او را رها می‌کنم و با او احسان می‌کنم پس عهد و پیمان شدید از من گرفت و از سینه من برخاست و نزدیک بود که جانم برآید.

ربیع گفت: پس رفتم به سوی زندان و دیدم که آن حضرت مشغول نماز است نشستم تا فارغ شود و گفتم: پسر عمّت خلیفه، تو را سلام می‌رساند و مال فراوان و اسبان و باربرداران و خلاع فاخره برای تو فرستاده است.

حضرت فرمود که: اگر حکم دیگر کرده است در باب من به عمل آور. گفتم: به حقّ خدا و به حقّ جدّت رسول خدا که مرا امر نکرده است مگر به آنچه عرض کردم.

حضرت فرمود که: مرا به مال و اسبان و جامه‌های او که حقوق مردم در میان آنها است احتیاجی نیست.

گفتم: قسم می‌دهم ترا که قبول کنی که می‌ترسم از رد کردن تو آن ملعون به خشم آید. حضرت فرمود که: تو آنچه خواهی بکن و به هر مصرفی که خواهی صرف کن. چون خواست به سوی مدینه مراجعت نماید گفتم: ترا سوگند می‌دهم به حقّ

خدا و به حقّ جدّت رسول خدا که مرا خبر دهی که سبب نجات تو از زندان چه شد [زیرا] به سبب آن که من برای تو بشارت آوردم [حقّی بر تو پیدا کرده‌ام]؟
حضرت فرمود: در شب چهارشنبه بعد از نماز شب به خواب رفتم جدّم رسول ﷺ را در خواب دیدم که گفت: ای موسی! ترا به ظلم و ستم حبس کرده‌اند؟ گفتم: آری یا رسول الله.

حضرت فرمود که: ملک و دولت ایشان امتحانی است برای ایشان و تمتّعی می‌یابند تا زمانی که حق تعالی حکم نماید به انقراض ایشان. فردا را و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار و در شب شنبه بعد از نماز خفتن دوازده رکعت نماز بکن و در هر رکعت بعد از سوره «فاتحه»، دوازده مرتبه سوره «توحید» بخوان و چون از دوازده رکعت فارغ شوی، بعد از سلام این دعا را بخوان.

و به روایت شیخ طوسی بعد از رکعت چهارم به سجده رو و این دعا را بخوان و اگر در هر دو موضع بخواند بهتر است، و دعا این است:

اَللّهُمَّ يَا سَابِقَ الْقُوْتِ، وَيَا سَامِعَ الصَّوْتِ، وَيَا مُخَيِّ الْعِظَامِ بَعْدَ الْمَوْتِ وَهِيَ رَمِيمٌ، اَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْاَعْظَمِ الْاَعْظَمِ الْعَظِيمِ، اَنْ تُصَلِّيَ عَلٰى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُوْلِكَ، وَعَلٰى اَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِيْنَ، وَتُعْجَلَ لِي الْفَرَجَ مِمَّا اَنَا مَمْنُوْنٌ بِهِ^۱ وَ صَالٍ بِحَرْهٖ، يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ. و به روایت شیخ: مِمَّا اَنَا فِيْهِ^۲.

نماز روز یکشنبه

سید بن باقی رحمه الله روایت کرده است از رسول خدا ﷺ که: هر که خواهد دعای او مستجاب گردد، بعد از ظهر دو رکعت نماز بکند و یازده مرتبه بگوید: «وَأَقُوْضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيْرٌ بِالْعِبَادِ»، پس شروع کند به تلاوت سوره «أنعام»

۱. مانیته: لزمته، والممناة: المطاولة.

۲. مصباح المنهجد: ۴۲۴، مصباح کفعمی: ۱۸۰، جمال الأسبوع: ۱۶۶، عیون اخبار الرضا علیه السلام: ۷۴/۲.

و بعد از خواندن «ذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ»^۱ باز یازده مرتبه آیه سابقه را بخواند و چون برسد به این موضع «وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ»^۲ بگوید:

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ. اَللّهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَؤُلَاءِ الْاَنْبِيَاءِ، وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَا قَاضِيَ الْخَاجَاتِ، اَنْ تَقْضِيَ خَاجَتِي فِي هَذِهِ السَّاعَةِ.

پس بخواند تا «إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ»، پس چهل و شش مرتبه بگوید: «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»، پس بگوید: «صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ» و چون برسد به «رُسُلِ اللَّهِ» در میان دو جلاله این دعا را بخواند:

إِلَهِي مَنْ ذَا الَّذِي دَعَاكَ فَلَمْ تُجِبْهُ، إِلَهِي مَنْ الَّذِي تَضَرَّعَ إِلَيْكَ فَلَمْ تَرْحَمْهُ، إِلَهِي مَنْ الَّذِي انْقَطَعَ إِلَيْكَ فَلَمْ تَصِلْهُ، إِلَهِي مَنْ ذَا الَّذِي اسْتَضَرَّكَ فَلَمْ تَنْصُرْهُ، إِلَهِي مَنْ الَّذِي اسْتَجَدَّكَ فَلَمْ تُجِدْهُ، إِلَهِي مَنْ الَّذِي اسْتَصْرَخَكَ فَلَمْ تَصْرُخْهُ، إِلَهِي مَنْ الَّذِي اسْتَغْفَرَكَ فَلَمْ تَغْفِرْ لَهُ.

إِلَهِي مَنْ الَّذِي اسْتَعَاذَ بِكَ فَلَمْ تُعِذْهُ، إِلَهِي مَنْ الَّذِي تَوَكَّلَ عَلَيْكَ فَلَمْ تَكْفِهِ، إِلَهِي مَنْ الَّذِي تَقَرَّبَ إِلَيْكَ فَأَبْعَدْتَهُ، وَهَرَبَ إِلَيْكَ فَأَسْلَمْتَهُ، وَاعْوَاثُهُ بِكَ يَا اللَّهُ، وَاعْوَاثُهُ يَا اللَّهُ، وَاعْوَاثُهُ بِكَ يَا اللَّهُ، يَا مُغِيثُ أَغْنِنِي، وَامْنَحْ عَنِّي سَيِّئَاتِي، يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، پس سوره را تمام کند.^۳

مؤلف گوید که: شیخ و سید و کفعمی و غیر ایشان برای هر روز هفته نمازهای بسیار در کتب خود ایراد نموده اند و چون اکثر به گمان فقیر سند معتبری نداشت و از کتب عامه مأخوذ شده و از کتب ایشان روایت نموده بودند آنها را ذکر نکردم.

۱ و ۲. سوره انعام، آیه ۸۷ و ۱۶.

۳. بحار الأنوار: ۳۴۲/۹۰.

نماز شیخ طوسی رحمته الله و غیر او

به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر که هر روز پیش از زوال چهار رکعت نماز بگذارد و در هر رکعت بعد از سوره فاتحه بیست و پنج مرتبه سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» بخواند بیمار نشود مگر بیماری مرگ.^۱

نماز دیگر

شیخ و دیگران به سند معتبر از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده‌اند که: هر کس نزد زوال چهار رکعت نماز بکند و در هر رکعت پس از فاتحه «آیه الكرسي» بخواند، خدا او را و اهل بیتش را و مالش و دین و دنیا و آخرت او را حفظ نماید.^۲

مؤلف گوید که: محتمل است مراد نزدیک زوال باشد یا وقتی که هنوز زوال معلوم نباشد.

و نمازهای مستحب که مذکور شد، همه را بعد از هر دو رکعت سلام باید گفت، مگر نماز اعرابی که گذشت.

۱. بلد الامین: ۱۴۷، مصباح المتجهّد: ۲۵۱، مصباح کفعمی: ۴۰۷.

۲. بلد الامین: ۱۴۸، مصباح کفعمی: ۴۰۷.

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

خاتمه

در بیان قلیلی از فضایل نماز جمعه و بعضی از امور متفرقه

به سندهای صحیح و حسن از حضرت امام محمد باقر علیه السلام مروی است که: حق تعالی واجب گردانیده است از جمعه تا جمعه سی و پنج نماز، از جمله آنها یک نماز است که فرض گردانیده آن را در جماعت و آن نماز جمعه است و برداشته است وجوب آن را از نه کس: از کودک و مرد بسیار پیر و دیوانه و مسافر و بنده وزن و بیمار و کور و کسی که دو فرسخ دور باشد از موضع که نماز جمعه می کنند.^۱

و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که: هر کس به نماز جمعه حاضر شود از روی ایمان و از برای رضای خدا، عمل را از سر گیرد یعنی گناهان گذشته اش آمرزیده است.^۲

و ابن بابویه به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: هر کس هر قدمی که سعی کند به سوی نماز جمعه خدا جسد آن را بر آتش جهنم حرام گرداند.^۳

۱. تهذیب: ۲۱/۳ ح ۷۷، کافی: ۴۱۹/۳ ح ۶، الفقیه: ۴۰۹/۱ ح ۱۲۱۹، خصال: ۴۲۲ ح ۲۱، امالی صدوق: ۴۷۴ ح ۶۳۸.

۲. الفقیه: ۴۲۷/۱ ح ۱۲۶۰، نواب الأعمال: ۳۷، وسائل الشیعة (آل البيت): ۲۹۸/۷ ح ۱۰.

۳. روضة الواعظین: ۳۳۱، امالی صدوق: ۴۴۹ ح ۶۰۵، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۸۶/۷ ح ۳.

و به سند صحیح و حسن از حضرت باقر علیه السلام منقول است که: نماز جمعه فریضه است و اجتماع به سوی آن فریضه است با امام. اگر کسی ترک کند بی علت سه جمعه را سه فریضه را ترک کرده است و سه فریضه را ترک نمی‌کند بدون علتی مگر منافقی.^۱

و به سند معتبر از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول است که: روز جمعه روزی است که حق تعالی پیشینیان و پسینیان را در قیامت جمع می‌نماید، پس هر مؤمنی که پیاده به نماز جمعه حاضر شود البته حق تعالی احوال روز قیامت را بر او سبک گرداند، پس امر کند که او را به سوی بهشت برند.^۲

و ابن بابویه به سند صحیح از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: هر که سه نماز جمعه را پیایی و بی علتی و عذری ترک کند خدا مهر زند بر دل او که خیری در آن داخل نشود.^۳

و به سند صحیح دیگر روایت کرده است از حضرت باقر علیه السلام که: سه جمعه را ترک نمی‌کند بی علتی مگر منافقی و فرمود که: هر که ترک کند جمعه را از روی کراهت از آن و از جماعت مؤمنان بدون علت و عذری نماز او مقبول نیست.^۴

و کلینی به سند صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: حق تعالی فرض و واجب گردانیده است در هر هفت روز سی و پنج نماز که از جمله آنها نمازی است که واجب است بر هر مسلمانی که حاضر شود آن را مگر پنج نفر بیمار و بنده و مسافر و زن و کودک.^۵

۱. ثواب الأعمال: ۲۳۲، محاسن: ۸۵/۱ ح ۲۳، دعائم الإسلام: ۱۸۰/۱، امالی صدوق: ۵۷۳ ح ۷۸۲.

۲. خصال: ۳۵۵ ح ۳۶، امالی صدوق: ۲۶۱، وسائل الشیعة (آل البيت): ۲۹۸/۷ ح ۹.

۳. ثواب الأعمال: ۲۳۲، محاسن: ۸۵/۱ ح ۲۲، تهذیب الأحکام: ۲۳۸/۳ ح ۱۴، روضة الواعظین: ۳۳۲.

۴. ثواب الأعمال: ۲۳۲، امالی صدوق: ۵۷۳ ح ۷۸۲، روضة الواعظین: ۳۳۲.

۵. کافی: ۴۱۸/۳ ح ۱، وسائل الشیعة (آل البيت): ۲۹۹/۷ ح ۹۳۹۵.

برقی در محاسن به سند صحیح روایت کرده است که: جمعه واجب است بر هر احدی، و معذور نیست در آن مگر پنج کس؛ زن و بنده و مسافر و بیمار و کودک.^۱

و شیخ طوسی به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که: اعرابی آمد به خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله که او را قلب می گفتند، و گفت: یا رسول الله! چند مرتبه تهیه حج کردم و مرا میسر نشد.

حضرت فرمود که: بر تو باد به نماز جمعه که آن حج فقرا و مساکین است.^۲

و شیخ زین الدین رفع الله درجه از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده است که: هر که سه نماز جمعه را عمداً بی عذری ترک کند حق تعالی بر دل او مهر نفاق بزند و فرمود که: [یا] ترک کنند مردم نیامدن به جمعه ها را، یا آن که خدا بر دل ایشان مهر زند و از غافلان بنویسند ایشان را.^۳

و ایضاً حضرت رسول صلی الله علیه و آله در خطبه ای طولانی فرمود که: خدا فرض گردانیده است بر شما نماز جمعه را، پس هر کس ترک کند آن را در حیات من یا بعد از فوت من از روی استخفاف به آن و انکار آن، خدا جمعیت آن را بپاشد و در هیچ کار او برکت ندهد و نمازش و زکاتش و حجش و روزه اش و نیکی اش مقبول نگردد، مگر آن که توبه کند.^۴

و ابن بابویه رحمه الله به سند صحیح از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که: چون حق تعالی خلائق را از قبرها برانگیزد روزها را بیاورند به نحوی که خلائق بشناسند آنها را به نام و حلیت و صفت، روز جمعه بر همه مقدم باشد

۱. وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۰۰/۷ ح ۱۶ و در «محاسن» یافت نشد.

۲. تهذیب الأحکام: ۲۳۷/۳ ح ۷.

۳. رسالة الجمعة: ۵۵، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۰۲/۷ ح ۲۶ و ۲۷.

۴. رسالة الجمعة: ۶۱، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۰۲/۷ ح ۲۸.

و نور او ساطع و لامع باشد و سایر روزها از پی او روند به نحوی که گویا عروس کریمه بزرگوار صاحب وقار است که به خانه داماد بردبار مالرداری می‌برند، پس روز جمعه شهادت دهد و محافظت نماید برای کسی که مسارعت و مبادرت به سوی نماز جمعه کرده باشد، پس مؤمنان داخل بهشت شوند بر قدر سبقتی که به سوی نماز جمعه گرفته‌اند.^۱

و به سند معتبر از حضرت رسول ﷺ منقول است که مکروه است سخن گفتن در وقتی که پیش نماز خطبه می‌خواند و اگر سخن گوید نماز جمعه‌اش مقبول نیست.^۲

و کلینی به سند صحیح از حضرت صادق ﷺ روایت کرده است که: چون امام در روز جمعه خطبه خواند سزاوار نیست کسی را که سخن گوید تا پیش نماز از خطبه فارغ شود، پس چون از خطبه‌ها فارغ شود سخن می‌توان گفت تا وقتی که اقامه بگویند.^۳

و از حضرت امیر المؤمنین ﷺ منقول است که: سخن نباید گفت در وقت خطبه، و رو از قبله نباید گردانید، مگر به قدری که از نماز توان گردانید، و نماز جمعه را دو رکعت قرار داده‌اند از جهت دو خطبه که آنها به جای دو رکعت‌اند، پس حکم نماز دارد تا پایان آید پیش نماز.^۴

و به سند معتبر منقول است که: حضرت امام محمد باقر ﷺ در روز جمعه بامداد به مسجد می‌آمدند و در هنگامی که آفتاب به قدر یک نیزه بلند شده [بود]

۱. امالی صدوق: ۴۸۰ ح ۶۴۷، روضة الواعظین: ۳۳۲، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۸۵/۷ ح ۲.

۲. الفقیه: ۱۰/۴، امالی صدوق: ۵۱۲، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۳۱/۷ ح ۴.

۳. کافی: ۴۲۱/۳ ح ۲، تهذیب الأحکام: ۲۰/۳ ح ۷۱ و ۷۲.

۴. الفقیه: ۴۱۷/۱ ح ۱۲۳۰، المقنع: ۱۴۷، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۳۱/۷ ح ۲.

و در ماه رمضان زودتر می آمدند و می فرمودند که: جمعه های ماه رمضان را بر سایر ماهها فضیلت هست مانند فضل ماه رمضان بر سایر ماهها.^۱

و از حضرت باقر علیه السلام منقول است که: در روز پنجشنبه دوا مخورید تا ضعیف نشوید از آمدن به جمعه.^۲

از حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه منقول است که دعا بسیار بکنید و حاجات خود را از خدا بطلبید در روز جمعه؛ به درستی که در آن ساعتی چند هست که دعا در آنها مستجاب می گردد، مگر آنکه دعا کنید برای معصیتی یا قطع رحم یا عقوق پدر و مادر و بدانید که خیر و شر هر دو مضاعف می شوند در روز جمعه.^۳ و به سند معتبر از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام منقول است که زنان را نیز سنت است بوی خوش و زینت کردن در روز جمعه.^۴

و به سند معتبر از حضرت صادق علیه السلام مروی است که: هر که از جمعه تا جمعه دیگر پانصد رکعت نماز بکند، هر حاجت که از خدا بطلبد روا گردد^۵ مگر آنکه حاجت حرامی بطلبد.^۶

و از ابن عباس و دیگران روایت کرده اند که دحیه کلبی در روز جمعه از شام آمد و آذوقه آورد و در احجار الزیت فرود آمد و طبل زد که مردم را خبر کند که آمده است و مردم در آن وقت در مسجد بودند و حضرت رسول صلی الله علیه و آله مشغول

۱. کافی: ۴۲۹/۳ ح ۸، تهذیب الأحکام: ۲۴۴/۳ ح ۴۲، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۴۸/۷ ح ۲.

۲. الفقیه: ۴۲۷/۱ ح ۱۲۶۱، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۵۳/۷ ح ۲، (این روایت در منابع از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام نقل شده است).

۳. محاسن: ۵۸/۱ ح ۹۵، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۸۳/۷ ح ۲.

۴. قرب الأسناد: ۲۲۴ ح ۸۷۳، وسائل الشیعة (آل البيت): ۳۹۶/۷ ح ۴.

۵. محاسن: ۶۰/۱.

۶. کافی: ۴۸۷/۳ (ذیل روایت در کافی است).

خطبه نماز جمعه بودند، پس مردم همه متفرق شدند و به جانب آن دویدند، مگر امیرالمؤمنین و حسن و حسین و فاطمه صلوات الله علیهم أجمعین و سلمان فارسی و ابوذر و مقداد و صهیب، و حضرت رسول ﷺ را بر منبر [تنها] گذاشتند.

پس حضرت رسول ﷺ فرمود که: خدا نظر کرد در روز جمعه به مسجد [من]؛ اگر نه این گروه بودند که در مسجد من نشسته بودند هر آینه آتش می گرفت جمیع مدینه و مانند قوم لوط سنگ عذاب بر ایشان می بارید.^۱

و شهید ثانی رحمته الله از حضرت رسول ﷺ روایت کرده است که هر کس سخن گوید در روز جمعه در حالی که امام خطبه خواند مانند خری است که کتاب چند بار او کرده باشند.^۲

و به روایت دیگر فرمود که: خدا و ملائکه رحمت می فرستند بر آنها که بامها می بندند در روز جمعه. و فرمود که: چون روز می شود بر هر دری از درهای مسجد ملکی چند می نشینند و می نویسند مردمی را که به نماز جمعه می آیند به ترتیب، چون پیش نماز بر منبر برآمد صحیفه ها را می پیچند و می آیند و خطبه را می شنوند.^۳

در حدیث دیگر: هر کس در روز جمعه غسل کند و بامداد متوجه مسجد گردد و پیاده برود و نزدیک پیش نماز جا بگیرد و گوش دهد و آنچه او می گوید بشنود و سخن لغو نگوید، به عدد هر گامی که بر می دارد یک سال عبادت برای او نوشته شود که روزها روزه باشد و شبها به عبادت بایستد.^۴

۱. مناقب ابن شهر آشوب: ۴۰۷/۱، بحار الأنوار: ۱۹۵/۸۹ ح ۳۹.

۲. المعتمر: ۲۹۵/۲، مسند ابن حنبل: ۲۳۰/۱، المعجم الكبير: ۷۱/۱۲.

۳. سنن نسائی: ۹۸/۳، مسند ابن حنبل: ۲۷۲/۲ (با تفاوت).

۴. مسند ابن حنبل: ۱۰/۴ (با تفاوت).

این جا ختم کردم این کتاب جامع الفصول و فاقد الفضول را در شب جمعه بیست و دوم شهر جمادی الاولی سنه ۱۰۹۹ تسع و تسعین و ألف هجری با وفور اشغال و هجوم احوال به توفیق کریم متعال در قلیل از ایام سمت اختتام یافت. ملتمس از عاملان و ناظران آنکه این غریق بحر خطا را در حالت^۱ حیات و بعد از وفات به دعای مغفرت و غفران سیئات و رفع درجات دستگیری نمایند و بر خطا و نسیان مؤاخذه ننمایند.

والحمد لله أولاً و آخراً و الصلوة علی قدم المرسلین و فخر النبیین محمد و عترته الأطهرین الأقدسین و لعنة الله علی أعدائهم أجمعین.

منابع و مصادر تحقيق

۱. اختيار من المصباح؛ على بن حسين باقى قرشى (قرن ۷ ق)، مخطوط، كتابخانه آستان قدس رضوى عليه السلام، ش ۳۳۰۳، بدون نام كاتب، مورخ ۱۰۹۳ ق.
۲. اقبال الاعمال؛ سيد بن طاووس (م ۶۶۴ ق)، تحقيق: جواد قيوى اصفهانى، قم: دفتر نشر اسلامى، ۱۳۷۲ - ۱۳۷۴ ش.
۳. الاختصاص: شيخ مفيد (م ۴۱۳ ق)، تحقيق: على اكبر غفارى، قم: دفتر نشر اسلامى، ۱۴۱۶ ق.
۴. الاصول الستة و عشر من الاصول الاولى؛ تحقيق: ضياء الدين محمودى، قم: دار الحديث، ۱۴۲۳ ق.
۵. الامالى؛ شيخ مفيد (م ۴۱۳ ق)، تحقيق: على اكبر غفارى، قم: دفتر نشر اسلامى، ۱۴۰۳ ق.
۶. الامالى؛ شيخ طوسى (م ۴۶۰ ق)، تحقيق: مؤسسه بعثت، قم، دار الثقافة، اول ۱۴۱۴ ق.
۷. الامالى؛ شيخ صدوق (م ۳۸۱ ق)، قم: مؤسسه بعثت، اول، ۱۴۰۷ ق.
۸. بحار الانوار؛ علامه مجلسى (م ۱۱۱۰ ق)، بيروت، ۱۴۰۳ ق.
۹. بصائر الدرجات الكبرى فى فضائل آل محمد عليهم السلام؛ محمد بن حسن صفار قمى (م ۲۹۰ ق) تحقيق: محسن كوجه باغى، تهران: مؤسسه اعلمى، ۱۳۶۲ ش.
۱۰. البلد الامين والدروع الحصين، تقى الدين ابراهيم بن على كفعمى (م ۹۰۵ ق)، تهران، مكتبة صدوق، اول، ۱۳۸۳ ق.
۱۱. البيان فى الفقه؛ شهيد اول (م ۷۸۶ ق)، قم: مجمع الذخائر، [بى تا].
۱۲. تاريخ مدينه دمشق؛ ابن عساكر (م ۵۷۱ ق)، تحقيق: على شيرى، بيروت: دار الفكر، ۱۴۱۵ ق.
۱۳. تذكرة الفقهاء؛ علامه حلى (م ۷۲۶ ق)، تهران: [بى تا]، ۱۲۶۲ ق.
۱۴. التفسير؛ محمد بن مسعود عياشى سلمى سمرقندى (م ۳۲۰ ق)، تحقيق: سيد هاشم رسولى محلاتى، تهران: كتابخانه علميه اسلاميه، اول، [۱۳۸۰ ق].

۱۵. تفسیر قمی؛ ابوالحسن علی بن ابراهیم قمی (م ۳۰۷ق)، تصحیح: طیب موسوی جزایری، قم، دارالکتاب، ۱۴۰۴ق.
۱۶. تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه؛ شیخ حر عاملی (م ۱۱۰۴ق)، تحقیق: عبدالرحیم ربانی شیرازی، تهران: اسلامیه، ۱۳۷۷-۱۳۷۹ق.
۱۷. تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه؛ شیخ حر عاملی (م ۱۱۰۴ق)، تحقیق: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، ۱۴۱۴ق.
۱۸. تهذیب الاحکام فی شرح المقننه؛ شیخ طوسی (م ۴۶۰ق)، تحقیق: سیدحسن موسوی خراسانی، تهران: دارالکتاب الاسلامیه، ۱۳۶۵ش.
۱۹. ثواب الأعمال؛ شیخ صدوق (م ۳۸۱ق)، قم: منشورات شریف رضی، دوم، ۱۳۶۸ش.
۲۰. جامع الاحادیث؛ محمد بن جعفر رازی (قرن ۴ق)، تحقیق: محمد حسینی نیشابوری، مشهد: مجمع البحوث الاسلامیه، ۱۴۱۳ق.
۲۱. جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع؛ سیدبن طاووس (م ۶۶۴ق)، تحقیق: جواد قیومی اصفهانی، تهران: آفاق، اول، ۱۳۷۹ش.
۲۲. جُنه الأمان الواقیة وجُنه الإیمان الباقیة؛ تقی الدین ابراهیم بن علی کفعمی (۹۰۵ق)، تهران: مدرسه فخریه، اول، ۱۳۲۱ق.
۲۳. الخصال المحموده والمذمومه؛ شیخ صدوق (م ۳۸۱ق)، تحقیق: علی اکبر غفاری، قم: دفتر نشر اسلامی، ۱۴۰۳ق.
۲۴. الدر المتثور؛ جلال الدین سیوطی (م ۹۱۱ق)، بیروت: دارالمعرفة، اول، ۱۳۶۵ق.
۲۵. الدرر الواقیة؛ سیدبن طاووس (م ۶۶۴ق)، تحقیق: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، اول، ۱۴۱۴ق.
۲۶. دعائم الاسلام؛ نعمان بن محمد تمیمی مغربی (م ۳۶۳ق)، تحقیق: آصف بن علی اصغر فیضی، بیروت: دارالمعارف، اول، ۱۳۸۳ق.
۲۷. الدعوات قطب الدین راوندی (م ۵۷۳ق)، تحقیق: مدرسه امام مهدی علیه السلام، قم: مدرسه امام مهدی علیه السلام، اول، ۱۴۰۷قمری.
۲۸. الذکری؛ شهید اول (م ۷۸۶ق)، [بی جا]، [بی نا]، ۱۲۷۲ق.

٢٩. روضة الواعظين؛ ابن فتال نيشابوري (قرن ٥ق)، قم: مصطفوي، ١٣٧٧ق.
٣٠. السرائر؛ محمد بن ادريس حلي (م ٥٩٨ق)، قم: مؤسسة نشر اسلامي، دوم، ١٤١٠ق.
٣١. السنن؛ احمد بن شعيب نسائي (م ٣٠٣ق)، بيروت: دارالفكر، أول، ١٣٤٨ق.
٣٢. سنن أبي داود؛ سليمان بن اشعث سجستاني (م ٢٧٥م)، تحقيق: سعيد محمد الحام، بيروت: دارالفكر، أول، ١٤١٠ق.
٣٣. الصحيفة السجادية الجامعة؛ تحقيق: سيد محمد باقر ابطحي، قم: مدرسة امام مهدي، ٧، ١٤٢٣ق.
٣٤. صفوة الصفات في شرح دعاء السمات؛ تقى الدين ابراهيم بن على كفعمي (م ٩٠٥ق)، مخطوط، كتابخانه آيت الله مرعشي نجفي، ش ٢٧٨٨، به خط: تاج الدين حسين صاعد، مورخ ٦ محرم الحرام ٩٩٢ق.
٣٥. طب الأئمة؛ ابو عتاب عبدالله بن سابور الزيات و حسين ابني بسطام النيسابوريين (قرن ٣ق)، نجف: مكتبة حيدريه، ١٣٨٥ق.
٣٦. العدد القوية لدفع المخاوف اليومية؛ على بن يوسف حلي (قرن ٨ق)، تحقيق: سيد مهدي رجائي، قم: كتابخانه آية الله مرعشي نجفي، أول، ١٤٠٨ق.
٣٧. عدة الداعي ونجاح الساعي؛ احمد بن فهد حلي (م ٨٤١ق)، تحقيق: احمد موحدى قمي، تهران: وجداني، أول، [بى تا].
٣٨. علل الشرايع والاحكام والاسباب؛ شيخ صدوق (م ٣٨١ق)، نجف: مكتبة حيدريه، أول، ١٣٨٦ق.
٣٩. عيون أخبار الرضا؛ شيخ صدوق (م ٣٨١ق)، تحقيق: حسين اعلمى، بيروت: مؤسسه اعلمى، أول، ١٤٠٤ق.
٤٠. فضائل الأشهر الثلاثة؛ شيخ صدوق (م ٣٨١ق)، تحقيق، غلامرضا عرفانيان، بيروت: دارالمحجة البيضاء، دوم، ١٤١٢ق.
٤١. فقه الرضا؛ تحقيق: مؤسسة آل البيت، مشهد: كنز جهرانى امام رضا، [بى تا].
٤٢. قرب الأسناد؛ ابو العباس عبدالله بن جعفر حميرى قمى (زنده در ٣٠٤ق)، تحقيق: مؤسسة آل البيت، قم: مؤسسة آل البيت، ١٤١٣ق.

٤٣. الكافي: محمد بن يعقوب كليني (م ٣٢٩ ق)، تحقيق: مدرسة امام مهدي عليه السلام، قم: مؤسسة امام مهدي عليه السلام، أول، ١٤٠٤ ق.
٤٤. كتاب فضائل الاوقات: احمد بن حسين بيهقي (م ٤٥٨ ق)، تحقيق: عدنان عبدالرحمن مجيد قيسي، مكة: مكتبة المنارة، أول، ١٤١٠ ق.
٤٥. كنز العمال: متقى هندی (م ٩٧٥ ق)، تحقيق: بكرى حياني و صفوة السقا، بيروت: مؤسسة الرساله؛ [بى تا].
٤٦. لآلى الأخبار والآثار: محمد بنى بن احمد تويسركانى، (م ١٣٢١ ق)، تهران: جهان، [بى تا].
٤٧. المجتنى من دعاء المجتبى؛ سيد بن طاووس (م ٦٦٤ ق) تحقيق: صفاء الدين بصرى، مشهد: مجمع البحوث الاسلاميه، ١٤١٣ ق.
٤٨. مجمع الزوائد ومنبع الفوائد: نورالدين هيئى (م ٨٠٧ ق)، بيروت: دارالكتب العلميه، أول، ١٤٠٨ ق.
٤٩. محاسبه النفس؛ تقى الدين ابراهيم بن على كفعمى (م ٩٠٥ ق)، تحقيق: فارس حسون، قم: مؤسسه قائم آل محمد عليه السلام، أول، ١٤١٣ ق.
٥٠. المحاسن؛ احمد بن محمد بن خالد برقى (م ٢٧٤ ق)، تحقيق: سيد جلال الدين محدث ارموى، تهران: دارالكتب الاسلاميه، ١٣٧٠ ق.
٥١. مختلف الشيعة؛ علامه حلى (م ٧٢٦ ق)، تحقيق: مؤسسه نشر اسلامى، قم: مؤسسه نشر اسلامى، أول، ١٤١٢ ق.
٥٢. المزار؛ شهيد اول (م ٧٨٦ ق)، تحقيق: مدرسة امام مهدي عليه السلام، قم: مدرسة امام مهدي عليه السلام، أول، ١٤١٠ ق.
٥٣. المزار الكبير؛ محمد بن المشهدى (قرن ٦ ق)، تحقيق: جواد قيومى، قم: نشر قيوم، أول، ١٤١٩ ق.
٥٤. مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل؛ محدث نورى (م ١٣٢٠ ق)، تحقيق: مؤسسه آل البيت عليه السلام، قم: مؤسسه آل البيت عليه السلام، أول، ١٤٠٨ - ١٤١٠ ق.

٥٥. مستدرک علی الصحیحین؛ حاکم نیشابوری (م ٤٠٥ق)، بیروت: دارالکتب العلمیة، ١٤١١ق.
٥٦. مسند؛ احمد بن حنبل (م ٢٤١ق)، بیروت: دار صادر، [بی تا].
٥٧. مصباح المتبجد وصلاح المتعبد؛ شیخ طوسی (م ٤٦٠ق)، تحقیق: علی اصغر مروارید، بیروت: مؤسسه فقه الشیعه، ١٤١١ق.
٥٨. معانی الأخبار؛ شیخ صدوق (م ٣٨١ق)، تحقیق: علی اکبر غفاری، قم، دفتر نشر اسلامی، ١٣٦١ش.
٥٩. المعبر فی شرح المختصر؛ محقق حلّی (م ٦٧٦ق)، تحقیق: مدرسه امام امیرالمؤمنین علیه السلام، قم: مؤسسه سیدالشهداء علیه السلام، اول، ١٣٦٤ش.
٦٠. المعجم الصغير؛ سلیمان بن احمد لخمی طبرانی (م ٣٦٠ق)، بیروت: دارالکتب العلمیة، ١٤٠٣ق.
٦١. المعجم الكبير؛ سلیمان بن احمد لخمی طبرانی (م ٣٦٠ق)، تحقیق: حمدي عبد المجيد سلفی، قاهره: مكتبة ابن تيميه، دوم، [بی تا].
- مفتاح الفلاح؛ شیخ بهائی (م ١٠٣٠ق)، بیروت: اعلمی، [بی تا].
٦٢. مقباس المصابيح؛ علامه مجلسی (م ١١١٠ق)، [بی جا]، [بی نا]، ١٢٦٧ق.
٦٣. المقنع؛ شیخ صدوق (م ٣٨١ق)، تحقیق: مؤسسه امام هادی علیه السلام، قم: مؤسسه امام هادی علیه السلام، اول، ١٤١٥ق.
٦٤. مكارم الأخلاق؛ ابونصر حسن بن فضل طبرسی (م ٥٤٨ق)، قم: شریف رضی، ١٣٩٢ق.
٦٥. مناقب آل ابی طالب علیهم السلام؛ محمد بن علی بن شهر آشوب (م ٥٨٨ق)، تحقیق: جمعی از اساتید نجف اشرف، نجف: مطبعة حیدریه، اول، ١٣٧٦ق.
٦٦. متهى المطلب؛ علامه حلّی (م ٧٢٦ق)، تبریز، حاج احمد، ١٣٣٣ق.
٦٧. من لا یحضره الفقیه؛ شیخ صدوق (م ٣٨١ق)، تحقیق: علی اکبر غفاری، قم: دفتر نشر اسلامی، دوم، ١٤٠٤ق.
٦٨. مهج الدعوات و منهج العناية؛ سید بن طاووس (م ٦٦٤ق)، تصحیح: علی اصغر صدر المعالی، قم دار الذخائر، ١٣٧٠ش.

فهرست کتاب‌های چاپ سال ۸۵ (موضوع مهدویت) انتشارات مسجد مقدس جمکران

ردیف	نام کتاب	نویسنده / مترجم	موضوع	صفحات	قطع	قیمت
۱	آخرین پناه	محمود ترجمی	داستان	۹۶	رقعی	۶۰۰۰
۲	آن آشنا آمد	مسلم پور وهاب	داستان	۶۰	پالتویی	۳۰۰۰
۳	از غروب عاشورای حسینی تا طلوع ظهور حضرت مهدی (عج)	حسین احمدی قمی	امام مهدی (عج)	۱۴۴	رقعی	۸۵۰۰
۴	اماکن مقدسه مرتبط با حضرت مهدی (عج)	علی اصغر رضوانی	امام مهدی (عج)	۴۸	رقعی	۳۰۰۰
۵	امامت در سنین کودکی	علی اصغر رضوانی	امام مهدی (عج)	۴۸	رقعی	۳۰۰۰
۶	امامت در غیبت	علی اصغر رضوانی	امام مهدی (عج)	۸۰	رقعی	۵۰۰۰
۷	امام رضا، امام مهدی و حضرت معصومه (عج) (روسی)	آلمات آبسالیکوف	امام مهدی (عج)	۹۶	رقعی	۵۰۰۰
۸	امام مهدی در کلام امام علی (عج) (چهل حدیث)	سید صادق سید نژاد	امام مهدی (عج)	۶۴	جیبی	۲۰۰۰
۹	امید آخر	حسن محمودی	داستان	۸۰	رقعی	۵۰۰۰
۱۰	انتظار چیست؟ منتظر کیست؟	واحد پژوهش	امام مهدی (عج)	۶۸	رقعی	۳۰۰۰
۱۱	انتظار و انسان معاصر	عزیز الله حیدری	امام مهدی (عج)	۱۱۸	رقعی	۴۰۰۰
۱۲	بررسی دعای ندبه	علی اصغر رضوانی	امام مهدی (عج)	۵۶	رقعی	۳۵۰۰
۱۳	تشریف یافتگان (دفتر اول)	میرزا حسین طبرسی نوری	داستان	۱۲۰	رقعی	۵۰۰۰
۱۴	تشریف یافتگان (دفتر چهارم)	میرزا حسین طبرسی نوری	داستان	۱۱۲	رقعی	۵۰۰۰
۱۵	تشریف یافتگان (دفتر دوم)	میرزا حسین طبرسی نوری	داستان	۱۴۴	رقعی	۶۰۰۰
۱۶	تشریف یافتگان (دفتر سوم)	میرزا حسین طبرسی نوری	داستان	۱۱۲	رقعی	۵۰۰۰
۱۷	تکالیف بندگان نسبت به امام زمان (عج)	موسوی اصفهانی / حائری قزوینی	امام مهدی (عج)	۵۸۴	رقعی	۲۴۰۰۰
۱۸	تولد حضرت مهدی (عج)	علی اصغر رضوانی	امام مهدی (عج)	۱۰۴	رقعی	۷۰۰۰
۱۹	جزیره خوشبختی	مسلم پور وهاب	داستان	۴۸	پالتویی	۳۰۰۰
۲۰	چگونگی دعا برای تعجیل فرج امام عصر (عج)	موسوی اصفهانی / حائری قزوینی	امام مهدی (عج)	۱۲۰	رقعی	۴۵۰۰
۲۱	چگونه امام زمان (عج) را یاری کنیم؟	سید مهدی حائری قزوینی	امام مهدی (عج)	۱۰۴	رقعی	۴۰۰۰
۲۲	حکومت حضرت مهدی (عج)	علی اصغر رضوانی	امام مهدی (عج)	۶۴	رقعی	۴۰۰۰
۲۳	در آسمان عشق	مسلم پور وهاب	داستان	۷۲	پالتویی	۳۵۰۰

ردیف	نام کتاب	نویسنده / مترجم	موضوع	صفحات	قطع	قیمت
۲۴	در انتظار منجی (روسی)	آلمات آپالیگوف	امام مهدی ع	۱۴۴	رقعی	۵۰۰۰
۲۵	دفاع از مهدویت	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۹۶	رقعی	۶۵۰۰
۲۶	دکترین مهدویت تنها راه نجات بشر	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۸۰	رقعی	۵۰۰۰
۲۷	ذخیره خدا	اسماء خواجهزاده	داستان ادبی	۴۸	پالتویی	۲۵۰۰
۲۸	ذکر نور در حضور مشتاقان ظهور	مفید فیاضی	امام مهدی ع	۲۸۰	وزیری	۲۴۰۰۰
۲۹	زمان و مکان دعا برای حضرت صاحب الزمان ع	موسوی اصفهانی / حاجری ترویجی	امام مهدی ع	۱۲۰	رقعی	۴۵۰۰
۳۰	سخت‌ترانی مراجع در مسجد جمکران	واحد پژوهش	امام مهدی ع	۱۰۴	رقعی	۴۰۰۰
۳۱	سیمای جهان در عصر امام زمان ع	محمد امینی گلستانی	امام مهدی ع	۱۲۷۴	وزیری	۷۵۰۰۰
۳۲	شرح چهل حدیث حضرت مهدی ع	علی اصغر رضوانی	حدیث	۱۱۰	رقعی	۳۵۰۰
۳۳	شمس وراء السحاب (عربی) رمان	جمال محمد صالح	امام مهدی ع	۲۹۸	رقعی	۱۲۰۰۰
۳۴	شناخت حقوق و مراحم حضرت مهدی ع	موسوی اصفهانی / حاجری ترویجی	امام مهدی ع	۸۰	رقعی	۴۰۰۰
۳۵	صبح فرا می‌رسد	مؤسسه فرهنگی توحید	داستان	۸۸	رقعی	۴۰۰۰
۳۶	صفای دل	زهررا برقی	امام مهدی ع	۱۰۴	رقعی	۶۵۰۰
۳۷	ظهور حضرت مهدی ع از دیدگاه ادیان	سید اسد الله هاشمی شهیدی	امام مهدی ع	۴۵۶	وزیری	۲۵۰۰۰
۳۸	عطر یاس	مسلم پور وهاب	داستان	۹۶	پالتویی	۷۵۰۰
۳۹	علام ظهور	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۸۸	رقعی	۶۰۰۰
۴۰	غیبت صغری	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۷۲	رقعی	۵۰۰۰
۴۱	غیبت کبری	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۱۱۶	رقعی	۷۵۰۰
۴۲	فریادرس	حسن محمودی	داستان	۸۸	رقعی	۵۵۰۰
۴۳	فلسفه حکومت عدل جهانی	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۵۶	رقعی	۳۵۰۰
۴۴	قرآن و ظهور حضرت مهدی ع	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۷۲	رقعی	۵۰۰۰
۴۵	کلمات قصار امام زمان ع	محمد تقی اکبر نژاد	امام مهدی ع	۱۴۴	رقعی	۹۰۰۰
۴۶	گوهرهای ناب در کلام امام زمان ع	مختدرحمتی شهرضا / حسین احمدی قمی	امام مهدی ع	۴۳۲	رقعی	۲۰۰۰۰
۴۷	مسافر گمشده	مسلم پور وهاب	داستان	۳۶	پالتویی	۲۰۰۰
۴۸	منجی از دیدگاه ادیان	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۷۲	رقعی	۵۰۰۰۰

ردیف	نام کتاب	نویسنده / مترجم	موضوع	صفحات	قطع	قیمت
۴۹	منجی موعود از منظر نهج البلاغه	حسین ایرانی	امام مهدی ع	۱۰۴	رقعی	۴۰۰۰
۵۰	موسوع توفیقات الامام المهدی ع (عربی)	محمد تقی اکبر نژاد	امام مهدی ع	۴۶۶	وزیری	۳۰۰۰۰
۵۱	موعودشناسی و پاسخ به شبهات	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۷۲۰	وزیری	۳۰۰۰۰
۵۲	مهدویت و جهانی سازی	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۴۸	رقعی	۳۵۰۰
۵۳	مهدی منتظر ع (ترکی استانبولی)	جواد خراسانی / محمود آغا جبار	امام مهدی ع	۵۰۲	وزیری	۳۰۰۰۰
۵۴	مهدی موعود در کلام پیامبر محمود	احمد سعیدی	حدیث	۱۲۸	جیبی	۴۰۰۰
۵۵	مهربان تر از مادر	حسن محمودی	داستان	۸۰	رقعی	۵۰۰۰
۵۶	میشاق منتظران ۲۰، شرح زیارت آل یاسین	سید مهدی حائری قزوینی	امام مهدی ع	۲۴۸	رقعی	۱۰۰۰۰
۵۷	نامه های جوانان به امام زمان ع	محمد تقی اکبر نژاد	امام مهدی ع	۱۱۲	رقعی	۶۰۰۰
۵۸	نامه های دختران به امام زمان ع	محمد تقی اکبر نژاد	امام مهدی ع	۱۲۰	رقعی	۶۰۰۰
۵۹	نامه های نوجوانان به امام زمان ع	محمد تقی اکبر نژاد	امام مهدی ع	۱۰۰	رقعی	۵۰۰۰
۶۰	نتیجه دعا برای فرج حضرت مهدی ع	موسوی اصفهانی / حائری قزوینی	امام مهدی ع	۳۵۲	رقعی	۱۷۰۰۰
۶۱	نظریه پردازی درباره آینده جهان	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۱۰۴	رقعی	۷۰۰۰
۶۲	نیاز جهان به امام زمان ع	محمد مولوی	امام مهدی ع	۹۶	رقعی	۵۰۰۰
۶۳	وجود امام مهدی ع از منظر قرآن و حدیث	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۸۰	رقعی	۵۰۰۰
۶۴	وجود امام مهدی ع در پرتو عقل	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۸۸	رقعی	۶۰۰۰
۶۵	وظایف ما در عصر غیبت	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۹۶	رقعی	۶۵۰۰
۶۶	ویژگی های امام زمان ع	موسوی اصفهانی / حائری قزوینی	امام مهدی ع	۴۳۲	رقعی	۲۰۰۰۰
۶۷	هزار و یک نکته پیرامون امام زمان ع	محمد رحمتی شهرضا	امام مهدی ع	۵۷۶	وزیری	۴۵۰۰۰
۶۸	هنگامه ظهور	علی اصغر رضوانی	امام مهدی ع	۷۲	رقعی	۵۰۰۰
۶۹	یا ابا صالح	مسلم پور وهاب	داستان	۳۶	پالتویی	۲۰۰۰